

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΝΟΜΟΣ ΗΜΑΘΙΑΣ

ΔΗΜΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ 2012 – 2014

Α΄ ΦΑΣΗ : ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Περιγραφή και Αξιολόγηση Υφιστάμενης Κατάστασης
Στρατηγική Δήμου Αλεξάνδρειας

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2011

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	5
1.1. Τα Επιχειρησιακά Προγράμματα των Δήμων	5
1.2. Ορισμός, Στόχοι και Διάρθρωση του Επιχειρησιακού Προγράμματος	6
1.2.1. Ορισμός	6
1.2.2. Στόχοι	7
1.2.3. Χαρακτηριστικά του Επιχειρησιακού Προγράμματος	7
1.3. Μεθοδολογική Προσέγγιση Επιχειρησιακού Προγράμματος	9
1.3.1. Βασικά Στάδια Κατάρτισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος	10
1.3.2. Μέσα και Εργαλεία για την Κατάρτιση του Επιχειρησιακού Προγράμματος	15
1.3.3. Χρήση Δεικτών αξιολόγησης και ανάλυσης εξωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου	16
1.3.4. Διατύπωση Στρατηγικού Σχεδιασμού	22
1.3.5. Επιχειρησιακός – Οικονομικός Προγραμματισμός και Δείκτες Αξιολόγησης	23
1.3.6. «Διεπιστημονική Ομάδα Έργου»	25
1.3.7. Διαδικασίες Διαβούλευσης Επιχειρησιακού Προγράμματος	27
1.4. Δυσχέρειες στην εκπόνηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος	28
1.4.1. Το εξωτερικό περιβάλλον του Δήμου	28
1.4.2. Αδυναμία άντλησης επίκαιρων στατιστικών στοιχείων	34
1.4.3. Έλλειψη οργανωμένης Υπηρεσίας Προγραμματισμού	34
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΔΗΜΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ	35
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 : ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ	35
Ενότητα 1 : Συνοπτική Περιγραφή της Περιοχής του Δήμου	35
1.1. Βασικά Γεωγραφικά και Διοικητικά Χαρακτηριστικά	36
1.2. Η θέση και ο ρόλος του Δήμου στο Νομό και την Περιφέρεια	43
1.3. Κλίμα	44
1.4. Υδατικοί Πόροι	46
1.4.1. Εγγειοβελτιωτικά Έργα	48
1.4.2. Ζήτηση – Χρήση Υδατικών Πόρων	48
1.4.3. Ανθρωπογενείς Πιέσεις και Ρύπανση Υδατικών Πόρων	49
1.4.4. Διαχείριση Υδατικών Πόρων	50
1.5. Φυσικοί Πόροι – Οικοσυστήματα	52
1.5.1. Ποταμός Αλιάκμονας	52
1.5.2. Ποταμός Λουδίας	53
1.5.3. Εθνικό Πάρκο Δέλτα Αξιού – Λουδία – Αλιάκμονα	53

1.5.4. Θαλάσσιο περιβάλλον – Θερμαϊκός κόλπος	54
1.5.5. Χλωρίδα	56
1.5.6. Πανίδα	56
1.5.7. Πιέσεις από ανθρώπινες δραστηριότητες και φυσικές συνθήκες	63
1.6. Θεσμοθετημένες ρυθμίσεις.....	64
1.6.1. Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο (πρώην) Δήμου Αλεξάνδρειας.....	64
1.6.2. Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο (πρώην) Δήμου Πλατέος	70
1.7. Γεωθερμία	75
1.7.1. Ισχύον Θεσμικό Πλαίσιο για τη Γεωθερμία	78
1.7.2. Δυνατότητες χρηματοδότησης έργων αξιοποίησης της Γεωθερμίας.....	78
1.8. Ανθρωπογενές Περιβάλλον	79
1.8.1. Αρχαιολογικό – Μνημειακό Απόθεμα.....	79
1.8.2. Δίκτυα	83
1.9. Ενέργεια - Τηλεπικοινωνίες	88
1.10. Ευρυζωνικά Δίκτυα του Δήμου	88
1.10. Μεταφορικές Υποδομές	90
1.11. Διαχείριση Απορριμμάτων	91
1.12. Ατμοσφαιρική ρύπανση.....	93
1.13. Πληθυσμιακά και δημογραφικά χαρακτηριστικά της περιοχής.....	94
1.13.1. Πληθυσμιακή εξέλιξη Δημοτικών Ενοτήτων Δήμου Αλεξάνδρειας	94
1.13.2. Δημογραφικά χαρακτηριστικά του πληθυσμού	96
1.13.3. Δημογραφικοί δείκτες.....	99
1.13.4. Εξέλιξη Γεννήσεων – Γάμων – Θανάτων και κατανομή τους.....	100
1.13.5. Εθνικότητα γονέων	102
1.13.6. Νοικοκυριά – Πυρηνικότητα Οικογενειών	103
1.13.7. Επίπεδο Εκπαίδευσης	108
1.14. Κοινωνικές Υποδομές	110
1.14.1 Υποδομές Υγείας – Πρόνοιας	110
1.14.2. Ειδικές Ομάδες Πληθυσμού	112
1.14.3. Εκπαιδευτική Υποδομή	114
1.14.4. Αθλητικές υποδομές.....	114
1.14.5. Πολιτιστικές Υποδομές – Σωματεία	115
1.15. Τοπική Οικονομία και Απασχόληση	117
1.15.1 Οικονομικά ενεργός πληθυσμός	117
1.15.2 Πρωτογενής Τομέας.....	118
1.15.3. Δευτερογενής Τομέας - Μεταποίηση	135

1.15.4. Τριτογενής Τομέας.....	137
1.16. Απασχόληση και Ανεργία	139
Η επίσημη ανεργία στο Δήμο Αλεξάνδρειας τον Οκτώβριο του 2011	145
ΕΝΟΤΗΤΑ 2 : ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ.....	147
2.1. Οργάνωση και Συνεργασίες.....	147
2.1.1. Οργάνωση	147
2.1.2. Συνεργασίες με τρίτους φορείς	159
2.2. Ανθρώπινο Δυναμικό και Υλικοτεχνική Υποδομή.....	160
2.2.1. Ανθρώπινο Δυναμικό	160
2.2.2. Υλικοτεχνική Υποδομή	166
2.2.3. Ακίνητη Δημοτική Περιουσία	169
2.2.4. Οικονομικά.....	171
2.2.5. Νομικά Πρόσωπα Δήμου Αλεξάνδρειας.....	188
ΕΝΟΤΗΤΑ 3 : ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	198
3.1. Γενικά.....	198
3.2. Αξιολόγηση υφιστάμενης κατάστασης της περιοχής του Δήμου	198
3.3. Στρατηγικός Σχεδιασμός	213
3.3.1. Αποστολή – Όραμα – Αρχές λειτουργίας Τοπικής Διακυβέρνησης.....	213
3.3.2. Η αναπτυξιακή στρατηγική του Δήμου	215
3.3.3. Γενικοί Στόχοι Τοπικής Ανάπτυξης	216
3.3.4. Γενικοί Στόχοι Εσωτερικής Ανάπτυξης.....	217
3.3.5. Άξονες της Στρατηγικής του Επιχειρησιακού Προγράμματος	217
3.3.6. Καθορισμός Μέτρων	218
ΠΙΝΑΚΕΣ – ΣΧΗΜΑΤΑ – ΧΑΡΤΕΣ – ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ – ΓΡΑΦΗΜΑΤΑ	226

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1. Τα Επιχειρησιακά Προγράμματα των Δήμων

Στο πλαίσιο του εκσυγχρονισμού της οργάνωσης και λειτουργίας των Δήμων και με απώτερο σκοπό τη δημιουργία μόνιμων δομών προγραμματισμού, υλοποίησης και παρακολούθησης των αποτελεσμάτων της δράσης των ΟΤΑ α' βαθμού, θεσπίστηκε για πρώτη φορά, με τα άρθρα 203-207 του κεφαλαίου Ζ' του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (Ν. 3463/2006), η υποχρέωση εκπόνησης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων από τους ΟΤΑ α' βαθμού με πληθυσμό άνω των 10.000 κατοίκων. Με την έναρξη της εφαρμογής του «Καλλικράτη» και σε εναρμόνιση με το Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ Α'87/07.06.2010) «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πρόγραμμα Καλλικράτης», η σύνταξη και ο σχεδιασμός των Επιχειρησιακών Σχεδίων των Δήμων δημιουργεί αυξημένες απαιτήσεις εξαιτίας του μεγέθους των νέων Δήμων.

Ο ρόλος των ΟΤΑ α' βαθμού δεν περιορίζεται μόνο στην παροχή δημόσιων υπηρεσιών προς τους πολίτες, αλλά αυτοί οφείλουν να λειτουργούν ως θεσμός πολιτικός, κοινωνικός και αναπτυξιακός. Προκειμένου να βελτιώνουν συστηματικά την αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα της λειτουργίας τους, είναι αναγκαία η ανάπτυξη – στο εσωτερικό τους – ενός μηχανισμού προγραμματισμού. Ο μηχανισμός αυτός προγραμματισμού εκφράζεται μέσα από τη σύνταξη του Επιχειρησιακού Προγράμματος του ΟΤΑ α' βαθμού, το οποίο αποσκοπεί στην εισαγωγή μόνιμων εσωτερικών διαδικασιών και συστημάτων προγραμματισμού στην πρωτοβάθμια αυτοδιοίκηση. Στόχος είναι η διαδικασία του προγραμματισμού, της παρακολούθησης και της μέτρησης των αποτελεσμάτων των δράσεων του ΟΤΑ α' βαθμού, να αποτελέσει μια σταθερή εσωτερική λειτουργία και διαδικασία, στην οποία θα συμμετέχει σε όλες τις φάσεις, με συγκεκριμένο ρόλο, το ανθρώπινο δυναμικό του.

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα δεν εστιάζει μόνο στην παραγωγή ενός προγραμματικού κειμένου, αλλά κυρίως στις διαδικασίες με τις οποίες αυτό εκπονείται, παρακολουθείται και αξιολογείται. Ως εκ τούτου, επειδή το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα έχει πολυτομεακό χαρακτήρα, με μεγάλο εύρος θεματικού αντικειμένου, αντίστοιχο του φάσματος των θεμάτων που απασχολούν καθημερινά τις δημοτικές αρχές, ενώ, παράλληλα, καλύπτει όλο το φάσμα των αρμοδιοτήτων ενός ΟΤΑ α' βαθμού και εν δυνάμει το σύνολο των τοπικών υποθέσεων, η εκπόνησή του απαιτεί τη συμμετοχή τόσο των αιρετών και υπηρεσιακών στελεχών του ΟΤΑ α' βαθμού, όσο και της τοπικής κοινωνίας, όπως αυτή εκφράζεται μέσα από τους μεμονωμένους δημότες, αλλά και τους κοινωνικούς και οικονομικούς φορείς. Με αυτόν τον τρόπο το όραμα της εκάστοτε δημοτικής αρχής μπορεί να γίνει ρεαλιστικό και η τοπική και εσωτερική ανάπτυξη του ΟΤΑ α' βαθμού να εναρμονιστεί με τις κατευθύνσεις του περιφερειακού και εθνικού αναπτυξιακού σχεδιασμού.

Με την εκπόνηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος καταβάλλεται προσπάθεια αξιοποίησης της εμπειρίας που έχει προκύψει από τα Περιφερειακά και Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα των Κοινοτικών Πλαισίων Στήριξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τα Επιχειρησιακά Προγράμματα των ΟΤΑ α' βαθμού δεν αναφέρονται μόνο σε έργα που χρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά και από άλλες εθνικές και τοπικές πηγές και δεν αναφέρονται μόνο σε έργα που θα υλοποιηθούν από τον ίδιο το Δήμο και τα Νομικά του Πρόσωπα, αλλά και σε δράσεις που στόχο έχουν την οργάνωση των υπηρεσιών των Δήμων για την καλύτερη λειτουργία του και την εξυπηρέτηση του πολίτη.

Η δομή και το περιεχόμενο των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων των ΟΤΑ α' βαθμού καθορίστηκε με την υπ' αριθμ. 18183/02-04-2007 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ Β' 534/13-04-2007), ενώ με το Π.Δ. 185/2007 (ΦΕΚ Α' 221/12-09-2007) «Όργανα και διαδικασία κατάρτισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) α' βαθμού», προδιαγράφηκε η διαδικασία κατάρτισης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων. Με την εφαρμογή του Ν.3852/2010, η νέα διαδικασία κατάρτισης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων καθορίζεται με την υπ' αριθμ. 5694/03-02-2011 Απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης η οποία τροποποιεί την υπ' αριθμ. 18183/02-04-2007 Υπουργική Απόφαση και το Π.Δ. 89/2011 (ΦΕΚ Α' 213/29-09-2011) με το οποίο τροποποιούνται διατάξεις του Π.Δ. 185/2007.

1.2. Ορισμός, Στόχοι και Διάρθρωση του Επιχειρησιακού Προγράμματος

1.2.1. Ορισμός

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα των ΟΤΑ α' βαθμού συνιστά ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα τοπικής και οργανωτικής – λειτουργικής ανάπτυξης, σε εναρμόνιση με τις κατευθύνσεις αναπτυξιακού σχεδιασμού σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο. Αφορά δηλαδή όχι μόνον στις υποδομές και στις τοπικές επενδύσεις, αλλά και στη βελτίωση της υφιστάμενης οργάνωσης και λειτουργίας των ΟΤΑ α' βαθμού, στο πλαίσιο του γενικότερου περιβάλλοντος στο οποίο δρουν, μεριμνώντας για τη βελτίωση της διαβίωσης των πολιτών και την παροχή ποιοτικότερων υπηρεσιών.

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα εμπεριέχει ένα συνεκτικό σύνολο αξόνων προτεραιότητας για δράσεις τοπικής ανάπτυξης και αποσκοπεί στην υλοποίηση του αναπτυξιακού σχεδιασμού του ΟΤΑ α' βαθμού.

Στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα καθορίζονται οι στρατηγικοί στόχοι και οι προτεραιότητες της τοπικής ανάπτυξης, καθώς και η οργάνωση των Υπηρεσιών του ΟΤΑ και των επιχειρήσεων του, και παράλληλα εξειδικεύονται οι δράσεις της πενταετίας για την επίτευξη των στόχων αυτών.

1.2.2. Στόχοι

Οι γενικοί στόχοι ενός Δημοτικού Επιχειρησιακού Προγράμματος αφορούν :

1. στην προώθηση της τοπικής ανάπτυξης στην περιοχή του Δήμου.
2. στην εσωτερική ανάπτυξη του Δήμου, ως Οργανισμού.
3. στην ανάπτυξη των συνεργασιών του Δήμου και της επιρροής άλλων φορέων.

Οι παραπάνω γενικοί στόχοι περιλαμβάνουν μία σειρά από ειδικούς στόχους, όπως:

- Προστασία και αναβάθμιση του φυσικού και δομημένου (οικιστικό περιβάλλον και τεχνικές υποδομές) περιβάλλοντος της περιοχής του Δήμου.
- Βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας της λειτουργίας του.
- Βελτίωση της παραγωγικής ικανότητας του Δήμου, μέσω του μεσοπρόθεσμου προγραμματισμού για το προσωπικό, τον εξοπλισμό, τα κτίρια και τις εγκαταστάσεις του.
- Προώθηση του αναπτυξιακού και κοινωνικού του ρόλου.
- Βελτίωση της κοινωνικής και οικονομικής ευημερίας των κατοίκων του Δήμου.
- Καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών.
- Αποδοτικότερη και αποτελεσματικότερη κατανομή και αξιοποίηση των πόρων.
- Προσέλκυση πρόσθετων οικονομικών πόρων.
- Επίσπευση της ωρίμανσης και της υλοποίησης των δράσεων.
- Περιορισμό της αποσπασματικής αντιμετώπισης των προβλημάτων.
- Συντονισμό των δομών του Δήμου, βελτίωση του τρόπου διοίκησης και προώθηση του εσωτερικού μετασχηματισμού του Δήμου.
- Ανάπτυξη συνεργασιών με πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα.
- Ενίσχυση της τοπικής δημοκρατίας και αύξηση της δυνατότητας κοινωνικού ελέγχου.
- Αναβάθμιση του επιπέδου συνεργασίας του Δήμου με φορείς του ιδιωτικού, δημόσιου και κοινωνικού τομέα για τη συντονισμένη προώθηση της τοπικής ανάπτυξης και την από κοινού παροχή υπηρεσιών.

1.2.3. Χαρακτηριστικά του Επιχειρησιακού Προγράμματος

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Δήμου αποτελεί εργαλείο για την άσκηση του αναπτυξιακού του ρόλου, με τα εξής χαρακτηριστικά:

- Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Τοπικής Ανάπτυξης και Βελτίωσης της Διοικητικής Ικανότητας του Δήμου.

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα αποτελεί πρόγραμμα αναπτυξιακών υποδομών και τοπικών επενδύσεων, αλλά και πρόγραμμα για τη βελτίωση της υφιστάμενης λειτουργίας των δημοτικών υπηρεσιών και των Νομικών Προσώπων που εποπτεύονται από το Δήμο. Είναι πρόγραμμα, πολυτομεακού χαρακτήρα, με

εύρος θεματικών αντικειμένων αντίστοιχου του φάσματος των θεμάτων που απασχολούν την καθημερινή λειτουργία του Δήμου. Καλύπτει όλο το φάσμα των αρμοδιοτήτων του Δήμου και εν δυνάμει το σύνολο των τοπικών υποθέσεων.

- Πενταετές Πρόγραμμα Δράσης του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του.

Στις προτεραιότητες του Επιχειρησιακού Προγράμματος αντανakλάται η βούληση και το όραμα του Δημοτικού Συμβουλίου, καθώς και οι προτεραιότητες του αναπτυξιακού σχεδιασμού σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο. Το όραμα της εκάστοτε Δημοτικής Αρχής αποτυπώνεται στη στρατηγική και αναλύεται σε πενταετές **(τριετές, ειδικά για την δημοτική περίοδο 2011-2014)** πρόγραμμα δράσης του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του και τέλος σε ετήσιο πρόγραμμα δράσης της κάθε υπηρεσίας του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του.

- Οργανικό Στοιχείο της Καθημερινής Λειτουργίας και Διοίκησης του Δήμου και Μέρους του Προγραμματικού του Κύκλου.

Η σύνταξη του Επιχειρησιακού Προγράμματος είναι η αρχική φάση της διαδικασίας προγραμματισμού, παρακολούθησης και αξιολόγησης της δράσης του Δήμου. Η διαδικασία αυτή αποτελεί το διαρκές αντικείμενο ενασχόλησης των αιρετών οργάνων, των προϊσταμένων και της αρμόδιας υπηρεσίας προγραμματισμού του.

- Υλοποίηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος μέσω του Ετήσιου Προγράμματος Δράσης του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του.

Σκοπός της σύνταξης του ετήσιου προγράμματος δράσης είναι η εξειδίκευση του συνολικού πενταετούς επιχειρησιακού προγράμματος σε ετήσιο πρόγραμμα των υπηρεσιών. Ο ετήσιος προγραμματισμός στοχεύει στον επιμερισμό των δράσεων του πενταετούς προγράμματος στις υπηρεσίες, οι οποίες υλοποιούν τμήματα του επιχειρησιακού προγράμματος. Για το έτος 2011 Ετήσιο Πρόγραμμα Δράσης αποτελεί ο οικονομικός προϋπολογισμός και το Τεχνικό Πρόγραμμα. Το Ετήσιο Πρόγραμμα Δράσης για το 2012 συντάσσεται μαζί με το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα.

- Εκπόνηση Επιχειρησιακού Προγράμματος με τη Συμμετοχή όλων των Εμπλεκόμενων.

Κατά τη διαδικασία σύνταξής του συμμετέχουν με σαφώς καθορισμένο τρόπο:

- Αιρετά όργανα (Εκτελεστική Επιτροπή, Δημοτικό Συμβούλιο, Σύμβουλοι Δημοτικής ή Τοπικής Κοινότητας, Οικονομική Επιτροπή, Επιτροπή Ποιότητας Ζωής, Αντιδήμαρχοι, Δ.Σ. Νομικών Προσώπων και Επιχειρήσεων, κλπ).
- Υπηρεσιακά στελέχη (Προγραμματισμού, Οικονομική Υπηρεσία, Τεχνική Υπηρεσία, Διοικητική, κλπ).
- Τοπικοί φορείς και ομάδες δημοτών με σημαντικό βαθμό συμβολής στην τοπική ανάπτυξη ή/και στη λειτουργία του Δήμου (όπως η Δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης).

Η λήψη των αποφάσεων προγραμματισμού δεν στηρίζεται μόνο στην ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης, αλλά και στις ανάγκες και προσδοκίες των κατοίκων και του ανθρώπινου δυναμικού του Δήμου, όπως αυτές διατυπώνονται στις διαδικασίες συμμετοχής.

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα αποτελεί το βασικό πλαίσιο κατεύθυνσης, προσδιορισμού και συντονισμού των ενεργειών όλων των οργάνων διοίκησης και υπηρεσιών και είναι ευρύτερα γνωστό στους εργαζόμενους του ΟΤΑ α' βαθμού, προκειμένου να υλοποιηθούν οι στόχοι του. Επιπρόσθετα, αποτελεί προϊόν συλλογικής εργασίας όλων των δομών του Δήμου και οδηγεί στην ανάληψη δεσμεύσεων μεταξύ των διαδοχικών ιεραρχικών επιπέδων, σε ότι αφορά την υλοποίηση του τμήματος εκείνου στο οποίο αυτά εμπλέκονται.

- Αξιοποίηση Δεικτών Επίδοσης.

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα διατυπώνει μετρήσιμους γενικούς και ειδικούς στόχους, η επίτευξη των οποίων παρακολουθείται μέσω της αξιοποίησης συστήματος δεικτών επίδοσης. Για την παρακολούθηση της εξέλιξης της τιμής των δεικτών αξιοποιούνται τα στοιχεία (εσόδων/δαπανών, πόρων, εκροών, αποτελεσμάτων στους αποδέκτες) που τηρούνται στα ηλεκτρονικά αρχεία του Δήμου.

1.3. Μεθοδολογική Προσέγγιση Επιχειρησιακού Προγράμματος

Το μεθοδολογικό πλαίσιο για την εκπόνηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου Αλεξάνδρειας στηρίζεται κυρίως:

- Στο Ν. 3463/2006 «Κύρωση του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων», στην υπ' αριθμ. 18183/13-04-2007 Υπουργική Απόφαση όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. 5694/03-02-2011 Υπουργική Απόφαση, που καθορίζει τη δομή και το περιεχόμενο των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων των ΟΤΑ α' βαθμού, στο Π.Δ. 185/2007 (ΦΕΚ Α' 221/12-09-2007) και στο Π.Δ. 89/2011 (ΦΕΚ Α' 213/29-09-2011) με τα οποία ορίζονται τα όργανα και οι διαδικασίες κατάρτισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων των ΟΤΑ α' βαθμού.
- Στη γνώση της Ελληνικής και διεθνούς εμπειρίας και βιβλιογραφίας σε θέματα περιφερειακής ανάπτυξης και τις σύγχρονες τάσεις ανάλυσης και προσέγγισης των περιφερειακών πολιτικών.
- Στα χαρακτηριστικά της περιοχής του νέου Δήμου Αλεξάνδρειας όπως προέκυψε από την εφαρμογή του Ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» και τη θέση του στο περιφερειακό, εθνικό και ευρύτερο γεωπολιτικό, οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον.
- Στην ανάγκη ολοκληρωμένης προσέγγισης αλλά και ουσιαστικής εξειδίκευσης του αναπτυξιακού προγραμματισμού με στόχο τη μέγιστη δυνατή αξιοποίηση των χρηματοδοτικών πόρων και ευκαιριών.

- Στο νέο θεσμικό πλαίσιο και τις συνθήκες λειτουργίας των ΟΤΑ α' βαθμού που προέκυψαν από τις θεσμικές αλλαγές των τελευταίων ετών και κυρίως από την εφαρμογή του Ν.3852/2010.
- Στο Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης της χώρας (ΦΕΚ Α' 128/03-07-2008) και στα Ειδικά Πλαίσια Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης: (α) για τη Βιομηχανία (ΦΕΚ 151/ΑΑΠ/13-04-2009), (β) για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΦΕΚ Β' 2464/03-12-2008), και (γ) για τις Υδατοκαλλιέργειες (ΦΕΚ Β' 2505/04-11-2011).
- Στις διατάξεις του Ν.3982/2011 «Απλοποίηση της αδειοδότησης τεχνικών επαγγελματικών και μεταποιητικών δραστηριοτήτων και επιχειρηματικών πάρκων και άλλες διατάξεις», κεφάλαιο του οποίου αφιερώνεται στην ίδρυση και οργάνωση Επιχειρηματικών Πάρκων διαφόρων κατηγοριών.
- Στις κατευθύνσεις του Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας (ΦΕΚ Β' 218/06-02-2004).
- Στις κατευθύνσεις του Επιχειρησιακού Προγράμματος Μακεδονίας-Θράκης 2007-2013 καθώς και των Τομεακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ, σύμφωνα και με τις εφαρμοζόμενες διαρθρωτικές πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Στη μελέτη του νέου (επικαιροποιημένου) Ρυθμιστικού Σχεδίου Θεσσαλονίκης καθώς και στο κείμενο του σχεδίου νόμου που τη συνοδεύει. Στο νέο Ρυθμιστικό περιλαμβάνονται και περιοχές εκτός του Νομού Θεσσαλονίκης και μεταξύ αυτών ο Δήμος Αλεξάνδρειας (πλην της Δημοτικής Ενότητας Αντιγονιδών). Η μελέτη ολοκληρώθηκε τον Ιούνιο του 2011 και το σχέδιο νόμου, που θα αντικαταστήσει τον ισχύοντα Ν.1561/1985, αναμένεται να κυρωθεί εντός του 2012. Το Ρυθμιστικό Σχέδιο επέχει και θέση Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις περιοχές ευθύνης του Οργανισμού Ρυθμιστικού Θεσσαλονίκης.

1.3.1. Βασικά Στάδια Κατάρτισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος

Η εκπόνηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος περιλαμβάνει τέσσερα (4) διακριτά στάδια με επιμέρους βήματα, με σκοπό να προσεγγιστούν και να αναλυθούν συστηματικά όλες οι παράμετροι και όλοι οι συντελεστές που επηρεάζουν και καθορίζουν το πλαίσιο λειτουργίας και ανάπτυξης του Δήμου. Τα βήματα που περιλαμβάνονται στο κάθε στάδιο περιγράφονται συνοπτικά στη συνέχεια.

Στάδιο Α : Αποτύπωση και Αξιολόγηση του Εξωτερικού και Εσωτερικού Περιβάλλοντος του Δήμου – Στρατηγικός Σχεδιασμός

Βήμα 1ο: Προετοιμασία και οργάνωση.

Προετοιμασία και οργάνωση της διαδικασίας κατάρτισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος, μέσω των εξής ενεργειών:

- Διατύπωση των αρχικών κατευθύνσεων της δημοτικής αρχής (Εκτελεστική Επιτροπή).
- Οργάνωση και προγραμματισμός του έργου.

- Ενημέρωση του προσωπικού των υπηρεσιών και των Νομικών Προσώπων του Δήμου.

Βήμα 2ο: Συνοπτική περιγραφή και αξιολόγηση της κατάστασης της περιοχής του Δήμου.

Συνοπτική περιγραφή και αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης της περιοχής του Δήμου και εντοπισμός των σημαντικότερων ζητημάτων τοπικής ανάπτυξης, που θα πρέπει να αντιμετωπίσει ο Δήμος κατά την επόμενη πενταετία.

Περιγράφεται η γενική, μακροσκοπική εικόνα της περιοχής του Δήμου και αναφέρονται τα γεωγραφικά, πληθυσμιακά, κοινωνικά, οικονομικά, πολεοδομικά, περιβαλλοντικά και αναπτυξιακά χαρακτηριστικά της. Ακολουθεί η αξιολόγηση της κατάστασης της περιοχής και εντοπίζονται τα κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης σε κάθε θεματικό τομέα («Περιβάλλον και ποιότητα ζωής», «Κοινωνική Πολιτική, Παιδεία, Πολιτισμός και Αθλητισμός», «Τοπική Οικονομία και Απασχόληση»).

Βήμα 3ο : Συνοπτική περιγραφή και αξιολόγηση του Δήμου και των νομικών προσώπων του ως οργανισμών.

Συνοπτική περιγραφή και αξιολόγηση του εσωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου και των νομικών προσώπων του και εντοπισμός των κρίσιμων ζητημάτων εσωτερικής ανάπτυξης στις εξής θεματικές ενότητες:

- Δραστηριότητες και διαδικασίες λειτουργίας.
- Οργάνωση και Συνεργασίες.
- Ανθρώπινο δυναμικό και υλικοτεχνική υποδομή.
- Οικονομικά.

Βήμα 4ο: Καθορισμός της στρατηγικής και των αναπτυξιακών προτεραιοτήτων του Δήμου.

Πραγματοποιείται η επιλογή της στρατηγικής που θα ακολουθήσει ο Δήμος μέσω του καθορισμού γενικών στόχων και πολιτικών δράσης, η ομαδοποίηση των γενικών στόχων σε Άξονες και Μέτρα και η διατύπωση του οράματος και των αρχών λειτουργίας και διακυβέρνησης.

Στο πλαίσιο της διαμόρφωσης της στρατηγικής του Δήμου προσδιορίζονται τα κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης που θα αντιμετωπίσει ο Δήμος (γενικοί στόχοι τοπικής ανάπτυξης) και διαμορφώνονται οι κατάλληλες εσωτερικές στρατηγικές επιλογές που θα διασφαλίζουν επιτυχή προσέγγιση των γενικών στόχων τοπικής και εσωτερικής ανάπτυξης.

Οι συναφείς γενικοί στόχοι ομαδοποιούνται σε προτεραιότητες – Μέτρα και τα συναφή Μέτρα ομαδοποιούνται σε ευρύτερες προτεραιότητες – Άξονες. Διατυπώνεται το όραμα για την ανάπτυξη της περιοχής του Δήμου και για την εσωτερική ανάπτυξη του Δήμου ως οργανισμού, καθώς και οι κατευθυντήριες αρχές, που πρέπει να διέπουν τον τρόπο λειτουργίας του και γενικά τον τρόπο διοίκησης των τοπικών υποθέσεων.

Στάδιο Β : Έγκριση Στρατηγικού Σχεδίου – Διαβούλευση

Βήμα 5ο: Έγκριση του στρατηγικού σχεδίου και διαδικασίες διαβούλευσης.

Οι ενέργειες που πραγματοποιούνται σε αυτό το στάδιο αφορούν:

- Στην έγκριση του στρατηγικού σχεδίου.
- Στη δημοσιοποίηση του στρατηγικού σχεδίου μέσω των διαθέσιμων μέσων επικοινωνίας.
- Στην πρόσκληση για γνωμοδότηση της Δημοτικής Επιτροπής Διαβούλευσης.
- Στη διοργάνωση δημόσιων εκδηλώσεων.
- Στη σύνοψη των συμπερασμάτων των διαδικασιών διαβούλευσης και ενημέρωση των αρμόδιων υπηρεσιών.

Στάδιο Γ : Επιχειρησιακός Σχεδιασμός

Βήμα 6ο: Κατάρτιση σχεδίων δράσης.

Καταρτίζονται σχέδια δράσης, τα οποία περιλαμβάνουν στόχους και δράσεις για την επίτευξη του κάθε ενός από τους γενικούς στόχους του στρατηγικού σχεδίου με σκοπό την εφαρμογή της στρατηγικής του Δήμου.

Βήμα 7ο: Πενταετής προγραμματισμός των δράσεων.

Σκοποί του βήματος είναι η ιεράρχηση και ο προγραμματισμός των δράσεων που περιλαμβάνονται στα σχέδια δράσης, η ομαδοποίηση, ο έλεγχος και η οριστικοποίηση όλων των δράσεων του ΕΠ και ο αναλυτικός προγραμματισμός των δράσεων πρώτης προτεραιότητας.

Βήμα 8ο: Οικονομικός Προγραμματισμός.

Πραγματοποιείται εκτίμηση των εσόδων του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του, ανά πηγή χρηματοδότησης, για κάθε έτος της επόμενης πενταετίας, κατανέμονται τα έσοδα στις δράσεις πρώτης προτεραιότητας και καταρτίζεται συγκεντρωτικός πίνακας δαπανών ανά μέτρο και άξονα και συντάσσονται οι χρηματοδοτικοί πίνακες.

Στάδιο Δ : Τελικές Ενέργειες

Βήμα 9ο: Ολοκλήρωση του προγράμματος και τελικές ενέργειες.

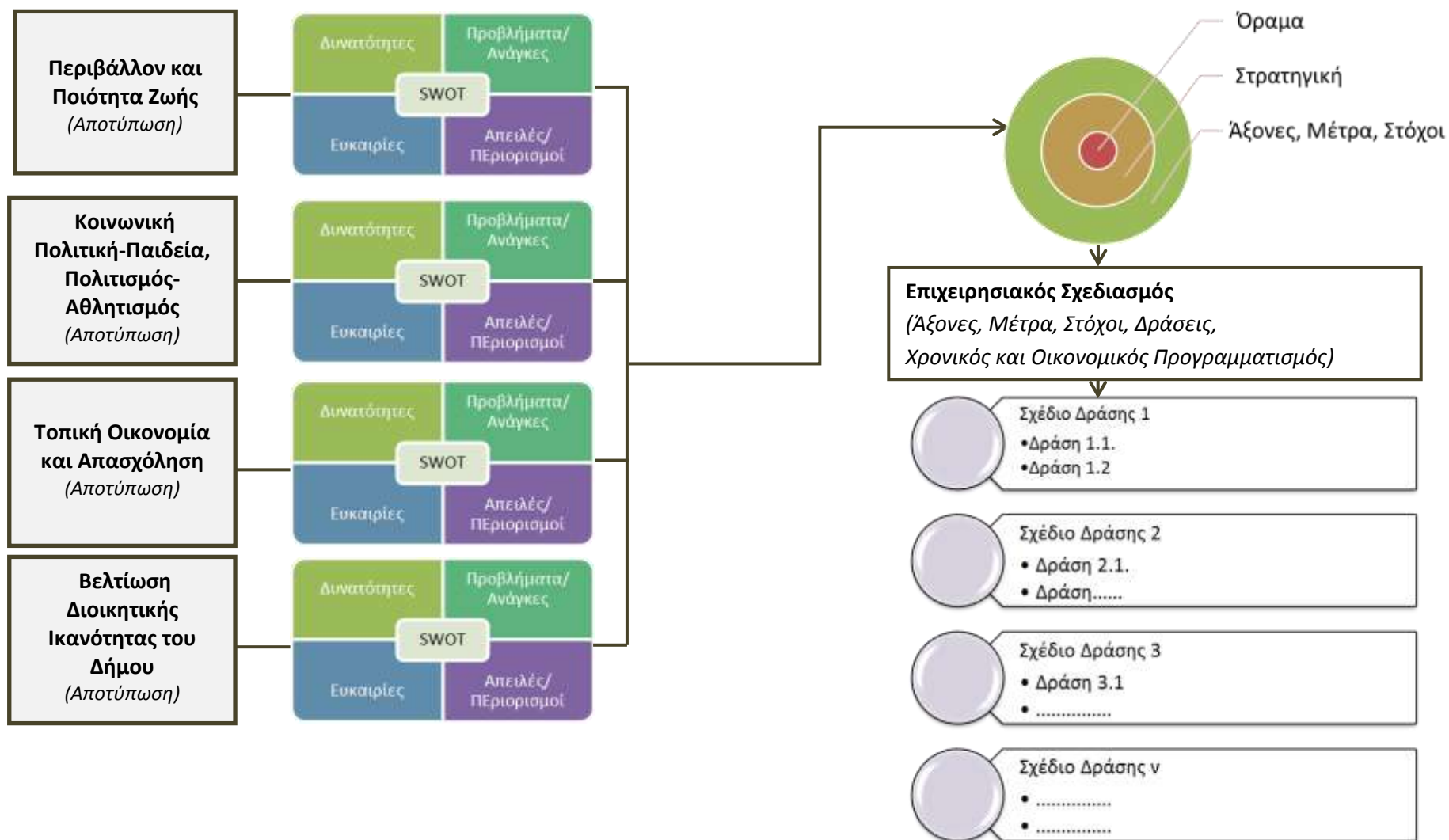
Οι ενέργειες που πραγματοποιούνται σε αυτό το στάδιο αφορούν:

- Στην ολοκλήρωση του σχεδίου επιχειρησιακού προγράμματος (στρατηγικός σχεδιασμός).
- Στην έγκριση του σχεδίου στρατηγικού σχεδιασμού από το Δημοτικό Συμβούλιο.
- Στη δημοσιοποίηση του προγράμματος από το Δήμο.
- Στην πρόσκληση για γνωμοδότηση της Δημοτικής Επιτροπής Διαβούλευσης.
- Στην κατάρτιση και έγκριση του συνόλου του επιχειρησιακού προγράμματος από το Δημοτικό Συμβούλιο.
- Στον έλεγχο της διαδικασίας κατάρτισης του προγράμματος από την Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας ΟΤΑ.

Σχήμα 1 : Στάδια εκπόνησης Επιχειρησιακού Προγράμματος

Διάγραμμα 1 : Απεικόνιση μεθοδολογικού πλαισίου κατάρτισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος

1.3.2. Μέσα και Εργαλεία για την Κατάρτιση του Επιχειρησιακού Προγράμματος

Η εκπόνηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος βασίζεται στη θεωρία του τοπικού αναπτυξιακού προγραμματισμού και στη θεωρία προγραμματισμού της δράσης δημόσιων οργανισμών, καθώς και στη διενέργεια πρωτογενούς και δευτερογενούς έρευνας, με τη χρήση και εφαρμογή των κατάλληλων μεθοδολογιών και εργαλείων.

Για την περιγραφή του εξωτερικού περιβάλλοντος της περιοχής του Δήμου αξιοποιούνται υφιστάμενες μελέτες του Δήμου, συλλογές και επεξεργασίες στατιστικών δεδομένων της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, της Eurostat, άλλων φορέων, ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων, καθώς και διάφορες μελέτες και έρευνες διαφόρων φορέων της περιφέρειας και της περιφερειακής ενότητας. Επιπλέον, σημαντικά δημοσιεύματα και βιβλιογραφικό υλικό μπορεί να αντληθεί από το διαδίκτυο.

Για την περιγραφή του εσωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου λαμβάνονται μεταξύ άλλων υπόψη ο ισχύον Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας και η διάρθρωση και στελέχωση των υπηρεσιών του Δήμου, τα Νομικά Πρόσωπα του Δήμου με τις αρμοδιότητες που επιτελούν και τις υπηρεσίες που παρέχουν, καθώς και διάφορα άλλα στοιχεία που συλλέγονται είτε μέσω ειδικών ερωτηματολογίων προς τις δημοτικές υπηρεσίες είτε μέσω επικοινωνίας και συναντήσεων με μέλη της Διοίκησης και με στελέχη του Δήμου, αναφορικά με την υφιστάμενη λειτουργία των υπηρεσιών του Δήμου και τα προβλήματά τους.

Και στις δύο περιπτώσεις, δηλαδή την αξιολόγηση του εσωτερικού και την αξιολόγηση του εξωτερικού περιβάλλοντος (μακρο-περιβάλλον) του Δήμου, χρησιμοποιείται η ευρέως διαδεδομένη μέθοδος SWOT¹, με την οποία προσδιορίζονται και αναλύονται τα ισχυρά και αδύνατα σημεία του εσωτερικού περιβάλλοντος, σε συνδυασμό με τις ευκαιρίες και τις απειλές που δέχεται ο Δήμος από το εξωτερικό περιβάλλον. Σημειώνεται ότι, αναφορικά με τη διατύπωση προτάσεων η τεχνική που χρησιμοποιείται αφορά στη συνδυασμένη ανάγνωση των τεταρτημορίων της SWOT Analysis ανά ζεύγος (ισχυρά σημεία - ευκαιρίες, αδυναμίες - ευκαιρίες, ισχυρά σημεία - απειλές, αδυναμίες - απειλές). Με τον τρόπο αυτό προκύπτουν οι προτάσεις κατευθύνσεων πολιτικής (policy choices).

¹ Ανάλυση SWOT: Συντομογραφία των αγγλικών λέξεων, Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats ή στα ελληνικά, ανάλυση ΑΔΕΑ: Αδυναμίες, Δυνατότητες, Ευκαιρίες, Απειλές. Αφορά την ανάλυση που λαμβάνει χώρα στο εσωτερικό περιβάλλον του αντικείμενου που εξετάζεται με τη διάγνωση των δυνατοτήτων και αδυναμιών, ενώ στο άμεσο εξωτερικό περιβάλλον εντοπίζεται οι ευκαιρίες και οι απειλές-κίνδυνοι. Είναι ανάλυση σε μικροοικονομικό επίπεδο.

Σχήμα 2 : Τυπική διάταξη SWOT Analysis

1.3.3. Χρήση Δεικτών αξιολόγησης και ανάλυσης εξωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου

Για να καταστεί κατά διεξοδικό τρόπο δυνατή η αξιολόγηση και ανάλυση της περιοχής του Δήμου και η σύγκρισή της με ευρύτερα χωρικά πλαίσια (Νομός, Περιφέρεια, Χώρα), απαιτείται η διαθεσιμότητα, χρήση και επεξεργασία επικαιρών πρωτογενών στοιχείων και δεδομένων σε κάθε επίπεδο χωρικής διάρθρωσης (δημοτική ενότητα, οικισμός) και τομεακής πολιτικής του Δήμου (π.χ. γεωργία, περιβάλλον, πολιτισμός, αθλητισμός, κλπ). Ωστόσο, ακόμη και όταν είναι διαθέσιμα όλα αυτά τα στοιχεία, δεν αρκούν για να μας κατευθύνουν στην εξαγωγή κρίσιμων, ποσοτικά και ποιοτικά, διαπιστώσεων και συμπερασμάτων με σκοπό τον προσδιορισμό στρατηγικών επιλογών, προτεραιοτήτων και γενικών και ειδικών στόχων του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου, **χωρίς τη χρήση δεικτών**.

Τέτοιοι δείκτες, ενδεικτικά, είναι:

- **Χωροταξικοί δείκτες**, που αναφέρονται στα ζητήματα χωροταξικής οργάνωσης του Δήμου που επηρεάζουν τις χρήσεις γης καθώς και την εκτίμηση των αναγκών των επιμέρους χωροταξικών ενοτήτων.
- **Πολεοδομικοί δείκτες**, που αναφέρονται στα ζητήματα πολεοδομικής οργάνωσης που επηρεάζουν την αστική δομή και τις αστικές ροές καθώς και τις ανάγκες των επιμέρους πολεοδομικών ενοτήτων (αστικών και μη).
- **Οικονομικοί δείκτες**, που αναφέρονται στην εκτίμηση της οικονομικής δραστηριότητας των επιχειρήσεων της περιοχής του Δήμου, στην εκτίμηση των επιπτώσεων στην απασχόληση από την οικονομική κατάσταση, στην εκτίμηση της πορείας των πρωτογενή, δευτερογενή και τριτογενή τομέων της περιοχής, και συνολικά στην εκτίμηση και παρακολούθηση των αλλαγών στο παραγωγικό σύστημα και των επιδράσεών τους στην περιοχή.
- **Κοινωνικοί δείκτες**, που αναφέρονται στην εκτίμηση και παρακολούθηση των κοινωνικών αλλαγών και των επιδράσεων στην περιοχή του Δήμου.
- **Περιβαλλοντικοί δείκτες**, που αναφέρονται στην εκτίμηση και παρακολούθηση της ποιότητας του περιβάλλοντος (αστικού, εξω-αστικού, αγροτικού). Οι δείκτες δεν πρέπει να εκφράζουν μόνο απόλυτα μεγέθη αλλά να εστιάζουν

σε αλλαγές που συνέβησαν σε διάφορα χρονικά διαστήματα και να προσδιορίζουν τις τάσεις που διαφαίνονται. Οι περιβαλλοντικοί δείκτες επίσης πρέπει να αναφέρονται στην εκτίμηση και παρακολούθηση περιβαλλοντικών παραμέτρων, συνθετικά, με βάση: (α) τα στοιχεία των «αστικών προτύπων» που καθορίζουν τη φύση και την έκταση των επιπτώσεων στο περιβάλλον, (β) την κατανάλωση και ροή πόρων, (γ) τη χρήση νερού και την παραγωγή αποβλήτων, (δ) την ποιότητα ζωής στην πόλη και τα χωριά, και (ε) την πολιτιστική κληρονομιά και το «πολιτισμικό απόθεμα» της περιοχής.

- **Δείκτες Μεταφορών**, που αναφέρονται στην εκτίμηση και παρακολούθηση των βασικών κατευθύνσεων στον τομέα των εμπορευματικών μεταφορών (διανυθέντα οχηματοχιλιόμετρα), στον τομέα των συνδυασμένων μεταφορών (χαρακτηριστικά των αστικών και εξωαστικών μεταφορών), στον τομέα της δημόσιας συγκοινωνίας, στον τομέα των μετακινήσεων με τυχόν εναλλακτικά μέσα και των επιπτώσεων του στην ποιότητα του περιβάλλοντος αλλά και στην λειτουργικότητα του αστικού-οικιστικού συστήματος της περιοχής.
- **Κυκλοφοριακοί δείκτες**, που αναφέρονται στην εκτίμηση και παρακολούθηση στοιχείων του οδικού δικτύου (κυκλοφοριακός φόρτος, σύνθεση της κυκλοφορίας, αριθμός μετακινούμενων προσώπων, χρονοαπόσταση μεταξύ των οικισμών, χρόνος διαδρομής ανά οδικό τμήμα).
- **Ενεργειακοί δείκτες**, που αναφέρονται στην εκτίμηση και παρακολούθηση της χρήσης κάθε μορφής ενέργειας από τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις, καθώς και του βαθμού διείσδυσης της χρήσης εναλλακτικών μορφών ενέργειας.
- **Δείκτες πληθυσμού-ηλικιακής πυραμίδας**, δηλαδή τις δύο τιμές χαρακτηριστικών δεδομένων του πληθυσμού της περιοχής του Δήμου: τον πληθυσμό (μόνιμο και πραγματικό) και την ηλικιακή πυραμίδα του πληθυσμού (ανδρών και γυναικών). Η σκοπιμότητα του δείκτη είναι δεδομένη, καθώς είναι ενδεικτικός πολλών παρελκόμενων δεδομένων, έμμεσα και άμεσα.
- **Δείκτης πυκνότητας πληθυσμού**, που περιγράφει τον πληθυσμό κάθε οικισμού ανά μονάδα επιφάνειας και αποτελεί έμμεση μέτρηση της πίεσης που δέχεται το περιβάλλον και περιλαμβάνει την εκμετάλλευση των φυσικών πόρων, καθώς και τη ρύπανση του ατμοσφαιρικού αέρα και των υδάτων. Επακόλουθα της αύξησης της πυκνότητας του πληθυσμού είναι η αντίστοιχη αύξηση απαιτήσεων για υλικοτεχνική υποδομή, για δίκτυα κοινής ωφέλειας, για καθαριότητα, η αύξηση του κυκλοφοριακού φόρτου, των θέσεων στάθμευσης, της ανάγκης για περισσότερες θέσεις εργασίας, κλπ. Ο δείκτης υπολογίζεται από το λόγο του πληθυσμού προς την έκταση της περιοχής (εξαιρουμένων των επιφανειών φυσικών υδάτων).
- **Δείκτης ΑΕΠ ανά κάτοικο και δείκτης τομεακής κατανομής ΑΕΠ**, με τους οποίους υπολογίζεται το Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν (ΑΕΠ) που αντιστοιχεί σε κάθε κάτοικο της περιοχής του Δήμου και το ΑΕΠ που αντιστοιχεί στους διάφορους τομείς παραγωγικότητας που αναπτύσσονται στην περιοχή του Δήμου. Οι δείκτες αυτοί είναι κρίσιμοι με δεδομένο ότι αντικατοπτρίζουν την οικονομική κατάσταση της περιοχής του Δήμου. Δυστυχώς, η Ελληνική Στατιστική Αρχή καταγράφει τους δείκτες αυτούς μέχρι του επιπέδου Νομού και είναι δυσχερής η αναγωγή της πληροφορίας σε επίπεδο Δήμων και αδύνατη σε επίπεδο οικισμών.
- **Δείκτης αντικατάστασης**: ο λόγος (πηλίκο) των ατόμων ηλικίας 10-14 ετών προς τον πληθυσμό των ατόμων ηλικίας 60-64 ετών ή ο λόγος των ατόμων ηλικίας 15-19 ετών προς τον πληθυσμό ατόμων ηλικίας 60-64 ετών. Ο δείκτης εκφράζει την εναλλαγή μεταξύ των ηλικιών που μετέχουν στην παραγωγική διαδικασία, δηλαδή των ατόμων που ετοιμάζονται να εισέλθουν στην παραγωγική διαδικασία και αυτών που αναμένονται να εξέλθουν από την παραγωγική διαδικασία.

- **Δείκτης γήρανσης**, ο λόγος των ατόμων 65+ ετών προς τον πληθυσμό των παιδιών ηλικίας 0-14 ετών. Επομένως αναλογών αριθμός ηλικιωμένων ατόμων επί 100 παιδιών. Ο δείκτης γήρανσης εκφράζει την αναλογική σχέση μεταξύ αυτών των στρωμάτων που θεωρούνται ως συντηρούμενα (παιδιά και γεροντικός πληθυσμός).
- **Δείκτης εξάρτησης**, ο λόγος (πηλίκο) των ατόμων ηλικίας 0-14 ετών και 65+ ετών προς τον πληθυσμό ατόμων ηλικίας 15-64 ετών. Επομένως αναλογών αριθμός εξαρτημένων μελών (παιδιών και ηλικιωμένων) επί 100 ατόμων σε παραγωγική ηλικία. Ο δείκτης αυτός δείχνει την αναλογία των συντηρούμενων ατόμων σε σχέση με τον ενεργό πληθυσμό.
- **Μετανάστευση**, το ποσοστό καθαρής μετανάστευσης (διαφορά μεταξύ εισόδου μεταναστών και εξόδου σε μια δεδομένη περίοδο και περιοχή) δηλαδή καθαρή μετανάστευση ανά 1000 κατοίκους σε μια περιοχή και για μια χρονική περίοδο. Ο δείκτης αυτός παρέχει χρήσιμα στοιχεία για τη σύνθεση του πληθυσμού. Η παράνομη μετανάστευση που δεν μπορεί να μετρηθεί, καθιστά εξαιρετικά δυσχερή τον υπολογισμό του. Στοιχεία από την ΕΛΣΑΤ, από τον αριθμό των αδειών παραμονής που εκδίδει ο Δήμος ή δειγματοληπτικές μετρήσεις βοηθούν.
- **Τομεακή ανάλυση της Απασχόλησης**, που περιγράφει την απασχόληση εργαζομένων ανά τομέα απασχόλησης, το ποσοστό των ανέργων στην περιοχή και το σύνολο των εργαζομένων που αντιστοιχεί σε οικονομικούς μετανάστες. Η σκοπιμότητα του δείκτη έγκειται στην πληροφόρηση σχετικά με την εικόνα της αγοράς εργασίας σε τοπικό επίπεδο. Παρέχεται η δυνατότητα παρακολούθησης των ποσοστών των ατόμων που εργάζονται στους διάφορους τομείς απασχόλησης, καθώς και η δυνατότητα συγκριτικής ανάλυσης της αγοράς εργασίας με άλλες περιοχές στην Ελλάδα και το εξωτερικό.
- **Μετακινήσεις για εργασία**, ο δείκτης περιγράφει τη μετακίνηση του πληθυσμού της περιοχής μελέτης (του Δήμου) από την κατοικία προς τον χώρο εργασίας, όπως επίσης και τη μετακίνηση πληθυσμού από και προς περιοχές εκτός της περιοχής του Δήμου. Η σημασία του είναι ιδιαίτερη, καθώς δίνει μια εικόνα του πληθυσμού που προστίθεται – αφαιρείται καθημερινά από τον πραγματικό πληθυσμό της περιοχής και κυρίως διότι προβάλλει το περιβαλλοντικό φόρτο, που προκαλείται από τις μετακινήσεις για εργασία, ανά περιοχή, κοινωνικοοικονομικό άξονα και στιγμή της ημέρας. Ο δείκτης μπορεί να προκύψει από συνδυασμό δεδομένων από ανεξάρτητες μελέτες και στοιχεία της ΕΛΣΑΤ σε επίπεδο Δήμων.
- **Δείκτης Ανεργίας**, που περιγράφει δύο τιμές χαρακτηριστικών δεδομένων του εργατικού δυναμικού: το ποσοστό των ανέργων (αναλυμένο σε μακροχρόνιους και μη), τη κατηγορία εργασίας (ελεύθερος επαγγελματίας, δημόσιος υπάλληλος, πλήρους ή ημι-απασχόλησης, κ.ά.).
- **Χρήσεων γης**, ο δείκτης περιγράφει την έκταση που χρησιμοποιείται για την εκάστοτε δραστηριότητα (γεωργία, κατοικία, βιομηχανία, υπηρεσίες, κλπ) και το ποσοστό της έκτασης στο Δήμο, στη Δημοτική Ενότητα και στον Οικισμό. Η ανάγνωση του δείκτη αυτού (και ειδικά των μεταβολών του) επιτρέπει τη διάγνωση τάσεων ανάπτυξης, προβληματικής γειννίας δραστηριοτήτων, περιβαλλοντικής υποβάθμισης, ελέγχου οικιστικής εξάπλωσης, κλπ. Τα στοιχεία έως έναν βαθμό μπορούν να προκύπτουν από δεδομένα της ΕΛΣΑΤ αλλά και του Δήμου (ΓΠΣ και ΣΧΟΟΑΠ), αλλά δεν αρκούν.
- **Εγκαταλελειμμένη-υποβαθμισμένη γη**, ο δείκτης αφορά στις ρυττασμένες, εγκαταλελειμμένες και υποβαθμισμένες εκτάσεις, όπως παλιά εργοστάσια, στρατόπεδα, κλπ., και υπολογίζεται ως η έκταση υποβαθμισμένων και ρυττασμένων περιοχών σε στρέμματα και ως ποσοστό έκτασης στο Δήμο, τη Δημοτική Ενότητα ή τον Οικισμό, παρέχοντας στο σχεδιασμό δυνατότητες για την ανάπτυξη δράσεων σε αυτές και την επανένταξή τους στον πολεοδομικό ιστό (ή στην ευρύτερη περιοχή).

- **Οικοδομική δραστηριότητα**, ο δείκτης περιγράφει την οικοδομική δραστηριότητα στο Δήμο, τόσο για τις εντός όσο και για τις εκτός σχεδίου περιοχές. Ειδικότερα για τις εκτός σχεδίου περιοχές, εκτός από την οικονομική συνιστώσα που συνεπάγεται, ο δείκτης φανερώνει και τις οικιστικές πιέσεις έναντι του φυσικού περιβάλλοντος. Στοιχεία για τον υπολογισμό του δείκτη μπορούν να ληφθούν από τις πολεοδομικές υπηρεσίες και τους ασφαλιστικούς φορείς (ΙΚΑ, κλπ).
- **Αστικό και περιαστικό πράσινο**, ο δείκτης περιγράφει την έκταση των χώρων πρασίνου (δημόσια πάρκα, άλση, χώροι αναψυχής, παιδικές χαρές κ.ά.) που αναλογεί σε κάθε κάτοικο, καθώς και τη δυνατότητα χρησιμοποίησής αυτών από τους κατοίκους. Η συμβολή των δημόσιων υπαίθριων χώρων συμβάλλει με πολλούς τρόπους στη λειτουργία του κάθε οικισμού. Οι επιφάνειες πρασίνου (ιδιωτικές και δημόσιες), επίσης παίζουν καθοριστικό ρόλο. Γενικότερα, οι δημόσιοι υπαίθριοι χώροι αποτελούν αναπόσπαστο και καθοριστικό μέρος της αστικής αρχιτεκτονικής και μορφολογίας και της αισθητικής ποιότητας, ενώ επίσης προσφέρουν σειρά χρήσεων αναψυχής στον επισκέπτη και ηπιότερο μικροκλίμα στην περιοχή. Υπολογίζεται η συνολική έκταση των χώρων πρασίνου και η αντίστοιχη έκταση που αναλογεί σε κάθε κάτοικο.
- **Έκθεση πληθυσμού σε οχλήσεις**, ο δείκτης περιγράφει το επίπεδο έκθεσης του πληθυσμού σε οχλήσεις, κυρίως στην πόλη (π.χ. από νυχτερινά κέντρα-bars εντός του οικιστικού ιστού) αλλά και σε ευαίσθητες εντός ή εκτός σχεδίου περιοχές. Πρόκειται για οχλήσεις ηχητικές και σε ακτινοβολία. Όσον αφορά στο θόρυβο, είναι δεδομένη η σχέση της ηχορύπανσης με τη ψυχοσωματική κατάσταση των κατοίκων (και επισκεπτών) μιας περιοχής. Η ηχορύπανση σε μεγάλο ποσοστό προέρχεται από το οδικό δίκτυο (αυτοκίνητα, μοτοσυκλέτες, κακή ποιότητα οδοστρώματος, οδηγική συμπεριφορά), το σιδηροδρομικό δίκτυο (κυρίως περιοχές του Πλατέος) αλλά και από άλλους παράγοντες (π.χ. βιοτεχνίες, βιομηχανίες. Όσον αφορά στην έκθεση στην ακτινοβολία, γι' αυτήν ευθύνονται κυρίως οι αναμεταδότες σήματος τηλεπικοινωνιών (κινητή τηλεφωνία, διαδίκτυο κ.ά.). Η μέτρηση των ακτινοβολιών αυτών, τουλάχιστον στην πόλη της Αλεξάνδρειας είναι απαραίτητη.
- **Νοσήματα και αιτίες θανάτου**, ο δείκτης περιγράφει τη διαχρονική εξέλιξη της θνησιμότητας και των εισαγωγών του πληθυσμού σε νοσοκομεία, που οφείλονται σε ασθένειες του αναπνευστικού συστήματος, καρδιαγγειακά, καρκίνο, σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα, ψυχικές και νευροφυτικές ασθένειες και αυτοκτονίες. Κύριος στόχος του δείκτη είναι η πρόληψη (εφόσον παρέχεται αυτή η δυνατότητα στο Δήμο) όσο και η αιτιολόγηση πιθανών συγκεντρωμένων υψηλών τιμών λόγω υποβάθμισης του φυσικού περιβάλλοντος (φυτοφάρμακα, λιπάσματα, ατμοσφαιρική ρύπανση, υδάτινοι πόροι, ακτινοβολία, κ.ά.) ή και λόγω βλαβών στις υποδομές.
- **Υποδομές υγείας**, ο δείκτης περιγράφει την κατάσταση και εξέλιξη στις υποδομές υγείας, όπως ο αριθμός των δημόσιων και ιδιωτικών ιδρυμάτων υγείας (νοσοκομεία, κέντρα υγείας, κλινικές), ιδιωτικά ιατρεία, φαρμακεία, μικροβιολογικά εργαστήρια, διαγνωστικά κέντρα, κλπ. Τα στοιχεία μπορούν να μετρούνται είτε σε απόλυτους αριθμούς είτε ανά κάτοικο.
- **Διείσδυση διαδικτύου**, ο δείκτης αναφέρεται στη ποσοστιαία διείσδυση της ευρυζωνικότητας, τον τρόπο κατανομής των ευρυζωνικών γραμμών ανά τεχνολογία, την ποσοστιαία κατανομή των ταχυτήτων των ευρυζωνικών γραμμών και την εξέλιξη της μέσης ταχύτητας πρόσβασης. Η σημασία του διαδικτύου στη σημερινή κοινωνία και στην ανάπτυξη των υπηρεσιών, του εμπορίου αλλά και τη δικτύωση ανθρώπων και γνώσης, είναι γνωστή και συνεχώς εξελισσόμενη.
- **Υπηρεσίες μέσω διαδικτύου**, ο δείκτης περιγράφει τη χρήση του διαδικτύου από δημόσιους φορείς ως μέσου παροχής υπηρεσιών και πληροφόρησης. Η ένταξή του έχει να κάνει με τη σημασία των υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στην εξυπηρέτηση του πολίτη και τη μείωση της γραφειοκρατίας, από πολλές απόψεις (μείωση

μετακινήσεων, εξοικονόμηση χρόνου, αναλώσιμων υλικών, ταχύτητας παροχής υπηρεσιών κ.ά.). Ο δείκτης υπολογίζεται με την αναζήτηση διαθέσιμων ηλεκτρονικών υπηρεσιών διακυβέρνησης που παρέχουν ο Δήμος ή/και τα Νομικά του Πρόσωπα και οι δημόσιες υπηρεσίες στους πολίτες της περιοχής.

- **Ποσοστό τηλε-εργασίας**, ο δείκτης περιγράφει το ποσοστό του πληθυσμού, που εργάζεται από απόσταση (τηλε-εργασία) με τη βοήθεια Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών (ΤΠΕ). Η τηλε-εργασία εκτιμάται ότι μειώνει τις μετακινήσεις των εργαζομένων και αυξάνει τον ελεύθερο χρόνο τους και επίσης προσφέρει γρηγορότερες και ευκολότερες υπηρεσίες σε απομακρυσμένες ή δυσπρόσιτες περιοχές (π.χ. υπηρεσίες υγείας κ.ά.). Ο δείκτης υπολογίζεται ως ποσοστό του πληθυσμού που εργάζεται από απόσταση με τη βοήθεια χρήσης ΤΠΕ προς το σύνολο των εργαζομένων στην περιοχή του Δήμου.
- **Επίπεδο μόρφωσης πληθυσμού**, ο δείκτης περιγράφει το επίπεδο μόρφωσης του πληθυσμού στον Δήμο, στη Δημοτική Ενότητα έως και το επίπεδο του οικισμού. Η μόρφωση αποτελεί κινητήρια δύναμη που έχει αντίκτυπο στην παιδεία του τοπικού πληθυσμού, την παραγωγικότητά του και το βιοτικό του επίπεδο. Παράλληλα, καθορίζει σημαντικά τον τρόπο συμπεριφοράς και σκέψης των ατόμων (άρα και της κοινωνίας).
- **Υποδομές Πολιτισμού**, ο δείκτης αναλύεται σε επιμέρους δείκτες, οι οποίοι καταμετρούν στον Δήμο τον αριθμό των εν ενεργεία κινηματογραφικών-θεατρικών αιθουσών, δημοτικών και ιδιωτικών ωδείων, σχολών χορού, ζωγραφικής, κλπ. των υπαίθριων χώρων συνάθροισης και ψυχαγωγίας κοινού.
- **Αθλητισμού**, ο δείκτης περιγράφει το ποσοστό επί του πληθυσμού των επαγγελματιών αθλητών (και των Σωματείων τους), των ερασιτεχνών αθλητών (ανά άθλημα) και το εμβαδόν (απόλυτο και ως ποσοστό των κοινόχρηστων χώρων του Δήμου ή οικισμού) των κοινόχρηστων αθλητικών χώρων.
- **Αναψυχή**, ο δείκτης παρουσιάζει σειρά μικρότερων δεικτών, σχετικών με θέματα αναψυχής, ψυχαγωγίας και διασκέδασης, με ποιοτικά και ποσοτικά στοιχεία. Για παράδειγμα, τον απόλυτο αριθμό καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος (εστιατόρια, καφέ, κλπ.) και την ποσότητα και απόδοση του ελεύθερου χρόνου των πολιτών στην περιοχή του Δήμου.
- **Ζήτηση μετακινήσεων και μεταφορών**, ο δείκτης υπολογίζεται ως το γινόμενο του αριθμού των ετησίως διακινηθέντων επιβατών και εμπορευμάτων (σε τόνους) και της μέσης χιλιομετρικής απόστασης που διανύθηκε, με κάθε μέσο. Ο δείκτης πληροφορεί για τη συνολική ζήτηση μεταφορικών υπηρεσιών του πληθυσμού. Περιγράφει τις συνολικές ανάγκες για μεταφορικό έργο στη περιοχή του Δήμου, αντανακλά εν μέρει το «μοντέλο διαβίωσης» του τοπικού πληθυσμού και κατ' επέκταση δείχνει την επιβάρυνση του περιβάλλοντος, εντός και εκτός πόλης.
- **Συμμετοχή μεταφορικών μέσων στις μετακινήσεις και τις μεταφορές**, ο δείκτης προσδιορίζει το ποσοστό συμμετοχής των μεταφορικών μέσων στην κάλυψη της ζήτησης του μεταφορικού έργου. Παράλληλα, ο δείκτης υπολογίζει το ποσοστό των μεταφορικών μέσων ανάλογα με τον σκοπό μετακίνησης (π.χ. για εργασία, εκπαίδευση, ψυχαγωγία κ.ά.).
- **Κατανάλωση ενέργειας**, ο δείκτης περιγράφει την πρωτογενή ενεργειακή ζήτηση και την τελική ετήσια κατανάλωση ενέργειας ανά κάτοικο, από όλες τις οικονομικές και κοινωνικές δραστηριότητες της περιοχής (χρήση στερεών, υγρών και αερίων καυσίμων, ηλεκτρικής ενέργειας και ενέργειας από τις Α.Π.Ε.). Αποτελεί σημαντικό δείκτη για την εξέλιξη των ενεργειακών αναγκών της τοπικής κοινωνίας.
- **Υδατικό ισοζύγιο**, ο δείκτης υπολογίζει την κατανάλωση νερού από τα νοικοκυριά (και τις λοιπές δραστηριότητες), τις συνολικές απολήψεις νερού και την διαθεσιμότητα των επιφανειακών νερών (σε σχέση με τον πληθυσμό και

την αρδευόμενη έκταση γης). Η σημασία του δείκτη είναι δεδομένη. Χρησιμοποιείται για την ορθότερη διαχείριση των πόρων, για την καταγραφή της κατανάλωσης (και ανά χρονική περίοδο) κ.ά.

- **Παραγωγή και επεξεργασία υγρών αποβλήτων**, ο δείκτης προσδιορίζει την ποσότητα των υγρών αποβλήτων που παράγονται σε ετήσια βάση ως κατάλοιπο δραστηριοτήτων και οι ποσότητες των επεξεργασμένων (ανά βαθμό) λυμάτων.
- **Πυκνότητα οδικού δικτύου**, ο δείκτης απεικονίζει το μήκος του οδικού δικτύου (σε km) στο σύνολο της περιοχής του Δήμου. Η πυκνότητα του οδικού δικτύου (km οδικού δικτύου ανά τετραγωνικό km έκτασης) συνδέεται άμεσα με τη συνδεσιμότητα και βιωσιμότητα περιοχών και δραστηριοτήτων.
- **Πρόσβαση σε υποδομές αποχέτευσης**, ο δείκτης αναφέρεται στον αριθμό των συνδέσεων του κεντρικού αποχετευτικού δικτύου. Τα αποχετευτικά συστήματα αποτελούν βασικό έργο υποδομής με προεκτάσεις σε θέματα δημόσιας υγείας και περιβάλλοντος.
- **Επικινδυνότητα εμφάνισης πλημμυρών**, ο δείκτης προσδιορίζει την προτεραιότητα υλοποίησης των κατά περίπτωση κατάλληλων αντιπλημμυρικών έργων σε ευάλωτες περιοχές. Κριτήρια προτεραιότητας των έργων αποτελούν τα: Βαθμός ωριμότητας, πλημμυρικά φαινόμενα, δυσκολίες υλοποίησης, προοπτική περιοχής. Τα πλημμυρικά φαινόμενα αποτελούν ομάδα κριτηρίων με δύο επιμέρους δείκτες: (α) την επικινδυνότητα εμφάνισης πλημμυρικών φαινομένων και (β) τη συχνότητά τους. Απαιτούνται ειδικές μελέτες για τον προσδιορισμό τους.
- **Ποσοστό αρδευόμενων εκτάσεων**, μετράται το ποσοστό των αρδευόμενων εκτάσεων επί του συνόλου των καλλιεργούμενων εκτάσεων. Αρδευόμενες αγροτικές εκτάσεις είναι αυτές που αρδεύονται με οποιονδήποτε τρόπο (δημόσιο ή ιδιωτικό αρδευτικό σύστημα, γεώτρηση, γεινίαση με ποτάμι, κλπ). Δεν θεωρούνται αρδευόμενες όταν εξυπηρετούνται με μεταφορά νερού με βυτίο ή από δίκτυο πόσιμου νερού.
- **Μέσο μέγεθος εκμεταλλεύσεων**, μετριέται το μέσο μέγεθος των εκμεταλλεύσεων. Ο πολυτεμαχισμός της αγροτικής γης και το μικρό μέγεθος των γεωργικών εκμεταλλεύσεων είναι γνωστό ότι αποτελούν δυο από τα σημαντικότερα διαρθρωτικά προβλήματα της ελληνικής γεωργίας. Ο συνδυασμός του μικρού μεγέθους της μέσης έκτασης των εκμεταλλεύσεων με το μεγάλο αριθμό αγροτεμαχίων ανά εκμετάλλευση έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση της μέσης έκτασης ανά αγροτεμάχιο, που επιδρούν αυξητικά στο κόστος παραγωγής των γεωργικών προϊόντων περιορίζουν το επενδυτικό ενδιαφέρον των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και επηρεάζουν γενικότερα την παραγωγική εξειδίκευση της γεωργίας.
- **Είδος καλλιεργειών**, μετράται η έκταση των καλλιεργειών κατά είδος ή μορφή καλλιέργειας (αροτραίες, δενδρώσεις-πολυετείς) σε σχέση με το σύνολο των καλλιεργούμενων εκτάσεων σε μια περιοχή. Ο βαθμός ανάπτυξης (επέκτασης-μείωσης) των καλλιεργειών, μπορεί να παρέχει συμπεράσματα σε σχέση με την τοπική ευδοκμία-προσαρμοστικότητα-απόδοση κάθε καλλιέργειας, με ευνοϊκούς ή μη παράγοντες που συντελούν στην ανάπτυξή της (προσφερόμενα μηχανικά και τεχνολογικά μέσα, διαθεσιμότητα και είδος αρδευσης, επιδοτήσεις, κ.ά.).

1.3.4. Διατύπωση Στρατηγικού Σχεδιασμού

Μετά την αξιολόγηση του εξωτερικού και εσωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου και προκειμένου να καθοριστεί η στρατηγική του Δήμου Αλεξάνδρειας προηγείται η διατύπωση της αποστολής και του οράματος του Δήμου.

Η αποστολή του Δήμου Αλεξάνδρειας, όπως και όλων των ΟΤΑ α' βαθμού, προκύπτει από το ισχύον θεσμικό πλαίσιο και είναι η εξής:

«Η διακυβέρνηση των τοπικών υποθέσεων και η παροχή δημόσιων αγαθών και υπηρεσιών για την ικανοποίηση αναγκών των κατοίκων και των τοπικών φορέων, με απώτερο σκοπό τη βιώσιμη κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη της περιοχής του».

Ο Δήμος Αλεξάνδρειας οφείλει να προσδιορίσει το αναπτυξιακό του όραμα, προκειμένου αυτό να αποτελέσει οδοδείκτη της μελλοντικής δράσης τόσο της δημοτικής αρχής όσο και της τοπικής κοινωνίας. Και ενώ η ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης απαντά στο ερώτημα **«που βρίσκεται η περιοχή και ο Δήμος Αλεξάνδρειας σήμερα»**, η διατύπωση του οράματος απαντά στο ερώτημα **«ποια οφείλει να είναι η εικόνα και η κατάσταση της περιοχής του Δήμου Αλεξάνδρειας αύριο»**.

Συνεπώς το όραμα του Δήμου αποτελεί τη συνοπτική διατύπωση της μελλοντικής επιθυμητής κατάστασης της περιοχής και του ίδιου του Δήμου, ως οργανισμού, για την επόμενη μεσοπρόθεσμη περίοδο (έως το 2014), την οποία θα επιδιώξει με την εφαρμογή της στρατηγικής που θα επιλέξει, ει δυνατόν με την ευρύτερη κοινωνική συναίνεση.

Ο καθορισμός της στρατηγικής που θα ακολουθήσει ο Δήμος βασίζεται σε μια ιεραρχική διαδικασία η οποία συνδέεται και είναι αποτέλεσμα των βημάτων της ανάλυσης που προηγείται, δηλαδή της αποτύπωσης και της αξιολόγησης του εξωτερικού και εσωτερικού περιβάλλοντος, καθώς και των κρίσιμων ζητημάτων τοπικής και εσωτερικής ανάπτυξης.

Ο προσδιορισμός της στρατηγικής του Δήμου Αλεξάνδρειας αναφέρεται πρωτίστως στη διατύπωση των γενικών στρατηγικών στόχων προκειμένου να πετύχει το όραμα του. Σύμφωνα με τις τεθείσες προδιαγραφές εκπόνησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων των ΟΤΑ α' βαθμού, οι στρατηγικοί στόχοι του Δήμου αφορούν:

- Στη προώθηση της οικονομικής, κοινωνικής και πολιτιστικής ανάπτυξης της περιοχής.
- Στην ικανοποίηση των αναγκών των αποδεκτών των υπηρεσιών του.
- Στην αναβάθμιση της διοικητικής ικανότητας του (με τη βελτίωση της λειτουργίας των υπηρεσιών και των οργάνων του, την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και της υλικοτεχνικής υποδομής του).
- Στη βελτίωση της οικονομικής του κατάστασης.

Ο προσδιορισμός των αναπτυξιακών προτεραιοτήτων, σύμφωνα με τις οποίες θα διαρθρωθεί το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, λαμβάνει υπόψη τις καθορισθείσες εθνικές και περιφερειακές αναπτυξιακές προτεραιότητες. Οι αναπτυξιακές προτεραιότητες εκφράζονται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα με τη μορφή αξόνων.

Ενδεικτικά, οι άξονες αυτοί μπορεί να είναι: Φυσικό και Οικιστικό Περιβάλλον, Τεχνικές υποδομές, Κοινωνική Πολιτική, Παιδεία-Αθλητισμός-Πολιτισμός, Τοπική Οικονομία και Απασχόληση, καθώς και ειδικός άξονας για το εσωτερικό περιβάλλον του Δήμου, ως οργανισμός, και τις σχέσεις του με τους πολίτες, την πολιτεία και τους τοπικούς φορείς. Ο άξονας αυτός ενδεικτικά αφορά: (α) στη γενική οργάνωση και λειτουργία του Δήμου, καθώς και σε ζητήματα αποτελεσματικότητας, αποδοτικότητας και χρηστής τοπικής διοίκησης, (β) στις οριζόντιες ή υποστηρικτικές λειτουργίες του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του, και (γ) στις ανάγκες υποστήριξης των οργάνων διοίκησης και των υπηρεσιών για την αποδοτικότερη και αποτελεσματικότερη άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, καθώς και για τη γενικότερη βελτίωση της διοικητικής ικανότητας και της οικονομικής κατάστασης του Δήμου.

Με την διατύπωση όλων των παραπάνω, ολοκληρώνεται η πρώτη φάση του Επιχειρησιακού Προγράμματος που αφορά τον Στρατηγικό Σχεδιασμό του Δήμου και αποτελεί το αντικείμενο του παρόντος τεύχους.

1.3.5. Επιχειρησιακός – Οικονομικός Προγραμματισμός και Δείκτες Αξιολόγησης

Στην ενότητα του **Επιχειρησιακού Προγραμματισμού**, γίνεται πλέον συγκεκριμένη διατύπωση στόχων, δράσεων και έργων για την περίοδο αναφοράς του Επιχειρησιακού Προγράμματος (έως το 2014). Στην ενότητα του Επιχειρησιακού Προγραμματισμού περιλαμβάνονται:

(α) Γενικοί και Ειδικοί Στόχοι, και

(β) Άξονες, Μέτρα, Προγράμματα Δράσης και Έργα.

Κάθε άξονας εξειδικεύεται σε μέτρα, που αντιστοιχούν σε έναν ή περισσότερους ειδικότερους στόχους, που πρέπει να επιτευχθούν κατά προτεραιότητα από τον Δήμο έως το 2014.

Ενδεικτικά, τα μέτρα μπορεί να αφορούν: Ύδρευση και Αποχέτευση, Διαχείριση απορριμμάτων, Κοινωνική φροντίδα, Παιδεία, Πολιτισμό και Αθλητισμό, Απασχόληση, τα Οικονομικά του Δήμου, κ.ά. Για την επίτευξη των στόχων του κάθε μέτρου σχεδιάζεται ένα ολοκληρωμένο υποπρόγραμμα δράσεων.

Οι δράσεις είναι δυνατό να είναι κατηγορίες έργων ή μεγάλα έργα (όπου ως “έργα” νοούνται δράσεις που εκτελούνται εφ’ άπαξ, με καθορισμένη χρονική έναρξη και πέρασ υλοποίησης) ή να είναι συνεχώς επαναλαμβανόμενες λειτουργίες των δημοτικών υπηρεσιών και των οργάνων της διοίκησης.

Τα έργα, ενδεικτικά, είναι δυνατό να περιλαμβάνουν τεχνικά έργα, μελέτες, έρευνες, ενέργειες κατάρτισης, ενέργειες δημοσιότητας, κανονιστικές ρυθμίσεις.

Οι συνεχείς λειτουργίες είναι δυνατό να περιλαμβάνουν:

(α) Κύριες λειτουργίες, δηλαδή δραστηριότητες μέσω των οποίων ασκούνται οι αρμοδιότητες και εκπληρώνεται ο σκοπός του Δήμου (όπως δραστηριότητες κοινωνικές, πολιτιστικές, αθλητισμού, προστασίας περιβάλλοντος, κ.ά.),

(β) Υποστηρικτικές ή οριζόντιες λειτουργίες, των οποίων ο ρόλος συνίσταται στην παροχή υπηρεσιών υποστήριξης στις υπηρεσίες και τα όργανα διοίκησης του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του (όπως διαχείριση θεμάτων προσωπικού, οικονομική διαχείριση, προμήθειες, διοικητική υποστήριξη, νομική υποστήριξη, υποστήριξη του προγραμματισμού, τεκμηρίωση πληροφοριών, κ.ά.).

Υπεύθυνοι υλοποίησης των παραπάνω δράσεων μπορεί να είναι υπηρεσίες του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του. Μπορεί επίσης να είναι και Σύνδεσμοι ή άλλες μορφές διαδημοτικής/διαβαθμιακής συνεργασίας ΟΤΑ στους οποίους συμμετέχει και ο Δήμος Αλεξάνδρειας ή οι δομές που ορίζονται ως φορείς υλοποίησης στις εκάστοτε συμβάσεις συνεργασίας που συνάπτει ο Δήμος με άλλους φορείς.

Στο πλαίσιο αυτό είναι δυνατό να προσδιορίζονται:

(α) Δράσεις διαδημοτικής σημασίας, εφόσον υπάρχει σχετική συμφωνία με άλλους (γειτονικούς ή μη) ΟΤΑ και
(β) Δράσεις υπερτοπικής σημασίας, ως προτάσεις προς τα υπερκείμενα επίπεδα προγραμματισμού.

Σε ιδιαίτερο κεφάλαιο της ενότητας του Επιχειρησιακού Προγραμματισμού ιεραρχούνται οι δράσεις για την επίτευξη των στόχων του κάθε μέτρου και προσδιορίζονται οι δράσεις πρώτης προτεραιότητας. Τουλάχιστον για τις δράσεις αυτές συμπληρώνεται τυποποιημένο έντυπο προγραμματισμού, στο οποίο κατ' ελάχιστον προσδιορίζονται:

- ο άξονας και το μέτρο του Επιχειρησιακού Προγράμματος, όπου εντάσσεται η δράση.
- οι στόχοι του μέτρου στην επίτευξη των οποίων θα συμβάλλουν τα αναμενόμενα αποτελέσματα της δράσης.
- οι εκροές που θα παραχθούν από την υλοποίηση της δράσης.
- οι φάσεις υλοποίησης της δράσης.
- η υπηρεσία του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του, που είναι υπεύθυνη για την υλοποίηση της δράσης.
- η χωροθέτηση της δράσης.
- το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης, ανά έτος.
- οι αναγκαίοι ανθρώπινοι και υλικοί πόροι και άλλες προϋποθέσεις για την υλοποίηση της δράσης, και
- ο προϋπολογισμός δαπανών και οι πηγές χρηματοδότησης.

Ακολουθεί η ενότητα του Οικονομικού Προγραμματισμού, όπου:

(α) εκτιμώνται τα έσοδα του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του, από κάθε δυνατή/διαθέσιμη πηγή χρηματοδότησης και για κάθε έτος του Επιχειρησιακού Προγράμματος,

(β) υπολογίζονται συνοπτικά οι λειτουργικές και οι επενδυτικές δαπάνες των δράσεων του προγράμματος, και

(γ) καταρτίζονται οι χρηματοδοτικοί πίνακες του προγράμματος ανά άξονα και μέτρο.

Τέλος, το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα ολοκληρώνεται με τη διατύπωση των Δεικτών Παρακολούθησης και Αξιολόγησής του, δηλαδή καταρτίζονται δείκτες αποτελεσμάτων για τη παρακολούθηση και αξιολόγηση του βαθμού επίτευξης των στόχων, καθώς και δείκτες υλοποίησης ή εκροών για την παρακολούθηση και αξιολόγηση του βαθμού υλοποίησης των δράσεων του Επιχειρησιακού Προγράμματος. Οι δείκτες αξιοποιούνται για την ποσοτικοποίηση των στόχων, προκειμένου αυτοί να καταστούν μετρήσιμοι.

1.3.6. «Διεπιστημονική Ομάδα Έργου»

Σύμφωνα με το άρθρο 1 του Π.Δ. 185/2007, με απόφαση Δημάρχου συγκροτείται Διεπιστημονική Ομάδα Έργου (ΔΟΕ) «η οποία συντάσσει σχέδιο Επιχειρησιακού Προγράμματος σε συνεργασία με τα όργανα διοίκησης και τις υπηρεσίες του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του».

Με την υπ' αριθμ. 79/18650/24-05-2011 απόφαση Δημάρχου Αλεξάνδρειας συγκροτήθηκε η ΔΟΕ και ορίστηκαν τα μέλη αυτής, με σκοπό τη σύνταξη του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου στη τρέχουσα δημοτική περίοδο. Στη ΔΟΕ ορίστηκαν να συμμετέχουν και μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 223/2011 απόφασή του.

Συγκεκριμένα, ως μέλη της ΔΟΕ ορίστηκαν οι :

1. Βενιόπουλος Κωνσταντίνος, Αντιδήμαρχος, ως Πρόεδρος, με αναπληρωτή τον Κούγκα Αθανάσιο, Αντιδήμαρχο.
2. Χασαπίδου Πηνελόπη, υπάλληλος του κλάδου ΠΕ Οικονομικού-Λογιστικού, με αναπληρωτή τον Στιβακτή Σταμάτιο, υπάλληλο του κλάδου ΠΕ Οικονομικού-Λογιστικού.
3. Βέρρος Γεώργιος, υπάλληλος του κλάδου ΠΕ7 Χημικών Μηχανικών, με αναπληρωτή την Παπαδημητρίου Αναστασία, υπάλληλο του κλάδου ΠΕ Αγρονόμων Τοπογράφων Μηχανικών.
4. Ξυδοπούλου Μαρία, υπάλληλος του κλάδου ΠΕ Μηχανικών Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης, με αναπληρωτή την Τσιάτσου Διονυσία, υπάλληλο του κλάδου ΠΕ4 Αρχιτεκτόνων Μηχανικών.
5. Λάχανη Όλγα, υπάλληλος του κλάδου ΤΕ17 Διοικητικού-Λογιστικού, με αναπληρωτή την Γιάγκου Καλλιόπη, υπάλληλο του κλάδου ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού.
6. Στάμος Δημήτριος, υπάλληλος του κλάδου ΠΕ9 Γεωπόνων, με αναπληρωτή τον Ντελιόπουλο Θωμά, υπάλληλο του κλάδου ΔΕ Διοικητικού.

7. Ραφαηλίδου Ευαγγελία, υπάλληλο του κλάδου ΠΕ3 Ψυχολόγων, με αναπληρωτή την Μοσχοτά Κρυστάλλω, υπάλληλο του κλάδου ΠΕ Καθηγητών Φυσικής Αγωγής.
8. Μαμουδέλης Θεόδωρος, υπάλληλος του κλάδου ΔΕ38 Προσωπικού Η/Υ, με αναπληρωτή τον Καπετάνο Γρηγόριο, υπάλληλο του κλάδου ΔΕ Υπαλλήλων Γραφείου.
9. Μεσσαλάς Παναγιώτη, υπάλληλος του κλάδου ΔΕ15 Εισπρακτόρων, με αναπληρωτή τον Κακαγιάννη Δημήτριο, υπάλληλο του κλάδου ΔΕ Διοικητικού.
10. Κωταΐδου Σοφία, ειδικός συνεργάτης Δημάρχου, με αναπληρωτή την Σολάκογλου Αναστασία του Ιωάννη, ειδικό συνεργάτη Δημάρχου.
11. Ιωάννης Κιρκιλιανίδης, Δημοτικός Σύμβουλος, με αναπληρωτή τον Κωνσταντίνο Ναλμπάντη, Δημοτικό Σύμβουλο.
12. Αθανάσιος Τσιάπας, Δημοτικός Σύμβουλος, με αναπληρωτή τον Γεώργιο Τζίλα, Δημοτικό Σύμβουλο.
13. Χρήστος Αλευράς, Δημοτικός Σύμβουλος, με αναπληρωτή τον Ευάγγελο Μητρόπουλο, Δημοτικό Σύμβουλο.

Με την υπ' αριθμ. 146/37425/21-09-2011 απόφαση Δημάρχου τροποποιήθηκε η προηγούμενη απόφαση, όσον αφορά μόνο τα υπηρεσιακά στελέχη του Δήμου, και ορίστηκαν οι:

1. Καλταβερίδης Αναστάσιος, Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών, του κλάδου ΠΕ Αρχιτεκτόνων Μηχανικών με βαθμό Α', ως Μέλος, με αναπληρωτή την Ξυδοπούλου Μαρία, υπάλληλο του κλάδου ΠΕ Μηχανικών Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης με βαθμό Β'.
2. Παπαδημητρίου Αναστασίου, Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Πολεοδομίας και Περιβάλλοντος, του κλάδου ΠΕ Αγρονόμων Τοπογράφων Μηχανικών με βαθμό Α', ως Μέλος, με αναπληρωτή τον Βέρρο Γεώργιο, υπάλληλο του κλάδου ΠΕ7 Χημικών Μηχανικών με βαθμό Β'.
3. Παπαδοπούλου Ευαγγελία, Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Διοικητικών Υπηρεσιών, του κλάδου ΠΕ Διοικητικού με βαθμό Α', ως Μέλος, με αναπληρώτρια την Κιρκικίδου Ευθυμία, του κλάδου ΠΕ Διοικητικού με βαθμό Γ'.
4. Γιάγκου Καλλιόπη, Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών, του κλάδου ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού με βαθμό Β', ως Μέλος, με αναπληρώτρια την Λάχανη Όλγα, υπάλληλο του κλάδου ΤΕ17 Διοικητικού-Λογιστικού με βαθμό Γ'.
5. Κωταΐδου Σοφία, Ειδικός Συνεργάτης Δημάρχου, με αναπληρώτρια την Σολάκογλου Αναστασία, Ειδικό Συνεργάτη Δημάρχου, και
6. Τοπαλίδης Τρύφων, Ιδιαίτερος Γραμματέας Δημάρχου.

Με το Π.Δ. 89/2011 (ΦΕΚ Α' 213/29-09-2011) καταργήθηκε η Διεπιστημονική Ομάδα Έργου στους Δήμους και πλέον η ευθύνη κατάρτισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος ανήκει στην Εκτελεστική Επιτροπή, η οποία και το εισηγείται στο Δημοτικό Συμβούλιο. Η αρμόδια επί θεμάτων προγραμματισμού υπηρεσία του Δήμου «συντάσσει σχέδιο Επιχειρησιακού Προγράμματος, σε συνεργασία με τα όργανα διοίκησης και τις υπηρεσίες του δήμου και των νομικών προσώπων του, και είναι αρμόδια για την υποστήριξη των οργάνων διοίκησης, των υπηρεσιών του δήμου και των νομικών προσώπων του κατά τη διαδικασία κατάρτισης,

παρακολούθησης και αξιολόγησης του επιχειρησιακού προγράμματος και των ετήσιων προγραμμάτων δράσης, στα οποία εξειδικεύεται το επιχειρησιακό πρόγραμμα».

Για τους παραπάνω λόγους:

- Η συγκροτηθείσα ΔΟΕ δεν πρόλαβε να ασχοληθεί με την κατάρτιση του Επιχειρησιακού Προγράμματος, λόγω της κατάργησής της με τις διατάξεις του Π.Δ. 89/2011.
- Η Εκτελεστική Επιτροπή του Δήμου, με το υπ' αριθμ. 39604/06-10-2011 έγγραφο προγραμματισμού, καθόρισε το πλαίσιο για την κατάρτιση του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου, στο οποίο, μεταξύ άλλων, περιλήφθηκαν προτάσεις διατύπωσης της στρατηγικής του Δήμου Αλεξάνδρειας (αποστολή, όραμα, αρχές, ενδεικτικοί άξονες προτεραιότητας, μέτρα και δράσεις). Το εν λόγω έγγραφο εστάλη στα μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου, στους Προέδρους των Συμβουλίων των Δημοτικών και Τοπικών Κοινοτήτων του Δήμου και, παράλληλα, αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα του Δήμου.
- Η εκπόνηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος ανετέθη σε στελέχη του Δήμου.

1.3.7. Διαδικασίες Διαβούλευσης Επιχειρησιακού Προγράμματος

Με την ολοκλήρωση και έγκριση από το Δημοτικό Συμβούλιο της πρώτης φάσης (Στρατηγικός Σχεδιασμός), το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα τίθεται σε δημόσια διαβούλευση για τουλάχιστον δεκατέσσερις (14) ημέρες. Στο πλαίσιο αυτό προσκαλούνται εκπρόσωποι των τοπικών φορέων και κάτοικοι της Δήμου προκειμένου να υποβάλλουν τις δικές τους προτάσεις.

Ο δημόσιος διάλογος αποτελεί κρίσιμο μέρος της διαδικασίας κατάρτισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος αφού η τοπική κοινωνία καλείται να διατυπώσει τη γνώμη της για το αναπτυξιακό μέλλον της περιοχής και για τις προτεραιότητες που θα τεθούν.

Αναλυτικότερα, σύμφωνα με άρθρο 2 του Π.Δ. 185/2007 (Α'221) «πο εγκεκριμένο από το Δημοτικό Συμβούλιο κείμενο στρατηγικού σχεδιασμού, δημοσιοποιείται για διαβούλευση, τουλάχιστον επί δύο (2) εβδομάδες, με καταχώρηση στην ιστοσελίδα του Δήμου, εάν υπάρχει, καθώς και με κάθε άλλο πρόσφορο μέσο. Κατά τη διάρκεια της περιόδου δημοσιοποίησης υποβάλλονται προτάσεις, εγγράφως ή ηλεκτρονικά, από τα τοπικά ή διαμερισματικά συμβούλια, από πολίτες ή ενώσεις πολιτών και από τοπικούς κοινωνικούς και οικονομικούς φορείς».

Με βάση το υπ' αριθμ. 39604/06-10-2011 έγγραφο προγραμματισμού της Εκτελεστικής Επιτροπής του Δήμου, καταρτίστηκε από τις υπηρεσίες «Ερωτηματολόγιο Αρχικής Δημόσιας Διαβούλευσης» και αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα του Δήμου. Με το ερωτηματολόγιο ζητήθηκε από τους δημότες και τους εκπροσώπους τοπικών παραγωγικών, κοινωνικών, πολιτικών, πολιτιστικών, αθλητικών, κ.ά. φορέων της περιοχής του Δήμου Αλεξάνδρειας, μέσω της συμπλήρωσής του:

- να αναφέρουν τα κυριότερα προβλήματα που απασχολούν την περιοχή και να προτείνουν δράσεις που πιστεύουν ότι μπορούν να συμβάλουν στην ανάπτυξη του τόπου και στη βελτίωση της λειτουργίας του Δήμου και των υπηρεσιών του,
- να διατυπώσουν τις απόψεις τους για την προτεινόμενη Στρατηγική και τους Άξονες Προτεραιότητας του Επιχειρησιακού Προγράμματος έως και το 2014, που έθεσε, κατ' αρχήν, σε δημόσια διαβούλευση η Εκτελεστική Επιτροπή του Δήμου.

Μέχρι και το πρώτο δεκαπενθήμερο του Νοεμβρίου η ανταπόκριση δημοτών και εκπροσώπων φορέων στη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου ήταν πολύ μικρή. Μεταξύ αυτών των λίγων που ανταποκρίθηκαν, συνεισφέροντας προτάσεις και παρατηρήσεις, ήταν οι Δημοτικοί Σύμβουλοι, κ. Αναστάσιος Τασιόπουλος και κ. Χρήστος Αλευράς.

Στο πλαίσιο της δημόσιας διαβούλευσης του Επιχειρησιακού Προγράμματος, που θα επακολουθήσει της έγκρισης του Στρατηγικού Σχεδιασμού (α' φάση) από το Δημοτικό Συμβούλιο, η Εκτελεστική Επιτροπή προτείνει να διοργανωθεί μία Ημερίδα. Σκοπός της Ημερίδας είναι η ενημέρωση των τοπικών επαγγελματιών, πολιτιστικών, κοινωνικών και άλλων φορέων του Δήμου και των δημοτών για το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Δήμου, προκειμένου να υποβληθούν προτάσεις για τον εμπλουτισμό του. Για την επίτευξη όσο το δυνατό μεγαλύτερης συμμετοχής στην Ημερίδα θα δοθεί ευρεία δημοσιότητα, με ανακοινώσεις, δελτίο τύπου και ανάρτηση σχετικής πρόσκλησης στην ιστοσελίδα του Δήμου.

1.4. Δυσχέρειες στην εκπόνηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος

Στην παρούσα, ειδικά, χρονική περίοδο το εγχείρημα εκπόνησης Επιχειρησιακού Προγράμματος για το Δήμο Αλεξάνδρειας, όπως πιθανότατα και για το σύνολο των ΟΤΑ α' βαθμού, συναντά δυσχέρειες. Η ρευστότητα και αβεβαιότητα που επικρατεί στη χώρα, οι διαρκείς προσαρμογές, αλλαγές και ανατροπές του νομοθεσμικού πλαισίου στη δημόσια διοίκηση και την τοπική αυτοδιοίκηση που επιβάλλονται (και) λόγω του Μνημονίου, η νωπή ακόμη, ριζική επαναδιαμόρφωση ορίων, λειτουργίας και αρμοδιοτήτων των ΟΤΑ που συντελέστηκε με το Πρόγραμμα «Καλλικράτης» και συνοδεύτηκε, αντί της υποστήριξης των Δήμων, από έλλειψη χρηματοδότησης και δραστική μείωση των ΚΑΠ και της ΣΑΤΑ, συνιστούν τους κυριότερους κινδύνους και απειλές του εξωτερικού περιβάλλοντος.

1.4.1. Το εξωτερικό περιβάλλον του Δήμου

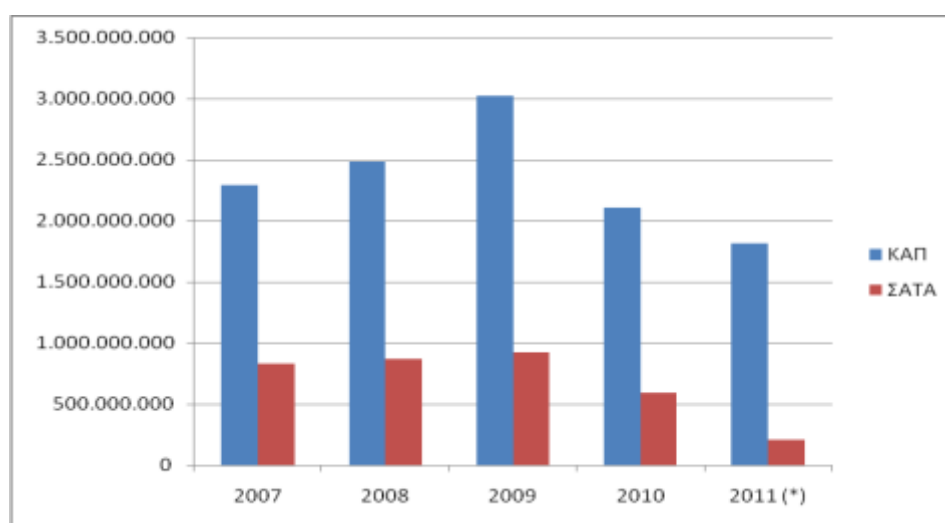
Η εφαρμογή του Προγράμματος «Καλλικράτης» (Ν.3852/2010) συνέπεσε με το ξέσπασμα της χειρότερης, μεταπολεμικά, κρίσης της χώρας. Η παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση, τα μέτρα του Μνημονίου και η βαθιά ύφεση της ελληνικής οικονομίας, ιδιαίτερα από το 2008/2009 και μετά, επιδείνωσαν τα διαρθρωτικά της προβλήματα, επηρέασαν αρνητικά τον παραγωγικό ιστό και τους κλάδους της οικονομικής δραστηριότητας (οικοδομή, μικρομεσαίες επιχειρήσεις, κλπ.), εκτίναξαν στα ύψη την ανεργία (που επισήμως ανέρχεται στο 18%

περίπου) και πλήττουν τη συντριπτική πλειονότητα των πολιτών. Αναπόφευκτα, το δυσμενές αυτό περιβάλλον επηρεάζει αρνητικά και την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Η μεταφορά αρμοδιοτήτων από τις καταργηθείσες Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις στους νέους Δήμους σε συνδυασμό με τις αλλαγές της οργανωτικής δομής των Δήμων, το 2011, δημιούργησε πολλά προβλήματα στη λειτουργία τους. Λόγω της οικονομικής κρίσης ανεστάλη η εφαρμογή του εξαγγελθέντος Προγράμματος ΕΛΛ.Α.Δ.Α. («Ελληνική Αρχιτεκτονική Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης»), προϋπολογισμού 3,5 δις ευρώ, που προοριζόταν για την υποστήριξη των νέων Δήμων, προκειμένου να μπορούν να ασκήσουν τις αρμοδιότητές τους με αποτελεσματική λειτουργική και επιχειρησιακή ετοιμότητα. Εκτός αυτού, την τελευταία διετία μειώθηκε σημαντικά η κρατική επιχορήγηση στους Δήμους.

Στον Πίνακα 1 αποτυπώνεται η εξέλιξη της κρατικής επιχορήγησης (ΚΑΠ και ΣΑΤΑ αθροιστικά) που αποδόθηκε στους Δήμους την τελευταία πενταετία. Στο διάστημα 2007-2009 υπάρχει προοδευτική αύξηση, ενώ το 2010 και ιδιαίτερα το 2011 σημαντική μείωση της κρατικής επιχορήγησης. Με βάση υπολογισμό το υψηλότερο επίπεδο της επιχορήγησης (έτος 2009, 3.939.800.000 ευρώ), το 2010 υπήρξε μείωση κατά 31,4% (αποδόθηκαν στους Δήμους 2.702.000.000 ευρώ) και το 2011 μείωση κατά 51,3% (μέχρι τις 31-10-2011 αποδόθηκαν στους Δήμους 2.022.000.000 ευρώ). Τα παραπάνω αριθμητικά μεγέθη αφορούν την αποδοθείσα κρατική επιχορήγηση στους Δήμους και όχι τα προϋπολογισθέντα όπως παρουσιάζονται στον κρατικό προϋπολογισμό.

Πίνακας 1 : Κατανομή κρατικών επιχορηγήσεων στους Δήμους την τελευταία 5ετία

(*) Στοιχεία έως 22-11-2011.

Πηγή : Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας.

Με δύο διαφορετικές, εξαιρετικά επείγουσες, εγκυκλίους τους σχετικά με την εκδοθείσα υπ' αριθμ. 50698/02-12-2011 Κοινή Υπουργική Απόφαση, το Υπουργείο Εσωτερικών και το Υπουργείο Οικονομικών απέστειλαν στους ΟΤΑ οδηγίες για την κατάρτιση του προϋπολογισμού τους για το οικονομικό έτος 2012, σύμφωνα με τις οποίες **η πίστωση που θα εγγραφεί από τους ΚΑΠ θα πρέπει να είναι μειωμένη κατά 15% σε σχέση με το 2011**, τόσο

για τους Δήμους (ΥΠ.ΕΣ. αριθμ. πρωτ.: οικ.50698/02-12-2011) όσο και για τις Περιφέρειες (ΥΠ.ΕΣ. αριθμ. πρωτ.: οικ.50699/02-12-2011). Όσον αφορά τους Δήμους και τη ΣΑΤΑ, το ύψος της πίστωσης που θα εγγραφεί, «θα είναι το ποσό της ΣΑΤΑ που έλαβαν οι ΟΤΑ το έτος 2011. Τυχόν διαφορά που θα προκύψει μετά την ψήφιση του κρατικού προϋπολογισμού και τον ακριβή προσδιορισμό των ΚΑΠ και της ΣΑΤΑ του έτους 2012, θα εγγραφεί στον προϋπολογισμό με αναμόρφωση».

Σημειώνεται ότι στην υπ' αριθμ. 20555/02-05-2011 ΚΥΑ που αφορούσε τα κριτήρια και τη διαδικασία κατανομής των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων των Δήμων (ΣΑΤΑ) για κάλυψη επενδυτικών δαπανών έτους 2011 προβλέπονταν πίστωση 600 εκατ. ευρώ. Μέχρι τα τέλη Νοεμβρίου 2011 έχουν δοθεί, στις 07-07-2011, μόλις 77 εκατ. ευρώ και κατανεμηθεί, στις 02-11-2011, άλλα 56,7 εκατ. ευρώ. Συμπερασματικά, στους Δήμους δεν έχει αποδοθεί παρά μόνο το 1/6 της προβλεπόμενης πίστωσης, συμπεριλαμβανομένης και της χρηματοδότησης για την επισκευή και συντήρηση των σχολικών κτηρίων και των πιστώσεων πολιτικής προστασίας (πυροπροστασίας).

Για σύγκριση αναφέρουμε ότι σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης των 27 Κρατών-Μελών, με εξαίρεση την Μάλτα και την Κύπρο, η χώρα μας καταλαμβάνει την τελευταία θέση στην κατάταξη ως προς το ποσοστό των συνολικών δαπανών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης σε σχέση με το ΑΕΠ (3,1% έναντι 17,2% μέσου όρου ΕΕ-27) και τις Δημόσιες Δαπάνες (5,8% έναντι 33,8% μέσου όρου ΕΕ-27).

Πίνακας 2 : Συνολικές δαπάνες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση

	% του ΑΕΠ	% Δημοσίων Δαπανών
Δανία	37,4	63,9
Σουηδία	26,3	47,9
Ισπανία	24,5	53,4
Φινλανδία	22,7	40,6
Βέλγιο	22,6	41,7
Γερμανία	20,7	43,5
Ολλανδία	17,6	34,2
Ιταλία	16,6	32,1
Πολωνία	14,7	33,0
Ηνωμένο Βασίλειο	14,4	27,9
Λετονία	12,8	29,1
Τσεχία	12,4	27,1
Γαλλία	12,0	21,4
Ουγγαρία	12,0	23,7
Εσθονία	11,4	25,2
Λιθουανία	10,6	24,3
Ρουμανία	10,1	24,5
Σλοβενία	10,1	20,6
Αυστρία	8,2	34,5
Βουλγαρία	8,2	20,3
Ιρλανδία	7,8	16,0
Σλοβακία	7,2	17,2
Πορτογαλία	7,1	14,7
Λουξεμβούργο	5,3	12,5

Ελλάδα	3,1	5,8
Κύπρος	2,2	4,7
Μάλτα	0,6	1,5
ΣΥΝΟΛΟ ΕΕ - 27	17,2	33,8

Πηγή : DEXIA-CMR (2010).

Το ύψος δανεισμού των Δήμων: Σύμφωνα με στοιχεία του Υπουργείου Εσωτερικών, ο συνολικός δανεισμός των Δήμων της χώρας (άλληκτα κεφάλαια) ανέρχεται στο ποσό των 1.742.135.952 ευρώ, εκ των οποίων το 1 δισ. ευρώ αποτελεί υποχρεώσεις προς το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων (ΤΠΔ) και τα υπόλοιπα 700 εκατ. ευρώ είναι δάνεια προς ιδιωτικές τράπεζες (εσωτερικού και εξωτερικού), ασφαλιστικά ταμεία, κλπ. Σημειώνεται ότι σε αυτό το ποσό δεν συμπεριλαμβάνονται τα δάνεια των Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης και Αποχέτευσης (κυρίως) και των λοιπών Δημοτικών Επιχειρήσεων, που ανέρχονται σε περίπου 250 εκατ. ευρώ, η πλειονότητα των οποίων είναι δάνεια του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων.

«Πρόγραμμα Εξυγίανσης Δήμων»: Το Υπουργείο Εσωτερικών, αναγνωρίζοντας την κρισιμότητα αυτού του προβλήματος και την επείγουσα ανάγκη υποστήριξης των Δήμων, αποφάσισε να δρομολογήσει άμεσα εφαρμόσιμα μέτρα που θα ανακουφίσουν τους ΟΤΑ. Για το λόγο αυτό, και σε συνεργασία με το ΤΠΔ, που θα έχει πλέον το ρόλο συμβούλου, σχεδίασε και θέτει σε εφαρμογή ένα πακέτο άμεσα υλοποιήσιμων μέτρων. Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με τους σχεδιασμούς του Υπουργείου Εσωτερικών θα διαμορφωθούν ιδιαίτερα προγράμματα εξυγίανσης για κάθε Δήμο, που θα ανταποκρίνονται στις ιδιαίτερες ανάγκες του. Θα επιδιωχθεί μείωση του μισθολογικού κόστους με μετατάξεις υπαλλήλων σε άλλες δημόσιες υπηρεσίες και ΟΤΑ. Επιπλέον, οι ΟΤΑ θα μπορούν να ζητήσουν επιμήκυνση της περιόδου για την αποπληρωμή των δανείων που έχουν συνάψει με το ΤΠΔ ή με ιδιωτικές τράπεζες. Στο πλαίσιο αυτό, δρομολογήθηκε ήδη η αναχρηματοδότηση των δανείων που έχουν λάβει οι Δήμοι Πειραιά, Νίκαιας-Ρέντη, Βύρωνα και Αχαρνών από το ΤΠΔ, με επιμήκυνση του χρόνου αποπληρωμής σε 25 έτη και μείωση του επιτοκίου από 11,4%, που είναι σήμερα το κυμαινόμενο, σε περίπου 5,9%. Στους υπόλοιπους Δήμους, ανάλογα με την οικονομική τους κατάσταση, θα δοθεί επίσης επιμήκυνση του δανείου από 10 έως 25 χρόνια με το ίδιο επιτόκιο, δηλαδή 5,9%.

Με τη συγκεκριμένη χρηματοδότηση οι Δήμοι αναμένεται να εξασφαλίσουν μείωση της ετήσιας δόσης μέχρι και στο μισό, γεγονός που θα απελευθερώσει πόρους για να διατεθούν σε εξόφληση χρεών και λειτουργικές ανάγκες. Παράλληλα, προωθείται συμφωνία με το Υπουργείο Οικονομικών που θα εξασφαλίζει τη δυνατότητα συμψηφισμού οφειλών των ΟΤΑ προς το Κράτος (π.χ. σε ασφαλιστικά ταμεία) με οφειλόμενα ποσά του Κράτους προς τους Δήμους (π.χ. παρακρατηθέντα).

Ακόμη, επιδιώκεται η εξασφάλιση κεφαλαίων για το ΤΠΔ προκειμένου να χορηγηθούν χαμηλότοκα δάνεια στους ΟΤΑ για να καλυφθούν οι υποχρεώσεις τους προς τρίτους (προμηθευτές) και να εξασφαλιστούν με αυτό τον τρόπο ισοσκελισμένοι προϋπολογισμοί.

Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία του προϋπολογισμού έτους 2011, ο δείκτης «συνολικό χρέος προς τακτικά έσοδα (ΚΑΠ και ΣΑΤΑ)» του Δήμου Αλεξάνδρειας υπολογίζεται σε **ποσοστό 24,7%**, δηλαδή ο Δήμος Αλεξάνδρειας βρίσκεται στην τελευταία σειρά της κατάταξης, μεταξύ των 140 ολιγότερο χρεωμένων Δήμων της χώρας (< 50%).

Πίνακας 3 : Εκτίμηση της οικονομικής κατάστασης των Δήμων σε σχέση με τον Δείκτη «Συνολικό χρέος / Τακτικά Έσοδα-ΣΑΤΑ»

Κατάταξη ΟΤΑ ως προς το χρέος		Αριθμός Δήμων
1	Δήμοι με συνολικό χρέος άνω του 150%	24
2	Δήμοι με συνολικό χρέος από 120% - 150%	12
3	Δήμοι με συνολικό χρέος από 100% - 120%	22
4	Δήμοι με συνολικό χρέος από 80% - 100%	45
5	Δήμοι με συνολικό χρέος από 50% - 80%	82
6	Δήμοι με συνολικό χρέος μέχρι 50%	140
Σύνολο Δήμων		325

Πηγή : Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (Μάιος 2011).

Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του Πίνακα 4, οι δυνατότητες επηρεασμού της δημοσιονομικής κατάστασης της χώρας μας από τους Δήμους είναι πολύ περιορισμένη λόγω του μικρού μεγέθους των εσόδων και δαπανών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, σε σχέση με το ΑΕΠ και το δημοσιονομικό χρέος, αλλά και του ότι η Ελληνική Τοπική Αυτοδιοίκηση έχει το μικρότερο δανειακό βάρος στην ΕΕ, εξαιρουμένης της Μάλτας.

Πίνακας 4 : Ο δανεισμός της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση

	Δις €	% του ΑΕΠ	% Δημοσίου Χρέους
Δανία	15,9	7,1	17,2
Σουηδία	17,3	5,7	13,7
Ισπανία	121,7	11,5	21,7
Φινλανδία	11,3	6,6	15,0
Βέλγιο	37,1	11	11,4
Γερμανία	697,1	29,1	39,6
Ολλανδία	45,6	8,0	13,1
Ιταλία	130,1	8,6	7,4
Πολωνία	9,9	3,0	5,9
Ηνωμένο Βασίλειο	75,5	4,8	7,1
Λετονία	1,1	5,8	15,8
Τσεχία	3,7	2,7	7,7
Γαλλία	157,3	8,2	10,6
Ουγγαρία	4,0	4,1	5,3
Εσθονία	0,6	4,0	5,6
Λιθουανία	0,4	1,6	5,4
Ρουμανία	2,8	2,4	10,0
Σλοβενία	0,5	1,5	4,2
Αυστρία	17,3	6,3	9,3
Βουλγαρία	0,3	0,9	6,5

Ιρλανδία	5,6	3,5	5,3
Σλοβακία	1,6	2,5	7,0
Πορτογαλία	8,4	5,0	6,6
Λουξεμβούργο	0,9	2,3	15,7
Ελλάδα	2,0	0,9	0,7
Κύπρος	0,3	2,0	3,5
Μάλτα	0,0	0,0	0,0
ΣΥΝΟΛΟ ΕΕ - 27	1.368,2	11,6	15,7

Πηγή : DEXIA-CMR (2010).

Επιγραμματικά, όσον αφορά τον επηρεασμό και τις επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης της χώρας στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, επισημαίνονται τα εξής:

Ως προς τα οικονομικά των Δήμων:

- Οι συνεχείς περικοπές στη χρηματοδότηση των Δήμων, σε συνδυασμό με τις ανάγκες που προέκυψαν από τις συγχωνεύσεις του Προγράμματος «Καλλικράτης» και τις νέες αποδοθείσες αρμοδιότητες, που δεν συνοδεύτηκαν από ανάλογες χρηματοδοτήσεις, έχουν δημιουργήσει ένα ασφυκτικό πλαίσιο στη λειτουργία των Δήμων καθώς και στις παρεχόμενες προς τους πολίτες υπηρεσίες.
- Είναι προφανές ότι οι όποιες οικονομίες κλίμακας μπορεί να επιτευχθούν από το Πρόγραμμα «Καλλικράτης» αυτές θα γίνουν σε βάθος χρόνου. Στην παρούσα φάση, χωρίς οικονομική ενίσχυση, ο νέος θεσμός κινδυνεύει να περιέλθει σε παραλυσία.
- Η υστέρηση, ακόμα και των τακτικών εσόδων από ίδιους πόρους (π.χ. δημοτικά τέλη, ενοίκια χωραφιών) λόγω της οικονομικής αδυναμίας των δημοτών είναι πιθανό να επιφέρει αποσυντονισμό στον προγραμματισμό οποιασδήποτε δράσης των Δήμων.
- Η οικονομική αποδυνάμωση των Δήμων με την στέρξη των θεσμοθετημένων πόρων τους, σε συνδυασμό με τη μείωση του προσωπικού τους (βλέπε εργασιακή εφεδρεία, κατάργηση κενών οργανικών θέσεων, εφαρμογή της σχέσης 10:1 (αποχωρήσεις-νέες προσλήψεις) από το έτος 2012, που στην πράξη είναι απαγορευτική σε οποιαδήποτε προσπάθεια ενίσχυσης και ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού των ΟΤΑ, καθιστούν αδύνατη τη στελέχωση των νέων δημοτικών υπηρεσιών με προσωπικό και την παροχή ουσιαστικού κοινωνικού έργου για την αντιμετώπιση των συνεπειών της κρίσης στις τοπικές κοινωνίες.

Ως προς την αντιμετώπιση των κοινωνικών συνεπειών της κρίσης:

- Οι Δήμοι ήδη επωμίζονται σημαντικό βάρος στην αντιμετώπιση των κοινωνικών συνεπειών της κρίσης σε τοπικό επίπεδο, ως ο πλησιέστερος θεσμός προς τον πολίτη.
- Η συνεισφορά των Δήμων στην αναπλήρωση του κοινωνικού κράτους και στην στήριξη του πολίτη θα πρέπει να αποτελέσει ζήτημα **άμεσης προτεραιότητας στις δράσεις τους**.

Υπό τις παρούσες εξαιρετικά επισφαλείς συνθήκες και τη ρευστότητα που επικρατεί στη χώρα μας, η διατύπωση και εφαρμογή ενός μεσοπρόθεσμου αναπτυξιακού σχεδιασμού και προγραμματισμού στους Δήμους συναντά πολλές δυσκολίες, ιδιαίτερα αν ληφθεί υπόψη ότι ακόμη και η βιωσιμότητα των ΟΤΑ, ως οργανισμών, έχει πλέον αγγίξει τα όρια της.

1.4.2. Αδυναμία άντλησης επίκαιρων στατιστικών στοιχείων

Η Ελληνική Στατιστική Αρχή διενήργησε, από 10 έως 24 Μαΐου 2011, απογραφή Πληθυσμού-Κατοικιών. Τον Ιούλιο του 2011 η ΕΛΣΑΤ ανακοίνωσε τα προσωρινά αποτελέσματα που αφορούν στο Μόνιμο Πληθυσμό της Χώρας, σε επίπεδο Δήμων, χωρίς να παρέχει αλυτικότερα στοιχεία σε μικρότερο χωρικό επίπεδο (Δημοτικές Ενότητες, Οικισμοί). Τα στοιχεία αυτά θα είναι διαθέσιμα το 2012. Για το λόγο αυτό, στην περιγραφή της υφιστάμενης κατάστασης του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου χρησιμοποιούνται κυρίως στατιστικά στοιχεία της απογραφής του 2001 και, σε ορισμένες περιπτώσεις, νεώτερα.

1.4.3. Έλλειψη οργανωμένης Υπηρεσίας Προγραμματισμού

Στο εσωτερικό περιβάλλον του Δήμου, η έλλειψη καταρτισμένων υπαλλήλων για τη στελέχωση και λειτουργία του νεοσύστατου Αυτοτελούς Τμήματος Προγραμματισμού, Οργάνωσης και Πληροφορικής, σε συνδυασμό με την αδυναμία άντλησης και επεξεργασίας επίκαιρων στατιστικών στοιχείων, την έλλειψη μελετών για την περιοχή του Δήμου, ιδιαίτερα στο κοινωνικό και οικονομικό πεδίο, και το γεγονός ότι, στην παρούσα φάση, οι ΟΤΑ α' και β' βαθμού βρίσκονται ακόμη σε στάδιο οργανωτικής και λειτουργικής προσαρμογής στα νέα δεδομένα του «Καλλικράτη», δυσκολεύουν το εγχείρημα εκπόνησης Επιχειρησιακού Προγράμματος.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΔΗΜΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 : ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

Ενότητα 1 : Συνοπτική Περιγραφή της Περιοχής του Δήμου

Στην ενότητα αυτή πραγματοποιείται σύντομη περιγραφή της μακροσκοπικής εικόνας της περιοχής του Δήμου Αλεξάνδρειας (εξωτερικό περιβάλλον), με την παράθεση στοιχείων αναφορικά με τον πληθυσμό της περιοχής, την έδρα του ΟΤΑ, το ιστορικό των συνενώσεων, τους φυσικούς πόρους, τις τεχνικές υποδομές, τις υποδομές υγείας και κοινωνικής πρόνοιας, εκπαίδευσης, αθλητισμού και πολιτισμού, την ανεργία, την εκπαίδευση, την παραγωγική δραστηριότητα της περιοχής, κλπ.

Η περιγραφή της υφιστάμενης κατάστασης της περιοχής του Δήμου Αλεξάνδρειας διακρίνεται στις ακόλουθες ενότητες:

- Βασικά Γεωγραφικά και Διοικητικά χαρακτηριστικά.
- Η θέση και ο ρόλος της περιοχής του Δήμου στο Νομό και την Περιφέρεια.
- Κλίμα.
- Υδατικοί Πόροι.
- Φυσικοί Πόροι και Οικοσυστήματα.
- Θεσμοθετημένες Ρυθμίσεις.
- Γεωθερμία.
- Ανθρωπογενές Περιβάλλον.
- Ενέργεια – Τηλεπικοινωνίες – Ευρυζωνικά Δίκτυα.
- Μεταφορικές Υποδομές.
- Διαχείριση Απορριμμάτων.
- Πληθυσμιακά και Δημογραφικά χαρακτηριστικά.
- Κοινωνικές Υποδομές.
- Τοπική Οικονομία και Απασχόληση.
- Απασχόληση και Ανεργία.

1.1. Βασικά Γεωγραφικά και Διοικητικά Χαρακτηριστικά

Η περιοχή του Δήμου Αλεξάνδρειας καταλαμβάνει το ανατολικό τμήμα του Νομού Ημαθίας και βρίσκεται στα σύνορα αυτού, με το Νομό Θεσσαλονίκης στα ανατολικά (όρια Δήμων Χαλκηδόνας και Δέλτα), με το Νομό Πέλλας στα βόρεια (όρια Δήμου Πέλλας) και στα νότια με το Νομό Πιερίας (όρια Δήμου Πίδνας-Κολινδρού).

Χάρτης 1 : Νομός Ημαθίας

Ο Νομός Ημαθίας έχει συνολική έκταση 1.701 Km² και διακρίνεται γεωμορφολογικά σε τρία τμήματα: το ορεινό που καλύπτει και το μεγαλύτερο τμήμα του Νομού (έκταση 857 Km², ποσοστό 49,85%), το ημιορεινό (έκταση 85 Km², ποσοστό 5,00%) και το πεδινό (έκταση 767 Km², ποσοστό 46,15%). Το ορεινό τμήμα του Νομού καταλαμβάνεται από τμήματα δύο μεγάλων οροσειρών, του Βερμίου και των Πιερίων, που διαχωρίζονται μεταξύ τους από τη ρηξγενή κοιλάδα του Αλιάκμονα.

Χάρτης 2 : Μορφολογία Νομού Ημαθίας

- ΟΡΕΙΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ (600m – 2.052m)
- ΗΜΙΟΡΕΙΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ (200m – 600m)
- ΠΕΔΙΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ (0m – 200m)

Η έκταση του Δήμου Αλεξάνδρειας ανέρχεται σε 478,825Km², που καλύπτει το 28,14% του συνολικού εδάφους και το 62,42% της πεδινής έκτασης του Νομού. Στα νοτιοανατολικά όρια του Δήμου, ο Νομός Ημαθίας βρίσκεται διέξοδο στο Θερμαϊκό Κόλπο, μέσω μιας στενής λωρίδας αιγιαλού που εκτείνεται σε μήκος 5Km περίπου, από την εκβολή του Λουδία (σύνορα με το Νομό Θεσσαλονίκης) μέχρι τις εκβολές του Αλιάκμονα (σύνορα με το Νομό Πιερίας).

Οι καλλιεργούμενες γεωργικές εκτάσεις κυριαρχούν στο σύνολο της περιοχής του Δήμου, που συνιστά ένα πεδινό αγροοικοσύστημα με υψόμετρο που κυμαίνεται από 7m (μέσος σταθμικός υψομέτρου στον Πλάτανο) έως 70m (μέσος σταθμικός υψομέτρου στο Νεόκαστρο). Η περιοχή του Δήμου καλύπτει το ανατολικό τμήμα της εξαιρετικά εύφορης-αρδευόμενης πεδιάδας της Κεντρικής Μακεδονίας («κάμπος Θεσσαλονίκης») που σχηματίστηκε από τις προσχώσεις των ποταμών Αλιάκμονα και Λουδία, καθώς και από την αποξήρανση της λίμνης των Γιαννιτσών.

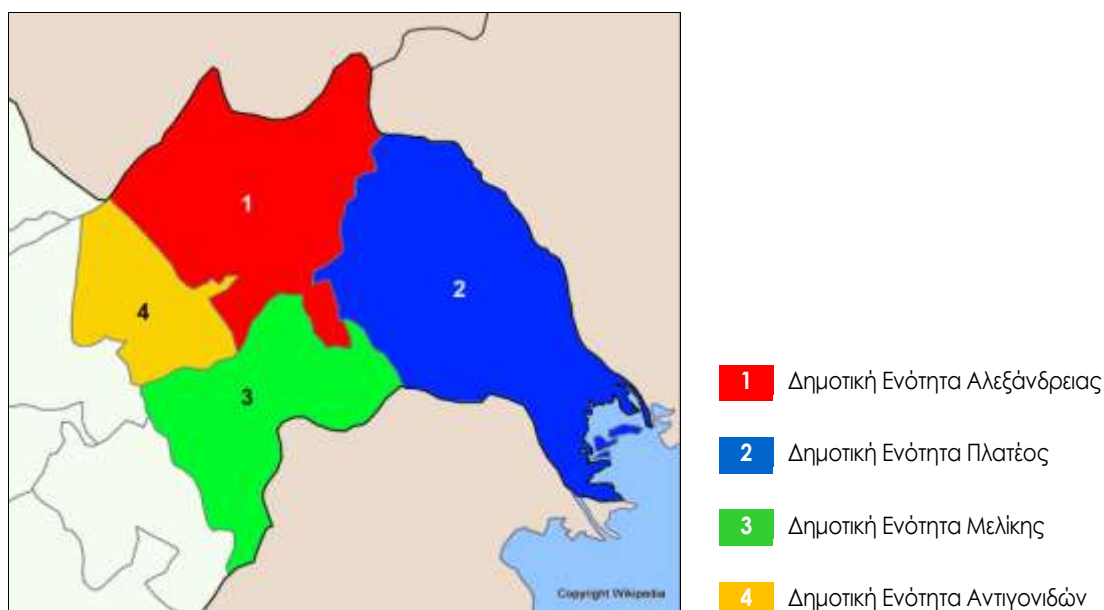
Έδρα του Δήμου είναι η πόλη της Αλεξάνδρειας – το τρίτο σε μέγεθος πληθυσμού αστικό κέντρο του Νομού Ημαθίας, μετά τη Βέροια και τη Νάουσα. Η πόλη της Αλεξάνδρειας αποτελεί σημαντικό αναπτυξιακό πόλο της Ημαθίας και επίκεντρο της οικονομικής, κοινωνικής και πολιτιστικής αναφοράς του Δήμου. Άλλοι αστικοί οικισμοί του Δήμου, σύμφωνα με την κατάταξη της ΕΛΣΑΤ, είναι η Μελίκη και το Πλατύ. Η Αλεξάνδρεια απέχει 33Km από τη Βέροια και 52Km από τη Θεσσαλονίκη και συνδέεται με αυτές οδικώς και σιδηροδρομικώς.

Η γεωγραφική θέση του Δήμου Αλεξάνδρειας, τόσο στο Νομό Ημαθίας όσο και γενικότερα στο σύστημα του βορειοελλαδικού και του εθνικού χώρου, είναι ιδιαίτερα σημαντική καθώς από την περιοχή διέρχονται η Εγνατία οδός και ο Αυτοκινητόδρομος Αιγαίου (Π.Α.Θ.Ε.) που τέμνονται στο ύψος του Κλειδίου (ομώνυμος Κόμβος) και το σιδηροδρομικό δίκτυο (γραμμή Αθηνών-Θεσσαλονίκης και Θεσσαλονίκης-Αμυνταίου-Φλώρινας που συναντιούνται στο σιδηροδρομικό σταθμό Πλατέος). Η κομβική θέση του Δήμου στα κύρια συγκοινωνιακά δίκτυα της χώρας, οδικό και σιδηροδρομικό, σε συνδυασμό με την εγγύτητα της περιοχής στο μητροπολιτικό κέντρο Θεσσαλονίκης, αναδεικνύει την ιδιαιτερότητα της θέσης του Δήμου και τις δυνατότητες ανάπτυξής του.

Ο νέος Δήμος Αλεξάνδρειας ιδρύθηκε στο πλαίσιο της τελευταίας διοικητικής μεταρρύθμισης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ν.3852/2010 – Πρόγραμμα «Καλλικράτης»), αποτελούμενος από τους Δήμους Αλεξανδρείας, Πλατέος, Μελίκης και Αντιγονιδών οι οποίοι στις 31-12-2010 καταργήθηκαν και αποτελούν πλέον, αντίστοιχα, τις τέσσερις ομώνυμες Δημοτικές Ενότητες του διευρυμένου Δήμου.

Ο Δήμος Αλεξάνδρειας εντάσσεται διοικητικά στην Περιφερειακή Ενότητα Ημαθίας της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας και στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας – Θράκης. Σύμφωνα με την κατάταξη των ΟΤΑ α' βαθμού με βάση τον πραγματικό πληθυσμό τους (στοιχεία απογραφής 2001), ο Δήμος Αλεξάνδρειας βρίσκεται στην 72η θέση στο σύνολο των 325 Δήμων της χώρας.

Χάρτης 3 : Δημοτικές Ενότητες Δήμου Αλεξάνδρειας

Οι οικισμοί του Δήμου Αλεξάνδρειας, ανά Δημοτική Ενότητα και Δημοτική/Τοπική Κοινότητα παρουσιάζονται στον επόμενο Πίνακα.

Πίνακας 5 : Διοικητική Διάρθρωση Δήμου Αλεξάνδρειας

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΔΗΜΟΤΙΚΗ / ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	ΟΙΚΙΣΜΟΣ
Αλεξάνδρειας	Δημοτική Κοινότητα Αλεξάνδρειας	Αλεξάνδρεια
		Νησέλι
		Σχοινάς
	Τοπική Κοινότητα Βρυσακίου	Βρυσάκι
	Τοπική Κοινότητα Καμποχωρίου	Καμποχώρι
	Τοπική Κοινότητα Λουτρού	Λουτρός
		Εξωκκλήσι
	Τοπική Κοινότητα Νεοχωρίου	Νεοχώρι
Πλατέος	Τοπική Κοινότητα Νησίου	Νησί
		Σάντα
	Δημοτική Κοινότητα Πλατέος	Πλατύ
	Δημοτική Κοινότητα Κορυφής	Κορυφή
		Νεοχωρόπουλο
		Παλαιόχωρα
	Τοπική Κοινότητα Αράχου	Αραχος
	Τοπική Κοινότητα Κλειδίου	Κλειδί
	Τοπική Κοινότητα Λιανοβεργίου	Λιανοβέργι
		Παλαιοχώρι
	Τοπική Κοινότητα Πλατάνου	Πλάτανος
	Τοπική Κοινότητα Πρασινάδας	Πρασινάδα
		Κυδωνέα
		Νησελούδι
	Τοπική Κοινότητα Τρικάλων	Τρίκαλα

Μελίκης	Δημοτική Κοινότητα Μελίκης	Μελίκη
	Τοπική Κοινότητα Αγκαθιάς	Αγκαθιά
	Τοπική Κοινότητα Τριλοφιάς	Τριλοφιά
	Τοπική Κοινότητα Κυψέλης	Κυψέλη
	Τοπική Κοινότητα Μ. Αγίου Αθανασίου	Μ. Αγίου Αθανασίου
	Τοπική Κοινότητα Νεοκάστρου	Νεόκαστρο
Αντιγονιδών	Τοπική Κοινότητα Παλαιός Πρόδρομος	Παλαιός Πρόδρομος
	Τοπική Κοινότητα Νέος Πρόδρομος	Νέος Πρόδρομος
	Τοπική Κοινότητα Αγία Τριάδα	Αγία Τριάδα
	Τοπική Κοινότητα Καβασιλών	Καβάσιλα
	Τοπική Κοινότητα Επισκοπής	Επισκοπή
	Τοπική Κοινότητα Καλοχωρίου	Καλοχώρι
Αντιγονιδών	Τοπική Κοινότητα Κεφαλοχωρίου	Κεφαλοχώρι
	Τοπική Κοινότητα Ξεχασμένης	Ξεχασμένη
	Τοπική Κοινότητα Ραυομανίκι	Ραυομανίκι
	Τοπική Κοινότητα Παλ. Σκυλισίου	Παλαιό Σκυλίτσι
	Τοπική Κοινότητα Σταυρού	Σταυρός
	Τοπική Κοινότητα Σκουλισίου	Σκυλίτσι

Δημοτική Ενότητα Αλεξάνδρειας

Η Δημοτική Ενότητα Αλεξάνδρειας βρίσκεται στο Β/ΒΑ άκρο του Νομού και συνορεύει ανατολικά με τη Δημοτική Ενότητα Πλατέος, ΒΑ με το Νομό Θεσσαλονίκης, Δυτικά με τη Δημοτική Ενότητα Αντιγονιδών, Βόρεια με τον Νομό Πέλλας και Νότια με τη Δημοτική Ενότητα Μελίκης. Η έκταση που περικλείεται εντός των διοικητικών ορίων της Δημοτικής Ενότητας ανέρχεται σε 140.614 στρέμματα, είναι πεδινό και καλύπτεται από γεωργικές καλλιέργειες και λίγες χορτολιβαδικές

εκτάσεις. Νότια της Δημοτικής Ενότητας και σχεδόν στα όριά της διέρχεται ο ποταμός Αλιάκμονας, διαχωρίζοντας την από τη Δημοτική Ενότητα Μελίκης. Το υπερθαλάσσιο μέσο υψόμετρο των οικισμών της Δημοτικής Ενότητας κυμαίνεται από 10 μέτρα (Δημοτική Κοινότητα Αλεξάνδρειας) έως 18 μέτρα (Τοπική Κοινότητα Λουτρού).

Πίνακας 6 : Βασικά χαρακτηριστικά μεγέθη Δημοτικής Ενότητας Αλεξάνδρειας ανά οικισμό

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ 2001							
Δημοτική / Τοπική Κοινότητα	Αστική – Αγροτική	Πεδινή – Ημιορεινή – Ορεινή	Πραγματικός Πληθυσμός	Επιφάνεια (Κm ²)		Πυκνότητα πληθυσμού ανά Κm ²	Μέσος σταθμικός υψόμετρο
				Με εσωτερικά ύδατα	Χωρίς εσωτερικά ύδατα		
Αλεξάνδρειας	ΑΣ	Π	14.370	61,693	61,318	232,93	10
Βρυσακίου	ΑΓ	Π	716	9,479	9,479	75,54	14
Καμποχωρίου	ΑΓ	Π	768	14,732	14,732	52,13	20
Λουτρού	ΑΓ	Π	1.298	10,680	10,530	121,54	18
Νεοχωρίου	ΑΓ	Π	604	10,240	10,240	58,98	11
Νησίου	ΑΓ	Π	1.527	33,790	33,790	45,19	12
ΣΥΝΟΛΟ/Μ.Ο.	ΑΣ / ΑΓ	Π	19.283	140,614	140,089	97,72	11

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ 1991							
Δημοτική / Τοπική Κοινότητα	Αστική – Αγροτική	Πεδινή – Ημιορεινή – Ορεινή	Πραγματικός Πληθυσμός	Επιφάνεια (Κm ²)		Πυκνότητα πληθυσμού ανά Κm ²	Μέσος σταθμικός υψόμετρο
				Με εσωτερικά ύδατα	Χωρίς εσωτερικά ύδατα		
Αλεξανδρείας	ΑΣ	Π	13.319	61,693	61,318	215,89	10
Βρυσακίου	ΑΓ	Π	700	9,479	9,479	73,85	14
Καμποχωρίου	ΑΓ	Π	916	14,732	14,732	62,18	20
Λουτρού	ΑΓ	Π	1.290	10,680	10,530	120,79	18
Νεοχωρίου	ΑΓ	Π	759	10,240	10,240	74,12	11
Νησίου	ΑΓ	Π	1.661	33,790	33,790	49,16	12
ΣΥΝΟΛΟ/Μ.Ο.	ΑΣ / ΑΓ	Π	18.645	140,614	140,089	99,33	11

Πηγή: ΕΣΥΕ

Δημοτική Ενότητα Πλατέος

Η Δημοτική Ενότητα Πλατέος βρίσκεται στο Α-ΒΑ άκρο του Νομού και συνορεύει ανατολικά και βόρεια με τον Νομό Θεσσαλονίκης, δυτικά με τις Δημοτικές Ενότητες Αλεξανδρείας και Μελίκης και νότια με το Νομό Πιερίας. Το νοτιοδυτικό άκρο της Δημοτικής Ενότητας βρέχεται από τον Θερμαϊκό Κόλπο. Η έκταση που περικλείεται εντός των διοικητικών ορίων της ανέρχεται σε 181.375 στρέμματα. Η Δημοτική Ενότητα Πλατέος είναι καθαρά πεδινή και η έκτασή

της καταλαμβάνεται σχεδόν στο σύνολό της από γεωργικές καλλιέργειες, ενώ υπάρχουν και λίγες χορτολιβαδικές εκτάσεις. Νότια της Δημοτικής Ενότητας διέρχεται ο ποταμός Αλιάκμονας, διαχωρίζοντας τόσο αυτήν όσο και την Ημαθία από τον Νομό Πιερίας. Το υπερθαλάσσιο μέσο υψόμετρο των οικισμών της Ενότητας κυμαίνεται από 7 μέτρα (οικισμός Πλατάνου) έως 10 μέτρα (οικισμοί Αράχου, Κορυφής, Πλατέος, Πρασινάδας).

Πίνακας 7 : Βασικά χαρακτηριστικά μεγέθη Δημοτικής Ενότητας Πλατέος ανά οικισμό

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ 2001							
Δημοτική / Τοπική Κοινότητα	Αστική – Αγροτική	Πεδινή – Ημιορεινή – Ορεινή	Πραγματικός Πληθυσμός	Επιφάνεια (Κm ²)		Πυκνότητα πληθυσμού ανά Κm ²	Μέσος σταθμικός υψόμετρο
				Με εσωτερικά ύδατα	Χωρίς εσωτερικά ύδατα		
Πλατέος	ΑΣ	Π	2.299	20,100	19,825	114,38	10
Αράχου	ΑΓ	Π	487	5,577	5,477	87,32	10
Κλαϊδίου	ΑΓ	Π	1.347	60,557	51,953	22,24	9
Κορυφής	ΑΓ	Π	2.007	24,915	24,915	80,55	10
Λιανοβεργίου	ΑΓ	Π	1.696	16,425	16,425	103,26	9
Πλατάνου	ΑΓ	Π	806	13,325	13,025	60,49	7
Πρασινάδας	ΑΓ	Π	776	14,451	13,926	53,70	10
Τρικάλων	ΑΓ	Π	1.710	26,025	25,875	65,71	10
ΣΥΝΟΛΟ/Μ.Ο.	ΑΣ / ΑΓ	Π	11.128	181,375	171,421	73,46	10

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ 1991							
Δημοτική / Τοπική Κοινότητα	Αστική – Αγροτική	Πεδινή – Ημιορεινή – Ορεινή	Πραγματικός Πληθυσμός	Επιφάνεια (Κm ²)		Πυκνότητα πληθυσμού ανά Κm ²	Μέσος σταθμικός υψόμετρο
				Με εσωτερικά ύδατα	Χωρίς εσωτερικά ύδατα		
Πλατέος	ΑΣ	Π	2.506	20,100	19,825	124,68	10
Αράχου	ΑΓ	Π	415	5,577	5,477	74,41	10
Κλαδίου	ΑΓ	Π	1.412	60,557	51,953	23,32	9
Κορυφής	ΑΓ	Π	1.802	24,915	24,915	72,33	10
Λιαναβεργίου	ΑΓ	Π	1.652	16,425	16,425	100,58	9
Πλατάνου	ΑΓ	Π	1.098	13,325	13,025	82,40	7
Πρασινάδας	ΑΓ	Π	694	14,451	13,926	48,02	10
Τρικάλων	ΑΓ	Π	1.725	26,025	25,875	66,28	10
ΣΥΝΟΛΟ/Μ.Ο.	ΑΣ / ΑΓ	Π	11.304	181,375	171,421	74,00	10

Πηγή: ΕΣΥΕ

Δημοτική Ενότητα Μελίκης

Η Δημοτική Ενότητα Μελίκης βρίσκεται στο ΝΑ τμήμα του Δήμου Αλεξανδρείας. Συνορεύει ανατολικά και νότια με το Νομό Πιερίας, δυτικά με τις Δημοτικές Ενότητες Αποστόλου Παύλου και Βεργίνας του Δήμου Βέροιας και βόρεια με τις Δημοτικές Ενότητες Αντιγονιδών και Αλεξανδρείας. Η έκταση που περικλείεται εντός των διοικητικών ορίων της ανέρχεται σε 98.962 στρέμματα. Η Δημοτική Ενότητα Μελίκης είναι κυρίως πεδινή με μικρή σε έκταση

ημιορεινή περιοχή που περιλαμβάνει τους προβούνους των Πιερίων στις Τοπικές Κοινότητες Νεοκάστρου, Αγκαθιάς και Κυψέλης. Η μεγαλύτερη έκταση καταλαμβάνεται από γεωργικές καλλιέργειες και λίγες χορτολιβαδικές και θαμνώδεις εκτάσεις προς την ημιορεινή περιοχή. Το υπερθαλάσσιο υψόμετρο των οικισμών της Δημοτικής Ενότητας κυμαίνεται από 15 μέτρα (οικισμός Κυψέλης) έως 70 μέτρα (οικισμός Νεοκάστρου).

Πίνακας 8 : Βασικά χαρακτηριστικά μεγέθη Δημοτικής Ενότητας Μελίκης ανά οικισμό

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ 2001							
Δημοτική / Τοπική Κοινότητα	Αστική – Αγροτική	Πεδινή – Ημιορεινή – Ορεινή	Πραγματικός Πληθυσμός	Επιφάνεια (Κm ²)		Πυκνότητα πληθυσμού ανά Κm ²	Μέσος σταθμικός υψόμετρο
				Με εσωτερικά ύδατα	Χωρίς εσωτερικά ύδατα		
Μελίκης	ΑΣ	Π	3.102	35,097	34,797	88,38	40
Αγκαθιάς	ΑΓ	Π	1.547	21,134	20,809	73,20	20
Κυψέλης	ΑΓ	Π	442	12,369	12,069	35,73	15
Νεοκάστρου	ΑΓ	Π	916	14,905	14,905	61,46	70
Προδρόμου	ΑΓ	Π	1.431	15,457	15,207	92,58	27
ΣΥΝΟΛΟ/Μ.Ο.	ΑΣ / ΑΓ	Π	7.438	98,962	97,787	75,16	36

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ 1991							
Δημοτική / Τοπική Κοινότητα	Αστική – Αγροτική	Πεδινή – Ημιορεινή – Ορεινή	Πραγματικός Πληθυσμός	Επιφάνεια (Km ²)		Πυκνότητα πληθυσμού ανά Km ²	Μέσος σταθμικός υψόμετρο
				Με εσωτερικά ύδατα	Χωρίς εσωτερικά ύδατα		
Μελίκης	ΑΣ	Π	3.290	35,097	34,797	93,74	40
Αγκαθιάς	ΑΓ	Π	1.680	21,134	20,809	79,49	20
Κυψέλης	ΑΓ	Π	521	12,369	12,069	42,12	15
Νεοκάστρου	ΑΓ	Π	949	14,905	14,905	63,67	70
Προδρόμου	ΑΓ	Π	1.542	15,457	15,207	99,76	27
ΣΥΝΟΛΟ/Μ.Ο.	ΑΣ / ΑΓ	Π	7.982	98,962	97,787	75,76	36

Πηγή: ΕΣΥΕ

Δημοτική Ενότητα Αντιγονιδών

Η Δημοτική Ενότητα Αντιγονιδών καταλαμβάνει το δυτικό τμήμα του Δήμου Αλεξανδρείας, με έκταση καθαρά πεδινή που καλύπτεται σχεδόν στο σύνολο της από γεωργικές καλλιέργειες, ενώ υπάρχουν και λίγες χορτολιβαδικές εκτάσεις κυρίως στην παρόχθια περιοχή του Αλιάκμονα. Νότια της Δημοτικής Ενότητας και σχεδόν στα όριά της διέρχεται ο ποταμός Αλιάκμονας, διαχωρίζοντάς την κατά το μεγαλύτερο μέρος από την Δημοτική

Ενότητα Μελίκης, ενώ ανατολικά αυτού διέρχεται η Περιφερειακή Τάφρος «66», η οποία απολήγει στον Αλιάκμονα. Το υπερθαλάσσιο μέσο υψόμετρο των οικισμών κυμαίνεται από 10 μέτρα (οικισμός Σταυρού) έως 21 μέτρα (οικισμός Ξεχασμένης).

Πίνακας 9 : Βασικά χαρακτηριστικά μεγέθη Δημοτικής Ενότητας Αντιγονιδών ανά οικισμό

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ 2001							
Τοπική Κοινότητα	Αστική – Αγροτική	Πεδινή – Ημιορεινή – Ορεινή	Πραγματικός Πληθυσμός	Επιφάνεια (Km ²)		Πυκνότητα πληθυσμού ανά Km ²	Μέσος σταθμικός υψόμετρο
				Με εσωτερικά ύδατα	Χωρίς εσωτερικά ύδατα		
Καβασίλων	ΑΓ	Π	742	6,228	6,228	119,14	17
Επισκοπής	ΑΓ	Π	777	8,003	8,003	97,09	20
Κεφαλοχωρίου	ΑΓ	Π	788	10,070	9,770	78,25	19
Ξεχασμένης	ΑΓ	Π	906	8,868	8,718	102,17	21
Π. Σκυλιτσίου	ΑΓ	Π	649	10,580	10,580	61,34	14
Σταυρού	ΑΓ	Π	1.498	14,125	14,125	106,05	10
ΣΥΝΟΛΟ/Μ.Ο.	ΑΓ	Π	5.360	57,874	57,424	92,61	16

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ 1991							
Τοπική Κοινότητα	Αστική – Αγροτική	Πεδινή – Ημιορεινή – Ορεινή	Πραγματικός Πληθυσμός	Επιφάνεια (Km ²)		Πυκνότητα πληθυσμού ανά Km ²	Μέσος σταθμικός υψόμετρο
				Με εσωτερικά ύδατα	Χωρίς εσωτερικά ύδατα		
Καβασιλών	ΑΓ	Π	782	6,228	6,228	127,17	17
Επισκοπής	ΑΓ	Π	951	8,003	8,003	118,83	20
Κεφαλοχωρίου	ΑΓ	Π	792	10,070	9,770	78,65	19
Ξεχασμένης	ΑΓ	Π	1.022	8,868	8,718	115,25	21
Π. Σκυλιτσίου	ΑΓ	Π	647	10,580	10,580	61,15	14
Σταυρού	ΑΓ	Π	1.529	14,125	14,125	108,25	10
ΣΥΝΟΛΟ/Μ.Ο.	ΑΓ	Π	5.723	57,874	57,424	101,55	16

Πηγή: ΕΣΥΕ

Στον Πίνακα 10 αναφέρονται τα βασικά μεγέθη πληθυσμού, έκτασης, πυκνότητας πληθυσμού και υψομέτρου ανά Δημοτική Ενότητα.

Πίνακας 10 : Βασικά χαρακτηριστικά μεγέθη Δήμου Αλεξάνδρειας ανά Δημοτική Ενότητα

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ 2001							
Δημοτική Ενότητα	Αστική – Αγροτική	Πεδινή – Ημιορεινή – Ορεινή	Πραγματικός Πληθυσμός	Επιφάνεια (Km ²)		Πυκνότητα πληθυσμού ανά Km ²	Μέσος σταθμικός υψόμετρο
				Με εσωτερικά ύδατα	Χωρίς εσωτερικά ύδατα		
Αλεξάνδρειας	ΑΣ / ΑΓ	Π	19.283	140,614	140,089	97,72	11
Πλατέος	ΑΣ / ΑΓ	Π	11.128	181,375	171,421	61,35	10
Μελίκης	ΑΣ / ΑΓ	Π	7.438	98,962	97,787	75,16	36
Αντιγονιδών	ΑΓ	Π	5.360	57,874	57,424	92,61	16
ΣΥΝΟΛΟ/Μ.Ο.	ΑΣ / ΑΓ	Π	43.209	478,825	466,721	81,71	18,25

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ 1991							
Δημοτική Ενότητα	Αστική – Αγροτική	Πεδινή – Ημιορεινή – Ορεινή	Πραγματικός Πληθυσμός	Επιφάνεια (Km ²)		Πυκνότητα πληθυσμού ανά Km ²	Μέσος σταθμικός υψόμετρο
				Με εσωτερικά ύδατα	Χωρίς εσωτερικά ύδατα		
Αλεξάνδρειας	ΑΣ / ΑΓ	Π	18.645	140,614	140,089	99,33	11
Πλατέος	ΑΣ / ΑΓ	Π	11.304	181,375	171,421	74,00	10
Μελίκης	ΑΣ / ΑΓ	Π	7.982	98,962	97,787	75,76	36
Αντιγονιδών	ΑΓ	Π	5.723	57,874	57,424	101,55	16
ΣΥΝΟΛΟ/Μ.Ο.	ΑΣ / ΑΓ	Π	43.654	478,825	466,721	87,66	18,25

Πηγή: ΕΣΥΕ

1.2. Η θέση και ο ρόλος του Δήμου στο Νομό και την Περιφέρεια

Με την εφαρμογή του Προγράμματος «Καλλικράτης» (Ν.3852/2010), ο Νομός Ημαθίας αποτελείται από τρεις Δήμους (Αλεξάνδρειας, Βέροιας και Νάουσας). Ο Νομός Ημαθίας αποτελεί Περιφερειακή Ενότητα, όπως και Νομοί Θεσσαλονίκης, Σερρών, Πέλλας, Πιερίας, Χαλκιδικής και Κιλκίς αντίστοιχα της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας. Ο Δήμος Αλεξάνδρειας βρίσκεται στο βορειοανατολικό τμήμα του Νομού Ημαθίας και συνορεύει προς βορρά με το Νομό Πέλλης, ανατολικά με το Νομό Θεσσαλονίκης, νότια με το Νομό Πιερίας και νοτιοδυτικά με το Δήμο Βέροιας.

Τα προβλήματα και οι προοπτικές ανάπτυξης του Νομού Ημαθίας αλλά και της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας επηρεάζουν άμεσα και το Δήμο Αλεξάνδρειας.

Στο οικιστικό δίκτυο της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας κυριαρχεί η μητροπολιτική περιφέρεια της Θεσσαλονίκης και το αντίστοιχο πολεοδομικό συγκρότημα. Το δίκτυο περιλαμβάνει σημαντικά αστικά κέντρα με τις αντίστοιχες εξυπηρετήσεις.

Ο ρόλος του κάθε κέντρου και η θέση του στο οικιστικό δίκτυο της Περιφέρειας ποικίλλει. Στις πεδινές περιοχές των νομών Ημαθίας και Πέλλας καταγράφεται πυκνό οικιστικό δίκτυο με αλληλοσυμπληρούμενους ως προς τις εξυπηρετήσεις οικισμούς. Η Βέροια, λειτουργώντας συμπληρωματικά με τη Νάουσα και η Έδεσσα λειτουργώντας συμπληρωματικά με τα Γιαννισά, αποτελούν με την πόλη της Αλεξάνδρειας και μικρότερα οικιστικά κέντρα της πεδινής περιοχής των δύο νομών (Πλατύ, Μελίκη, Σκύδρα, Κρύα Βρύση) ένα ισχυρό οικιστικό πλέγμα αστικών κέντρων που μπορεί να λειτουργήσει ως σημαντικός αναπτυξιακός πόλος με βάση την ανταγωνιστική αγροτική δραστηριότητα, τη μεταποίηση, το εμπόριο, τις μεταφορές και τις υπηρεσίες που συνδέονται με αυτήν.

Ταυτόχρονα, τα αστικά κέντρα (Βέροια, Νάουσα, Αλεξάνδρεια, Έδεσσα και Γιαννισά) συνιστούν ένα δίκτυο σημαντικών κόμβων για την ανάπτυξη ενός υπερτοπικού δικτύου τουρισμού πολιτισμού αναψυχής, το οποίο συνδέεται με τους σημαντικούς αρχαιολογικούς χώρους της περιοχής (Βεργίνα, Πέλλα).

Ο ρόλος των κέντρων 3^{ου} επιπέδου είναι πολύ σημαντικός στην Περιφέρεια, δεδομένου ότι αποτελούν, μαζί με τις πρωτεύουσες των νομών, τα κέντρα τοπικής ανάπτυξης. Συγκεκριμένα στο Νομό Ημαθίας τέτοιο ρόλο παίζουν τα αστικά κέντρα της Νάουσας και της Αλεξάνδρειας που λειτουργούν συμπληρωματικά με τη Βέροια. Τα κέντρα αυτά ορίζουν μαζί με την πρωτεύουσα του νομού, τον άξονα ανάπτυξης των μεταποιητικών δραστηριοτήτων της ευρύτερης περιοχής.

Συγκεκριμένα ο Δήμος Αλεξάνδρειας αποτελεί τον τρίτο αναπτυξιακό πόλο του νομού με έμφαση την μεταποίηση των προϊόντων του πρωτογενούς τομέα. Αναπτύσσεται πάνω στον κύριο αναπτυξιακό άξονα του νομού (Πλατύ - Αλεξάνδρεια - Βέροια) ενώ τον διατρέχει ο μεγάλος οδικός άξονας της Εγνατίας Οδού που του εξασφαλίζει την άμεση σύνδεση με τον ΠΑΘΕ και το Πολεοδομικό Συγκρότημα Θεσσαλονίκης.

1.3. Κλίμα

Το κλίμα της περιοχής του Δήμου χαρακτηρίζεται ως μεσογειακό, ηπειρωτικού χαρακτήρα, λόγω του μεγάλου εύρους ετήσιας διακύμανσης της θερμοκρασίας, ενώ όσον αφορά το βιοκλιματικό όροφο, η περιοχή ανήκει στον ημίξηρο βιοκλιματικό με ψυχρούς χειμώνες. Η θερμή περίοδος διαρκεί από τον Μάιο έως τον Οκτώβριο και η ψυχρή από τον Νοέμβριο έως τον Απρίλιο. Η μέση ετήσια θερμοκρασία είναι 15,4°C, ενώ ο θερμότερος μήνας είναι ο Ιούλιος (απόλυτη μέγιστη θερμοκρασία 40,4°C) και ο ψυχρότερος ο Ιανουάριος (απόλυτη ελάχιστη θερμοκρασία -17,4°C). Η μέση ετήσια υγρασία στην περιοχή του Δήμου είναι 70% περίπου. Συνεπώς προκύπτει ότι οι επικρατούντες άνεμοι πνέουν κυρίως σε διευθύνσεις Βορειοδυτικές (ΒΔ) κατά

την περίοδο του χειμώνα και Νοτιοανατολικές (ΝΑ) κατά την περίοδο της Άνοιξης, ενώ οι πνέοντες άνεμοι είναι μέσης έντασης 3-4 Beaufort. Η ετήσια βροχόπτωση κυμαίνεται περίπου στα 500mm. Ο ξηρότερος μήνας είναι ο Ιούλιος και αυτός με τις περισσότερες κατακρημνίσεις ο Δεκέμβριος. Η ηλιοφάνεια ανέρχεται σε 6,5 ώρες κατά μέσο όρο ετησίως, ενώ συνολικά από τις 365 ημέρες του χρόνου περίπου 190 χαρακτηρίζονται από ηλιοφάνεια. Τα μετεωρολογικά στοιχεία προέρχονται από τον Μετεωρολογικό Σταθμό Τρικάλων Ημαθίας, τον οποίο πρόσφατα αποφάσισε να κλείσει η ΕΜΥ περιορίζοντας έτσι το δίκτυό της στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας σε δύο μόνο Μετεωρολογικούς Σταθμούς (Μίκρας και Σερρών).

Στους Πίνακες που ακολουθούν αναφέρονται τα βασικά κλιματολογικά στοιχεία για την περιοχή του Δήμου Αλεξάνδρειας.

Πίνακας 11 : Θερμοκρασιακά δεδομένα περιοχής Δήμου Αλεξάνδρειας

Μήνας	ΘΕΡΜΟΚΡΑΣΙΑ (°C)		
	Μέση Μηνιαία	Ελαχ. Μηνιαία	Μεγ. Μηνιαία
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ	4,6	0,6	9,1
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	5,9	1,4	10,8
ΜΑΡΤΙΟΣ	9,4	4,4	14,5
ΑΠΡΙΛΙΟΣ	14,1	8,2	19,4
ΜΑΙΟΣ	19,4	12,8	25,1
ΙΟΥΝΙΟΣ	24,1	16,3	29,5
ΙΟΥΛΙΟΣ	25,7	18	31,3
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	24,7	17,3	30,9
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	21,1	14,1	27,8
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	21,6	9,9	21,6
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ	9,5	5,3	14,3
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ	5,7	1,8	10,1

Πηγή : Μετεωρολογικός Σταθμός Τρικάλων Ημαθίας.

Πίνακας 12 : Κλιματολογικά δεδομένα περιοχής Δήμου Αλεξάνδρειας

Μήνας	Μέση Μηνιαία Υγρασία (%)	Μέση Βροχόπτωση	Συνολικές ημέρες βροχής	Μέση ένταση Ανέμου (B) - Διεύθυνση
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ	76,4	44,5	8,2	2,7-ΒΔ
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	73	49	9,1	3,1-ΒΔ
ΜΑΡΤΙΟΣ	73,2	56,4	9,5	3,5-ΒΔ
ΑΠΡΙΛΙΟΣ	68,3	45	8,6	4,4-ΝΑ
ΜΑΙΟΣ	64,2	42	8,6	4,7-ΝΑ
ΙΟΥΝΙΟΣ	57,9	29,7	5,1	4,3-ΝΑ
ΙΟΥΛΙΟΣ	57,5	14,1	3,9	3,4-ΝΑ
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	62,8	16,2	3,5	3,2-ΝΑ
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	68,8	16,1	3,6	3,3-ΝΑ
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	73,1	55,7	7,5	2,6-ΒΔ
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ	77,1	68,1	9,9	2,1-ΒΔ
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ	78,2	69,1	9,2	2,3-ΒΔ

Πηγή : Μετεωρολογικός Σταθμός Τρικάλων Ημαθίας.

1.4. Υδατικοί Πόροι

Η περιοχή του Δήμου Αλεξάνδρειας διαρρέεται από τους ποταμούς Αλιάκμονα (N/ND) και Λουδία (A/NA) και βρίσκεται στα όρια συνάντησης των υδατικών διαμερισμάτων Κεντρικής Μακεδονίας (όπου υπάγονται οι περιοχές των Δ.Ε. Αλεξάνδρειας, Αντιγονιδών και Πλατέος) και της Δυτικής Μακεδονίας (όπου ανήκει το σύνολο της περιοχής της Δ.Ε. Μελίκης). Τα λιμναία καθιζήματα των αποξηρανθείσων γαιών της λίμνης των Γιαννιτσών καθώς και οι ποτάμιες προσχώσεις αποτελούν την άνω διάσθρωση, ενώ τα βαθύτερα στρώματα είναι ποτάμιας προέλευσης. Η πρωτογενής φυσική κατάσταση της πεδινής περιοχής του Δήμου, με υγράτοπους, έλη, βιότοπους και την αποξηραμένη λίμνη των Γιαννιτσών έχει περιοριστεί σήμερα στα έλη της Παλαιόχωρας και του Νησιελίου, τα οποία είναι εναπομείναντα τμήματα της παλαιάς κοίτης του ποταμού Αλιάκμονα.

Χάρτης 4 : Χωροθέτηση περιοχής Δήμου Αλεξάνδρειας στα Υδατικά Διαμερίσματα

Το σύνολο της πεδινής, εύφορης περιοχής του Δήμου Αλεξάνδρειας είναι πλήρως αρδευόμενη χάρη στο εκτεταμένο σύστημα επιφανειακού αρδευτικού και αποστραγγιστικού δικτύου. Με το δίκτυο της Αραβησού αρδεύονται 650.000 στρ. που βρίσκονται στους Νομούς Ημαθίας και Πέλλας. Το αρδευτικό δίκτυο του Ανατολικού Βερμίου αρδεύει έκταση 130.000 στρ. στο Νομό Ημαθίας και άλλα 16.000 στρ. στην πεδιάδα των Γιαννιτσών.

Το 25,7% της έκτασης του Νομού Ημαθίας (437,4 Km²) υπάγεται στο υδατικό διαμέρισμα Κεντρικής Μακεδονίας και το 74,3% (1.263,4 Km²) στο υδατικό διαμέρισμα Δυτικής Μακεδονίας.

Το υδατικό διαμέρισμα Κεντρικής Μακεδονίας (ΥΔ10) αποτελεί τμήμα της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας και η συνολική του έκταση είναι 10.390 Km². Περιλαμβάνει ολόκληρο το Νομό Χαλκιδικής, μεγάλα τμήματα των Νομών Θεσσαλονίκης, Κιλκίς, Ημαθίας και Πέλλας, και μικρό τμήμα του Νομού Σερρών. Οι λεκάνες που υπάγονται στο συγκεκριμένο υδατικό διαμέρισμα που επηρεάζουν την περιοχή του Δήμου Αλεξάνδρειας είναι αυτές του Αξιού (1.614 Km²) και ιδίως του Λουδία. Ο ποταμός Λουδίας βρίσκεται μεταξύ των ποταμών Αλιάκμονα και Αξιού και παροχετεύει λεκάνη απορροής έκτασης 1.409 Km². Σύμφωνα με μετρήσεις η απορροή του προς τη θάλασσα εκτιμάται σε περίπου 10 m³/sec, από τα οποία τα 3m³/sec περίπου αποτελούν την

απορροή της λεκάνης, ενώ τα υπόλοιπα 7 m³/sec είναι πλεονάζοντα αρδευτικά νερά, που εκτρέπονται από τον Αλιάκμονα και τον Αξιό. Στο διαμέρισμα υπάρχει μεγάλη αβεβαιότητα στην εκτίμηση των υδρολογικών ισοζυγίων δεδομένου ότι το μεγαλύτερο ποσό επιφανειακών υδάτων έρχεται από την ΠΓΔΜ και εξαρτάται από τη διαχειριστική πολιτική της χώρας αυτής, μεγάλες ποσότητες νερού μεταφέρονται για άρδευση από τον Αξιό και Αλιάκμονα και τελικά αποστραγγίζονται στη λεκάνη του Λουδία και η διαχείριση των υδατικών πόρων του διαμερίσματος είναι αρκετά πολύπλοκη και επιτρέπει μόνο την κατά προσέγγιση εκτίμηση των υδρολογικών συνιστωσών.

Στο υδατικό διαμέρισμα Δυτικής Μακεδονίας (09), η κυριότερη υδρολογική λεκάνη του είναι αυτή του Αλιάκμονα (8.677 Km²). Ο Αλιάκμονας χαρακτηρίζεται από πολυσχιδές υδρογραφικό δίκτυο και είναι ο μεγαλύτερος σε μήκος ποταμός σε ελληνικό έδαφος. Η λεκάνη του εκτείνεται στο δυτικό και νότιο τμήμα του υδατικού διαμερίσματος. Στον Αλιάκμονα έχουν κατασκευαστεί τεχνητοί ταμιευτήρες (Πολύφυτο, Σφηκιά, Ασώματα), με ωφέλιμη χωρητικότητα 1.334 hm³ (ΔΕΗ, 2002), οι οποίες κάλυψαν το 2001, με 400-600 hm³, τις αρδευτικές ανάγκες της πεδιάδας της Θεσσαλονίκης.

Πίνακας 13 : Χαρακτηριστικά ταμιευτήρων ποταμού Αλιάκμονα

	Πολύφυτο	Σφηκιά	Ασώματα	Βαρβάρες
Λεκάνη απορροής (km ²)	5.800	6.000	6.100	6.150
Επιφάνεια λίμνης (km ²)	74	4,3	2,6	0,4
Συνολικός όγκος (hm ³)	2.200	103	63	1,25
Ωφέλιμος όγκος (hm ³)	1.500	16	10	1,25
Ανώτατη στάθμη (m)	291	146	85	42
Εγκατεστημένη ισχύς (MW)	360	315	108	

Πηγή : ΔΕΗ

Ο Αλιάκμονας συγκεντρώνει νερά από την Καστοριά, τα Γρεβενά, την Κοζάνη, τη Φλώρινα, την Ημαθία και την Πέλλα και μετά από διαδρομή 297 Km και μέση ετήσια απορροή 2.030.000.000 m³ εκβάλει στο Θερμαϊκό Κόλπο. Πριν γίνει το φράγμα της εκτροπής του (Βαρβάρες), στα μέσα της δεκαετίας του 1950, ο ποταμός δεν είχε σταθερή (πεδινή) κοίτη. Συχνά πλημμύριζε και σχημάτιζε εκτεταμένα έλη. Η κοίτη του σήμερα δεν είναι σε όλη τη διαδρομή του φυσική. Αμμοληψίες κατά μήκος του Αλιάκμονα και άλλα τεχνικά έργα έρχονται να διαμορφώσουν το φυσικό τοπίο για να εξυπηρετήσουν ανθρώπινες ανάγκες. Τα νερά του ποταμού χρησιμοποιούνται για ύδρευση οικισμών, άρδευση, τροφοδοσία βιομηχανιών (μονάδες της ΔΕΗ) και βιοτεχνιών για παραγωγή ενέργειας μέσω φραγμάτων, για την ανάπτυξη και τη διατήρηση πλούσιας χλωρίδας, πανίδας και ιχθυοπανίδας στις ενδιάμεσες λίμνες και στους γραφικούς υγρότοπους, όπου φωλιάζουν ή ξεκουράζονται ενδημικά και αποδημητικά πουλιά και για το σχηματισμό χώρων αναψυχής και τοπίων σπάνιου κάλλους σε όλο το μήκος του.

Όσον αφορά τη χρήση για άρδευση, εδώ και δεκαετίες ο Αλιάκμονας, με φράγματα και με διάφορα εγγειοβελτιωτικά έργα, αρδεύει, με τα καθαρά νερά του, το σύνολο σχεδόν του Ημαθιώτικου κάμπου. Η κύρια αρδευτική δώρυγα, που κατασκευάστηκε το 1959 και έχει μέγιστη παροχευτικότητα 80 m³/sec, αρδεύει έκταση 650.000 στρ. περίπου, που βρίσκονται στους Νομούς Ημαθίας και Πέλλας.

1.4.1. Εγγειοβελτιωτικά Έργα

Σημαντικό εγγειοβελτιωτικό έργο για την περιοχή της Δ.Ε. Μελίκης αποτελεί η κατασκευή αρδευτικού δικτύου με στάγδην άρδευση Μελίκης, που χρηματοδοτήθηκε από πόρους του Γ' ΚΠΣ. Το έργο αφορά την κατασκευή υπόγειου υπό πίεση σωληνωτού αρδευτικού δικτύου για στάγδην άρδευση σε καλλιεργήσιμη έκταση 8.155 στρ. και την κατασκευή αγροτικών δρόμων. Το νερό τροφοδοτείται στην αρδευόμενη περιοχή μέσω δυο αντλιοστασίων που κατασκευάστηκαν στις όχθες του Αλιάκμονα. Τη διαχείριση του δικτύου έχει ο Δήμος Αλεξάνδρειας.

Επίσης, προγραμματίζεται η κατασκευή αρδευτικού δικτύου σε αγροκτήματα της περιοχής Νησελουδίου, Πρασινάδας, Πλατάνου και Κλειδίου της Δημοτικής Ενότητας Πλατέος. Το έργο, που χρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013, θα κατασκευαστεί σε παρόχθια περιοχή του ποταμού Αλιάκμονα και προβλέπεται να αρδεύσει έκταση 4.980 στρ. μεταξύ του αναχώματος της Ε.Ο. Θεσσαλονίκης-Βέροιας, ξεκινώντας λίγο βορειότερα από τον οικισμό της Πρασινάδας έως την Ε.Ο. Θεσσαλονίκης-Κατερίνης και του ανατολικού αναχώματος που σχηματίζουν οι όχθες του ποταμού Αλιάκμονα. Το αρδευτικό δίκτυο θα είναι τεχνητής βροχής με την δυνατότητα να χρησιμοποιηθεί ως δίκτυο στάγδην άρδευσης.

1.4.2. Ζήτηση – Χρήση Υδατικών Πόρων

Η κατανάλωση νερού, ανά τομέα, στην Ελλάδα κατανέμεται στις διάφορες χρήσεις κατά μέσο όρο ως εξής: 8% για ύδρευση και λοιπές οικιακές χρήσεις, 29% για τις ανάγκες της βιομηχανίας και 63% για τις ανάγκες της γεωργίας. Στην περιοχή της Κεντρικής Μακεδονίας και ειδικότερα σε αυτήν που περικλείει η πεδιάδα της Θεσσαλονίκης (πλην του πολεοδομικού συγκροτήματος), η χρήση νερού στον πρωτογενή τομέα ξεπερνά το 80%. Ανάλογη περίπτωση είναι και η κατάσταση στις περισσότερες Μεσογειακές χώρες όπου η κατανάλωση νερού στη γεωργία κυμαίνεται από 59% (Ιταλία) ως 91% (Κύπρος).

Υδατικό Διαμέρισμα Κεντρικής Μακεδονίας (10): Σύμφωνα με τη μελέτη της υφιστάμενης κατάστασης του υδατικού διαμερίσματος (2008), η μέση ετήσια ζήτηση από ανθρωπογενείς χρήσεις στο υδατικό διαμέρισμα συμπεριλαμβανομένων και των απωλειών τροφοδοσίας πλην της άρδευσης, ανέρχεται σε $1622 \times 10^6 \text{ m}^3$, με τον κύριο όγκο της να εντοπίζεται στα πεδινά τμήματα του υδατικού διαμερίσματος και κυρίως γύρω από τον κόλπο Θεσσαλονίκης. Από αυτές, τη μεγαλύτερη ζήτηση παρουσιάζει η αρδευόμενη γεωργία, η οποία ανέρχεται σε $1.320 \times 10^6 \text{ m}^3$ (81,4 %) δίχως τις απώλειες τροφοδοσίας. Όσον αφορά στους υπόλοιπους χρήστες, η ζήτηση διαμορφώνεται σε $127.2 \times 10^6 \text{ m}^3$ για την Ύδρευση των μόνιμων κατοίκων (7,8%), $1.5 \times 10^6 \text{ m}^3$ για τον Τουρισμό (0,1%), $72.3 \times 10^6 \text{ m}^3$ για τη Βιομηχανία (4,5%) και $8.6 \times 10^6 \text{ m}^3$ για την Κτηνοτροφία (0,5 %). Στη μελέτη επισημαίνεται ότι «με την παρούσα διαχείριση των υδατικών πόρων του διαμερίσματος και ειδικότερα του τρόπου εκμετάλλευσης του διαθέσιμου νερού στην πεδιάδα Θεσσαλονίκης που αποτελεί τον πιο σημαντικό χρήστη κατανάλωσης νερού για άρδευση, φαίνεται ότι θα προκύψει μελλοντικά έλλειμμα επιφανειακού νερού. Το έλλειμμα αυτό δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί με περεταίρω αύξηση των απολήψεων από τον ποταμό Αλιάκμονα, παρά μόνο με εκμετάλλευση των διαθέσιμων αποθεμάτων του Λουδία, αλλά

κυρίως με εφαρμογή μέτρων μείωσης των απωλειών άρδευσης καθώς και με καλύτερη διαχείριση των διαθέσιμων πόρων. Αυτό σημαίνει βέβαια εκσυγχρονισμό των δικτύων άρδευσης και κυρίως, τήρηση από τους αγρότες κανόνων ορθολογικής χρήσης νερού. Σύμφωνα με υφιστάμενες μελέτες υπάρχει δυνατότητα εξοικονόμησης νερού μέχρι και 108 εκατ. m^3 /έτος. Σημαντική εξοικονόμηση νερού μπορεί να γίνει επίσης με εφαρμογή της εκ περιτροπής άρδευσης της ορυζοκαλλιέργειας που αποτελεί σημαντική πηγή κατανάλωσης νερού στην περιοχή. Σημειώνεται επίσης ότι εφόσον εφαρμοστούν οι περιορισμοί της ΕΕ για εφαρμογή αγρανάπαυσης στο 10% των εκτάσεων, οι ανάγκες άρδευσης στο σύνολο της πεδιάδας Θεσσαλονίκης θα μειωθούν κατά 100 εκατ. m^3 ».

Υδατικό Διαμέρισμα Δυτικής Μακεδονίας (09): Σύμφωνα με τη μελέτη της υφιστάμενης κατάστασης του υδατικού διαμερίσματος (2008), «η μέση ετήσια συνολική προσφορά νερού στο υδατικό διαμέρισμα ανέρχεται σε $3.769 \times 10^6 m^3$, εκ των οποίων μόνο από τη λεκάνη του Αλιάκμονα καλύπτεται προσφορά νερού $1.843,6 \times 10^6 m^3$. Η μεγαλύτερη ζήτηση νερού σε ετήσια βάση στο υδατικό διαμέρισμα, προέρχεται από τη γεωργία και ανέρχεται σε $1.096 \times 10^6 m^3$ (84,8 %) δίχως τις απώλειες τροφοδοσίας. Ένα σημαντικό ποσοστό ζήτησης νερού για γεωργική χρήση οφείλεται στη ζήτηση από το ΓΟΕΒ πεδιάδας Θεσσαλονίκης, του οποίου το μεγαλύτερο τμήμα βρίσκεται στο Υδατικό Διαμέρισμα 10. Συγκεκριμένα, από το υδατικό διαμέρισμα Δυτικής Μακεδονίας τροφοδοτούνται προς το υδατικό διαμέρισμα Κεντρικής Μακεδονίας κατά μέσο όρο ετησίως $446 \times 10^6 m^3$ περιλαμβανομένων των απωλειών τροφοδοσίας. Πολύ χαμηλότερη από την άρδευση η δεύτερη σε σειρά ζήτηση, είναι αυτή της βιομηχανίας με $125 \times 10^6 m^3$ (9,7 %). Όσον αφορά στους υπόλοιπους χρήστες, η ζήτηση διαμορφώνεται σε $61 \times 10^6 m^3$ για την ύδρευση μόνιμων κατοίκων (4,8%), $0,4 \times 10^6 m^3$ για τον τουρισμό (0,03%) και $9 \times 10^6 m^3$ για την κτηνοτροφία (0,7%). Επίσης, σημαντική είναι η ζήτηση που αναφέρεται στην οικολογική παροχή του Αλιάκμονα ($949 \times 10^6 m^3$), η οποία μάλιστα εμφανίζεται ελλειμματική. Η εμφάνιση του ελλείμματος αυτού δεν οφείλεται σε έλλειψη πόρων αλλά στη σύνθετη λειτουργία του συστήματος που διαχειρίζεται η ΔΕΗ. Η υφιστάμενη ανθρωπογενής ζήτηση στο υδατικό διαμέρισμα καλύπτεται πρακτικά κατά 100% από τις προσφερόμενες ποσότητες νερού (χωρίς να συνυπολογίζεται το έλλειμμα της «οικολογικής παροχής Αλιάκμονα»). Ωστόσο, λαμβάνοντας υπόψη τη ζήτηση από το υδατικό διαμέρισμα Κεντρικής Μακεδονίας και από το περιβάλλον, το έλλειμμα διαμορφώνεται στο 6,7% το οποίο στο μέγιστο μέρος του οφείλεται στην οικολογική παροχή (5,2%). Σε ό,τι αφορά στην άρδευση, το έλλειμμα ανέρχεται σε $13,85 \times 10^6 m^3$ (1,1%) και μάλιστα αφορά πρακτικά στο σύνολό του σχεδόν στην άρδευση του ΓΟΕΒ πεδιάδας Θεσσαλονίκης».

1.4.3. Ανθρωπογενείς Πιέσεις και Ρύπανση Υδατικών Πόρων

Οι έντονες γεωργικές και κτηνοτροφικές δραστηριότητες που αναπτύσσονται στην περιοχή αποτελούν την κύρια πηγή ρύπανσης των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων. Επισημαίνεται η σημαντική συνεισφορά στο ρυπαντικό φορτίο της σταβλισμένης κτηνοτροφίας και η αναγκαιότητα υποβολής των φορτίων αυτών σε κατάλληλη επεξεργασία. Σημαντική είναι επίσης και η επιβάρυνση από τις γεωργικές δραστηριότητες (αζωτούχα-φωσφορικά λιπάσματα, φυτοφάρμακα) λόγω μη εφαρμογής ορθών γεωργικών πρακτικών.

Όσον αφορά στις συγκεντρώσεις των παραμέτρων ποιότητας των επιφανειακών υδάτων παρατηρούνται τα εξής:

Στο υδατικό διαμέρισμα Κεντρικής Μακεδονίας, η συγκέντρωση νιτρικών ², γενικά, διαμορφώνεται σε επίπεδα ανώτερα του ελάχιστου ορίου για τη διαβίωση των ψαριών (0.01mg/l) ενώ στις περισσότερες περιπτώσεις διατηρείται κάτω των 10mg/l. Οι τιμές του BOD₅, διαμορφώνονται σχεδόν πάντοτε σε επίπεδα υψηλότερα από τα αντίστοιχα επιτρεπόμενα όρια για τη διαβίωση των ψαριών (3mg/l) και την απόληψη για την παραγωγή πόσιμου νερού (7mg/l). Όσον αφορά στις συγκεντρώσεις των αμμωνιακών, οι τιμές τους, γενικά, παραμένουν χαμηλές και στις περισσότερες περιπτώσεις βρίσκονται κάτω από τα επιτρεπόμενα όρια, τόσο για τη διαβίωση σαλμονιδών (1mg/l), όσο και για την απόληψη για παραγωγή πόσιμου (4mg/l). Προβλήματα υψηλών τιμών της παραμέτρου αυτής παρουσιάζει ο ποταμός Λουδίας. Οι συγκεντρώσεις του φωσφόρου, στις περισσότερες περιπτώσεις, διαμορφώνονται σε επίπεδα ανώτερα του ελάχιστου ορίου για τη διαβίωση των ψαριών (0.2mg/l) αλλά και του ορίου για την απόληψη για παραγωγή πόσιμου (0,7mg/l).

Στο υδατικό διαμέρισμα Δυτικής Μακεδονίας, σημαντικές πιέσεις ασκούνται στον κάτω ρου του ποταμού Αλιάκμονα από τη λειτουργία των ΥΗΣ και την κατανάλωση νερού για την άρδευση του ΓΟΕΒ πεδιάδας Θεσσαλονίκης. Σύμφωνα με το ομοίωμα της σχετικής μελέτης, «η ζητούμενη παροχή στην έξοδο του ποταμού είναι ελλειμματική σε σχέση με την απαιτούμενη ελάχιστη οικολογική παροχή. Γενικά, όσον αφορά τις συγκεντρώσεις των παραμέτρων ποιότητας των επιφανειακών υδάτων, παρατηρείται ότι διαμορφώνονται σε επίπεδα ανώτερα του ελάχιστου ορίου για τη διαβίωση των ψαριών σε όλες τις περιπτώσεις υδάτων ποταμών. Κατάλληλο για πόσιμο εμφανίζεται το νερό του ποταμού Αλιάκμονα ανάντη της συμβολής της Περιφερειακής Τάφρου, ενώ κάτω από αυτήν η ακαταλληλότητά του οφείλεται σε υπέρβαση του ορίου μόνο από τον ολικό φώσφορο. Χαμηλότερες του ορίου των 50mg/l για το πόσιμο νερό παραμένουν οι τιμές νιτρικών».

1.4.4. Διαχείριση Υδατικών Πόρων

Σύμφωνα με τις υποχρεώσεις της χώρας μας που απορρέουν από την εναρμόνιση της Οδηγίας 2000/60/EK στο ελληνικό δίκαιο (Ν. 3199/2003), θα έπρεπε ήδη να έχουν εκπονηθεί και να τεθεί σε εφαρμογή σχέδια διαχείρισης για κάθε υδατικό διαμέρισμα της χώρας, καθώς και οι αντίστοιχες Στρατηγικές Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, για την εκτίμηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον όλων των μέτρων που προβλέπεται να ληφθούν.

² Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τα αποτελέσματα έρευνας που διενήργησε το 2007, σε ολόκληρη την περιοχή της Δημοτικής Ενότητας Πλατέος, το Ινστιτούτο Χαρτογράφησης και Ταξινόμησης Εδαφών (ΙΧΤΕΛ), με ανάλυση 100 δειγμάτων επιφανειακού και υπόγειου νερού, «η συγκέντρωση των νιτρικών ήταν σε όλες τις περιπτώσεις χαμηλή και κάτω των ορίων που θα δημιουργούσαν πρόβλημα για χρήση του νερού για άρδευση ή ύδρευση».

Αυτή την περίοδο (Οκτώβριος-Νοέμβριος 2011) η Ειδική Γραμματεία Υδάτων του ΥΠΕΚΑ θέτει σε δημόσια διαβούλευση τα σχέδια διαχείρισης όλων των υδατικών διαμερισμάτων της χώρας³. Το σχέδιο διαχείρισης είναι ένα έγγραφο στρατηγικού σχεδιασμού το οποίο αντιστοιχεί σε ένα υδατικό διαμέρισμα και παρέχει τις απαραίτητες πληροφορίες και τις λειτουργικές οδηγίες για μια ολοκληρωμένη διαχείριση των νερών εντός μιας λεκάνης απορροής ποταμού. Στο σχέδιο διαχείρισης γίνεται μια γενική περιγραφή των χαρακτηριστικών των ποταμών, των λιμνών, των παράκτιων υδάτων, των υπόγειων υδάτων και των προστατευόμενων περιοχών που σχετίζονται με τα ύδατα. Ειδικότερα μεταξύ άλλων περιλαμβάνονται:

- σύνοψη των σημαντικών πιέσεων και επιπτώσεων που ασκούν οι ανθρώπινες δραστηριότητες στα νερά,
- το δίκτυο παρακολούθησης των νερών και τα αποτελέσματα της παρακολούθησης, από τα οποία φαίνεται η οικολογική, η χημική και η ποσοτική κατάσταση των υδάτων,
- κατάλογο των περιβαλλοντικών στόχων που καθορίζονται για τα ύδατα,
- περίληψη της οικονομικής ανάλυσης των χρήσεων του νερού, και
- περίληψη των προγραμμάτων μέτρων που θα θεσπιστούν.

Η εφαρμογή όλων των παραπάνω θα οδηγήσει στην επίτευξη του κύριου στόχου της Οδηγίας, δηλαδή στην επίτευξη «καλής» κατάστασης των νερών.

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, μεγάλος αριθμός φορέων εμπλέκεται στην έρευνα, αξιοποίηση, χρήση και προστασία των νερών κάθε υδατικού διαμερίσματος. Εκτός από τις κεντρικές υπηρεσίες της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων, εμπλέκονται και άλλα Υπουργεία (Αγροτικής Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Περιφερειακής Ανάπτυξης), οι περιφερειακές μονάδες διαχείρισης του κάθε υδατικού διαμερίσματος (στην περίπτωση του Δήμου Αλεξάνδρειας, για μεν τις περιοχές των Δημοτικών Ενοτήτων Αλεξάνδρειας, Αντιγονιδών και Πλατέος, η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας και για δε την περιοχή της Δημοτικής Ενότητας Μελίκης, η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας). Επίσης, ανάλογα με τη χρήση του ύδατος, υπηρεσίες των Αποκεντρωμένων Κρατικών Διοικήσεων, οι ΔΕΥΑ των ΟΤΑ α' βαθμού, οι Διευθύνσεις/Τμήματα Εγγείων Βελτιώσεων, Υδροοικονομίας και Βιομηχανίας των Περιφερειακών Ενοτήτων, οι Οργανισμοί Εγγείων Βελτιώσεων (ΓΟΕΒ) και ΤΟΕΒ, καθώς και οι Διευθύνσεις Δημοσίων Έργων, Ελέγχου Κατασκευής Έργων (ΔΕΚΕ) και Περιβάλλοντος-Χωροταξίας.

Η εμπλοκή όλων των παραπάνω υπηρεσιών και φορέων καθιστά στην πράξη εξαιρετικά δύσκολη την εφαρμογή ολιστικών σχεδίων και προγραμμάτων διαχείρισης των υδατικών διαμερισμάτων, συνολικά και επί μέρους. Μέχρι σήμερα, κάθε Νομός σχεδιάζει την αρδευτική του πολιτική χωρίς προηγούμενη συνεργασία με τους υπόλοιπους. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα η στάθμη του νερού να πέφτει επικίνδυνα τους καλοκαιρινούς μήνες.

³ Μέχρι τη στιγμή σύνταξης του παρόντος, δεν είχαν δοθεί στη δημοσιότητα από την Ειδική Γραμματεία Υδάτων του ΥΠΕΚΑ τα σχέδια διαχείρισης των υδατικών διαμερισμάτων Κεντρικής Μακεδονίας (10) και Δυτικής Μακεδονίας (09), τα οποία ενδιαφέρουν το Δήμο Αλεξάνδρειας.

Σημαντικά ζητήματα διαχείρισης των υδατικών πόρων, που ασφαλώς αφορούν και την περιοχή του Δήμου Αλεξάνδρειας, αποτελούν:

- Η τεκμηριωμένη γνώση όλων των μεγεθών και των ποιοτικών-ποσοτικών παραμέτρων των υδατικών πόρων, έως ακόμη και του χωρικού επιπέδου κάθε «Καλλικράτειου» Δήμου, ως προϋπόθεση για την εφαρμογή εξειδικευμένων σχεδίων και προγραμμάτων διαχείρισης.
- Ο καθορισμός προτεραιοτήτων για μεγάλα έργα αξιοποίησης υδατικών πόρων (ενεργειακά, εγγειοβελτιωτικά, αρδευτικά).
- Η κάλυψη των αναγκών σε πόσιμο νερό ελλειμματικών ή επιβαρυνμένων περιοχών.
- Η αξιοποίηση σημαντικών υπόγειων υδροφορέων και η ορθολογική χρήση και διαχείριση των υδατικών πόρων, ιδίως στη γεωργία.
- Η αντιμετώπιση της ρύπανσης και υποβάθμισης, κυρίως των επιφανειακών αλλά και των υπόγειων υδάτων.
- Η κατασκευή έργων ύδρευσης, αποχέτευσης και επεξεργασίας λυμάτων, για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής και τη συγκράτηση των κατοίκων στην περιφέρεια.
- Η αξιοποίηση της μεγάλης ποικιλίας των υδατικών πόρων (βιότοποι, εκβολές ποταμών, κλπ.) με στόχο να καταστούν πόλοι έλξης και εναλλακτικών μορφών τουρισμού.
- Η αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της έρευνας υφιστάμενων Πανεπιστημιακών Κέντρων και άλλων φορέων, για την ανάπτυξη και προστασία των υδατικών πόρων.

1.5. Φυσικοί Πόροι – Οικοσυστήματα

Οι ποταμοί Αλιάκμονας και Λουδίας, οι οποίοι διασχίζουν την περιοχή του Δήμου Αλεξάνδρειας, μαζί με τις εκβολές τους στο Θερμαϊκό κόλπο, συνιστούν ένα σημαντικό οικοσύστημα όχι μόνο εθνικής αλλά και διεθνούς σημασίας. Οι ποταμοί αυτοί, μαζί με τον Αξιό, αρδεύουν τη δεύτερη μεγαλύτερη – μετά τον Θεσσαλικό κάμπο – πεδιάδα της χώρας και επίσης σχηματίζουν το μεγαλύτερο σε έκταση δελταϊκό οικοσύστημα της Ελλάδας. Η περιοχή των δέλτα και των εκβολών των ποταμών Γαλλικού, Αξιού, Λουδία, Αλιάκμονα και της Αλυκής Κίτρους αποτελεί ένα από τα μεγαλύτερα προστατευόμενα υγροτοπικά συμπλέγματα της Ελλάδας.

1.5.1. Ποταμός Αλιάκμονας

Ο Αλιάκμονας είναι ο μεγαλύτερος σε μήκος ποταμός της χώρας μας και διατρέχει μία διαδρομή περίπου 350km από τις πηγές του, στον Γράμμο και το Βόϊο, ως την εκβολή του στον Θερμαϊκό κόλπο. Η μέση παροχή του είναι 97m³/sec. Η ροή του ρυθμίζεται από μία τεχνητή λίμνη που δημιουργείται από ρυθμιστικό φράγμα το

οποίο δέχεται τα νερά από τρία υδροηλεκτρικά φράγματα που βρίσκονται ανάντι: φράγμα Πολυφύτου (1974), Σφηκιάς (1975) και Ασωμάτων (1985). Στον Αλιάκμονα εκβάλλει και η «Τάφρος 66» μήκους 35 Km. Η «Τάφρος 66» σχεδιάστηκε για να δέχεται μέρος από τα νερά που προέρχονται από το αποστραγγιστικό δίκτυο της πρώην λίμνης Γιαννιτσών.

1.5.2. Ποταμός Λουδίας

Ο ποταμός Λουδίας έχει συνολικό μήκος 39Km και μέση παροχή 20m³/sec. Αποτελεί, ουσιαστικά, ένα τεχνητό κανάλι που διανοίχτηκε την δεκαετία του '30 όταν έγιναν τα έργα αποξήρανσης της Λίμνης των Γιαννιτσών. Έως το 500 μ.Χ. περίπου είχε πλέον σχηματιστεί οριστικά η Λίμνη, καθώς το Δέλτα του Αξιού είχε ενοποιηθεί με το Δέλτα του Αλιάκμονα. Η Λίμνη Γιαννιτσών ήταν αρχικά υφάλμυρη αλλά με την πάροδο των αιώνων μετατράπηκε σε έλος γλυκού νερού καθώς δεχόταν τα νερά από τους ποταμούς που στράγγιζαν το ορεινό τόξο της Πέλλας (Βόρας, Τζένα, Πίνοβο, Πάϊκο) και το βόρειο Βέρμιο. Οι διαδρομές που ακολούθησαν τα ποτάμια Αξιός, Αλιάκμονας και Λουδίας στην ιστορία τους δεν είναι ακριβώς γνωστές παρά μόνο από αποσπασματικές αναφορές ιστορικών πηγών. Για παράδειγμα ο Στράβων (64 π.Χ. έως 19 μ.Χ.) αναφέρει ότι ένας παραπόταμος του Αξιού εκβάλλει στην Λίμνη Λουδία (Γιαννιτσών), ενώ πολύ παλαιότερα ο Ηρόδοτος (484 – 410 π.Χ.) αναφέρει ότι ο ποταμός Λουδίας και ο ποταμός Αλιάκμονας ήταν ενωμένοι αρκετά πριν την εκβολή τους στη θάλασσα. Στα μέσα του 19^{ου} αιώνα ο Λουδίας ήταν συμβάλλων ποταμός του Αξιού. Η Λίμνη Λουδία που αργότερα ονομάστηκε Λίμνη των Γιαννιτσών (και αποτέλεσε το «σκηνικό» για το δημοφιλές βιβλίο της Πηνελόπης Δέλτα «Τα Μυστικά του Βάλτου») κάλυπτε στις αρχές του 20^{ου} αιώνα μία έκταση 25-30 τους καλοκαιρινούς μήνες. Τον χειμώνα η έκταση της λίμνης έφτανε τα 220 Km², ενώ σε ιδιαίτερα βροχερές χρονιές μπορεί να έφτανε και τα 350 Km². Η λίμνη υπήρχε μέχρι και το 1933, όταν ξεκίνησαν τα έργα αποξήρανσης στο πλαίσιο των γενικότερων έργων αποξήρανσης στην πεδιάδα της Θεσσαλονίκης. Σήμερα ο Λουδίας δεν είναι πια ένα φυσικό ποτάμι αλλά ένα αποστραγγιστικό κανάλι που σκοπό έχει να μεταφέρει τα νερά από το αποστραγγιστικό δίκτυο της πρώην Λίμνης Γιαννιτσών στον Θερμαϊκό.

1.5.3. Εθνικό Πάρκο Δέλτα Αξιού – Λουδία – Αλιάκμονα

Το Εθνικό Πάρκο Δέλτα Αξιού - Λουδία - Αλιάκμονα, στις δυτικές ακτές του Θερμαϊκού κόλπου, είναι ένα από τα πιο σημαντικά υδροτοπικά συστήματα της Ελλάδας. Με συνολική έκταση 388.000 στρ., απλώνεται από το Καλοχώρι ως τις Αλυκές Κίτρους στο νομό Πιερίας, περικλείοντας από αγροτικές καλλιέργειες και λιβάδια ως αλατώδη εδάφη και ελώδεις εκτάσεις. Περιλαμβάνει το Δέλτα του Αλιάκμονα, το Δέλτα και την κοίτη του ποταμού Αξιού ως και τα βόρεια σύνορα, τις εκβολές του Λουδία και του Γαλλικού, τη λιμνοθάλασσα Καλοχωρίου, καθώς και τις Αλυκές Κίτρους. Χάρη στη γεωγραφική της θέση και τη μεγάλη εναλλαγή των οικοτόπων, η περιοχή αποτελεί ένα σημαντικό βιότοπο για πολλά είδη άγριων ζώων και πουλιών.

Ονομασία Προστατευόμενης Περιοχής	Κωδικός	Κατηγορία
Εθνικό Πάρκο Υγροτόπων Αξιού, Γαλλικού, Λουδία, Αλιάκμονα, Αλυκών Κίτρους και Λιμνοθάλασσας Καλοχωρίου		ΦΕΚ 687/Β/06-07-1998
Δέλτα Αξιού-Λουδία-Αλιάκμονα-Αλυκή Κίτρους (Ramsar – Natura 2000)	GR1220010	Ζώνη Ειδικής Προστασίας για την ορνιθοπανίδα (SPA)
Δέλτα Αξιού-Λουδία-Αλιάκμονα-Ευρύτερη Περιοχή-Αξιούπολη (Natura 2000)	GR1220002	Τόπος Κοινοτικής Σημασίας (SCI)
Εκβολές Αξιού-Λουδία-Αλιάκμονα	AG0010020	(βιότοπος CORINE)
Δέλτα Αλιάκμονα (Κλειδίου)	K124	Καταφύγιο Άγριας Ζωής (ΦΕΚ 378/Β/1981)

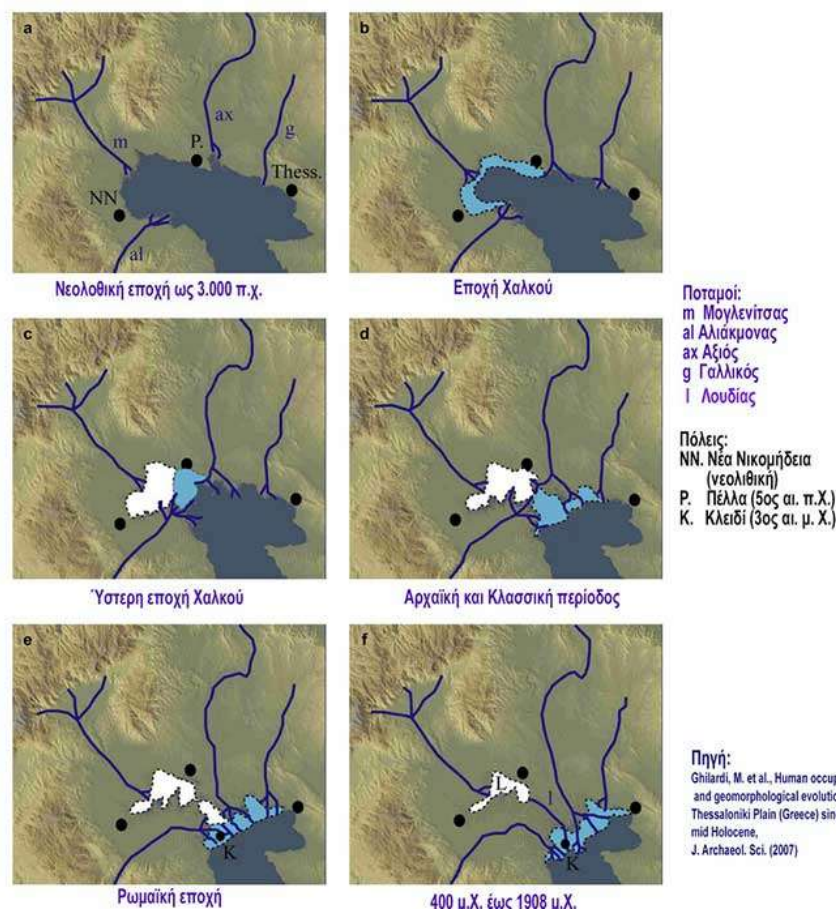
1.5.4. Θαλάσσιο περιβάλλον – Θερμαϊκός κόλπος

Το θαλάσσιο περιβάλλον της περιοχής του Δήμου Αλεξάνδρειας περιορίζεται σε ένα στενό μέτωπο μεταξύ της εκβολής του ποταμού Λουδία και της εκβολής του ποταμού Αλιάκμονα. Ο Θερμαϊκός κόλπος είναι μια από τις σημαντικότερες θαλάσσιες περιοχές του Βόρειου Αιγαίου, αλλά ταυτόχρονα και από τις πλέον επιβαρυμένες, κυρίως λόγω της γεινιάσής του με το Πολεοδομικό Συγκρότημα της Θεσσαλονίκης. Ο Θερμαϊκός κόλπος είναι ο αποδέκτης αστικών και βιομηχανικών λυμάτων της Θεσσαλονίκης αλλά και αποβλήτων από τις αγροτικές δραστηριότητες της ευρύτερης ζώνης των ποταμών Αξιού-Λουδία-Αλιάκμονα. Επίσης, η αλιεία και οι υδατοκαλλιέργειες καθώς και τουριστικές δραστηριότητες συνυπάρχουν κατά μήκος της ακτογραμμής του.

Ο Θερμαϊκός κόλπος είναι ένας κλειστός, σχετικά ρηχός κόλπος του βορειοδυτικού Αιγαίου. Χαρακτηρίζεται από ομαλό πυθμένα με χαμηλές κλίσεις και βάθη από 2 έως 200 m το μέγιστο, στη νότια πλευρά του. Η συσσώρευση φερτών υλικών από τα τρία μεγάλα ποτάμια που εκβάλλουν εδώ έχει διαμορφώσει τον πυθμένα αλλά και την μορφολογία της δυτικής και βόρειας ακτογραμμής. Ο Θερμαϊκός Κόλπος δέχεται γλυκό νερό από τα τρία μεγάλα ποτάμια (Αξός, Λουδίας, Αλιάκμονας), τα οποία εκτιμάται ότι όλα μαζί αποστραγγίζουν έκταση περίπου 35.000.000 στρ. Η μέση ετήσια παροχή γλυκού νερού που δεχόταν ο Θερμαϊκός ήταν, σύμφωνα με ιστορικά στοιχεία, 276m³/sec όμως πιο πρόσφατες μετρήσεις αποκαλύπτουν μία δραματική μείωση της ποσότητας γλυκών νερών που δέχεται ο κόλπος, που υπολογίζεται ότι δεν ξεπερνά τα 130m³/sec. Αντίστοιχη είναι και η μείωση της ποσότητας φερτών υλών που αποτίθενται στο Θερμαϊκό, οι οποίες είναι ζωτικής σημασίας για το οικοσύστημά του. Μετά τη διευθέτηση των ποταμών Αξιού και Αλιάκμονα, στις πρώτες δεκαετίες του 20^{ου} αιώνα, παρατηρήθηκε αυξημένη παροχή φερτών λόγω και της αυξημένης ταχύτητας του νερού και διάβρωσης των πρηνών. Μετά την κατασκευή των φραγμάτων του Αλιάκμονα το σύνολο σχεδόν των φερτών υλών παρακρατείται, με αποτέλεσμα τη δραστική μείωση της δελταϊκής εξέλιξης, την υφαλμύρωση εδαφών και των υπόγειων νερών, την εισχώρηση θαλασσινού νερού (ιδίως κατά την παλίρροια, αστρονομική και μετεωρολογική) και την γενικότερη υποβάθμιση των υγροτόπων. Οι ανθρώπινες δραστηριότητες επιδρούν σημαντικά στο παράκτιο οικοσύστημα του Θερμαϊκού και στην φυσική εξέλιξή του. Η κατασκευή φραγμάτων στα κύρια ποτάμια έχει μειώσει δραματικά την παροχή νερού και φερτών υλών, με αποτέλεσμα την

υποχώρηση των δελταϊκών σχηματισμών των ποταμών, λόγω διάβρωσης από τη θάλασσα, και την υφαλμύρωση των υπόγειων υδροφορέων.

Πριν από περίπου 24.000 χρόνια η περιοχή του Θερμαϊκού κόλπου ήταν στεριά. Με την τήξη των παγετώνων του Ολόκαινου, πριν από 18.000 χρόνια, το δεσμευμένο νερό επέστρεψε στην θάλασσα. Τότε άρχισε η ανύψωση της στάθμης της θάλασσας, η οποία εισχώρησε προς τα βόρεια κατακλύζοντας το βύθισμα του Θερμαϊκού και όλη την πεδινή περιοχή της λεκάνης Θεσσαλονίκης-Γιαννιτών μέχρι βορειότερα στις παρυφές των ορεινών όγκων. Ιστορικά στοιχεία από τον 5^ο π.Χ. αιώνα δείχνουν την ταχύτερη εξέλιξη του δελταϊκού συστήματος των τεσσάρων ποταμών. Ενδεικτικά, εκείνη την εποχή οι πόλεις Σκύδρα και Πέλλα ήταν παραθαλάσσιες. Οι εκβολές των ποταμών μετατοπίστηκαν σημαντικά και στις νέες εκβολές άρχισε η ταχύτερη απόθεση φερτών υλών. Ο Αξιός και ο Γαλλικός σχημάτισαν ένα εκτεταμένο Δέλτα μεταξύ Θεσσαλονίκης και Γιαννιτών με τάση διχοτόμησης του βόρειου τομέα του θαλάσσιου κόλπου. Σε διάστημα μερικών εκατοντάδων ετών τα δέλτα των ποταμών Αξιού, Γαλλικού και Αλιάκμονα ενώθηκαν δημιουργώντας μια νέα ξηρά που διχοτόμησε τον κόλπο της Θεσσαλονίκης. Το εσωτερικό τμήμα μετατράπηκε αρχικά σε λιμνοθάλασσα με υφάλμυρο νερό και αργότερα, όταν αποκόπηκε πλήρως από τον Θερμαϊκό, μετατράπηκε σε έλος. Ιστορικά στοιχεία μαρτυρούν ότι η παραθαλάσσια Πέλλα είχε αποκοπεί από την ακτή ήδη από τον 1^ο μ.Χ. αιώνα. Σταδιακά δημιουργήθηκε η προσχωσιγενής λίμνη των Γιαννιτών ή λίμνη Λουδία. Αργότερα η λίμνη αυτή μετατράπηκε σε τέναγος με τάσεις αποστράγγισης στον Θερμαϊκό κόλπο. Παράλληλα, οι ποταμοί αναγκαστικά διάνοιξαν νέες κοίτες ροής.

Στις αρχές του 20^{ου} αιώνα, η λίμνη των Γιαννιτσών ή λίμνη Λουδία αποξηράνθηκε και αποδόθηκε στην γεωργία. Τότε διανοίχτηκε κι ένα τεχνητό ουσιαστικά κανάλι που μεταφέρει τα νερά στον Θερμαϊκό και αυτό είναι ο σημερινός ποταμός Λουδίας. Η διαρκής μετατόπιση της κοίτης των ποταμών, οι αλλαγές στα μέτωπα των δελταϊκών σχηματισμών και ο χειμαρρικός χαρακτήρας ροής τους, είχαν πια δημιουργήσει στον 20^ο αιώνα, μία νέα εκτεταμένη εύφορη πεδιάδα και το μεγαλύτερο δελταϊκό σχηματισμό της χώρας. Στα τελευταία 150 χρόνια εκτιμάται ότι η δελταϊκή πεδιάδα του Αλιάκμονα έχει εισχωρήσει στη θάλασσα κατά περίπου 140.000 στρ. Η δελταϊκή αυτή εξέλιξη είναι αποτέλεσμα των υψηλών στερεοπαροχών του Αλιάκμονα, που οφείλονται στις μεγάλες κλίσεις και υψόμετρα που επικρατούν στη λεκάνη απορροής του, στην γεωλογία της περιοχής που αποτελείται από ευδιάβρωτα υλικά, καθώς και στις κλιματικές συνθήκες. Όμως, τα τελευταία πενήντα χρόνια η μείωση της υδατοπαροχής και της στερεοπαροχής όλων των ποταμών που εκβάλλουν στο Θερμαϊκό κόλπο είχε ως αποτέλεσμα την ανακοπή αυτής της δελταϊκής εξέλιξης.

1.5.5. Χλωρίδα

Το μεγαλύτερο μέρος της περιοχής καλύπτεται από γεωργικές καλλιέργειες. Στις περιοχές κοντά στον ποταμό Αλιάκμονα σε πολλά σημεία εντοπίζονται και παραποτάμια δάση κατά μήκος της κοίτης του, ενώ επίσης αναπτύσσονται διαπλάσεις ατόμων ιπιάς, λεύκης, καλαμιώνες (τα οποία επίσης συναντώνται στις όχθες των τάφρων και των καναλιών) και σκλήθρου. Στον υποόροφο των δενδρωδών συστάδων αναπτύσσονται αρκετά σκιανθεκτικά θαμνώδη είδη τα οποία μαζί με τα ποώδη σχηματίζουν αδιαπέραστη πυκνή βλάστηση. Ο τύπος αυτός είναι ιδιαίτερα σημαντικός για την ορνιθοπανίδα, αφού εκεί μπορεί να βρει τόπο φωλεασμού και απόκρυψης. Επίσης σε κάποια σημεία της περιοχής η χλωρίδα αποτελείται από ποώδη βλάστηση, η οποία είναι υποβαθμισμένη λόγω της έντονης γεωργικής εκμετάλλευσης της γης.

1.5.6. Πανίδα

Η πανίδα, που εντοπίζεται κυρίως στις παρυδάτιες ζώνες, αποτελείται από θηλαστικά, πτηνά, ερπετά-αμφίβια και ασπόνδυλα, πολλά από τα οποία είναι σημαντικά. Στον Αλιάκμονα βρέθηκαν 35 περίπου είδη ψαριών. Από αυτά γύρω στα 30 είναι αυτόχθονα και τα υπόλοιπα εισαγόμενα με την ανθρώπινη επέμβαση. Ορισμένα θεωρούνται σπάνια και ένα, το μαυροτσιρώνι, δεν ζει πουθενά αλλού στο κόσμο, είναι δηλαδή ενδημικό.

Από τα θηλαστικά υπολογίζεται ότι φιλοξενούνται στην περιοχή 17 είδη. Ακόμη, 15 είδη ερπετών και 7 αμφίβια έρχονται να συμπληρώσουν την τροφική αλυσίδα. Σημειώνεται ότι οι αποστραγγιστικές τάφροι της περιοχής, παρά τη ρύπανση που δέχονται κυρίως από τα φυτοφάρμακα, φιλοξενούν σημαντικό αριθμό αμφιβίων και δύο ειδών νερόφιδων.

Η μεγάλη όμως ιδιαιτερότητα της περιοχής ως προς την πανίδα είναι τα πουλιά (ορνιθοπανίδα).

Στα υγροτοπικά συμπλέγματα των εκβολών Αλιάκμονα και Λουδία, όπως και του Αξιού, έχουν καταγραφεί:

- 18 παγκοσμίως απειλούμενα είδη σύμφωνα με την IUCN σε σύνολο 25 ειδών που έχουν καταγραφεί στην Ελλάδα.
- 24 απειλούμενα είδη σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- 210 είδη που περιλαμβάνονται στο παράρτημα I της Οδηγίας 79/409 για τα άγρια πουλιά, και
- 72 είδη που περιλαμβάνονται στο Κόκκινο Βιβλίο των Απειλούμενων Σπονδυλόζων της Ελλάδας.

Η περιοχή είναι **παγκόσμιας ορνιθολογικής σημασίας** γιατί εδώ:

- σταθμεύει κατά τη μετανάστευση τουλάχιστον το 1% του ευρωπαϊκού πληθυσμού του αργυροπελεκάνου, της αβοκέττας και της λιμόζας, ενώ επίσης εδώ έχει καταγραφεί η λεπτομύτα που είναι το σπανιότερο είδος της Ευρώπης, Βόρειας Αφρικής και Δυτικής Ασίας.
- φωλιάζει τουλάχιστον το 1% του ευρωπαϊκού πληθυσμού του νυχτοκόρακα, του κρυπτοτσινικά, του λευκοτσινικά του νεροχελιδονού, και του μαυροκέφαλου γλάρου.
- ξεχειμωνιάζει ένα σημαντικό ποσοστό του παγκόσμιου πληθυσμού της λαγγόνας.
- φιλοξενούνται σημαντικοί σε ευρωπαϊκό επίπεδο πληθυσμοί βαρβάρας που ξεχειμωνιάζουν και ποσοστό 1% ή μεγαλύτερο του συνολικού ευρωπαϊκού πληθυσμού χουλιανομύτας, γελογλάρου, μικροτσινικά, νανογλάρου, θαλασσοσφυριχτή, καλαμοκανά και στρειδοφάγου, που φωλιάζουν στην περιοχή.
- φωλιάζει τουλάχιστον ένα από τα 5-7 ζευγάρια θαλασσαιών που αναπαράγονται στη χώρα μας.

Στην περιοχή έχουν καταγραφεί μέχρι στιγμής 278 είδη πουλιών, δηλαδή σχεδόν το 63% των ειδών που έχουν παρατηρηθεί έως σήμερα στην Ελλάδα, από τα οποία τα 97 είδη φωλιάζουν.

Η σημασία των γεωργικών εκτάσεων, χωραφιών και εγκαταλελειμμένων χωραφιών είναι σημαντική για τα πουλιά λόγω της ποικιλίας των εντόμων. Γενικότερα είναι σημαντική περιοχή διατροφής για τσιχλόνια, σπουργίτια κ.λπ. Επίσης το χειμώνα πολλά πουλιά όπως γαλιάντρες, αρπακτικά, σπίνιοι, τσιχλόνια, τσίχλες, εγκαταλείπουν τη θέση των γύρω ορεινών και τρέφονται στα χωράφια.

Το καθεστώς προστασίας της ορνιθοπανίδας ήρθε κυρίως ως αναγνώριση της μεγάλης ορνιθολογικής αξίας της περιοχής, χωρίς όμως αυτό να σημαίνει ότι οι οικότοποι και τα υπόλοιπα είδη χλωρίδας και πανίδας είναι μικρότερης σημασίας.

Πίνακας 14 : Κατάλογος ειδών ορνιθοπανίδας Εθνικού Πάρκου Δέλτα Αξιού-Λουδία-Αλιάκμονα

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣ
Κηλιδοβούτι	<i>Gavia stellata</i>	Χειμερινός επισκέπτης
Λαμπροβούτι	<i>Gavia arctica</i>	Χειμερινός επισκέπτης
Νανοβουτηχτάρι	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	Μόνιμη παρουσία
Σκουφοβουτηχτάρι	<i>Podiceps cristatus</i>	Μόνιμη παρουσία
Κοκκινοβουτηχτάρι	<i>Podiceps grisegena</i>	Χειμερινός επισκέπτης
Μαυροβουτηχτάρι	<i>Podiceps nigricollis</i>	Χειμερινός επισκέπτης
Αρτέμης	<i>Colonyctris diomedea</i>	Περαστικό κατά τη μετανάστευση
Μύχος	<i>Puffinus yelkouan</i>	Περαστικό κατά τη μετανάστευση

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣ
Κορμοράνος	<i>Phalacrocorax carbo</i>	Μόνιμη παρουσία
Θαλασσοκόρακας	<i>Phalacrocorax aristotelis</i>	Περαστικό κατά τη μετανάστευση
Λαγγόνα	<i>Phalacrocorax pygmeus</i>	Μόνιμη παρουσία
Ροδοπελεκάνος	<i>Pelecanus onocrotalus</i>	Περαστικό κατά τη μετανάστευση
Αργυροπελεκάνος	<i>Pelecanus crispus</i>	Χειμερινός επισκέπτης
Ήταυρος	<i>Botaurus stellaris</i>	Χειμερινός επισκέπτης
Μικροτσικνιάς	<i>Ixobrychus minutus</i>	Μόνιμη παρουσία
Νυχτοκόρακας	<i>Nycticorax nycticorax</i>	Μόνιμη παρουσία
Κρυπτοτσικνιάς	<i>Ardeola ralloides</i>	Καλοκαιρινός επισκέπτης
Λευκοτσικνιάς	<i>Egretta garzetta</i>	Μόνιμη παρουσία
Γελαδάρης	<i>Bubulcus ibis</i>	Μη τακτική παρουσία
Αργυροτσικνιάς	<i>Egretta alba</i>	Χειμερινός επισκέπτης
Σταχτοτσικνιάς	<i>Ardea cinerea</i>	Μη αναπαραγώμενος επισκέπτης
Πορφυροτσικνιάς	<i>Ardea purpurea</i>	Καλοκαιρινός επισκέπτης
Μαυροπελαργός	<i>Ciconia nigra</i>	Περαστικό κατά τη μετανάστευση
Πελαργός	<i>Ciconia ciconia</i>	Καλοκαιρινός επισκέπτης
Χαλκόκοτα	<i>Plegadis falcinellus</i>	Καλοκαιρινός επισκέπτης
Χουλιαρομύτα	<i>Platalea leucorodia</i>	Μόνιμη παρουσία
Φοινικόπτερο	<i>Phoenicopterus ruber</i>	Μη αναπαραγώμενος επισκέπτης
Βουβόκυκνος	<i>Cygnus olor</i>	Χειμερινός επισκέπτης
Αγριόκυκνος	<i>Cygnus cygnus</i>	Χειμερινός επισκέπτης
Ασπρομετωπόχηνα	<i>Anser albifrons</i>	Χειμερινός επισκέπτης
Σταχτόχηνα	<i>Anser anser</i>	Χειμερινός επισκέπτης
Καστανόχηνα	<i>Tadoma ferruginea</i>	Μη τακτική παρουσία
Βαρβάρα	<i>Tadoma tadoma</i>	Μόνιμη παρουσία
Σφυριχτάρι	<i>Anas penelope</i>	Χειμερινός επισκέπτης
Καπακλής	<i>Anas strepera</i>	Χειμερινός επισκέπτης
Κιρκίρι	<i>Anas crecca</i>	Χειμερινός επισκέπτης
Πρασινokέφαλη	<i>Anas platyrhynchos</i>	Μόνιμη παρουσία
Ψαλίδα	<i>Anas acuta</i>	Χειμερινός επισκέπτης
Σαρσέλα	<i>Anas querquedula</i>	Περαστικό κατά τη μετανάστευση
Χουλιαρόπαπια	<i>Anas clypeata</i>	Χειμερινός επισκέπτης
Ροπαλόπαπια	<i>Netta rufina</i>	Χειμερινός επισκέπτης
Γκισάρι	<i>Aythya ferina</i>	Χειμερινός επισκέπτης
Βαλτόπαπια	<i>Aythya nyroca</i>	Καλοκαιρινός επισκέπτης
Μαυροκέφαλη πάπια	<i>Aythya fuligula</i>	Χειμερινός επισκέπτης
Μαριλόπαπια	<i>Aythya marila</i>	Μη τακτική παρουσία
Χιονόπαπια	<i>Clangula hyemalis</i>	Χειμερινός επισκέπτης
Μαυρόπαπια	<i>Melanitta nigra</i>	Μη τακτική παρουσία
Βελουδόπαπια	<i>Melanitta fusca</i>	Μη τακτική παρουσία
Βουκεφάλα	<i>Bucephala clangula</i>	Χειμερινός επισκέπτης
Σκουφοπρίστης	<i>Mergus serrator</i>	Χειμερινός επισκέπτης
Κεφαλούδι	<i>Oxyura leucocephala</i>	Χειμερινός επισκέπτης
Σφηκιάρης	<i>Pernis apivorus</i>	Περαστικό κατά τη μετανάστευση
Τσίφτης	<i>Milvus migrans</i>	Χειμερινός επισκέπτης
Ψαλιδάρης	<i>Milvus milvus</i>	Χειμερινός επισκέπτης
Θαλασσαιός	<i>Haliaeetus albicilla</i>	Μόνιμη παρουσία
Όρνιο	<i>Gyps fulvus</i>	Μη τακτική παρουσία
Φιδαετός	<i>Circus aeruginosus</i>	Περαστικό κατά τη μετανάστευση
Καλαμόκιρκος	<i>Circus aeruginosus</i>	Μόνιμη παρουσία
Βαλτόκιρκος	<i>Circus cyaneus</i>	Χειμερινός επισκέπτης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣ
Στεπόκιρκος	Circus macrourus	Περαστικό κατά τη μετανάστευση
Λιβαδόκιρκος	Circus pygargus	Περαστικό κατά τη μετανάστευση
Διπλοσάϊνο	Accipiter gentilis	Χειμερινός επισκέπτης
Ξεφτέρι	Accipiter nisus	Μόνιμη παρουσία
Σαΐνι	Accipiter brevipes	Καλοκαιρινός επισκέπτης
Γερακίνα	Buteo buteo	Μόνιμη παρουσία
Αετογερακίνα	Buteo rufinus	Μόνιμη παρουσία
Χιονογερακίνα	Buteo lagopus	Χειμερινός επισκέπτης
Κραυγαετός	Aquila pomarina	Περαστικό κατά τη μετανάστευση
Στικταετός	Aquila clanga	Χειμερινός επισκέπτης
Βασιλαετός	Aquila heliaca	Χειμερινός επισκέπτης
Χρυσαιετός	Aquila chrysaetos	Χειμερινός επισκέπτης
Σταυραιετός	Hieraetus pennatus	Καλοκαιρινός επισκέπτης
Ψαραετός	Pandion haliaetus	Περαστικό κατά τη μετανάστευση
Κιρκινέζι	Falco naumanni	Καλοκαιρινός επισκέπτης
Βραχοκιρκινέζο	Falco tinnunculus	Μόνιμη παρουσία
Μαυροκιρκινέζο	Falco vespertinus	Περαστικό κατά τη μετανάστευση
Νανογέρακο	Falco columbarius	Χειμερινός επισκέπτης
Δενδρογέρακο	Falco subbuteo	Καλοκαιρινός επισκέπτης
Μαυροπετρίτης	Falco eleonora	Περαστικό κατά τη μετανάστευση
Χρυσογέρακο	Falco biarmicus	Περαστικό κατά τη μετανάστευση
Στεπογέρακο	Falco cherrug	Μη τακτική παρουσία
Πετρίτης	Falco peregrinus	Χειμερινός επισκέπτης
Καμπίσια Πέρδικα	Perdix perdix	Μόνιμη παρουσία
Ορτύκι	Coturnix coturnix	Περαστικό κατά τη μετανάστευση
Φασιανός	Phasianus colchicus	Ανεπαρκώς γνωστό
Νεροκοτσέλα	Rallus aquaticus	Μόνιμη παρουσία
Στικτοπουλάδα	Porzana porzana	Χειμερινός επισκέπτης
Μικροπουλάδα	Porzana parva	Μόνιμη παρουσία
Νανοπουλάδα	Porzana pusilla	Ανεπαρκώς γνωστό
Ορτυκομάννα	Crex crex	Ανεπαρκώς γνωστό
Νερόκοτα	Gallinula chloropus	Μόνιμη παρουσία
Φαλαρίδα	Fulica atra	Μόνιμη παρουσία
Μεγάλη ωτίδα	Otis tarda	Μη τακτική παρουσία
Γερανός	Grus grus	Χειμερινός επισκέπτης
Στρεδοφάγος	Haematopus ostralegus	Μόνιμη παρουσία
Καλαμοκανάς	Himantopus himantopus	Καλοκαιρινός επισκέπτης
Αβοκέττα	Recurvirostra avosetta	Μόνιμη παρουσία
Πετροτριλίδα	Burhinus oedichnemus	Καλοκαιρινός επισκέπτης
Νεροχελιδόνο	Glareola pratincta	Καλοκαιρινός επισκέπτης
Ποταμοσφυριχτής	Charadrius dubius	Περαστικό κατά τη μετανάστευση
Αμμοσφυριχτής	Charadrius hiaticula	Περαστικό κατά τη μετανάστευση
Θαλασσοσφυριχτής	Charadrius alexandrinus	Μόνιμη παρουσία
Βροχοπούλι	Pluvialis apricaria	Περαστικό κατά τη μετανάστευση
Αργυροπούλι	Pluvialis squatarola	Χειμερινός επισκέπτης
Αγκαθοκαλημάννα	Hoplopterus spinosus	Καλοκαιρινός επισκέπτης
Καλημάννα	Vanellus vanellus	Μόνιμη παρουσία
Χοντροσκαλίδρα	Calidris canutus	Περαστικό κατά τη μετανάστευση
Λευκοσκαλίδρα	Calidris alba	Χειμερινός επισκέπτης
Νανοσκαλίδρα	Calidris minuta	Χειμερινός επισκέπτης
Σταχτοσκαλίδρα	Calidris temminckii	Περαστικό κατά τη μετανάστευση

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣ
Θωρακωτή Σκαλίδρα	<i>Calidris melanotos</i>	Μη τακτική παρουσία
Βραχοσκαλίδρα	<i>Calidris maritima</i>	Μη τακτική παρουσία
Δρεπανοσκαλίδρα	<i>Calidris ferruginea</i>	Περαστικό κατά τη μετανάστευση
Λασποσκαλίδρα	<i>Calidris alpina</i>	Περαστικό κατά τη μετανάστευση
Μπεκατσινοςκαλίδρα	<i>Limicola falcinellus</i>	Χειμερινός επισκέπτης
Μαχητής	<i>Philomachus pugnax</i>	Περαστικό κατά τη μετανάστευση
Μπεκατσίνι	<i>Gallinago gallinago</i>	Χειμερινός επισκέπτης
Διπλομπεκάτινο	<i>Gallinago media</i>	Περαστικό κατά τη μετανάστευση
Μπεκάτσα	<i>Scolopax rusticola</i>	Χειμερινός επισκέπτης
Λιμόζα	<i>Limosa limosa</i>	Χειμερινός επισκέπτης
Ακτοτούρλι	<i>Limosa lapponica</i>	Χειμερινός επισκέπτης
Σιγλιγούρος	<i>Numenius phaeopus</i>	Περαστικό κατά τη μετανάστευση
Λεπτομούτα	<i>Numenius tenuirostris</i>	Μη τακτική παρουσία
Τουρλίδα	<i>Numenius arquata</i>	Χειμερινός επισκέπτης
Μαυρότρυγγας	<i>Tringa erythropus</i>	Χειμερινός επισκέπτης
Κοκκινοσκέλης	<i>Tringa totanus</i>	Μόνιμη παρουσία
Βαλτότρυγγας	<i>Tringa stagnatilis</i>	Περαστικό κατά τη μετανάστευση
Πρασινোসκέλης	<i>Tringa nebularia</i>	Περαστικό κατά τη μετανάστευση
Δασότρυγγας	<i>Tringa ochropus</i>	Περαστικό κατά τη μετανάστευση
Λασπότρυγγας	<i>Tringa glareola</i>	Περαστικό κατά τη μετανάστευση
Ρωσότρυγγας	<i>Xenus cinereus</i>	Μη τακτική παρουσία
Ποταμότρυγγας	<i>Actitis hypoleucos</i>	Μόνιμη παρουσία
Χαλικοκυλιστής	<i>Arenaria interpres</i>	Χειμερινός επισκέπτης
Τρίχρωμος Φαλαρόποδας	<i>Phalaropus tricolor</i>	Μη τακτική παρουσία
Κολυμπότρυγγας	<i>Phalaropus lobatus</i>	Μη τακτική παρουσία
Στερκοράριος	<i>Stercorarius parasiticus</i>	Μη τακτική παρουσία
Μαυροκέφαλος γλάρος	<i>Larus melanocephalus</i>	Καλοκαιρινός επισκέπτης
Νανόγλαρος	<i>Larus minutus</i>	Χειμερινός επισκέπτης
Καστανοκέφαλος γλάρος	<i>Larus ridibundus</i>	Μόνιμη παρουσία
Λεπτόραμφος γλάρος	<i>Larus genei</i>	Μόνιμη παρουσία
Αιγαιόγλαρος	<i>Larus audouinii</i>	Μη τακτική παρουσία
Θυελλόγλαρος	<i>Larus canus</i>	Χειμερινός επισκέπτης
Μελανόγλαρος	<i>Larus fuscus</i>	Μη τακτική παρουσία
Ασημόγλαρος Μεσογείου	<i>Larus michaellis</i>	Μόνιμη παρουσία
Γελογλάρωνο	<i>Gelochelidon nilotica</i>	Καλοκαιρινός επισκέπτης
Καρατζάς	<i>Sterna caspia</i>	Περαστικό κατά τη μετανάστευση
Χειμωνογλάρωνο	<i>Sterna sandvicensis</i>	Χειμερινός επισκέπτης
Ποταμογλάρωνο	<i>Sterna hirundo</i>	Μόνιμη παρουσία
Νανογλάρωνο	<i>Sterna albifrons</i>	Μόνιμη παρουσία
Μουστακογλάρωνο	<i>Chlidonias hybridus</i>	Περαστικό κατά τη μετανάστευση
Μαυρογλάρωνο	<i>Chlidonias niger</i>	Περαστικό κατά τη μετανάστευση
Αργυρογλάρωνο	<i>Chlidonias leucopterus</i>	Περαστικό κατά τη μετανάστευση
Φάσσα	<i>Columba palumbus</i>	Χειμερινός επισκέπτης
Δεκοχτούρα	<i>Streptopelia decaocto</i>	Μόνιμη παρουσία
Τρυγόνι	<i>Streptopelia turtur</i>	Καλοκαιρινός επισκέπτης
Κισσόκουκος	<i>Clamator glandarius</i>	Ανεπαρκώς γνωστό
Κούκος	<i>Cuculus canorus</i>	Καλοκαιρινός επισκέπτης
Τυτώ	<i>Tyto alba</i>	Μόνιμη παρουσία
Γκιώνης	<i>Otus scops</i>	Καλοκαιρινός επισκέπτης
Κουκουβάγια	<i>Athene noctua</i>	Μόνιμη παρουσία
Χουχουριστής	<i>Strix aluco</i>	Ανεπαρκώς γνωστό

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣ
Νανόμπουφος	<i>Asio otus</i>	Χειμερινός επισκέπτης
Βαλτόμπουφος	<i>Asio flammeus</i>	Χειμερινός επισκέπτης
Γιδοβύζι	<i>Caprimulgus europaeus</i>	Καλοκαιρινός επισκέπτης
Σταχτάρα	<i>Arus arus</i>	Καλοκαιρινός επισκέπτης
Ωχροστασάρα	<i>Arus pallidus</i>	Περαστικό κατά τη μετανάστευση
Σκεπαρνάς	<i>Arus melba</i>	Περαστικό κατά τη μετανάστευση
Αλκυόνη	<i>Alcedo atthis</i>	Μόνιμη παρουσία
Μελισσοφάγος	<i>Merops apiaster</i>	Καλοκαιρινός επισκέπτης
Χαλκοκουρούνα	<i>Coracias garrulus</i>	Καλοκαιρινός επισκέπτης
Τσαλαπετεινός	<i>Upupa epops</i>	Καλοκαιρινός επισκέπτης
Στραβολαίμης	<i>Jynx torquilla</i>	Περαστικό κατά τη μετανάστευση
Παρδαλοτσικλιτάρα	<i>Dendrocopos major</i>	Ανεπαρκώς γνωστό
Πράσινος παπαγάλος	<i>Psittacula krameri</i>	Ανεπαρκώς γνωστό
Βαλκανοτσικλιτάρα	<i>Dendrocopos syriacus</i>	Μόνιμη παρουσία
Νανοτσικλιτάρα	<i>Dendrocopos minor</i>	Ανεπαρκώς γνωστό
Γαλιάντρα	<i>Melanocorypha calandra</i>	Μόνιμη παρουσία
Μικρογαλιάντρα	<i>Calandrella brachydactyla</i>	Μόνιμη παρουσία
Κατσουλιέρης	<i>Galerida cristata</i>	Μόνιμη παρουσία
Δενδροσταρήθρα	<i>Lullula arborea</i>	Περαστικό κατά τη μετανάστευση
Σταρήθρα	<i>Alauda arvensis</i>	Μόνιμη παρουσία
Οχθοχελιδονο	<i>Riparia riparia</i>	Καλοκαιρινός επισκέπτης
Χελιδόνι	<i>Hirundo rustica</i>	Καλοκαιρινός επισκέπτης
Δενδροχελιδονο	<i>Hirundo daurica</i>	Καλοκαιρινός επισκέπτης
Πετροχελιδονο	<i>Delichon urbica</i>	Καλοκαιρινός επισκέπτης
Χαμοκελάδα	<i>Anthus campestris</i>	Καλοκαιρινός επισκέπτης
Δενδροκελάδα	<i>Anthus trivialis</i>	Περαστικό κατά τη μετανάστευση
Λιβαδοκελάδα	<i>Anthus pratensis</i>	Περαστικό κατά τη μετανάστευση
Κοκκινοκελάδα	<i>Anthus cervinus</i>	Περαστικό κατά τη μετανάστευση
Ευρωπαϊκή νεροκελάδα	<i>Anthus spinoletta</i>	Περαστικό κατά τη μετανάστευση
Κιτρινοσουσουράδα	<i>Motacilla flava</i>	Καλοκαιρινός επισκέπτης
Σταχτοσουσουράδα	<i>Motacilla cinerea</i>	Χειμερινός επισκέπτης
Λευκοσουσουράδα	<i>Motacilla alba</i>	Χειμερινός επισκέπτης
Τρυποφράκτης	<i>Troglodytes troglodytes</i>	Χειμερινός επισκέπτης
Θαμνοψάλτης	<i>Prunella modularis</i>	Χειμερινός επισκέπτης
Κουφαηδόνι	<i>Cercotrichas galactotes</i>	Ανεπαρκώς γνωστό
Κοκκινολαίμης	<i>Erithacus rubecula</i>	Χειμερινός επισκέπτης
Τσιχλαηδόνι	<i>Luscinia luscinia</i>	Περαστικό κατά τη μετανάστευση
Αηδόνι	<i>Luscinia megarhynchos</i>	Καλοκαιρινός επισκέπτης
Καρβουνιάρης	<i>Phoenicurus ochruros</i>	Χειμερινός επισκέπτης
Κοκκινούρης	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	Περαστικό κατά τη μετανάστευση
Καστανολαίμης	<i>Saxicola rubetra</i>	Περαστικό κατά τη μετανάστευση
Μαυρολαίμης	<i>Saxicola torquata</i>	Μόνιμη παρουσία
Σταχτοπετρόκλης	<i>Oenanthe oenanthe</i>	Ανεπαρκώς γνωστό
Ασπροκώλα	<i>Oenanthe hispanica</i>	Περαστικό κατά τη μετανάστευση
Κοτσύφι	<i>Turdus merula</i>	Μόνιμη παρουσία
Κεδρότσιχλα	<i>Turdus pilaris</i>	Περαστικό κατά τη μετανάστευση
Τσίχλα	<i>Turdus philomelos</i>	Περαστικό κατά τη μετανάστευση
Κοκκινότσιχλα	<i>Turdus iliacus</i>	Περαστικό κατά τη μετανάστευση
Τσαρτσάρα	<i>Turdus viscivorus</i>	Περαστικό κατά τη μετανάστευση
Ψευταηδόνι	<i>Cettia cetti</i>	Μόνιμη παρουσία
Κισκίολη	<i>Cisticola juncidis</i>	Καλοκαιρινός επισκέπτης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣ
Καλαμοτριλιστής	<i>Locustella luscinioides</i>	Περαστικό κατά τη μετανάστευση
Μουστακοποταμίδα	<i>Acrocephalus melanopogon</i>	Ανεπαρκώς γνωστό
Βουρλοποταμίδα	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	Περαστικό κατά τη μετανάστευση
Καλαμποποταμίδα	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	Καλοκαιρινός επισκέπτης
Τσιχλοποταμίδα	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	Καλοκαιρινός επισκέπτης
Ωχροστρίσιδα	<i>Hippolais pallida</i>	Καλοκαιρινός επισκέπτης
Λιοστρίσιδα	<i>Hippolais olivetorum</i>	Περαστικό κατά τη μετανάστευση
Κιτρινοστρίσιδα	<i>Hippolais icterina</i>	Περαστικό κατά τη μετανάστευση
Κοκκινότσιροβάκος	<i>Sylvia cantillans</i>	Καλοκαιρινός επισκέπτης
Μαυροτσιροβάκος	<i>Sylvia melanocephala</i>	Μόνιμη παρουσία
Λαλοτσιροβάκος	<i>Sylvia curruca</i>	Καλοκαιρινός επισκέπτης
Θαμνοτσιροβάκος	<i>Sylvia communis</i>	Καλοκαιρινός επισκέπτης
Κητοτσιροβάκος	<i>Sylvia borin</i>	Περαστικό κατά τη μετανάστευση
Μαυροσκούφης	<i>Sylvia atricapilla</i>	Καλοκαιρινός επισκέπτης
Βουνοφυλλοσκόπος	<i>Phylloscopus bonelli</i>	Περαστικό κατά τη μετανάστευση
Δασοφυλλοσκόπος	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	Περαστικό κατά τη μετανάστευση
Δενδροφυλλοσκόπος	<i>Phylloscopus collybita</i>	Περαστικό κατά τη μετανάστευση
Θαμνοφυλλοσκόπος	<i>Phylloscopus trochilus</i>	Περαστικό κατά τη μετανάστευση
Χρυσοβασιλίσκος	<i>Regulus regulus</i>	Περαστικό κατά τη μετανάστευση
Βασιλίσκος	<i>Regulus ignicapillus</i>	Καλοκαιρινός επισκέπτης
Μυγοχάφτης	<i>Muscicapa striata</i>	Καλοκαιρινός επισκέπτης
Νανομυγοχάφτης	<i>Ficedula parva</i>	Περαστικό κατά τη μετανάστευση
Δρυομυγοχάφτης	<i>Ficedula semitorquata</i>	Ανεπαρκώς γνωστό
Κρικομυγοχάφτης	<i>Ficedula albicollis</i>	Περαστικό κατά τη μετανάστευση
Μαυρομυγοχάφτης	<i>Ficedula hypoleuca</i>	Περαστικό κατά τη μετανάστευση
Μουστακαλής	<i>Panurus biarmicus</i>	Μόνιμη παρουσία
Μακρονούρης	<i>Aegithalos caudatus</i>	Χειμερινός επισκέπτης
Καστανοπαπαδίτσα	<i>Parus palustris</i>	Χειμερινός επισκέπτης
Κλειωνάς	<i>Parus lugubris</i>	Μόνιμη παρουσία
Γαλαζοπαπαδίτσα	<i>Parus caeruleus</i>	Μόνιμη παρουσία
Καλόγερος	<i>Parus major</i>	Μόνιμη παρουσία
Καμποδενδροβάτης	<i>Certhia brachydactyla</i>	Περαστικό κατά τη μετανάστευση
Σακουλοπαπαδίτσα	<i>Remiz pendulinus</i>	Μόνιμη παρουσία
Συκοφάγος	<i>Oriolus oriolus</i>	Καλοκαιρινός επισκέπτης
Αετομάχος	<i>Lanius collurio</i>	Καλοκαιρινός επισκέπτης
Γαϊδουροκεφαλός	<i>Lanius minor</i>	Καλοκαιρινός επισκέπτης
Διπλοκεφαλός	<i>Lanius excubitor</i>	Χειμερινός επισκέπτης
Κοκκinoκεφαλός	<i>Lanius senator</i>	Καλοκαιρινός επισκέπτης
Παρδαλοκεφαλός	<i>Lanius nubicus</i>	Περαστικό κατά τη μετανάστευση
Κίσσα	<i>Garrulus glandarius</i>	Χειμερινός επισκέπτης
Καρακάξα	<i>Pica pica</i>	Μόνιμη παρουσία
Κάργια	<i>Corvus monedula</i>	Μόνιμη παρουσία
Χαβαρόνι	<i>Corvus frugilegus</i>	Χειμερινός επισκέπτης
Κουρούνα	<i>Corvus corone cornix</i>	Μόνιμη παρουσία
Κόρακας	<i>Corvus corax</i>	Περαστικό κατά τη μετανάστευση
Ψαρόνι	<i>Sturnus vulgaris</i>	Μόνιμη παρουσία
Αγιοπούλι	<i>Sturnus roseus</i>	Περαστικό κατά τη μετανάστευση
Σπουργίτης	<i>Passer domesticus</i>	Μόνιμη παρουσία
Χωραφοσπουργίτης	<i>Passer hispaniolensis</i>	Μόνιμη παρουσία
Δενδροσπουργίτης	<i>Passer montanus</i>	Μόνιμη παρουσία
Σπίνος	<i>Fringilla coelebs</i>	Μόνιμη παρουσία

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣ
Χειμωνόσπινος	<i>Fringilla montifringilla</i>	Χειμερινός επισκέπτης
Σκαρθάκι	<i>Serinus serinus</i>	Χειμερινός επισκέπτης
Φλώρος	<i>Carduelis chloris</i>	Μόνιμη παρουσία
Λούγαρο	<i>Carduelis spinus</i>	Χειμερινός επισκέπτης
Καρδερίνα	<i>Carduelis carduelis</i>	Μόνιμη παρουσία
Φανέτο	<i>Carduelis cannabina</i>	Μόνιμη παρουσία
Χοντρομούτης	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	Μόνιμη παρουσία
Χιρλοσίχλονο	<i>Emberiza citrinella</i>	Χειμερινός επισκέπτης
Σιρλοσίχλονο	<i>Emberiza cirrus</i>	Χειμερινός επισκέπτης
Βλάχος	<i>Emberiza hortulana</i>	Περαστικό κατά τη μετανάστευση
Σκουρόβλαχος	<i>Emberiza caesia</i>	Περαστικό κατά τη μετανάστευση
Καλαμοσίχλονο	<i>Emberiza schoeniclus</i>	Χειμερινός επισκέπτης
Αμπελουργός	<i>Emberiza melanocephala</i>	Καλοκαιρινός επισκέπτης
Τσιφτάς	<i>Miliaria calandra</i>	Μόνιμη παρουσία

Πηγή: Φορέας Διαχείρισης Δέλτα Αζίου-Λουδία-Αλιάκμονα

1.5.7. Πιέσεις από ανθρώπινες δραστηριότητες και φυσικές συνθήκες

Τα σημαντικότερα προβλήματα στην περιοχή των υγροτόπων οφείλονται σε ανθρωπογενείς δραστηριότητες που συνίστανται:

- στη ρύπανση επιφανειακών και υπόγειων νερών,
- στα σκουπίδια, μπάζα και χωματερές,
- στην εντατική κτηνοτροφία – υπερβόσκηση,
- στο παράνομο κυνήγι,
- στις αμμοληψίες.

Άλλα δευτερεύοντα κυρίως προβλήματα αλλά με δύσκολα αναστρέψιμες επιπτώσεις είναι:

- η λειψυδρία – ξηρασία,
- η υφαλμύρωση,
- η καθίζηση εδαφών,
- η εντατικοποίηση της παραγωγής (γεωργία, παράκτια υδατοκαλλιέργεια),
- η διάβρωση ακτών – μείωση φερτών υλών και μείωση παροχής ποταμών.

1.6. Θεσμοθετημένες ρυθμίσεις

Στο Δήμο έχουν θεσμοθετηθεί πρόσφατα (2008/2009) δύο Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια, της Δημοτικής Ενότητας Αλεξάνδρειας και της Δημοτικής Ενότητας Πλατέος που περιλαμβάνουν το σύνολο των οικισμών τους και την πόλη της Αλεξάνδρειας. Οι Δημοτικές Ενότητες Μελίκης και Αντιγονιδών δεν διαθέτουν Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια. Για τους οικισμούς αυτών, είτε υπάρχουν εγκεκριμένα ρυμοτομικά σχέδια καθώς και οριοθετήσεις οικισμών με αποφάσεις Νομαρχών είτε έχουν προκύψει από Διανομές Συνοικισμών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης.

1.6.1. Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο (πρώην) Δήμου Αλεξάνδρειας

Το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο (ΓΠΣ) του Δήμου Αλεξάνδρειας κυρώθηκε με την υπ' αριθ. 797/29-09-2009 πράξη του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας (ΦΕΚ 545/ΑΑΠ/26-10-2009), κατόπιν σχετικής μελέτης που εκπονήθηκε την περίοδο 2007-2008, με χρηματοδότηση του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2000-2006.

Με το ΓΠΣ του Δήμου Αλεξάνδρειας έγινε επικαιροποίηση και αναθεώρηση του μέχρι τότε ισχύοντος σχεδιασμού, με την ενσωμάτωση όλων των οικισμών και περιοχών που εντάχθηκαν το 1997 στον «Καποδιστριακό» Δήμο της Αλεξάνδρειας και των νέων δεδομένων που προέκυψαν στην περιοχή και εμπλουτίστηκαν οι χωρικές ρυθμίσεις της περιοχής σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του Ν.2742/1999 για το «χωροταξικό σχεδιασμό και την αειφόρο ανάπτυξη» και του Ν.2508/1997 για τη «βιώσιμη οικιστική ανάπτυξη των πόλεων και οικισμών», καθώς και με το Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Κεντρικής Μακεδονίας (ΦΕΚ 218/Β/06-02-2004).

Με μακροπρόθεσμο χρονικό ορίζοντα αναφοράς το 2021, το ΓΠΣ του (πρώην) Δήμου Αλεξάνδρειας προβλέπει:

- Τη λειτουργία της έδρας του Δήμου (πόλη Αλεξάνδρειας) ως οικιστικό κέντρο 3^{ου} επιπέδου, που αποτελεί τον τρίτο πόλο του Νομού Ημαθίας μαζί με τη Βέροια και τη Νάουσα, καθώς και την εξάρτηση του Δήμου Αλεξάνδρειας περισσότερο από το Πολεοδομικό συγκρότημα Θεσσαλονίκης (περιφερειακό κέντρο) και λιγότερο από τη Βέροια (νομαρχιακό κέντρο).
- Την οικιστική οργάνωση του Δήμου σε ένα ακτινικό δίκτυο οκτώ οικισμών, με ένα ισχυρό αστικό κέντρο και επτά οικισμούς-δορυφόρους.
- Την υπόδειξη των ζωνών παραγωγικών δραστηριοτήτων με βάση τις ανάγκες των παραγωγικών τομέων και τις σχετικές προγραμματικές κατευθύνσεις καθώς και τη σύνδεση της περιοχής με τις ζώνες μεταποιητικών και εμπορευματικών δραστηριοτήτων της ευρύτερης περιοχής. Στα πλαίσια αυτά οργανώνεται μια εκτεταμένη Ζώνη Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων στις παρυφές της πόλης της

Αλεξάνδρειας για την οποία προτείνεται η πολεοδόμηση και η ενεργοποίησή της με την κατασκευή των απαραίτητων υποδομών.

- Τον μετασχηματισμό της αγροτικής δραστηριότητας με έμφαση στις αναδιαρθρώσεις καλλιεργειών, παραγωγή πιστοποιημένης ποιότητας προϊόντων με υψηλή προστιθέμενη αξία και τέλος ανάπτυξη της βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας.
- Τη διατήρηση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών και της βιοποικιλότητας των περιοχών αγροτικής γης υψηλής παραγωγικότητας και των ζωνών προστασίας.
- Την οργάνωση των χρήσεων γης και την προστασία του περιβάλλοντος του Δήμου Αλεξάνδρειας σε τρεις βασικές κατηγορίες περιοχών: (α) Στις περιοχές πολεοδομικής οργάνωσης που αποτελούνται από τους οκτώ θεσμοθετημένους οικισμούς, τις περιοχές επεκτάσεων πρώτης κατοικίας και την περιοχή ανάπτυξης επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, (β) Στις περιοχές ελέγχου και περιορισμού δόμησης που αποτελούνται από τις περιοχές ανάπτυξης δραστηριοτήτων του πρωτογενούς τομέα, και (γ) Στις περιοχές ειδικής προστασίας που αποτελούνται από τις ΠΕΠ γης υψηλής παραγωγικότητας, αρχαιολογικών χώρων, καταφυγίου άγριας ζωής και ποταμών και ρεμάτων.
- Τον καθορισμό κάποιων ιδιαίτερων χρήσεων που δεν εμπίπτουν στην παραπάνω κατηγοριοποίηση και περιλαμβάνουν: (α) Τα δύο στρατόπεδα που διατηρούν τη χρήση τους, με το ένα μέσα στην περιοχή επέκτασης και το δεύτερο πάνω στην ΠΕΟ Θεσσαλονίκης-Βέροιας, (β) Το Σταθμό Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων (ΣΜΑ), (γ) Το Στρατιωτικό Αεροδρόμιο, (δ) Την εγκατάσταση επεξεργασίας λυμάτων, βόρεια της πόλης της Αλεξάνδρειας, (ε) Το σχεδιαζόμενο Ανοιχτό Μουσείο του Μακεδονικού Αγώνα κατά μήκος της παραποτάμιας ζώνης στο Νησέλι.
- Την πολεοδομική οργάνωση του Δήμου Αλεξάνδρειας για προγραμματικό μέγεθος πληθυσμού 25.566 κατοίκων, με τη δημιουργία 13 Πολεοδομικών Ενοτήτων (12 για οικιστική χρήση πρώτης κατοικίας και 1 για χρήση μη οχλούσας βιομηχανίας-βιοτεχνίας), όπως αναφέρονται στον Πίνακα 15.

Πίνακας 15 : Έκταση και κατανομή των προς πολεοδόμηση περιοχών Δ.Ε. Αλεξάνδρειας

ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΕΚΤΑΣΗ ΟΙΚΙΣΜΟΥ (στρ.)	ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΟΙΚΙΣΜΟΥ (στρ.)	ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΠΡΟΣ ΠΟΛΕΟΔΟΜΗΣΗ (στρ.)
ΠΕ 1 Αμπελότοποι	476	183	183
ΠΕ 2 Δυτική Αλεξάνδρειας	379	336	336
ΠΕ 3 Κεντρική Αλεξάνδρειας	745	0	0
ΠΕ 4 Ανατολική Αλεξάνδρειας	1537	284	284
ΠΕ 5 Καψόχωρα	846	119	119
ΠΕ 6 Σχοινάς	820	18	18
ΠΕ 7 Νεοχώρι	765	0	0
ΠΕ 8 Νησί	1335	0	279
ΠΕ 9 Βρυσάκι	947	0	0
ΠΕ 10 Καμποχώρι	853	97	136
ΠΕ 11 Λουτρός	1259	0	144
ΠΕ 12 Νησέλι	843	0	87
ΠΕ 13 Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων	0	0	1047
Σύνολο Δήμου	10.085	1.037	2.633

Πηγή : ΓΠΣ Δήμου Αλεξάνδρειας (ΦΕΚ 545/ΑΑΠ/26-10-2009).

Ειδικότερα:

Π.Ε.1 Αμπελότοποι: Προτείνεται η δημιουργία μίας πολεοδομικής ενότητας συνολικής έκτασης 589 στρεμμάτων που περιλαμβάνει το υφιστάμενο σχέδιο και την περιοχή επέκτασης στα βόρεια του σχεδίου, έκτασης 113 στρεμμάτων. Η πολεοδομική ενότητα χωρίζεται σε δύο τομείς, στο Τομέα Ι (ο μέσος συντελεστής δόμησης ορίζεται στο 0,6 και η πυκνότητα στους 103 κατ./Ha) και στο Τομέα ΙΙ (ο μέσος συντελεστής δόμησης ορίζεται στο 0,8 και η πυκνότητα στους 114 κατ./Ha).

Π.Ε.2 Δυτική Αλεξάνδρειας: Προτείνεται η δημιουργία μίας πολεοδομικής ενότητας συνολικής έκτασης 715 στρεμμάτων που περιλαμβάνει το υφιστάμενο σχέδιο και την περιοχή επέκτασης στα δυτικά του σχεδίου, έκτασης 336 στρεμμάτων. Η πολεοδομική ενότητα χωρίζεται σε τρεις Τομείς, στον Τομέα ΙΙΙ (παλιό σχέδιο) ο μέσος συντελεστής δόμησης ορίζεται στο 1,1 και η πυκνότητα στους 129 κατ./Ha, στον Τομέα ΙΙ (παλιά επέκταση) 0,8 και η πυκνότητα στους 116 κατ./Ha και στον Τομέα Ι (νέα επέκταση) 0,6 και η πυκνότητα στους 107 κατ./Ha.

Π.Ε.3 Κεντρική Αλεξάνδρειας: Προτείνεται η διατήρηση μίας πολεοδομικής ενότητας συνολικής έκτασης 745 στρεμμάτων που περιλαμβάνει το υφιστάμενο σχέδιο. Η πολεοδομική ενότητα αποτελείται από ένα Τομέα, τον Τομέα ΙΙΙ και ο μέσος συντελεστής δόμησης διατηρείται στο 1,1 με πυκνότητα 129 κατ./Ha.

Π.Ε.4 Ανατολική Αλεξάνδρειας: Προτείνεται η δημιουργία μίας πολεοδομικής ενότητας συνολικής έκτασης 1821 στρεμμάτων που περιλαμβάνει το υφιστάμενο σχέδιο και δύο περιοχές επέκτασης στα βορειοανατολικά και στα νοτιοανατολικά του σχεδίου, έκτασης 284 στρεμμάτων. Η πολεοδομική ενότητα χωρίζεται σε τρεις Τομείς, στον Τομέα ΙΙΙ (παλιό σχέδιο) ο μέσος συντελεστής δόμησης ορίζεται στο 1,1 και η πυκνότητα στους 126 κατ./Ha, στον Τομέα ΙΙ (παλιά επέκταση) 0,8 και η πυκνότητα στους 114 κατ./Ha και στον Τομέα Ι (νέα επέκταση) 0,6 και η πυκνότητα στους 103 κατ./Ha.

Π.Ε.5 Καψόχωρα: Προτείνεται η δημιουργία μίας πολεοδομικής ενότητας συνολικής έκτασης 965 στρεμμάτων που περιλαμβάνει το υφιστάμενο σχέδιο και την περιοχή επέκτασης στα βόρεια του σχεδίου έκτασης 119 στρεμμάτων. Η πολεοδομική ενότητα χωρίζεται σε δύο τομείς, στον Τομέα Ι ο μέσος συντελεστής δόμησης ορίζεται στο 0,6 και η πυκνότητα στους 103 κατ./Ha και στον Τομέα ΙΙ ο μέσος συντελεστής δόμησης ορίζεται στο 0,8 και η πυκνότητα στους 108 κατ./Ha.

Π.Ε.6 Σχοινάς: Προτείνεται η δημιουργία μίας πολεοδομικής ενότητας συνολικής έκτασης 820 στρεμμάτων που περιλαμβάνει το υφιστάμενο σχέδιο και την περιοχή επέκτασης στα βορειοανατολικά του σχεδίου έκτασης 18 στρεμμάτων. Η πολεοδομική ενότητα αποτελείται από ένα Τομέα, τον Τομέα ΙΙ και ο μέσος συντελεστής δόμησης διατηρείται στο 0,8 με πυκνότητα 80 κατ./Ha. Οι υπόλοιποι γενικοί και ειδικοί όροι δόμησης της πολεοδομικής ενότητας διατηρούνται ως έχουν.

Π.Ε.7 Νεοχώρι: Προτείνεται η δημιουργία μίας πολεοδομικής ενότητας συνολικής έκτασης 765 στρεμμάτων που περιλαμβάνει το υφιστάμενο σχέδιο και την περιοχή οριοθέτησης του Νομάρχη. Η πολεοδομική ενότητα αποτελείται από ένα Τομέα, τον Τομέα ΙΙ και ο μέσος συντελεστής δόμησης διατηρείται στο 0,8 με πυκνότητα 80

κατ./Ha. Επίσης για το μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος των κτιρίων θα ισχύει το π.δ. 24.4.1985 (ΦΕΚ 181/Δ). Οι υπόλοιποι γενικοί και ειδικοί όροι δόμησης της πολεοδομικής ενότητας διατηρούνται ως έχουν.

Π.Ε.8 Νησί: Προτείνεται η δημιουργία μίας πολεοδομικής ενότητας συνολικής έκτασης 1335 στρεμμάτων που περιλαμβάνει το υφιστάμενο σχέδιο και την περιοχή οριοθέτησης του Νομάρχη που προτείνεται να πολεοδομηθεί. Η πολεοδομική ενότητα αποτελείται από ένα Τομέα, τον Τομέα II και ο μέσος συντελεστής δόμησης διατηρείται στο 0,8 με πυκνότητα 80 κατ./Ha. Επίσης για το μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος των κτιρίων θα ισχύει το π.δ. 24.4.1985 (ΦΕΚ 181/Δ).

Π.Ε.9 Βρυσάκι: Προτείνεται η δημιουργία μίας πολεοδομικής ενότητας συνολικής έκτασης 947 στρεμμάτων που περιλαμβάνει το υφιστάμενο σχέδιο του οικισμού. Η πολεοδομική ενότητα αποτελείται από ένα Τομέα, τον Τομέα II και ο μέσος συντελεστής δόμησης διατηρείται στο 0,8 με πυκνότητα 80 κατ./Ha. Επίσης για το μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος των κτιρίων θα ισχύει το π.δ. 24.4.1985 (ΦΕΚ 181/Δ). Οι υπόλοιποι γενικοί και ειδικοί όροι δόμησης της πολεοδομικής ενότητας διατηρούνται ως έχουν.

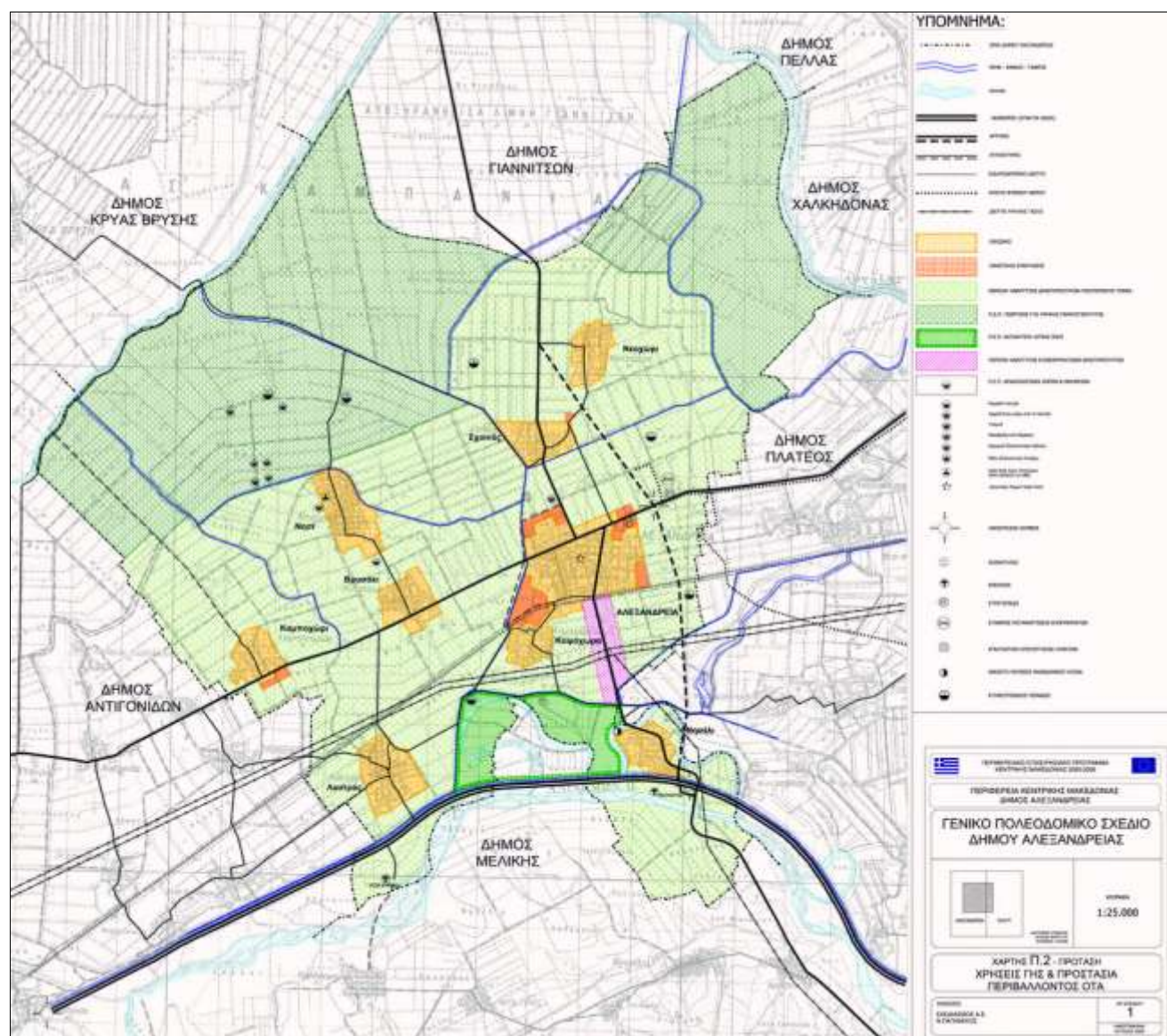
Π.Ε.10 Καμποχώρι: Προτείνεται η δημιουργία μίας πολεοδομικής ενότητας συνολικής έκτασης 950 στρεμμάτων που περιλαμβάνει το υφιστάμενο σχέδιο και την περιοχή επέκτασης του σχεδίου στα νότια έκτασης 97 στρεμμάτων. Η πολεοδομική ενότητα αποτελείται από ένα Τομέα, τον Τομέα II και ο μέσος συντελεστής δόμησης διατηρείται στο 0,8 με πυκνότητα 80 κατ./Ha. Επίσης για το μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος των κτιρίων θα ισχύει το π.δ. 24.4.1985 (ΦΕΚ 181/Δ).

Π.Ε.11 Λουτρός: Προτείνεται η δημιουργία μίας πολεοδομικής ενότητας συνολικής έκτασης 1259 στρεμμάτων που περιλαμβάνει το υφιστάμενο σχέδιο και την περιοχή οριοθέτησης του Νομάρχη που προτείνεται να πολεοδομηθεί. Η πολεοδομική ενότητα αποτελείται από ένα Τομέα, τον Τομέα II και ο μέσος συντελεστής δόμησης διατηρείται στο 0,8 με πυκνότητα 80 κατ./Ha. Επίσης για το μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος των κτιρίων θα ισχύει το π.δ. 24.4.1985 (ΦΕΚ 181/Δ).

Π.Ε.12 Νησέλι: Προτείνεται η δημιουργία μίας πολεοδομικής ενότητας συνολικής έκτασης 843 στρεμμάτων που περιλαμβάνει το υφιστάμενο σχέδιο και την περιοχή οριοθέτησης του Νομάρχη (με προσαρμογή του ορίου μέχρι το ρέμα) που προτείνεται να πολεοδομηθεί. Η πολεοδομική ενότητα αποτελείται από ένα Τομέα, τον Τομέα II και ο μέσος συντελεστής δόμησης διατηρείται στο 0,8 με πυκνότητα 80 κατ./Ha. Επίσης για το μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος των κτιρίων θα ισχύει το π.δ. 24.4.1985 (ΦΕΚ 181/Δ).

Π.Ε.13 Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων: Προτείνεται η δημιουργία μίας πολεοδομικής ενότητας, συνολικής έκτασης 1057 στρεμμάτων, που περιλαμβάνει την υφιστάμενη βιοτεχνική ζώνη και ολόκληρη την περιοχή εκατέρωθεν του δρόμου μέχρι την διασταύρωση για Λουτρό.

Χάρτης 5 : Χρήσεις Γης και Προστασία Περιβάλλοντος πρώην Δήμου Αλεξάνδρειας (μελέτη ΓΠΣ)

Σύμφωνα με τη μελέτη του ΓΠΣ, όσον αφορά τη γενική εκτίμηση αναγκών σε κοινόχρηστους και κοινωφελείς χώρους, επιπέδου πολεοδομικής ενότητας και επιπέδου πόλης και την πρόβλεψη των σχετικών χώρων, προβλέπονται-προτείνονται :

- Η δημιουργία ενός μεγάλου πάρκου πόλης στην περιοχή της επέκτασης της ΠΕ 2 Δυτική Αλεξάνδρειας.
- Η δημιουργία ενός νέου δημοτικού κοιμητηρίου στην περιοχή που βρίσκεται το εκκλησάκι του Αγ. Γεωργίου.
- Η δημιουργία ενός πολυιατρείου αστικού τύπου στην ΠΕ 2 Δυτική Αλεξάνδρειας.

- Η κατασκευή ενός Γυμνασίου-Λυκείου άμεσα και ενός μακροπρόθεσμα για την πόλη της Αλεξάνδρειας.
- Η δημιουργία δύο παιδικών σταθμών στις ΠΕ 3 (Αλεξάνδρεια) και ΠΕ 10 (Καμποχώρι) και δύο ΚΑΠΗ στις ΠΕ 5 (Καψόχωρα) και ΠΕ 10 (Καμποχώρι).
- Η δημιουργία δύο χώρων πολιτισμού (πολλαπλών χρήσεων) στις ΠΕ 4 και ΠΕ 5.
- Η δημιουργία χώρων πρασίνου και χώρων στάθμευσης σε όλες τις περιοχές των νέων επεκτάσεων.
- Η κατασκευή Εργατικών Κατοικιών από τον ΟΕΚ στη νέα επέκταση στους Αμπελότοπους, στο κομμάτι που εντάσσεται στον Σχοινά και στο ΟΤ Γ94 στο Βρυσάκι.
- Η συνολική αναθεώρηση και τροποποίηση του εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου της πόλης της Αλεξάνδρειας, όπως εφαρμόστηκε με την Οριστική Διανομή του Υπουργείου Γεωργίας.
- Η διατήρηση και επέκταση της Ζώνης Ειδικής Ενίσχυσης (ΖΕΕ) στην ανατολική περιοχή της πόλης της Αλεξάνδρειας.

Επίσης, η ανάπτυξη και οργάνωση των βασικών δικτύων υποδομών του Δήμου Αλεξάνδρειας, ως εξής:

Οδικό δίκτυο: Προτείνεται η οδική σύνδεση της πόλης των Γιαννιτσών με την Εγνατία οδό και συγκεκριμένα με τον ανισόπεδο κόμβο του Νησελίου. Η χάραξη της νέας αρτηρίας αυτής θα είναι ανατολικά της πόλης της Αλεξάνδρειας, που θα εξυπηρετείται με έναν ανισόπεδο κόμβο στο ύψος της ΠΕΟ Θεσσαλονίκης-Βέροιας, και ανάμεσα από τους οικισμούς Σχοινά και Νεοχωρίου. Επίσης προτείνεται η κατασκευή δύο συλλεκτριών που θα συνδέουν το Καμποχώρι με το Νησί και τον δρόμο προς Κρύα Βρύση, η δημιουργία ενός σύγχρονου δικτύου πεζοδρόμων και ποδηλατοδρόμων στην πόλη της Αλεξάνδρειας, μετά από ολοκληρωμένη μελέτη με σταδιακή πεζοδρόμηση της Βετσοπούλου, και η ιεράρχηση του οδικού δικτύου, σε λεωφόρους, αρτηρίες και συλλεκτρίες. Τέλος, η συντήρηση και βελτίωση των γεωμετρικών χαρακτηριστικών του επαρχιακού οδικού δικτύου στα διοικητικά όρια του Δήμου.

Σιδηροδρομικό δίκτυο: Σημαντικές για την ανάπτυξη και την ποιότητα ζωής των κατοίκων της περιοχής είναι οι προτάσεις της Μελέτης Σκοπιμότητας του Οργανισμού Θεσσαλονίκης περί «Μέσου Μαζικής Μεταφοράς επί Σταθερής Τροχιάς» που έγινε για την ευρύτερη περιοχή της Θεσσαλονίκης. Πρόκειται για τον Προαστιακό Σιδηρόδρομο που θα εξυπηρετεί τα προάστια της Θεσσαλονίκης αλλά και θα συνδέει το μητροπολιτικό κέντρο με τα αστικά κέντρα της Κεντρικής Μακεδονίας. Για την περιοχή του Δήμου προβλέπεται η γραμμή Θεσσαλονίκη-Σίνδος-Άδενδρο-Πλατύ-Αλεξάνδρεια-Βέροια-Νάουσα-Σκύδρα-Έδεσσα. Η αναβάθμιση της σημερινής λειτουργίας με χαρακτηριστικά προαστιακής εξυπηρέτησης αποτελεί στόχο άμεσης προτεραιότητας.

Δίκτυα αποχέτευσης: Προτείνεται η κατασκευή δικτύου αποχέτευσης ακαθάρτων και για τους υπόλοιπους οικισμούς του Δήμου και η σύνδεση αυτού με το βιολογικό καθαρισμό της Αλεξάνδρειας. Επίσης προτείνεται η συμπλήρωση του δικτύου ομβρίων στους οικισμούς που δεν υπάρχει.

Αρδευτικό δίκτυο: Στο Δήμο Αλεξάνδρειας οι αρδευόμενες εκτάσεις αποτελούν το μεγαλύτερο ποσοστό των καλλιεργούμενων εκτάσεων και στα έξι αγροκτήματα. Προτείνεται η επέκταση του δικτύου και στο υπόλοιπο

τμήμα των αγροκτημάτων καθώς και η σταδιακή αντικατάσταση στο μέλλον του παλαιού τμήματος του δικτύου.

Δίκτυα ενέργειας και επικοινωνιών: Η σημερινή κατάσταση των δικτύων ενέργειας και επικοινωνιών κρίνεται ικανοποιητική. Αυτό που απαιτείται για το μέλλον είναι η καλή συντήρηση και ο συνεχής εκσυγχρονισμός των δικτύων ώστε να καλύπτουν τις μελλοντικές ανάγκες. Όσον αφορά το φυσικό αέριο, η μεσοπρόθεσμη εξυπηρέτηση των κατοίκων της Αλεξάνδρειας από ένα δίκτυο μέσης και χαμηλής πίεσης αποτελεί αναγκαιότητα.

Πολιτική Προστασία: (α) Τη Λήψη Μέτρων για την Ασφάλεια και την Προστασία από Σεισμό, όπως Σταθμοί πρώτων βοηθειών στα ιατρεία και στα δημοτικά καταστήματα των οικισμών, (β) Χώροι συγκέντρωσης του πληθυσμού για όλους τους οικισμούς στις αυλές των σχολείων, στα γήπεδα και στις υπαίθριες αθλητικές εγκαταστάσεις, (γ) Χώροι αποθήκευσης υλικών έκτακτου ανάγκης στους χώρους εγκατάστασης των τεχνικών υποδομών του δήμου και στις αποθήκες των Αγροτικών Συνεταιρισμών των οικισμών.

Μελέτες Πολεοδόμησης και Πράξεις Εφαρμογής: Μετά την έγκριση του ΓΠΣ προτείνονται (α) η κτηματογράφηση-πολεοδόμηση-πράξη εφαρμογής νέων οικιστικών επεκτάσεων Αλεξάνδρειας (προϋπολογισμός: 645.400 ευρώ σε τιμές 2008) και (β) η κτηματογράφηση-πολεοδόμηση-πράξη εφαρμογής ΠΕ 13 Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων (προϋπολογισμός: 732.900 ευρώ σε τιμές 2008), με χρονοδιάγραμμα έναρξης εργασιών την πρώτη πενταετία από την κύρωση της μελέτης του ΓΠΣ.

1.6.2. Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο (πρώην) Δήμου Πλατέος

Το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο (ΓΠΣ) του Δήμου Πλατέος κυρώθηκε με την υπ' αριθ. 15229ΠΕ/16-02-2009 πράξη του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας (ΦΕΚ 157/ΑΑΠ/13-04-2009), κατόπιν σχετικής μελέτης που εκπονήθηκε την περίοδο 2006-2007, με χρηματοδότηση του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2000-2006.

Το εγκεκριμένο ΓΠΣ του Δήμου Πλατέος περιλαμβάνει τα Δημοτικά Διαμερίσματα (Δημοτικές/Τοπικές Κοινότητες Δήμου Αλεξάνδρειας) Πλατέος, Αράχου, Λιανοβεργίου, Κορυφής, Πρασινάδας, Τρικάλων, Κλειδίου και Πλατάνου (και οι οικισμοί Πλατύ, Άραχος, Λιανοβέργι-Παλαιοχώρι, Νεοχωρόπουλο-Κορυφή, Πρασινάδα, Πλάτανος, Κυδωνέα, Παλαιοχώρα, Νησελούδι, Τρίκαλα, Κλειδί), καθώς και την τροποποίηση των Υπουργικών Αποφάσεων για την έγκριση των παλαιότερων ΓΠΣ α) οικισμού Πλατέος (ΦΕΚ 143Δ/20-03-1990) και β) οικισμού Τρικάλων (ΦΕΚ 520Δ/13-06-1986) αντίστοιχα.

Η μελέτη του ΓΠΣ Δήμου Πλατέος περιλαμβάνει:

- Την εκτίμηση των αναπτυξιακών δυνατοτήτων του ΟΤΑ οι οποίες κρίνονται ως σημαντικές και συνδέονται, πέραν της κομβικής θέσης του, με τους πλούσιους φυσικούς πόρους της περιοχής, την πλήρως αρδευόμενη πεδινή γεωργική γη στην οποία ευρίσκεται, αλλά και με την ανάπτυξη των παραγωγικών δραστηριοτήτων.

- Την κάλυψη των οικιστικών και κοινωνικών αναγκών των κατοίκων, την εξασφάλιση της απαιτούμενης κοινωνικής και τεχνικής υποδομής για τους μελλοντικούς κατοίκους, καθώς και την ικανοποίηση των απαιτήσεων βιώσιμης ανάπτυξης.
- Την προστασία της περιοχής της σύμβασης Ramsar (Εθνικό Πάρκο Δελταϊκών σχηματισμών) όπως και του αγροτικού χαρακτήρα του Δήμου.
- Την ανάπτυξη της γεωργικής και κτηνοτροφικής παραγωγής, και τον σχεδιασμό των παραγωγικών υποδοχών.

Πιο συγκεκριμένα προτείνει:

- Τη διαφύλαξη της γεωργικής γης αλλά και την αναδιάρθρωση, την εξειδίκευση και υιοθέτηση δυναμικότερων καλλιεργειών, την καθετοποίηση της γεωργικής παραγωγής και την περιστολή της σπατάλης των υδατικών πόρων στην άρδευση.
- Τη θεσμοθέτηση Περιοχής Οργανωμένης Ανάπτυξης Παραγωγικών Δραστηριοτήτων (ΠΟΑΠΔ) στο θαλάσσιο μέτωπο του Δήμου με στόχο τον εκσυγχρονισμό των οστρακοκαλλιεργειών της περιοχής του Κλειδίου.
- Τη δημιουργία κτηνοτροφικού πάρκου στο Δ.Δ. Πλατέος.
- Τη δημιουργία πυρήνων οικοτουρισμού και αναψυχής με στόχο την ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού στην περιοχή, στα πλαίσια της προστασίας και της διαχείρισης των παραποτάμιων περιοχών.
- Την προστασία του περιβάλλοντος σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις (Εθνικό Πάρκο Δελταϊκών σχηματισμών).
- Οικιστική ανάπτυξη στους οικισμούς Πλατύ και Τρίκαλα για κάλυψη μελλοντικών αναγκών.
- Μικρές επεκτάσεις, ως επί το πλείστον σε δημοτικές εκτάσεις, στους οικισμούς Άραχο, Πλατύ, Κορυφή, Τρίκαλα και Λιανοβέργι για την χωροθέτηση παραγωγικών δραστηριοτήτων- χονδρεμπορίου χαμηλής όχλησης, επαγγελματικών εργαστηρίων, χώρων στάθμευσης κλπ., που σχετίζονται με την λειτουργία των οικισμών.
- Την εξασφάλιση επαρκούς αποθέματος σε γη και τις σχετικές ρυθμίσεις για τις παραγωγικές εγκαταστάσεις ενός αναπτυσσόμενου στον δευτερογενή και τριτογενή (μεταφορές) ΟΤΑ, και ειδικότερα: (α) την οργάνωση ζώνης μεταποιητικών δραστηριοτήτων υψηλής, μέσης και χαμηλής όχλησης στο Πλατύ, (β) την εκμετάλλευση της βιομάζας της περιοχής στις υφιστάμενες βιομηχανικές εγκαταστάσεις επεξεργασίας τεύτλων για παραγωγή βιοκαυσίμων, (γ) την οργάνωση ζωνών δραστηριοτήτων δευτερογενούς και τριτογενούς (χονδρεμπορίου) τομέα χαμηλής όχλησης στο Πλατύ και άλλους οικισμούς, (δ) την οργάνωση περιοχής χωροθέτησης εμπορευματικών λειτουργιών (υπεραγορές-εκθέσεις αγροτικών προϊόντων και μηχανημάτων) στον χώρο μεταξύ των οικισμών Κλειδίου και Πλατάνου.

- Την οργάνωση των χρήσεων γης και προστασία του περιβάλλοντος του Δήμου Πλατέος και συγκεκριμένα τον καθορισμό: (α) των Υποδοχέων οικιστικής ανάπτυξης-Περιοχών προς πολεοδόμηση, (β) των Περιοχών Ελέγχου και Περιορισμού Δόμησης (ΠΕΠΔ), (γ) των Ζωνών οργανωμένης ανάπτυξης παραγωγικών δραστηριοτήτων, (δ) των Περιοχών Ειδικής προστασίας (ΠΕΠ) και το Γενικό πλαίσιο για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, και (ε) των βασικών Εγκαταστάσεων και δικτύων Υποδομής στον εξωαστικό χώρο.

Η μελέτη του ΓΠΣ προβλέπει την οργάνωση του Δήμου Πλατέος σε 7 «Πολεοδομικές Ενότητες -Γειτονιές» οι οποίες κατανέμονται ως εξής:

Οικισμός	Πολεοδομική Ενότητα
Πλατύ	Π.Ε. 1
Άραχος-Παλαιοχώρι-Λιανοβέργι	Π.Ε. 2
Κορυφή-Νεοχωρόπουλο-Νησελούδι-Παλαιοχώρα	Π.Ε. 3
Πρασινάδα-Κυδωνέα	Π.Ε. 4
Τρίκαλα	Π.Ε. 5
Κλειδί	Π.Ε. 6
Πλάτανος	Π.Ε. 7

Ειδικότερα:

Π.Ε.1 Πλατύ: Προτείνονται επεκτάσεις κατοικίας κυρίως στα δυτικά του υφιστάμενου οικισμού και μικρή επέκταση στα ανατολικά, ώστε να ομαλοποιηθεί το σχήμα του, που αρθρώνονται αρμονικά στον κορμό του κέντρου και των κοινωφελών λειτουργιών. Βορειοδυτικά η οργάνωση περιοχής (σε έκταση 140 στρ.) για εγκατάσταση συνεργείων, εργαστηρίων μικρών μεταποιητικών μονάδων, η δημιουργία διαμορφωμένου χώρου στάθμευσης των γεωργικών μηχανημάτων και γενικά χρήσεων χαμηλής όχλησης, όπως και γεωργικών, κυρίως αποθηκών. Το «κέντρο πόλεως» προτείνεται να επεκταθεί ανατολικά μέχρι την ανατολική περιφερειακή οδό και να πεζοδρομηθεί σε μήκος 10 Ο.Τ.. Ζώνη πρασίνου-αναψυχής, πλάτους περίπου 16m κατά μήκος και νότια της σιδηροδρομικής γραμμής, στο τμήμα που παρεμβάλλεται μεταξύ του εγκεκριμένου σχεδίου και των σιδηροδρομικών γραμμών.

Π.Ε.2Α Άραχος: Προτείνονται ένταξη σε σχέδιο της δημοτικής έκτασης δυτικά του οικισμού για χρήσεις που θα εξυπηρετούν την ομαλή λειτουργία του οικισμού. Οι χρήσεις αυτές είναι ένας αθλητικός χώρος, όπου το σημερινό γήπεδο και ένας χώρος για παραγωγικές δραστηριότητες χαμηλής όχλησης και χονδρεμπορίου, έκτασης περίπου 91 στρ. εντός του οποίου προτείνεται να διαμορφωθεί χώρος στάθμευσης μεγάλων γεωργικών μηχανημάτων. Ζώνη Παραγωγικών δραστηριοτήτων χαμηλής όχλησης και χονδρεμπορίου (εμβαδού 9,1 ha) στα δυτικά του οικισμού.

Π.Ε.2Β Λιανοβέργι-Παλαιοχώρι: Προτείνονται πολεοδόμηση των μικρών περιοχών που έχουν απομείνει χωρίς Ρυμοτομία, περιμετρικά μεταξύ οριοθέτησης με απόφαση Νομάρχης περιοχής και εγκεκριμένου σχεδίου, ώστε να ολοκληρωθούν πολεοδομικά οι περιοχές αυτές. Επιπλέον, προτείνεται επέκταση βόρεια του οικισμού

Παλαιοχωρίου, αφενός σε δημοτική έκταση εμβαδού περίπου 29 στρ. για την κατασκευή κατοικιών για τις οικογένειες στρατιωτικών από το στρατό και αφετέρου σε δημοτική έκταση εμβαδού περίπου 60 στρ. για τη δημιουργία χώρου αθλητικών δραστηριοτήτων και πρασίνου. Επέκταση προτείνεται τέλος, νότια της σιδηροδρομικής γραμμής, σε δημοτική έκταση εμβαδού 122 περίπου στρ. για τη δημιουργία περιοχής παραγωγικών δραστηριοτήτων χαμηλής όχλησης και χονδρεμπορίου, εντός του οποίου μπορεί να διαμορφωθεί χώρος στάθμευσης γεωργικών μηχανημάτων. Ως περισπαστικό πράσινο προτείνεται να διαμορφωθεί δημοτική έκταση εμβαδού περίπου 135 στρ. νότια της σιδηροδρομικής γραμμής, η οποία θα παραμείνει εκτός σχεδίου. Ζώνη παραγωγικών δραστηριοτήτων χαμηλής όχλησης και χονδρεμπορίου, με εμβαδού 12,2 ha, στα νότια του Παλαιοχωρίου – Λιανοβεργίου σε δημοτική έκταση. Επέκταση του χώρου αθλητισμού, που βρίσκεται βόρεια του Παλαιοχωρίου.

Π.Ε.3Α Κορυφή-Νεοχωρόπουλο: Προτείνονται Ζώνη παραγωγικών δραστηριοτήτων χαμηλής όχλησης και χονδρεμπορίου και διαμορφωμένου χώρου στάθμευσης γεωργικών μηχανημάτων, βόρεια της Κορυφής σε έκταση 70 στρ.

Π.Ε.3Β Νησελούδι: Προτείνονται μονοθέσιο νηπιαγωγείο και εντός του χώρου του σχολείου, η δημιουργία χώρου αθλοπαιδειών. Δίπλα στο χώρο εκπαίδευσης, η δημιουργία Λαογραφικού Μουσείου.

Π.Ε.3Γ Παλαιόχωρα: Προτείνονται δημοτικό σχολείο στο χώρο του υφιστάμενου νηπιαγωγείου.

Π.Ε.4Α Πρασινάδα: Προτείνονται η ένταξη του οικισμού, ως προϋφιστάμενου του 1923, στο σχέδιο του ΓΠΣ και η δημιουργία χώρου για ΚΑΠΗ που θα εξυπηρετεί και την Κυδωνέα.

Π.Ε.4Β Κυδωνέα: Προτείνεται η ένταξη σε σχέδιο δημοτικής έκτασης νοτιοανατολικά του οικισμού για χρήσεις που εξυπηρετούν την ομαλή λειτουργία του οικισμού και που είναι ο υφιστάμενος αθλητικός χώρος (γήπεδο μπάσκετ και ποδοσφαίρου). Επίσης, νηπιαγωγείο και η χωροθέτηση αθλητικών εγκαταστάσεων και χώρου πρασίνου.

Π.Ε.5 Τρίκαλα: Προτείνεται μικρή οικιστική επέκταση στο βορειοανατολικό τμήμα του, συνολικής έκτασης 16,4 Ha, ενιαία ζώνη παραγωγικών δραστηριοτήτων χαμηλής όχλησης και χονδρεμπορίου, περιφερειακό ιατρείο, λύκειο (στο χώρο του γυμνασίου), βρεφονηπιακός σταθμός και ΚΑΠΗ.

Π.Ε.6 Κλειδί: Προτείνεται στο τετράγωνο 87 (η σε οποιοδήποτε άλλο διαθέσιμο εντός του οικισμού), εκτός από το χώρο πρασίνου, η χωροθέτηση Ιερού Ναού, βρεφονηπιακού σταθμού και ΚΑΠΗ για την κάλυψη των αναγκών του οικισμού.

Π.Ε.6Α Άλωρος: Προτείνεται η ένταξη του παλαιού ομώνυμου οικισμού στις προς πολεοδόμηση περιοχές του ΟΤΑ με χρήση αυτή της αμιγούς κατοικίας.

Π.Ε.7 Πλάτανος: Προτείνονται εγκαταστάσεις ΚΑΠΗ (σε οποιοδήποτε διαθέσιμο Ο.Τ. εντός του οικισμού) και βρεφονηπιακού σταθμού στο οικοδομικό τετράγωνο 90.

Επίσης, η ανάπτυξη και οργάνωση των βασικών δικτύων υποδομών του Δήμου Πλατέος, ως εξής:

Οδικό δίκτυο: Προτείνεται η λειτουργική ιεράρχιση του οδικού δικτύου σε αρτηρίες, συλλεκτήριες και τοπικές οδούς και διάνοιξη σε τμήματα οδών. Ποδηλατόδρομος που θα συνδέει το Πλατύ με τις εγκαταστάσεις οικότουρισμού που προτείνονται στην παραλιακή ζώνη εντός του Εθνικού Πάρκου των Δελταϊκών σχηματισμών και το Πλατύ με τον Λουδία και την παλιά κοίτη του Αλιάκμονα. Μήκος περίπου 18Km με πλάτος 3m που θα κατασκευαστεί στο πλάι του οδικού δικτύου διαχωριζόμενο από αυτό με ειδική σήμανση.

Σιδηροδρομικό δίκτυο: Σημειώνεται ότι η λειτουργία προαστιακού σιδηρόδρομου του Πολεοδομικού Συγκροτήματος Θεσσαλονίκης και η σύνδεσή του με το Δήμο Πλατέος είναι έργο υπερτοπικό που αφορά ολόκληρη την Κεντρική Μακεδονία και ο προγραμματισμός του εκφεύγει των ορίων ενός Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου. Προτείνεται η λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων για την αντιμετώπιση των προβλημάτων ασφάλειας του πληθυσμού που προκύπτουν από την διέλευση του σιδηροδρομικού δικτύου δια των οικισμών του Δήμου Πλατέος.

Ενεργειακά Δίκτυα: Προτείνονται επέκταση των δικτύων της ηλεκτρικής ενέργειας για την κάλυψη των αναγκών των περιοχών επέκτασης των οικισμών.

Τηλεπικοινωνίες: Εκσυγχρονισμός των δικτύων και των τηλεπικοινωνιακών υποδομών σε όλους τους οικισμούς του Δήμου και επέκταση τους στις προς πολεοδόμηση περιοχές.

Δίκτυο Αποχέτευσης-Ακαθάρτων-Ομβρίων: Προτείνεται η κατασκευή εσωτερικού αποχετευτικού συστήματος στους οικισμούς και η δημιουργία μονάδων επεξεργασίας των λυμάτων (ΜΕΛ). Η αποχέτευση των ομβρίων θα γίνεται μέσω των ρεμάτων που διασχίζουν την περιοχή μετά την κατασκευή δικτύου αποχέτευσης ομβρίων σε όλους τους οικισμούς.

Πολιτική Προστασία: (α)σε περίπτωση σεισμού οι προσφορότεροι για συνάθροιση των κατοίκων χώροι είναι οι χώροι πλατειών, πάρκων με παροχές χώρων υγιεινής, αύλειοι χώροι σχολικών κτιρίων και οι υπαίθριοι αθλητικοί χώροι, (β) για την προστασία από πλημμύρες έργα διευθέτησης της κοίτης ρεμάτων και συνεχής καθαρισμός τους από φερτά υλικά.

Μελέτες Πολεοδόμησης και Πράξεις Εφαρμογής: Μετά την έγκριση του ΓΠΣ προτείνεται πολεοδόμηση των οριοθετημένων χωρίς σχέδιο πόλης περιοχών, όπως και των περιοχών επεκτάσεων, καθώς και μελέτες πολεοδόμησης-πράξεις εφαρμογής για τις Ζώνες Παραγωγικών Δραστηριοτήτων Χαμηλής Οχλήσης και Χονδρεμπορίου (ΖΠΔΧΟΧ).

Σημειώνεται ότι οι μελέτες των ΓΠΣ των Δήμων Αλεξάνδρειας και Πλατέος, επειδή δεν ήταν δυνατό κατά τον χρόνο που εκπονήθηκαν να λάβουν υπόψη την διοικητική μεταβολή των ΟΤΑ που επήλθε με το Πρόγραμμα «Καλλικράτης», χρήζουν αναθεώρησης και προσαρμογής στα νέα δεδομένα που διαμορφώθηκαν.

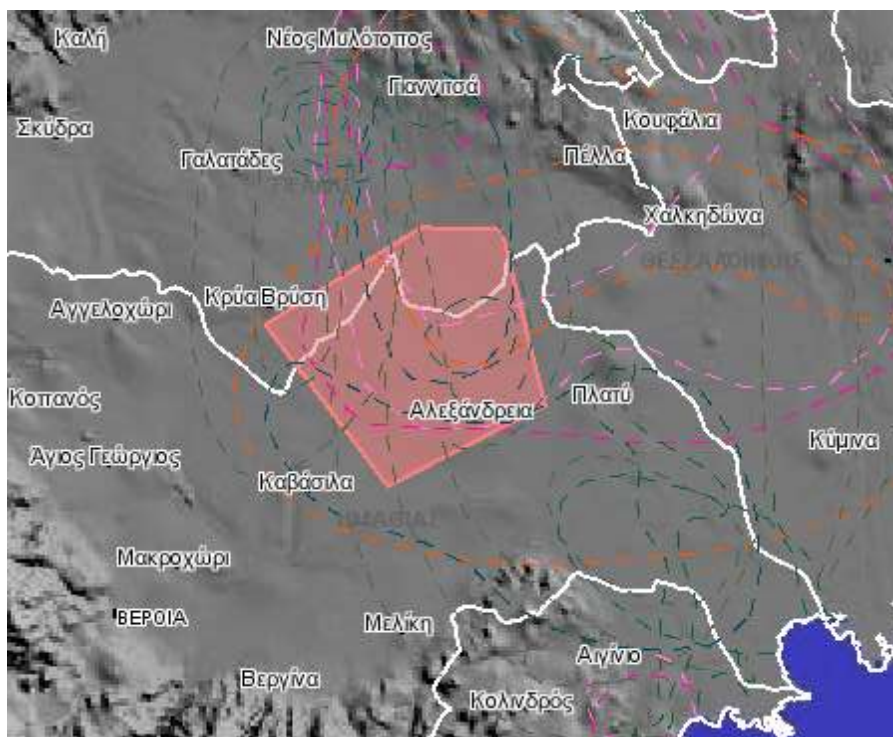
1.7. Γεωθερμία

Στην ευρύτερη λεκάνη της Θεσσαλονίκης, όπως και σε περιοχές του Δήμου Αλεξάνδρειας (Αλεξάνδρεια, Λουδίας, Κλειδί, κ.ά.), ανορύχθηκαν πριν από δεκαετίες βαθιές γεωτρήσεις έρευνας υδρογονανθράκων από ξένες εταιρείες, το Ελληνικό Δημόσιο και τη Δημόσια Επιχείρηση Πετρελαίου.

Το Ινστιτούτο Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (ΙΓΜΕ), μετά από μελέτη και αξιολόγηση στοιχείων και παρατηρήσεων διαπίστωσε ότι: (α) Η μεγαλύτερη θερμική ανωμαλία στην περιοχή της λεκάνης διαπιστώθηκε στην περιοχή Αλεξάνδρειας, (β) Σε όλη την ευρύτερη περιοχή οι θερμοκρασίες των νερών στις υδρογεωτρήσεις έχουν τιμές μεγαλύτερες των 17°C (θερμοκρασίες κατάλληλες για την αξιοποίηση του θερμικού φορτίου μέσω αντλιών θερμότητας τόσο στον οικιακό όσο και στον αγροτικό τομέα), και (γ) Η αναμενόμενη παρουσία Μειοκαινικών σχηματισμών είναι σημαντικού πάχους (~300m) και έχουν καλά υδραυλικά χαρακτηριστικά (πορώδες, περατότητα).

Αξιολογώντας τα στοιχεία αυτά που προσδιόρισαν με βεβαιότητα την ύπαρξη γεωθερμικού πεδίου στην περιοχή της Αλεξάνδρειας, το ΙΓΜΕ προχώρησε στην κατασκευή βαθιάς γεωθερμικής γεώτρησης έρευνας-παραγωγής στην περιοχή του Σχοινά και το 2008 συμπεριέλαβε το γεωθερμικό πεδίο της Αλεξάνδρειας στη λίστα των 25 βεβαιωμένων και πιθανών πεδίων της Ελλάδας, εκ των οποίων τα 23 είναι χαμηλής θερμοκρασίας, με συνολικό αναγνωρισμένο δυναμικό που υπολογίζεται σε 220.000 τόνους ισοδύναμου πετρελαίου (ΤΙΠ).

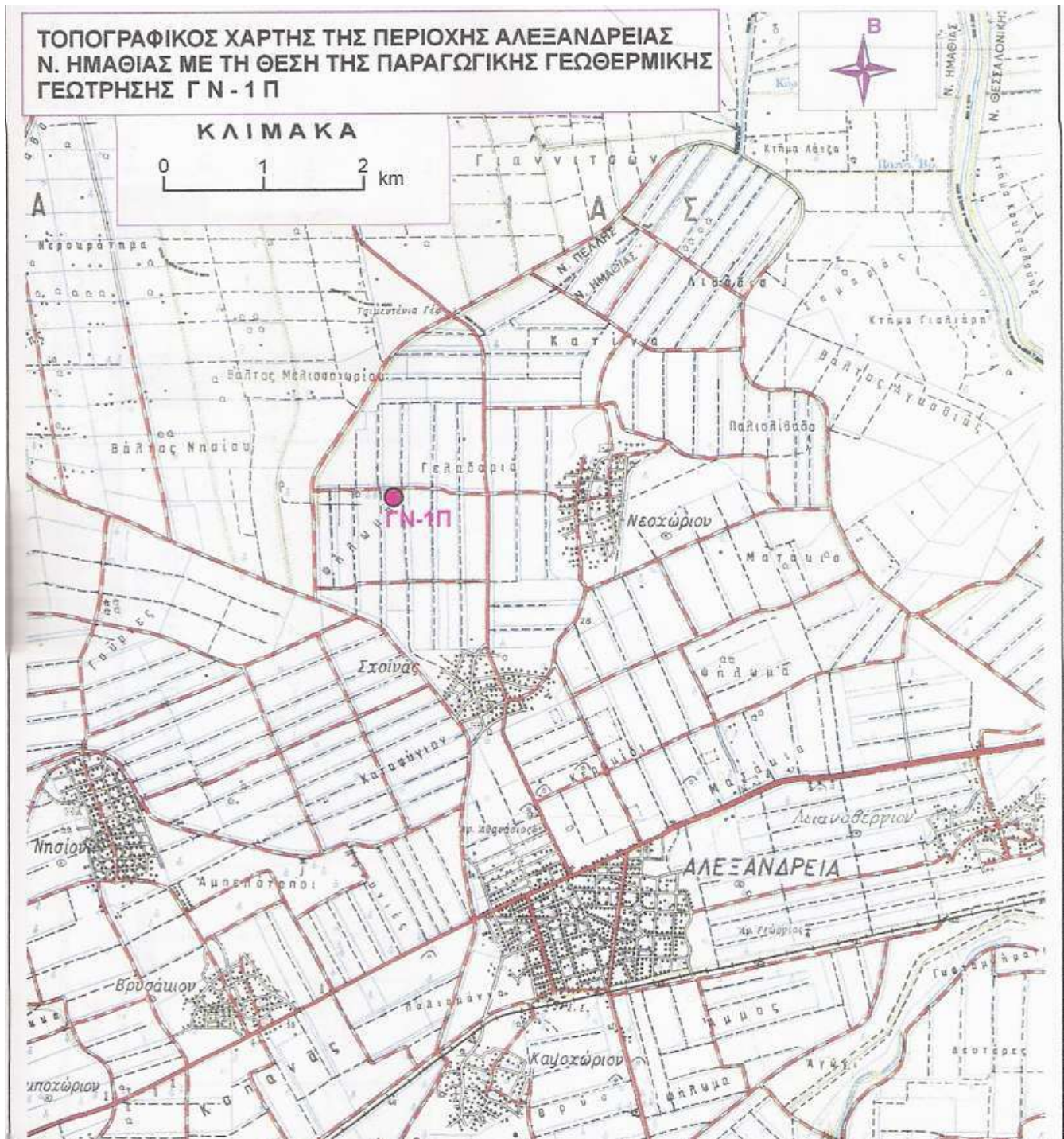
Χάρτης 6 : Περιοχή Γεωθερμικού πεδίου Αλεξάνδρειας

Πηγή : ΙΓΜΕ (http://maps.igme.gr/website_ext/igme_master_ext/viewer.htm?ln=gr)

Η παραγωγική γεωθερμική γεώτρηση ΓΝ-1Π ανορύχθηκε Β/ΒΔ της Αλεξάνδρειας, σε απόσταση ~4km Β/ΒΔ της πόλης της Αλεξάνδρειας, 1,8 km Β/ΒΔ του οικισμού Σχοινάς και 1,6 km Δ του οικισμού Νεοχωρίου. (Χάρτης 7).

Χάρτης 7 : Περιοχή Γεώτρησης ΓΝ-1Π Σχοινά (κλίμακα 1:50.000)

Η γεώτρηση ΓΝ-1Π έφθασε μέχρι βάθος 805m. Παρατηρήθηκε ότι η γεώτρηση παρουσιάζει έντονο αρτεσιανισμό. Με ελεύθερη ροή (χωρίς αντλητικό μέσο) παρέχονται 30-40 m³/h γεωθερμικού νερού

θερμοκρασίας 34,1°C. Επίσης διαπιστώθηκε η ύπαρξη φυσαλίδων που είναι ενδεικτική της παρουσίας αερίων. Από την εκτέλεση των διαγραφιών καταγράφηκε επίσης αυξημένη τιμή φυσικής ραδιενέργειας (ακτινοβολία - γ), συγκεκριμένα σε βάθος 70-210m, λόγω της ιδιαίτερης σύστασης των εκεί πετρωμάτων (τεφροπράσινοι άργιλοι και αργιλομαργαϊκά υλικά). Μετά το πέρας της κατασκευής της γεώτρησης έλαβαν χώρα δοκιμαστικές αντλήσεις (κατά βαθμίδες και με σταθερή παροχή).

Με χρηματοδότηση της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ημαθίας η εταιρεία Alteren–Ενέργεια και Περιβάλλον Α.Ε., υπό την εποπτεία του Εθνικού Ιδρύματος Αγροτικής Έρευνας (ΕΘΙΑΓΕ), εκπόνησε προμελέτη για την αξιοποίηση του Γεωθερμικού πεδίου Αλεξάνδρειας.

Σύμφωνα με τη σχετική «Ενημερωτική έκθεση για τις δυνατότητες αξιοποίησης του Γεωθερμικού Πεδίου Αλεξάνδρειας Ν. Ημαθίας»:

«Το γεωθερμικό πεδίο στην Αλεξάνδρεια αποτελεί πεδίο χαμηλής ενθαλπίας-ενεργειακού περιεχομένου και συνίσταται σε νερό θερμοκρασίας 34°-38°C. Οι προαναφερθείσες θερμοκρασίες είναι βεβαιωμένες μόνο στην περιοχή του Σχοινά, όπου υπάρχει υφιστάμενη γεώτρηση. Στην περιοχή του πολεοδομικού συγκροτήματος Αλεξάνδρειας θεωρείται πιθανό να υπάρχει νερό με τα ίδια ενεργειακά χαρακτηριστικά στο ίδιο βάθος γεώτρησης αλλά δεν είναι μέχρι σήμερα εξακριβωμένο με βεβαιότητα.

Εξαιτίας της χαμηλής θερμοκρασίας του γεωθερμικού ρευστού, οι τεχνολογικές δυνατότητες αξιοποίησης του είναι περιορισμένες. Οι δυνατές τεχνικές αξιοποίησης σε αυτήν την περίπτωση είναι οι ακόλουθες:

- Από ευθείας θέρμανση με αγωγούς τοποθετημένους μέσα στο έδαφος εντός των οποίων ρέει το γεωθερμικό ρευστό αποδίδοντας θερμότητα στο χώμα. Η τεχνική αυτή χρησιμοποιείται στον γεωργικό τομέα και σε καλλιέργειες των οποίων η απόδοση εξαρτάται από την θερμοκρασία του εδάφους. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η καλλιέργεια σπαραγγίων.
- Θέρμανση με χρήση εναλλακτών νερού-αέρα υπό την προϋπόθεση ότι η επιθυμητή θερμοκρασία του χώρου που θερμαίνεται είναι χαμηλή και δεν ξεπερνά τους 17°C. Η τεχνική αυτή χρησιμοποιείται στον γεωργικό τομέα για την θέρμανση θερμοκηπίων, κυρίως στις περιοχές όπου επικρατεί δριμύ ψύχος και χιονόπτωση.
- Θέρμανση με χρήση εναλλακτών νερού-νερού υπό την προϋπόθεση ότι η θερμοκρασιακή διαφορά μεταξύ του γεωθερμικού ρευστού και της επιθυμητής θερμοκρασίας του νερού προς θέρμανση δεν είναι μικρότερη από 6 Κ, καθώς τότε προκύπτουν μεγάλες και δαπανηρές εγκαταστάσεις. Η παραπάνω τεχνική μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την κάλυψη των θερμικών απωλειών των κολυμβητικών δεξαμενών.
- Θέρμανση με χρήση αντλιών θερμότητας υπό την προϋπόθεση ότι η θερμοκρασία του γεωθερμικού νερού δεν ξεπερνά τους 25°-35°C (αναλόγως τον κατασκευαστή). Η τεχνική αυτή χρησιμοποιείται ευρέως για κάλυψη θερμικών απωλειών κολυμβητικών δεξαμενών και για την θέρμανση-ψύξη κτιρίων.
- Θέρμανση κτιρίων με χρήση ενδοδαπέδιου συστήματος θέρμανσης υπό την προϋπόθεση ότι το κτίριο δεν είναι υφιστάμενο. Η τεχνική αυτή χρησιμοποιείται σε κτίρια που πρόκειται να κατασκευαστούν καθώς το ενδοδαπέδιο σύστημα εγκαθίσταται σε δομικά στοιχεία του κτιρίου κατά την κατασκευή τους.».

Στην Ενημερωτική έκθεση προτείνονται δυο (2) ανεξάρτητες επενδύσεις για την αξιοποίηση του γεωθερμικού πεδίου της Αλεξάνδρειας. Η μια επένδυση αφορά την περιοχή του Σχοινά και η άλλη την περιοχή του πολεοδομικού συγκροτήματος Αλεξάνδρειας. Η κάθε επένδυση θα περιλαμβάνει ζεύγος γεωτρήσεων λήψης-επανεισαγωγής γεωθερμικού ρευστού, δίκτυο αγωγών, αντλητικά συγκροτήματα και αυτοματισμούς.

Με βάση τα συμπεράσματα της Ενημερωτικής έκθεσης, προτείνονται τα εξής:

- «Να υλοποιηθεί το επενδυτικό σενάριο στην περιοχή του Σχοινιά, αφού χωρίς το κόστος της γεώτρησης στην αρχική επένδυση, το κόστος διάθεσης της γεωθερμικής ενέργειας στους καταναλωτές είναι αρκετά μικρό και η τιμή πώλησης ελκυστική.
- Να υλοποιηθεί το επενδυτικό σενάριο με επιφανειακές γεωτρήσεις στην περιοχή του πολεοδομικού συγκροτήματος της Αλεξάνδρειας.
- Να διερευνηθεί στην περίπτωση της Αλεξάνδρειας το ενδεχόμενο διάθεσης του νερού για χρήση, μετά την ενεργειακή του αξιοποίηση. Έτσι ο φορέας θα έχει επιπρόσθετο όφελος από την πώληση του νερού. Κάτι τέτοιο θα οδηγήσει σε περαιτέρω μείωση του κόστους διάθεσης του νερού στους καταναλωτές.
- Να διερευνηθεί η δυνατότητα επιχορήγησης των επενδύσεων των φορέων με προτεραιότητα στο έργο της Αλεξάνδρειας.
- Να διασφαλιστεί με συμβάσεις η ζήτηση γεωθερμικής ενέργειας από τους χρήστες-καταναλωτές.».

1.7.1. Ισχύον Θεσμικό Πλαίσιο για τη Γεωθερμία

- Ν. 3175/2003 (ΦΕΚ 207/Α/29-08-2003) «Αξιοποίηση του γεωθερμικού δυναμικού, τηλεθέρμανση και άλλες διατάξεις».
- «Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας» (ΦΕΚ 2464/Β/03-12-2008).
- Δ9Β,Δ/Φ166/οικ25158/ΓΔΦΠ4398/08-11-2011 απόφαση Υφυπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΦΕΚ 2647/Β/09-11-2011) «Όροι και διαδικασία εκμίσθωσης του δικαιώματος του Δημοσίου για έρευνα και διαχείριση του γεωθερμικού δυναμικού βεβαιωμένων ή πιθανών Γεωθερμικών Πεδίων Χαμηλής Θερμοκρασίας της Χώρας», σύμφωνα με την οποία η αρμοδιότητα εκμίσθωσης του δικαιώματος του Δημοσίου για έρευνα και διαχείριση του γεωθερμικού δυναμικού βεβαιωμένων ή πιθανών γεωθερμικών πεδίων χαμηλής θερμοκρασίας της Χώρας, ανήκει στο Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης εντός των ορίων της οποίας ευρίσκεται το γεωθερμικό πεδίο ή το μεγαλύτερο τμήμα αυτού.

1.7.2. Δυνατότητες χρηματοδότησης έργων αξιοποίησης της Γεωθερμίας

Η ύπαρξη δυνητικά εκμεταλλεύσιμων γεωθερμικών πεδίων σε μία περιοχή, μπορεί να αξιοποιηθεί στη γεωργία (π.χ. θέρμανση θερμοκηπίων, πρωίμηση λαχανοκομικών καλλιεργειών υψηλής προσόδου), για αστική χρήση, καθώς και για τη θέρμανση δημοτικών κτηρίων και ενεργειακών εγκαταστάσεων κλιματισμού γενικά.

Η χρηματοδότηση των έργων αξιοποίησης της γεωθερμίας, με δυνητικούς δικαιούχους και τους ΟΤΑ α' βαθμού, είναι δυνατή μέσω των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ (Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα», Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη», Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Μακεδονία-Θράκη») και του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013.

Για τα γεωθερμικά συστήματα κλιματισμού, στις επιλέξιμες δαπάνες περιλαμβάνονται η ανόρυξη υδρογεωτρήσεων, γεωεναλλάκτες, δίκτυα διανομής νερού, γεωθερμικές αντλίες θερμότητας, ηλεκτρολογικοί πίνακες, μελέτες και η επίβλεψη των έργων καθώς επίσης και μονάδες εξαναγκασμένης επανακυκλοφορίας αέρα ή ενδοδαπέδια θέρμανση.

1.8. Ανθρωπογενές Περιβάλλον

1.8.1. Αρχαιολογικό – Μνημειακό Απόθεμα

Ο Δήμος Αλεξάνδρειας είναι περιτριγυρισμένος από σημαντικούς, διεθνούς ενδιαφέροντος, αρχαιολογικούς χώρους (Βεργίνα, Πέλλα, Δίον) και πόλεις με μακραίωνη ιστορία (Θεσσαλονίκη, Βέροια, Έδεσσα). Λόγω των συνθηκών διαμόρφωσης της γεωμορφολογίας της περιοχής (το μεγαλύτερο τμήμα της μέχρι και τις αρχές του 20ου αιώνα καλύπτονταν από βάλτους και τα νερά της λίμνης των Γιαννισών), στο Δήμο Αλεξάνδρειας δεν εντοπίζονται πολλά μνημεία σημαντικής αρχιτεκτονικής σημασίας και αξιόλογοι αρχαιολογικοί χώροι.

Δημοτική Ενότητα Αλεξάνδρειας

Η Αλεξάνδρεια ανήκει σε μια ευρύτερη περιοχή που είναι γνωστή με την ονομασία Ρουμλούκι, η οποία σημαίνει Ελληνότοπος ή Ελληνοχώρα. Το τοπωνύμιο δόθηκε από τους κατακτητές και φανερώνει την αναγνώριση ως προς το ελληνικό πληθυσμό που κατοικούσε στην περιοχή. Στη θέση της σημερινής Αλεξάνδρειας εικάζεται ότι βρισκόταν η αρχαία Άλωρος. Επί Τουρκοκρατίας τα χωριά του Ρουμλουκιού ήταν χωρισμένα σε καζάδες. Στα μέσα του 18ου αιώνα αναπτύχθηκε δυναμικά ένα κεφαλοχώρι που μετατράπηκε σταδιακά σε πόλη. Πρόκειται για τη σημερινή Αλεξάνδρεια (πρώην Γιδάς). Χαρακτηριστική είναι η παραδοσιακή φορεσιά των γυναικών της Αλεξάνδρειας, η οποία θεωρείται από τις αρχαιότερες τοπικές ενδυμασίες. Ο χαρακτηριστικός κεφαλόδεσμος της γυναικείας φορεσιάς, ο επονομαζόμενος ως «κατσούλι», ανάγεται στα χρόνια του Μ. Αλεξάνδρου. Σύμφωνα με την παράδοση, ο Μ. Αλέξανδρος θαύμασε τις γυναίκες του Γιδά για το θάρρος και τον ηρωισμό τους που έδειξαν κατά τη διάρκεια μιας μάχης στην οποία δέιλιασαν οι άνδρες. Διέταξε λοιπόν να φορέσουν οι γυναίκες την περικεφαλαία των ανδρών, η οποία με τον καιρό πήρε τη μορφή του «κατσουλιού».

Τα στοιχεία για τους αρχαιολογικούς χώρους στην περιοχή προέρχονται από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Πολιτισμού που είναι η ΙΖ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων με έδρα την Έδεσσα. Οι εντοπισμένοι αρχαιολογικοί χώροι είναι:

1. Ρωμαϊκό Λουτρό με ψηφιδωτά δάπεδα. Ανασκάφηκε τη δεκαετία του '60 από την έφορο αρχαιοτήτων Αγγελική Ανδρειωμένου στο Νησί, όπου ευρέθη υστερορωμαϊκό κτήριο με ψηφιδωτά δάπεδα (λουτρώνας). Η θέση βρίσκεται σε σημείο που υπερείχε των υδάτων του αποξηραμένου βάλτου των Γιαννισών. Το λουτρό βρίσκεται στο αγροτεμάχιο με αριθμό 116, έκτασης 1.500 τ.μ. το οποίο είναι απαλλοτριωμένο από το Υπουργείο Πολιτισμού και περιφραγμένο. Το κτήριο είναι ορθογώνιο με εξωτερικές διαστάσεις από ανατολικά προς δυτικά 15 μέτρα και από βορρά προς νότο 18 μέτρα. Οι

τοιχοί είναι κατασκευασμένοι από πωρόλιθους με ασβεστοκονίαμα. Το κτήριο μπορεί να χωριστεί σε δύο μέρη: στο νότιο τμήμα που αποτελεί κλειστό σύνολο και περιλαμβάνει δύο επιμήκεις χώρους που είναι εφοδιασμένοι με υπόκαυστα και στο βόρειο τμήμα που περιλαμβάνει δύο διαμερίσματα, τα δάπεδα των οποίων βρίσκονται ψηλότερα από τα δάπεδα των υποκαύστων και καλύπτονται με ψηφιδωτά. Το κτήριο ανήκει στην ρωμαϊκή εποχή και χρονολογείται στο 3ο – 4ο αιώνα μ.Χ.

2. Αρχαιότητες γύρω από το λουτρό. Στα γειτονικά αγροτεμάχια στα ανατολικά και νότια αντίστοιχα του λουτρού και συγκεκριμένα στα αγροτεμάχια αρ. 117, 156, και 157 καθώς και στο αγροτεμάχιο αρ. 6 1.000 μ. περίπου βορειοδυτικά του λουτρού, πραγματοποιήθηκαν δοκιμαστικές τομές κατά τα έτη 1966 και 1967 και εντοπίστηκαν κτήρια μεγάλων διαστάσεων κτισμένα με αργούς λίθους ή πελεκητούς γωνιολίθους. Σε μερικά σημεία το δάπεδό τους ήταν στρωμένο με πήλινες πλάκες ή στρώμα υδραυλικού κονιάματος.
3. «Τούμπα»: Σε απόσταση περί τα 1.300 μ. βορειοανατολικά του λουτρού (Αγρόκτημα Νησιού, αγροτεμαχίου αρ.12) υπάρχει μικρή ανεξερεύνητη τούμπα, η οποία, κατά την Αγγελική Ανδρειωμένου, «πρόκειται περί τεχνητού εξάρματος δημιουργηθέντος δια της συσσώρευσης καθαρού χώματος άνευ οστράκων. Θα εξυπηρετεί ασφαλώς ταφικούς ή στρατιωτικούς». Σε αυτοψία δε που πραγματοποίησε παλιότερα ο αρχαιολόγος της ΙΖ' ΕΠΚΑ Π. Χρυσοστόμου περισυνέλεξε τμήμα ιχθυοπινακίου του 4ου αιώνα π.Χ.
4. Μεσοβυζαντινό θωράκιο: Σε απόσταση 100 μ. περίπου ΝΔ από τον Ιερό Ναό των Αγίων Αναργύρων Νησιού βρέθηκε ένα τμήμα ανάγλυφου μεσοβυζαντινού θωρακίου με ανάγλυφη παράσταση σηρικού τροχού και ανάγλυφα μοτίβα (λέων, γεράκι).
5. Κεραμική ελληνιστικών χρόνων: Σε αυτοψία που πραγματοποιήθηκε το 2006 σε αγροτεμάχιο μεταξύ των χωριών Νησί και Βρυσάκι (αγρόκτημα Βρυσακίου αρ. 336) εντοπίστηκε επιφανειακά κεραμική ελληνιστικών χρόνων, γεγονός που υποδεικνύει την ύπαρξη αρχαιοτήτων στην περιοχή.
6. Μέλη ελληνιστικού κτηρίου: Σε απόσταση περί τα 750 μ. βόρεια της ΠΕΟ Θεσσαλονίκης – Βέροιας, μεταξύ της Αλεξάνδρειας και του χωριού Σχοινά, αποκαλύφθηκαν το 1964 αρχιτεκτονικά μέλη από μνημειώδες ελληνιστικό κτήριο. Η θέση δεν έχει διερευνηθεί ως σήμερα.

Από όλα τα παραπάνω προκύπτει ότι στη θέση «Φάσα» και στην ευρύτερη περιοχή της Τοπικής Κοινότητας Νησιού εντοπίζεται μία πόλη ρωμαϊκών χρόνων, ενώ οι αρχαιότητες στην περιοχή υποδεικνύουν κατοίκηση από την ύστερη κλασική ως την βυζαντινή εποχή. Ο αρχαιολογικός χώρος Νησιού βρίσκεται σε διαδικασία κήρυξης και οριοθέτησης από την ΙΖ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων με βάση το Νόμο 3028/2002 «Προστασία των αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς».

Όσον αφορά στα στοιχεία για τα βυζαντινά μνημεία στα όρια του Δήμου προέρχονται από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Πολιτισμού που είναι η 11η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων με έδρα την Βέροια. Το μοναδικό κηρυγμένο μνημείο του Δήμου Αλεξάνδρειας βρίσκεται στην Τοπική Κοινότητα Νησιού και πρόκειται για τον Ιερό Ναό των Αγίων Ανάργυρων, Κοσμά και Δαμιανού. Ο Ιερός Ναός κτίσθηκε το 1813, ανήκει στον

τύπο της τρίκλιτης ξυλόστεγης βασιλικής και αποτελεί αξιόλογο δείγμα εκκλησιαστικής αρχιτεκτονικής των αρχών του 19ου αιώνα. Σημαντικοί επίσης είναι οι: Ιερός Ναός Κοιμήσεως της Θεοτόκου Αλεξάνδρειας, Ιερός Ναός Αγίου Αλεξάνδρου Αλεξάνδρειας, Ιερός Ναός Κυρίλλου και Μεθοδίου Αλεξάνδρειας, Ιερός Ναός Κωνσταντίνου και Ελένης Λουτρού, Ιερός Ναός Αγίου Γεωργίου και Αγίας Ιερουσαλήμ Καμποχωρίου, Ιερός Ναός Αγίου Δημητρίου και Αγίου Φανουρίου Καποχωρίου, Ιερός Ναός Αγίου Ιωάννη του Θεολόγου Νησελίου, Ιερός Ναός Αγίου Δημητρίου Νεοχωρίου, Ιερός Ναός Ζωοδόχου Πηγής Βρυσακίου, Ιερό εξωκκλήσι Αγίου Γεωργίου Αλεξάνδρειας.

Δημοτική Ενότητα Πλατέος

Στους αρχαίους χρόνους η περιοχή που σήμερα αποτελεί τον Δήμο Πλατέος καλύπτονταν εξ' ολοκλήρου από θάλασσα. Η σημερινή γεωμορφολογία του τοπίου διαμορφώθηκε στους νεώτερους χρόνους από τις προσχώσεις των ποταμών Αξιού και Αλιάκμονα και κυρίως μετά τα μεγάλης κλίμακας αποστραγγιστικά έργα που έγιναν στην περιοχή τη δεκαετία 1920-1930 (αποξήρανση λίμνης Γιαννιτσών) που είχε ως αποτέλεσμα την πρώτη οργανωμένη διανομή γαιών και την ανάπτυξη της γεωργίας. Οι πρώτοι κάτοικοι, που ήταν νομάδες ασχολούμενοι κυρίως με την κτηνοτροφία, άρχισαν να εγκαθίστανται στην περιοχή γύρω στα τέλη του 19ου αιώνα. Τα σημαντικότερα μνημεία της περιοχής είναι ένα διασωθέν τόξο Ρωμαϊκής Γέφυρας έξω από το Κλειδί που είναι κηρυγμένο με απόφαση του Υπουργείου Πολιτισμού και δύο κτίσματα (κονάκια) από την εποχή της Τουρκοκρατίας, στην Παλαιόχωρα και στο Νησελούδι. Επίσης αναφέρονται, λόγω της ιδιαίτερης αρχιτεκτονικής τους, κάποια, ελάχιστα εναπομείναντα, παλαιά σπίτια του «εποικισμού» που διασώζονται στο Πλατύ, που κατασκευάστηκαν σε σχέδια της Επιτροπής Αποκαταστάσεως Προσφύγων.

Δημοτική Ενότητα Μελίκης

Μνημεία που χρονολογούνται από το 3ο και 2ο αιώνα π.Χ. κοσμούν την περιοχή της Δημοτικής Ενότητας. Σε απόσταση ενός περίπου χλμ. από την Κυψέλη (και σε απόσταση 15 χλμ. από την Βεργίνα) έχει ανακαλυφθεί η «Τούμπα του Βασιλιά» που κατά πολλούς ταυτίζεται με την αρχαία πόλη Άλωρος της Βοτταίας. Στο Νεόκαστρο βρίσκεται η Ιερά Μονή Προφήτη Ηλία, η οποία αποτελεί το μετόχιο της Ιεράς Μονής Γρηγορίου του Αγίου Όρους. Ιδρύθηκε το 1835 από τον Ιερομόναχο Αυξέντιο και σήμερα λειτουργεί ως Μονή ανδρών, συγκεντρώνοντας πλήθος πιστών από όλη την Ελλάδα. Στην Αγκαθιά, λειτουργεί ως Μονή γυναικών η Μονή του Αγίου Αθανασίου Σφηνίτσας, ενώ στη Μελίκης βρίσκεται η Εκκλησία της Αγίας Τριάδος.

Δημοτική Ενότητα Αντιγονιδών

Το 1918 στα όρια της σημερινής Δημοτικής Ενότητας υπήρχαν δύο κοινότητες: η Κοινότητα Επισκοπής που είχε πέντε χωριά (Επισκοπή, Καβάσιλα, Σκυλίτσι, Τριχοβίστα=Καμποχώρι, Σταυρός) και η Κοινότητα Ξεχασμένης που είχε τέσσερα χωριά (Ξεχασμένη, Ποζαρίτες=Κεφαλοχώρι, Ραφομανίκιον και Κουλούρα). Η ενότητα πήρε το όνομά της από τον Στρατηγό Αντίγονο (384 π.Χ. – 301 π.Χ.). Στη Δημοτική Ενότητα Αντιγονιδών υπάρχουν αρκετές παλιές Εκκλησίες σχεδόν σε όλα τα χωριά της. Οι Ναοί έχουν κοινή αρχιτεκτονική, την κλασική βυζαντινή, γεγονός που τις καθιστά ιδιαίτερα σημαντικά μνημεία.

Τέλος, στο μνημειακό – αρχιτεκτονικό απόθεμα του Δήμου, θα πρέπει να περιληφθούν και τα κτήρια των σιδηροδρομικών σταθμών Αλεξάνδρειας και Πλατέος, που αποτελούν σημαντικά στοιχεία όχι μόνο της περιοχής αλλά και της ιστορίας των ελληνικών σιδηροδρόμων.

Πίνακας 16 : Κηρυγμένοι Αρχαιολογικοί Χώροι και Μνημεία στην περιοχή του Δήμου Αλεξάνδρειας

Ονομασία Μνημείου	Ναός Αγίων Αναργύρων, Κοσμά και Δαμιανού
Δημοτική Ενότητα / Οικισμός	Αλεξάνδρειας / Νησί
Περιγραφή	Πρόκειται για τρίκλιτη ξυλόστεγη βασιλική, που κτίστηκε το 1813 και αποτελεί αξιόλογο δείγμα εκκλησιαστικής αρχιτεκτονικής των αρχών του 19ου αιώνα.
Τύπος Κήρυξης	Αρχαίο Μνημείο
Είδος Μνημείου	Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
Χρονική Περίοδος	Βυζαντινή/Μεταβυζαντινή
Φορέας Προστασίας	11η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων
Έδρα Φορέα Προστασίας	Βέροια
Υπουργική Απόφαση / ΦΕΚ	ΥΑ 27702/25-1-1969, ΦΕΚ 84/Β/5-2-1969 ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ36/25767/656/11-7-1986, ΦΕΚ 659/Β/2-10-1986

Ονομασία Μνημείου	Τόξο Ρωμαϊκής Γέφυρας
Δημοτική Ενότητα / Οικισμός	Πλατέος / Κλειδί
Περιγραφή	Στην απόφαση κηρύξεως της περιοχής ως αρχαιολογικού χώρου αναφέρεται: «Το τόξον της ρωμαϊκής γέφυρας, το ευρισκόμενον παρὰ την Κοινότητα Κλειδίου του Νομού Ημαθίας, ως το μόνον γνωστόν του είδους εις τον χώρον της Μακεδονίας».
Τύπος Κήρυξης	Αρχαιολογικός Χώρος
Είδος Μνημείου	Γέφυρες, Αρχαιολογικές Θέσεις
Χρονική Περίοδος	Ρωμαϊκή
Φορέας Προστασίας	ΙΖ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων
Έδρα Φορέα Προστασίας	Έδεσσα
Υπουργική Απόφαση / ΦΕΚ	ΥΑ ΥΠΠΕ/Α/Φ31/17222/1284/19-11-1976, ΦΕΚ 1504/Β/15-12-1976

Ονομασία Μνημείου	Τούμπα Βασιλιά
Δημοτική Ενότητα / Οικισμός	Μελίκης / Κυψέλη
Περιγραφή	Η θέση «Τούμπα του Βασιλιά» βρίσκεται σε δασική και χέρσα έκταση 172 στρεμμάτων περίπου της Τοπικής Κοινότητας Κυψέλης της Δημοτικής Ενότητας Μελίκης και αποτελεί αρχαιολογικό χώρο, διότι έχει επανειλημμένα αποδειχθεί ότι ο χώρος είχε κατοικηθεί από τους προϊστορικούς μέχρι και τους ρωμαϊκούς χρόνους.
Τύπος Κήρυξης	Αρχαιολογικός Χώρος
Είδος Μνημείου	Αρχαιολογικές Θέσεις, Οικιστικά Σύνολα
Χρονική Περίοδος	Αρχαιότητα
Φορέας Προστασίας	ΙΖ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων
Έδρα Φορέα Προστασίας	Έδεσσα
Υπουργική Απόφαση / ΦΕΚ	Α ΥΠΠΕ/ΑΡΧ/Α1/Φ17/2315/15/16-3-1981, ΦΕΚ 345/Β/16-6-1981

Ονομασία Μνημείου	Ναός Αγίας Τριάδας
Δημοτική Ενότητα / Οικισμός	Μελίκης / Νέος Πρόδρομος
Περιγραφή	Παλιός ιστορικός Ιερός Ναός
Τύπος Κήρυξης	Αρχαίο Μνημείο

Είδος Μνημείου	Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
Χρονική Περίοδος	Βυζαντινή/Μεταβυζαντινή
Φορέας Προστασίας	11η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων
Έδρα Φορέα Προστασίας	Βέροια
Υπουργική Απόφαση / ΦΕΚ	ΠΔ 26-8-1930, ΦΕΚ 303/Α/1-9-1930

Ονομασία Μνημείου	Περιοχή Επισκοπής – Θέση Ρουντίνα
Δημοτική Ενότητα / Οικισμός	Αντιγονιδών / Επισκοπή
Περιγραφή	
Τύπος Κήρυξης	Αρχαιολογικός Χώρος, Αρχαίο Μνημείο
Είδος Μνημείου	Αρχαιολογικές Θέσεις
Χρονική Περίοδος	Αρχαιότητα, Βυζαντινή/Μεταβυζαντινή
Φορέας Προστασίας (συναρμοδιότητα)	ΙΖ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων 11η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων
Έδρα Φορέα Προστασίας	Έδεσσα, Βέροια
Υπουργική Απόφαση / ΦΕΚ	ΥΑ 15794/19-11-1961, ΦΕΚ 35/Β/2-2-1962 ΥΑ 2258/4-2-1966, ΦΕΚ 175/Β/26-3-1966

Ονομασία Μνημείου	Ιερός Ναός Αγίου Δημητρίου
Δημοτική Ενότητα / Οικισμός	Αντιγονιδών / Ξεχασμένη
Περιγραφή	Στην απόφαση κηρύξεως αναφέρεται: «Χαρακτηρίζεται ο Ιερός Ναός Αγίου Δημητρίου στον οικισμό της Κοινότητας Ξεχασμένης Νομού Ημαθίας, ως μνημείο που έχει ανάγκη ειδικής κρατικής προστασίας. Πρόκειται για τρίκλιτη ξυλόστεγη βασιλική με γυναικωνίτη και περίστωο στη Δυτική και Νότια πλευρά, που χρονολογείται με επιγραφή στον νότιο τοίχο της εκκλησίας στα 1756».
Τύπος Κήρυξης	Αρχαίο Μνημείο
Είδος Μνημείου	Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
Χρονική Περίοδος	Βυζαντινή/Μεταβυζαντινή
Φορέας Προστασίας	11η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων
Έδρα Φορέα Προστασίας	Βέροια
Υπουργική Απόφαση / ΦΕΚ	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ32/39057/813/2-9-1994, ΦΕΚ 713/Β/22-9-1994

Πηγή : Υ.ΠΟ.Τ./ Διαρκής Κατάλογος Αρχαιολογικών Χώρων και Μνημείων της Ελλάδος.

1.8.2. Δίκτυα

Σε σχέση με τη σημερινή κατάσταση των τεχνικών δικτύων στο Δήμο Αλεξάνδρειας διαπιστώνονται κατά κατηγορία τα ακόλουθα:

1.8.2.1. Δίκτυα Ύδρευσης

Δίκτυα ύδρευσης υπάρχουν σε όλους σχεδόν τους οικισμούς, που εξυπηρετούν τους κατοίκους του Δήμου. Τα περισσότερα εξ' αυτών είναι καινούργια και δεν παρουσιάζουν σημαντικά προβλήματα λειτουργίας. Τα δίκτυα ύδρευσης τροφοδοτούνται με νερό από 34 συνολικά γεωτρήσεις που έχουν ανορυχθεί στο σύνολο σχεδόν των οικισμών του Δήμου. Ο αριθμός των εγκατεστημένων υδρομέτρων, στο σύνολο των οικισμών του Δήμου, υπολογίζεται σε 17.700, σύμφωνα με στοιχεία της ΔΕΥΑΑ Δήμου Αλεξάνδρειας.

1.8.2.3. Δίκτυα Αποχέτευσης

Δίκτυο αποχέτευσης αστικών λυμάτων διαθέτει μόνο η πόλη της Αλεξάνδρειας, καθώς και Μονάδα Επεξεργασίας Λυμάτων (ΜΕΛ) η οποία λειτουργεί από τον Οκτώβριο του 2000 και δέχεται σε ημερήσια βάση περίπου 120m³ βοθρολύματα. Η δυναμικότητα της Μονάδας υπολογίζεται σε 30.000 μονάδες ισοδύναμου πληθυσμού, με εξυπηρετούμενο (συνδεδεμένο) πληθυσμό περίπου 14.000. Στη Μονάδα γίνεται δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια επεξεργασία λυμάτων (μηχανική, αερόβια, απομάκρυνση Αζώτου). Η ημερήσια παραγωγή λυματολάσπης της ΜΕΛ υπολογίζεται σε 7η περίπου με βαθμό αφυδάτωσης 20%. Δεν γίνεται αξιοποίηση και επανάχρηση αυτής, αλλά απορρίπτεται σε χωματερή. Την ευθύνη της λειτουργίας της ΜΕΛ έχει η ΔΕΥΑΑ του Δήμου, που απασχολεί για το σκοπό αυτό (6) ειδικευμένους τεχνίτες.

Μέσα στην προσεχή διετία αναμένεται να κατασκευαστούν δίκτυα αποχέτευσης και μονάδες επεξεργασίας αποβλήτων στους οικισμούς Πλατέος και Μελίκης (τα σχετικά έργα χρηματοδοτούνται από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» και είναι υπό δημοπράτηση).

Οι υπόλοιποι οικισμοί του Δήμου εξυπηρετούνται με σηπτικούς-απρροφητικούς βόθρους, ενώ σε πολλές περιπτώσεις καταγράφονται απορρίψεις ακαθάρτων λυμάτων σε αύλακες ομβρίων, εντός των οικισμών, με όσες συνέπειες συνεπάγεται αυτό για το περιβάλλον και την υγεία των κατοίκων.

1.8.2.4. Δίκτυο Φυσικού Αερίου

Το Φυσικό Αέριο (ΦΑ) αποτελεί μίγμα αερίων υδρογονανθράκων, που εξάγονται από υπόγειες κοιλότητες της γης υπό υψηλή πίεση και μεταφέρονται προς τους τόπους όπου πρόκειται να χρησιμοποιηθεί. Το ΦΑ είναι κατ'εξοχήν «οικολογική ενέργεια», αφού δεν περιέχει ενώσεις θείου, οι οποίες συγκαταλέγονται στις κύριες αιτίες περιβαλλοντικής ρύπανσης. Η καύση του παράγει ουσιαστικά μόνο υδρατμούς και διοξείδιο του άνθρακα, συνιστώντας μία εκ των πλέον καθαρών και λιγότερο ρυπογόνων πρωτογενών πηγών ενέργειας που υπάρχουν σήμερα. Το ΦΑ είναι άχρουν και άοσμο. Η χαρακτηριστική οσμή του προσδίδεται στο στάδιο της διανομής, προκειμένου να γίνεται αντιληπτή η παρουσία του. Την ευθύνη ανάπτυξης του ΦΑ στη χώρα μας έχει η Δημόσια Επιχείρηση Αερίου (ΔΕΠΑ) Α.Ε. και ο «Διαχειριστής Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου» (ΔΕΣΦΑ) Α.Ε., οι οποίοι αποσκοπούν στην αύξηση του μεριδίου που κατέχει το ΦΑ στην ενεργειακή "πίτα" της χώρας. Με την ίδρυση νέων Επιχειρήσεων Παροχής Αερίου (ΕΠΑ), ώστε να αυξηθεί η κατανάλωση του καυσίμου σε αστικές περιοχές και η περαιτέρω επέκταση του δικτύου σε νέες βιομηχανικές περιοχές, με τη διευκόλυνση των επενδύσεων στην ηλεκτροπαραγωγή, δημιουργούνται οι συνθήκες για αύξηση της κατανάλωσης του ΦΑ στη χώρα μας για τα επόμενα χρόνια. Στην Ελλάδα, η νομοθεσία προβλέπει ότι όλα τα νέα κτίρια - ήδη από κατασκευής τους - θα είναι πλέον προορισμένα ώστε να τροφοδοτούνται με ΦΑ. Η ευρεία γκάμα των συσκευών ΦΑ παρέχει δυνατότητες λύσεων ακόμη και στα πλέον ποικίλα προβλήματα εγκατάστασης. Ανάμεσα στις σύγχρονες συσκευές, ιδιαίτερο ενδιαφέρον από πλευράς εξοικονόμησης παρουσιάζουν οι "λέβητες συμπίκνωσης", λόγω των υψηλότερων αποδόσεών τους. Επιπλέον, οι λέβητες, οι θερμοσίφωνες και τα θερμαντικά σώματα "κλειστής εστίας καύσης", χάρη στην ευελιξία της τοποθέτησής τους

και στην ασφάλεια λειτουργίας τους, μπορούν να εγκατασταθούν ακόμη και σε κτίρια που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις για τη σύνδεση των παραδοσιακού τύπου συσκευών. Μια λελογισμένη χρήση του ΦΑ, με τήρηση των κανόνων ασφαλείας, επιτρέπει την αξιοποίηση όλων των πλεονεκτημάτων του, δίχως κίνδυνο για άτομα και πράγματα. Στον τομέα της παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος, η ΔΕΠΑ Α.Ε. βρίσκεται σε διαπραγματεύσεις προκειμένου να συνάψει συμβάσεις πώλησης ΦΑ με τους ιδιώτες επενδυτές οι οποίοι έχουν λάβει ή αναμένουν άδεια για τη δημιουργία μονάδων παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος. Σημειώνεται ότι η ηλεκτροπαραγωγή και συμπαραγωγή⁴ ηλεκτρισμού και θερμότητας με πρώτη ύλη το ΦΑ εξελίσσεται με ταχύτερους ρυθμούς στην Ευρώπη, δεδομένου ότι αποτελεί την καλύτερη δυνατή επιλογή τόσο από πλευράς κόστους παραγωγής όσο και περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Η συμπαραγωγή Ηλεκτρισμού και Θερμότητας είναι ένας από τους τομείς της χρήσης του ΦΑ στις ελληνικές επιχειρήσεις που αναμένεται να βελτιώσει σημαντικά την ανταγωνιστικότητά τους μέσω της μείωσης του συνολικού ενεργειακού κόστους. Η χρήση του ΦΑ στα θερμοκήπια είναι ευρέως διαδεδομένη σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες. Το βασικό πλεονέκτημα της χρήσης του οφείλεται στον εμπλουτισμό του αέρα του θερμοκηπίου με Διοξείδιο του Άνθρακα, το οποίο παράγεται κατά την καύση του ΦΑ και συμβάλλει στη διαδικασία της φωτοσύνθεσης και κατά συνέπεια στη διαδικασία της παραγωγής. Επιπλέον, η χρήση του ΦΑ διευκολύνει την επίτευξη των κατάλληλων συνθηκών θερμοκρασίας και υγρασίας που ευνοούν την ανάπτυξη της καλλιέργειας. Η επέκταση των δικτύων διανομής θα δώσει τη δυνατότητα χρήσης του ΦΑ και σε πολλούς τομείς της γεωργίας. Ένα παράδειγμα επιτυχούς αξιοποίησης-χρήσης του ΦΑ στον τομέα της γεωργίας, αλλά και στη συμπαραγωγή, είναι η λειτουργία μεγάλης (και πρότυπης για τα δεδομένα της χώρας μας) θερμοκηπιακής μονάδας έξω από την πόλη της Αλεξάνδρειας από ιδιωτική εταιρία.

Από την περιοχή του Δήμου Αλεξάνδρειας διέρχεται ο κεντρικός αγωγός φυσικού αερίου της Δημόσιας Επιχείρησης Αερίου (ΔΕΠΑ) που επί του παρόντος εξυπηρετεί μόνο ανάγκες βιομηχανικών καταναλωτών της περιοχής. Επίσης, από την περιοχή του Δήμου θα διέλθει και ο Ιταλο-Ελληνο-Τουρκικός αγωγός φυσικού αερίου, γεγονός που καθιστά τον Δήμο Αλεξάνδρειας προνομιούχο ως προς την πρόσβασή του σε αυτή την ανανεώσιμη πηγή ενέργειας.

α) Εθνικό Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου

Το Εθνικό Σύστημα Μεταφοράς ΦΑ περιλαμβάνει:

(α) Τον Κεντρικό Αγωγό μεταφοράς αερίου (υψηλής πίεσης 70 bar), που αναπτύσσεται σε συνολικό μήκος 599 Km. Εκτείνεται από τα ελληνοβουλγαρικά σύνορα (Προμαχώνας) έως το Λαύριο Αττικής και από την Θεσσαλονίκη έως τα ελληνοτουρκικά σύνορα (Κήποι Έβρου).

(β) Κλάδους μεταφοράς, (μέσης πίεσης 19 bar), συνολικού μήκους 523 Km. Οι κλάδοι ξεκινούν από τον κεντρικό αγωγό και τροφοδοτούν με φυσικό αέριο περιοχές της Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, της Θεσσαλονίκης, του Πλατέος, του Βόλου, της Βοιωτίας, των Οινόφυτων, της Αττικής και της Κορίνθου.

⁴ Συμπαραγωγή είναι η ταυτόχρονη παραγωγή ηλεκτρικής και θερμικής ενέργειας (ή ψύξης) από την ίδια ενεργειακή μονάδα. Τα πλεονεκτήματα της συμπαραγωγής είναι η αυξημένη συνολική ενεργειακή απόδοση (έως 85%) καθώς και η ενεργειακή αυτονομία που προσφέρει.

(γ) Τους Μετρητικούς και Ρυθμιστικούς σταθμούς ΦΑ.

(δ) Το Κέντρο Ελέγχου και Κατανομής Φορτίου, και

(ε) Κέντρα Λειτουργίας και Συντήρησης στην Αττική, τη Θεσσαλονίκη, τη Θεσσαλία και στην Ξάνθη.

Χάρτης 8 : Δίκτυο Μεταφοράς Φυσικού Αερίου στη Βόρεια Ελλάδα

Πηγή : Δ.Ε.Π.Α. Α.Ε. (http://www.depa.gr/files/downloadables/national_map.PDF)

Το ΦΑ εισάγεται στη χώρα μας μέσω αγωγών υψηλής πίεσης. Τα σημεία εισόδου του συστήματος μεταφοράς του ΦΑ είναι τρία. Το πρώτο είναι στα ελληνοβουλγαρικά σύνορα, από όπου εισέρχεται στον κεντρικό αγωγό φυσικό αέριο από τη Ρωσία. Το δεύτερο σημείο εισόδου είναι στα ελληνοτουρκικά σύνορα, όπου το Εθνικό Σύστημα Μεταφοράς ΦΑ διασυνδέεται με το τουρκικό σύστημα μεταφοράς. Το τρίτο σημείο εισόδου ΦΑ βρίσκεται στη νήσο Ρεβυθούσα (Πάχη Μεγάρων), όπου υπάρχουν εγκαταστάσεις εκφόρτωσης, αποθήκευσης και επαναεριοποίησης του υγροποιημένου ΦΑ που εισάγεται με δεξαμενόπλοια από τη Μέση Ανατολή.

Τα δίκτυα μέσης πίεσης (19bar) του φυσικού αερίου έχουν αποδέκτες βιομηχανικούς καταναλωτές, ενώ τα δίκτυα χαμηλής πίεσης (4bar), που έχουν αναπτυχθεί κυρίως στα πολεοδομικά συγκροτήματα Αθηνών και Θεσσαλονίκης, στη Λάρισα, κ.ά. εξυπηρετούν κυρίως οικιακές και εμπορικές χρήσεις. Η ΔΕΠΑ Α.Ε., μέσω της Εταιρίας Διανομής Αερίου, έχει παραχωρήσει στις θυγατρικές της, Εταιρίες Παροχής Αερίου Αττικής, Θεσσαλονίκης και Θεσσαλίας τη χρήση των δικτύων μέσης και χαμηλής πίεσης που αφορούν τις αντίστοιχες περιοχές. Η απελευθέρωση της αγοράς φυσικού αερίου αναμένεται να δραστηριοποιήσει και τον ιδιωτικό τομέα.

β) «Ελληνο-Ιταλο-Τουρκικός» αγωγός Φυσικού Αερίου

Στις 26-07-2007 υπεγράφη τριμερής διακρατική συμφωνία για την κατασκευή του επονομαζόμενου «Ευρωπαϊκού Νότιου Διαδρόμου Φυσικού Αερίου» μεταξύ Τουρκίας-Ελλάδας-Ιταλίας, που θα ξεκινά από το

Καρατσάμπεϋ της Τουρκίας, θα οδεύει προς Κομοτηνή και από εκεί στη Θεσπρωτία (χερσαίο τμήμα αγωγού) συνεχίζοντας υποθαλάσσια (αγωγός Poseidon) προς το Ότραντο της Ιταλίας. Το ελληνικό τμήμα του έργου έχει ενταχθεί στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα-Επιχειρηματικότητα», με προϋπολογισμό 650 εκατ. ευρώ και διάρκεια υλοποίησης πέντε χρόνια.

Ο αγωγός θα μεταφέρει ΦΑ από τις χώρες της Ασίας και της Μέσης Ανατολής στην Ιταλία και μέσω αυτής σε άλλα κράτη της κεντρικής Ευρώπης. Σύμφωνα με το Υπουργείο Ανάπτυξης, ο αγωγός αυτός θα έχει ετήσια δυναμικότητα μεταφοράς 11,5 δισ. κυβικών μέτρων ΦΑ. Από αυτά, τα 8,8 δισ. κυβικά μέτρα ανά έτος θα διαμετακομίζονται στην Ιταλία, 0,75 δισ. κυβικά μέτρα ανά έτος έχουν ήδη συμβολαιοποιηθεί από την ΔΕΠΑ ενώ και τα υπόλοιπα 2 δισ. κυβικά μέτρα ανά έτος εξασφαλίζονται, μέσω της εν λόγω τριμερούς διακρατικής συμφωνίας, για την τροφοδοσία της Ελλάδας. Την ποσότητα αυτή θα μπορεί να εμπορευτεί οποιαδήποτε εμπορική εταιρία δραστηριοποιείται στην Ελληνική αγορά ΦΑ συμπεριλαμβανομένης και της ΔΕΠΑ.

Ο αγωγός θα διέρχεται και από το Νομό Ημαθίας (το μεγαλύτερο μάλιστα τμήμα του μέσα από τα όρια του Δήμου Αλεξάνδρειας).

γ) Επιχείρηση Αερίου Κεντρικής Μακεδονίας

Όλες οι δραστηριότητες του ΦΑ οι οποίες αφορούν στα δίκτυα πόλης (μικρός βιομηχανικός, εμπορικός και οικιακός τομέας) έχουν εκχωρηθεί από τη ΔΕΠΑ Α.Ε. στις Εταιρίες Παροχής Αερίου (ΕΠΑ). Μετά την λειτουργία των τριών υφιστάμενων ΕΠΑ Αττικής, Θεσσαλονίκης και Θεσσαλίας έχει σχεδιαστεί η ίδρυση τριών νέων ΕΠΑ, στη Στερεά Ελλάδα, τη Κεντρική Μακεδονία και την Ανατολική Μακεδονία-Θράκη. Ο προγραμματισμός για την σύσταση και λειτουργία των τριών νέων Εταιριών έχει καθυστερήσει, ωστόσο έχουν εκπονηθεί μελέτες για τα επενδυτικά προγράμματα στις νέες ΕΠΑ, τη ζήτηση του ΦΑ στις περιοχές τους, καθώς και την πορεία των αποτελεσμάτων τους.

Με βάση το σχεδιασμό για την ίδρυση Εταιρείας Παροχής Αερίου (ΕΠΑ) στην περιοχή της Κεντρικής Μακεδονίας (πλην του πολεοδομικού συγκροτήματος Θεσσαλονίκης όπου δραστηριοποιείται ήδη η ΕΠΑ Θεσσαλονίκης), ο Δήμος Αλεξάνδρειας πρέπει να στοχεύσει στην περαιτέρω διείσδυση και αξιοποίηση του ΦΑ σε βιομηχανικές και βιοτεχνικές επιχειρήσεις της περιοχής του και, σε συνεργασία με όμορες πόλεις (Βέροια, Κατερίνη, Νάουσα, Γιαννιτσά, Έδεσσα), στην κατασκευή δικτύων χαμηλής πίεσης φυσικού αερίου, τουλάχιστον στον αστικό ιστό της πόλης της Αλεξάνδρειας. Επίσης, με την επέκταση των αγωγών ΦΑ σε περιοχές όπου υπάρχουν μεγάλα ιδιόκτητα αγροτεμάχια του Δήμου με καλή οδική πρόσβαση, καθίστανται ελκυστικές οι επενδύσεις ΑΠΕ.

Στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα» (Άξονας Προτεραιότητας 4) περιλαμβάνονται μέτρα για τον ενεργειακό τομέα, μεταξύ αυτών και την περαιτέρω διείσδυση του ΦΑ σε οικιακούς καταναλωτές και στη βιομηχανία.

1.9. Ενέργεια - Τηλεπικοινωνίες

Σε θέματα κατανάλωσης ενέργειας και τηλεπικοινωνιών, δεν εμφανίζονται σημαντικά προβλήματα ως προς τις εξυπηρετήσεις των οικισμών του Δήμου. Το μόνο αρνητικό είναι η μη σύνδεση με τον αγωγό φυσικού αερίου, καθώς τα σχετικά έργα δεν έχουν προχωρήσει. Εκείνο που θα μπορούσε να σημειωθεί είναι η αισθητική υποβάθμιση του οικιστικού περιβάλλοντος των οικισμών από την ύπαρξη των επίγειων δικτύων και των επιμέρους στοιχείων τους (π.χ. κολώνες ΔΕΗ, τηλεγραφόξυλα).

1.10. Ευρυζωνικά Δίκτυα του Δήμου

Στην περιοχή έχουν αναπτυχθεί από τους Δήμους Αλεξάνδρειας και Πλατέος ευρυζωνικά δίκτυα. Οπτικών ινών και ασύρματο δίκτυο (wi-fi), αντίστοιχα, με χρηματοδότηση από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Κοινωνία της Πληροφορίας 2000-2006».

Το Μητροπολιτικό Δίκτυο Οπτικών Ινών (Metropolitan Area Network - MAN) έχει αναπτυχθεί στην πόλη της Αλεξάνδρειας και περιλαμβάνει (μαζί με την επέκτασή του) συνολικά 27 σημεία δημόσιου ενδιαφέροντος (βλέπε Πίνακα 17).

Στόχος του έργου είναι:

- Να προσφέρει αναβαθμισμένες και ποιοτικές συνδέσεις στους φορείς που θα συνδεθούν.
- Να οδηγήσει σε μείωση των τηλεπικοινωνιακών δαπανών και σε απόσβεση της επένδυσης.
- Να λειτουργήσει ως μοχλός ανάπτυξης και προσέλκυσης νέων υπηρεσιών και δραστηριοτήτων.
- Να βοηθήσει στην ανάπτυξη ευρυζωνικών υπηρεσιών στην περιοχή με την υποδομή που θα δημιουργηθεί.

Σημειώνεται ότι το έργο δεν έχει τεθεί σε λειτουργία, όπως και το σύνολο σχεδόν ανάλογων έργων που έχουν αναπτυχθεί σε διάφορες πόλεις της χώρας. Η χρήση των Δημοτικών Μητροπολιτικών Δικτύων Οπτικών Ινών και η υιοθέτηση ενός κατάλληλου επιχειρηματικού σχεδίου εκμετάλλευσης - αξιοποίησης των υποδομών τους για την παροχή ευρυζωνικών υπηρεσιών, αποτελεί αντικείμενο μελέτης μεταξύ της Κοινωνίας της Πληροφορίας ΑΕ και της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας.

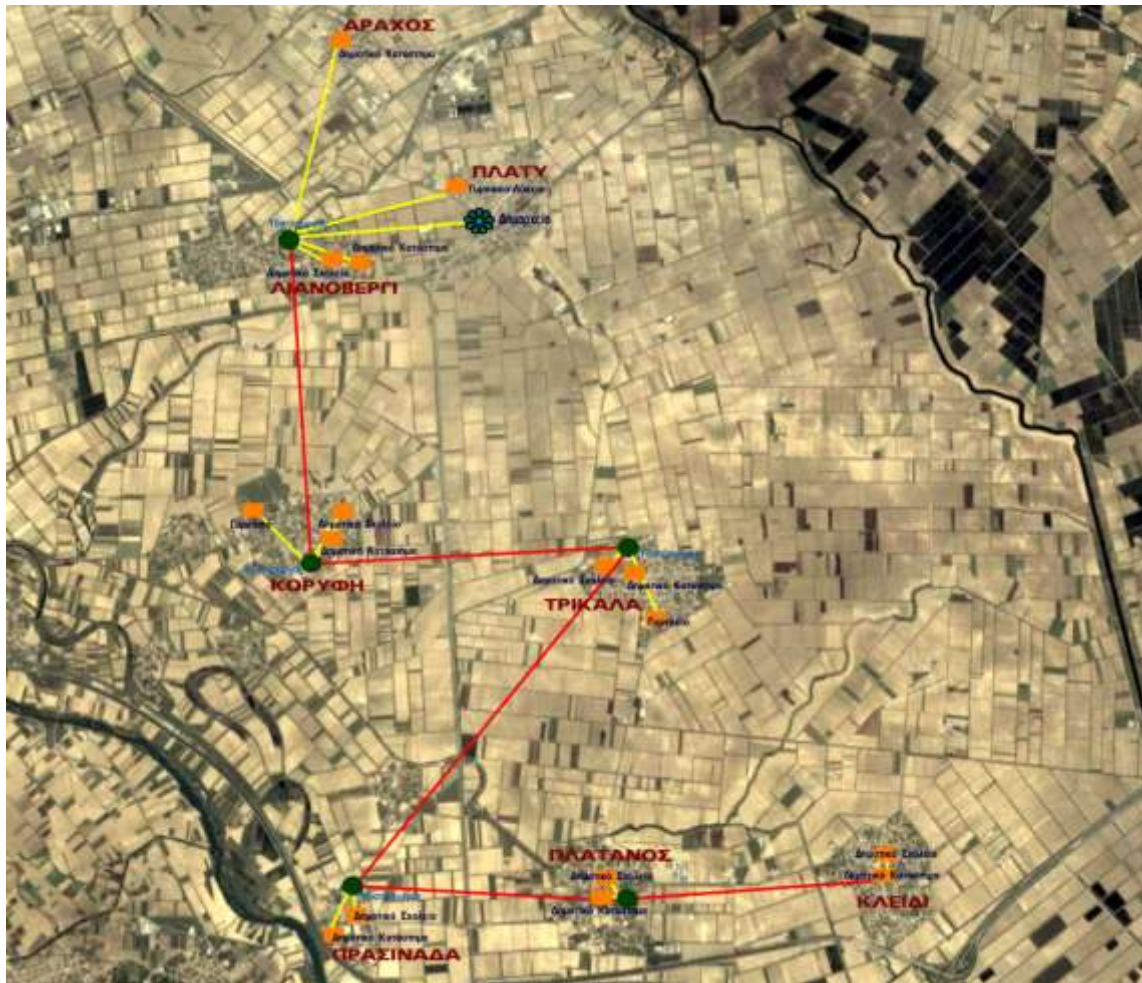
Πίνακας 17 : Σημεία Μητροπολιτικού Δικτύου Οπτικών Ινών Πόλεως Αλεξάνδρειας

α/α	Σημείο Ενδιαφέροντος	Κατηγορία	Κτίριο	Είδος Σύνδεσης	Διεύθυνση
1	1 ^ο Δημοτικό Σχολείο & Ειδικό Σχολείο	Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση	Ιδιόκτητο	Οπτική ίνα	Νικ. Ευαγγελά 13

α/α	Σημείο Ενδιαφέροντος	Κατηγορία	Κτίριο	Είδος Σύνδεσης	Διεύθυνση
2	4 ^ο Δημοτικό Σχολείο	Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση	Ιδιόκτητο	Οπτική ίνα	Ελ. Βενιζέλου 7
3	1 ^ο & 2 ^ο ΤΕΕ και ΣΕΚ	Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση	Ιδιόκτητο	Ασύρματη	Πάροδος 28 ^{ης} Οκτωβρίου
4	2 ^ο Γυμνάσιο & 2 ^ο Λύκειο	Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση	Ιδιόκτητο	Οπτική ίνα	Τραπεζούντος 2
5	1 ^ο Γυμνάσιο & 1 ^ο Λύκειο	Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση	Ιδιόκτητο	Οπτική ίνα	Ελ. Βενιζέλου 97
6	ΚΑΠΗ	Υπηρεσίες	Μισθωμένο	Οπτική ίνα	Μακεδονομάχων 17
7	ΔΕΥΑΑ (κτήρια πρώην ΕΑΣ)	Υπηρεσίες		Οπτική ίνα	Πλατεία ΟΣΕ
8	Δημαρχείο	Υπηρεσίες		Οπτική ίνα	Εθν. Αντίστασης 42
9	Πυροσβεστική	Υπηρεσίες	Ιδιόκτητο	Οπτική ίνα	Βεροίας 2
10	ΤΟΕΒ	Υπηρεσίες	Ιδιόκτητο	Οπτική ίνα	Κατρανίτσα 17
11	Ειρηνοδίκηο	Υπηρεσίες		Οπτική ίνα	Εθν. Αντίστασης 46
12	ΚΕΠ	Υπηρεσίες	Μισθωμένο	Οπτική ίνα	Δ. Βετσοπούλου 6
13	Πολεοδομία	Υπηρεσίες		Οπτική ίνα	Ελ. Βενιζέλου 2
14	Γραφείο Β' βάθμιας Εκπαίδευσης	Υπηρεσίες	Μισθωμένο	Οπτική ίνα	Γρηγ. Λαμπράκη
15	Γραφείο Α' βάθμιας Εκπαίδευσης	Υπηρεσίες	Μισθωμένο	Οπτική ίνα	Μεγ. Αλεξάνδρου 27
16	Αστυνομία & Δ.Ο.Υ.	Υπηρεσίες	Ιδιόκτητο	Οπτική ίνα	Δ. Βετσοπούλου 89
17	ΙΚΑ - ΟΑΕΔ	Υπηρεσίες	Μισθωμένο	Οπτική ίνα	Δ. Βετσοπούλου 130
18	Δ/νση Γεωργίας	Υπηρεσίες	Ιδιόκτητο	Οπτική ίνα	Βεροίας 2
19	ΤΟΕΒ	Υπηρεσίες	Μισθωμένο	Οπτική ίνα	Αριστοτέλους 25
20	Κέντρο Υγείας	Υγεία Πρόνοια	Ιδιόκτητο	Οπτική ίνα	Σμύρνης 1
21	Εκθεσιακό και Συνεδριακό Κέντρο	Πολιτισμός	Ιδιόκτητο	Οπτική ίνα	Δ. Βετσοπούλου & Εθν. Αντίστασης
22	Λαογραφικό Μουσείο	Πολιτισμός		Οπτική ίνα	25 ^{ης} Μαρτίου & Κολινδρού
23	Γυμναστήριο - Δημοτικό Στάδιο	Αθλητισμός	Ιδιόκτητο	Οπτική ίνα	Ελ. Βενιζέλου & 25 ^{ης} Μαρτίου
24	Δημοτικό Κολυμβητήριο	Αθλητισμός			

Το Ασύρματο Ευρυζωνικό Δίκτυο Τοπικής Πρόσβασης του Δήμου Πλατέος περιλαμβάνει 20 σημεία τοπικής πρόσβασης (wi-fi hot spots) που έχουν αναπτυχθεί στους οικισμούς Πλατέος, Αράχου, Λιανοβεργίου, Παλαιοχωρίου, Τρικάλων, Κορυφής, Πλατάνου, Πρασινάδας και Κλειδίου. Το δίκτυο είναι σε λειτουργία από το τέλος του 2009 και παρέχει τη δυνατότητα δωρεάν πρόσβασης στο internet στους πολίτες εφόσον βρίσκονται εντός της περιοχής του σήματος (περίπου 80-150m).

Χάρτης 9 : Σημεία Ασύρματου Ευρυζωνικού Δικτύου τοπικής πρόσβασης Δημοτικής Ενότητας Πλατέος

1.10. Μεταφορικές Υποδομές

Από την περιοχή του Δήμου Αλεξάνδρειας διέρχονται οι κύριοι οδικοί και σιδηροδρομικοί άξονες της χώρας. Η Εγνατία Οδός και ο Αυτοκινητόδρομος Αιγαίου (ΠΑΘΕ) και οι γραμμές του σιδηροδρομικού δικτύου Θεσσαλονίκης-Αθηνών και Θεσσαλονίκης-Αμυνταίου-Φλώρινας. Ένας ακόμη σημαντικός οδικός άξονας που εξυπηρετεί την περιοχή είναι η παλαιά Εθνική Οδός Θεσσαλονίκης - Βέροιας. Ο οδικός άξονας αυτός

λόγω της παλαιότητας του απέχει πολύ από τα σημερινά πρότυπα ενός σύγχρονου αυτοκινητοδρόμου και σε ορισμένα σημεία του είναι επικίνδυνος, γεγονός που φαίνεται από το πλήθος των τροχαίων δυστηχημάτων που έχουν σημειωθεί. Βασικοί δρόμοι στα όρια του Δήμου είναι, επίσης, ο δρόμος που συνδέει την Αλεξάνδρεια με τα Γιαννισά και την Κρύα Βρύση. Πρόκειται για οδούς του επαρχιακού οδικού δικτύου του νομού Ημαθίας με όλα τα γνωστά προβλήματα του ελληνικού επαρχιακού οδικού δικτύου.

Το εσωτερικό οδικό δίκτυο σύνδεσης των οικισμών κρίνεται, σε γενικές γραμμές, αρκετά ικανοποιητικό.

Στην Αλεξάνδρεια υπάρχει στρατιωτικό Αεροδρόμιο, που εξυπηρετεί τις ανάγκες της αεροπορίας Στρατού και για το οποίο έχουν διατυπωθεί προτάσεις από τον Δήμο και άλλους τοπικούς φορείς να μετεξελιχθεί, παράλληλα, η χρήση του σε εμπορευματικό Αεροσταθμό, με σκοπό τη μεταφορά των νωπών κυρίων γεωργικών προϊόντων, που παράγονται σε αφθονία στους γύρω Νομούς, προς τις αγορές της Κεντρικής και Βόρειας Ευρώπης, καθώς και της Ρωσίας.

1.11. Διαχείριση Απορριμμάτων

Η αποκομιδή των οικιακών απορριμμάτων, στο σύνολο της εδαφικής περιφέρειας του Δήμου, γίνεται από την υπηρεσία καθαριότητας του Δήμου. Τόσο στην πόλη της Αλεξάνδρειας όσο και στους υπόλοιπους 39 Οικισμούς υπάρχουν συνολικά 7.256 κάδοι προσωρινής αποθήκευσης, διαφόρων τύπου και όγκου, περιλαμβανομένων και αυτών που εξυπηρετούν ανάγκες μεγάλων καταναλωτών (επιχειρήσεις, βιοτεχνίες, βιομηχανίες).

Πίνακας 18 : Αριθμός κάδων κατά Δημοτική Ενότητα και Οικισμό του Δήμου Αλεξάνδρειας

Δήμος Αλεξάνδρειας (σύνολο)					
Δημοτική Ενότητα	Πλαστικοί		Μεταλλικοί		Ανακύκλωσης
	440 lt.	1.100 lt.	1.100 lt.	2.200 lt.	1.100 lt.
Αλεξάνδρεια	2.145	-	414	18	212
Πλατέος	2.199	-	210	-	132
Μελίκης	836	-	451	-	109
Αντιγονιδών	918	63	2	-	60
ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΥ	6.098	63	1.077	18	513

Δημοτική Ενότητα Αλεξάνδρειας					
Οικισμός	Πλαστικοί		Μεταλλικοί		Ανακύκλωσης
	440 lt.	1.100 lt.	1.100 lt.	2.200 lt.	1.100 lt.
Αλεξάνδρεια	-	-	229	18	136
Συν. Αγίου Γεωργίου/Αμπελοτόπια	550	-	100	-	-
Νεοχώρι	160	-	4	-	4
Σχοινάς	120	-	3	-	-
Καψόχωρα	180	-	4	-	4
Νησέλι	167	-	4	-	10

Βρυσάκι	184	-	17	-	14
Νησί	280	-	26	-	20
Λουτρός	304	-	25	-	14
Καμποχώρι	200	-	2	-	10
ΣΥΝΟΛΟ	2.145	-	414	18	212

Δημοτική Ενότητα Πλατέος

Οικισμός	Πλαστικοί		Μεταλλικοί		Ανακύκλωσης
	440 lt.	1.100 lt.	1.100 lt.	2.200 lt.	1.100 lt.
Πλατύ	487	-	54	-	34
Τρίκαλα	382	-	33	-	23
Κλειδί	250	-	19	-	18
Κορυφή	210	-	7	-	10
Παλαιοχώρι	171	-	29	-	11
Λιανοβέργι	160	-	10	-	8
Πλάτανος	140	-	17	-	16
Άραχος	100	-	8	-	4
Πρασινάδα	68	-	5	-	-
Παλαιόχωρα	64	-	5	-	2
Κυδωνιά	44	-	2	-	3
Νησελούδι	38	-	1	-	2
[Βιομηχανίες περιοχής]	29	-	19	-	-
ΣΥΝΟΛΟ	2.199	-	210	-	132

Δημοτική Ενότητα Μελίκης

Οικισμός	Πλαστικοί		Μεταλλικοί		Ανακύκλωσης
	440 lt.	1.100 lt.	1.100 lt.	2.200 lt.	1.100 lt.
Μελίκη	345	-	190	-	48
Κυψέλη	40	-	42	-	6
Αγκαθιά	105	-	88	-	17
Τριλοφιά	15	-	20	-	3
Αγία Τριάδα	60	-	20	-	3
Π. Πρόδρομος	130	-	36	-	12
Ν. Πρόδρομος	26	-	10	-	3
Νεόκαστρο	115	-	45	-	14
Γεράκι	-	-	-	-	3
ΣΥΝΟΛΟ	836	-	451	-	109

Δημοτική Ενότητα Αντιγονιδών

Οικισμός	Πλαστικοί		Μεταλλικοί		Ανακύκλωσης
	440 lt.	1.100 lt.	1.100 lt.	2.200 lt.	1.100 lt.
Καβάσιλα	147	21	1	-	16
Καλοχώρι	35	-	-	-	2
Επισκοπή	110	-	-	-	6
Ξεχασμένη	120	-	-	-	10
Ραψομανίκι	40	-	-	-	3
Κεφαλοχώρι	110	-	-	-	4
Παλαιό Σκυλίτσι	120	-	-	-	3
Σταυρός	236	42	1	-	16
ΣΥΝΟΛΟ	918	63	2	-	60

Πηγή : Υπηρεσία Καθαριότητας Δήμου Αλεξάνδρειας (2011).

Η συλλογή των οικιακών απορριμμάτων αποτελεί ευθύνη του Δήμου και εκτελείται σε καθημερινή βάση στην πόλη της Αλεξάνδρειας και δυο φορές την εβδομάδα στους υπόλοιπους οικισμούς του Δήμου. Η αποκομιδή των ανακυκλώσιμων υλικών (μπλε κάδων) γίνεται μια φορά την εβδομάδα.

Προβλήματα εντοπίζονται στην περισυλλογή ογκωδών αντικειμένων, κηπουρικών υπολειμμάτων, οικοδομικών υλικών, κλπ. λόγω της υψής των αντικειμένων καθώς και της έλλειψης του Δήμου σε αναγκαίο προσωπικό και κατάλληλα οχήματα.

Το 2011 το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Αλεξάνδρειας αποφάσισε:

- Την οριστική παύση λειτουργίας των ΧΑΔΑ Νησελίου στη θέση Παλιομάννα (πρώην Δήμου Αλεξάνδρειας) και ΧΑΔΑ Τρικάλων στη θέση Κάλιανη (πρώην Δήμου Πλατέος),
- Την σύναψη προγραμματικής σύμβασης μεταξύ Δήμου Αλεξάνδρειας, Ενιαίου Συνδέσμου Διαχείρισης Απορριμμάτων ΟΤΑ Νομού Ημαθίας και Συνδέσμου Διαδημοτικής Συνεργασίας Περιβαλλοντικής Διαχείρισης στερεών αποβλήτων 3ης Διαχειριστικής Ενότητας Νομού Πέλλας για τη διάθεση των απορριμμάτων στον ΧΥΤΑ του Δήμου Πέλλας, και
- Την ανάθεση εκτέλεσης της υπηρεσίας μεταφόρτωσης και μεταφοράς απορριμμάτων σε εργολάβο.

Παράλληλα, πρόσφατα έχει υποβληθεί από τον Δήμο πρόταση χρηματοδότησης στο ΥΠΕΚΑ για την προμήθεια ενός ρυμουλκού, δύο ημιρυμουλκούμενων ειδικών χρήσεων και δύο κλαδοθρυμματιστών. Η προμήθεια αυτή θεωρείται υψίστης σημασίας, αφού μετά την οριστική παύση των ΧΑΔΑ προκύπτει θέμα με τη διάθεση των απορριμμάτων, δεδομένου ότι στο Νομό Ημαθίας δεν υπάρχει ΧΥΤΑ ή ΧΥΤΥ. Με την προμήθεια αυτή, θα μεταφέρονται τα απορρίμματα του Δήμου Αλεξάνδρειας στο ΧΥΤΑ του Δήμου Πέλλας, χωρίς την συνδρομή εξωτερικού μέρους (εργολάβου) που θα έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση του κόστους μεταφοράς.

Επίσης, ο Δήμος έχει υποβάλει πρότασης χρηματοδότησης στο ΥΠΕΚΑ για την αποκατάσταση των ανενεργών χωματερών του και την κατασκευή Σταθμού Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων (ΣΜΑ). Σημειώνεται ότι ο ΠΕΣΔΑ-ΚΜ προβλέπει τη χωροθέτηση και λειτουργία δύο ΣΜΑ στο Νομό Ημαθίας: στο Δήμο Νάουσας και στο Δήμο Αλεξάνδρειας. Η περιοχή χωροθέτησης του ΣΜΑ Αλεξάνδρειας, όπως ορίστηκε με την υπ' αριθμό 213/20-04-2011 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, είναι το ανατολικό τμήμα του αγροτεμαχίου 666, συνολικής έκτασης 53,8 στρ. (αριθμός εσωτερικής διανομής 1965 και 1969), που βρίσκεται στην περιοχή «Άμμου» της Δημοτικής Κοινότητας Αλεξάνδρειας.

1.12. Ατμοσφαιρική ρύπανση

Δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για τα επίπεδα της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στην περιοχή του Δήμου Αλεξάνδρειας. Σύμφωνα με στοιχεία που αναφέρονται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Μακεδονίας-Θράκης 2007-2013, σε τμήματα των Νομών Ημαθίας και Θεσσαλονίκης τα επίπεδα συγκέντρωσης NO_x εμφανίζονται υψηλότερα από το ανώτατο μέσο ετήσιο επίπεδο συγκέντρωσης (30 μg/m³) που ορίζει η Οδηγία 1999/30/ΕΚ για την προστασία του οικοσυστήματος και ειδικότερα της χλωρίδας. Σύμφωνα με την ίδια Οδηγία η ανώτατη

επιτρεπόμενη συγκέντρωση διοξειδίου του αζώτου (NO₂) για την προστασία της υγείας του ανθρώπου είναι 40 µg/m³. Κατά μήκος της Εγνατίας Οδού, και με ευθύνη του φορέα λειτουργίας του έργου υπάρχει δίκτυο μετρήσεων των εκπομπών αερίων ρύπων. Σε ό,τι αφορά τον δείκτη τοπικών επιπτώσεων (συγκεντρώσεις CO και NO_x), σε απόσταση 100 m από τον άξονα, η μέση συγκέντρωση του μονοξειδίου του άνθρακα (CO), εκτιμήθηκε ότι είναι ίση με 22,2 µg/m³. Οι μεγαλύτερες συγκεντρώσεις καταγράφονται στην Περιφέρεια της Κεντρικής Μακεδονίας και ειδικότερα στους Νομούς Ημαθίας και Θεσσαλονίκης. Οι εκτιμώμενες τιμές είναι πολύ χαμηλότερες από τα ανώτατα επιτρεπτά όρια για την υγεία του ανθρώπου, όπως ορίζονται στην Οδηγία 2000/69/ΕΚ (για μέση τιμή 8ώρου ορίζεται μέγιστη συγκέντρωση CO ίση με 10 mg/m³). Στην Κεντρική Μακεδονία, οι εκπομπές σωματιδίων (PM10) οφείλονται κατά κύριο λόγο στις βιομηχανικές δραστηριότητες και δευτερευόντως στη λειτουργία των μονάδων κεντρικής θέρμανσης και τις μεταφορές. Οι εκπομπές διοξειδίου του θείου (SO₂) οφείλονται κατά κύριο λόγο στη χρήση ορυκτών καυσίμων (πετρέλαιο, λιγνίτης, κάρβουνο κλπ), λόγω του περιεχόμενου σε αυτά θείου (S). Επομένως όλες οι οικονομικές δραστηριότητες λόγω της συσχέτισής τους με τα πρωτογενή ορυκτά καύσιμα προκαλούν σημαντικές εκπομπές SO₂. Οι εκπομπές οξειδίων του αζώτου (NO_x) οφείλονται κατά κύριο λόγο στις οδικές μεταφορές και δευτερευόντως τις υπόλοιπες δραστηριότητες.

Κρίνεται σκόπιμο να πραγματοποιηθούν μετρήσεις ατμοσφαιρικών ρύπων στην πόλη της Αλεξάνδρειας και σε ορισμένες περιοχές του Δήμου όπου είναι εγκατεστημένες βιομηχανίες που εκλύουν αέριους ρύπους (π.χ. περιοχή Πλατέος).

1.13. Πληθυσμιακά και δημογραφικά χαρακτηριστικά της περιοχής

1.13.1. Πληθυσμιακή εξέλιξη Δημοτικών Ενοτήτων Δήμου Αλεξάνδρειας

Με βάση τα στοιχεία των απογραφών που έχει πραγματοποιήσει η Εθνική Στατιστική Υπηρεσία, ο πραγματικός πληθυσμός του Δήμου Αλεξάνδρειας από 30.466 κατοίκους που ήταν το 1951 ανήλθε σε 43.209 κατοίκους το 2001, ενώ σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία της τελευταίας απογραφής του 2011 που έδωσε στη δημοσιότητα η ΕΛΣΑΤ ο μόνιμος πληθυσμός του Δήμου ανέρχεται σήμερα σε 41.610 κατοίκους.

Πίνακας 19 : Εξέλιξη πραγματικού πληθυσμού Δήμου Αλεξάνδρειας (1951-2011)

ΧΩΡΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	1951	1961	1971	1981	1991	2001	2011*
Δ.Ε. Αλεξάνδρειας	9.218	12.445	14.261	17.038	18.645	19.283	-
Δ.Ε. Πλατέος	10.350	10.464	10.206	11.064	11.304	11.128	-
Δ.Ε. Μελίκης	6.148	7.266	7.411	7.920	7.982	7.438	-
Δ.Ε. Αντιγονιδών	4.750	5.525	5.227	5.649	5.733	5.360	-
Δήμος Αλεξάνδρειας	30.466	35.700	37.105	41.671	43.664	43.209	41.610
Ν. ΗΜΑΘΙΑΣ	96.439	114.515	118.103	133.750	139.934	143.618	140.710
% ΣΤΟ Ν. ΗΜΑΘΙΑΣ	31,59%	31,17%	31,42%	31,15%	31,20%	30,09%	29,57%
ΣΥΝΟΛΟ ΕΛΛΑΔΟΣ	7.632.801	8.388.553	8.768.641	9.740.417	10.259.900	10.964.020	10.787.690

* Προσωρινά αποτελέσματα μόνιμου πληθυσμού.

Πηγή : ΕΣΥΕ, ίδια επεξεργασία.

Στο διάστημα 1951-2001 τη μεγαλύτερη και μάλιστα εντυπωσιακή πληθυσμιακή αύξηση (109,19%) παρουσίασε η Δημοτική Ενότητα Αλεξάνδρειας που οφείλεται αποκλειστικά στη ραγδαία αύξηση του πληθυσμού της Αλεξάνδρειας, που από μία μικρή κωμόπολη μετεξελίχθηκε σταδιακά από τα μέσα της δεκαετίας του 1960 και κυρίως από τις αρχές της δεκαετίας του 1970 σε αστικό κέντρο. Τη μικρότερη αύξηση πληθυσμού (7,52%) εμφάνισε η Δημοτική Ενότητα Πλατέος. Όπως φαίνεται από τα στοιχεία του Πίνακα 7, ο ρυθμός αύξησης της Δημοτικής Ενότητας Αλεξάνδρειας (κατ' ουσίαν της πόλης της Αλεξάνδρειας), στο διάστημα 1951-2001, είναι υπερδιπλάσιος έως σχεδόν τριπλάσιος του ρυθμού αύξησης που σημείωσε η χώρα και ο Νομός Ημαθίας στην ίδια περίοδο.

Την περίοδο 1951-1961 ο Νομός Ημαθίας παρουσίασε αύξηση κατά 18,74% όταν η αύξηση στη χώρα ήταν 9,90%. Ο Δήμος Αλεξάνδρειας παρουσίασε τη σημαντικότερη αύξηση της τάξης του 18,94% και ο Δήμος Πλατέος τη μικρότερη με 1,1%. Την περίοδο 1961-1971 παρατηρείται επίσης, αύξηση του πληθυσμού με μικρότερους βέβαια ρυθμούς. Η αύξηση στο Νομό Ημαθίας (3,13%) υπολείπεται της αύξησης του συνόλου της χώρας (4,53%). Αξιοσημείωτη είναι η μείωση των πληθυσμών των Δήμων Μακεδονίδος (17,28%) και Δοβρά (12,96%) σε μεγαλύτερο ποσοστό και άλλων, όπως του Πλατέος σε μικρότερο. Ο Δήμος Αλεξάνδρειας με 14,59% συνεχίζει να παρουσιάζει την μεγαλύτερη αυξητική τάση. Κατά την επόμενη δεκαετία, ο ρυθμός αύξησης του πληθυσμού της χώρας (11,08%) υπολείπεται της αύξησης του νομού (13,25%). Ξεχωρίζει η αύξηση του πληθυσμού του Αποστόλου Παύλου με 23,1% και της Βέροιας με 22,3% και η σημαντική μείωση του πληθυσμού του Δήμου Μακεδονίδος (34,79%). Την περίοδο 1981-1991 εμφανίζεται μια εναρμόνιση της αυξητικής τάσης του πληθυσμού του Νομού Ημαθίας (4,62%) με την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας (6,8%) αλλά και με τον εθνικό μέσο όρο (5,33%). Οι μεγαλύτεροι δήμοι του νομού ακολουθούν την ίδια τάση και αυξάνονται ο Δήμος Βέροιας με 4,2% και ο Δήμος Νάουσας με 5,26%. Εντούτοις, τα προβλήματα που εμφανίστηκαν στην οικονομία της περιοχής και κυρίως της Νάουσας με την έντονη αποβιομηχανοποίηση αποτυπώθηκαν και στις δημογραφικές τάσεις της περιοχής την τελευταία δεκαετία. Έτσι, παρατηρήθηκε μείωση στο δήμο Νάουσας κατά 1,54% όταν ο νομός, η περιφέρεια και η χώρα εμφάνισαν αύξηση του πληθυσμού κατά 2,63%, 9,57% και 6,86%. Η μείωση αυτή παρατηρείται στους περισσότερους δήμους του νομού. Την ίδια περίοδο τα δύο άλλα μεγαλύτερα αστικά κέντρα του νομού, η Βέροια και η Αλεξάνδρεια εμφανίζουν αύξηση του πληθυσμού κατά 10,07% και 3,42% αντίστοιχα, η οποία οφείλεται και στην εσωτερική μετακίνηση του πληθυσμού από τους μικρότερους γεγονικούς Δήμους.

Η μεταβολή, ανά δεκατία, του πραγματικού πληθυσμού των Δημοτικών Ενοτήτων του Δήμου Αλεξάνδρειας παρουσιάζεται στον παρακάτω Πίνακα:

Πίνακας 20 : Μεταβολή πληθυσμού Δημοτικών Ενοτήτων Δήμου Αλεξάνδρειας (1951-2001)

	1951-2001	1951-1961	1961-1971	1971-1981	1981-1991	1991-2001
Δ.Ε. Αλεξάνδρειας	109,19 %	35,01 %	14,59 %	19,47 %	9,43 %	3,42 %
Δ.Ε. Πλατέος	7,52 %	1,10 %	- 2,47 %	8,41 %	2,17 %	- 1,56 %
Δ.Ε. Μελίκης	20,98 %	18,18 %	2,00 %	6,87 %	0,78 %	- 6,82 %
Δ.Ε. Αντιγονιδών	13,08 %	16,56 %	- 5,39 %	8,07 %	1,49 %	- 6,51 %
Νομός Ημαθίας	48,92 %	18,74 %	3,13 %	13,25 %	4,62 %	2,63 %
Σύνολο Ελλάδος	43,64 %	9,90 %	4,53 %	11,08 %	5,33 %	6,86 %

Πηγή : ΕΣΥΕ

1.13.2. Δημογραφικά χαρακτηριστικά του πληθυσμού

Πίνακας 21 : Κατανομή πραγματικού πληθυσμού κατά Φύλο και Ομάδες Ηλικιών (απογραφές 1991 και 2001)

ΕΠΙΠΕΔΟ ΧΩΡΙΚΗΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ	Αμφοτέρων των φύλων '91				Άρρενες '91				Θήλεις '91			
	Σύνολο	0-14	15-64	65+	Σύνολο	0-14	15-64	65+	Σύνολο	0-14	15-64	65+
Δ.Ε. Αλεξάνδρειας	18.645	4.180	12.725	1.740	9.269	2.123	6.325	821	9.376	2.057	6.400	919
Δ.Ε. Πλατεός	11.304	2.148	7.740	1.416	5.638	1.120	3.841	677	5.666	1.028	3.899	739
Δ.Ε. Μελίκης	7.982	1.616	5.453	913	3.989	839	2.739	411	3.993	777	2.714	502
Δ.Ε. Αντιγονιδών	5.733	1.079	3.895	759	2.876	543	1.970	363	2.857	536	1.925	396
Δήμος Αλεξάνδρειας	43.664	9.023	29.813	4.828	21.772	4.625	14.875	2.272	21.892	4.398	14.938	2.556
Νομός Ημαθίας	139.934	29.226	95.458	15.250	69.112	15.047	47.211	6.854	70.822	14.179	48.246	8.396
Κεντρική Μακεδονία	1.710.513	324.352	1.189.596	196.565	837.552	166.600	585.570	85.382	872.961	157.752	604.026	111.183
Σύνολο Ελλάδος	10.259.900	1.974.867	6.880.681	1.404.352	5.055.408	1.014.941	3.422.464	618.003	5.204.492	956.926	3.458.217	786.349
ΕΠΙΠΕΔΟ ΧΩΡΙΚΗΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ	Αμφοτέρων των φύλων '01				Άρρενες '01				Θήλεις '01			
	Σύνολο	0-14	15-64	65+	Σύνολο	0-14	15-64	65+	Σύνολο	0-14	15-64	65+
Δ.Ε. Αλεξάνδρειας	19.283	3.523	12.989	2.771	9.608	1.769	6.516	1.323	9.675	1.754	6.473	1.448
Δ.Ε. Πλατεός	11.128	1.802	7.399	1.927	5.626	907	3.810	909	5.502	895	3.589	1.018
Δ.Ε. Μελίκης	7.438	1.076	4.955	1.407	3.780	570	2.550	660	3.658	506	2.405	747
Δ.Ε. Αντιγονιδών	5.360	736	3.508	1.116	2.748	382	1.823	543	2.612	354	1.685	573
Δήμος Αλεξάνδρειας	43.209	7.137	28.851	7.221	21.762	3.628	14.699	3.435	21.447	3.509	14.152	3.786
Νομός Ημαθίας	143.618	23.563	96.487	23.568	71.083	11.988	48.270	10.825	72.535	11.575	48.217	12.743
Κεντρική Μακεδονία	1.874.214	291.840	1.286.187	296.187	922.393	150.433	638.835	133.125	951.821	141.407	647.352	163.062
Σύνολο Ελλάδος	10.964.020	1.664.085	7.468.395	1.831.540	5.427.682	858.763	3.749.184	819.735	5.536.338	805.322	3.719.211	1.011.805

Πηγή: ΕΣΥΕ

Πίνακας 22 : Κατανομή πραγματικού πληθυσμού κατά Φύλο και Ομάδες Ηλικιών Δημοτικής Ενότητας Αλεξάνδρειας (απογραφές 1991 και 2001)

Δημοτική/Τοπική Κοινότητα	Σύνολο	ΑΠΟΓΡΑΦΗ 2001 – ΟΜΑΔΕΣ ΗΛΙΚΙΩΝ																				
		0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85-89	90-94	95-99	100 +
Αλεξανδρείας	13.319	939	1.023	1.143	1.125	1.023	931	967	944	891	786	934	807	683	394	282	246	128	52	15	3	3
Βρυσακίου	700	47	49	50	49	54	47	35	40	49	45	56	50	49	36	19	14	8	2	1	0	0
Καμποχωρίου	916	34	42	67	85	67	46	50	60	56	65	91	79	60	28	28	31	19	7	1	0	0
Λουτρού	1.290	58	78	130	98	84	65	83	109	97	75	94	87	87	51	32	27	22	9	3	1	0
Νεοχωρίου	759	34	57	83	82	50	29	45	73	68	50	33	34	40	34	23	16	7	1	0	0	0
Νησίου	1.661	92	113	141	137	125	101	92	125	108	86	134	114	96	68	36	59	20	12	2	0	0
ΣΥΝΟΛΟ	18.645	1.204	1.362	1.614	1.576	1.403	1.219	1.272	1.351	1.269	1.107	1.342	1.171	1.015	611	420	393	204	83	22	4	3
Δημοτική/Τοπική Κοινότητα	Σύνολο	ΑΠΟΓΡΑΦΗ 1991 – ΟΜΑΔΕΣ ΗΛΙΚΙΩΝ																				
		0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85-89	90-94	95-99	100 +
Αλεξανδρείας	14.370	990	882	939	974	1.045	1.189	1.151	961	963	907	875	763	884	746	554	280	168	82	12	3	2
Βρυσακίου	716	34	35	47	44	43	50	52	54	39	41	45	42	62	44	48	21	12	3	0	0	0
Καμποχωρίου	768	28	42	18	33	50	64	46	35	45	52	44	57	82	69	53	23	15	11	1	0	0
Λουτρού	1.298	83	51	70	77	116	79	77	70	75	107	93	75	92	80	75	39	21	16	2	0	0
Νεοχωρίου	604	26	19	25	38	61	57	33	21	32	62	61	37	28	30	31	27	10	5	1	0	0
Νησίου	1.527	61	95	78	93	109	116	99	77	82	117	106	83	124	113	80	49	23	19	2	1	0
ΣΥΝΟΛΟ	19.283	1.222	1.124	1.177	1.259	1.424	1.555	1.458	1.218	1.236	1.286	1.224	1.057	1.272	1.082	841	439	249	136	18	4	2

Πίνακας 23 : Κατανομή πραγματικού πληθυσμού κατά Φύλο και Ομάδες Ηλικιών Δημοτικής Ενότητας Πλατεός (απογραφές 1991 και 2001)

Δημοτική/Τοπική Κοινότητα	Σύνολο	ΑΠΟΓΡΑΦΗ 2001 – ΟΜΑΔΕΣ ΗΛΙΚΙΩΝ																				
		0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85-89	90-94	95-99	100+
Πλατεός	2.299	153	136	141	146	155	166	186	155	145	132	156	120	149	146	102	47	40	17	5	1	1
Αράχου	487	28	25	26	24	39	30	41	25	23	40	34	28	33	34	24	16	5	7	4	1	0
Κλειδίου	1.347	56	56	56	88	127	117	92	78	82	101	87	78	92	88	64	40	28	12	4	1	0
Κορυφής	2.007	138	124	98	106	153	165	149	113	93	111	124	116	138	125	130	60	38	22	3	0	1
Λιανοβεργίου	1.696	97	106	96	83	112	143	135	86	91	89	113	119	135	119	92	41	22	15	2	0	0
Πλατάνου	806	42	22	34	52	56	66	60	34	50	42	57	49	83	52	55	33	14	5	0	0	0
Πρασινάδας	776	40	47	41	47	43	54	68	64	47	44	34	39	74	43	47	27	10	5	1	1	0
Τρικάλων	1.710	73	82	85	117	109	129	138	101	112	103	114	130	140	113	83	37	28	15	1	0	0
ΣΥΝΟΛΟ	11.128	627	598	577	663	794	870	869	656	643	662	719	679	844	720	597	301	185	98	20	4	2

Δημοτική/Τοπική Κοινότητα	Σύνολο	ΑΠΟΓΡΑΦΗ 1991 – ΟΜΑΔΕΣ ΗΛΙΚΙΩΝ																				
		0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85-89	90-94	95-99	100+
Πλατεός	2.506	137	153	202	195	223	175	150	165	186	141	171	181	137	81	99	48	42	10	8	1	1
Αράχου	415	26	18	27	23	30	17	20	29	29	22	33	30	35	22	11	23	13	4	1	2	0
Κλειδίου	1.412	67	99	130	118	117	86	91	106	107	78	96	91	71	54	46	34	17	2	2	0	0
Κορυφής	1.802	91	108	127	114	136	106	93	100	121	108	140	135	155	88	66	63	36	9	5	0	1
Λιανοβεργίου	1.652	94	96	121	164	160	86	76	80	105	113	136	132	109	67	43	42	22	4	1	1	0
Πλατάνου	1.098	57	78	74	84	94	70	78	56	65	64	103	65	72	50	38	26	20	3	0	0	1
Πρασινάδας	694	35	32	33	44	74	51	33	36	37	37	75	48	44	42	28	28	11	3	2	0	1
Τρικάλων	1.725	101	118	124	114	134	112	119	105	110	116	153	125	100	55	52	59	15	11	0	1	1
ΣΥΝΟΛΟ	11.304	608	702	838	856	968	703	660	677	760	679	907	807	723	459	383	323	176	46	19	5	5

Πίνακας 24 : Κατανομή πραγματικού πληθυσμού κατά Φύλο και Ομάδες Ηλικιών Δημοτικής Ενότητας Μελίκης (απογραφές 1991 και 2001)

Δημοτική/Τοπική Κοινότητα	Σύνολο	ΑΠΟΓΡΑΦΗ 2001 – ΟΜΑΔΕΣ ΗΛΙΚΙΩΝ																				
		0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85-89	90-94	95-99	100 +
Μελίκης	3.102	158	153	153	185	222	246	240	199	175	182	188	175	269	237	183	70	35	22	9	1	0
Αγκαθιάς	1.547	74	76	80	89	118	123	88	78	107	123	116	110	110	91	89	46	16	10	3	0	0
Κυψέλης	442	10	22	22	25	23	31	32	21	33	27	32	22	34	41	34	21	9	2	1	0	0
Νεοκάστρου	916	44	42	47	60	70	66	71	49	58	54	48	74	66	58	51	30	18	8	2	0	0
Προδρόμου	1.431	76	73	46	56	80	123	108	64	64	81	112	99	129	133	88	54	21	19	4	1	0
ΣΥΝΟΛΟ	7.438	362	366	348	415	513	589	539	411	437	467	496	480	608	560	445	221	99	61	19	2	0
Δημοτική/Τοπική Κοινότητα	Σύνολο	ΑΠΟΓΡΑΦΗ 1991 – ΟΜΑΔΕΣ ΗΛΙΚΙΩΝ																				
		0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85-89	90-94	95-99	100 +
Μελίκης	3.290	220	230	259	240	230	226	192	190	195	196	303	259	203	110	67	78	58	26	5	3	0
Αγκαθιάς	1.680	90	118	154	153	105	96	105	137	119	125	104	94	109	67	33	38	23	9	1	0	0
Κυψέλης	521	23	31	32	34	31	27	33	32	37	34	42	52	38	27	15	17	11	4	1	0	0
Νεοκάστρου	949	57	73	83	71	71	60	57	50	46	69	68	75	50	41	25	32	18	2	1	0	0
Προδρόμου	1.542	76	69	101	149	122	85	83	84	107	98	130	129	108	63	36	56	28	14	4	0	0
ΣΥΝΟΛΟ	7.982	466	521	629	647	559	494	470	493	504	522	647	609	508	308	176	221	138	55	12	3	0

Πίνακας 25 : Κατανομή πραγματικού πληθυσμού κατά Φύλο και Ομάδες Ηλικιών Δημοτικής Ενότητας Αντιγονιδών (απογραφές 1991 και 2001)

Τοπική Κοινότητα	Σύνολο	ΑΠΟΓΡΑΦΗ 2001 – ΟΜΑΔΕΣ ΗΛΙΚΙΩΝ																				
		0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85-89	90-94	95-99	100 +
Καβασιλών	742	35	36	42	37	46	50	41	43	38	44	50	49	55	60	60	21	18	13	3	0	1
Επισκοπής	777	29	23	41	28	38	54	41	37	28	51	58	64	75	84	65	32	15	13	1	0	0
Κεφαλοχωρίου	788	50	29	44	49	72	70	49	36	45	46	58	43	41	55	35	37	15	9	4	1	0
Ξεχασμένης	906	46	38	32	44	78	54	65	51	42	68	61	59	72	67	47	41	35	6	0	0	0
Π. Σκυλιτσίου	649	33	28	24	36	52	41	40	29	55	49	53	40	48	48	34	23	11	5	0	0	0
Σταυρού	1.498	68	66	72	87	115	116	121	81	98	103	88	101	125	105	77	35	21	15	4	0	0
ΣΥΝΟΛΟ	5.360	261	220	255	281	401	385	357	277	306	361	368	356	416	419	318	189	115	61	12	1	1

Τοπική Κοινότητα	Σύνολο	ΑΠΟΓΡΑΦΗ 1991 – ΟΜΑΔΕΣ ΗΛΙΚΙΩΝ																				
		0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85-89	90-94	95-99	100 +
Καβασιλών	792	50	37	54	57	56	49	43	48	55	53	59	57	67	29	26	36	10	4	0	0	2
Επισκοπής	951	44	43	65	67	70	57	41	59	61	65	91	84	77	42	31	30	17	7	0	0	0
Κεφαλοχωρίου	792	44	47	72	67	53	47	47	49	52	37	45	60	46	45	27	27	21	4	1	1	0
Ξεχασμένης	1.022	59	46	90	80	66	62	57	71	72	62	78	71	56	47	49	31	17	5	2	1	0
Π. Σκυλιτσίου	647	29	41	60	36	39	38	54	50	51	40	44	50	41	32	20	12	7	1	1	1	0
Σταυρού	1.529	79	99	120	102	123	90	109	100	94	93	132	120	95	52	46	41	15	16	2	0	1
ΣΥΝΟΛΟ	5.733	305	313	461	409	407	343	351	377	385	350	449	442	382	247	199	177	87	37	6	3	3

Πίνακας 26 : Ποσοστιαία κατανομή πληθυσμού κατά φύλο (1991-2001)

ΕΠΙΠΕΔΟ ΧΩΡΙΚΗΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ	Άρρενες		Θήλεις	
	1991	2001	1991	2001
Δ.Ε. Αλεξάνδρειας	49,71%	49,83%	50,29%	50,17%
Δ.Ε. Πλατέος	49,88%	50,56%	50,12%	49,44%
Δ.Ε. Μελίκης	49,97%	50,82%	50,03%	49,18%
Δ.Ε. Αντιγονιδών	50,17%	51,27%	49,83%	48,73%
Νομός Ημαθίας	49,39%	49,49%	50,61%	50,51%
Κεντρική Μακεδονία	48,96%	49,21%	51,04%	50,79%

Πηγή: ΕΣΥΕ

Η σύνθεση του πληθυσμού του Δήμου Αλεξάνδρειας χαρακτηρίζεται γενικά από μια ισορροπία ανάμεσα στα δύο φύλα.

Η μελέτη των πληθυσμιακών πυραμίδων του Δήμου Αλεξάνδρειας και των Δημοτικών Ενοτήτων του ειδικότερα, για το 1991 και 2001, αποδεικνύει τη γήρανση του πληθυσμού, γεγονός που συμβαδίζει με τις ίδιες τάσεις που παρατηρούνται συνολικά στη χώρα.

1.13.3. Δημογραφικοί δείκτες

Ασφαλέστερα συμπεράσματα εξάγονται με τη χρήση των δεικτών γήρανσης, εξάρτησης και αντικατάστασης οι οποίοι μπορούν να μας δώσουν μια εποπτική και συγκρίσιμη εικόνα για τη δομή και σύνθεση του πληθυσμού του Δήμου Αλεξάνδρειας σε σχέση με το υπόλοιπο του Νομού Ημαθίας, την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας και το σύνολο της χώρας.

Ο δείκτης γήρανσης που είναι ο λόγος των ατόμων ηλικίας 65 και άνω προς τα άτομα ηλικίας 0-14 ετών.

Ο δείκτης εξάρτησης είναι ο λόγος των μη παραγωγικών ηλικιών (άθροισμα 0-14 και 65+) προς τις παραγωγικές ηλικίες (15-64) και δείχνει την αναλογία των εξαρτώμενων ατόμων, αυτών δηλαδή που δεν μπορούν να συμμετάσχουν στην παραγωγική διαδικασία προς αυτούς που συμμετέχουν.

Ο δείκτης αντικατάστασης αντικατοπτρίζει το λόγο μεταξύ των ατόμων ηλικίας 15-24 δηλαδή των νεοεισερχόμενων στην παραγωγική διαδικασία προς τα άτομα ηλικία 55-64 που ετοιμάζονται να εξέλθουν.

Οι τρεις αυτοί δημογραφικούς δείκτες αποτυπώνονται στους Πίνακες 27 (στοιχεία 1991) και 28 (στοιχεία 2001).

Πίνακας 27 : Δημογραφικοί Δείκτες 1991

ΕΠΙΠΕΔΟ ΧΩΡΙΚΗΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ	Πραγματικός Πληθυσμός 1991				Δείκτης Γήρανσης	Δείκτης Εξάρτησης	Δείκτης Αντικατάστασης
	Σύνολο	0-14	15-64	65+			
Δ.Ε. Αλεξάνδρειας	18.645	4.180	12.725	1.740	0,416	0,465	1,363
Δ.Ε. Πλατέος	11.304	2.148	7.740	1.416	0,659	0,460	1,192
Δ.Ε. Μελίκης	7.982	1.616	5.453	913	0,565	0,464	1,080
Δ.Ε. Αντιγονιδών	5.733	1.079	3.895	759	0,703	0,472	0,990
Δήμος Αλεξάνδρειας	43.664	9.023	29.813	4.828	0,537	0,464	1,206
Νομός Ημαθίας	139.934	29.226	95.458	15.250	0,522	0,466	1,132
Κεντρική Μακεδονία	1.710.513	324.352	1.189.596	196.565	0,606	0,438	1,217
Σύνολο Ελλάδος	10.259.900	1.974.867	6.880.681	1.404.352	0,711	0,491	1,198

Πηγή: ΕΣΥΕ

Πίνακας 28 : Δημογραφικοί Δείκτες 2001

ΕΠΙΠΕΔΟ ΧΩΡΙΚΗΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ	Πραγματικός Πληθυσμός 2001				Δείκτης Γήρανσης	Δείκτης Εξάρτησης	Δείκτης Αντικατάστασης
	Σύνολο	0-14	15-64	65+			
Δ.Ε. Αλεξάνδρειας	19.283	3.523	12.989	2.771	0,787	0,485	1,152
Δ.Ε. Πλατεός	11.128	1.802	7.399	1.927	1,069	0,504	0,957
Δ.Ε. Μελίκης	7.438	1.076	4.955	1.407	1,308	0,501	0,853
Δ.Ε. Αντιγονιδών	5.360	736	3.508	1.116	1,516	0,528	0,883
Δήμος Αλεξάνδρειας	43.209	7.137	28.851	7.221	1,011	0,497	1,006
Νομός Ημαθίας	143.618	23.563	96.487	23.568	1,000	0,488	1,072
Κεντρική Μακεδονία	1.874.214	291.840	1.286.187	296.187	1,015	0,457	1,243
Σύνολο Ελλάδος	10.964.020	1.664.085	7.468.395	1.831.540	1,101	0,468	1,299

Πηγή: ΕΣΥΕ

1.13.4. Εξέλιξη Γεννήσεων – Γάμων – Θανάτων και κατανομή τους

Η εξέλιξη των γεννήσεων την τελευταία εικοσαετία, τόσο στο Δήμο Αλεξάνδρειας όσο και στην Ημαθία κινούνται στα σταθερά χαμηλά επίπεδα που παρατηρούνται και σε ολόκληρη τη χώρα, γεγονός που αναμένεται να δημιουργήσει έντονο δημογραφικό πρόβλημα στο μέλλον. Κατά τη διάρκεια της τελευταίας δεκαετίας (2000-2009) για την οποία υπάρχουν διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία, κυμάνθηκαν από 1.450 (το 2000) έως 1.617 (το 2008 και το 2009), παρουσιάζοντας μία σωρευτική αύξηση της τάξης των 167 γεννήσεων, ήτοι ποσοστό 11,51%, ή 1,15% σε μέση ετήσια βάση. Ο δείκτης γεννήσεων στην Ημαθία κινείται σε σταθερά καλύτερα επίπεδα σε σχέση τόσο με το σύνολο της χώρας, όσο και με την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας. Παράλληλα, αντίστοιχη είναι και η κίνηση των δεικτών, η οποία είναι ελαφρά ανοδική (παρά τις μικρές αυξομειώσεις που μπορεί να παρατηρούνται από χρόνο σε χρόνο), οφειλόμενη κυρίως στη σταδιακή αύξηση του αριθμού των γεννήσεων από αλλοδαπούς.

Η εξέλιξη των γάμων, των γεννήσεων και των θανάτων στο Δήμο Αλεξάνδρειας και στις επιμέρους Δημοτικές του Ενότητες, από το 2000 έως και το 2007, αποτυπώνεται στους Πίνακες 29 έως 33.

Πίνακας 29 : Γάμοι – Γεννήσεις – Θάνατοι στο σύνολο του Δήμο Αλεξάνδρειας

ΕΤΟΣ	ΓΑΜΟΙ		ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ ΖΩΝΤΩΝ		ΘΑΝΑΤΟΙ	
	Τ.Μ.Κ. Γαμπρού	Τ.Μ.Κ. Νύφης	Τ.Μ.Κ. Μητέρας	Τ.Σ. Γέννησης	Τ.Μ.Κ. Θανόντα	Τ.Σ. Θανάτου
2000	183	188	429	4	415	435
2001	215	218	454	13	463	467
2002	241	253	463	7	433	442
2003	234	200	465	6	432	438
2004	252	228	459	6	437	460
2005	235	211	464	1	452	456
2006	201	194	499	-	448	462
2007	199	206	505	-	462	476

Τ.Μ.Κ.= Τόπος Μόνιμης Κατοικίας, Τ.Σ.= Τόπος Συμβάντος

Πηγή: ΕΣΥΕ

Πίνακας 30 : Γάμοι – Γεννήσεις – Θάνατοι στη Δημοτική Ενότητα Αλεξάνδρειας

ΕΤΟΣ	ΓΑΜΟΙ		ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ ΖΩΝΤΩΝ		ΘΑΝΑΤΟΙ	
	Τ.Μ.Κ. Γαμπρού	Τ.Μ.Κ. Νύφης	Τ.Μ.Κ. Μητέρας	Τ.Σ. Γέννησης	Τ.Μ.Κ. Θανόντα	Τ.Σ. Θανάτου
2000	82	82	243	3	159	153
2001	86	98	267	12	198	191
2002	120	122	274	6	174	165
2003	115	98	256	4	158	157
2004	106	105	251	4	170	174
2005	108	106	277	-	169	158
2006	84	93	288	-	178	169
2007	96	106	275	-	168	161

Τ.Μ.Κ. = Τόπος Μόνιμης Κατοικίας, Τ.Σ. = Τόπος Συμβάντος

Πηγή: ΕΣΥΕ

Πίνακας 31 : Γάμοι – Γεννήσεις – Θάνατοι στη Δημοτική Ενότητα Πλατεός

ΕΤΟΣ	ΓΑΜΟΙ		ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ ΖΩΝΤΩΝ		ΘΑΝΑΤΟΙ	
	Τ.Μ.Κ. Γαμπρού	Τ.Μ.Κ. Νύφης	Τ.Μ.Κ. Μητέρας	Τ.Σ. Γέννησης	Τ.Μ.Κ. Θανόντα	Τ.Σ. Θανάτου
2000	36	37	89	-	118	134
2001	63	46	85	1	131	133
2002	62	53	94	-	124	128
2003	48	36	100	-	125	122
2004	75	70	101	1	123	135
2005	60	50	92	-	130	144
2006	54	41	93	-	114	133
2007	47	38	124	-	126	138

Τ.Μ.Κ. = Τόπος Μόνιμης Κατοικίας, Τ.Σ. = Τόπος Συμβάντος

Πηγή: ΕΣΥΕ

Πίνακας 32 : Γάμοι – Γεννήσεις – Θάνατοι στη Δημοτική Ενότητα Μελίκης

ΕΤΟΣ	ΓΑΜΟΙ		ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ ΖΩΝΤΩΝ		ΘΑΝΑΤΟΙ	
	Τ.Μ.Κ. Γαμπρού	Τ.Μ.Κ. Νύφης	Τ.Μ.Κ. Μητέρας	Τ.Σ. Γέννησης	Τ.Μ.Κ. Θανόντα	Τ.Σ. Θανάτου
2000	38	41	59	1	78	83
2001	41	50	65	-	70	74
2002	41	47	62	1	83	87
2003	43	39	73	2	71	76
2004	43	35	71	1	94	95
2005	40	36	61	-	92	89
2006	41	37	79	-	91	91
2007	28	42	69	-	91	93

Τ.Μ.Κ. = Τόπος Μόνιμης Κατοικίας, Τ.Σ. = Τόπος Συμβάντος

Πηγή: ΕΣΥΕ

Πίνακας 33 : Γάμοι – Γεννήσεις – Θάνατοι στη Δημοτική Ενότητα Αντιγονιδών

ΕΤΟΣ	ΓΑΜΟΙ		ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ ΖΩΝΤΩΝ		ΘΑΝΑΤΟΙ	
	Τ.Μ.Κ. Γαμπρού	Τ.Μ.Κ. Νύφης	Τ.Μ.Κ. Μητέρας	Τ.Σ. Γέννησης	Τ.Μ.Κ. Θανόντα	Τ.Σ. Θανάτου
2000	27	28	38	-	60	65
2001	25	24	37	-	64	69
2002	18	31	33	-	52	62
2003	28	27	36	-	78	83
2004	28	18	36	-	50	56
2005	27	19	34	1	61	65
2006	22	23	39	-	65	69
2007	28	20	37	-	77	84

Τ.Μ.Κ.= Τόπος Μόνιμης Κατοικίας, Τ.Σ.= Τόπος Συμβάντος

Πηγή: ΕΣΥΕ

1.13.5. Εθνικότητα γονέων

Με βάση τα υπάρχοντα στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας, αυξάνεται διαρκώς ο αριθμός των παιδιών που γεννιούνται από αλλοδαπούς γονείς, ως φυσιολογικό αποτέλεσμα της ραγδαίας αύξησης του αριθμού των – οικονομικών κατά βάση – μεταναστών. Η πλειονότητα των παιδιών που γεννιούνται από μη-Έλληνες γονείς, είναι αλβανικής καταγωγής. Ειδικότερα για την Ημαθία, με βάση τα διαθέσιμα επίσημα στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας που καλύπτουν τα έτη 2005 και 2006, η κατάσταση παρουσιάζεται στον Πίνακα 34 (αριθμητικά) και στον Πίνακα 35 (ποσοστιαία).

Πίνακας 34 : Αριθμός Γεννήσεων στην Ημαθία ανά υπηκοότητα μητέρας (2005-2006)

ΥΠΗΚΟΟΤΗΤΑ	2005	2006
Ελληνική	1.338	1.338
Αλβανική	117	148
Βουλγαρική	17	9
Ρουμανική	3	4
Γεωργιανή	4	4
Ρωσική	1	8
Ουκρανική	2	4
Λοιπές χώρες	13	15
Σύνολο	1.495	1.530

Πίνακας 35 : Ποσοστό Γεννήσεων στην Ημαθία ανά υπηκοότητα μητέρας (2005-2006)

ΥΠΗΚΟΟΤΗΤΑ	2005	2006
Ελληνική	89,49%	87,45%
Αλβανική	7,83	9,67%
Βουλγαρική	1,14	0,6%
Ρουμανική	0,2%	0,3%
Γεωργιανή	0,3%	0,3%
Ρωσική	0,1%	0,5%
Ουκρανική	0,1%	0,3
Λοιπές χώρες	0,9%	1,00%
Σύνολο	100%	1.530

ΠΗΓΗ: ΕΣΥΕ, 2008

1.13.6. Νοικοκυριά – Πυρηνικότητα Οικογενειών

Στους Πίνακες 36 και 37 αποτυπώνονται απογραφικά στοιχεία των ετών 1991 και 2001 αναφορικά με τον αριθμό των νοικοκυριών, την πυρηνικότητα των οικογενειών και τη διάκριση της κατοικίας (ιδιόκτητη-ενοικιαζόμενη) σε επίπεδο Δήμου, Δημοτικών Ενοτήτων και Οικισμών. Από την ανάλυση αυτών των στοιχείων μπορούν να εξαχθούν χρήσιμα συμπεράσματα για τις επικρατούσες τάσεις όσον αφορά τις αλλαγές στην οικογενειακή δομή των νοικοκυριών.

Πίνακας 36 : Αριθμός Νοικοκυριών και Πυρηνικότητα Οικογενειών

Δήμος Αλεξάνδρειας (σύνολο)									
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ 1991				ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ 2001			
		Αριθμός Νοικοκυριών (σύνολο)	Με μία πυρηνική οικογένεια	Με περισσότερες της μίας πυρηνικές οικογένειες	Χωρίς πυρηνική οικογένεια	Αριθμός Νοικοκυριών (σύνολο)	Με μία πυρηνική οικογένεια	Με περισσότερες της μίας πυρηνικές οικογένειες	Χωρίς πυρηνική οικογένεια
1	Αλεξάνδρειας	5.258	4.744	*	514	6.016	4.911	335	770
2	Πλατέος	2.954	2.577	*	377	3.174	2.455	236	483
3	Μελίκης	2.119	1.913	*	206	2.159	1.616	277	266
4	Αντιγονιδών	1.524	1.348	*	176	1.628	1.204	155	269
ΣΥΝΟΛΟ		11.855	10.582	*	1.273	12.977	10.186	1.003	1.788

Δημοτική Ενότητα Αλεξάνδρειας									
ΔΗΜΟΤΙΚΗ / ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ 1991				ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ 2001			
		Αριθμός Νοικοκυριών (σύνολο)	Με μία πυρηνική οικογένεια	Με περισσότερες της μίας πυρηνικές οικογένειες	Χωρίς πυρηνική οικογένεια	Αριθμός Νοικοκυριών (σύνολο)	Με μία πυρηνική οικογένεια	Με περισσότερες της μίας πυρηνικές οικογένειες	Χωρίς πυρηνική οικογένεια
1	Αλεξάνδρειας	3.865	3.490	*	375	4.534	3.761	198	575
2	Βρυσακίου	196	180	*	16	219	171	14	34
3	Καμποχωρίου	235	211	*	24	250	193	24	33
4	Λουτρού	344	313	*	31	378	287	42	49
5	Νεοχωρίου	171	155	*	16	168	128	18	22
6	Νησίου	447	395	*	52	467	371	39	57
ΣΥΝΟΛΟ		5.258	4.744	*	514	6.016	4.911	335	770

Δημοτική Ενότητα Πλατέος									
ΔΗΜΟΤΙΚΗ / ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ 1991				ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ 2001			
		Αριθμός Νοικοκυριών (σύνολο)	Με μία πυρηνική οικογένεια	Με περισσότερες της μίας πυρηνικές οικογένειες	Χωρίς πυρηνική οικογένεια	Αριθμός Νοικοκυριών (σύνολο)	Με μία πυρηνική οικογένεια	Με περισσότερες της μίας πυρηνικές οικογένειες	Χωρίς πυρηνική οικογένεια
1	Πλατέος	630	544	*	86	685	524	27	134
2	Κορυφής	496	417	*	79	543	385	61	97
3	Τρικάλων	433	398	*	35	477	387	40	50
4	Λιανοβεργίου	446	389	*	57	476	376	40	60
5	Κλειδίου	357	324	*	33	371	306	37	28
6	Πλατάνου	260	228	*	32	251	208	10	33
7	Πρασινάδας	200	173	*	27	236	165	18	53
8	Αράχου	132	104	*	28	135	104	3	28
ΣΥΝΟΛΟ		2.954	2.577	*	377	3.174	2.455	236	483

Δημοτική Ενότητα Μελίκης									
ΔΗΜΟΤΙΚΗ / ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ 1991				ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ 2001			
		Αριθμός Νοικοκυριών (σύνολο)	Με μία πυρηνική οικογένεια	Με περισσότερες της μίας πυρηνικές οικογένειες	Χωρίς πυρηνική οικογένεια	Αριθμός Νοικοκυριών (σύνολο)	Με μία πυρηνική οικογένεια	Με περισσότερες της μίας πυρηνικές οικογένειες	Χωρίς πυρηνική οικογένεια
1	Μελίκης	877	798	*	79	905	697	100	108
2	Αγκαθιάς	427	393	*	34	431	319	64	48
3	Κυψέλης	153	131	*	22	139	98	17	24
4	Νεοκάστρου	242	220	*	22	258	179	42	37
5	Προδρόμου	420	371	*	49	426	323	54	49
ΣΥΝΟΛΟ		2.119	1.913	*	206	2.159	1.616	277	266

Δημοτική Ενότητα Αντιγονιδών									
ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ 1991				ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ 2001			
		Αριθμός Νοικοκυριών (σύνολο)	Με μία πυρηνική οικογένεια	Με περισσότερες της μίας πυρηνικές οικογένειες	Χωρίς πυρηνική οικογένεια	Αριθμός Νοικοκυριών (σύνολο)	Με μία πυρηνική οικογένεια	Με περισσότερες της μίας πυρηνικές οικογένειες	Χωρίς πυρηνική οικογένεια
1	Καβασίων	217	191	*	26	241	181	12	48
2	Επισκοπής	265	224	*	41	276	203	18	55
3	Κεφαλοχωρίου	178	165	*	13	206	157	24	25
4	Ξεχασμένης	286	248	*	38	276	204	28	44
5	Π. Σκυλλισίου	172	163	*	9	180	130	27	23
6	Σταυρού	406	357	*	49	449	329	46	74
ΣΥΝΟΛΟ		1.524	1.348	*	176	1.628	1.204	155	269

* Μη διαθέσιμα στοιχεία.

Πηγή : ΕΣΥΕ, 2009

Πίνακας 37 : Αριθμός Νοικοκυριών κατά διάκριση Ιδιοκτήτη – Ενοικιαστή Κατοικίας

Δήμος Αλεξάνδρειας (σύνολο)									
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ 1991				ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ 2001			
		Αριθμός Νοικοκυριών (σύνολο)	Ιδιοκτήτης	Ενοικιαστής	Άλλο*	Αριθμός Νοικοκυριών (σύνολο)	Ιδιοκτήτης	Ενοικιαστής	Άλλο*
1	Αλεξάνδρειας	5.258	4.181	839	238	6.016	4.797	778	441
2	Πλατέος	2.954	2.692	132	130	3.174	2.751	179	244
3	Μελίκης	2.119	2.002	61	56	2.159	1.987	78	94
4	Αντιγονιδών	1.524	1.396	46	82	1.628	1.407	62	159
ΣΥΝΟΛΟ		11.855	10.271	1.078	506	12.977	10.942	1.097	938

Δημοτική Ενότητα Αλεξάνδρειας									
ΔΗΜΟΤΙΚΗ / ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ 1991				ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ 2001			
		Αριθμός Νοικοκυριών (σύνολο)	Ιδιοκτήτης	Ενοικιαστής	Άλλο*	Αριθμός Νοικοκυριών (σύνολο)	Ιδιοκτήτης	Ενοικιαστής	Άλλο*
1	Αλεξάνδρειας	3.865	2.893	798	174	4.534	3.464	744	326
2	Βρυσακίου	196	176	8	12	219	193	11	15
3	Καμποχωρίου	235	211	2	22	250	226	4	20
4	Λουτρού	344	331	5	8	378	344	3	31
5	Νεοχωρίου	171	161	2	8	168	162	0	6
6	Νησίου	447	409	24	14	467	408	16	43
ΣΥΝΟΛΟ		5.258	4.181	839	238	6.016	4.797	778	441

Δημοτική Ενότητα Πλατέος									
ΔΗΜΟΤΙΚΗ / ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ 1991				ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ 2001			
		Αριθμός Νοικοκυριών (σύνολο)	Ιδιοκτήτης	Ενοικιαστής	Άλλο*	Αριθμός Νοικοκυριών (σύνολο)	Ιδιοκτήτης	Ενοικιαστής	Άλλο*
1	Πλατέος	630	525	72	33	685	553	89	43
2	Κορυφής	496	468	8	20	543	459	13	71
3	Τρικάλων	433	413	10	10	477	431	16	30
4	Λιανοβεργίου	446	411	15	20	476	434	23	19
5	Κλειδίου	357	322	13	22	371	339	13	19
6	Πλατάνου	260	235	9	16	251	220	9	22
7	Πρασινάδας	200	192	1	7	236	191	10	35
8	Αράχου	132	126	4	2	135	124	6	5
ΣΥΝΟΛΟ		2.954	2.692	132	130	3.174	2.751	179	244

Δημοτική Ενότητα Μελίκης									
ΔΗΜΟΤΙΚΗ / ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ 1991				ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ 2001			
		Αριθμός Νοικοκυριών (σύνολο)	Ιδιοκτήτης	Ενοικιαστής	Άλλο*	Αριθμός Νοικοκυριών (σύνολο)	Ιδιοκτήτης	Ενοικιαστής	Άλλο*
1	Μελίκης	877	820	34	23	905	816	45	44
2	Αγκαθιάς	427	398	17	12	431	395	8	28
3	Κυψέλης	153	146	1	6	139	130	6	3
4	Νεοκάστρου	242	229	5	8	258	247	9	2
5	Προδρόμου	420	409	4	7	426	399	10	17
ΣΥΝΟΛΟ		2.119	2.002	61	56	2.159	1.987	78	94

Δημοτική Ενότητα Αντιγονιδών									
ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ 1991				ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ 2001			
		Αριθμός Νοικοκυριών (σύνολο)	Ιδιοκτήτης	Ενοικιαστής	Άλλο*	Αριθμός Νοικοκυριών (σύνολο)	Ιδιοκτήτης	Ενοικιαστής	Άλλο*
1	Καβασιλών	217	199	5	13	241	198	13	30
2	Επισκοπής	265	260	4	1	276	251	9	16
3	Κεφαλοχωρίου	178	174	0	4	206	186	1	19
4	Ξεχασμένης	286	237	4	45	276	254	4	18
5	Π. Σκυλληπίου	172	168	0	4	180	154	3	23
6	Σταυρού	406	358	33	15	449	364	32	53
ΣΥΝΟΛΟ		1.524	1.396	46	82	1.628	1.407	62	159

* Άλλο = Μη άλλη ιδιότητα, Μη κανονικές κατοικίες, Αδιευκρίνιστο.

Πηγή : ΕΣΥΕ, 2009.

1.13.7. Επίπεδο Εκπαίδευσης

Από τη μελέτη του επιπέδου εκπαίδευσης στο Δήμο Αλεξάνδρειας προκύπτει ότι το ποσοστό των πτυχιούχων ανώτατων και ανώτερων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων παρότι έχει αυξηθεί συγκριτικά με το 1991 εξακολουθεί να υπολείπεται του μέσου όρου, της Περιφέρειας και της χώρας. Επίσης, οι απόφοιτοι δημοτικού το 2001 παρότι μειώθηκαν σημαντικά σε σύγκριση με το 1991 εξακολουθούν να ξεπερνούν τα ανάλογα ποσοστά της Περιφέρειας και της χώρας. Στους Πίνακες 38 και 39 παρουσιάζονται αριθμητικά στοιχεία όσον αφορά το επίπεδο εκπαίδευσης του πληθυσμού (σε επίπεδο Δημοτικών Ενοτήτων, Δήμου, Νομού Ημαθίας, Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας και Χώρας) για τα έτη 1991 και 2001.

Συμπεράσματα

Από την εξέταση διαφόρων δημογραφικών και κοινωνικών χαρακτηριστικών στην περιοχή του Δήμου Αλεξάνδρειας και του Νομού Ημαθίας εξάγονται τα εξής συμπεράσματα:

- Η ανάπτυξη της βιομηχανικής δραστηριότητας (κυρίως της μεταποίησης) τις πρώτες δεκαετίες μετά το 1950-55 συνετέλεσε στην προσέλκυση εργατικού δυναμικού από άλλες περιοχές της Ελλάδας και στην εμφάνιση σημαντικά μεγαλύτερων ρυθμών αύξησης του πληθυσμού σε σχέση με άλλες περιοχές της χώρας.
- Το παραπάνω φαινόμενο διακόπτεται βίαια μετά το 1990, όταν και η αποβιομηχανοποίηση και η συρρίκνωση του αγροτικού εισοδήματος επηρέασε το σύνολο της οικονομίας της περιοχής, λόγω της καθοριστικής συμβολής αυτών των τομέων στην τοπική οικονομική δραστηριότητα. Είναι χαρακτηριστικό ότι ενώ το 1991 ο πρωτογενής και δευτερογενής τομέας προσέφεραν εργασία στο 53,81% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού του Νομού Ημαθίας, το ποσοστό αυτό μειώθηκε στο 44,87% το 2001. Η πτωτική τάση του πληθυσμού οφείλεται στη μείωση του εισοδήματος που προέρχεται από τον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα και στη σημαντικότητα αυτών στην οικονομία της περιοχής.
- Η αδυναμία γρήγορης προσαρμογής του οικονομικά ενεργού πληθυσμού της περιοχής στις νέες οικονομικές συνθήκες και διαφοροποίησης της παραγωγικής βάσης. Έτσι οι θέσεις εργασίας οι οποίες χάθηκαν στον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα ούτε αντικαταστάθηκαν με νέες του ίδιους τομείς ούτε οδήγησαν σε σημαντική αύξηση των θέσεων στον τριτογενή τομέα. Το αποτέλεσμα ήταν να αυξηθεί το ποσοστό ανεργίας.
- Η σημαντικότερη μετατόπιση της ηλικιακής πυραμίδας προς τις μεγαλύτερες ηλικίες, η οποία αποτυπώνεται στην ουσιαστική αύξηση του ποσοστού των κατοίκων άνω των 65 ετών εκτιμάται ότι θα μειώσει περαιτέρω την αναπτυξιακή δυναμική της περιοχής.
- Οι περιορισμένες δυνατότητες απασχόλησης απομακρύνουν τις δυναμικότερες, σε επίπεδο εκπαίδευσης, ομάδες του πληθυσμού κάτι το οποίο αποδεικνύεται από το χαμηλότερο ποσοστό πτυχιούχων ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και κατόχων μεταπτυχιακού και διδακτορικού σε σύγκριση με την περιφέρεια και τη χώρα.

Πίνακας 38 : Πληθυσμός ηλικίας 10 ετών και άνω κατά επίπεδο Εκπαίδευσης (στοιχεία απογραφής 1991)

ΕΠΙΠΕΔΟ ΧΩΡΙΚΗΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ	Σύνολο	Κάτοχοι Μεταπτυχιακού Διδακτορικού	Πτυχιούχοι ΑΕΙ	Πτυχιούχοι ΤΕΙ και Ανώτερων Σχολών	Απόφοιτοι Λυκείου	Αποφοιτοι Γυμνασίου	Απόφοιτοι Δημοτικού	Δεν τέλειωσαν Δημοτικό	Αγράμματοι
Δ.Ε. Αλεξάνδρειας	16.079	15	541	233	2.526	1.717	7.215	2.186	1.646
Δ.Ε. Πλατέος	9.994	12	189	107	1.423	945	4.758	1.403	1.157
Δ.Ε. Μελίκης	6.995	1	157	67	677	683	3.360	1.229	821
Δ.Ε. Αντιγονιδών	5.115	0	94	47	658	458	2.567	736	555
Δήμος Αλεξάνδρειας	38.183	28	981	454	5.284	3.803	17.900	5.554	4.179
Νομός Ημαθίας	122.182	141	5.174	2.088	20.262	12.508	55.033	16.999	9.977
Κεντρική Μακεδονία	1.511.075	5.554	91.536	28.409	339.427	159.643	612.510	180.769	93.227
Σύνολο Ελλάδος	9.039.479	36.865	564.011	185.078	2.118.244	973.618	3.583.297	960.720	617.646

Πηγή : ΕΣΥΕ

Πίνακας 39 : Πληθυσμός ηλικίας 10 ετών και άνω κατά επίπεδο Εκπαίδευσης (στοιχεία απογραφής 2001)

ΕΠΙΠΕΔΟ ΧΩΡΙΚΗΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ	Σύνολο	Κάτοχοι Μεταπτυχιακού Διδακτορικού	Πτυχιούχοι ΑΕΙ	Πτυχιούχοι ΤΕΙ και Ανώτερων Σχολών	Απόφοιτοι Λυκείου	Αποφοιτοι Γυμνασίου	Απόφοιτοι Δημοτικού	Δεν τέλειωσαν Δημοτικό	Αγράμματοι
Δ.Ε. Αλεξάνδρειας	16.937	41	812	443	3.921	1.971	6.574	2.105	1.070
Δ.Ε. Πλατέος	9.903	20	211	203	2.077	1.178	4.156	1.331	727
Δ.Ε. Μελίκης	6.710	7	179	89	1.196	756	2.892	1.108	483
Δ.Ε. Αντιγονιδών	4.879	4	102	84	1.014	516	2.186	661	312
Δήμος Αλεξάνδρειας	38.429	72	1.304	819	8.208	4.421	15.808	5.205	2.592
Νομός Ημαθίας	128.121	282	7.808	3.539	31.530	14.883	48.661	15.585	5.833
Κεντρική Μακεδονία	1.682.539	12.097	144.847	56.466	501.017	196.350	551.432	167.617	52.713
Σύνολο Ελλάδος	9.887.737	82.438	858.150	322.845	3.069.161	1.164.270	3.152.149	864.533	374.191

Πηγή : ΕΣΥΕ

1.14. Κοινωνικές Υποδομές

1.14.1 Υποδομές Υγείας – Πρόνοιας

Το Κέντρο Υγείας Αλεξάνδρειας, που βρίσκεται στην δυτική είσοδο της πόλης της Αλεξάνδρειας και υπάγεται στο Γενικό Νοσοκομείο Βέροιας (3^{ης} Υγειονομική Περιφέρεια Μακεδονίας), αποτελεί τη μοναδική υγειονομική μονάδα πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας περίθαλψης στο Δήμο. Διαθέτει συνολικά 6 ανεπτυγμένες κλίνες, ενώ οι προβλεπόμενες ανέρχονται σε 4, ενώ το προσωπικό που το στελεχώνει ανέρχεται συνολικά σε 99 άτομα, κατανεμημένα ως εξής:

Κατανομή προσωπικού Κέντρου Υγείας Αλεξάνδρειας

Κατηγορία	Αριθμός
Ιατρικό προσωπικό	35
Νοσηλευτικό προσωπικό	41
Λοιπό προσωπικό	23
ΣΥΝΟΛΟ	99

Ειδικά για το ιατρικό προσωπικό, οι ειδικότητες του έχουν ως εξής:

Παθολογικό – Γενικής Ιατρικής	Παιδιατρικό	Χειρουργικό	Εργαστηριακό	Σύνολο
28	3	3	1	35

Η συνεισφορά του Κέντρου Υγείας Αλεξάνδρειας στην πρόληψη και στην αντιμετώπιση ασθενειών είναι ιδιαίτερα σημαντική, δεδομένου ότι ο αριθμός των ιατρικών εξετάσεων που πραγματοποιήθηκαν το 2010 ξεπέρασαν τις 60.000. Αναλυτικά, οι πραγματοποιηθείσες εξετάσεις έχουν ως εξής:

Πραγματοποιηθείσες Ιατρικές εξετάσεις στο Κέντρο Υγείας Αλεξάνδρειας το 2010

α/α	Ιατρεία	Αριθμός Ιατρικών εξετάσεων
1	Γενικής Ιατρικής	10.704
2	Παιδιατρικό	5.786
3	Παθολογικό	5.406
4	Καρδιολογικό	347
5	Δερματολογικό	1.534
6	Γυναικολογικό	1.474
7	Ορθοπαιδικό	752
8	Οδοντιατρικό	1.238
9	Ψυχιατρικό	461
10	Έκτακτα περιστατικά	32.333
11	Φυσιοθεραπευτήριο	55
	ΣΥΝΟΛΟ	60.090

Στο Δήμο Αλεξάνδρειας λειτουργούν επίσης επτά (7) Περιφερειακά Ιατρεία (Αγκαθιάς, Βρυσακίου, Κορυφής, Μελίκης, Ξεχασμένης, Πλατέος και Τρικάλων) που υπάγονται στο Γενικό Νοσοκομείο Βέροιας.

Τα Νοσοκομεία που κυρίως εξυπηρετούν τους κατοίκους του Δήμου Αλεξάνδρειας είναι της Βέροιας, της Θεσσαλονίκης, της Νάουσας και των Γιαννιτσών. Ο αριθμός των διαθέσιμων κλινών στην Ημαθία, με βάση τα τελευταία διαθέσιμα δημοσιευμένα στοιχεία, ξεπερνούν τις 420.

Τα τελευταία χρόνια υπάρχει μία διαρκής ανοδική πορεία του αριθμού των ιατρών που δραστηριοποιούνται στην Ημαθία, καθώς από 446 το 2002, αυξήθηκαν στους 531 το 2008, αύξηση της τάξης του 19,06%, η οποία όμως υπολείπεται σημαντικά της αντίστοιχης αύξησης για το σύνολο της χώρας, η οποία κυμάνθηκε στα επίπεδα του 34,02%, ως αποτέλεσμα της εισόδου μεγάλου αριθμού νέων επιστημόνων στην αγορά εργασίας, η οποία τείνει να δημιουργήσει και φαινόμενα υπερπληθισμού και υπερπροσφοράς υπηρεσιών.

Στους επόμενους Πίνακες αποτυπώνονται τα σχετικά στοιχεία:

Πίνακας 40 : Αριθμός ιατρών στην Ημαθία (2002-2008)

Έτος	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Αρ. Ιατρών	446	461	470	463	511	520	531
Διαφορά	–	15	9	-7	48	9	11
% διαφορά	–	3,36%	1,95%	-1,49%	10,37%	1,76%	2,12%

Πηγή : ΕΛΣΑΤ, Ιανουάριος 2011

Πίνακας 41 : Ιατροί ανά 1000 κατοίκους στην Ημαθία (2002-2008)

Έτος	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Αριθμός κατοίκων	143.382	143.738	143.793	143.826	143.974	144.135	144.248
Αριθμός Ιατρών	446	461	470	463	511	520	531
Ιατροί / 1000	3,11	3,21	3,27	3,22	3,55	3,61	3,68

Πηγή : ΕΛΣΑΤ, Ιούνιος 2010 και Ιανουάριος 2011

Η κατανομή των ιατρών της Ημαθίας ανά ειδικότητα, για τις κυριότερες εξ αυτών, έχει ως εξής:

Πίνακας 42 : Αριθμός Ιατρών ανά ειδικότητα στην Ημαθία (2002-2008)

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Ακτινολόγοι	18	17	19	18	16	15	13
Αναισθησιολόγοι	11	9	9	8	14	9	9
Γαστρεντερολόγοι	6	5	5	6	6	6	6
Γενικής Ιατρικής	14	15	18	23	28	28	30
Δερματολόγοι – Αφροδισιολόγοι	4	4	4	4	4	4	4
Ενδοκρινολόγοι	2	3	3	3	3	3	3
Ιατροδικαστές	0	0	0	0	0	0	0
Καρδιολόγοι	22	21	21	23	23	23	23
Μαιευτήρες – Γυναικολόγοι	26	24	25	24	24	28	27
Μικροβιολόγοι – Αιματολόγοι	23	23	24	26	28	30	28

Νευρολόγοι – Ψυχίατροι	6	7	7	7	11	10	7
Νευροχειρουργοί – Πλαστ. Χειρουργοί	0	0	0	0	0	0	0
Νεφρολόγοι	6	6	8	8	7	7	6
Ορθοπεδικοί	19	19	18	17	19	19	22
Ουρολόγοι	5	7	7	7	7	9	11
Οφθαλμίατροι	19	20	21	19	19	17	18
Παθολογοανατόμοι – Κυτταρολόγοι	2	2	2	2	3	2	2
Παθολόγοι	27	30	32	34	35	35	40
Παιδίατροι	32	33	29	28	28	26	27
Πυρηνικής ιατρικής	1	1	1	1	1	1	1
Ρευματολόγοι	3	2	2	2	3	1	3
Φυματιολόγοι – Πνευμονολόγοι	3	3	3	4	7	7	6
Χειρουργοί	16	16	17	16	14	15	17
Χειρουργοί θώρακα	0	0	0	0	0	0	0
Χειρουργοί παιδών	0	0	0	0	0	0	0
Ω.Ρ.Λ.	14	15	13	11	11	11	11
Χωρίς ειδικότητα	165	178	180	171	197	213	213
Λοιπών ειδικοτήτων	2	1	2	1	3	1	4
Οδοντίατροι	120	114	122	122	132	136	131
ΣΥΝΟΛΟ	446	461	470	463	511	520	531

Πηγή : ΕΛΣΑΤ, Ιούνιος 2010 και Ιανουάριος 2011

Οι δομές πρόνοιας που λειτουργούν στο Δήμο περιλαμβάνουν Παιδικούς και Βρεφονηπιακούς Σταθμούς (Αλεξάνδρεια, Μελίκη, Πλατύ, Παλαιό Σκυλίτσι), Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (Αλεξάνδρεια, Κορυφή), Μονάδες του προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι» που λειτουργούν μία σε κάθε Δημοτική Ενότητα και εξυπηρετούν σε συστηματική βάση περί τους 350 ηλικιωμένους και ΑΜΕΑ, Ιατροκοινωνικό Κέντρο (Αλεξάνδρεια) και ΚΑΠΗ (Αλεξάνδρεια, Μελίκη, Σταυρός, Τρίκαλα, Πλατύ, Παλαιοχώρι, Κορυφή, Κλειδί).

1.14.2. Ειδικές Ομάδες Πληθυσμού

Τσιγγάνοι:

Αποτελούν τη μεγαλύτερη «ειδική» πληθυσμιακή ομάδα. Το μεγαλύτερο μέρος αυτών κατοικεί μέσα στην πόλη της Αλεξάνδρειας και πιο συγκεκριμένα στο συνοικισμό Αγίου Γεωργίου. Σύμφωνα τόσο με τα στοιχεία του Δήμου Αλεξάνδρειας όσο και με εκτιμήσεις του πολιτιστικού συλλόγου του Αγίου Γεωργίου, ο συνολικός πληθυσμός τους ανέρχεται στα 2.500 άτομα περίπου και αντιπροσωπεύουν το 15% περίπου του πληθυσμού της πόλης. Η δεύτερη μεγάλη συγκέντρωση πληθυσμού Τσιγγάνων συναντάται στον πρώην Δήμο Πλατέος και ειδικότερα στους οικισμούς Παλαιόχωρας και Λιανοβεργίου-Παλαιοχωρίου. Ο πληθυσμός των Τσιγγάνων στη Δημοτική Ενότητα Πλατέος ανέρχεται σε 500 περίπου άτομα. Σημαντικός αριθμός υπάρχει επίσης στη Δημοτική Ενότητα Αντιγονιδών.

Στο πλαίσιο του Μέτρου «Τοπικές Πρωτοβουλίες Απασχόλησης» του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2000-2006 χρηματοδοτήθηκε η ίδρυση Ιατροκοινωνικού Κέντρου στο συνοικισμό Αγίου Γεωργίου της Αλεξάνδρειας.

Μέσω του Ιατροκοινωνικού Κέντρου προωθήθηκε η πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας και η κοινωνική προστασία των Τσιγγάνων στην περιοχή παρέμβασης, με απώτερο στόχο την κοινωνική τους ενσωμάτωση.

Ειδικότερα, στόχοι του Ιατροκοινωνικού Κέντρου αποτέλεσαν:

- Η πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας (μετρήσεις σακχάρου, χοληστερίνης, πίεσης, περιποίηση τραυμάτων).
- Η παροχή νοσηλευτικών συμβουλών για την καλύτερη και ταχύτερη αποθεραπεία των ατόμων.
- Η καταγραφή της ομάδας στόχου.
- Η ανίχνευση του επιπέδου και η καταγραφή των αναγκών, καθώς και των υγειονομικών και κοινωνικών προβλημάτων τους.
- Η ενημέρωση των συγκεκριμένων ομάδων πληθυσμού για θέματα δημόσιας Υγείας (δράσεις αγωγής υγείας) και πρόσβασης σε δημόσιες υπηρεσίες.
- Η προάσπιση και προαγωγή υγείας με την ανάπτυξη αναγκαίων δράσεων.
- Η παροχή βοήθειας για την ρύθμιση διαδικαστικών και νομικών εκκρεμοτήτων με δημόσιες υπηρεσίες.
- Η παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών για την ένταξη της οικογένειας, και ιδιαίτερα των παιδιών.
- Η εξοικείωσή τους με τα καινούργια δεδομένα στέγασης και φροντίδας του περιβάλλοντος χώρου, καθώς και η απόκτηση των αναγκαίων δεξιοτήτων μέσω οργανωμένων δραστηριοτήτων.

Μέχρι τα τέλη του 2010 εξυπηρετήθηκαν συνολικά 8.250 άτομα στον ιατρικό τομέα (κυρίως συνταγογραφήσεις, παραπομπές, πρωτοβάθμιος έλεγχος, σακχαρομέτρηση, χοληστερίνη, πίεση, εμβολιασμοί, παροχή πρώτων βοηθειών) και 1.120 άτομα στον κοινωνικό τομέα (ζητήματα κοινωνικής ασφάλισης, επαφή και διαμεσολάβηση με κοινωνικές υπηρεσίες, ιατρικά ραντεβού, ζητήματα διαπαιδαγώγησης, ατομικές συνεδρίες, συμβουλευτική για θέματα φοίτησης). Ο αριθμός των ωφελουμένων αφορά την συνολική επισκεψιμότητα στον χώρο του Κέντρου και περιλαμβάνει και τις προβλεπόμενες επανεπισκέψεις τους. Επίσης πραγματοποιήθηκαν εμβολιασμοί τον Σεπτέμβριο του 2008 (126 εμβόλια), τον Μάιο του 2009 (167 εμβόλια), τον Σεπτέμβριο του 2009 (273 εμβόλια) και τον Ιούνιο του 2010 (184 εμβόλια).

A.M.E.A.:

Στην Αλεξάνδρεια λειτουργεί το μοναδικό σχολείο αποκατάστασης ατόμων με αναπηρίες στο Νομό Ημαθίας και απευθύνεται στα άτομα της κατηγορίας αυτής. Γενικά θα μπορούσαμε να επικαλεσθούμε τα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης η οποία υποστηρίζει ότι ο αριθμός των Αμεα είναι περίπου το 10% του συνολικού πληθυσμού κατά μέσο όρο. Σύμφωνα με την έρευνα του συλλόγου γονέων και κηδεμόνων Αμεα Νομού Ημαθίας σε δείγμα 784 ατόμων το ποσοστό ανεργίας είναι 86,35%.

Γυναίκες που απειλούνται με αποκλεισμό:

Με την είσοδο των γυναικών στον οικονομικά ενεργό πληθυσμό δημιουργήθηκαν μία σειρά προβλημάτων όπως ο αποκλεισμός από την αγορά εργασίας. Είναι χαρακτηριστική η δυσκολία που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες της περιοχής σε σχέση με την εξεύρεση εργασίας. Πολλές από τις γυναίκες αυτές υποασπασχολούνται

ως ανειδίκευτες εργάτριες σε εποχικές εργασίες. Είναι χαρακτηριστικό ότι η ανεργία των γυναικών είναι υψηλότερη από αυτή των ανδρών, όπως επίσης και στο δείκτη μακροχρόνιας ανεργίας.

Μετανάστες:

Μία ακόμη ειδική ομάδα πληθυσμού είναι οι μετανάστες. Είναι πολύ μεγάλος ο αριθμός των οικονομικών μεταναστών, νόμιμα ή παράνομα εισερχομένων, κατοικούν και δραστηριοποιούνται στην περιοχή και ειδικότερα στις Δημοτικές Ενότητες Μελίκης και Πλατέος. Οι κύριες εργασίες τους αφορούν είτε την εποχική απασχόληση στη γεωργία και κτηνοτροφία είτε ως ανειδίκευτο εργατικό δυναμικό στη βιοτεχνία και τη βιομηχανία. Τα προβλήματα που δημιουργούνται τόσο στην ομάδα αυτή όσο και στην ευρύτερη κοινωνία είναι ιδιαίτερα έντονα με κύριο αυτό της κοινωνικής συνοχής.

1.14.3. Εκπαιδευτική Υποδομή

Στην περιοχή του Δήμου Αλεξάνδρειας λειτουργούν σχολεία πρωτοβάθμιας (νηπιαγωγεία, δημοτικά) και δευτεροβάθμιας (γυμνάσια, λύκεια) εκπαίδευσης. Πρόβλημα επάρκειας αιθουσών εντοπίζεται στην πόλη της Αλεξάνδρειας.

1.14.4. Αθλητικές υποδομές

Στην πόλη της Αλεξάνδρειας υπάρχουν αρκετές αθλητικές υποδομές (ανοιχτό κολυμβητήριο, δημοτικό στάδιο, δύο κλειστά γυμναστήρια και ανοιχτοί αθλητικοί χώροι με γήπεδα μπάσκετ, τένις, κλπ. Αθλητικές υποδομές, κυρίως γήπεδα ποδοσφαίρου, υπάρχουν και στους υπόλοιπους οικισμούς.

Στους επόμενους Πίνακες αναφέρονται τα Αθλητικά Σωματεία που δραστηριοποιούνται στην περιοχή του Δήμου.

Πίνακας 43 : Αθλητικά Σωματεία Δημοτικής Ενότητας Αλεξάνδρειας

A/A	ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ	ΕΔΡΑ
1	Αθλητική Ένωση Αλεξάνδρειας	Αλεξάνδρεια
2	Αθλητικός Όμιλος «ΠΑΟΚ Αλεξάνδρειας»	Αλεξάνδρεια
3	Ποδοσφαιριστές Αλεξάνδρειας	Αλεξάνδρεια
4	Αθλητικός Σύλλογος «Φίλιππος» Αλεξάνδρειας	Αλεξάνδρεια
5	Αθλητική Ακαδημία Ποδοσφαίρου Αλεξάνδρειας «Αστέρας»	Αλεξάνδρεια
6	Φιλαθλητικός Σύλλογος Αλεξάνδρειας [Handball]	Αλεξάνδρεια
7	Καράτε Αλεξάνδρειας	Αλεξάνδρεια
8	Γυμναστικός Αθλητικός Σύλλογος (ΓΑΣ) Αλεξάνδρειας	Αλεξάνδρεια
9	Πανελλήνιος Σύλλογος Σωματικής Διάπλασης Ν.Α.Β.Β.Α. & WFF	Αλεξάνδρεια
10	Αθλητική Ένωση Καψόχωρας	Αλεξάνδρεια
11	Αθλητικός Σύλλογος «Αλιάκμων» Νησελίου	Νησέλι
12	Α.Π.Σ. Νησαϊκός Αθλητικός Ποδοσφαιρικός Σύλλογος	Νησί ??
13	Σ.Φ. Ολυμπιακός Λουτρού	Λουτρός
14	Μορφωτικός-Αθλητικός Σύλλογος Ποδοσφαίρου ΑΕΚ Καμποχωρίου	Καμποχώρι
15	Αθλητικός Σύλλογος «Μέγας Αλέξανδρος» Νεοχωρίου	Νεοχώρι

Πίνακας 44 : Αθλητικά Σωματεία Δημοτικής Ενότητας Πλατέος

A/A	ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ	ΕΔΡΑ
1	Αθλητικός Σύλλογος Κλειδίου «Ο Εθνικός»	Κλειδί
2	Αθλητικός Όμιλος «Μέγας Αλέξανδρος» Τρικάλων	Τρίκαλα
3	Αθλητικός Σύλλογος «Μακεδονικός» Πλατάνου	Πλάτανος
4	Ποδοσφαιρικός-Αθλητικός Όμιλος ΠΑΟ Κορυφής	Κορυφή
5	Αθλητικός Σύλλογος «Ηρακλής» Πρασινάδας	Πρασινάδα
6	Ποδοσφαιρικός-Αθλητικός Όμιλος «Άρης» Παλαιοχωρίου	Παλαιοχώρι
7	Αθλητικός Σύλλογος «Αγροτικός Αστέρας» Πλατέος	Πλατύ
8	Αθλητική Ακαδημία Τρικάλων	Τρίκαλα
9	Αθλητικός Σύλλογος Καράτε Πλατέος	Πλατύ
10	Παλαιστικός Σύλλογος Πλατέος*	Τρίκαλα
11	Αθλητική Ένωση «ΑΕΚ» Κυδωνέας	Κυδωνιά
12	Ποδοσφαιρικός-Αθλητικός Όμιλος Κορυφής	Κορυφή
13	Μορφωτικός-Αθλητικός Σύλλογος «Ποντιακή Νεολαία» Αράχου	Άραχος
14	Ποδοσφαιρική Ακαδημία Τρικάλων	Τρίκαλα

* Επίκειται τροποποίηση του καταστατικού του Σωματείου και της επωνυμίας του σε «Παλαιστικό Σύλλογο Αλεξάνδρειας "Ο Ημαθίων"».

Πίνακας 45 : Αθλητικά Σωματεία Δημοτικής Ενότητας Μελίκης

A/A	ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ	ΕΔΡΑ
1	Γυμναστικός Αθλητικός Σύλλογος (ΓΑΣ) Μελίκης	Μελίκη
2	Αθλητικός Σύλλογος «Ηρακλής» Μελίκης	Μελίκη
3	Μορφωτικός-Αθλητικός Όμιλος Κοινότητας (ΜΑΟΚ) «Ο Φίλιππος»	Μελίκη
4	Ποδοσφαιρικός-Αθλητικός Σύλλογος «Αχιλλέας» Νεοκάστρου	Νεόκαστρο
5	Αθλητικός Σύλλογος «Νίκη» Αγκαθιάς	Αγκαθιά
6	Ποδοσφαιρικός-Αθλητικός Σύλλογος «Μέγας Αλέξανδρος»	Π. Πρόδρομος
7	Αθλητικός Σύλλογος «Δόξα» Κυψέλης	Κυψέλη
8	Σύλλογος Καράτε «Φλόγα» Μελίκης	Μελίκη
9	Σύλλογος Καράτε Αγκαθιάς	Αγκαθιά

Πίνακας 46 : Αθλητικά Σωματεία Δημοτικής Ενότητας Αντιγονιδών

A/A	ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ	ΕΔΡΑ
1	Ποδοσφαιρικός Σύλλογος «Θύελλα» Σταυρού	Σταυρός
2	Ποδοσφαιρικός Σύλλογος «Άρης» Παλαιού Σκυλιτσίου	Π. Σκυλίτσι
3	Ποδοσφαιρικός Σύλλογος – Αθλητική Ένωση Καβάσιλων	Καβάσιλα
4	Ξεχασμένα ???	

Πηγή: Δήμος Αλεξάνδρειας / Γραφείο Αθλητισμού.

1.14.5. Πολιτιστικές Υποδομές – Σωματεία

Ο Δήμος παρουσιάζει υστέρηση από άποψη διαθέσιμων πολιτιστικών υποδομών. Εκτός από το ανοιχτό δημοτικό θέατρο στην Αλεξάνδρεια και λειτουργεί τους καλοκαιρινούς μήνες, οι εκδηλώσεις την υπόλοιπη περίοδο γίνονται στην αίθουσα του Δημοτικού Συμβουλίου, όπως και στις αντίστοιχες αίθουσες των Δημοτικών Ενοτήτων. Η αποπεράτωση του Πνευματικού-Πολιτιστικού Κέντρου στο κέντρο της πόλης, το 2013, αναμένεται να καλύψει ένα μεγάλο κενό σε αυτό τον τομέα. Αυτή την περίοδο εκτελείται επίσης και το έργο της ανακατασκευής του Δημοτικού Θεάτρου Πλατέος.

Στους επόμενους Πίνακες αναφέρονται τα Πολιτιστικά Σωματεία που δραστηριοποιούνται στην περιοχή του Δήμου.

Πίνακας 47 : Πολιτιστικά Σωματεία Δημοτικής Ενότητας Αλεξάνδρειας

A/A	ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ	ΕΔΡΑ
1	Λαογραφικός Όμιλος Ντόπιων Αλεξάνδρειας και Περιχώρων «Το Ρουμλούκι»	Αλεξάνδρεια
2	Μουσικοχορευτικός Όμιλος Αλεξάνδρειας	Αλεξάνδρεια
3	Σύλλογος Ποντίων Αλεξάνδρειας και Περιχώρων	Αλεξάνδρεια
4	Σύλλογος Σερβιωτών Κοζάνης «Ο Αμάραντος»	Αλεξάνδρεια
5	Σύλλογος Σαρακατσαναίων «Οι Σταυραετοί»	Αλεξάνδρεια
6	Σύλλογος Κολινδρινών Αλεξάνδρειας «Παυσίλυτος»	Αλεξάνδρεια
7	Σύλλογος Ηπειρωτών Αλεξάνδρειας «Η Δωδώνη»	Αλεξάνδρεια
8	Σύλλογος Γρεβενιωτών Αλεξάνδρειας	Αλεξάνδρεια
9	Σύλλογος Προσκυνητών Αγίου Όρους Αλεξάνδρειας και Περιχώρων	Αλεξάνδρεια
10	Σύλλογος Φίλων Ιστορικού Μουσείου Νησίου Ημαθίας	Αλεξάνδρεια
11	Πολιτιστικός Σύλλογος Νησέλιου	Νησέλι
12	Πολιτιστικός Σύλλογος Σχοινά	Σχοινά
13	Πολιτιστικός Σύλλογος Καψόχωρας «Ο Άγιος Δημήτριος»	Καψόχωρα
14	Πολιτιστικός Σύλλογος Νεοχωρίου	Νεοχώρι
15	Μορφωτικός-Εκπολιτιστικός Σύλλογος Νέων & Νεανίδων Λουτρού	Λουτρός
16	Εκπολιτιστικός Σύλλογος Βρυσάκιου	Βρυσάκι
17	Πολιτιστικός Σύλλογος Νησίου	Νησί
18	Πολιτιστικός Σύλλογος Καμποχωρίου «Μέγας Αλέξανδρος»	Καμποχώρι

Πίνακας 48 : Πολιτιστικά Σωματεία Δημοτικής Ενότητας Πλατέος

A/A	ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ	ΕΔΡΑ
1	Πολιτιστικός Σύλλογος Παλαιοχωρίου-Λιανοβεργίου «Ο Φίλιππος»	Παλαιοχώρι
2	Σύλλογος Καππαδοκών Πλατέος «Ο Βαρασός»	Πλατύ
3	Σύλλογος Ποντίων Πλατέος «Οι Κομνηνοί»	Πλατύ
4	Λαογραφικός Σύλλογος Τρικάλων Ημαθίας «Η Ανατολική Ρωμυλία»	Τρίκαλα
5	Εκπολιτιστικός-Μορφωτικός Σύλλογος Πλατάνου	Πλάτανος
6	Σύλλογος Ποντίων Αράχου «Ο Πόντος»	Άραχος
7	Μορφωτικός Σύλλογος «Μέγας Αλέξανδρος» Πρασινάδας	Πρασινάδα
8	Πολιτιστικός Σύλλογος Νησελιδίου Ημαθίας «Το Παλιό Σχολείο»	Νησελούδι
9	Μορφωτικός Σύλλογος Κορυφής	Κορυφή
10	Μορφωτικός Σύλλογος Νεοχωρόπουλου	Νεοχωρόπουλο
11	Πολιτιστικός-Μορφωτικός-Αθλητικός Σύλλογος «Ο Φίλιππος»	Κλειδί

Πίνακας 49 : Πολιτιστικά Σωματεία Δημοτικής Ενότητας Μελίκης

A/A	ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ	ΕΔΡΑ
1	Σύλλογος Γυναικών Μελίκης	Μελίκη
2	Πολιτιστικός Σύλλογος «Το Κωστή»	Μελίκη
3	Μορφωτικός Σύλλογος Ποντίων «Ο Ακρίτας» Νέου Προδρόμου	Ν. Πρόδρομος
4	Πολιτιστικός Σύλλογος Αγίας Τριάδας	Αγία Τριάδα
5	Μορφωτικός-Πολιτιστικός Σύλλογος Νέων «Αστήρ» Αγκαθιάς	Αγκαθιά
6	Κέντρο Έρευνας Ρουμλουκιώτικης Λαογραφίας & Παράδοσης	Αγκαθιά
7	Εκπολιτιστικός-Λαογραφικός Σύλλογος «Μελίσσα» Κυψέλης	Κυψέλη
8	Πολιτιστικός Σύλλογος Νέων Νεοκάστρου	Νεόκαστρο
9	Πολιτιστικός Σύλλογος Νέων Παλαιού Προδρόμου	Π. Πρόδρομος
10	Σύλλογος Προσκυνητών Αγίου Όρους Μελίκης και Περιχώρων	Π. Πρόδρομος

Πίνακας 50 : Πολιτιστικά Σωματεία Δημοτικής Ενότητας Αντιγονιδών

A/A	ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ	ΕΔΡΑ
1	Πολιτιστικός Σύλλογος «Ο Χαμαετός» Καβάσιλων	Καβάσιλα
2	Μορφωτικός-Αναπτυξιακός-Λαογραφικός Σύλλογος «Εστία»	Σταυρός
3	Πολιτιστικός Σύλλογος Κεφαλοχωρίου «Η Ειρήνη»	Κεφαλοχώρι
4	Πολιτιστικός-Λαογραφικός Σύλλογος Επισκοπής	Επισκοπή
5	Εκπολιτιστικός Σύλλογος Ξεχασμένης «Γεώργιος Σεφέρης»	Ξεχασμένη
6	Ένωση Βλάχων Περιβολιωτών και Φίλων Ν. Ημαθίας	Π. Σκυλίτσι

Πηγή : Δήμος Αλεξάνδρειας / Γραφείο Πολιτισμού.

1.15. Τοπική Οικονομία και Απασχόληση

1.15.1 Οικονομικά ενεργός πληθυσμός

Το ποσοστό των απασχολούμενων, στο σύνολο του Νομού Ημαθίας, στον πρωτογενή τομέα σύμφωνα με την απογραφή του 2001 έφτανε στο 25,51%, ενώ το ποσοστό των απασχολούμενων στον δευτερογενή και τριτογενή τομέα ανέρχονταν, αντίστοιχα, στο 19,36% και 39,79%. Η γεωργία, ως ποσοστό συνεισφοράς στο ΑΕΠ του Νομού Ημαθίας, σύμφωνα και με τα στοιχεία που αφορούν τον αριθμό των απασχολούμενων, βαίνει συνεχώς μειούμενη την τελευταία 10ετία, καθώς ενώ συνεισέφερε το 19,3% του ΑΕΠ το 2000, το ποσοστό αυτό μειώθηκε στο 18,7% το 2005 και στο 17,0% το 2006, αποδεικνύοντας ξεκάθαρα τη σταδιακή αλλαγή του μοντέλου ανάπτυξης. Παρόλα αυτά, ο Νομός Ημαθίας και ειδικότερα η περιοχή του Δήμου Αλεξάνδρειας παραμένει ένας σημαντικός πυρήνας γεωργικής ανάπτυξης για τη χώρα, καθώς το 2006 προσέφερε το 3,7% της συνολικής γεωργικής παραγωγής (αυξημένο κατά 0,2% σε σχέση με το 2000), ποσοστό που την ίδια χρονική περίοδο (2006) τον κατέτασσε στην 8η θέση στο σύνολο των Νομών της χώρας.

Η κύρια απασχόληση των κατοίκων του Νομού Ημαθίας όπως φαίνεται και από τον Πίνακα 51 σχετίζεται με τον πρωτογενή τομέα (γεωργία, κτηνοτροφία, αλιεία, δασοκομία), ενώ μόνο στα τρία μεγάλα αστικά κέντρα του Νομού (Βέροια, Νάουσα και Αλεξάνδρεια) η απασχόληση στο δευτερογενή τομέα (κατασκευές, μεταποίηση, κλπ.) και στον τριτογενή τομέα (εμπόριο, καταστήματα εστίασης και ψυχαγωγίας, ξενοδοχεία, μεταφορές, επικοινωνίες, δημόσια διοίκηση, υγεία, εκπαίδευση, κλπ) είναι αυξημένη.

Ωστόσο, πρέπει να επισημανθεί, ότι λείπουν επίκαιρα στατιστικά στοιχεία (2010-2011) που είναι πολύ πιθανό να μεταβάλλουν σημαντικά αυτή την εικόνα.

Πίνακας 51 : Αριθμός απασχολούμενων και ανέργων στους Δήμους του Νομού Ημαθίας (2001)

Δήμος/ Νομός / Περιφέρεια / Σύνολο Χώρας	Οικονομικώς ενεργοί 2001						
	Σύνολο	Απασχολούμενοι					Ανεργοί
		Σύνολο	Πρωτογενής Τομέας NACE A-B	Δευτερογενής Τομέας NACE C-F	Τριτογενής Τομέας NACE G-Q	Δε δήλωσαν κλαδο οικονομικής δραστηριότητας	
ΔΗΜΟΣ ΒΕΡΟΙΑΣ	19.722	17.153	1.805	3.737	11.179	432	2.569
ΔΗΜΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ	7.935	6.696	1.891	1.693	2.941	171	1.239
ΔΗΜΟΣ ΑΝΘΕΜΙΩΝ	3.662	3.150	1.627	624	819	80	512
ΔΗΜΟΣ ΑΝΤΙΓΟΝΙΔΩΝ	2.316	2.020	1.053	338	560	69	296
ΔΗΜΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ	3.513	3.001	1.168	748	1.039	46	512
ΔΗΜΟΣ ΒΕΡΓΙΝΑΣ	1.039	951	486	114	321	30	88
ΔΗΜΟΣ ΔΟΒΡΑ	2.214	1.964	938	356	667	3	250
ΔΗΜΟΣ ΕΙΡΗΝΟΥΠΟΛΗΣ	1.770	1.568	842	323	379	24	202
ΔΗΜΟΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΔΟΣ	943	874	438	135	282	19	69
ΔΗΜΟΣ ΜΕΛΙΚΗΣ	3.262	2.998	1.746	431	774	47	264
ΔΗΜΟΣ ΝΑΟΥΣΑΣ	9.095	7.649	1.233	2.312	3.826	278	1.446
ΔΗΜΟΣ ΠΛΑΤΕΟΣ	4.661	4.227	2.110	832	1.140	145	434
ΝΟΜΟΣ ΗΜΑΘΙΑΣ	60.132	52.251	15.337	11.643	23.927	1.344	7.881
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	787.356	694.826	114.883	167.047	379.350	33.546	92.530
ΣΥΝΟΛΟ ΕΛΛΑΔΟΣ	4.621.848	4.108.083	595.111	894.316	2.400.891	217.765	513.765

Πηγή : Γ.Γ. ΕΣΥΕ

1.15.2 Πρωτογενής Τομέας

Η κύρια παραγωγική δραστηριότητα στο Δήμο Αλεξάνδρειας είναι η γεωργία που εισφέρει το μεγαλύτερο μέρος του εισοδήματος της περιοχής.

1.15.2.1. Γεωργία

Στους πίνακες που ακολουθούν γίνεται παρουσίαση του μεγέθους των καλλιεργούμενων εκτάσεων και του είδους των καλλιεργειών στο επίπεδο του Δήμου, των Δημοτικών Ενοτήτων και των Δημοτικών και Τοπικών Κοινοτήτων (στοιχεία ετών 2003, 2005 και 2007).

Πίνακας 52 : Εκτάσεις Γεωργικών Καλλιεργειών Δήμου Αλεξάνδρειας

Δημοτική Ενότητα	ΕΤΟΣ 2003				
	Δενδρώδεις (στρέμματα)	Αμπέλια (στρέμματα)	Λοιπές Καλλιεργείες*	Αγρανάπαυση (στρέμματα)	ΣΥΝΟΛΟ (στρέμματα)
Αλεξανδρείας	16.711	12	76.313	1.396	94.432
Αντιγονιδών	20.993	29	28.180	16	49.218
Μελίκης	23.219	382	46.254	95	69.950
Πλατέος	9.338	145	118.731	2.790	131.004
Σύνολο Δήμου	70.261	568	269.478	4.297	344.604
Ν. ΗΜΑΘΙΑΣ	250.142	7.729	389.479	28.294	675.644
% ΚΑΛΥΨΗΣ	28,09 %	7,35%	69,19 %	15,19 %	51,00 %

Δημοτική Ενότητα	ΕΤΟΣ 2005				
	Δενδρώδεις (στρέμματα)	Αμπέλια (στρέμματα)	Λοιπές Καλλιέργειες*	Αγροανάπαυση (στρέμματα)	ΣΥΝΟΛΟ (στρέμματα)
Αλεξανδρείας	16.269	13	76.844	1.308	94.434
Αντιγονιδών	21.169	47	27.996	16	49.228
Μελίκης	23.805	335	46.289	513	70.942
Πλατέος	9.555	114	119.994	0	129.663
Σύνολο Δήμου	70.798	509	271.123	1.837	344.267
Ν. ΗΜΑΘΙΑΣ	249.850	8.128	391.202	26.545	675.725
% ΚΑΛΥΨΗΣ	28,34 %	6,26 %	69,31 %	6,92 %	50,95 %

Δημοτική Ενότητα	ΕΤΟΣ 2007				
	Δενδρώδεις (στρέμματα)	Αμπέλια (στρέμματα)	Λοιπές Καλλιέργειες*	Αγροανάπαυση (στρέμματα)	ΣΥΝΟΛΟ (στρέμματα)
Αλεξανδρείας	17.061	37	76.834	500	94.432
Αντιγονιδών	20.646	62	28.486	34	49.228
Μελίκης	23.995	379	41.361	4.175	69.910
Πλατέος	6.215	170	90.905	0	97.290
Σύνολο Δήμου	67.917	648	237.586	4.709	310.860
Ν. ΗΜΑΘΙΑΣ	248.611	8.421	381.948	33.170	672.150
% ΚΑΛΥΨΗΣ	27,32 %	7,69 %	62,20 %	14,20 %	46,25 %

* Στις «Λοιπές Καλλιέργειες» περιλαμβάνονται το σύνολο των αροτραίων καλλιεργειών, τα κηπευτικά και τα φυτώρια.

Πηγή : ΕΣΥΕ, Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής Περιφερειακής Ενότητας Ημαθίας.

Πίνακας 53 : Εκτάσεις Γεωργικών Καλλιεργειών Δημοτικής Ενότητας Αλεξανδρείας

Δημοτική/Τοπική Κοινότητα	ΕΤΟΣ 2003				
	Δενδρώδεις (στρέμματα)	Αμπέλια (στρέμματα)	Λοιπές Καλλιέργειες*	Αγροανάπαυση (στρέμματα)	ΣΥΝΟΛΟ (στρέμματα)
Αλεξανδρείας	4.200	5	38.324	1.371	43.900
Βρυσακίου	2.392	3	5.725	0	8.120
Καμποχωρίου	3.637	1	7.682	0	11.320
Λουτρού	4.759	0	3.841	0	8.600
Νεοχωρίου	300	0	7.800	0	8.100
Νησίου	1.423	3	12.941	25	14.392
ΣΥΝΟΛΟ	16.711	12	76.313	1.396	94.432

Δημοτική/Τοπική Κοινότητα	ΕΤΟΣ 2005				
	Δενδρώδεις (στρέμματα)	Αμπέλια (στρέμματα)	Λοιπές Καλλιέργειες*	Αγροανάπαυση (στρέμματα)	ΣΥΝΟΛΟ (στρέμματα)
Αλεξανδρείας	4.167	7	38.420	1.306	43.900
Βρυσακίου	2.247	2	5.871	2	8.122
Καμποχωρίου	3.650	1	7.669	0	11.320
Λουτρού	4.540	0	4.060	0	8.600
Νεοχωρίου	100	0	8.000	0	8.100
Νησίου	1.565	3	12.824	0	14.392
ΣΥΝΟΛΟ	16.269	13	76.844	1.308	94.434

Δημοτική/Τοπική Κοινότητα	ΕΤΟΣ 2007				
	Δενδρώδεις (στρέμματα)	Αμπέλια (στρέμματα)	Λοιπές Καλλιέργειες*	Αγροανάπαυση (στρέμματα)	ΣΥΝΟΛΟ (στρέμματα)
Αλεξάνδρειας	4.559	17	38.924	400	43.900
Βρυσακίου	2.212	2	5.906	0	8.120
Καμποχωρίου	3.700	12	7.558	50	11.320
Λουτρού	4.415	0	4.185	0	8.600
Νεοχωρίου	310	5	7.785	0	8.100
Νησίου	1.865	1	12.476	50	14.392
ΣΥΝΟΛΟ	17.061	37	76.834	500	94.432

* Στις «Λοιπές Καλλιέργειες» περιλαμβάνονται το σύνολο των αροτραίων καλλιεργειών, τα κηπευτικά και τα φυτώρια.

Πηγή : ΕΣΥΕ, Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής Περιφερειακής Ενότητας Ημαθίας.

Πίνακας 54 : Εκτάσεις Γεωργικών Καλλιεργειών Δημοτικής Ενότητας Πλατέος

Δημοτική/Τοπική Κοινότητα	ΕΤΟΣ 2003				
	Δενδρώδεις (στρέμματα)	Αμπέλια (στρέμματα)	Λοιπές Καλλιέργειες*	Αγροανάπαυση (στρέμματα)	ΣΥΝΟΛΟ (στρέμματα)
Αράχου	793	25	4.182	0	5.000
Κλειδίου	65	0	32.045	2.790	34.900
Κορυφής	3.550	20	17.475	0	21.045
Λιανοβεργίου	1.550	20	12.165	0	13.735
Πλατάνου	120	10	8.874	0	9.004
Πλατέος	750	30	14.174	0	14.954
Πρασινάδας	2.230	20	7.646	0	9.896
Τρικάλων	280	20	22.170	0	22.470
ΣΥΝΟΛΟ	9.338	145	118.731	2.790	131.004

Δημοτική/Τοπική Κοινότητα	ΕΤΟΣ 2005				
	Δενδρώδεις (στρέμματα)	Αμπέλια (στρέμματα)	Λοιπές Καλλιέργειες*	Αγροανάπαυση (στρέμματα)	ΣΥΝΟΛΟ (στρέμματα)
Αράχου	690	0	4.350	0	5.040
Κλειδίου	65	0	32.295	0	32.360
Κορυφής	4.000	20	17.675	0	21.695
Λιανοβεργίου	1.550	30	12.273	0	13.853
Πλατάνου	120	10	8.872	0	9.002
Πλατέος	750	30	14.570	0	15.350
Πρασινάδας	2.230	24	7.640	0	9.894
Τρικάλων	150	0	22.319	0	22.469
ΣΥΝΟΛΟ	9.555	114	119.994	0	129.663

Δημοτική/Τοπική Κοινότητα	ΕΤΟΣ 2007				
	Δενδρώδεις (στρέμματα)	Αμπέλια (στρέμματα)	Λοιπές Καλλιέργειες*	Αγροανάπαυση (στρέμματα)	ΣΥΝΟΛΟ (στρέμματα)
Αράχου	250	0	4.790	0	5.040
Κλειδίου	45	0	32.315	0	32.360
Κορυφής	3.600	40	18.050	0	21.690
Λιανοβεργίου	1.470	30	12.350	0	13.850
Πλατάνου	100	30	8.870	0	9.000
Πλατέος	750	70	14.530	0	15.350
Πρασινάδας	2.100	30	7.760	0	9.890

Τρικάλων	90	0	22.375	0	22.465
ΣΥΝΟΛΟ	6.215	170	90.905	0	97.290

* Στις «Λοιπές Καλλιέργειες» περιλαμβάνονται το σύνολο των αροτραίων καλλιεργειών, τα κηπευτικά και τα φυτώρια.

Πηγή : ΕΣΥΕ, Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής Περιφερειακής Ενότητας Ημαθίας.

Πίνακας 55 : Εκτάσεις Γεωργικών Καλλιεργειών Δημοτικής Ενότητας Μελίκης

Δημοτική/Τοπική Κοινότητα	ΕΤΟΣ 2003				
	Δενδρώδεις (στρέμματα)	Αμπέλια (στρέμματα)	Λοιπές Καλλιέργειες*	Αγρανάπαυση (στρέμματα)	ΣΥΝΟΛΟ (στρέμματα)
Αγκαθιάς	1.290	51	10.800	95	12.236
Κυψέλης	750	14	8.890	0	9.654
Μελίκης	12.354	210	15.570	0	28.134
Νεοκάστρου	665	92	7.093	0	7.850
Προδρόμου	8.160	15	3.901	0	12.076
ΣΥΝΟΛΟ	23.219	382	46.254	95	69.950

Δημοτική/Τοπική Κοινότητα	ΕΤΟΣ 2005				
	Δενδρώδεις (στρέμματα)	Αμπέλια (στρέμματα)	Λοιπές Καλλιέργειες*	Αγρανάπαυση (στρέμματα)	ΣΥΝΟΛΟ (στρέμματα)
Αγκαθιάς	1.000	66	11.070	100	12.236
Κυψέλης	640	14	9.000	0	9.654
Μελίκης	13.280	210	14.657	413	28.560
Νεοκάστρου	725	30	7.701	0	8.456
Προδρόμου	8.160	15	3.861	0	12.036
ΣΥΝΟΛΟ	23.805	335	46.289	513	70.942

Δημοτική/Τοπική Κοινότητα	ΕΤΟΣ 2007				
	Δενδρώδεις (στρέμματα)	Αμπέλια (στρέμματα)	Λοιπές Καλλιέργειες*	Αγρανάπαυση (στρέμματα)	ΣΥΝΟΛΟ (στρέμματα)
Αγκαθιάς	1.000	100	10.136	1.000	12.236
Κυψέλης	600	24	8.830	200	9.654
Μελίκης	13.160	210	12.807	1.957	28.134
Νεοκάστρου	725	30	6.077	1.018	7.850
Προδρόμου	8.510	15	3.511	0	12.036
ΣΥΝΟΛΟ	23.995	379	41.361	4.175	69.910

* Στις «Λοιπές Καλλιέργειες» περιλαμβάνονται το σύνολο των αροτραίων καλλιεργειών, τα κηπευτικά και τα φυτώρια.

Πηγή : ΕΣΥΕ, Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής Περιφερειακής Ενότητας Ημαθίας.

Πίνακας 56 : Εκτάσεις Γεωργικών Καλλιεργειών Δημοτικής Ενότητας Αντιγονιδών

Τοπική Κοινότητα	ΕΤΟΣ 2003				
	Δενδρώδεις (στρέμματα)	Αμπέλια (στρέμματα)	Λοιπές Καλλιέργειες*	Αγρανάπαυση (στρέμματα)	ΣΥΝΟΛΟ (στρέμματα)
Επισκοπής	4.453	6	3.533	16	8.008
Καβασίων	1.220	0	3.800	0	5.020
Κεφαλοχωρίου	3.650	0	3.150	0	6.800
Ξεχασμένης	4.850	23	3.127	0	8.000
Π. Σκυλτσίου	3.200	0	6.500	0	9.700
Σταυρού	3.620	0	8.070	0	11.690
ΣΥΝΟΛΟ	20.993	29	28.180	16	49.218

Τοπική Κοινότητα	ΕΤΟΣ 2005				
	Δενδρώδεις (στρέμματα)	Αμπέλια (στρέμματα)	Λοιπές Καλλιέργειες*	Αγροανάπαυση (στρέμματα)	ΣΥΝΟΛΟ (στρέμματα)
Επισκοπής	4.467	6	3.519	16	8.008
Καβασιλών	1.902	1	3.117	0	5.020
Κεφαλοχωρίου	3.650	0	3.150	0	6.800
Ξεχασμένης	4.850	25	3.125	0	8.000
Π. Σκυλιτσίου	2.800	0	6.900	0	9.700
Σταυρού	3.500	15	8.185	0	11.700
ΣΥΝΟΛΟ	21.169	47	27.996	16	49.228

Τοπική Κοινότητα	ΕΤΟΣ 2007				
	Δενδρώδεις (στρέμματα)	Αμπέλια (στρέμματα)	Λοιπές Καλλιέργειες*	Αγροανάπαυση (στρέμματα)	ΣΥΝΟΛΟ (στρέμματα)
Επισκοπής	4.213	6	3.755	34	8.008
Καβασιλών	1.100	1	3.919	0	5.020
Κεφαλοχωρίου	3.720	0	3.080	0	6.800
Ξεχασμένης	5.423	40	2.537	0	8.000
Π. Σκυλιτσίου	2.490	0	7.210	0	9.700
Σταυρού	3.700	15	7.985	0	11.700
ΣΥΝΟΛΟ	20.646	62	28.486	34	49.228

* Στις «Λοιπές Καλλιέργειες» περιλαμβάνονται το σύνολο των αροτραίων καλλιεργειών, τα κηπευτικά και τα φυτώρια.

Πηγή : ΕΣΥΕ, Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής Περιφερειακής Ενότητας Ημαθίας.

Πίνακας 57 : Ποσοστό κάλυψης γεωργικών καλλιεργειών ανά Οικισμό στη Δημοτική Ενότητα και στο Δήμο

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ						
Δημοτική/Τοπική Κοινότητα	Αροτραίες καλλιέργειες		Δενδρώδεις καλλιέργειες		Αμπελώνες	
	% στη Δ.Ε.	% στο Δήμο	% στη Δ.Ε.	% στο Δήμο	% στη Δ.Ε.	% στο Δήμο
Αλεξανδρείας	50,29 %	14,86 %	25,83 %	6,19 %	47,61 %	1,74 %
Βρυσακίου	7,61 %	2,25 %	13,69 %	3,28 %	11,16 %	0,40 %
Καμποχωρίου	9,96 %	2,94 %	21,95 %	5,25 %	22,33 %	0,80 %
Λουτρού	5,25 %	1,55 %	27,40 %	6,56 %	0,00 %	0,00 %
Νεοχωρίου	10,25 %	3,03 %	1,42 %	0,34 %	7,76 %	0,27 %
Νησίου	16,63 %	4,91 %	9,70 %	2,32 %	11,27 %	0,40 %

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΛΑΤΕΟΣ						
Δημοτική/Τοπική Κοινότητα	Αροτραίες καλλιέργειες		Δενδρώδεις καλλιέργειες		Αμπελώνες	
	% στη Δ.Ε.	% στο Δήμο	% στη Δ.Ε.	% στο Δήμο	% στη Δ.Ε.	% στο Δήμο
Αράχου	4,03 %	1,71 %	6,90 %	0,83 %	5,82 %	1,45 %
Κλειδίου	29,31 %	12,42 %	0,69 %	0,08 %	0,00 %	0,00 %
Κορυφής	16,14 %	6,84 %	44,41 %	5,33 %	18,64 %	4,64 %
Λιανοβεργίου	11,16 %	4,73 %	18,20 %	2,18 %	18,64 %	4,64 %
Πλατάνου	8,07 %	3,42 %	1,35 %	0,16 %	11,65 %	2,90 %
Πλατέος	13,13 %	5,56 %	8,96 %	1,08 %	30,30 %	7,53 %
Πρασινάδας	6,98 %	2,96 %	26,13 %	3,14 %	17,24 %	4,29 %
Τρικάλων	20,28 %	8,59 %	2,07 %	0,25 %	4,66 %	1,16 %

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΕΛΙΚΗΣ						
Δημοτική/Τοπική Κοινότητα	Αροτραίες καλλιέργειες		Δενδρώδεις καλλιέργειες		Αμπελώνες	
	% στη Δ.Ε.	% στο Δήμο	% στη Δ.Ε.	% στο Δήμο	% στη Δ.Ε.	% στο Δήμο
Αγκαθιάς	23,90 %	4,11 %	4,63 %	1,57 %	19,81 %	12,58 %
Κυψέλης	19,95 %	3,43 %	2,80 %	0,95 %	4,74 %	3,01 %

Μελίκης	32,14 %	5,53 %	54,62 %	18,56 %	57,48 %	36,52 %
Νεοκάστρου	15,58 %	2,68 %	2,98 %	1,01 %	13,86 %	8,81 %
Προδρόμου	8,42 %	1,45 %	34,96 %	11,88 %	4,11 %	2,61 %

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΝΤΙΓΟΝΙΔΩΝ						
Τοπική Κοινότητα	Αροτραίες καλλιέργειες		Δενδρώδεις καλλιέργειες		Αμπελώνες	
	% στη Δ.Ε.	% στο Δήμο	% στη Δ.Ε.	% στο Δήμο	% στη Δ.Ε.	% στο Δήμο
Επισκοπής	12,76 %	1,39 %	20,91 %	6,28 %	13,04 %	1,04 %
Καβασιλών	12,80 %	1,39 %	6,72 %	2,02 %	1,43 %	0,11 %
Κεφαλοχωρίου	11,08 %	1,21 %	17,54 %	5,27 %	0,00 %	0,00 %
Ξεχασμένης	10,38 %	1,13 %	24,08 %	7,24 %	63,76 %	5,10 %
Π. Σκυλιτσίου	24,34 %	2,65 %	13,52 %	4,06 %	0,00 %	0,00 %
Σταυρού	28,63 %	3,11 %	17,23 %	5,18 %	21,74 %	1,74 %

Πίνακας 58 : Κατανομή εκτάσεων καλλιεργειών και παραγωγής κατά Δημοτική Ενότητα (έτος 2007)

Α/Α	ΕΙΔΟΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ	Δ.Ε. ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ		Δ.Ε. ΑΝΤΙΓΟΝΙΔΩΝ		Δ.Ε. ΜΕΛΙΚΗΣ		Δ.Ε. ΠΛΑΤΕΩΣ	
		ΕΚΤΑΣΗ (στρ.)	ΠΑΡΑΓ. (τον.)	ΕΚΤΑΣΗ (στρ.)	ΠΑΡΑΓ. (τον.)	ΕΚΤΑΣΗ (στρ.)	ΠΑΡΑΓ. (τον.)	ΕΚΤΑΣΗ (στρ.)	ΠΑΡΑΓ. (τον.)
1	ΑΧΛΑΔΙΕΣ	1.842	4.019	824	1.772	160	415	390	1.080
2	ΜΗΛΙΕΣ	1.395	4.150	763	2.745	230	720	2.540	11.112
3	ΒΕΡΥΚΟΚΙΕΣ	0	0	18	28	25	50	0	0
4	ΡΟΔΑΚΙΝΙΕΣ	8.625	17.660	17.767	39.575	9.238	13.050	4.615	12.940
5	ΝΕΚΤΑΡΙΝΙΑ	360	750	710	1.422	220	616	0	0
6	ΚΕΡΑΣΙΕΣ	3	1.975	0	0	80	30	10	8
7	ΒΥΣΙΝΙΕΣ	0	0	0	0	0	0	0	0
8	ΚΥΔΩΝΙΕΣ	74	283	44	99	0	0	35	90
9	ΚΟΡΟΜΗΛΙΕΣ	10	13	0	0	2	10	5	25
10	ΣΥΚΑ ΝΩΠΑ	0	0	0	0	0	0	0	0
11	ΔΑΜΑΣΚΗΝΑ	155	201	391	727	40	54	365	489
12	ΑΜΥΓΔΑΛΙΕΣ	0	0	0	0	0	0	0	0
13	ΚΑΡΥΔΙΕΣ	34	14	0	0	0	0	0	0
14	ΦΟΥΝΤΟΥΚΙΕΣ	0	0	0	0	0	0	0	0
15	ΦΙΣΤΙΚΙΕΣ	0	0	0	0	0	0	0	0
16	ΚΑΣΤΑΝΙΕΣ	0	0	0	0	0	0	0	0
17	ΕΛΙΕΣ ΒΡΩΣ.	0	0	0	0	120	80	0	0
18	ΕΛΙΕΣ ΕΛΑΙΟΠ.	0	0	0	0	230	84	0	0
19	ΑΚΤΙΝΙΔΙΑ	0	0	129	236	490	1167	445	1158
ΣΥΝΟΛΟ :		12.498	29.065	20.646	46.604	10.835	16.276	8.405	26.902
1	ΑΜΠΕΛΙΑ ΕΠΙΤΡ.	2	8	6	2	0	0	0	0
2	ΑΜΠΕΛΙΑ ΟΙΝΟΥ	12	32	56	72	169	94	200	312
ΣΥΝΟΛΟ :		14	40	62	74	169	94	200	312
1	ΑΡΩΜΑΤΙΚΑ ΦΥΤΑ	0	0	0	0	0	0	0	0
2	ΒΑΜΒΑΚΙ ΞΗΡ.	0	0	0	0	3.050	840	0	0
3	ΒΑΜΒΑΚΙ ΠΟΤ.	19.506	6.324	7.742	2.565	8.350	2.480	77.260	25.178
4	ΒΙΚΟΣ ΣΑΝΟΣ	15	0	0	0	0	0	0	0
5	ΒΡΩΜΗ	0	0	0	0	0	0	0	0
6	ΒΡΩΜΗ ΣΑΝΟΣ	0	0	0	0	0	0	370	92
7	ΖΑΧΑΡΟΤΕΥΤΛΑ	4.000	21.800	3.744	20.300	2.480	7.950	5.830	32.380
8	ΗΛΙΑΝΘΟΣ	0	0	0	0	0	0	0	0
9	ΚΑΛΑΜΠΟΚΙ Μ.Σ	0	0	300	100	0	0	490	294
10	ΚΑΛΑΜΠΟΚΙ Χ.Σ	8.628	9.928	11.586	11.543	2.980	2.980	16.430	14.447
11	ΚΑΛΑΜΠΟΚΙ ΧΛΩΡΟ	0	0	0	0	0	0	2.115	8.460
12	ΚΑΠΝΟΣ ΑΝ. ΤΥΠΟΥ	0	0	0	0	960	229	0	0
13	ΚΑΠΝΟΣ ΜΠΕΡΛΕΥ	0	0	150	75	30	6	0	0
14	ΚΑΡΠΟΥΖΙΑ	85	317	20	86	60	180	0	0

15	ΚΗΠΕΥΤΙΚΑ	1.089	0	2.278	0	2.904	0	2.395	0
16	ΚΡΙΘΑΡΙ	190	94	327	140	190	41	90	25
17	ΚΡΙΘΑΡΙ ΣΑΝΟΣ	0	0	0	0	0	0	470	117
18	ΜΗΔΙΚΗ ΣΑΝΟΣ	1.550	2.500	1.340	1.464	1.130	1.479	1.250	1.875
19	ΠΑΤΑΤΕΣ ΑΝΟΙΞ.	0	0	0	0	0	0	0	0
20	ΠΑΤΑΤΕΣ ΚΑΛΟΚ.	0	0	5	20	0	0	0	0
21	ΠΑΤΑΤΕΣ ΦΘΙΝ.	0	0	0	0	20	50	0	0
22	ΠΕΠΟΝΙΑ	0	0	0	0	40	70	0	0
23	ΡΥΖΙ	1.250	850	0	0	0	0	12.550	7.528
24	ΣΙΚΑΛΗ	0	0	0	0	0	0	0	0
25	ΣΙΤΑΡΙ ΜΑΛΑΚΟ	140	64	0	0	1.760	553	0	0
26	ΣΙΤΑΡΙ ΣΚΛΗΡΟ	1.205	342	784	325	5.600	1.635	1.300	390
27	ΣΟΥΣΑΜΙ	0	0	0	0	0	0	0	0
28	ΤΡΙΦΥΛΛΙ	250	250	200	300	0	0	490	735
29	ΦΑΣΟΛΙΑ Μ.Σ	0	0	0	0	0	0	0	0
30	ΦΑΣΟΛΙΑ Χ.Σ	0	0	10	8	0	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ :		37.908	42.469	28.486	36.926	29.554	18.493	121.040	91.521
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ :		50.420	71.574	49.194	83.604	40.558	34.863	129.645	118.735

Πηγή : ΕΣΥΕ, Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής Περιφερειακής Ενότητας Ημαθίας.

1.15.2.2. Κτηνοτροφία – Μελισσοκομία

Στους Πίνακες που ακολουθούν παρατίθενται στοιχεία (έτος 2007) για την κτηνοτροφία και τη μελισσοκομία στο επίπεδο του Δήμου, των Δημοτικών Ενοτήτων και των Δημοτικών και Τοπικών Κοινοτήτων.

Πίνακας 59 : Αρμεγόμενα Ζώα και παραγωγή γάλακτος στο Δήμο Αλεξάνδρειας (2007)

Δημοτική Ενότητα	Αγελάδες		Πρόβατα		Κατσίκια	
	Αρ. ζώων που αρμέχτηκαν	Παραγωγή γάλακτος (Kg)	Αρ. ζώων που αρμέχτηκαν	Παραγωγή γάλακτος (Kg)	Αρ. ζώων που αρμέχτηκαν	Παραγωγή γάλακτος (Kg)
Αλεξάνδρειας	619	1.914.000	7.560	1.632.000	386	97.800
Αντιγονιδών	34	100.200	1.939	305.650	136	31.060
Μελίκης	128	381.000	4.300	427.500	4.338	584.700
Πλατέας	2.473	8.655.500	6.672	1.334.400	901	181.700
Δ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ	3.254	11.050.700	20.471	3.699.550	5.761	895.260
Ν. ΗΜΑΘΙΑΣ	5.437	17.984.200	51.440	8.544.020	32.851	4.326.530

Πηγή : ΕΣΥΕ 2009, ίδια επεξεργασία

Πίνακας 60 : Αρμεγόμενα Ζώα και παραγωγή γάλακτος στη Δημοτική Ενότητα Αλεξάνδρειας (2007)

Δημοτική / Τοπική Κοινότητα	Αγελάδες		Πρόβατα		Κατσίκια	
	Αρ. ζώων που αρμέχτηκαν	Παραγωγή γάλακτος (Kg)	Αρ. ζώων που αρμέχτηκαν (Kg)	Παραγωγή γάλακτος	Αρ. ζώων που αρμέχτηκαν (Kg)	Παραγωγή γάλακτος (Kg)
Αλεξάνδρεια	440	1.420.000	2.310	577.000	170	34.000
Βρυσάκι	4	5.000	250	50.000	0	0
Καμποχώρι	25	70.000	700	70.000	20	4.000
Λουτρός	0	0	1.600	320.000	130	30.000
Νεοχώρι	60	174.000	1.500	375.000	50	25.000
Νησί	90	245.000	1.200	240.000	16	4.800
ΣΥΝΟΛΟ	619	1.914.000	7.560	1.632.000	386	97.800
Δ.ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ	3.254	11.050.700	20.471	3.699.550	5.761	895.260

Πηγή : ΕΣΥΕ 2009, ίδια επεξεργασία

Πίνακας 61 : Αρμεγόμενα Ζώα και παραγωγή γάλακτος στη Δημοτική Ενότητα Αντιγονιδών (2007)

Τοπική Κοινότητα	Αγελάδες		Πρόβατα		Κατσίκια	
	Αρ. ζώων που αρμέχτηκαν	Παραγωγή γάλακτος	Αρ. ζώων που αρμέχτηκαν	Παραγωγή γάλακτος	Αρ. ζώων που αρμέχτηκαν	Παραγωγή γάλακτος
Επισκοπή	17	42.500	570	68.400	30	5.400
Καβάσιλα	0	0	2	250	47	11.750
Κεφαλοχώρι	10	40.000	50	6.000	5	1.250
Ξεχασμένη	2	4.000	525	94.500	30	7.500
Π. Σκυλίτσι	5	13.700	92	10.500	4	1.160
Σταυρός	0	0	700	126.000	20	4.000
ΣΥΝΟΛΟ	34	100.200	1.939	305.650	136	31.060
Δ.ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ	3.254	11.050.700	20.471	3.699.550	5.761	895.260

Πηγή : ΕΣΥΕ 2009, ίδια επεξεργασία

Πίνακας 62 : Αρμεγόμενα Ζώα και παραγωγή γάλακτος στη Δημοτική Ενότητα Μελίκης (2007)

Δημοτική / Τοπική Κοινότητα	Αγελάδες		Πρόβατα		Κατσίκια	
	Αρ. ζώων που αρμέχτηκαν	Παραγωγή γάλακτος	Αρ. ζώων που αρμέχτηκαν	Παραγωγή γάλακτος	Αρ. ζώων που αρμέχτηκαν	Παραγωγή γάλακτος
Αγκαθιά	100	300.000	1.500	150.000	960	127.200
Κυψέλη	5	15.000	600	60.000	1.000	120.000
Μελίκη	0	0	250	30.000	380	53.500
Νεόκαστρο	3	6.000	1.200	120.000	1.858	241.940
Πρόδρομος	20	60.000	750	67.500	140	42.060
ΣΥΝΟΛΟ	128	381.000	4.300	427.500	4.338	584.700
Δ.ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ	3.254	11.050.700	20.471	3.699.550	5.761	895.260

Πηγή : ΕΣΥΕ 2009, ίδια επεξεργασία

Πίνακας 63 : Αρμεγόμενα Ζώα και παραγωγή γάλακτος στη Δημοτική Ενότητα Πλατέος (2007)

Δημοτική / Τοπική Κοινότητα	Αγελάδες		Πρόβατα		Κατσίκια	
	Αρ. ζώων που αρμέχτηκαν	Παραγωγή γάλακτος	Αρ. ζώων που αρμέχτηκαν	Παραγωγή γάλακτος	Αρ. ζώων που αρμέχτηκαν	Παραγωγή γάλακτος
Άραχος	0	0	63	12.600	40	8.000
Κλειδί	1.000	3.500.000	245	49.000	138	27.600
Κορυφή	22	77.000	245	49.000	126	25.200
Λιανοβέργι	570	1.995.000	2.090	418.000	174	34.800
Πλάτανος	320	1.120.000	820	164.000	30	7.500
Πλατύ	530	1.855.000	2.009	401.800	65	13.000
Πρασινάδα	25	87.500	180	36.000	280	56.000
Τρίκαλα	6	21.000	1.020	204.000	48	9.600
ΣΥΝΟΛΟ	2.473	8.655.500	6.672	1.334.400	901	181.700
Δ.ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ	3.237	11.008.200	19.901	3.631.150	5.731	889.860
% ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	76,40 %	78,63 %	33,52 %	36,75 %	15,72 %	20,42 %

Πηγή : ΕΣΥΕ 2009, ίδια επεξεργασία

Πίνακας 64 : Αριθμός σφαγέντων ζώων και παραγωγή κρέατος (Kg) στο Δήμο Αλεξάνδρειας (2007)

Δημοτική Ενότητα	Αρνιά κάτω του έτους		Κατσίκια κάτω του έτους		Μοσχάρια		Χοιρίδια μέχρι 20 κιλά βάρους		Ζιγούρια και Πρόβατα		Βιτούλια και Αίγες		Δαμάλια, Αγελάδες και Βόδια		Χοίροι > των 20 Kg καθαρού βάρους		Κουνέλια		Πουλερικά	
	Αριθμός	Βάρος κρέατος	Αριθμός	Βάρος κρέατος	Αριθμός	Βάρος κρέατος	Αριθμός	Βάρος κρέατος	Αριθμός	Βάρος κρέατος	Αριθμός	Βάρος κρέατος	Αριθμός	Βάρος κρέατος	Αριθμός	Βάρος κρέατος	Αριθμός	Βάρος κρέατος	Αριθμός	Βάρος κρέατος
Αλεξάνδρειας	6.350	52.550	460	3.480	1.158	242.100	5.360	96.300	625	18.750	75	2.100	0	0	4.767	403.600	1.240	2.470	146.655	293.200
Αντιγονιδών	1.403	12.720	186	1.795	80	30.000	50	1000	236	6.290	35	900	4	1.200	4.640	287.730	125	280	44.467	66.228
Μελίκης	3.930	37.770	4.580	43.120	189	47.250	0	0	79	1.580	69	1.380	0	0	313	20.600	1.280	1.770	610	635
Πλατέος	14.347	129.123	2.080	18.810	2.843	786.440	20.820	389.650	1.949	29.235	290	4.490	143	57.800	17.435	520.375	4.920	12.270	9.950	14.910
Δ.ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ	26.030	232.163	7306	67.205	4.270	1.105.790	26.230	486.950	2.889	55.855	469	8.870	147	59.000	27.155	1.232.305	7.565	16.790	201.682	374.973
Ν. ΗΜΑΘΙΑΣ	54.534	509.068	34.232	324.234	23.050	6.906.210	27.945	521.010	6.161	121.996	2.088	39.315	644	185.160	35.138	1.612.050	20.100	39.395	281.804	500.011

Πηγή : ΕΣΥΕ 2009, ίδια επεξεργασία

Πίνακας 65 : Αριθμός σφαγέντων ζώων και παραγωγή κρέατος (Kg) στη Δημοτική Ενότητα Αλεξάνδρειας (2007)

Δημοτική / Τοπική Κοινότητα	Αρνιά κάτω του έτους		Κατσίκια κάτω του έτους		Μοσχάρια		Χοιρίδια μέχρι 20 κιλά βάρος		Ζιγούρια και Πρόβατα		Βιτούλια και Αίγες		Δαμάλια, Αγελάδες και Βόδια		Χοίροι > των 20 Kg καθαρού βάρους		Κουνέλια		Πουλερικά	
	Αριθμός	Βάρος κρέατος	Αριθμός	Βάρος κρέατος	Αριθμός	Βάρος κρέατος	Αριθμός	Βάρος κρέατος	Αριθμός	Βάρος κρέατος	Αριθμός	Βάρος κρέατος	Αριθμός	Βάρος κρέατος	Αριθμός	Βάρος κρέατος	Αριθμός	Βάρος κρέατος	Αριθμός	Βάρος κρέατος
Αλεξάνδρεια	1.300	10.400	200	1.400	740	156.000	1.300	23.400	200	6.000	45	1.350	0	0	2.210	198.900	500	1.000	10.000	20.000
Βρυσάκι	150	1.350	0	0	3	600	0	0	25	750	0	0	0	0	0	0	20	30	130	200
Καμποχώρι	1.200	9.600	60	420	80	18.000	4.000	72.000	100	3.000	0	0	0	0	2.550	204.000	100	200	46.000	92.000
Λουτρός	1.600	14.400	130	1.170	0	0	0	0	100	3.000	30	750	0	0	0	0	0	0	520	1.000
Νεοχώρι	1.200	9.600	50	350	195	36.000	0	0	100	3.000	0	0	0	0	0	0	120	240	5.005	10.000
Νησί	900	7.200	20	140	140	31.500	60	900	100	3.000	0	0	0	0	7	700	500	1.000	85.000	170.000
ΣΥΝΟΛΟ	6.350	52.550	460	3.480	1.158	242.100	5.360	96.300	625	18.750	75	2.100	0	0	4.767	403.600	1.240	2.470	146.655	293.200
Δ.ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ	26.030	232.163	7306	67.205	4.270	1.105.790	26.230	486.950	2.889	55.855	469	8.870	147	59.000	27.155	1.232.305	7.565	16.790	201.682	374.973

Πηγή : ΕΣΥΕ 2009, ίδια επεξεργασία

Πίνακας 66 : Αριθμός σφαγέντων ζώων και παραγωγή κρέατος (Kg) στη Δημοτική Ενότητα Αντιγονιδών (2007)

Τοπική Κοινότητα	Αρνιά κάτω του έτους		Κατσίκια κάτω του έτους		Μοσχάρια		Χοιρίδια μέχρι 20 κιλά βάρος		Ζιγούρια και Πρόβατα		Βιτούλια και Αίγες		Δαμάλια, Αγελάδες και Βόδια		Χοίροι > των 20 Kg καθαρού βάρους		Κουνέλια		Πουλερικά	
	Αριθμός	Βάρος κρέατος	Αριθμός	Βάρος κρέατος	Αριθμός	Βάρος κρέατος	Αριθμός	Βάρος κρέατος	Αριθμός	Βάρος κρέατος	Αριθμός	Βάρος κρέατος	Αριθμός	Βάρος κρέατος	Αριθμός	Βάρος κρέατος	Αριθμός	Βάρος κρέατος	Αριθμός	Βάρος κρέατος
Επισκοπή	8	70	0	0	0	0	0	0	2	40	0	0	0	0	6	450	20	40	30.140	45.220
Καβάσιλα	5	50	99	990	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	280	105	240	1.072	1.608
Κεφαλοχώρι	50	400	5	50	15	6.000	0	0	0	0	0	0	0	0	1.600	90.000	0	0	500	500
Ξεχασμένη	600	5.400	50	450	60	22.200	0	0	50	1.000	15	300	1	300	0	0	0	0	2.400	3.600
Π. Σκυλίτσι	140	1.400	12	125	5	1.800	0	0	34	750	0	0	3	900	2.630	169.000	0	0	6.300	8.300
Σταυρός	600	5.400	20	180	0	0	50	1.000	150	4.500	20	600	0	0	400	28.000	0	0	4.055	7.000
ΣΥΝΟΛΟ	1.403	12.720	186	1.795	80	30.000	50	1000	236	6.290	35	900	4	1.200	4.640	287.730	125	280	44.467	66.228
Δ.ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ	26.030	232.163	7306	67.205	4.270	1.105.790	26.230	486.950	2.889	55.855	469	8.870	147	59.000	27.155	1.232.305	7.565	16.790	201.682	374.973

Πηγή : ΕΣΥΕ 2009, ίδια επεξεργασία

Πίνακας 67 : Αριθμός σφαγέντων ζώων και παραγωγή κρέατος (Kg) στη Δημοτική Ενότητα Μελίκης (2007)

Δημοτική / Τοπική Κοινότητα	Αρνιά κάτω του έτους		Κατσίκια κάτω του έτους		Μοσχάρια		Χοιρίδια μέχρι 20 κιλά βάρους		Ζιγούρια και Πρόβατα		Βιτούλια και Αίγες		Δαμάλια, Αγελάδες και Βόδια		Χοίροι > των 20 Kg καθαρού βάρους		Κουνέλια		Πουλερικά	
	Αριθμός	Βάρος κρέατος	Αριθμός	Βάρος κρέατος	Αριθμός	Βάρος κρέατος	Αριθμός	Βάρος κρέατος	Αριθμός	Βάρος κρέατος	Αριθμός	Βάρος κρέατος	Αριθμός	Βάρος κρέατος	Αριθμός	Βάρος κρέατος	Αριθμός	Βάρος κρέατος	Αριθμός	Βάρος κρέατος
Μελίκη	380	3.420	700	6.300	10	2.500	0	0	30	600	25	500	0	0	203	14.000	500	600	0	0
Αγκαθιά	1.500	15.000	1.000	10.000	100	25.000	0	0	0	0	0	0	0	0	100	6.000	0	0	0	0
Κυψέλη	600	6.000	900	9.000	5	1.250	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	210	210
Νεόκαστρο	800	7.200	1.850	16.650	49	12.250	0	0	49	980	44	880	0	0	0	0	180	270	350	350
Πρόδρομος	650	6.150	130	1.170	25	6.250	0	0	0	0	0	0	0	0	10	600	600	900	50	75
ΣΥΝΟΛΟ	3.930	37.770	4.580	43.120	189	47.250	0	0	79	1.580	69	1.380	0	0	313	20.600	1.280	1.770	610	635
Δ.ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ	26.030	232.163	7306	67.205	4.270	1.105.790	26.230	486.950	2.889	55.855	469	8.870	147	59.000	27.155	1.232.305	7.565	16.790	201.682	374.973

Πηγή : ΕΣΥΕ 2009, ίδια επεξεργασία

Πίνακας 68 : Αριθμός σφαγέντων ζώων και παραγωγή κρέατος (Kg) στη Δημοτική Ενότητα Πλατέος (2007)

Δημοτική / Τοπική Κοινότητα	Αρνιά κάτω του έτους		Κατσίκια κάτω του έτους		Μοσχάρια		Χοιρίδια μέχρι 20 κιλά βάρους		Ζιγούρια και Πρόβατα		Βιτούλια και Αίγες		Δαμάλια, Αγελάδες και Βόδια		Χοίροι > των 20 Kg καθαρού βάρους		Κουνέλια		Πουλερικά	
	Αριθμός	Βάρος κρέατος	Αριθμός	Βάρος κρέατος	Αριθμός	Βάρος κρέατος	Αριθμός	Βάρος κρέατος	Αριθμός	Βάρος κρέατος	Αριθμός	Βάρος κρέατος	Αριθμός	Βάρος κρέατος	Αριθμός	Βάρος κρέατος	Αριθμός	Βάρος κρέατος	Αριθμός	Βάρος κρέατος
Άραχος	50	450	70	630	0	0	0	0	20	300	25	375	0	0	0	0	420	1.050	410	615
Κλειδί	1.657	14.913	300	2.700	1.050	299.600	560	10.080	270	4.050	13	195	80	28.000	170	4.250	1.010	2.525	720	1.080
Κορυφή	670	6.030	320	2.880	32	8440	5.100	94.850	75	1.125	48	720	6	2.500	1.510	45.300	850	2.100	2.040	3.050
Λιανοβέργι	3.950	35.550	310	2.790	720	166.800	5.750	106.900	540	8.100	74	1.100	30	15.000	900	27.000	1.120	2.800	5.610	8.410
Πλάτανος	1.550	13.950	80	720	400	125.000	7.200	136.700	200	3.000	0	0	0	0	12.700	380.000	710	1.770	560	840
Πλατύ	3.950	35.550	160	1.440	600	177.200	820	14.760	569	8.535	10	150	20	9.200	145	3625	250	625	390	585
Πρασινάδα	370	3.330	730	6.660	33	7.560	1.310	24.850	40	600	100	1.650	7	3.100	2.000	60.000	0	0	0	0
Τρίκαλα	2.150	19.350	110	990	8	1.840	80	1.510	235	3.525	20	300	0	0	10	200	560	1.400	220	330
ΣΥΝΟΛΟ	14.347	129.123	2.080	18.810	2.843	786.440	20.820	389.650	1.949	29.235	290	4.490	143	57.800	17.435	520.375	4.920	12.270	9.950	14.910
Δ.ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ	26.030	232.163	7306	67.205	4.270	1.105.790	26.230	486.950	2.889	55.855	469	8.870	147	59.000	27.155	1.232.305	7.565	16.790	201.682	374.973

Πηγή : ΕΣΥΕ 2009, ίδια επεξεργασία

Πίνακας 69 : Παραγωγή λοιπών κτηνοτροφικών προϊόντων στο Δήμο Αλεξάνδρειας (2007)

Δημοτική Ενότητα	Τυρί μαλακό (Kg)	Τυρί σκληρό (Kg)	Μυζήθρα (Kg)	Βούτυρο νωπό (Kg)	Βούτυρο λιωμένο (Kg)	Κρέμα (Kg)	Λίπος (Kg)	Μαλλιά προβάτων (Kg)	Τρίχες αιγών (Kg)	Μέλι (Kg)	Κερί (Kg)	Δέρματα Νωπά Μικρών Ζώων (τεμ.)	Δέρματα Νωπά Μεγάλων Ζώων (τεμ.)	Αβγά (τεμ.)
Αλεξάνδρειας	600	0	0	0	0	0	20.150	8.000	200	28.250	60	14.282	800	2.940.000
Αντιγονιδών	3.750	0	0	0	0	0	3.050	1.900	0	53.500	1.150	828	0	1.119.300
Μελίκης	148	0	0	0	0	0	300	2.100	230	25.000	0	4.691	59	296.100
Πλατέος	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.780	0	249.600
Δ.ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ	4.498	0	0	0	0	0	23.500	12.000	430	106.750	1.210	21.581	859	4.605.000
Ν. ΗΜΑΘΙΑΣ	300.028	302.500	3.300	3.610	160	5.000	30.330	39.660	8.040	152.034	6.087	45.293	8.778	10.558.050

Πηγή : ΕΣΥΕ 2009, ίδια επεξεργασία

Πίνακας 70 : Αριθμός Κυψελών, Παραγωγή Μελιού και Κεριού στο Δήμο Αλεξάνδρειας

Δημοτική Ενότητα	Έτος 2005			Έτος 2007		
	Αριθμός κυψελών	Παραγωγή μελιού (Kg)	Παραγωγή κεριού (Kg)	Αριθμός κυψελών	Παραγωγή μελιού (Kg)	Παραγωγή κεριού (Kg)
Αλεξάνδρειας	820	6.460	12	1.020	28.250	60
Αντιγονιδών	5.666	85.800	1.700	5.783	53.700	1.150
Μελίκης	1.680	19.200	150	1.680	25.000	0
Πλατέος	390	300	0	390	0	0
Δ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ	8.556	111.760	1.862	8.873	106.950	1.210
Ν. ΗΜΑΘΙΑΣ	13.807	139.095	2.914	14.163	152.034	6.087
% ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	61,97 %	80,35 %	63,90 %	62,65 %	70,35 %	19,88 %

Πίνακας 71 : Αριθμός Κυψελών, Παραγωγή Μελιού και Κεριού στη Δημοτική Ενότητα Αλεξάνδρειας

Δημοτική / Τοπική Κοινότητα	Έτος 2005			Έτος 2007		
	Αριθμός κυψελών	Παραγωγή μελιού (Kg)	Παραγωγή κεριού (Kg)	Αριθμός κυψελών	Παραγωγή μελιού (Kg)	Παραγωγή κεριού (Kg)
Αλεξάνδρεια	200	2.500	0	100	5.000	0
Βρυσάκι	80	60	2	60	400	10
Καμποχώρι	50	500	0	360	9.000	0
Λουτρός	80	800	10	80	1.000	50
Νεοχώρι	10	100	0	20	850	0
Νησί	400	2.500	0	400	12.000	0
ΣΥΝΟΛΟ	820	6.460	12	1.020	28.250	60
Δ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ	8.556	111.760	1.862	8.873	106.950	1.210
% ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	9,58 %	5,78 %	0,64 %	11,49 %	26,41 %	4,96 %

Πίνακας 72 : Αριθμός Κυψελών, Παραγωγή Μελιού και Κεριού στη Δημοτική Ενότητα Αντιγονιδών

Τοπική Κοινότητα	Έτος 2005			Έτος 2007		
	Αριθμός κυψελών	Παραγωγή μελιού (Kg)	Παραγωγή κεριού (Kg)	Αριθμός κυψελών	Παραγωγή μελιού (Kg)	Παραγωγή κεριού (Kg)
Επισκοπή	330	300	0	300	200	0
Καβάσιλα	246	4.000	100	393	2.500	50
Κεφαλοχώρι	0	0	0	0	0	0
Ξεχασμένη	90	1.500	100	90	1.000	100
Π. Σκυλίτσι	0	0	0	0	0	0
Σταυρός	5.000	80.000	1.500	5.000	50.000	1.000
ΣΥΝΟΛΟ	5.666	85.800	1.700	5.783	53.700	1.150
Δ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ	8.556	111.760	1.862	8.873	106.950	1.210
% ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	66,22 %	76,77 %	91,30 %	65,17 %	50,21 %	95,04 %

Πίνακας 73 : Αριθμός Κυψελών, Παραγωγή Μελιού και Κεριού στη Δημοτική Ενότητα Μελίκης

Δημοτική / Τοπική Κοινότητα	Έτος 2005			Έτος 2007		
	Αριθμός κυψελών	Παραγωγή μελιού (Kg)	Παραγωγή κεριού (Kg)	Αριθμός κυψελών	Παραγωγή μελιού (Kg)	Παραγωγή κεριού (Kg)
Αγκαθιά	300	4.500	0	300	4.500	0
Κυψέλη	0	0	0	0	0	0
Μελίκη	1.100	9.500	150	1.100	16.500	0
Νεόκαστρο	240	4.800	0	240	3600	0

Πρόδρομος	40	400	0	40	400	0
ΣΥΝΟΛΟ	1.680	19.200	150	1.680	25.000	0
Δ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ	8.556	111.760	1.862	8.873	106.950	1.210
% ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	19,63 %	17,18 %	8,05 %	18,93 %	23,37 %	0,00 %

Πίνακας 74 : Αριθμός Κυψελών, Παραγωγή Μελιού και Κεριού στη Δημοτική Ενότητα Πλατέος

Δημοτική / Τοπική Κοινότητα	Έτος 2005			Έτος 2007		
	Αριθμός κυψελών	Παραγωγή μελιού (Kg)	Παραγωγή κεριού (Kg)	Αριθμός κυψελών	Παραγωγή μελιού (Kg)	Παραγωγή κεριού (Kg)
Άραχος	0	0	0	0	0	0
Κλειδί	150	0	0	150	0	0
Κορυφή	150	0	0	150	0	0
Λιανοβέργι	30	0	0	30	0	0
Πλάτανος	0	0	0	0	0	0
Πλατύ	30	300	0	30	0	0
Πρασινάδα	0	0	0	0	0	0
Τρίκαλα	30	0	0	30	0	0
ΣΥΝΟΛΟ	390	300	0	390	0	0
Δ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ	8.556	111.760	1.862	8.873	106.950	1.210
% ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	4,56 %	0,27 %	0,00 %	4,39 %	0,00 %	0,00 %

1.15.2.3. Βιολογική Γεωργία

Οι καλλιεργούμενες με βιολογικές καλλιέργειες εκτάσεις στο Νομό Ημαθίας υπολογίζονται σε 9.000 με 10.000 στρ. Αξιοσημείωτο είναι ότι δύο από τους δώδεκα συνολικά Οργανισμούς Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων που υπάρχουν σήμερα στη χώρα μας έχουν ως έδρα τους το Δήμο Αλεξάνδρειας.

Πίνακας 75 : Οι βιολογικές καλλιέργειες (στρ.) στο Νομό Ημαθίας (2007)

ΕΙΔΟΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ	Καθεστώς Ελέγχου	Μεταβατικό Στάδιο	Βιολογικό Προϊόν	Σύνολο
ΑΓΡΑΝΑΠΑΥΣΗ		6,0		6,0
ΑΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ		31,3		31,3
ΑΚΤΙΝΙΔΙΟ	41,7	148,3	996,3	1.186,3
ΣΥΚΙΑ			1,2	1,2
ΜΗΔΙΚΗ	98,2	1.443,2	892,9	2.434,3
ΒΙΚΟΣ	0,0	141,1	18,2	159,3
ΑΛΛΕΣ ΚΑΛΛ. ΖΩΟΤΡΟΦΩΝ	0,0	74,8	8,4	83,2
ΑΜΠΕΛΙ (επιτραπέζιο)	0,4	15,0	8,5	23,9
ΑΜΠΕΛΙ (οινοποίησης)	41,1	110,8	344,3	496,2
ΒΑΤΟΜΟΥΡΑ			1,5	1,5
ΒΑΜΒΑΚΙ		52,0	3,0	55,0
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ (δημόσιος)			2.673,7	2.673,7
ΕΛΙΑ (βρώσιμο)		6,5		6,5
ΕΛΙΑ (ελαιοποιήσιμο)		7,2	2,8	10,0
ΑΧΛΑΔΙΑ	4,0	17,8	39,9	61,7
ΚΥΔΩΝΙΑ		13,9	5,6	19,5
ΜΗΛΙΑ		89,9	116,1	206,0
ΚΑΡΥΔΙΑ		32,0	0,1	32,1
ΚΑΣΤΑΝΙΑ			0,1	0,1
ΒΕΡΥΚΟΚΙΑ		3,0	6,3	9,3

ΒΥΣΣΙΝΙΑ			0,2	0,2
ΔΑΜΑΣΚΗΝΙΑ		8,8	35,3	44,1
ΚΕΡΑΣΙΑ	3,0	18,6	32,7	54,3
ΡΟΔΑΚΙΝΙΑ	3,5	210,4	367,4	581,3
ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ (καρπός)	0,0	102,0	267,1	369,1
ΚΡΙΘΑΡΙ		224,9	15,5	240,4
ΣΙΤΟΣ ΜΑΛΑΚΟΣ			38,5	38,5
ΣΙΤΟΣ ΣΚΛΗΡΟΣ		158,3	10,0	168,3
Σύνολο	191,9	2.915,8	5.885,6	8.993,3

Πηγή : ΥΠΑΑΤ.

Πίνακας 76 : Οργανισμοί Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων

Επωνυμία	Διεύθυνση
A CERT Ευρωπαϊκός Οργανισμός Πιστοποίησης	Θεσσαλονίκη
GM Cert	Θεσσαλονίκη
Green Control	10° χλμ Βέροιας-Σκύδρας
LACON Ινστιτούτο Ποιότητας ΕΠΕ – Lacon Hellas	Αθήνα
Q WAYS Διαδρομές Ποιότητας ΑΕ	Μελίσσια Αττικής
A. Χατζηδάκη & Σία ΕΕ – IRIS	Ηράκλειο Κρήτης
ΒΙΟΕΛΛΑΣ	Αθήνα
Γεωτεχνικό Εργαστήριο ΑΕ	Παλαιοχώρι Ημαθίας
ΔΗΩ	Αθήνα
Φιλική Πιστοποίηση ΑΕ	Παλαιό Φάληρο
Φυσιολογική ΕΠΕ	Αλεξάνδρεια Ημαθίας
QMS CERT	Θεσσαλονίκη

Πηγή : ΥΠΑΑΤ.

Πίνακας 77 : Η βιολογική Γεωργία στην Ευρώπη (έτος 2010)

Χώρα	Έκταση (Ha) βιολογικών καλλιεργειών	% συνολικής καλλιεργούμενης έκτασης χώρας	Αριθμός Παραγωγών
Αυστρία	543.605	19,7%	22.132
Βέλγιο	41.459	3,0%	997
Βουλγαρία	25.648	0,8%	709
Κροατία	23.282	1,8%	1.125
Κύπρος	3.575	2,4%	732
Τσεχία	448.202	10,5%	3.517
Δανία	162.903	6,1%	2.677
Εσθονία	121.569	13,4%	1.356
Φινλανδία	169.168	7,4%	4.022
Γαλλία	845.442	3,1%	20.604
Γερμανία	990.702	5,8%	21.942
Ελλάδα	309.823	3,7%	21.274
Ουγγαρία	127.605	3,0%	1.617
Ιρλανδία	47.864	1,2%	1.366
Ιταλία	1.113.742	8,7%	41.807
Λετονία	166.320	9,4%	3.593
Λιθουανία	143.644	5,4%	2.652
Μολδαβία	32.105	1,3%	166
Ολλανδία	46.233	2,4%	1.462
Νορβηγία	57.219	5,5%	2.805
Πολωνία	521.970	3,4%	20.578
Πορτογαλία	194.629	5,6%	2.434
Ρουμανία	182.706	1,3%	2.986
Ρωσία	85.357	0,0%	45
Σλοβακία	145.490	7,5%	363
Σλοβενία	30.696	6,3%	2.218
Ισπανία	1.456.672	5,9%	27.877

Σουηδία	438.693	14,1%	5.208
Ελβετία	110.894	10,5%	5.659
Τουρκία	383.782	1,5%	43.096
Ουκρανία	270.226	0,7%	142
Ηνωμένο Βασίλειο	699.638	4,3%	4.949
Σύνολο*	9.940.863		272.110

Πηγή : FiBL – Research Institute of Organic Agriculture, Νοέμβριος 2011.

1.15.2.4. Μυδοκαλλιέργεια – Αλιεία

Στη χώρα μας, ο Θερμαϊκός Κόλπος είναι η σημαντικότερη περιοχή παραγωγής και αλιείας οστρακοειδών, τόσο καλλιεργούμενων μυδιών όσο και άλλων ειδών (κυρίως κυδώνια, χάβαρα, γυαλιστερές). Η μυδοκαλλιέργεια στην περιοχή του Θερμαϊκού κόλπου αποτελεί επικερδή δραστηριότητα που αναπτύχθηκε τα τελευταία 30 χρόνια. Η ετήσια παραγωγή εκτιμάται σε περίπου 30.000 τόνους μύδια, που αποτελεί και το 80-85% της ελληνικής παραγωγής. Η καλλιέργεια είναι εκτατικού τύπου με δύο μεθόδους: της πλωτής (long line) και της πασσαλωτής καλλιέργειας. Σήμερα, στις εκβολές Αξιού υπάρχουν περισσότερες από 80 καλλιέργειες πασσαλωτές και 350 πλωτές. Η μυδοπαραγωγή είναι ομαδοποιημένη χωρικά σε τρία τμήματα: εκβολή Αξιού στα όρια του Δήμου Χαλάστρας, εκβολή Λουδία στα όρια των Δήμων Αλεξάνδρειας και Αξιού και δυτικά της εκβολής του Αλιάκμονα στις ακτές της Πιερίας. Η μυδοκαλλιέργεια έχει μεγάλη εξάρτηση από την παροχή γλυκού νερού των ποταμών Αξιού-Αλιάκμονα-Λουδία και κυρίως από την στερεοπαροχή τους, αλλά και από τα υδροδυναμικά ρεύματα του κόλπου της Θεσσαλονίκης, που καθορίζουν το ρυθμό αυτοκαθαρισμού της θάλασσας αυτής περιοχής. Η μεγάλη ποσότητα θρεπτικών στοιχείων που τα ποτάμια φέρνουν στον Θερμαϊκό κόλπο επηρεάζει το μέγεθος των μυδιών, με αποτέλεσμα να έχουμε εδώ μεγαλύτερα μύδια και άρα μεγαλύτερη παραγωγικότητα.

Στη περιοχή Κλειδίου και ειδικότερα στο θαλάσσιο χώρο του Θερμαϊκού κόλπου μεταξύ της εκβολής του ποταμού Λουδία και του δέλτα του Αλιάκμονα, λειτουργούν περί τις 43 πλωτές μονάδες καλλιέργειας μυδιών (long line) συνολικής έκτασης 715 στρεμμάτων. Επίσης υπάρχουν 86 μονάδες πασσαλωτών καλλιεργειών, υποστηρικτικές στις πλωτές εγκαταστάσεις, συνολικής έκτασης 132 στρεμμάτων. Η συνολική ετήσια παραγωγή μυδιών ανέρχεται περίπου στους 5.300 τόνους βάσει της δυναμικότητας των μονάδων, αλλά είναι αστάθμητη λόγω των ιδιαιτεροτήτων που υπάρχουν στην καλλιέργεια. Σημειώνεται ότι η παραγωγή μυδιών αποτελεί και τον κύριο κορμό της αλιευτικής παραγωγής του Νομού Ημαθίας, κατατάσσοντας τον, τρίτο πανελληνίως στην παραγωγή μυδιών. Το 90% της παραγωγής αυτής διακινείται σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης με μέση χονδρική τιμή ανά κιλό με κέλυφος στα 0,50 ευρώ (στοιχεία 2007). Με τις μυδοκαλλιέργειες ασχολούνται περί τις 100 οικογένειες σε ετήσια βάση, 250 εποχιακοί εργάτες, καθώς επίσης και σημαντικός αριθμός διάφορων κατηγοριών επαγγελματιών που σχετίζονται εμμέσως με το αντικείμενο (πωλητές αναλώσιμων υλικών, τεχνίτες κατασκευής και συντήρησης μηχανημάτων, κλπ). Η δραστηριότητα αυτή αποφέρει παράλληλα ένα σταθερό έσοδο στο Δήμο Αλεξάνδρειας από τα μισθώματα των θαλάσσιων εκτάσεων προς τους μυδοκαλλιεργητές.

1.15.3. Δευτερογενής Τομέας - Μεταποίηση

Πίνακας 78 : Εξαχθείσες ποσότητες νωπών προϊόντων κατά είδος σε τόνους

Προϊόν / Έτος	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Ροδάκινα	58.886,00	72.624,00	50.629,00	7.803,00	51.782,00	51.265,00	40.247,00
Νεκταρίνια	22.222,00	24.383,00	14.885,00	563,00	16.623,00	20.002,00	12.335,00
Μήλα	8.751,00	12.038,00	8.515,00	9.051,00	11.174,00	19.853,00	20.595,00
Ακτινίδια	14.271,00	11.357,00	7.314,00	7.042,00	12.089,00	18.139,00	11.736,00
Κεράσια	4.722,00	2.115,00	3.638,00	1.856,00	2.570,00	2.534,00	1.611,00
Σταφύλια	3.876,00	3.474,00	3.329,00	4.585,00	5.147,00	8.191,00	6.128,00
Πορτοκάλια	4.849,00	3.616,00	6.896,00	8.950,00	8.138,00	8.717,00	4.951,00
Λεμόνια	4.849,00	3.618,00	6.896,00	8.950,00	8.138,00	8.717,00	4.951,00
Μανταρίνια	8.961,00	6.596,00	8.879,00	4.700,00	4.006,00	9.475,00	7.468,00
Λοιπά Προϊόντα	25.492,10	46.575,50	30.884,50	25.667,50	37.603,00	29.769,00	33.923,70
Σύνολο Ν. Ημαθίας	156.879,10	186.396,50	141.865,50	79.167,50	157.270,00	176.662,00	143.945,70

Πηγή : Διεύθυνση Γεωργίας Ν. Ημαθίας

Πίνακας 79 : Εξαγωγές νωπών προϊόντων Νομού Ημαθίας ανά εξαγωγικό προορισμό

Έτος / Χώρα Εξαγωγής	2002	2003	2004	2005	2006
Βουλγαρία	29.731,01	21.459,98	25.057,47	31.933,76	34.523,57
Γερμανία	26.812,48	18.851,22	24.282,67	26.919,97	26.534,40
Πολωνία	20.492,35	7.809,89	22.972,20	21.855,88	17.849,90
Ρωσία	15.193,42	4.130,44	16.340,06	21.249,02	15.944,41
Ρουμανία	7.717,89	3.953,22	16.264,51	19.013,37	10.252,36
Αλβανία	7.362,46	3.794,36	9.461,19	11.849,26	6.932,82
Λοιπές Χώρες	34.555,89	19.168,39	42.891,90	43.840,74	31.908,24
Σύνολο	141.865,50	79.167,50	157.270,00	176.662,00	143.945,70

Πηγή : Διεύθυνση Γεωργίας Ν. Ημαθίας

Πίνακας 80 : Μεταποίηση οπωροκηπευτικών προϊόντων στο Νομό Ημαθίας (έτη 2007-2008)

ΡΟΔΑΚΙΝΟ ΚΟΜΠΟΣΤΑ			
A/A	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ	ΑΝΑΛΩΣΗ	ΤΕΛΙΚΟ ΠΡΟΙΟΝ
1	ΦΙΛΙΠΠΟΣ Α.Ε	12.174.498	11.108.849
2	Α.Σ ΜΕΛΙΚΗΣ	1.938.623	1.037.800
3	Α.Λ.Μ.ΜΕ	25.060.788	26.678.734
4	Α.Σ ΒΕΝΟΥΣ	26.295.052	28.086.872
5	ΚΟΝΒΕΡΙ Α.Ε	5.595.324	5.505.960
6	ΑΛΕΞΑΝΤΕΡ Ε.Π.Ε	20.502.220	17.390.616
7	ΝΤΟΥΛΙΑΣ & ΣΙΑ Ο.Ε	1.069.511	1.158.936
ΣΥΝΟΛΟ		92.636.016	90.967.767
ΧΥΜΟΣ ΡΟΔΑΚΙΝΟ			
A/A	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ	ΑΝΑΛΩΣΗ	ΤΕΛΙΚΟ ΠΡΟΙΟΝ
1	ΦΙΛΙΠΠΟΣ Α.Ε	45.758.277	2.115.150 30-32 brix
2	ΑΣΠΙΣ Α.Ε	34.779.401	30.282.518 10-12 brix
3	ΑΛΜΠΕΡΤΑ Α.Ε	23.000.000	5.870.000 30-32 brix
			260.000 20-220 brix

			4.050.000 10-12 brix
4	ΑΛΕΞΑΝΤΕΡ Ε.Π.Ε	5.872.228	3.489.904 30-32 brix
5	ΑΛΜΕ	7.210.612	3.244.303 30-32 brix
ΣΥΝΟΛΟ		109.409.906	
ΚΑΤΑΨΥΞΗ ΡΟΔΑΚΙΝΟ			
A/A	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ	ΑΝΑΛΩΣΗ	ΤΕΛΙΚΟ ΠΡΟΙΟΝ
1	Α.Σ ΜΕΛΙΚΗΣ	520.599,00	328.371,00
ΤΟΜΑΤΑ			
A/A	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ	ΑΝΑΛΩΣΗ	ΤΕΛΙΚΟ ΠΡΟΙΟΝ
1	ΖΑΝΑΕ	40.002.577,00	167112 6-8 brix χυμός
			2314630 τομ. Κομ
			207277 10-12 brix
			5923082 28-30 brix
2	ΦΙΛΙΠΠΟΣ	31.660.405,00	3954097 28-30 brix
			309746 ολοκλ. Αποφ
			1493840 τομ. Κομ
ΣΥΝΟΛΟ		71.662.982,00	
ΚΟΜΠΟΣΤΑ ΑΧΛΑΔΙ			
A/A	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ	ΑΝΑΛΩΣΗ	ΤΕΛΙΚΟ ΠΡΟΙΟΝ
1	Α.Σ ΒΕΝΟΥΣ	1.898.161,00	1.753.477,00
2	Α.Λ.Μ.ΜΕ	808.681,00	773.975,00
ΣΥΝΟΛΟ		2.706.842,00	2.527.452,00
ΧΥΜΟΣ ΑΧΛΑΔΙ			
A/A	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ	ΑΝΑΛΩΣΗ	ΤΕΛΙΚΟ ΠΡΟΙΟΝ
1	ΑΣΠΙΣ Α.Ε	361.289	25900 11-12 brix 146980 30-32 brix
ΧΥΜΟΣ ΜΗΛΟ			
A/A	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ	ΑΝΑΛΩΣΗ	ΤΕΛΙΚΟ ΠΡΟΙΟΝ
1	ΑΛΕΞΑΝΤΕΡ Ε.Π.Ε	1.130.182,00	538.617 30-32 brix
2	ΑΛΜΠΕΡΤΑ Α.Ε	2.760.000,00	800.000 11-13 brix
			700.000 30-32 brix
3	ΑΣΠΙΣ Α.Ε	6.269.067,00	865.170 70 brix
			288.237 40 brix
			463.000 12 brix
4	Α.Λ.Μ.ΜΕ	141.418,00	54.089 30-32 brix
5	ΦΙΛΙΠΠΟΣ Α.Ε	429.029,00	98.440 30-32 brix
ΣΥΝΟΛΟ		10.729.696,00	
ΚΟΜΠΟΣΤΑ ΒΕΡΙΚΟΚΟ			
A/A	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ	ΑΝΑΛΩΣΗ	ΤΕΛΙΚΟ ΠΡΟΙΟΝ
1	ΚΟΝΒΕΡΙ Α.Ε	1.093.887,00	1.371.383,00
2	ΝΤΟΥΛΙΑΣ & ΣΙΑ Ο.Ε	194.700,00	197.090,00
3	ΦΙΛΙΠΠΟΣ Α.Ε	1.765.302,00	1.361.739,00
ΣΥΝΟΛΟ		3.053.889,00	2.930.212,00
ΧΥΜΟΣ ΒΕΡΙΚΟΚΟ			
A/A	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ	ΑΝΑΛΩΣΗ	ΤΕΛΙΚΟ ΠΡΟΙΟΝ
1	ΑΛΜΠΕΡΤΑ Α.Ε	447.000,00	131.000 30-32 brix
			154.400 10-11 brix
2	ΑΣΠΙΣ Α.Ε	1.914.656,00	3.200 30-32 brix
3	ΦΙΛΙΠΠΟΣ Α.Ε	128.110,00	32.000 30-32 brix
ΣΥΝΟΛΟ		2.489.766,00	
ΚΑΤΑΨΥΞΗ ΒΕΡΙΚΟΚΟ			
A/A	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ	ΑΝΑΛΩΣΗ	ΤΕΛΙΚΟ ΠΡΟΙΟΝ
1	CROM Α.Ε	280.000,00	200.000,00
2	Α.Σ ΜΕΛΙΚΗΣ	286.504,00	219.542,00
ΣΥΝΟΛΟ		566.504,00	419.542,00
ΧΥΜΟΣ ΑΚΤΙΝΙΔΙΟ			
A/A	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ	ΑΝΑΛΩΣΗ	ΤΕΛΙΚΟ ΠΡΟΙΟΝ
1	ΑΣΠΙΣ Α.Ε	42.957	6.500 65 brix

ΚΑΤΑΨΥΞΗ ΚΕΡΑΣΙ			
A/A	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ	ΑΝΑΛΩΣΗ	ΤΕΛΙΚΟ ΠΡΟΙΟΝ
1	CROM A.E	500.000	400.000

Πηγή : Διεύθυνση Γεωργίας Ν. Ημαθίας

Πίνακας 81 : Βιομηχανίες μεταποίησης οπωροκηπευτικών Νομού Ημαθίας

A/A	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ	ΠΡΟΙΟΝ	ΕΔΡΑ	ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑ ton./24ωρο
1	ALEXANTER LTD	ΚΟΜΠΟΣΤΑ	Σ.Σ ΒΕΡΟΙΑΣ	510
		ΧΥΜΟΣ		180
2	KONVERI S.A.	ΚΟΜΠΟΣΤΑ	Σ.Σ ΒΕΡΟΙΑΣ	600
3	A.S. VENUS	ΚΟΜΠΟΣΤΑ	Σ.Σ ΒΕΡΟΙΑΣ	360
		ΚΟΜΠΟΣΤΑ	ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ	400
4	ALME	ΚΟΜΠΟΣΤΑ	ΚΟΥΛΟΥΡΑ	600
5	N.NTOYLIAS & SIA O.E.	ΚΟΜΠΟΣΤΑ	ΑΓΚΑΘΙΑ	150
6	FILIPPOS S.A.	ΚΟΜΠΟΣΤΑ	ΣΤΑΥΡΟΣ	400
		ΧΥΜΟΣ		200
		ΤΟΜΑΤΑ	ΜΑΚΡΟΧΩΡΙ	1.500
7	ASPIS S.A.	ΧΥΜΟΣ	ΖΕΡΒΟΧΩΡΙ	1.000
8	ALBERTA S.A.	ΧΥΜΟΣ	ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ	600
9	CROM S.A.	ΚΑΤΑΨΥΞΗ	ΚΟΠΑΝΟΣ	80
10	A.S. MELIKHS	ΚΑΤΑΨΥΞΗ	ΜΕΛΙΚΗ	80
		ΚΟΜΠΟΣΤΑ		60
11	ΖΑΝΑΕ	ΤΟΜΑΤΑ	ΖΕΡΒΟΧΩΡΙ	1.000
12	ΑΣΤΕΡΙΣ Α.Ε.	ΤΟΜΑΤΑ	ΛΕΥΚΑΔΙΑ	1.300
13	ALMI A.E.	ΤΟΥΡΣΙ	ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ	???

Πηγή : Διεύθυνση Γεωργίας Ν. Ημαθίας, ίδια επεξεργασία

1.15.4. Τριτογενής Τομέας

Πίνακας 82 : Αριθμός εγγεγραμμένων Επιχειρήσεων στο Επιμελητήριο Ημαθίας

ΔΗΜΟΣ	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ					ΣΥΝΟΛΟ
	ΕΜΠΟΡΙΟ	ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ	ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	
Αλεξάνδρειας	836	942	103	3	868	2.752
Βέροιας	1.391	1.474	126	31	1.487	4.509
Νάουσας	688	733	85	23	677	2.206
ΣΥΝΟΛΟ	2.915	3.149	314	57	3.032	9.467

Πηγή : Επιμελητήριο Ημαθίας (στοιχεία Οκτωβρίου 2011).

Πίνακας 83 : Αριθμός Επιχειρήσεων Δήμου Αλεξάνδρειας κατά Νομική Μορφή

ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ					ΣΥΝΟΛΟ
	ΕΜΠΟΡΙΟ	ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ	ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	
Ανώνυμη Εταιρεία	23	34	1	-	-	58
Ατομική Επιχείρηση	714	769	81	3	814	2.381
Δημοτική Επιχείρηση [ΔΕΥΑΑ]	-	1	-	-	-	1
Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης	10	6	3	-	7	26
Ετερρόρρυθμη Εταιρεία	8	19	-	-	6	33
Κληρονομιά	-	-	-	-	1	1
Κοινοπραξία	2	-	-	-	-	2
Κοινωνία	-	-	6	-	1	7
Μονοπρόσωπη ΕΠΕ	9	9	2	-	1	21
Ομόρρυθμη Εταιρεία	64	100	5	-	37	206
Συνιδιοκτησία	-	-	5	-	-	5
Συνεταιρισμός	3	-	-	-	-	3
Τραπεζικός Οργανισμός	1	-	-	-	-	1
Υποκατάστημα Α.Ε.	1	4	-	-	-	5
Υποκατάστημα Ατομ. Επιχείρησης	1	-	-	-	1	2
ΣΥΝΟΛΟ	836	942	103	3	868	2.752

Πηγή : Επιμελητήριο Ημαθίας (στοιχεία Οκτωβρίου 2011).

1.15.4.1. Τουρισμός

Η πόλη και γενικότερα ο Δήμος της Αλεξάνδρειας, λόγω, κυρίως, της υστέρησης σε συγκριτικά πλεονεκτήματα τουριστικής σημασίας (αξιοποιημένοι και επισκέψιμοι αρχαιολογικοί χώροι, περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, έλλειψη ορεινών όγκων), σε σχέση με περιοχές των Δήμων Βέροιας και Νάουσας, απουσιάζει από τον «τουριστικό χάρτη» του Νομού και δεν αποτελεί τουριστικό προορισμό, παρά τις δυνατότητες που της προσφέρει το ενυπάρχον φυσικό και ανθρωπογενές της απόθεμα, το οποίο μπορεί, μακροπρόθεσμα, κάτω από προϋποθέσεις και σχεδιασμό, να αξιοποιηθεί και να αποτελέσει για τον Δήμο τουριστικό προϊόν, έστω συνδυαστικά και συμπληρωματικά προς τους μείζονες τουριστικούς πόλους έλξης της ευρύτερης περιοχής Ημαθίας-Πέλλας-Πιερίας.

Στο σύνολο του Νομού Ημαθίας εκτιμάται ότι σήμερα λειτουργούν περί τις 55 επιχειρήσεις που προσφέρουν δυνατότητες διανυκτέρευσης, εκ των οποίων 31 είναι ξενοδοχειακές μονάδες διαφόρων κατηγοριών, 14 είναι μονάδες ενοικιαζόμενων δωματίων (στη πλειονότητα τους νεόκτιστες) και 5 είναι μονάδες διαφόρων κατηγοριών (κυρίως ενοικιαζόμενες κατοικίες). Οι παραπάνω επιχειρήσεις διαθέτουν συνολικά 1.750 περίπου κλίνες διαφόρων κατηγοριών. Στο Δήμο υφίσταται μία μόνον ξενοδοχειακή μονάδα που βρίσκεται στην πόλη της Αλεξάνδρειας και διαθέτει 72 κλίνες. Σημειώνεται ότι στην αύξηση των διαθεσίμων κλινών στην Ημαθία κατά τα τελευταία χρόνια συνέβαλαν σημαντικά τα προγράμματα ΟΠΑΑΧ Ανατολικού Βερμίου και η Κοινοτική Πρωτοβουλία Leader+.

Η Ημαθία χαρακτηρίζεται από την ύπαρξη πληθώρας τουριστικών πόρων, οι οποίοι λειτουργούν ως πόλοι έλξης επισκεπτών. Ενδεικτικά αναφέρονται οι αρχαιολογικοί χώροι (Βεργίνα, Αρχαία Μιέζα-Σχολή Αριστοτέλη), τα χιονοδρομικά κέντρα («3-5 Πηγάδια», Σέλι), οι ορεινοί όγκοι του Βερμίου και των Πιερίων, χωρίς να εξαιρείται και η πόλη της Βέροιας που, εκτός άλλων, διαθέτει σημαντικό αριθμό Βυζαντινών Μνημείων και Ναών που αποτελούν πόλο έλξης θρησκευτικού τουρισμού.

Ο αριθμός των Ελλήνων και ξένων επισκεπτών στους αρχαιολογικούς χώρους (ιδιαίτερα στην περίπτωση του Βασιλικού Τάφου και του Ανακτόρου της Βεργίνας) βαίνει σταθερά αυξανόμενος τα τελευταία χρόνια, ενώ, αντίθετα, απογοητευτικά είναι τα σχετικά ποσοτικά μεγέθη όσον αφορά τα Μουσεία της Βέροιας (Βυζαντινό και Αρχαιολογικό), γεγονός που τονίζει την ύπαρξη ενός ουσιαστικού προβλήματος και μιας χρόνιας αδυναμίας του τοπικού τουριστικού προϊόντος, καθώς δεν έχει γίνει δυνατή η ενσωμάτωση των σχετικών υποδομών στο προσφερόμενο τουριστικό προϊόν.

Τη χειμερινή περίοδο σημαντική είναι η ροή τουριστών (κυρίως Ελλήνων) στα δύο χιονοδρομικά κέντρα, που διαθέτουν σύγχρονες υποδομές, προσφέρουν αρκετή ποικιλία δραστηριοτήτων στους επισκέπτες και συγκαταλέγονται μεταξύ των καλύτερων της χώρας.

Στην περιοχή του Δήμου Αλεξάνδρειας υπάρχουν αρκετά σημαντικοί αρχαιολογικοί χώροι και μνημεία διαφόρων ιστορικών περιόδων, παλαιοί Ιεροί Ναοί με ιδιαίτερη αρχιτεκτονική, ορισμένα μεμονωμένα-δισσώθοντα κτίσματα από την εποχή της Τουρκοκρατίας, καθώς και σπουδαιότητες περιοχές φυσικού-οικολογικού κάλλους. Ως σύνολο, τα παραπάνω, συνιστούν ένα αρκετά πλούσιο «τουριστικό δυναμικό», πλην όμως εντελώς περιφρονημένο και αναξιοποίητο μέχρι σήμερα. Στο δυναμικό αυτό θα πρέπει να περιληφθεί και ο εξαιρετικός πλούτος καθώς και η ποικιλία της παράδοσης και του ζώντος πολιτισμικού αποθέματος της περιοχής.

1.16. Απασχόληση και Ανεργία

Το 2009, σύμφωνα με στοιχεία της Annual Macroeconomics Database (AMD) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, οι άνεργοι στη χώρα μας ανέρχονταν σε 471.000 άτομα. Κατά το 2011, σύμφωνα πάντα με την AMD, ο αριθμός των ανέργων έχει αυξηθεί σε 761.000 (αύξηση διετίας 61,5%). Συγκρίνοντας τον αριθμό των ανέργων του πρώτου τριμήνου του 2008 με τον αντίστοιχο αριθμό του πρώτου τριμήνου του 2011, διαπιστώνεται αύξηση της τάξης του 95%. Το εργατικό δυναμικό των 5,1 εκατομμυρίων ατόμων αντιστοιχούσε στο 66,3% του πληθυσμού εργάσιμης ηλικίας (15-64 ετών) το 2009. Το 2011 έχει αυξηθεί σε 66,8%. Η εξέλιξη αυτή υποδηλώνει ότι τα νοικοκυριά των εργαζομένων προσπαθούν να αντιμετωπίσουν την μείωση του εισοδήματός τους (που οφείλεται στην επιπλέον ανεργία και στη μείωση του μέσου πραγματικού μισθού) παραμένοντας στην αγορά εργασίας και αναζητώντας επιπλέον απασχόληση.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ μέσα σε ένα χρόνο (Ιούλιος 2010 – Ιούλιος 2011) οι άνεργοι στη χώρα μας αυξήθηκαν κατά 213.241 άτομα, φτάνοντας στα 820.276 άτομα. Αυτή η αύξηση της ανεργίας κατά 35% μέσα σε διάστημα 12 μηνών καταδεικνύει με τον πιο κατηγορηματικό τρόπο το βάθος της ύφεσης στην οποία έχει περιέλθει η ελληνική οικονομία. Είναι χαρακτηριστικό ότι ούτε η εποχική απασχόληση των καλοκαιρινών μηνών μπόρεσε να αναστρέψει αυτή την καθοδική πορεία, αφού μέσα σε ένα μήνα (Ιούνιος – Ιούλιος 2011) προστέθηκαν στο απόθεμα των ανέργων 26.500 άτομα.

Το πιο σοβαρό στοιχείο, ωστόσο, που καταγράφεται στην Έρευνα Εργατικού Δυναμικού της ΕΛΣΤΑΤ είναι η μείωση των θέσεων απασχόλησης. Πιο συγκεκριμένα, μέσα σε ένα έτος (Ιούλιος 2010 – Ιούλιος 2011) καταστράφηκαν 300.000 θέσεις απασχόλησης. Τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ δείχνουν ότι το ποσοστό ανεργίας, το απόθεμα δηλαδή των ανέργων, σχηματίζεται κατά τα 2/3 από την απώλεια θέσεων απασχόλησης και κατά το 1/3 από τα νεοεισερχόμενα άτομα. Το στοιχείο αυτό φανερώνει ότι περνάμε σε μια νέα φάση κατά την οποία το χρόνιο πρόβλημα της ελληνικής δομής απασχόλησης δεν είναι πλέον η περιορισμένη απορρόφηση των νεοεισερχόμενων απόμων σε θέσεις απασχόλησης –φαινόμενο που χαρακτήριζε προηγούμενες δεκαετίες– αλλά η καταστροφή των ήδη υφιστάμενων θέσεων απασχόλησης. Η τάση αυτή αποτυπώνεται και στην κατανομή του ποσοστού ανεργίας κατά ομάδες ηλικιών. Έτσι, εκτός από το ιδιαίτερα υψηλό ποσοστό ανεργίας (42,4%) για την ηλικιακή ομάδα 15-24 ετών, στην οποία κυρίως ανήκουν οι νεοεισερχόμενοι άνεργοι, τα ποσοστά ανεργίας για τις λοιπές ηλικιακές ομάδες φαίνεται να έχουν αυξηθεί μέσα σε ένα χρόνο κατά ένα ποσοστό που κυμαίνεται από το 60% έως το 100%.

Αναλύοντας τα στοιχεία του α' τριμήνου του 2011 σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2010, προκύπτουν τα εξής:

- Η μείωση της απασχόλησης οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην μείωση της απασχόλησης των ανδρών (156.200 άνδρες έναντι 75.000 γυναικών). Οι ηλικιακές ομάδες ισομοιράζονται την μείωση της απασχόλησης. Η μισθωτή απασχόληση συνεχίζεται να μειώνεται για τρίτη, επίσης, συνεχή χρονιά κατά 152.000 μισθωτούς. Η απασχόληση μειώθηκε και στις υπόλοιπες κατηγορίες, δηλαδή των εργοδοτών, των αυτοαπασχολούμενων και των συμβοηθούτων μελών (Πίνακας 84).

Πίνακας 84 : Μεταβολές εργατικού δυναμικού ως προς τη θέση στην επιχείρηση 2010-2011

Θέση στην Επιχείρηση	Α' τρίμηνο 2010	Α' τρίμηνο 2011	Α' τρίμηνο 2010-2011	Α' τρίμηνο 2010-2011 (%)
Σύνολο Απασχολούμενων	4.425.600	4.194.400	-231.200	-5,2%
Αυτοαπασχολούμενος με προσωπικό	363.200	334.900	-28.300	-7,8%
Αυτοαπασχολούμενος χωρίς προσωπικό	991.900	967.700	-24.200	-2,4%
Βοηθός στην οικογενειακή επιχείρηση	258.400	231.600	-28.800	-10,4%
Μισθωτός (με μισθό ή ημερομίσθιο)	2.812.100	2.660.100	-152.000	-5,4%

Πηγή: Γ.Γ. ΕΛ.ΣΤ.Τ., ΕΕΔ 2010, 2011 Α' τριμήνου.

- Με μερική απασχόληση εργάζονται 285.175 άνδρες και γυναίκες. Το ποσοστό της ανήλθε στο 6,8% έναντι 6,4% του προηγούμενου έτους. Η αύξηση του ποσοστού της αναλογεί σε 1.935 άτομα η οποία σε συνδυασμό με την μείωση που επήλθε στην συνολική απασχόληση είχε ως αποτέλεσμα την

μείωση των πλήρως απασχολούμενων κατά 233.131 άνδρες και γυναίκες, (Πίνακας 85). Η μείωση των πλήρως απασχολούμενων οφείλεται κυρίως στις μεταβολές των ανδρών (156.200 άνδρες που αναλογούν στα 3/4 της μείωσης των πλήρως απασχολούμενων), ενώ πάνω από το ήμισυ της μεταβολής (52,5%) αναλογεί στην ηλικιακή ομάδα άνω των 30 ετών.

Πίνακας 85 : Μεταβολές στην πλήρη και τη μερική απασχόληση 2010-2011

	Α' τρίμηνο 2010	Α' τρίμηνο 2011	Α' τρίμηνο 2010-2011	Α' τρίμηνο 2010-2011 (%)
Σύνολο Απασχολούμενων	4.425.600	4.194.400	-231.200	-5,2%
Μερική Απασχόληση	283.200	285.200	2.000	0,7%
Πλήρη Απασχόληση	4.142.400	3.909.300	-233.100	-5,6%
% Μερικής Απασχόλησης	6,4	6,8		

Πηγή : Γ.Γ. ΕΛ.ΣΤΑΤ, ΕΕΔ 2010, 2011 Α' τριμήνου.

- Από τους 21 μονοψήφιους κλάδους της ελληνικής οικονομίας μειώθηκε η απασχόληση σε 16 από αυτούς κατά 243.800 εργαζόμενους, ενώ αυξήθηκε η απασχόληση στους υπόλοιπους 5 κλάδους κατά 12.600 εργαζόμενους. Οι Κατασκευές είναι ο κυριότερος κλάδος στον οποίο μειώθηκε η απασχόληση και ακολουθούν της Γεωργίας, Δασοκομίας και Αλιείας, η Μεταποίηση και η Εκπαίδευση στους οποίους αναλογεί το 75% περίπου της μεταβολής των 16 μονοψήφιων κλάδων που μειώθηκε η απασχόληση. Από τους υπόλοιπους 5 κλάδους που αύξησαν την απασχόλησή τους ο κυριότερος είναι αυτός των Διοικητικών και υποστηρικτικών δραστηριοτήτων (Πίνακας 86).

Πίνακας 86 : Κλαδικές μεταβολές στο σύνολο των απασχολούμενων 2010-2011

σε χιλ.	και τα δύο φύλα	Συνολική	Πλήρη	Μερική	Μισθωτοί
Κλάδοι που ΜΕΙΩΘΗΚΕ η απασχόληση	Συνολική Μεταβολή Απασχολούμενων	-231,2	-233,1	1,9	-152,0
	Κατασκευές	-73,2	-79,5	6,3	-57,2
	Γεωργία, δασοκομία και αλιεία	-43,4	-43,8	0,5	-6,0
	Μεταποίηση	-41,2	-41,7	0,5	-34,2
	Εκπαίδευση	-22,3	-14,9	-7,5	-23,9
	Δραστηριότητες υπηρεσιών παροχής καταλύματος και υπηρεσιών	-15,8	-22,7	7,0	-12,5
	Μεταφορά και αποθήκευση	-13,9	-14,3	0,4	-9,1
	Επαγγελματικές, επιστημονικές κλπ δραστηριότητες	-7,2	-6,1	-1,2	-11,2
	Δραστηριότητες νοικοκυριών ως εργοδοτών	-5,5	1,1	-6,6	-4,1
	Ενημέρωση και επικοινωνία	-5,4	-6,2	0,8	-4,0
	Παροχή νερού, επεξεργασία λυμάτων κλπ.	-4,0	-4,1	0,1	-3,9
	Χονδρικό και λιανικό εμπόριο κλπ.	-3,5	-6,3	2,8	15,5
	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	-2,5	-2,2	-0,3	-0,2
	Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος κλπ.	-2,5	-2,4	-0,1	-3,2
	Ορυχεία και λατομεία	-2,3	-2,0	-0,3	-2,7
	Χρηματοπιστωτικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες	-0,8	-0,8	0,0	1,0
	Τέχνες, διασκέδαση και ψυχαγωγία	-0,3	1,6	-1,9	0,5
	Συνολική μεταβολή μειούμενων κλάδων	-243,8	-248,8		-175,8
Κλάδοι που ΑΥΞΗΘΗΚΕ η απασχόληση	Διοικητικές και υποστηρικτικές δραστηριότητες	9,9	9,8	0,1	6,1
	Άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών	1,8	4,2	-2,5	0,5
	Δραστηριότητες σχετικές με την ανθρώπινη υγεία	0,7	-1,4	2,0	-3,7
	Δραστηριότητες ετερόδικων οργανισμών και φορέων	0,3	0,5	-0,2	0,3
	Δημόσια διοίκηση και άμυνα, υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	0,0	-2,0	2,0	0,0
	Συνολική μεταβολή αυξανόμενων κλάδων	12,6	15,7		23,8

* Οι Συνολικές μεταβολές, στη πλήρη και τη μισθωτή απασχόληση, συμπεριλαμβάνουν τους κλάδους όπου η απασχόληση έχει αυξηθεί ή μειωθεί αντίστοιχα, ανεξάρτητα της μεταβολής της συνολικής απασχόλησης.

Πηγή : Γ.Γ. ΕΛ.ΣΤΑΤ, ΕΕΔ 2010, 2011 Α' τριμήνου.

Χαρακτηριστικά και μεταβολές των ανέργων

Οι άνεργοι σε σχέση με το προηγούμενο έτος αυξήθηκαν κατά 205.835 ανέργους, πάνω δηλαδή από το 1/3 των ανέργων του 2010 (35,1%), φθάνοντας το 2011 τους 792.601 ανέργους και το ποσοστό ανεργίας ανήλθε στο 15,9%. Λίγο πάνω από το ήμισυ των ανέργων είναι γυναίκες (51,5%) ενώ συμμετέχουν με μικρότερη αναλογία στην μεταβολή των ανέργων (42% περίπου). Το 36% των ανέργων ή 286.646 άνεργοι είναι νέοι ηλικίας 15-29 ετών, ενώ το ποσοστό ανεργίας τους ανήλθε στο 30,9% έναντι 22,3% του προηγούμενου έτους, αύξηση που αντιστοιχεί σε 70.000 νέους και νέες με ποσοστιαία μεταβολή 32,3%. Την ίδια περίοδο οι άνεργοι άνω των 30 ετών αυξήθηκαν κατά 135.800 ανέργους και η ποσοστιαία μεταβολή τους έφθασε το 36,75%. Το 57% της μεταβολής των ανέργων μέχρι 29 ετών οφείλεται σε αύξηση των νέων ανέργων ανδρών, ενώ το 59% της μεταβολής των ανέργων άνω των 30 ετών οφείλεται σε αύξηση των ανέργων ανδρών με κύριο χαρακτηριστικό την ποσοστιαία μεταβολή αυτών να ανέρχεται στο 48%. Πάνω από το 1/5 των ανέργων ή οι 180.820 και 22,3% είναι «Νέοι άνεργοι», δηλαδή εισέρχονται για πρώτη φορά στην αγορά εργασίας αναζητώντας απασχόληση, ενώ κατά το προηγούμενο έτος αναλογούσαν στο 23,6% των ανέργων (138.280 άνεργοι), ενώ η αύξησή τους σε σχέση με το προηγούμενο έτος οφείλεται κατά 53% στην αύξηση των «Νέων» ανέργων γυναικών. Οι «παλαιοί» άνεργοι (όσοι δηλαδή έχουν εργαστεί στο παρελθόν), ξεπερνούν τα 3/4 των ανέργων (77,2%) και ανέρχονται σε 611.780 ανέργους, από 76,4% των ανέργων που αποτελούσαν το προηγούμενο έτος (448.480 άνεργοι), παρουσιάζοντας μία αύξηση της τάξεως του 36,4% ή 163.300 ανέργων. Η εν λόγω αύξηση οφείλεται κυρίως στις μεταβολές των ανδρών αλλά και στην συνολική μεταβολή των ανέργων άνω των 30 ετών, με εξέχουσα την ηλικιακή ομάδα των 30-44 ετών στην οποία οφείλεται πάνω από το ήμισυ της μεταβολής των ανέργων που έχουν εργαστεί στο παρελθόν (51%). Οι μακροχρόνια άνεργοι (όσοι δηλαδή αναζητούν εργασία πάνω από 1 έτος, ανεξάρτητα αν είναι «νέοι» ή «παλαιοί»), αποτελούν το 46,2% των ανέργων έναντι 44,6% που αποτελούσαν το προηγούμενο έτος (369.580 έναντι 261.580). Στην αύξηση των μακροχρόνια ανέργων κατά 108.000 ανέργους αναλογεί στην ηλικιακή ομάδα άνω των 30 ετών το 63% της μεταβολής. Όπως προκύπτει από τις παραπάνω μεταβολές των κατηγοριών των ανέργων, η αύξηση αυτών σε σχέση με το προηγούμενο έτος προέρχεται κυρίως από αυξήσεις των «παλαιών» ανέργων καθώς και όσων η διάρκεια ανεργίας είναι μεγαλύτερη του ενός έτους. Οι άνεργοι με διάρκεια ανεργίας μικρότερη του έτους συμμετέχουν κατά 46% στην συνολική μεταβολή των ανέργων ενώ το 80% αυτών η διάρκεια ανεργίας τους κυμαίνεται από 6-11 μήνες.

Πίνακας 87 : Άνεργοι κατά κλάδο, διάρκεια ανεργίας και μεταβολές 2010-2011

Άνεργοι 2011 / Κλάδος οικονομικής δραστηριότητας	Άνεργοι που έχουν εργαστεί	Τώρα θα αρχίσουν να αναζητούν	Λιγότερο από ένα μήνα	1-2 μήνες	3-5 μήνες	6-11 μήνες	12 μήνες και άνω
Και τα δύο φύλα	611,8	7,3	35,6	93,3	108,3	109,0	258,3
Μεταποίηση	86,9	0,8	3,3	9,3	11,9	18,5	43,1
Κατασκευές	79,6	1,2	4,9	17,5	16,3	14,6	25,2
Χονδρικό & λιανικό εμπόριο	106,7	1,4	4,2	13,7	18,7	19,9	48,9
Υπηρεσίες παροχής καταλύματος κλπ.	95,9	1,7	9,0	20,2	26,3	15,7	23,0
Σύνολο τεσσάρων κλάδων	369,1	5,0	21,4	60,7	73,1	68,7	140,1
Συμμετοχή 4 κλάδων (%)	60,3%	68,8%	60,0%	65,1%	67,5%	63,1%	54,3%

Μεταβολές Ανέργων 2010-2011	Άνεργοι που έχουν εργαστεί	Τώρα θα αρχίσουν να αναζητούν	Λιγότερο από ένα μήνα	1-2 μήνες	3-5 μήνες	6-11 μήνες	12 μήνες και άνω
Και τα δύο φύλα	163,3	3,2	11,4	15,2	21,7	31,0	80,8
Μεταποίηση	24,4	0,1	0,2	1,3	2,2	6,0	14,6
Κατασκευές	27,5	0,6	1,2	2,9	5,8	5,3	11,7
Χονδρικό & λιανικό εμπόριο	32,6	0,2	0,1	3,8	7,4	3,8	17,4
Υπηρεσίες παροχής καταλύματος κλπ.	15,7	0,8	3,6	-1,8	1,7	6,2	5,2

Πηγή : Γ.Γ. ΕΛ.ΣΑΤ, ΕΕΔ 2010, 2011 Α' τριμήνου.

Οι ροές από και προς την απασχόληση

Εξετάζοντας τις ροές από και προς την απασχόληση το πρώτο τρίμηνο του 2011, διαπιστώνουμε ότι το ισοζύγιο στην αναπλήρωση μεταξύ θέσεων εργασίας που δημιουργήθηκαν και θέσεων εργασίας που χάθηκαν συνεχίζει να είναι αρνητικό. Είναι χαρακτηριστικό ότι το ποσοστό αναπλήρωσης κατά το 2011 είναι σημαντικά χαμηλό της τάξεως του 44%, δηλαδή οι θέσεις εργασίας που χάθηκαν δεν αναπληρώθηκαν ούτε κατά το ήμισυ, έναντι 72% της αναπλήρωσης κατά τον προηγούμενο χρόνο. Ειδικότερα, στο πρώτο τρίμηνο του 2011 δημιουργήθηκαν 132.000 περίπου θέσεις εργασίας, ενώ αποχώρησαν από την απασχόληση περί τους 297.500 απασχολούμενους. Από τις θέσεις εργασίας που χάθηκαν, οι 195.200 πρώην απασχολούμενοι, είναι σήμερα άνεργοι, γεγονός που πρέπει να συνδυαστεί με την αύξηση των απολύσεων ως αποτελέσματα της οικονομικής κρίσης που πλήττει την οικονομία τα τρία τελευταία έτη (Πίνακας 88). Επιπλέον, το πολύ χαμηλό ποσοστό αναπλήρωσης στην σημερινή συγκυρία συνδυάζεται και με το κλείσιμο πολλών μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Πίνακας 88 : Ροές από και προς την απασχόληση, ποσοστό αναπλήρωσης

ΠΡΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ (Εισροές)

ΕΤΟΣ	Από ΑΝΕΡΓΟΥΣ	Από ΜΗ ΕΝΕΡΓΟ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΩΝ
2007	90.700	66.300	157.000
2008	109.274	77.420	186.694
2009	90.206	80.273	170.479
2010	85.244	65.734	150.978
2011	84.278	47.690	131.968

ΑΠΟ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ (Εκροές)

ΕΤΟΣ	Από ΑΝΕΡΓΟΥΣ	Από ΜΗ ΕΝΕΡΓΟ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΩΝ
2007	70.344	75.604	145.948
2008	62.235	76.951	139.186
2009	104.937	76.832	181.769
2010	132.356	77.349	209.705
2011	195.193	102.329	297.522

% ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΑΠΛΗΡΩΣΗΣ (Εισροές/Εκροές)

ΕΤΟΣ	Από ΑΝΕΡΓΟΥΣ	Από ΜΗ ΕΝΕΡΓΟ	ΣΥΝΟΛΟ
2007	1,29	0,88	1,08
2008	1,76	1,01	1,34
2009	0,86	1,04	0,94
2010	0,64	0,85	0,72
2011	0,43	0,47	0,44

Πηγή : Γ.Γ. ΕΛ.ΣΤΑΤ, ΕΕΔ 2010, 2011 Α' τριμήνου.

Απασχόληση και Ανεργία στις Περιφέρειες της χώρας

Σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο (2010) αυξάνονται (αριθμητικά) οι άνεργοι σε όλες τις περιφέρειες της χώρας (με εξαίρεση το Νότιο Αιγαίο), και κυρίως σε Αττική, Κεντρική Μακεδονία, Δυτική Ελλάδα. Οι μεγαλύτερες ποσοστιαίες μεταβολές είναι στη Δυτική Ελλάδα και το Βόρειο Αιγαίο όπου οι άνεργοι αυξήθηκαν κατά τα 2/3 περίπου (65,5% και 63,4% αντίστοιχα), και στην Δυτική Μακεδονία όπου οι άνεργοι αυξήθηκαν κατά το ήμισυ (49,7%). Μεγάλες είναι και οι ποσοστιαίες μεταβολές σε Κεντρική Μακεδονία και Πελοπόννησο όπου οι άνεργοι αυξήθηκαν κατά 40,0%. Η απασχόληση κατά το 2011 σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο μειώθηκε σε όλες τις περιφέρειες της χώρας, ενώ οι περιφέρειες με τη μεγαλύτερη αριθμητική μείωση είναι η Αττική, η Κεντρική Μακεδονία, η Θεσσαλία, η Δυτική Ελλάδα, και η Πελοπόννησος, (Πίνακας 89). Τη μεγαλύτερη ποσοστιαία μεταβολή παρουσιάζει το Βόρειο Αιγαίο με 8,9%, ενώ στο 6,5% διαμορφώνεται η ποσοστιαία μεταβολή των απασχολούμενων στο Νότιο Αιγαίο, την Κεντρική και την Δυτική Μακεδονία, έναντι 5,2% του συνόλου της χώρας.

Πίνακας 89 : Το Εργατικό Δυναμικό στις Περιφέρειες της χώρας

Περιφέρειες	Εργατικό Δυναμικό 2011				Εργατικό Δυναμικό 2010-2011		
	Σύνολο	Απασχο- λούμενοι	Ανεργοί	%Ανεργίας	Σύνολο	Απασχο- λούμενοι	Ανεργοί
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	4.987.000	4.194.400	792.600	15,9%	-25.400	-231.200	205.800
Ανατολική Μακεδονία-Θράκη	261.200	214.300	46.900	18,0%	-1.800	-11.400	9.500
Κεντρική Μακεδονία	834.500	688.400	146.200	17,5%	-55.000	-47.000	41.700
Δυτική Μακεδονία	124.500	96.800	27.700	22,3%	2.500	-6.700	9.200
Ήπειρος	155.100	131.200	23.900	15,4%	-3.200	-7.900	4.600

Θεσσαλία	323.300	277.100	46.100	14,3%	-6.900	-15.900	8.800
Ιόνια Νησιά	105.300	83.900	21.400	20,3%	-1.000	-800	-200
Δυτική Ελλάδα	321.600	273.100	48.500	15,1%	4.800	-14.300	19.200
Στερεά Ελλάδα	243.700	204.400	39.300	16,1%	2.100	-8.900	11.000
Αττική	1.860.700	1.587.100	273.600	14,7%	-13.400	-87.200	73.700
Πελοπόννησος	265.200	232.200	33.000	12,4%	-2.900	-12.400	9.500
Βόρειο Αιγαίο	79.600	69.600	10.000	12,6%	-900	-4.800	3.900
Νότιο Αιγαίο	132.200	100.100	32.100	24,3%	-3.300	-9.800	6.500
Κρήτη	280.100	236.200	43.900	15,7%	4.200	-4.200	8.400

Η επίσημη ανεργία στο Δήμο Αλεξάνδρειας τον Οκτώβριο του 2011

Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία, στο Δήμο Αλεξάνδρειας ο αριθμός των ανέργων που στις 31-10-2011 ήταν εγγεγραμμένοι στον ΟΑΕΔ ανέρχεται σε 3.167 άτομα, **ποσοστό 18% περίπου**. Τα ποσοστά είναι ιδιαίτερα αυξημένα στις ηλικιακές ομάδες 26-35 και 36-45 ετών, όπως συμβαίνει άλλωστε και στο σύνολο της χώρας. Εντύπωση, όμως, προκαλεί ο αριθμός των ανέργων γυναικών που υπερτερεί σημαντικά αυτού των ανδρών σε όλες τις ηλικιακές ομάδες. Στο ίδιο διάστημα, ο αριθμός των επιδοτούμενων ανέργων στο Δήμο ανέρχεται σε 2.596 άτομα.

Πίνακας 90 : Αριθμός εγγεγραμμένων ανέργων* Δήμου Αλεξάνδρειας

Ηλικιακή Ομάδα	Αναζητούντες		Μη αναζητούντες		Σύνολο
	Άνδρες	Γυναίκες	Άνδρες	Γυναίκες	
15-18	2	13	11	19	45
19-25	186	256	77	133	652
26-35	333	494	64	113	1.004
36-45	319	369	40	88	816
46-55	196	146	17	55	414
> 56	122	64	14	36	236
Σύνολο	1.158	1.342	223	444	3.167

*Όπως φέρονται εγγεγραμμένοι στο κεντρικό μηχανογραφικό σύστημα του ΟΑΕΔ την 31-10-2011.

Πίνακας 91 : Αριθμός επιδοτούμενων ανέργων Δήμου Αλεξάνδρειας

Ηλικιακή Ομάδα	Επιδιοτούμενοι		Σύνολο
	Άνδρες	Γυναίκες	
19-25	75	162	237
26-35	335	453	788
36-45	402	484	886
66-55	219	262	481
> 56	156	48	204
Σύνολο	1.187	1.409	2.596

Πηγή: ΟΑΕΔ (στοιχεία Οκτωβρίου 2011)

Η ανεργία αποτελεί το βασικότερο πρόβλημα που αντιμετωπίζει η περιοχή του Δήμου Αλεξάνδρειας. Το ποσοστό της ανεργίας στο Δήμο είναι μεγαλύτερο από αυτό του Δήμου Βέροιας και πλησιάζει τα επίπεδα ανεργίας του Δήμου Νάουσας. Η μεγάλη εποχικότητα της εργασίας δημιουργεί πρόσθετα προβλήματα στο εργατικό δυναμικό της περιοχής, ενώ δεν μπορούν να παραβλεφθούν και οι κίνδυνοι περαιτέρω επιδείνωσης της από το ενδεχόμενο κλεισίματος σημαντικών μονάδων μεταποίησης αγροτικών προϊόντων της περιοχής (Εργοστάσιο Πλατέος EBZ Α.Ε., κ.ά.).

Περί της «αξιοπιστίας» των στατιστικών

Η πραγματική απασχόληση και ανεργία στον πληθυσμό είναι εξαιρετικά δύσκολο να προσδιοριστεί με ακρίβεια και να χρησιμοποιηθεί για την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων. Η Eurostat υπολογίζει το ποσοστό της ανεργίας μέσω της Έρευνας Εργατικού Δυναμικού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (European Union Labour Force Survey), που είναι τριμηνιαία έρευνα που διενεργείται σε δείγμα 0,2–3,3% του πληθυσμού. Η ανεργία από τη Eurostat ορίζεται ως το πηλίκο του αριθμού των ανέργων διά του ενεργού πληθυσμού. Σύμφωνα με Κανονισμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής [Commission Regulation (EC) No 1897/2000], από το 2001, ο αριθμός των ανέργων αφορά τα πρόσωπα ηλικίας 15-74 ετών που δεν έχουν εργασία, μπορούν να εργαστούν και ψάχνουν για εργασία. Οι εκτιμήσεις που δημοσιεύει η Eurostat διαφέρουν από τις μηνιαίες εκτιμήσεις της ΕΛΣΤΑΤ, οι οποίες δεν υποβάλλονται σε εποχική διόρθωση. Άλλη διαφορά εντοπίζεται στο ότι η ΕΛΣΤΑΤ περιλαμβάνει στις στατιστικές της και (εργαζόμενα) άτομα ηλικίας άνω των 74 ετών.

Ανεξάρτητα, όμως, από τη μεθοδολογία και το περιεχόμενο των εκάστοτε στατιστικών, η σημερινή πραγματικότητα στη χώρα μας, όσον αφορά την απασχόληση και την ανεργία, είναι δραματική και ενδέχεται να λάβει εκρηκτικότερες διαστάσεις στο άμεσο μέλλον. Εάν δεν αντιστραφεί η υφεσιακή πορεία της οικονομίας με κάθε δυνατό/διαθέσιμο μέσο ουσιαστικής πολιτικής, η δημοσιονομική σταθερότητα, αλλά και ο επιθυμητός στόχος της βιωσιμότητας του δημοσίου (και ιδιωτικού) χρέους της χώρας μας θα παραμείνει για μεγάλο χρονικό διάστημα άπιαστος.

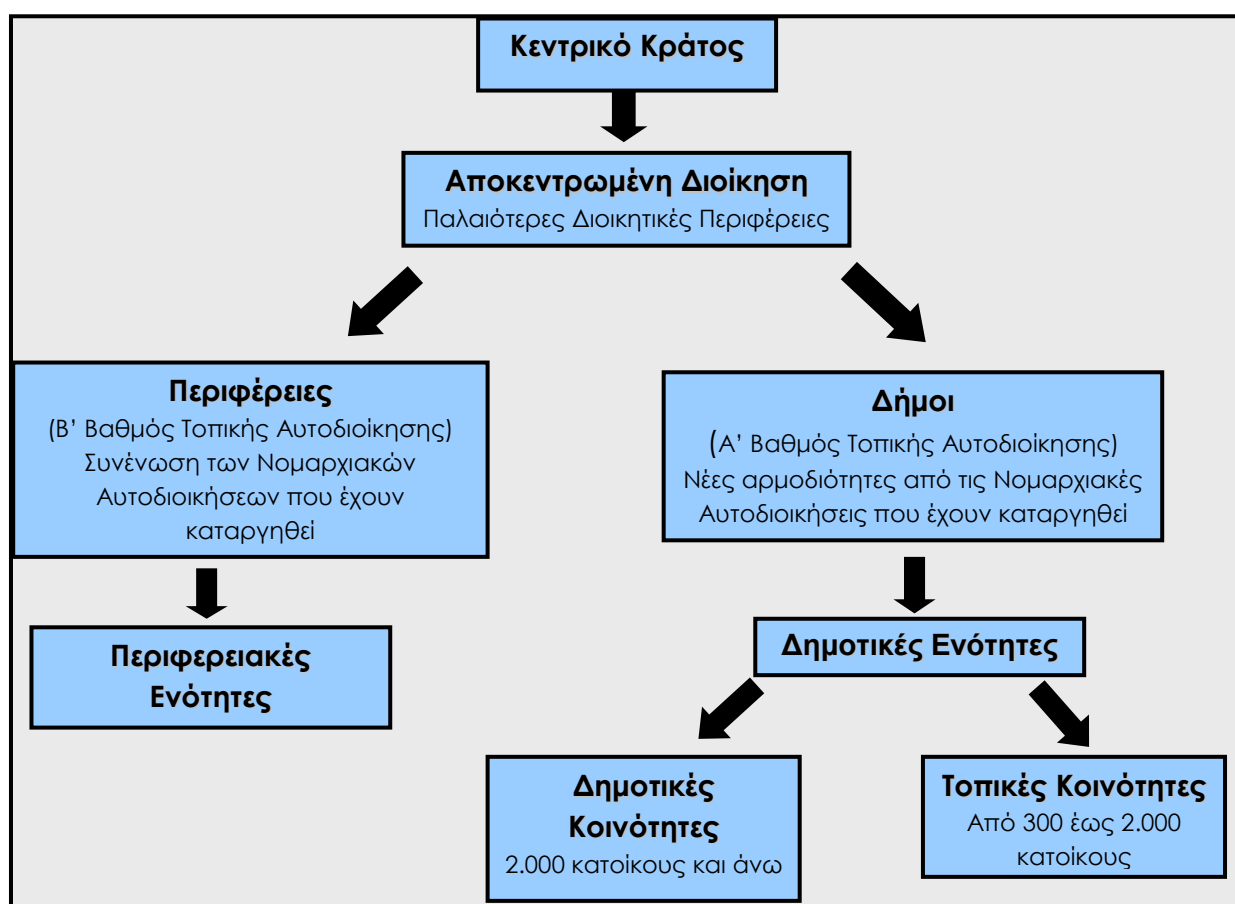
Η αμφισβήτηση της «τυπικής» και «κανονικής» εργασιακής σχέσης που αποτέλεσε το εργασιακό πρότυπο που κυριάρχησε στον αναπτυσσόμενο βιομηχανικά κόσμο για μακρό χρονικό διάστημα, ιδιαίτερα μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, συνιστά σήμερα το βασικό χαρακτηριστικό της πορείας και εξέλιξης των σύγχρονων εργασιακών σχέσεων. Το πρότυπο της «τυπικής» εργασιακής σχέσης, δέχεται σήμερα πολλαπλές πιέσεις και αλλοιώσεις, με την εγκαθίδρυση νομοθετικών και θεσμικών μέτρων, τύπου «εργασιακής εφεδρείας» στο στενό και ευρύτερο δημόσιο τομέα, διεύρυνσης του καθεστώτος της μερικής απασχόλησης και εφαρμογής βραχύβιων προγραμμάτων, όπως της «κοινωνικού εργασία» και της «επιδότησης της εργασίας», για την εκτέλεση μικρών έργων και εργασιών αυτεπιστασίας στους ΟΤΑ, τα οποία αφενός δεν επιλύουν ουσιαστικά προβλήματα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και αφετέρου δεν αντιμετωπίζουν παρά μόνο πρόσκαιρα την ολοένα και διογκούμενη ανεργία.

ΕΝΟΤΗΤΑ 2 : ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

2.1. Οργάνωση και Συνεργασίες

2.1.1. Οργάνωση

Η οργανωτική δομή των ΟΤΑ α' βαθμού προσδιορίζεται σχεδόν αποκλειστικά από το εκάστοτε ισχύον θεσμικό Πλαίσιο και τις αρμοδιότητες που η Κεντρική Διοίκηση αποδίδει στην Τοπική Αυτοδιοίκηση α' βαθμού. Αναλυτικότερα οι αρμοδιότητες των ΟΤΑ α' βαθμού περιγράφονται στον Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (Ν. 3463/2006, ΦΕΚ Α 114/08.06.2006). Οι νέες μεταβιβαζόμενες πρόσθετες αρμοδιότητες στους Δήμους αναφέρονται αναλυτικά στα άρθρα 94 και 95 του Ν.3852/2010 «Πρόγραμμα Καλλικράτης».

Ωστόσο, η αποτελεσματικότητα της λειτουργίας ενός Δήμου στην εκπλήρωση της αποστολής του εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις ικανότητες της εκάστοτε δημοτικής αρχής να:

- προγραμματίζει, οργανώνει και διεκδικεί πόρους χρηματοδότησης και Εθνικά ή Ευρωπαϊκά προγράμματα.
- αξιοποιεί και ενεργοποιεί το σύνολο του στελεχικού δυναμικού που διαθέτει.

- συνεργάζεται με τις άλλες δημόσιες υπηρεσίες και τους φορείς της περιοχής.
- ευαισθητοποιεί και παρακινεί τους πολίτες προς συγκεκριμένες συμπεριφορές και δράσεις.
- αναδεικνύει και να προβάλει τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της πόλης και της περιοχής του Δήμου.

2.1.1.1. Όργανα Διοίκησης του Δήμου

Σύμφωνα με το άρθρο 7 του Ν. 3852/2010, ο δήμος διοικείται από το Δημοτικό Συμβούλιο, την Οικονομική Επιτροπή, την Επιτροπή Ποιότητας Ζωής, την Εκτελεστική Επιτροπή και το Δήμαρχο. Οι αρμοδιότητες των οργάνων αυτών ορίζονται από τις κείμενες διατάξεις.

• Δημοτικό Συμβούλιο

Το Δημοτικό Συμβούλιο αποτελεί το κατ' εξοχήν αποφασιστικό όργανο, μέσω του οποίου ασκούνται οι αρμοδιότητες του Δήμου. Το Δημοτικό Συμβούλιο, στο οποίο διασφαλίζεται η εκπροσώπηση όλων των συνενούμενων Δήμων, του Δήμου Αλεξάνδρειας αποτελείται από 33 μέλη.

Σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 67 του Ν. 3852/2010, περί σύγκλησης του Δημοτικού Συμβουλίου:

- Το Δημοτικό Συμβούλιο, συνεδριάζει, τουλάχιστον μία φορά το μήνα, ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου που δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Δήμου.
- Προσκαλείται ο Δήμαρχος, αλλιώς η συνεδρίαση θεωρείται άκυρη.
- Στην ημερήσια διάταξη αναγράφονται τα θέματα που προτείνει ο Δήμαρχος, η Εκτελεστική Επιτροπή, η Οικονομική Επιτροπή και η Επιτροπή Ποιότητας Ζωής.
- Στις συνεδριάσεις του Συμβουλίου προσκαλούνται οι Πρόεδροι των Τοπικών και Δημοτικών Κοινοτήτων και ο Εκπρόσωπος της Τοπικής Κοινότητας, με δικαίωμα ψήφου, για θέματα που αφορούν στις αντίστοιχες κοινότητες. Σε περίπτωση μη πρόσκλησης, η σχετική απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου είναι άκυρη

Οι αρμοδιότητες του Δημοτικού Συμβουλίου περιλαμβάνουν:

- Αποφασίζει και γνωμοδοτεί για όλα τα θέματα που αφορούν στο Δήμο, εκτός από εκείνα που ανήκουν εκ του νόμου στην αρμοδιότητα του δημάρχου ή άλλου οργάνου του δήμου ή το ίδιο το δημοτικό συμβούλιο μεταβίβασε σε επιτροπή του (άρθρο 65, Ν. 3852/2010).
- Εκλέγει τα μέλη της Οικονομικής Επιτροπής, της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής και του Συμβουλίου Ένταξης Μεταναστών (άρθρο 74, Ν. 3852/2010).
- Μεταβιβάζει αρμοδιότητες στην Επιτροπή Ποιότητας Ζωής (άρθρο 65, Ν. 3852/2010).
- Μεταβιβάζει αρμοδιότητες στα Συμβούλια των Δημοτικών και Τοπικών κοινοτήτων (άρθρο 83, Ν. 3852/2010) και ασκεί αρμοδιότητες της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής και της Οικονομικής επιτροπής (άρθρο 73 και 72, Ν. 3852/2010).

- Καταρτίζει τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας με τον οποίο συγκροτεί Επιτροπές (άρθρο 70, Ν. 3852/2010).
- Καταρτίζει και διανέμει τους Κώδικες Δεοντολογίας για τους αιρετούς εκπροσώπους (άρθρο 61, Ν. 3852/2010).
- Ψηφίζει το Κανονισμό Διαβούλευσης (άρθρο 76, Ν. 3852/2010).
- Ορίζει τους φόρους, τα τέλη, τα δικαιώματα και τις εισφορές (άρθρο 65, Ν. 3852/2010).
- Καθορίζει το ανώτατο ύψος του Π/Υ εξόδων της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας (άρθρο 86, Ν. 3852/2010).
- Καθορίζει τις υπηρεσιακές μονάδες που μπορούν να λειτουργήσουν στις τοπικές ή δημοτικές κοινότητες (άρθρο 91, Ν. 3852/2010).
- Λαμβάνει αποφάσεις συγχώνευσης Νομικών Προσώπων (άρθρο 103, Ν. 3852/2010).
- **Οικονομική Επιτροπή**

Η Οικονομική Επιτροπή είναι όργανο παρακολούθησης και ελέγχου της οικονομικής λειτουργίας του Δήμου και έχει θητεία δυόμισι ετών. Η Οικονομική Επιτροπή του Δήμου Αλεξάνδρειας αποτελείται από εννέα μέλη. Οι συνεδριάσεις της επιτροπής είναι δημόσιες και γίνονται στο δημοτικό κατάστημα. Οι αποφάσεις της Οικονομικής Επιτροπής δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα του Δήμου.

Οι αρμοδιότητες της Οικονομικής Επιτροπής, σύμφωνα με το άρθρο 72 του Ν. 3852/2010, περιλαμβάνουν:

- Συντάσσει, ελέγχει την υλοποίηση και εγκρίνει τις δαπάνες και τη διάθεση των πιστώσεων του Π/Υ του Δήμου.
- Υποβάλλει Τριμηνιαίες Εκθέσεις Κατάστασης Εσόδων - Εξόδων και Αποτελεσμάτων εκτέλεσης του Π/Υ του Δήμου, με ταυτόχρονη δημοσίευσή τους στην ιστοσελίδα του Δήμου.
- Μελετά την ανάγκη συνάψεως δανείων και καταρτίζει τους όρους τους.
- Εισηγείται την επιβολή τελών, δικαιωμάτων και εισφορών.
- Αποφασίζει για την αποδοχή κληρονομιών, κληροδοσιών και δωρεών.
- Αποφασίζει για τις περιπτώσεις απευθείας ανάθεσης προμηθειών, παροχής υπηρεσιών, εκπόνησης μελετών και εκτέλεσης έργων σε επείγουσες περιπτώσεις.
- Καταρτίζει τους όρους, συντάσσει τη διακήρυξη και κατακυρώνει δημοπρασίες, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, ενώ δύναται να συγκροτεί Επιτροπές για τη διεξαγωγή και την αξιολόγησή τους.
- Προελέγχει τον απολογισμό.
- Αποφασίζει για την πρόσληψη πληρεξουσίου δικηγόρου και την ανάθεση παροχής γνωμοδοτήσεων, που απαιτούν εξειδικευμένη γνώση ή εμπειρία, εφόσον δεν έχουν προσληφθεί δικηγόροι με μηνιαία αντιμισθία.
- Αποφασίζει για την υποβολή προσφυγών στις διοικητικές αρχές, για τον εξώδικο συμβιβασμό ή την κατάργηση δίκης μέχρι ποσού 30.000 ευρώ και την άσκηση όλων των ενδίκων βοηθημάτων και μέσων.

- Εισηγείται τα Σχέδια Κανονιστικών Αποφάσεων και το Ετήσιο Σχέδιο Διαχείρισης και Αξιοποίησης της Περιουσίας του Δήμου.
- Αποφασίζει για ζητήματα Διαφάνειας και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

- **Επιτροπή Ποιότητας Ζωής**

Η Επιτροπή Ποιότητας Ζωής είναι αποφασιστικό και εισηγητικό όργανο. Συνιστάται σε δήμους άνω των 10.000 κατοίκων και ασκεί τις αρμοδιότητες του Δήμου σχετικά με την ποιότητα ζωής, τη χωροταξία, την πολεοδομία και την προστασία του περιβάλλοντος. Η Επιτροπή Ποιότητας Ζωής του Δήμου Αλεξάνδρειας αποτελείται από εννέα μέλη.

Οι συνεδριάσεις της επιτροπής είναι δημόσιες και γίνονται στο δημοτικό κατάστημα. Οι αποφάσεις της Επιτροπής δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα του δήμου, με ευθύνη του Προέδρου της.

Οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής, σύμφωνα με το άρθρο 73 του Ν. 3852/2010, περιλαμβάνουν:

- Θέματα πολεοδομικού χαρακτήρα όπως καθορισμού χρήσεων γης, ρυθμιστικών σχεδίων, οικιστικής οργάνωσης ανοικτών πόλεων, εφαρμογής Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου (Γ.Π.Σ.), πολεοδομικών μελετών, αναπλάσεως περιοχών, κ.ά.
- Θέματα προστασίας περιβάλλοντος.
- Σχέδιο κανονιστικών αποφάσεων των άρθρων 79 και 82 (Ρύθμιση κυκλοφορίας) του Κ.Δ.Κ.
- Θέματα χωροθέτησης κοιμητηρίων & κέντρων αποτέφρωσης νεκρών.
- Χορήγηση προέγκρισης ίδρυσης καθώς και την ανάκληση ή την οριστική αφαίρεση της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας καταστημάτων και επιχειρήσεων.
- Χορήγηση ή ανάκληση της άδειας λειτουργίας μουσικής.
- Σύναξη Ετήσιας Έκθεσης Πεπραγμένων.

- **Εκτελεστική Επιτροπή**

Η Εκτελεστική Επιτροπή είναι συλλογικό συντονιστικό και εκτελεστικό όργανο του Δήμου που παρακολουθεί την εφαρμογή της δημοτικής πολιτικής σε όλους τους τομείς. Η Εκτελεστική Επιτροπή συνιστάται σε όλους τους Δήμους που έχουν περισσότερους από έναν Αντιδημάρχους. Στην Εκτελεστική Επιτροπή του Δήμου Αλεξάνδρειας συμμετέχουν ο Δήμαρχος, που προεδρεύει αυτής και οι πέντε Αντιδήμαρχοι.

Η Εκτελεστική Επιτροπή, σύμφωνα με τα άρθρα 63, 84 και 106 του Ν. 3852/2010:

- Παρακολουθεί την εκτέλεση των αποφάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου.
- Συγκεντρώνει και αξιολογεί τις προτάσεις των Υπηρεσιών κατά τη κατάρτιση του Π/Υ και έχει την ευθύνη για την πιστή εκτέλεση του Π/Υ.
- Εισηγείται το προσχέδιο του Π/Υ και του Ετήσιου Προγράμματος Δράσης προς την Οικονομική Επιτροπή.

- Συντονίζει την κατάρτιση, παρακολουθεί την εκτέλεση και εισηγείται το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα.
- Καταρτίζει, εισηγείται και υλοποιεί το Τεχνικό Πρόγραμμα.
- Εισηγείται τα σχέδια: (α) Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας, (β) Κανονισμού μέτρησης και αξιολόγησης της απόδοσης των δημοτικών υπηρεσιών, (γ) Χάρτας δικαιωμάτων και υποχρεώσεων δημοτών και κατοίκων, (δ) Κανονισμού Πληροφόρησης των πολιτών, (ε) Κανονισμού διαβούλευσης, (στ) Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Φυσικών Καταστροφών, και (ζ) Οδηγού του Δημότη.
- Παρακολουθεί, αξιολογεί και συντονίζει τη δράση των Νομικών Προσώπων και Υπηρεσιών του Δήμου.
- Εισηγείται τον ορισμό υπάλληλων για την: (α) γραμματειακή εξυπηρέτηση των συμβουλίων των τοπικών κοινοτήτων και του εκπροσώπου της τοπικής κοινότητας, (β) στελέχωση των υπηρεσιών που εδρεύουν σε τοπικές κοινότητες, (γ) παροχή «διοικητικής βοήθειας» και (ε) εισηγείται τη διάθεση κατάλληλων χώρων και εξοπλισμού στις τοπικές κοινότητες.

- **Δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης**

Η Δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης είναι όργανο με συμβουλευτικές αρμοδιότητες. Η Δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης του Δήμου Αλεξάνδρειας αποτελείται από 45 περίπου μέλη. Η διάρκεια της θητείας της Δημοτικής Επιτροπής Διαβούλευσης δεν υπερβαίνει τα δύομιση έτη. Οι συνεδριάσεις της επιτροπής είναι δημόσιες, με την Επιτροπή να συνεδριάζει υποχρεωτικά πριν από τη σύνταξη των προσχεδίων του Π/Υ και του Ετήσιου Προγράμματος Δράσης.

Η Δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης, σύμφωνα με το άρθρο 76 του Ν. 3852/2010:

- Γνωμοδοτεί για τα Αναπτυξιακά Προγράμματα, τα Προγράμματα Δράσης, το Επιχειρησιακό και το Τεχνικό Πρόγραμμα του Δήμου και για τα θέματα που παραπέμπονται σε αυτή από το Δημοτικό Συμβούλιο ή τον Δήμαρχο.
- Διατυπώνει παρατηρήσεις επί του περιεχομένου των κανονιστικού χαρακτήρα αποφάσεων οι οποίες εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 79 του Κ.Δ.Κ.
- Εξετάζει τα τοπικά προβλήματα και την επίλυσή τους καθώς και τις αναπτυξιακές δυνατότητες του Δήμου.
- Παρουσιάζει τις προτάσεις της ηλεκτρονικής διαβούλευσης με τους πολίτες.

- **Δήμαρχος**

Ο Δήμαρχος, σύμφωνα με το άρθρο 58 του Ν.3852/2010, «προασπίζει τα τοπικά συμφέροντα, κατευθύνει τις δράσεις του δήμου για την υλοποίηση του σχεδίου ανάπτυξης, διασφαλίζει την ενότητα της τοπικής κοινωνίας και ασκεί τα καθήκοντά του με γνώμονα τις αρχές της διαφάνειας και της αποτελεσματικότητας».

Ο Δήμαρχος, σύμφωνα με τα άρθρα 58, 62, 83 και 178 του Ν.3852/2010, ασκεί τις παρακάτω αρμοδιότητες:

- Προεδρεύει της Εκτελεστικής Επιτροπής και συντονίζει την υλοποίηση των αποφάσεών της.

- Εκτελεί τις αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου, της Οικονομικής Επιτροπής και της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής. Μπορεί να αποφασίζει και για θέματα αρμοδιότητας της Οικονομικής ή της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής, όταν δημιουργείται άμεσος και προφανής κίνδυνος ή απειλείται άμεση ζημία των δημοτικών συμφερόντων από την αναβολή λήψης απόφασης.
- Ορίζει τους Αντιδημάρχους και ασκεί τις αρμοδιότητές τους όταν απουσιάζουν ή κωλύονται.
- Μπορεί να μεταβιβάζει αρμοδιότητές του στους Προέδρους των Συμβουλίων των Δημοτικών Κοινοτήτων και να συνιστά Ομάδες Εργασίας και Ομάδες Διοίκησης Έργου.
- Εκπροσωπεί το Δήμο στα δικαστήρια και σε κάθε δημόσια αρχή.
- Υπογράφει τις συμβάσεις που συνάπτει ο Δήμος.
- Συνυπογράφει τους βεβαιωτικούς καταλόγους και τα χρηματικά εντάλματα πληρωμής .
- Εκδίδει τις πράξεις για διορισμό, υπηρεσιακές μεταβολές και άσκηση πειθαρχικού ελέγχου του προσωπικού του Δήμου.
- Εκδίδει τις άδειες που προβλέπονται από τις αρμοδιότητες του Δήμου καθώς και τα πιστοποιητικά / βεβαιώσεις των δημοτών.
- Συμμετέχει στη Δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης και στις συνεδριάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου

• **Συμβούλια Δημοτικών και Τοπικών Κοινοτήτων**

Όργανα διοίκησης των Δημοτικών και Τοπικών Κοινοτήτων του Δήμου είναι, σύμφωνα με τις διατάξεις του Προγράμματος Καλλικράτης, το Συμβούλιο και ο Πρόεδρος του συμβουλίου αυτών.

Οι αρμοδιότητες του Προέδρου ενός συμβουλίου Δημοτικής/Τοπικής Κοινότητας, σύμφωνα με τα άρθρα 82 και 85 του Ν.3852/2010, είναι:

- Εισηγείται θέματα της αρμοδιότητάς του και εκτελεί τις αποφάσεις του Συμβουλίου της Δημοτικής/Τοπικής Κοινότητας.
- Μεριμνά για την καλή κατάσταση του δικτύου εσωτερικής και αγροτικής οδοποιίας της τοπικής κοινότητας και εποπτεύει τις εργασίες συντήρησης, υποβάλλοντας υπόμνημα προς την Τεχνική Υπηρεσία για το είδος των εργασιών, το τόπος και το χρόνο που έγιναν.
- Λαμβάνει μέτρα για την άμεση αποκατάσταση των ζημιών στα δίκτυα ύδρευσης και αποχέτευσης και σε εξαιρετικές περιπτώσεις αναθέτει την εκτέλεση των εργασιών αποκατάστασης ζημιών μικρής κλίμακας.
- Μεριμνά για την καθαριότητα των κοινόχρηστων χώρων.
- Μεριμνά για την αποκατάσταση ζημιών και την καλή λειτουργία του δικτύου δημοτικού φωτισμού.
- Μεριμνά για την καλή κατάσταση και την ασφάλεια των εγκαταστάσεων των παιδικών χαρών.
- Μεριμνά για την εύρυθμη λειτουργία, τη συντήρηση και την ευταξία του κοιμητηρίου της τοπικής κοινότητας, προεγκρίνει την κατασκευή οικογενειακών τάφων και λοιπών ταφικών μνημείων και εκδίδει τις άδειες ταφής, παράτασης ταφής και ανακομιδής οστών.

- Καταγράφει τα μέσα και το ανθρώπινο δυναμικό που μπορεί να συμβάλει στην αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών και είναι υπεύθυνος της ομάδας πυρασφάλειας της τοπικής κοινότητας.
- Συνεργάζεται με τα αρμόδια όργανα του Δήμου για την κατάρτιση του Σχεδίου πρόληψης πυρκαγιών και άλλων φυσικών καταστροφών.
- Είναι υπεύθυνος για την προστασία της δημοτικής περιουσίας στα όρια της τοπικής κοινότητας και αναφέρει τυχόν ζημίες ή προσβολές των ιδιοκτησιακών δικαιωμάτων του Δήμου.
- Ενεργεί πληρωμές από την πάγια προκαταβολή.
- Συγκαλεί την ετήσια συνέλευση κάτοικων και φορέων της τοπικής κοινότητας.

2.1.1.2. Διάρθρωση, Δραστηριότητες και Διαδικασίες των Υπηρεσιών του Δήμου

Με το νέο Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας του Δήμου Αλεξάνδρειας (ΦΕΚ Β' 1116/03-06-2011), καθορίστηκε η διοικητική και υπηρεσιακή διαρθρωτική δομή του Δήμου και τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες των επιμέρους υπηρεσιών που οργανώνουν τον ΟΤΑ.

Σύμφωνα με τον ΟΕΥ, οι Κεντρικές Υπηρεσίες είναι εγκατεστημένες στην έδρα του Δήμου και περιλαμβάνουν τις παρακάτω οργανικές μονάδες ομαδοποιημένες σε ενότητες συναφούς σκοπού και αντικειμένου:

ΕΝΟΤΗΤΑ Α : ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΠΑΓΟΜΕΝΕΣ ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ ΣΤΟ ΔΗΜΑΡΧΟ

1. Γενικός Γραμματέας.
2. Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου.
3. Γραφείο Τύπου, Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων.
4. Γραφείο Ειδικών Συμβούλων, Επιστημονικών και Ειδικών Συνεργατών.
5. Νομική Υπηρεσία.
6. Γραφείο Διαφάνειας.
7. Γραφείο Διοικητικής Βοήθειας.
8. Γραφείο Ιατρού Εργασίας και Τεχνικού Ασφαλείας.

ΕΝΟΤΗΤΑ Β : ΕΠΙΤΕΛΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ, ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ, που περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες (Γραφεία):

1. Γραφείο Προγραμματισμού και Ανάπτυξης.
2. Γραφείο Οργάνωσης, Ποιότητας και Αποδοτικότητας.
3. Γραφείο Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ).

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ : ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΟΠΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ, που περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες (Τμήματα και Γραφεία):

1. Τμήμα Αγροτικής Ανάπτυξης.
2. Τμήμα Αδειοδοτήσεων και Εμπορίου.
3. Τμήμα Απασχόλησης και Τουρισμού.

ΕΝΟΤΗΤΑ Δ : ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, που περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες (Τμήματα και Γραφεία):

1. Τμήμα Πολεοδομίας.
2. Τμήμα Περιβάλλοντος.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ, ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΑΣΙΝΟΥ, που περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες (Τμήματα και Γραφεία):

1. Τμήμα Αποκομιδής Απορριμμάτων και Ανακυκλώσιμων Υλικών.
2. Τμήμα Καθαρισμού Κοινοχρήστων Χώρων και Ειδικών Συνεργειών.
3. Τμήμα Συντήρησης Πρασίνου.
4. Τμήμα Διαχείρισης και Συντήρησης Οχημάτων.

ΕΝΟΤΗΤΑ Ε : ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, που περιλαμβάνει ειδικότερα τα παρακάτω Γραφεία:

1. Γραφείο Κοινωνικής Πολιτικής.
2. Γραφείο Ισότητας.
3. Γραφείο Εφαρμογής Κοινωνικών Προγραμμάτων.
4. Γραφείο Προστασίας και Προαγωγής της Δημόσιας Υγείας.

ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, που περιλαμβάνει ειδικότερα τα παρακάτω Γραφεία:

1. Γραφείο Παιδείας και Δια Βίου Μάθησης.
2. Γραφείο Πολιτισμού.
3. Γραφείο Δημοτικών Βιβλιοθηκών.
4. Γραφείο Νέας Γενιάς και Αθλητισμού.

ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΤ : ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ, που περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες (Τμήματα και Γραφεία):

1. Τμήμα Υποστήριξης Πολιτικών Οργάνων του Δήμου.
2. Τμήμα Δημοτικής Κατάστασης και Ληξιαρχείου.
3. Τμήμα Αλλοδαπών και Μετανάστευσης.
4. Τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού.
5. Τμήμα Διοικητικής Μέριμνας.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ, που περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες (Τμήματα και Γραφεία):

1. Τμήμα Προϋπολογισμού, Λογιστηρίου και Προμηθειών.
2. Τμήμα Εσόδων και Περιουσίας.
3. Τμήμα Ταμείου.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ, που περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες (Τμήματα και Γραφεία):

1. Τμήμα Συγκοινωνιακών και Κτηριακών Έργων.
2. Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Έργων και Σηματοδότησης.
3. Τμήμα Υδραυλικών και Εγγειοβελτιωτικών Έργων.
4. Τμήμα Συγκοινωνιών και Εγκαταστάσεων.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΕΠ, που περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες:

1. Τμήμα Εξυπηρέτησης Πολιτών.
2. Τμήμα Εσωτερικής Ανταπόκρισης.

ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ, που περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες:

1. Γραφείο Επιχειρησιακού Σχεδιασμού και Υποστήριξης.

2. Γραφείο Ελέγχου Κυκλοφορίας και Στάθμευσης Οχημάτων.
3. Γραφείο Ελέγχου Καταστημάτων και Επιχειρήσεων, Κοινόχρηστων Χώρων και Πλανόδιου Εμπορίου.

2.1.1.2. Αποκεντρωμένες Υπηρεσίες του Δήμου

Οι Αποκεντρωμένες Υπηρεσίες του Δήμου είναι εγκατεστημένες στις έδρες των Δημοτικών Ενοτήτων Αντιγονιδών, Μελίκης και Πλατέος, εξυπηρετούν τις Δημοτικές/Τοπικές Κοινότητες της οικείας Ενότητας και περιλαμβάνουν υπηρεσίες οι οποίες υπάγονται διοικητικά σε αντίστοιχες Διευθύνσεις ή Τμήματα των Κεντρικών Υπηρεσιών του Δήμου.

ΕΝΟΤΗΤΑ Α : ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΑΝΤΙΓΟΝΙΔΩΝ

1. Υπηρεσία ΚΕΠ.
2. Υπηρεσία Καθαριότητας και Ανακύκλωσης.
3. Γραφείο Συντήρησης Υποδομών.
4. Υπηρεσία Διοικητικών Θεμάτων και Εξυπηρέτησης του Πολίτη.
5. Γραφείο Οικονομικών Θεμάτων.
6. Υπηρεσία Δημοτικής Βιβλιοθήκης.

ΕΝΟΤΗΤΑ Β : ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΜΕΛΙΚΗΣ

1. Υπηρεσία ΚΕΠ.
2. Υπηρεσία Καθαριότητας και Ανακύκλωσης.
3. Γραφείο Συντήρησης Υποδομών.
4. Υπηρεσία Διοικητικών Θεμάτων και Εξυπηρέτησης του Πολίτη.
5. Γραφείο Οικονομικών Θεμάτων.
6. Υπηρεσία Δημοτικής Βιβλιοθήκης.

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ : ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΠΛΑΤΕΟΣ

1. Υπηρεσία ΚΕΠ.
2. Υπηρεσία Καθαριότητας και Ανακύκλωσης.
3. Γραφείο Συντήρησης Υποδομών.
4. Υπηρεσία Διοικητικών Θεμάτων και Εξυπηρέτησης του Πολίτη.
5. Γραφείο Οικονομικών Θεμάτων.
6. Υπηρεσία Δημοτικής Βιβλιοθήκης.

2.1.1.3. Συστήματα Διαχείρισης και Λειτουργίας

Τα τελευταία χρόνια η Δημόσια Διοίκηση στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης βιώνει ριζικές αλλαγές στον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της. Η εφαρμογή μεθόδων που μέχρι πριν λίγα χρόνια αποτελούσαν κατ' αποκλειστικότητα «εργαλεία» του ιδιωτικού τομέα, σήμερα χρησιμοποιούνται και στον δημόσιο τομέα. Τέτοια εργαλεία είναι τα Συστήματα Διαχείρισης Ποιότητας, μοντέλα αριστείας, συστήματα δεικτών, επιχειρησιακά σχέδια, οργανωτικός και λειτουργικός ανασχεδιασμός, κ.ά. Χαρακτηριστικά δείγματα είναι:

- Το Κοινό Πλαίσιο Αξιολόγησης (CAF/ΚΠΑ), το πρότυπο ειδικά για την βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών από το Δημόσιο Τομέα αναπτύχθηκε κατά τα πρότυπα του EFQM (European Foundation of Quality Management), δηλαδή το πρότυπο της Επιχειρηματικής Αριστείας.
- Ο Ν.3230/2004 που εισάγει στη Δημόσια Διοίκηση όρους και έννοιες όπως «Διοίκηση μέσω στόχων», «Μέτρηση Αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας», «Στρατηγική Διοίκηση», μία ορολογία η οποία πηγάζει από τα συστήματα ποιότητας και «προχωρημένες» μεθόδους και τεχνικές του σύγχρονου management.

Τα παραπάνω συστήματα, για διαφόρους λόγους, όχι μόνο δεν εφαρμόζονται αλλά αγνοούνται από την πλειονότητα των υπαλλήλων και στελεχών που υπηρετούν στους ΟΤΑ, καθώς και από τις εκάστοτε διοικήσεις τους.

- **Διαχειριστική Επάρκεια**

Σημειώνεται, ωστόσο, ότι ο Δήμος Αλεξάνδρειας, στο πλαίσιο της προετοιμασίας για την επιβεβαίωση της διαχειριστικής του επάρκειας προκειμένου να είναι δικαιούχος υλοποίησης έργων που χρηματοδοτούνται από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2007-2013, ενέκρινε την εφαρμογή ενός «Συστήματος Διαχειριστικής Επάρκειας» από τις υπηρεσίες του. Τον Νοέμβριο του 2011, η Ενδιάμεση Διαχειριστική Αρχή της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας εξέδωσε βεβαίωση για τη διαχειριστική επάρκεια του Δήμου, κατηγορίας Α' και Β' που ισχύει για όλη την περίοδο εφαρμογής του ΕΣΠΑ.

- **Διπλογραφικό Λογιστικό Σύστημα**

Το Κλαδικό Λογιστικό Πρόγραμμα, σύμφωνα με το Π.Δ. 315/1999, όσον αφορά στη Γενική Λογιστική εφαρμόζεται υποχρεωτικά από 01-01-2000 από τους Καποδιστριακούς Δήμους και Κοινότητες με πληθυσμό πάνω από 5.000 κατοίκους, με βάση τα αποτελέσματα της τελευταίας απογραφής, ή με τακτικά έσοδα πάνω από 1.467.000 ευρώ. Όσον αφορά την Αναλυτική Λογιστική εφαρμόζεται υποχρεωτικά από 01-01-2001, από τους πρώην Δήμους και Κοινότητες με πληθυσμό πάνω από 10.000 κατοίκους ή με έσοδα πάνω από 2.935.000 ευρώ.

Στο πλαίσιο αυτό, ο Δήμος Αλεξάνδρειας εφαρμόζει διπλογραφικό λογιστικό σύστημα για την τήρηση των οικονομικών καταστάσεων του, των Δημοτικών Επιχειρήσεων και Νομικών του Προσώπων Δημοσίου Δικαίου. Τα πλεονεκτήματα που προκύπτουν και οι λύσεις που δίνονται για το Δήμο αφορούν:

- Στη σύνταξη και δημοσίευση οικονομικών καταστάσεων (Ισολογισμός και Αποτελέσματα Χρήσεως) που επιτρέπει την απεικόνιση της πραγματικής οικονομικής κατάστασης του Δήμου και δίνει την δυνατότητα σύγκρισης δημοσιευμένων στοιχείων.
- Στην άμεση, αξιόπιστη και ακριβή πληροφόρηση των οικονομικών στοιχείων και μεγεθών του Δήμου. Η Δημοτική Αρχή είναι σε θέση να γνωρίζει: (α) ανά πάσα στιγμή τα πάγια στοιχεία, τα δικαιώματα, τις απαιτήσεις και τις υποχρεώσεις της, (β) ανά μονάδα χρόνου τα αποτελέσματα που πέτυχε από τις οικονομικές της δραστηριότητες, (γ) ανά υπηρεσία το κόστος λειτουργίας της και το αποτέλεσμα που πέτυχε.
- Στο σωστό προγραμματισμό των πληρωμών και εισπράξεων για την υλοποίηση των έργων.
- Στον καλύτερο δυνατό οικονομικό, διαχειριστικό και διοικητικό έλεγχο του Δήμου και των Νομικών του Προσώπων εκ μέρους των οργάνων τους.

Διάγραμμα 2 : Διάγραμμα ροής εργασιών Οικονομικών Υπηρεσιών

Πηγή: www.ypes.gr/diplografiko/diplographiko_home.htm

Πρόκειται για ένα Σύγχρονο Διαχειριστικό Οικονομικό Λογιστικό Σύστημα ικανό να ανταποκριθεί στις ανάγκες και απαιτήσεις των ΟΤΑ έτσι όπως αυτές καταγράφονται στη συνέχεια:

- Εμφανίζουν την οικονομική τους κατάσταση σε μια δεδομένη στιγμή.
- Ο προϋπολογισμός τους εξυπηρετεί λειτουργικές ανάγκες τους, αποτελώντας έτσι εργαλείο διοίκησης, στα χέρια της δημοτικής αρχής.
- Ο εξισωτικός χαρακτήρας του προϋπολογισμού επιτρέπει τη διάγνωση και αξιοποίηση των πραγματικών δυνατοτήτων των ΟΤΑ και τη σύνταξή του σε ρεαλιστική βάση.
- Υπάρχει δυνατότητα παρακολούθησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων και απαιτήσεων των ΟΤΑ.
- Είναι δυνατή η έγκαιρη παρακολούθηση των υποχρεώσεων των δημοτών, ιδίως στην περίπτωση πολλαπλών απαιτήσεων του Δήμου.
- Είναι γνωστό το ταμειακό υπόλοιπο.
- Υπάρχει σύστημα παρακολούθησης και αξιοποίησης της πάγιας περιουσίας των ΟΤΑ.
- Υπάρχει η δυνατότητα της συνέχειας στην παρακολούθηση των έργων διαχρονικά.
- Υπάρχει ολοκληρωμένο σύστημα προμηθειών και παρακολούθησης των υλικών και αποθήκης.
- Υπάρχουν συστήματα ταμειακού προγραμματισμού και οικονομικής πληροφόρησης, με αποτέλεσμα τη δυνατότητα άσκησης αποτελεσματικής διοίκησης από τους ΟΤΑ.
- Υπάρχει διάκριση των εξόδων σε κατηγορίες, όπως δαπάνες που αφορούν την εξυπηρέτηση των πολιτών και δαπάνες που αφορούν την κάλυψη των λειτουργικών αναγκών των υπηρεσιών.
- Υπάρχει διαχωρισμός βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων, με αποτέλεσμα να είναι ελλιπής η παρακολούθηση των χρηματοοικονομικών εξόδων.

2.1.2. Συνεργασίες με τρίτους φορείς

2.1.2.1. Συμμετοχές σε Νομικά Πρόσωπα και Δίκτα ΟΤΑ

Ο Δήμος Αλεξανδρείας συμμετέχει:

- Στον Σύνδεσμο Διαχείρισης Απορριμμάτων ΟΤΑ Νομού Ημαθίας,
- Στον «Σύνδεσμο Υδρεύσεως Δήμου Αλεξανδρείας και Κοινοτήτων Νομού Ημαθίας», μαζί με το Δήμο Βέροιας,
- Στο Διαδημοτικό Δίκτυο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ΟΤΑ,
- Στο Ελληνικό Δίκτυο Πόλεων με Ποτάμια,
- Στην Αναπτυξιακή Ημαθίας Α.Ε. – Ανώνυμη Αναπτυξιακή ΟΤΑ,
- Στην Ανώνυμη Εταιρεία «Περιοχής Οργανωμένης Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών Θερμαϊκού Κόλπου» (υπό ένταξη).

2.1.2.2. Αδελφοποιήσεις – Συνεργασίες με ΟΤΑ του Εξωτερικού

Οι αδελφοποιήσεις του Δήμου Αλεξάνδρειας, όπως αυτές έχουν συναφθεί με αποφάσεις των Δημοτικών Συμβουλίων των πρώην Δήμων, είναι με τις πόλεις:

- Νασάουντ (Ρουμανία), σύμφωνα με την αριθ. 213/2009 απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου Δήμου Αλεξάνδρειας.
- Τσιπαντουκάλε (Ιταλία), σύμφωνα με την αριθ. 213/2009 απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου Δήμου Αλεξάνδρειας.
- Οτοπένι (Ρουμανία), σύμφωνα με την αριθ. 110/2010 απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου Δήμου Αλεξάνδρειας.
- Κουμπάνα (Ρουμανία), σύμφωνα με την αριθ. 117/2007 απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου Δήμου Μελίκης.
- Ατένα-Λοκάνα (Ιταλία), σύμφωνα με την αριθ. 153/2007 απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου Δήμου Μελίκης.
- Αστρομερίτης (Κύπρος), σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 9/2003 απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου Δήμου Αντιγονιδών.

Επίσης, ο Δήμος Αλεξάνδρειας συμμετέχει σε δράσεις του Προγράμματος «Η αλήθεια πίσω από ένα χαμόγελο» σαν έταιρο μέλος με τις πόλεις: Μαντέλο ντελ Λάριο Ιταλίας, Μλάβα Πολωνίας, Λεύκαρ Κύπρου, Καβάνταρτσι Σκοπίων, Κολίνδρες Ισπανίας και Νασάουντ Ρουμανίας στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Προγράμματος Europe for Citizenships 2007-2013. Οι δράσεις του παραπάνω προγράμματος ξεκίνησαν στις 11 Αυγούστου 2011 και αναμένεται να ολοκληρωθούν σε 2 χρόνια.

2.2. Ανθρώπινο Δυναμικό και Υλικοτεχνική Υποδομή

2.2.1. Ανθρώπινο Δυναμικό

Το ανθρώπινο δυναμικό του Δήμου Αλεξάνδρειας διακρίνεται σε τακτικούς υπαλλήλους, σε υπαλλήλους με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου (ΙΔΑΧ), σε μετακλητούς υπαλλήλους (ειδικοί συνεργάτες – ιδιαίτερος γραμματέα Δημάρχου), καθώς και σε υπαλλήλους με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου (ΙΔΟΧ), ανταποδοτικών ή μη υπηρεσιών, που προσλαμβάνονται περιοδικά για την αντιμετώπιση έκτακτων και παροδικών αναγκών. Το ανθρώπινο δυναμικό που υπηρετεί σήμερα στο Δήμο Αλεξάνδρειας ανέρχεται συνολικά σε 158 (εκατόν πενήντα οκτώ) υπαλλήλους, εκ των οποίων οι εβδομήντα ένας (71) είναι τακτικοί υπάλληλοι με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου, ογδόντα (80) είναι υπάλληλοι που υπηρετούν με σχέση εργασίας ΙΔΑΧ, τρεις (3) υπάλληλοι κατέχουν προσωποπαγείς θέσεις δημοσίου δικαίου και τέσσερις (4) είναι οι μετακλητοί υπάλληλοι. Επίσης ο Δήμος προσλαμβάνει προσωπικό ορισμένου χρόνου (8 μηνών/2

μηνών), για την αντιμετώπιση εκτάκτων, εποχικών και επειγόντων αναγκών (εργάτες καθαριότητας, υδρονομείς, κλπ).

Πίνακας 92: Προσωπικό με σχέση εργασίας Δημοσίου Δικαίου

ΜΟΝΙΜΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	Αριθμός Υπηρετούντων Υπαλλήλων
Κατηγορία ΠΕ	
Διοικητικού-Οικονομικού	5
Διοικητικού	3
Οικονομικού-Λογιστικού	2
Διεκπεραίωσης Υποθέσεων Πολιτών	7
Χημικών Μηχανικών	1
Αρχιτεκτόνων Μηχανικών	4
Τοπογράφων Μηχανικών	3
Πολιτικών Μηχανικών	3
Μηχανικών Χωροταξίας & Περιφ. Ανάπτυξης	1
Γεωπόνων	2
Φυσικής Αγωγής	1
Ψυχολόγων	1
Σύνολο ΠΕ	33
Κατηγορία ΤΕ	
Διεκπεραίωσης Υποθέσεων Πολιτών	1
Οικονομικού-Λογιστικού	1
Τεχνολόγων Ηλεκτρολόγων-Μηχανικών	1
Τεχνολόγων Μηχανικών	1
Κοινωνικών Λειτουργών	1
Βιβλιοθηκονόμων	1
Σύνολο ΤΕ	6
Κατηγορία ΔΕ	
Διοικητικού	19
Διεκπεραίωσης Υποθέσεων Πολιτών	3
Χειριστών Μηχανημάτων	2
Οδηγών	1
Ηλεκτρολόγων	1
Σύνολο ΔΕ	26
Κατηγορία ΥΕ	
Καθαριστών/Καθαριστριών	1
Εργατών	1
Εργατών Καθαριότητας	3
Εργατών Γενικών Καθηκόντων	1
Σύνολο ΥΕ	6
ΣΥΝΟΛΟ ΜΟΝΙΜΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	71

Πίνακας 93 : Προσωπικό που υπηρετεί σε προσωποπαγείς θέσεις Δημοσίου Δικαίου

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΟΠΑΓΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΜΕ ΣΧΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	Αριθμός Υπηρετούντων Υπαλλήλων
Κατηγορία ΔΕ	
Εισπρακτόρων	2
Σύνολο ΔΕ	2
Κατηγορία ΥΕ	

Εργατών Γενικών Καθηκόντων	1
Σύνολο ΥΕ	1
ΣΥΝΟΛΟ ΠΡΟΣΩΠΟΠΑΓΩΝ ΘΕΣΕΩΝ	3

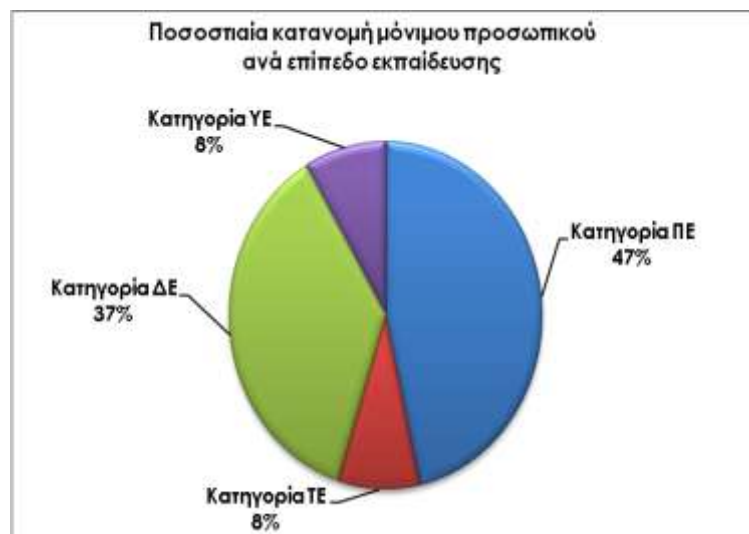
Πίνακας 94 : Προσωπικό με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΜΕ ΣΧΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΑΟΡΙΣΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ (ΙΔΑΧ)	Αριθμός Υπηρετούντων Υπαλλήλων
Κατηγορία ΠΕ	
Διοικητικού	1
Σύνολο ΠΕ	1
Κατηγορία ΤΕ	
Διοικητικού-Λογιστικού	1
Λογιστών	1
Τεχνολόγων Μηχανολόγων-Μηχανικών	1
Βιβλιοθηκονόμων	1
Σύνολο ΤΕ	4
Κατηγορία ΔΕ	
Διοικητικού	6
Υπαλλήλων Γραφείου	4
Βοηθών Λογιστών	1
Εισπρακτόρων	3
Προσωπικού Η/Υ	1
Χειριστών Μηχανημάτων	2
Οδηγών	2
Οδηγών Απορριμματοφόρων-Φορτηγών	3
Ηλεκτρολόγων	1
Βοηθών Ηλεκτρολόγων	1
Τηλεφωνητών	1
Σχολικών Φυλάκων	10
Σύνολο ΔΕ	35
Κατηγορία ΥΕ	
Καθαριστών/Καθαριστριών	19
Εργατών	10
Εργατών Καθαριότητας	3
Εργατών Γενικών Καθηκόντων	3
Προσωπικού Καθαριότητας	5
Σύνολο ΥΕ	40
ΣΥΝΟΛΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΙΔΑΧ	80

Πηγή : Τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού Δήμου Αλεξάνδρειας.

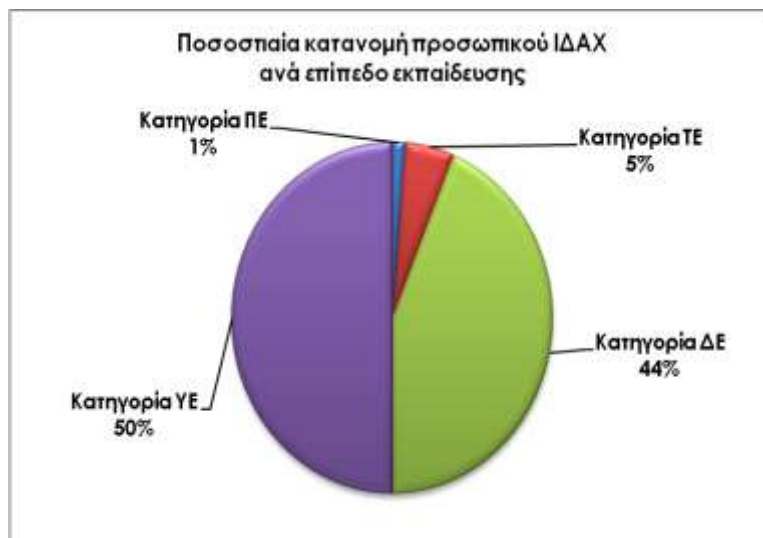
Όπως φαίνεται στο Γράφημα 1, το ποσοστό των μόνιμων υπαλλήλων πανεπιστημιακής εκπαίδευσης που υπηρετεί στο Δήμο Αλεξάνδρειας ανέρχεται σε 47%, που είναι αρκετά ικανοποιητικό, ακολουθούν οι απόφοιτοι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (37%) και έπονται, με το ίδιο ποσοστό (8%), οι υπάλληλοι τεχνολογικής και υποχρεωτικής εκπαίδευσης.

Γράφημα 1

Η παραπάνω ικανοποιητική σχέση ανατρέπεται άρδην στην περίπτωση των υπαλλήλων που υπηρετούν με σχέση εργασίας ΙΔΑΧ στο Δήμο Αλεξάνδρειας (Γράφημα 2) όπου η συντριπτική πλειονότητα αυτών είναι υποχρεωτικής (50%) και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (44%), ενώ μόνο το 1% είναι πανεπιστημιακής εκπαίδευσης και 5% τεχνολογικής εκπαίδευσης.

Γράφημα 2

Όπως φαίνεται στο Γράφημα 3, επί του συνόλου των υπαλλήλων που υπηρετούν στο Δήμο Αλεξάνδρειας με οποιαδήποτε σχέση εργασίας (μόνιμοι, αορίστου χρόνου, προσωποπαγών θέσεων, μετακλητοί υπάλληλοι), υπερτερούν οι υπάλληλοι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (40%) και ακολουθούν οι υπάλληλοι υποχρεωτικής εκπαίδευσης (30%), οι υπάλληλοι πανεπιστημιακής εκπαίδευσης (23%) και τέλος οι υπάλληλοι τεχνολογικής εκπαίδευσης (7%). Επισημαίνεται το σημαντικά μεγάλο, αθροιστικά, ποσοστό των υπαλλήλων δευτεροβάθμιας και υποχρεωτικής εκπαίδευσης που υπηρετεί στο Δήμο (70%), γεγονός που φαίνεται να έχει επίπτωση στην

ποιότητα της εργασίας και, κυρίως, στην ικανότητα του προσωπικού να ανταπεξέλθει στις ιδιαίτερες-σύνθετες απαιτήσεις και ανάγκες ενός σημερινού ΟΤΑ.

Γράφημα 3

Στον Πίνακα 95 αποτυπώνεται ο βαθμός της στελέχωσης (ποσοτικά) όλων των οργανωτικών μονάδων που προβλέπονται στον ΟΕΥ του Δήμου Αλεξάνδρειας, σε κλίμακα από 1 έως και 5 (όπου: 1=άριστος βαθμός στελέχωσης, 2=ικανοποιητικός βαθμός στελέχωσης, 3=ανεκτός/μέτριος βαθμός στελέχωσης, 4=μη ικανοποιητικός βαθμός στελέχωσης, και 5=ανύπαρκτη στελέχωση-μη λειτουργία).

Πίνακας 95 : Βαθμός πληρότητας Οργανωτικών Μονάδων Δήμου Αλεξάνδρειας

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ (ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ / ΤΜΗΜΑ / ΓΡΑΦΕΙΟ)	1	2	3	4	5
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΥ ΥΠΑΓΟΝΤΑΙ ΑΠ' ΕΥΘΕΙΑΣ ΣΤΟΝ ΔΗΜΑΡΧΟ:					
1. Γενικός Γραμματέας					X
2. Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου			X		
3. Γραφείο Τύπου, Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων				X	
4. Γραφείο Ειδικών Συμβούλων, Επιστημονικών/Ειδικών Συνεργατών		X			
5. Νομική Υπηρεσία					X
6. Γραφείο Διαφάνειας					X
7. Γραφείο Διοικητικής Βοήθειας					X
8. Γραφείο Ιατρού Εργασίας και Τεχνικού Ασφαλείας					X
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ, ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ					
1. Γραφείο Προγραμματισμού και Ανάπτυξης					X
2. Γραφείο Οργάνωσης, Ποιότητας και Αποδοτικότητας					X
3. Γραφείο Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών				X	
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΟΠΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ					
1. Τμήμα Αγροτικής Ανάπτυξης				X	
2. Τμήμα Αδειοδοτήσεων και Εμπορίου			X		

3. Τμήμα Απασχόλησης και Τουρισμού					X
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ					
1. Τμήμα Πολεοδομίας			X		
2. Τμήμα Περιβάλλοντος					X
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ, ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΑΣΙΝΟΥ					
1. Τμήμα Αποκομιδής Απορριμμάτων και Ανακυκλώσιμων Υλικών			X		
2. Τμήμα Καθαρισμού Κοινοχρήστων Χώρων και Ειδικών Συνεργείων				X	
3. Τμήμα Συντήρησης Πρασίνου					X
4. Τμήμα Διαχείρισης και Συντήρησης Οχημάτων					X
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ					
1. Γραφείο Κοινωνικής Πολιτικής					X
2. Γραφείο Ισότητας					X
3. Γραφείο Εφαρμογής Κοινωνικών Προγραμμάτων					X
4. Γραφείο Προστασίας και Προαγωγής της Δημόσιας Υγείας					X
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ					
1. Γραφείο Παιδείας και Δια Βίου Μάθησης					X
2. Γραφείο Πολιτισμού					X
3. Γραφείο Δημοτικών Βιβλιοθηκών			X		
4. Γραφείο Νέας Γενιάς και Αθλητισμού					X
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ					
1. Τμήμα Υποστήριξης Πολιτικών Οργάνων του Δήμου				X	
2. Τμήμα Δημοτικής Κατάστασης και Ληξιαρχείου			X		
3. Τμήμα Αλλοδαπών και Μετανάστευσης			X		
4. Τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού			X		
5. Τμήμα Διοικητικής Μέριμνας				X	
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ					
1. Τμήμα Προϋπολογισμού, Λογιστηρίου και Προμηθειών			X		
2. Τμήμα Εσόδων και Περιουσίας				X	
3. Τμήμα Ταμείου				X	
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ					
1. Τμήμα Συγκοινωνιακών και Κτηριακών Έργων			X		
2. Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Έργων και Σηματοδότησης				X	
3. Τμήμα Υδραυλικών και Εγγειοβελτιωτικών Έργων					X
4. Τμήμα Συγκοινωνιών και Εγκαταστάσεων				X	
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΕΠ					
1. Τμήμα Κέντρου Εξυπηρέτησης Πολιτών			X		
2. Τμήμα Εσωτερικής Ανταπόκρισης			X		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ					
					X

2.2.2. Υλικοτεχνική Υποδομή

Στους Πίνακες που ακολουθούν αποτυπώνεται ο μηχανολογικός εξοπλισμός καθώς και ο εξοπλισμός πληροφορικής και επικοινωνιών που διαθέτει ο Δήμος Αλεξάνδρειας με τις εφαρμογές λογισμικού που χρησιμοποιούνται για τη διεκπεραίωση των καθημερινών διαδικασιών και δραστηριοτήτων του Δήμου.

Πίνακας 96 : Απορριμματοφόρα Δήμου Αλεξάνδρειας

ΜΑΡΚΑ	ΕΤΟΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ	ΕΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	ΤΥΠΟΣ	ΧΩΡΗΤΙΚΟΤΗΤΑ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ
MERCEDES	Ιουλ-98	13	ΠΡΕΣΣΑ	6290	ΚΑΛΗ
MERCEDES	Ιουν-99	12	ΜΥΛΟΣ	6020	ΚΑΛΗ
IVECO	Νοε-10	1	ΠΡΕΣΣΑ (ΠΛΑΓΙΑΣ ΦΟΡΤΩΣΗΣ)	18210	ΚΑΛΗ
IVECO	Μαϊ-09	2	ΠΡΕΣΣΑ	7140	ΚΑΛΗ
RENAULT	Σεπ-05	6	ΠΡΕΣΣΑ (ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ)	6035	ΚΑΛΗ
VOLVO	Μαϊ-88	22	ΜΥΛΟΣ	5560	ΠΑΡΟΠΛΙΣΜΕΝΟ
VOLVO	Οκτ-90	16	ΜΥΛΟΣ	8910	ΠΑΡΟΠΛΙΣΜΕΝΟ
MERCEDES	Μαρ-98	13	ΠΡΕΣΣΑ	5630	ΚΑΛΗ
MERCEDES	Αυγ-10	1	ΠΡΕΣΣΑ	5530	ΚΑΛΗ
IVECO			ΠΡΕΣΣΑ	6940	ΠΑΡΟΠΛΙΣΜΕΝΟ
MERCEDES	Ιουν-05		ΠΡΕΣΣΑ	5960	ΚΑΛΗ

Πίνακας 97 : Λοιπά Οχήματα και Μηχανήματα Δήμου Αλεξάνδρειας

ΜΑΡΚΑ	ΤΥΠΟΣ	ΑΡΙΘ. ΚΥΚΛ.	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ
TOYOTA	ΦΟΡΤΗΓΑΚΙ	ΚΗΙ 4076	ΚΑΛΗ
MAZDA	ΦΟΡΤΗΓΑΚΙ 4X4	ΚΗΥ 7317	ΚΑΛΗ
MAZDA	ΦΟΡΤΗΓΑΚΙ	ΚΗΥ7311	ΚΑΛΗ
FORT TRANSIT	ΚΛΟΥΒΑ	ΚΗΥ 1769	ΚΑΛΗ
VW CADDY	ΦΟΡΤΗΓΑΚΙ	ΗΜΚ 3789	ΚΑΛΗ
DAF	ΦΟΡΤΗΓΟ	ΚΗΗ 3380	ΚΑΛΗ
IVECO	ΦΟΡΤΗΓΟ	ΚΗΥ 7331	ΚΑΛΗ
DULEVO	ΣΑΡΩΘΟΡΟ	ΜΕ 102781	ΚΑΛΗ
NISSAN	ΥΔΡΟΦΟΡΑ	ΚΗΥ 7306	ΚΑΛΗ
JCB	ΣΚΑΠΤΙΚΟ	ΜΕ 45934	ΚΑΛΗ
KOMATSU	ΣΚΑΠΤΙΚΟ		ΚΑΛΗ
KOMATSU	ΓΚΡΕΙΝΤΕΡ		ΚΑΛΗ
	ΜΠΟΥΛΝΤΟΖΑ ΕΡΠΥΣΤΡΙΟΦΟΡΟ		ΠΑΡΟΠΛΙΣΜΕΝΟ
	ΜΠΟΥΛΝΤΟΖΑ		ΠΑΡΟΠΛΙΣΜΕΝΟ
	ΜΠΟΥΛΝΤΟΖΑ		ΠΑΡΟΠΛΙΣΜΕΝΟ
JCB	ΣΚΑΠΤΙΚΟ		ΚΑΛΗ
JCB	ΣΚΑΠΤΙΚΟ		ΚΑΛΗ
VOLVO	ΦΟΡΤΗΓΟ-ΤΡΑΚΤΟΡΑΣ		ΚΑΛΗ

	ΒΥΤΙΟΦΟΡΟ		ΠΑΡΟΠΛΙΣΜΕΝΟ
	ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΟ		ΠΑΡΟΠΛΙΣΜΕΝΟ
	ΣΚΟΥΠΑ		ΠΑΡΟΠΛΙΣΜΕΝΟ
HOLDER	ΣΑΡΩΘΡΟ-ΧΟΡΤΟΚΟΠΤΙΚΟ		ΚΑΛΗ
HOLDER	ΣΑΡΩΘΡΟ-ΧΟΡΤΟΚΟΠΤΙΚΟ		ΠΑΡΟΠΛΙΣΜΕΝΟ
	ΧΟΡΤΟΚΟΠΤΙΚΟ ΣΥΡΟΜΕΝΟ		
	ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΑΣ		ΚΑΛΗ
	ΒΥΤΙΟ		
	ΒΥΤΙΟ		
MERSEDES	ΦΟΡΤΗΓΟ		ΚΑΛΗ
STEYER	ΦΟΡΤΗΓΟ		ΚΑΛΗ

Πίνακας 98 : Ελκυστήρες

ΜΑΡΚΑ	ΤΥΠΟΣ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ
FIAT		ΚΑΛΗ
INTERNATIONAL		ΚΑΛΗ
ΗΑΚΟ	ΤΡΑΚΤΕΡΑΚΙ ΣΒΟΥΡΑ	για επισκευή
ΣΛΑΒΙΚΟ	ΤΡΑΚΤΕΡΑΚΙ ΣΒΟΥΡΑ	ΚΑΛΗ
FIAT 780		ΚΑΛΗ

Πίνακας 99 : Διάφορα Μηχανήματα και λοιπός Εξοπλισμός

ΜΑΡΚΑ	ΤΥΠΟΣ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ
Husqvarna	ΤΡΑΚΤΕΡΑΚΙ ΣΠΑΣΤΟ	ΚΑΛΗ
Husqvarna	ΤΡΑΚΤΕΡΑΚΙ ΣΠΑΣΤΟ	ΚΑΛΗ
Husqvarna	ΤΡΑΚΤΕΡΑΚΙ ΜΕ ΚΑΛΑΘΙ	ΚΑΛΗ
CASTELGARDEN	ΤΡΑΚΤΕΡΑΚΙ ΜΕ ΚΑΛΑΘΙ	ΚΑΛΗ
HOLDER	ΜΕ ΒΡΑΧΙΟΝΑ ΔΡΟΜΩΝ	ΚΑΛΗ
ΒΡΑΧΙΟΝΑΣ ΔΡΟΜΩΝ		ΚΑΛΗ
ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΑΣ ΔΡΟΜΩΝ		ΚΑΛΗ
Husqvarna	ΤΡΑΚΤΕΡΑΚΙ ΜΕ ΚΑΛΑΘΙ	ΠΑΡΟΠΛΙΣΜΕΝΟ
Husqvarna	ΤΡΑΚΤΕΡΑΚΙ ΣΠΑΣΤΟ	ΠΑΡΟΠΛΙΣΜΕΝΟ
Briggs & Stratton	ΧΟΡΤΟΚΟΠΤΙΚΟ ΧΕΙΡΟΣ	
Briggs & Stratton	ΧΟΡΤΟΚΟΠΤΙΚΟ ΧΕΙΡΟΣ	
JONSERED	ΧΟΡΤΟΚΟΠΤΙΚΟ ΧΕΙΡΟΣ	
Husqvarna	ΧΟΡΤΟΚΟΠΤΙΚΟ ΧΕΙΡΟΣ	
Husqvarna	ΧΟΡΤΟΚΟΠΤΙΚΟ ΧΕΙΡΟΣ	
Husqvarna	ΧΟΡΤΟΚΟΠΤΙΚΟ ΧΕΙΡΟΣ	
JONSERED	ΜΕΣΙΝΕΖΑ	
JONSERED	ΜΕΣΙΝΕΖΑ	
Husqvarna	ΜΕΣΙΝΕΖΑ	
Husqvarna	ΜΕΣΙΝΕΖΑ	
	ΜΕΣΙΝΕΖΑ	
	ΦΥΣΗΤΗΡΑΣ	
JONSERED	ΦΥΣΗΤΗΡΑΣ	ΚΑΚΗ

RYIBI	ΦΥΣΗΤΗΡΑΣ	ΚΑΚΗ
Oleo Mac	ΘΑΜΝΟΚΟΠΤΙΚΟ	ΚΑΛΗ
	ΜΠΟΥΡΤΟΥΡΑΣ	
JONSERED	ΠΡΙΟΝΙ	ΚΑΛΗ
	ΑΛΥΣΟΠΡΙΟΝΟ	
MASTER	ΦΡΕΖΑΚΙ	ΚΑΛΗ
CASTELGARDEN	ΤΡΕΚΤΕΡΑΚΙ ΜΕ ΚΑΛΑΘΙ	ΚΑΛΗ
CASTELGARDEN	ΧΟΡΤΟΚΟΠΤΙΚΟ ΧΕΙΡΟΣ	ΚΑΛΗ
CASTELGARDEN	ΧΟΡΤΟΚΟΠΤΙΚΟ ΧΕΙΡΟΣ	ΚΑΛΗ
Husqvarna	ΜΕΣΙΝΕΖΑ	ΚΑΛΗ
Stil	ΜΕΣΙΝΕΖΑ	ΚΑΛΗ
PARTNER	ΜΕΣΙΝΕΖΑ	ΚΑΛΗ
Husqvarna	ΑΛΥΣΟΠΡΙΟΝΟ	ΚΑΛΗ
	ΘΑΜΝΟΚΟΠΤΙΚΟ	ΚΑΛΗ
	ΤΡΑΚΤΕΡΑΚΙ	ΠΑΡΟΠΛΙΣΜΕΝΟ
	ΤΡΑΚΤΕΡΑΚΙ	ΠΑΡΟΠΛΙΣΜΕΝΟ
	6 ΧΟΡΤΟΚΟΠΤΙΚΑ ΧΕΡΙΟΥ	ΧΑΛΑΣΜΕΝΑ
	4 ΧΟΡΤΟΚΟΠΤΙΚΑ ΧΕΡΙΟΥ	ΚΑΛΗ
	ΘΑΜΝΟΚΟΠΤΙΚΟ ΜΕΓΑΛΟ	ΚΑΛΗ
	ΘΑΜΝΟΚΟΠΤΙΚΟ ΜΙΚΡΟ	ΚΑΛΗ
	ΑΛΥΣΟΠΡΙΟΝΟ	ΚΑΛΗ

Πίνακας 100 : Κατάλογος Υλικού ΤΠΕ (hardware) Δήμου Αλεξάνδρειας

A/A	Είδος	Ποσότητα
1	Internet WEB Server (Διακομιστές-Εξυπηρετητές Διαδικτύου)	2 (1 CPU wirelessplaty.gr, 3 CPU Σύστημα εξυπηρέτησης πολιτών Πλατέος)
2	Workstation LAN Server (Διακομιστές-Εξυπηρετητές Τοπικού Δικτύου)	6 (Αλεξάνδρεια 2, Πλατύ 2, Μελίκη, Καβάσιλα)
3	Personal Computers (PC) (Προσωπικοί υπολογιστές)	124
4	Printers A4 & A3 (Εκτυπωτές)	106
5	Notebooks (Φορητοί Υπολογιστές)	4
6	Plotters (Σχεδιογράφοι)	1
7	Scanners A3 (Σαρωτές)	2

Πίνακας 101 : Ειδικό Λογισμικό (software) Δήμου Αλεξάνδρειας

A/A	Λογισμικό	Προμηθευτής	Άδειες / Χρήστες
1	Λογιστική	Open Technology Services S.A.	16
2	Μισθοδοσία	Open Technology Services S.A.	2
3	Πρωτόκολλο	Open Technology Services S.A.	7
4	Δημοτολόγιο	Open Technology Services S.A.	13

5	Μητρώο Αρρένων	Open Technology Services S.A.	13
6	Εκλογικοί Κατάλογοι	Open Technology Services S.A.	13
7	Οχήματα	Open Technology Services S.A.	1
8	Ενιαία Αρχή Πληρωμών	Open Technology Services S.A.	2
9	Διαχείριση Κ.Ο.Κ.	Open Technology Services S.A.	3
10	Διαχείριση Προσωπικού	Open Technology Services S.A.	3
11	Διαχείριση Προμηθειών	Open Technology Services S.A.	
12	Οικονομική Διαχείριση Έργων	Open Technology Services S.A.	
13	Διαχείριση Άρδευσης	Computer Life	
14	Fine Adapt	4M	1
15	Εργολήπτης		1
16	ECM Τεχνική Διαχείριση Έργων	Ace Hellas	3
17	Ληξιαρχείο	BCIS	2
18	Διαχείριση κ.υ.ε.	BCIS	2

Πηγή : Γραφείο ΤΠΕ Δήμου Αλεξάνδρειας

2.2.3. Ακίνητη Δημοτική Περιουσία

Ο Δήμος Αλεξάνδρειας έχει στην ιδιοκτησία σημαντικό αριθμό ακινήτων (κυρίως αγροτεμαχίων). Η καταγραφή των ακινήτων του Δήμου, καθώς και το σύστημα διαχείρισής τους, παρουσιάζει σημαντικές ελλείψεις, δείγμα του τρόπου και της μεθόδου εργασίας στους Δήμους διαχρονικά. Στους Πίνακες που ακολουθούν εμφανίζεται **η εκμισθούμενη** ακίνητη περιουσία, ανά Δημοτική Ενότητα και Οικισμό. Τα στοιχεία παρατίθενται με κάθε επιφύλαξη.

Πίνακας 102 : Ακίνητα Δημοτικής Ενότητας Αλεξάνδρειας

Δ.Κ. / Τ.Κ.	Κατηγορία Ακινήτων	Εμβαδόν (m ²)
Αλεξάνδρειας	Αγροτεμάχια	831.150
	Αστικά Ακίνητα (καταστήματα)	1.829
Βрусακίου	Αγροτεμάχια	102.062
Λουτρού	Αγροτεμάχια	181.636
Νησίου	Αγροτεμάχια	227.000
	Αστικά Ακίνητα (καταστήματα)	??
Καμποχωρίου	Αγροτεμάχια	64.912
	Αστικά Ακίνητα (καταστήματα)	??
Νεοχωρίου	Αγροτεμάχια	44.008

Πίνακας 103 : Ακίνητα Δημοτικής Ενότητας Πλατέος

Δ.Κ. / Τ.Κ.	Κατηγορία Ακινήτων	Εμβαδόν (m ²)
Πλατέος	Αγροτεμάχια	628.160
	Αστικά Ακίνητα (καταστήματα)	??
Αράχου	Αγροτεμάχια	80.000
Κλειδίου	Αγροτεμάχια	391.870
Κορυφής	Αγροτεμάχια	580.390

Λιανοβεργίου	Αγροτεμάχια	220.990
Πλατάνου	Αγροτεμάχια	662.610
	Αστικά Ακίνητα (καταστήματα)	77
Πρασινάδας	Αγροτεμάχια	120.000
	Αστικά Ακίνητα (οικία)	80
Τρικάλων	Αγροτεμάχια	46.610
	Αστικά Ακίνητα (καταστήματα)	115

Πίνακας 104 : Ακίνητα Δημοτικής Ενότητας Μελίκης

Δ.Κ. / Τ.Κ.	Κατηγορία Ακινήτων	Εμβαδόν (m ²)
Μελίκης	Αγροτεμάχια	82.003
Αγκαθιάς	Αγροτεμάχια	105.006
Κυψέλη	Αγροτεμάχια	144.641
Νεοκάστρου	Αγροτεμάχια	88.419
Προδρόμου	Αγροτεμάχια	414.916

Πίνακας 105 : Ακίνητα Δημοτικής Ενότητας Αντιγονιδών

Τ.Κ.	Κατηγορία Ακινήτων	Εμβαδόν (m ²)
Καβασιλών	Αγροτεμάχια	50.559
	Αστικά Ακίνητα (καταστήματα)	22
Επισκοπής	Αγροτεμάχια	107.775
Κεφαλοχωρίου	Αγροτεμάχια	233.335
Ξεχασμένης	Αγροτεμάχια	144.000
	Αστικά Ακίνητα (καταστήματα)	30
Π. Σκυλιτσίου	Αγροτεμάχια	32.584

Είναι αναγκαίο ο Δήμος να προβεί σε συστηματική αποτύπωση και καταγραφή της ακίνητης δημοτικής περιουσίας του και, στη συνέχεια, σε αναζήτηση τρόπων καλύτερης διαχείρισης με στόχο την καλύτερη αξιοποίησή της. Σχετική υποχρέωση πηγάζει από διατάξεις τόσο του Ν.3463/2006 όσο και του Ν.3852/2010.

Πρότυπο Επιχειρησιακό Σχέδιο Αξιοποίησης Περιουσίας ΟΤΑ

Το 2008, στο πλαίσιο προγραμματικής σύμβασης μεταξύ Υπουργείου Εσωτερικών, ΚΕΔΚΕ και ΕΕΤΑΑ, εκπονήθηκε «Οδηγός διαχείρισης και αξιοποίησης της ακίνητης περιουσίας των ΟΤΑ». Στον Οδηγό αυτό, που επικεντρώνεται στην επισκόπηση της ελληνικής αγοράς ακινήτων, στη διαχείριση χαρτοφυλακίου δημοτικών ακινήτων, στη μεθοδολογία διαχείρισης ακίνητης περιουσίας των ΟΤΑ, στις μεθόδους εκτίμησης ακινήτων και στη χρηματοδοτική μίσθωση ακινήτων, υπάρχει συνοπτική αναφορά και σε βέλτιστες πρακτικές για τη διαχείριση και αξιοποίηση ακινήτων από τους ΟΤΑ. Ωστόσο, επειδή ο Οδηγός κρίθηκε ελλιπής και ανεπίκαιρος, η ΕΕΤΑΑ, τον Οκτώβριο του 2011, στο πλαίσιο της πράξης «Καταγραφή και αξιοποίηση των κτηριακών υποδομών και της λοιπής ακίνητης περιουσίας των ΟΤΑ α' και β' βαθμού και των Περιφερειών», του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Διοικητική Μεταρρύθμιση 2007-2013», προκήρυξε πρόχειρο διαγωνισμό για την εκπόνηση Οδηγού αξιοποίησης ακίνητης περιουσίας των ΟΤΑ, με αντικείμενο την επικαιροποίηση του υπάρχοντος Οδηγού και την εκπόνηση ενός

πρότυπου επιχειρησιακού σχεδίου αξιοποίησης της περιουσίας των ΟΤΑ, στο οποίο θα αναφέρονται: (α) Περιγραφή/ανάλυση του θεσμικού πλαισίου και των εσωτερικών διαδικασιών των ΟΤΑ για την αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας, (β) Παρουσίαση των ενοτήτων οι οποίες θα είναι κοινές σε οποιοδήποτε σχέδιο αξιοποίησης, (γ) Τα επιμέρους εργαλεία του επικαιροποιημένου οδηγού αξιοποίησης που θα χρησιμοποιούνται ανάλογα με την κατηγορία ακινήτων, την προγραμματιζόμενη χρήση ή μορφή αξιοποίησης και τα διαθέσιμα χρηματοοικονομικά εργαλεία, (δ) Τα βήματα που απαιτούνται για την αξιοποίηση ενός μεμονωμένου ακινήτου ή κατηγορίας ακινήτων, (ε) Η τυποποίηση (κατάλληλες φόρμες ή πίνακες ή άλλα εύχρηστα έντυπα) που μπορεί να γίνει σε κάθε κεφάλαιο του σχεδίου, και (στ) Πρότυπο Τεύχος Προκήρυξης για την εκπόνηση από ανάδοχο του προτύπου σχεδίου διαχείρισης και αξιοποίησης της ακίνητης περιουσίας. Με την ολοκλήρωση του προτύπου επιχειρησιακού σχεδίου αξιοποίησης της περιουσίας των ΟΤΑ (αναμένεται τον Ιούνιο του 2012), ο Δήμος Αλεξάνδρειας, όπως και οι υπόλοιποι Δήμοι, θα έχει στη διάθεσή του ένα χρήσιμο μεθοδολογικό εργαλείο που μπορεί να αξιοποιηθεί από την αρμόδια υπηρεσία του (Τμήμα Δημοτικής και Σχολικής Περιουσίας Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών). Στο επόμενο διάστημα η ΕΕΤΑΑ αναμένεται να διοργανώσει ημερίδες ενημέρωσης για τα στελέχη των ΟΤΑ, σε όλες τις περιφέρειες της χώρας, όσον αφορά τη λειτουργία του Πληροφοριακού Συστήματος καταγραφής και διαχείρισης ακίνητης περιουσίας των ΟΤΑ στο πλαίσιο της πράξης «Καταγραφή και αξιοποίηση των κτιριακών υποδομών και της λοιπής ακίνητης περιουσίας των Ο.Τ.Α. Α' και Β' βαθμού», η οποία συγχρηματοδοτείται από το Ε.Π. «Διοικητική Μεταρρύθμιση 2007-2013» (παρουσίαση του πληροφοριακού συστήματος- Οδηγίες για την εισαγωγή των στοιχείων, κλπ.).

2.2.4. Οικονομικά

2.2.4.1. Οικονομική ανάλυση των πρωτοβάθμιων ΟΤΑ

Στο πλαίσιο των διαδικασιών προγραμματισμού, διαχείρισης και ελέγχου των οικονομικών μονάδων κάθε μορφής (ΟΤΑ, ιδιωτικές-δημόσιες επιχειρήσεις, οργανισμοί δημοσίου δικαίου, κ.ά.) έχουν αναπτυχθεί από την χρηματοοικονομική επιστήμη διάφορα μέσα και τεχνικές με αντικείμενο την παρακολούθηση και αξιολόγηση των λειτουργιών τους.

Η **δομή και λειτουργία της οικονομικής υπηρεσίας** λαμβάνεται υπόψη στα πλαίσια της εκτέλεσης τόσο της δημοσιονομικής πλευράς (εκτέλεση προϋπολογισμού), όσο και της χρηματοοικονομικής (διπλογραφική μέθοδος).

Οι **αριθμοδείκτες** αποτελούν την πλέον γνωστή και ευρέως χρησιμοποιούμενη κατηγορία μέσων με στόχο, πρώτον για την καταγραφή-μέτρηση των πόρων που χρησιμοποιεί μία μονάδα, δεύτερον για την ανάλυση και αξιολόγηση των αποτελεσμάτων που επιτυγχάνει και τρίτον για την συγκριτική της εξέταση με άλλες ομοειδείς.

Οι **χρηματοοικονομικοί αριθμοδείκτες** καταγράφουν, αναλύουν και αξιολογούν οικονομικά- λογιστικά δεδομένα και πληροφορίες, καθώς και στατιστικά στοιχεία με αντικείμενο:

- την κατανόηση της οικονομικής συμπεριφοράς μίας συγκεκριμένης μονάδας,
- την επισήμανση τάσεων σε κρίσιμα οικονομικά της μεγέθη,

- την αποτίμηση των επιδράσεων που δέχεται από το οικονομικό περιβάλλον, μέσα στο οποίο δραστηριοποιείται και αναπτύσσεται,
- τη σύγκριση της με άλλες ομοειδείς,
- την τεκμηρίωση προτάσεων και εναλλακτικών λύσεων, σε σχέση με τις επιλογές και τις προτεραιότητες της.

Οι Δήμοι αποτελούν μία κατηγορία οικονομικών μονάδων με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά:

- Παρέχουν υπηρεσίες και κατασκευάζουν έργα υποδομής που χαρακτηρίζονται ως τοπικά δημόσια αγαθά, τα οποία δεν είναι δυνατό να παραχθούν είτε σε ικανοποιητικές ποσότητες είτε με τις κατάλληλες προδιαγραφές από την αγορά, ούτε μπορούν να τιμολογηθούν με τις κλασσικές μεθόδους του ιδιωτικού τομέα.
- Δεν έχουν κερδοσκοπικό χαρακτήρα, όπως οι επιχειρήσεις.
- Αποτελούν φορείς άσκησης δημόσιας εξουσίας σε τοπικό επίπεδο.

Οι οικονομικοί τους στόχοι κατά συνέπεια (πρέπει να) επικεντρώνονται σε τρεις κατευθύνσεις:

1. στην άσκηση των αρμοδιοτήτων τους (παραγωγή τοπικών δημόσιων αγαθών) με το χαμηλότερο δυνατό κόστος, με βάση ορισμένα πρότυπα ποιότητας,
2. στην εξεύρεση σταθερών και μόνιμων εσόδων που επιτρέπουν την υιοθέτηση διαδικασιών σχεδιασμού και προγραμματισμού.
3. στην εξασφάλιση πλεονάσματος για να επιτευχθεί η υλοποίηση μεσοπρόθεσμων αναπτυξιακών στόχων.

Η κατάρτιση χρηματοοικονομικών αριθμοδεικτών για να αξιολογηθούν οι δραστηριότητες και οι λειτουργίες των Δήμων θα πρέπει αφενός μεν να λαμβάνει υπόψη της τα παραπάνω χαρακτηριστικά, αφετέρου δε να χρησιμοποιεί αξιόπιστα και κατάλληλα δεδομένα και στοιχεία.

Η εφαρμογή του διπλογραφικού λογιστικού συστήματος και του νέου τύπου προϋπολογισμού στους Δήμους παρέχει τη δυνατότητα εκπόνησης σειράς αριθμοδεικτών που επιτρέπουν μία πλήρη και ολοκληρωμένη αξιολόγηση της οικονομικής τους κατάστασης και των προοπτικών τους, καθώς και τις μεταξύ τους συγκρίσεις.

Με βάση τα παραπάνω είναι δυνατόν να υπολογιστούν μία σειρά από δείκτες, οι οποίοι, αφενός μεν θα περιγράφουν με ικανοποιητικό βαθμό ακρίβειας την οικονομική κατάσταση των πρωτοβάθμιων ΟΤΑ, αφετέρου δε θα προσεγγίζουν σε μεσοπρόθεσμη βάση τις οικονομικές τους προοπτικές:

- **Δείκτες εισροών - εκροών**, με αντικείμενο την ανάλυση των εσόδων και των εξόδων, με βάση την κωδικοποίηση του λογιστικού συστήματος των πρωτοβάθμιων ΟΤΑ.
- **Δείκτες οικονομικής επίδοσης**, με αντικείμενο την αξιολόγηση των διαδικασιών προγραμματισμού και οικονομικής διαχείρισης που εφαρμόζουν οι ΟΤΑ.
- **Δείκτες επενδύσεων**, με αντικείμενο την ανάλυση των επενδυτικών προτεραιοτήτων και επιλογών των δημοτικών αρχών.

- **Δείκτες δανειακής επιβάρυνσης**, για να αξιολογηθούν οι μέσο-μακροπρόθεσμες δυνατότητες και επιλογές των δημοτικών αρχών.

Η παρουσίαση της οικονομικής κατάστασης του νέου Δήμου Αλεξάνδρειας, λόγω αντικειμενικής αδυναμίας προσέγγισης του υπό εκτέλεση πρώτου προϋπολογισμού δεδομένου ότι δεν υπάρχουν ακόμη πλήρη απολογιστικά στοιχεία του έτους 2011, βασίστηκε αναγκαστικά στην εξέταση των οικονομικών απολογισμών εσόδων-εξόδων, των Δήμων (νυν Δημοτικών Ενοτήτων) Αλεξάνδρειας, Πλατέος, Μελίκης και Αντιγονιδών, της τελευταίας τριετίας (έτη 2008, 2009 και 2010).

Παράλληλα, αξιοποιήθηκαν η οικονομική και λογιστική τεκμηρίωση και επισημάνσεις και εκτιμήσεις στελεχών της Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Δήμου Αλεξάνδρειας.

Στους απολογισμούς εσόδων-εξόδων των ετών 2008-2009-2010 όπως είναι φυσικό αποτυπώνονται οικονομικά στοιχεία, από την εξέταση των οποίων μπορούν να εξαχθούν έστω και περιορισμένα συμπεράσματα όσον αφορά τις προτεραιότητες και επιλογές των δημοτικών Αρχών των πρώην Δήμων, για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του κάθε πρώην Δήμου και γενικά τις δραστηριότητες τους.

2.2.4.1. Οικονομικοί απολογισμοί Δήμων

Όπως είναι γνωστό ο νέος τύπος προϋπολογισμού-απολογισμού των πρωτοβάθμιων ΟΤΑ, που ισχύει από το 2005, διαιρείται σε δύο μέρη. Το Μέρος Ι περιλαμβάνει τα έσοδα και το Μέρος ΙΙ τις δαπάνες μαζί με το αποθεματικό.

Τα έσοδα ταξινομούνται σε έξι κύριες ομάδες, με κριτήριο την προέλευσή τους, που υποδιαιρούνται σε κατηγορίες, υποκατηγορίες και είδος εσόδου με βάση το δεκαδικό σύστημα:

- Τακτικά έσοδα (κωδικός 0).
- Έκτακτα έσοδα (κωδικός 1).
- Έσοδα παρελθόντων οικονομικών ετών (Π.Ο.Ε.), που βεβαιώνονται για πρώτη φορά (κωδικός 2).
- Εισπράξεις δανείων και απαιτήσεων από Π.Ο.Ε. : εισπρακτέα υπόλοιπα από βεβαιωθέντα, κατά το παρελθόν, τακτικά και έκτακτα έσοδα, (κωδικός 3).
- Εισπράξεις υπέρ του δημοσίου ή τρίτων και επιστροφές χρημάτων (κωδικός 4).
- Χρηματικό υπόλοιπο προηγούμενης χρήσης (κωδικός 5).

Οι δαπάνες ταξινομούνται σε τέσσερις κύριες ομάδες (κεφάλαια) και ακολουθούν την ίδια μεθοδολογία υποδιαίρεσης σε κατηγορίες, υποκατηγορίες και είδος εξόδου (οριζόντια ταξινόμηση ή παρακολούθηση κατά είδος δαπάνης):

- Λειτουργικές δαπάνες χρήσης (κωδικός 6).
- Επενδύσεις (κωδικός 7).
- Πληρωμές από υποχρεώσεις Π.Ο.Ε., λοιπές αποδόσεις, προβλέψεις (κωδικός 8).
- Αποθεματικό (κωδικός 9).

2.2.4.2. Εισπραχθέντα Τακτικά Έσοδα Δήμων Αλεξάνδρειας, Πλατέος, Μελίκης και Αντιγονιδών

Στους Πίνακες 106, 107, 108 και 109 παρατίθενται τα εισπραχθέντα τακτικά έσοδα των Δήμων Αλεξάνδρειας, Πλατέος, Μελίκης και Αντιγονιδών, αντίστοιχα, για την τριετία 2008-2009-2010, όπως προκύπτουν από τα απολογιστικά στοιχεία εσόδων-εξόδων των Δήμων.

Στην πρώτη στήλη αναφέρονται οι κατηγορίες (πηγές) των τακτικών εσόδων, με τα αντίστοιχα εισπραχθέντα ποσά για κάθε έτος (στήλες 2,5,8), τα οποία εκφράζονται ως ποσοστό επί τοις εκατό σε σχέση με το σύνολο των εισπραχθέντων (τακτικών και εκτάκτων) εσόδων (στήλες 3,6,9), καθώς και ως ποσοστό επί τοις εκατό σε σχέση με τα αντίστοιχα ποσά που ενεγράφησαν αρχικά στον προϋπολογισμό (στήλες 4,7,10).

Έσοδα από ΚΑΠ: Από τον υπολογισμό (μέσος όρος τριετίας) των τακτικών εσόδων που εισέπραξαν οι Δήμοι από τους ΚΑΠ ως προς τα συνολικά εισπραχθέντα τακτικά και έκτακτα έσοδά τους, προκύπτει ότι ο Δήμος Πλατέος έχει το μικρότερο ποσοστό (32,83%) και ακολουθούν ο Δήμος Αντιγονιδών (37,06%), ο Δήμος Αλεξάνδρειας (43,24%) και ο Δήμος Μελίκης (48,13%). Όσο μικρότερο είναι το ποσοστό, τόσο μικρότερη είναι ο βαθμός εξάρτησης του ΟΤΑ από τους ΚΑΠ (που διατίθενται κυρίως για την κάλυψη λειτουργικών δαπανών), σε σχέση με τα συνολικά έσοδα, τακτικά και έκτακτα, που εισέπραξε.

Έσοδα από ΣΑΤΑ: Από τον υπολογισμό (μέσος όρος τριετίας) των τακτικών εσόδων που εισέπραξαν οι Δήμοι από τη ΣΑΤΑ ως προς τα συνολικά εισπραχθέντα τακτικά και έκτακτα έσοδά τους, προκύπτει ότι ο Δήμος Πλατέος έχει το μικρότερο ποσοστό (6,43%) και ακολουθούν ο Δήμος Αλεξάνδρειας (6,70%), ο Δήμος Μελίκης (7,84%) και ο Δήμος Αντιγονιδών (7,86%).

Έσοδα από εκμίσθωση Αστικών Ακινήτων: Τα εισπραχθέντα έσοδα αυτής της κατηγορίας αντιπροσωπεύουν ένα πολύ μικρό ποσοστό επί των συνολικά εισπραχθέντων τακτικών και εκτάκτων εσόδων και για τους τέσσερις Δήμους. Σε απόλυτες τιμές, ο Δήμος Αλεξάνδρειας εισπράττει το μεγαλύτερο ποσό (30.077,74 € ή 0,30% -μ.ο. τριετίας) και έπονται ο Δήμος Πλατέος (7.044,08 € ή 0,09% -μ.ο. τριετίας), ο Δήμος Μελίκης (6.712,33 € ή 0,17% -μ.ο. τριετίας) και ο Δήμος Αντιγονιδών (3.225,71 € ή 0,11% -μ.ο. τριετίας).

Έσοδα από εκμίσθωση Αγροτεμαχίων: Τα εισπραχθέντα έσοδα αυτής της κατηγορίας αντιπροσωπεύουν επίσης μικρό ποσοστό επί των συνολικά εισπραχθέντων τακτικών και εκτάκτων εσόδων και για τους τέσσερις Δήμους. Σε απόλυτες τιμές, ο Δήμος Πλατέος, λόγω της μεγαλύτερης έκτασης δημοτικών αγροτεμαχίων που διαθέτει, εισπράττει το μεγαλύτερο ποσό (139.098,73 € ή 1,82% -μ.ο. τριετίας) και έπονται ο Δήμος Αλεξάνδρειας (45.347,77 € ή 0,45% -μ.ο. τριετίας), ο Δήμος Αντιγονιδών (28.322,16 € ή 0,98% -μ.ο. τριετίας) και ο Δήμος Μελίκης (6.712,33 € ή 0,17% -μ.ο. τριετίας). Σημειώνεται, επίσης, ότι ο Δήμος Πλατέος είχε έσοδα και από μισθώματα υδατοκαλλιεργειών (μυδοκαλλιέργειες θαλάσσιας περιοχής Κλειδίου), ετήσιου ύψους 39.514,30 € (μέσος όρος τριετίας).

Έσοδα από τέλη καθαριότητας και φωτισμού: Τα εισπραχθέντα έσοδα από τα τέλη καθαριότητας και φωτισμού ως ποσοστό επί των συνολικά εισπραχθέντων τακτικών και εκτάκτων εσόδων είναι υψηλότερα στο

Δήμο Μελίκης (9,21%, 366.262,68 € -μέσος όρος τριετίας) και ακολουθούν ο Δήμος Αλεξάνδρειας (5,24%, 524.433,37 € -μέσος όρος τριετίας), ο Δήμος Πλατέος (4,64%, 350.633,67 € -μέσος όρος τριετίας) και ο Δήμος Αντιγονιδών (4,53%, 130.715,81€ -μέσος όρος τριετίας). Ως προς τα εισπραχθέντα έσοδα από τέλη άρδευσης, αξιοσημείωτη είναι η περίπτωση του Δήμου Μελίκης, ο οποίος μόνο από τη συγκεκριμένη κατηγορία εσόδου εισέπραξε 270.205,25 € (μέσος όρος τριετίας), ποσοστό 6,63% επί των συνολικά εισπραχθέντων τακτικών και εκτάκτων εσόδων του.

Λοιπά τακτικά έσοδα: Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται τα έσοδα από ΤΑΠ, τέλη διαφήμισης, χρήσης κοινόχρηστων χώρων, στάθμευσης, κ.ά. Σε απόλυτες τιμές (μέσος όρος τριετίας), ο Δήμος Αλεξάνδρειας εισέπραξε ποσό 189.106,46 € (που οφείλεται και στο τέλος στάθμευσης, που δεν είχαν οι υπόλοιποι ΟΤΑ), και έπονται ο Δήμος Πλατέος (μ.ο. 85.595,04 €), ο Δήμος Μελίκης (μ.ο. 41.909,75 €) και ο Δήμος Αντιγονιδών (μ.ο. 30.305,86 €).

Τέλος, σημειώνεται ότι ΔΕΝ περιλήφθηκαν τα έκτακτα έσοδα που εισέπραξαν οι Δήμοι από διάφορες πηγές (επιχορηγήσεις από υπουργεία και άλλους δημόσιους οργανισμούς, από επιχειρησιακά προγράμματα, κλπ.), λόγω της μη σταθερότητας αυτών των πόρων, αν και στην περίπτωση ειδικά των Δήμων Αλεξάνδρειας και Πλατέος, αντιπροσωπεύουν σημαντικό ποσοστό των συνολικά εισπραχθέντων εσόδων τους, γεγονός που αποδεικνύει τη δραστηριοποίηση των αντίστοιχων δημοτικών αρχών που αξιοποίησαν άλλες πηγές για τη χρηματοδότηση των επενδυτικών τους έργων.

Πίνακας 106 : Εισπραχθέντα Τακτικά Έσοδα Δήμου Αλεξάνδρειας

ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ (κατηγορία Εσόδου)	ΕΤΟΣ 2008 Σύνολο εισπραχθέντων Εσόδων* : 9.459.243,49 €			ΕΤΟΣ 2009 Σύνολο εισπραχθέντων Εσόδων* : 10.744.890,79 €			ΕΤΟΣ 2010 Σύνολο εισπραχθέντων Εσόδων * : 9.959.878,33 €		
	Ποσά (€)	% επί συνόλου εισπραχθέντων Εσόδων	% επί αρχικά διαμορφωμένου προϋπολογισμού	Ποσά (€)	% επί συνόλου εισπραχθέντων Εσόδων	% επί αρχικά διαμορφωμένου προϋπολογισμού	Ποσά (€)	% επί συνόλου εισπραχθέντων Εσόδων	% επί αρχικά διαμορφωμένου προϋπολογισμού
Κ.Α.Π.	3.768.916,49	39,84%	91,55%	5.334.479,22	49,65%	87,25%	4.006.917,39	40,23%	78,21%
Σ.Α.Τ.Α.	729.899,00	7,72%	100,00%	778.312,50	7,24%	100,00%	513.104,00	5,15%	43,89%
Εκμίσθωση Αστικών Ακινήτων	34.235,06	0,36%	60,38%	26.840,87	0,25%	40,66%	29.157,29	0,29%	38,88%
Εκμίσθωση Αγροτεμαχίων	51.964,87	0,55%	47,72%	33.060,35	0,31%	33,06%	51.018,10	0,51%	48,74%
Τέλη Καθαριότητας-Φωτισμού	551.969,60	5,84%	58,99%	503.971,43	4,69%	58,36%	517.359,08	5,19%	60,16%
Τέλη Άρδευσης	3.005,29	0,03%	37,57%	2.178,63	0,02%	27,23%	2.918,35	0,03%	29,18%
Λοιπά Τακτικά Έσοδα **	223.825,83	2,37%	45,04%	132.278,64	1,23%	27,39%	211.214,90	2,12%	50,16%

Πίνακας 107 : Εισπραχθέντα Τακτικά Έσοδα Δήμου Πλατεός

ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ (κατηγορία Εσόδου)	ΕΤΟΣ 2008 Σύνολο εισπραχθέντων Εσόδων* : 7.019.149,54 €			ΕΤΟΣ 2009 Σύνολο εισπραχθέντων Εσόδων* : 7.683.423,22 €			ΕΤΟΣ 2010 Σύνολο εισπραχθέντων Εσόδων * : 8.009.893,55 €		
	Ποσά (€)	% επί συνόλου εισπραχθέντων Εσόδων	% επί αρχικά διαμορφωμένου προϋπολογισμού	Ποσά (€)	% επί συνόλου εισπραχθέντων Εσόδων	% επί αρχικά διαμορφωμένου προϋπολογισμού	Ποσά (€)	% επί συνόλου εισπραχθέντων Εσόδων	% επί αρχικά διαμορφωμένου προϋπολογισμού
Κ.Α.Π.	2.243.449,22	31,96%	94,89%	3.070.416,13	39,96%	99,19%	2.127.882,45	26,57%	73,00%
Σ.Α.Τ.Α.	522.645,00	7,45%	100,00%	557.311,75	7,25%	99,93%	367.408,50	4,59%	43,93%
Εκμίσθωση Αστικών Ακινήτων	8.522,25	0,12%	48,70%	6.135,00	0,08%	35,06%	6.475,00	0,08%	37,00%
Εκμίσθωση Αγροτεμαχίων	80.911,31	1,15%	40,45%	209.449,13	2,73%	92,90%	126.935,76	1,58%	50,77%
Εκμίσθωση Υδατοκαλλιεργειών	40.138,00	0,57%	50,17%	41.840,11	0,54%	52,30%	36.564,50	0,46%	45,71%
Τέλη Καθαριότητας-Φωτισμού	348.216,84	4,96%	80,05%	347.340,40	4,52%	77,19%	356.343,78	4,45%	79,19%
Τέλη Άρδευσης	5.551,41	0,08%	37,01%	5.002,43	0,07%	33,35%	4.475,76	0,06%	29,84%
Λοιπά Τακτικά Έσοδα **	91.082,40	1,30%	27,03%	61.572,54	0,80%	17,90%	104.130,19	1,30%	27,85%

* Περιλαμβάνονται και τα Έκτακτα Έσοδα (έκτακτες επιχορηγήσεις, χρηματοδοτήσεις ΕΠΤΑ-Θησέας, κλπ.)

** Αφορούν έσοδα από ΤΑΠ, τέλη διαφήμισης, κλπ. τακτικά έσοδα.

Πηγή : Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών Δήμου Αλεξάνδρειας.

Πίνακας 108 : Εισπραχθέντα Τακτικά Έσοδα Δήμου Μελίκης

ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ (κατηγορία Εσόδου)	ΕΤΟΣ 2008 Σύνολο εισπραχθέντων Εσόδων* : 4.564.584,22 €			ΕΤΟΣ 2009 Σύνολο εισπραχθέντων Εσόδων* : 4.266.652,67 €			ΕΤΟΣ 2010 Σύνολο εισπραχθέντων Εσόδων * : 3.368.683,29 €		
	Ποσά (€)	% επί συνόλου εισπραχθέντων Εσόδων	% επί αρχικά διαμορφωμένου προϋπολογισμού	Ποσά (€)	% επί συνόλου εισπραχθέντων Εσόδων	% επί αρχικά διαμορφωμένου προϋπολογισμού	Ποσά (€)	% επί συνόλου εισπραχθέντων Εσόδων	% επί αρχικά διαμορφωμένου προϋπολογισμού
Κ.Α.Π.	1.714.893,85	37,57%	100,00%	2.357.931,62	55,26%	100,00%	1.737.258,09	51,57%	74,42%
Σ.Α.Τ.Α.	292.448,81	6,41%	61,30%	397.810,75	9,32%	83,38%	262.257,50	7,79%	54,97%
Εκμίσθωση Αγροτεμαχίων	6.080,09	0,13%	15,20%	6.683,39	0,16%	26,73%	7.373,52	0,22%	49,16%
Τέλη Καθαριότητας-Φωτισμού***	341.630,03	7,48%	0,66%	370.474,96	8,68%	0,00%	386.683,06	11,48%	0,00%
Τέλη Άρδευσης	338.496,14	7,42%	49,78%	249.870,15	5,86%	35,70%	222.249,52	6,60%	37,04%
Λοιπά Τακτικά Έσοδα **	43.103,02	0,94%	23,94%	7.875,78	0,18%	3,51%	74.750,45	2,22%	56,42%

Πίνακας 109 : Εισπραχθέντα Τακτικά Έσοδα Δήμου Αντιγονιδών

ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ (κατηγορία Εσόδου)	ΕΤΟΣ 2008 Σύνολο εισπραχθέντων Εσόδων* : 2.902.656,14 €			ΕΤΟΣ 2009 Σύνολο εισπραχθέντων Εσόδων* : 3.173.905,39 €			ΕΤΟΣ 2010 Σύνολο εισπραχθέντων Εσόδων * : 2.605.256,72 €		
	Ποσά (€)	% επί συνόλου εισπραχθέντων Εσόδων	% επί αρχικά διαμορφωμένου προϋπολογισμού	Ποσά (€)	% επί συνόλου εισπραχθέντων Εσόδων	% επί αρχικά διαμορφωμένου προϋπολογισμού	Ποσά (€)	% επί συνόλου εισπραχθέντων Εσόδων	% επί αρχικά διαμορφωμένου προϋπολογισμού
Κ.Α.Π.	1.049.735,67	36,16%	98,44%	1.221.107,77	38,47%	98,22%	952.496,24	36,56%	78,72%
Σ.Α.Τ.Α.	218.210,00	7,52%	100,00%	297.436,56	9,37%	69,77%	174.261,00	6,69%	47,90%
Εκμίσθωση Αστικών Ακινήτων	3.552,82	0,12%	22,21%	3.054,40	0,10%	17,97%	3.069,90	0,12%	15,41%
Εκμίσθωση Αγροτεμαχίων	29.060,10	1,00%	83,03%	27.089,54	0,85%	77,40%	28.816,83	1,11%	90,05%
Τέλη Καθαριότητας-Φωτισμού	136.933,18	4,72%	97,81%	131.989,80	4,16%	94,28%	123.224,46	4,73%	88,02%
Τέλη Άρδευσης	0,00	0,00%	0,00%	0,00	0,00%	0,00%	46.827,45	1,80%	66,90%
Λοιπά Τακτικά Έσοδα **	28.270,53	0,97%	88,79%	11.335,18	0,36%	32,86%	51.311,88	1,97%	100,00%

* Περιλαμβάνονται και τα Έκτακτα Έσοδα (έκτακτες επιχορηγήσεις, χρηματοδοτήσεις ΕΠΤΑ-Θησέας, κλπ.)

** Αφορούν έσοδα από ΤΑΠ, τέλη διαφήμισης, κλπ. τακτικά έσοδα.

*** Τα εισπραχθέντα έσοδα από τέλη καθαριότητας-φωτισμού στο Δήμο Μελίκης, προκύπτει από εξωλογιστικά στοιχεία που παρέχει η οικεία οικονομική υπηρεσία και όχι από επίσημα απολογιστικά στοιχεία.

Πηγή : Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών Δήμου Αλεξάνδρειας.

2.2.4.3. Σταθερότητα και αστάθεια οικονομικών μεγεθών : αρχικά προς τελικά προϋπολογισθέντα (διαμορφωθέντα) έσοδα

Ο προϋπολογισμός, όπως ψηφίζεται από το Δημοτικό Συμβούλιο, τροποποιείται αρκετές φορές κατά τη διάρκεια του έτους, μέσω των αναμορφώσεων. Η σχέση που διαμορφώνεται απολογιστικά μεταξύ αρχικού και τελικού προϋπολογισμού εξαρτάται από:

- Αστάθητους παράγοντες που επηρεάζουν το ύψος των δημοτικών εσόδων π.χ. κατανομές των κρατικών επιχορηγήσεων, εισπράξεις από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, νομοθετικές ρυθμίσεις, δικαστικές αποφάσεις κ.ά.
- Αδυναμίες της οικονομικής διαχείρισης (προβλέψεις, εκτιμήσεις).
- Την δραστηριοποίηση των οικονομικών υπηρεσιών με στόχο την εξεύρεση ιδίων εσόδων.
- Την εφαρμογή διατάξεων του ΚΔΚ και άλλων νόμων που αφορούν διαγραφές χρεών, προστίμων, προσαυξήσεων ή και νομοθετικών ρυθμίσεων με τα ίδια αποτελέσματα, που συνήθως οδηγούν σε μείωση των αρχικά προϋπολογισθέντων εσόδων.

2.2.4.4. Βαθμός υλοποίησης προϋπολογισμού: βεβαιωθέντα έσοδα προς προϋπολογισθέντα

Η σχέση που διαμορφώνεται απολογιστικά μεταξύ βεβαιωθέντων εσόδων και προϋπολογισθέντων αποτελεί δείκτη αφενός μεν της ακρίβειας με την οποία συντάσσεται ο προϋπολογισμός και αφετέρου της φορολογικής και διαχειριστικής προσπάθειας που αναλαμβάνουν οι δημοτικές υπηρεσίες για την υλοποίησή του.

2.2.4.5. Δαπάνες Δήμων Αλεξάνδρειας, Πλατέος, Μελίκης και Αντιγονιδών

Όπως είναι γνωστό ο νέος τύπος προϋπολογισμού-απολογισμού των πρωτοβάθμιων ΟΤΑ, που ισχύει από το 2005, διαιρείται σε δύο μέρη. Το Μέρος Ι περιλαμβάνει τα έσοδα και το Μέρος ΙΙ τις δαπάνες μαζί με το αποθεματικό.

Οι δαπάνες ταξινομούνται σε τέσσερις κύριες ομάδες (κεφάλαια) και ακολουθούν την ίδια μεθοδολογία υποδιαίρεσης σε κατηγορίες, υποκατηγορίες και είδος εξόδου (οριζόντια ταξινόμηση ή παρακολούθηση κατά είδος δαπάνης):

- Λειτουργικές δαπάνες χρήσης (κωδικός 6).
- Επενδύσεις (κωδικός 7).
- Πληρωμές από υποχρεώσεις Π.Ο.Ε., λοιπές αποδόσεις, προβλέψεις (κωδικός 8).
- Αποθεματικό (κωδικός 9).

Στους Πίνακες 110, 111, 112 και 113 παρατίθενται οι δαπάνες των Δήμων Αλεξάνδρειας, Πλατέος, Μελίκης και Αντιγονιδών, αντίστοιχα, για την τριετία 2008-2009-2010, όπως προκύπτουν από τα αντίστοιχα απολογιστικά στοιχεία εσόδων-εξόδων των Δήμων.

Πίνακας 110 : Δαπάνες Δήμου Αλεξάνδρειας

ΕΞΟΔΑ (κατηγορία Δαπανών)	ΕΤΟΣ 2008 Σύνολο πληρωθέντων Δαπανών* : 7.978.319,06 €			ΕΤΟΣ 2009 Σύνολο πληρωθέντων Δαπανών* : 8.715.189,12 €			ΕΤΟΣ 2010 Σύνολο πληρωθέντων Δαπανών* : 8.681.582,86 €		
	Ποσά (€)	% επί συνόλου πληρωθέντων Δαπανών	% επί αρχικά διαμορφωμένου προϋπολογισμού	Ποσά (€)	% επί συνόλου πληρωθέντων Δαπανών	% επί αρχικά διαμορφωμένου προϋπολογισμού	Ποσά (€)	% επί συνόλου πληρωθέντων Δαπανών	% επί αρχικά διαμορφωμένου προϋπολογισμού
Αμοιβές – Έξοδα Προσωπικού	1.273.614,50	15,96%	86,42%	1.496.084,29	17,17%	99,53%	1.487.114,60	17,13%	83,70%
Αμοιβές – Παροχές Τρίτων**	625.227,48	7,84%	53,67%	599.653,94	6,88%	57,55%	556.174,54	6,41%	57,19%
Φόροι – Τέλη – Έξοδα	32.593,59	0,41%	26,85%	84.201,58	0,97%	48,49%	70.469,28	0,81%	32,78%
Τοκοχρεωλύσια	632.091,06	7,92%	98,00%	665.298,34	7,63%	94,37%	548.861,73	6,32%	77,96%
Προμήθειες Υλικών	96.442,77	1,21%	57,07%	151.654,66	1,74%	58,67%	259.483,17	2,99%	73,30%
Επιχορηγήσεις – Πρ. Συμβάσεις	2.378.491,79	29,81%	90,55%	2.746.866,78	31,52%	100,00%	2.555.199,38	29,43%	74,83%
Αγορές Παγίων	239.407,56	3,00%	21,25%	663.973,81	7,62%	81,40%	563.387,92	6,49%	83,84%
Έργα	1.629.737,25	20,43%	18,96%	1.187.995,38	13,63%	12,72%	1.662.742,73	19,15%	16,65%
Μελέτες	163.113,17	2,04%	51,42%	56.882,44	0,65%	21,80%	54.438,41	0,63%	25,18%

Πίνακας 111 : Δαπάνες Δήμου Πλατέος

ΕΞΟΔΑ (κατηγορία Δαπανών)	ΕΤΟΣ 2008 Σύνολο πληρωθέντων Δαπανών* : 5.774.952,43 €			ΕΤΟΣ 2009 Σύνολο πληρωθέντων Δαπανών* : 5.424.797,33 €			ΕΤΟΣ 2010 Σύνολο πληρωθέντων Δαπανών* : 7.031.952,49 €		
	Ποσά (€)	% επί συνόλου πληρωθέντων Δαπανών	% επί αρχικά διαμορφωμένου προϋπολογισμού	Ποσά (€)	% επί συνόλου πληρωθέντων Δαπανών	% επί αρχικά διαμορφωμένου προϋπολογισμού	Ποσά (€)	% επί συνόλου πληρωθέντων Δαπανών	% επί αρχικά διαμορφωμένου προϋπολογισμού
Αμοιβές – Έξοδα Προσωπικού	681.383,88	11,80%	83,14%	739.588,20	13,63%	88,57%	1.310.745,68	18,64%	72,22%
Αμοιβές – Παροχές Τρίτων**	554.414,54	9,60%	78,19%	495.406,65	9,13%	77,17%	514.428,03	7,32%	69,89%
Φόροι – Τέλη – Έξοδα	45.729,95	0,79%	51,58%	45.496,50	0,84%	30,05%	47.226,35	0,67%	29,35%
Τοκοχρεωλύσια	98.113,88	1,70%	54,55%	154.156,10	2,84%	77,48%	271.805,63	3,87%	133,96%
Προμήθειες Υλικών	216.315,07	3,75%	55,18%	265.197,38	4,89%	82,36%	342.198,54	4,87%	85,02%
Επιχορηγήσεις – Πρ. Συμβάσεις	1.503.404,72	26,03%	100,00%	1.570.861,55	28,96%	98,33%	767.560,27	10,92%	71,83%
Αγορές Παγίων	283.201,66	4,90%	74,62%	81.763,06	1,51%	26,72%	293.531,56	4,17%	64,24%
Έργα	1.772.947,86	30,70%	37,10%	1.620.071,00	29,86%	28,77%	2.730.174,09	38,83%	23,44%
Μελέτες	232.450,00	4,03%	80,53%	72.897,25	1,34%	34,45%	71.616,24	1,02%	23,42%

Πίνακας 112 : Δαπάνες Δήμου Μελίκης

ΕΞΟΔΑ (κατηγορία Δαπανών)	ΕΤΟΣ 2008 Σύνολο πληρωθέντων Δαπανών* : 4.243.230,20 €			ΕΤΟΣ 2009 Σύνολο πληρωθέντων Δαπανών* : 3.899.258,62 €			ΕΤΟΣ 2010 Σύνολο πληρωθέντων Δαπανών* : 2.981.196,15 €		
	Ποσά (€)	% επί συνόλου πληρωθέντων Δαπανών	% επί αρχικά διαμορφωμένου προϋπολογισμού	Ποσά (€)	% επί συνόλου πληρωθέντων Δαπανών	% επί αρχικά διαμορφωμένου προϋπολογισμού	Ποσά (€)	% επί συνόλου πληρωθέντων Δαπανών	% επί αρχικά διαμορφωμένου προϋπολογισμού
Αμοιβές – Έξοδα Προσωπικού	619.365,56	14,60%	100,00%	818.595,77	20,99%	100,00%	721.001,40	24,18%	84,48%
Αμοιβές – Παροχές Τρίτων**	546.217,16	12,87%	41,34%	494.026,20	12,67%	32,26%	218.742,17	7,34%	22,37%
Φόροι – Τέλη – Έξοδα	15.582,34	0,37%	37,66%	27.834,31	0,71%	65,22%	15.821,13	0,53%	24,64%
Τοκοχρεωλύσια	416.873,65	9,82%	92,33%	377.019,63	9,67%	85,30%	407.941,00	13,68%	100,00%
Προμήθειες Υλικών	316.696,72	7,46%	99,50%	366.434,25	9,40%	84,63%	337.888,77	11,33%	69,17%
Επιχορηγήσεις – Πρ. Συμβάσεις	276.728,21	6,52%	88,92%	375.382,37	9,63%	70,72%	341.519,32	11,46%	41,42%
Αγορές Παγίων	179.191,19	4,22%	77,59%	96.177,84	2,47%	87,04%	26.221,57	0,88%	93,65%
Έργα	1.236.133,52	29,13%	59,78%	425.666,19	10,92%	42,73%	123.891,13	4,16%	15,64%
Μελέτες	154.774,00	3,65%	49,28%	177.000,00	4,54%	60,71%	0,00	0,00%	0,00%

Πίνακας 113 : Δαπάνες Δήμου Αντιγονιδών

ΕΞΟΔΑ (κατηγορία Δαπανών)	ΕΤΟΣ 2008 Σύνολο πληρωθέντων Δαπανών* : 2.691.092,70 €			ΕΤΟΣ 2009 Σύνολο πληρωθέντων Δαπανών* : 2.796.909,94 €			ΕΤΟΣ 2010 Σύνολο πληρωθέντων Δαπανών* : 2.445.813,74 €		
	Ποσά (€)	% επί συνόλου πληρωθέντων Δαπανών	% επί αρχικά διαμορφωμένου προϋπολογισμού	Ποσά (€)	% επί συνόλου πληρωθέντων Δαπανών	% επί αρχικά διαμορφωμένου προϋπολογισμού	Ποσά (€)	% επί συνόλου πληρωθέντων Δαπανών	% επί αρχικά διαμορφωμένου προϋπολογισμού
Αμοιβές – Έξοδα Προσωπικού	495.613,08	18,42%	100,00%	526.085,74	18,81%	100,00%	643.316,07	26,30%	78,01%
Αμοιβές – Παροχές Τρίτων**	296.294,58	11,01%	85,58%	383.025,88	13,69%	100,00%	355.558,71	14,54%	77,26%
Φόροι – Τέλη – Έξοδα	3.595,23	0,13%	30,47%	3.284,79	0,12%	11,21%	3.532,17	0,14%	9,30%
Τοκοχρεωλύσια	58.303,18	2,17%	100,00%	55.768,60	1,99%	100,00%	58.013,88	2,37%	100,00%
Προμήθειες Υλικών	51.994,67	1,93%	62,72%	83.530,76	2,99%	84,37%	141.487,83	5,78%	100,00%
Επιχορηγήσεις – Πρ. Συμβάσεις	590.810,54	21,95%	92,53%	398.337,90	14,24%	93,75%	204.619,53	8,37%	69,35%
Αγορές Παγίων	11.553,38	0,43%	8,43%	135.718,51	4,85%	40,51%	65.871,68	2,69%	29,36%
Έργα	745.778,86	27,71%	48,97%	537.117,41	19,20%	36,22%	564.399,14	23,08%	37,92%
Μελέτες	66.077,70	2,46%	58,44%	197.700,00	7,07%	100,00%	0,00	0,00%	0,00%

Πηγή : Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών Δήμου Αλεξάνδρειας.

2.2.4.6. Οικονομικοί Αριθμοδείκτες Δήμων Αλεξάνδρειας, Πλατέος, Μελίκης και Αντιγονιδών

Η ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων των Δήμων και η αναζήτηση χρήσιμων και αξιόπιστων πληροφοριών από την εκτέλεση των δημοτικών προϋπολογισμών, μπορούν να οδηγήσουν σε ορθές αποφάσεις εκ μέρους των Δημοτικών Αρχών για τη βελτίωση των οικονομικών επιδόσεων των Δήμων.

Ωστόσο, πρέπει να σημειωθεί ότι στη χώρα μας οι ΟΤΑ δεν εφαρμόζουν, ουσιαστικά, καμία μέθοδο ανάλυσης και αποτίμησης των οικονομικών τους καταστάσεων. Το Υπουργείο Εσωτερικών, η ΚΕΔΚΕ, η ΕΕΤΑΑ, καθώς και οι οικονομικές υπηρεσίες των Δήμων, ποτέ δεν ασχολήθηκαν συστηματικά και σε βάθος με τα οικονομικά της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, στο χώρο της οποίας απουσιάζει η υιοθέτηση και εφαρμογή σύγχρονων συστημάτων οικονομικής διοίκησης και διαχείρισης, με αξιοποίηση της πλούσιας θεωρίας και διεθνούς εμπειρίας περί των δημοσίων οικονομικών.

Οι αριθμοδείκτες εκφράζουν μία μαθηματική σχέση μεταξύ ενός ποσού το οποίο περιέχεται στον αριθμητή και ενός άλλου το οποίο περιέχεται στον παρανομαστή του αριθμοδείκτη. Ένας αριθμοδείκτης είναι σημαντικός εάν η σχέση μεταξύ αριθμητή και παρανομαστή μπορεί να ερμηνευτεί, δηλαδή εάν είναι μία λογική και κατανοητή σχέση που μπορεί να επηρεάσει στη λήψη χρηματοοικονομικών αποφάσεων.

Ένας αριθμοδείκτης αποκτά σημασία όταν συγκρίνεται: (α) με τον ίδιο αριθμοδείκτη προηγούμενων ετών του προς εξέταση οργανισμού, (β) με τον ίδιο αριθμοδείκτη του ίδιου έτους αλλά με άλλον οργανισμό, και (γ) με έναν πρότυπο αριθμοδείκτη που ισχύει εντός ή εκτός ενός οργανισμού. Με τις συγκρίσεις αυτές προκύπτουν και διαφορετικά αποτελέσματα που κατ' αντιστοιχία είναι τα εξής: (α) μπορούμε να δούμε εάν ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης έχει ανοδική ή καθοδική τάση σε σχέση με προηγούμενα έτη, (β) μπορούμε να δούμε τη θέση του οργανισμού σε σχέση με τον υπόλοιπο κλάδο ομοειδών οργανισμών, εφόσον διαθέτουμε σχετικά στοιχεία, και (γ) εξετάζουμε κατά πόσο επιτεύχθηκαν οι στόχοι του οργανισμού, εφόσον έχουν τεθεί τέτοιοι.

Για την εξαγωγή των οικονομικών αριθμοδεικτών που παρουσιάζονται παρακάτω χρησιμοποιήθηκαν τα στοιχεία προϋπολογισμών εσόδων – εξόδων της τελευταίας τριετίας (έτη 2008, 2009 και 2010) των καταργηθέντων Δήμων Αλεξάνδρειας, Πλατέος, Μελίκης και Αντιγονιδών, που συνιστούν σήμερα το νέο Δήμο Αλεξάνδρειας.

- Δείκτης αυτονομίας:

Ο δείκτης εκφράζει την αναλογία των τακτικών εισπραχθέντων εσόδων του Δήμου προς τα συνολικά εισπραχθέντα έσοδα. Όσο μεγαλύτερη είναι η τιμή του δείκτη, τόσο περισσότερη αυτονομία, σε θέματα προϋπολογισμού και οικονομικής διαχείρισης, διαθέτει ένας ΟΤΑ.

ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑΣ											
Δήμος Αλεξάνδρειας			Δήμος Πλατέος			Δήμος Μελίκης*			Δήμος Αντιγονιδών		
2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010
53,53%	53,56%	49,68%	43,31%	50,37%	37,73%	52,41%	68,29%	71,41%	47,79%	46,18%	51,38%

* Για τον Δήμο Μελίκης τα στοιχεία βασίστηκαν στους απολογισμούς και σε εξωλογιστικούς πίνακες που προσκομίστηκαν από την οικεία Οικονομική Υπηρεσία.
Πηγή : Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών Δήμου Αλεξάνδρειας.

- **Δείκτης λειτουργικής αυτονομίας:**

Ο δείκτης εκφράζει την σχέση των ιδίων τακτικών εισπραχθέντων εσόδων του Δήμου προς τα συνολικά τακτικά εισπραχθέντα έσοδα. Στα ίδια τακτικά έσοδα περιλαμβάνονται: πρόσοδοι από ακίνητη και κινητή περιουσία, έσοδα από ανταποδοτικά τέλη και δικαιώματα, έσοδα από λοιπά τέλη - δικαιώματα και παροχή υπηρεσιών, φόροι - εισφορές και λοιπά τακτικά έσοδα. Όσο μεγαλύτερη είναι η τιμή του δείκτη, τόσο μικρότερη είναι η εξάρτηση του ΟΤΑ από τις τακτικές επιχορηγήσεις της Κεντρικής Διοίκησης και επομένως τόσο μεγαλύτερη η λειτουργική αυτονομία ενός Δήμου.

ΔΕΙΚΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑΣ											
Δήμος Αλεξάνδρειας			Δήμος Πλατέος			Δήμος Μελίκης *			Δήμος Αντιγονιδών		
2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010
25,56%	16,26%	23,18%	26,20%	20,67%	29,60%	32,88%	22,21%	30,96%	24,32%	16,69%	28,84%

* Για τον Δήμο Μελίκης τα στοιχεία βασίστηκαν στους απολογισμούς και σε εξωλογιστικούς πίνακες που προσκομίστηκαν από την οικεία Οικονομική Υπηρεσία.
Πηγή : Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών Δήμου Αλεξάνδρειας.

- **Δείκτης εξάρτησης:**

Ο δείκτης εκφράζει τη σχέση του συνολικού ποσού που εισέπραξε ο Δήμος από επιχορηγήσεις του κράτους και της ευρωπαϊκής ένωσης προς τα συνολικά εισπραχθέντα έσοδα του Δήμου. Όσο μεγαλύτερη είναι η τιμή του δείκτη, τόσο περισσότερο εξαρτάται ένας Δήμος από μη ελεγχόμενες πηγές εσόδων. Στον αριθμητή εντάσσονται οι τακτικές και οι έκτακτες επιχορηγήσεις για λειτουργικές δαπάνες και οι επιχορηγήσεις για επενδύσεις. Οι επιχορηγήσεις ταξινομούνται, λειτουργικά και λογιστικά, σε τακτικές και έκτακτες. Οι τακτικές χρηματοδοτούν όλους τους ΟΤΑ, είναι νομοθετικά κατοχυρωμένες και τα κριτήρια κατανομής τους είναι, σε μεγάλο βαθμό, γνωστά και μετρήσιμα. Οι έκτακτες επιχορηγήσεις αφορούν δημόσιες πολιτικές που χρηματοδοτούνται από Υπουργεία, εθνικά προγράμματα στα οποία εντάσσονται οι ΟΤΑ με ειδικές διαδικασίες και τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του Γ' ΚΠΣ/ΕΣΠΑ. Ο δείκτης αυτός παρουσιάζει δύο όψεις. Η πρώτη, αφορά την εξάρτηση του Δήμου από επιχορηγήσεις μη ελεγχόμενες, ως προς τα κριτήρια κατανομής ή και την περιοδικότητά τους. Η δεύτερη, υποδηλώνει αντίθετα τον δραστήριο Δήμο, ο οποίος, με τις πρωτοβουλίες του ή/και συνεργαζόμενος με άλλους φορείς, επιτυγχάνει την αξιοποίηση κοινοτικών και εθνικών προγραμμάτων για την παραγωγή έργων.

ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΞΑΡΤΗΣΗΣ											
Δήμος Αλεξάνδρειας			Δήμος Πλατέος			Δήμος Μελίκης*			Δήμος Αντιγονιδών		
2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010
58,77%	69,62%	57,19%	63,93%	67,74%	53,69%	78,08%	80,03%	70,73%	65,69%	76,25%	59,41%

* Για τον Δήμο Μελίκης τα στοιχεία βασίστηκαν στους απολογισμούς και σε εξωλογιστικούς πίνακες που προσκομίστηκαν από την οικεία Οικονομική Υπηρεσία.
Πηγή : Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών Δήμου Αλεξάνδρειας.

- **Δείκτης δανειακής επιβάρυνσης:**

Με τον δείκτη υπολογίζεται το ποσοστό των τακτικών εσόδων που δεσμεύεται για την εξυπηρέτηση ετήσιων τοκοχρεωολυσίων των δανείων που έχει συνάψει ένας Δήμος με το ΤΠΔ ή και με άλλες Τράπεζες. Η τιμή του δείκτη εκτιμά τόσο την ικανότητα του Δήμου να αντεπεξέρχεται στις δανειακές του υποχρεώσεις όσο και την δανειοληπτική του ικανότητα και χρησιμοποιείται ως κριτήριο αξιολόγησης από όλα τα πιστωτικά ιδρύματα. Όσο μεγαλύτερη είναι η τιμή του, τόσο μικρότερο τμήμα των τακτικών εσόδων του Δήμου απομένει για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών.

ΔΕΙΚΤΗΣ ΔΑΝΕΙΑΚΗΣ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗΣ											
Δήμος Αλεξάνδρειας			Δήμος Πλατέος			Δήμος Μελίκης*			Δήμος Αντιγονιδών		
2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010
12,48%	11,56%	11,09%	3,41%	4,12%	9,13%	18,83%	14,17%	19,16%	9,23%	4,90%	5,51%

* Για τον Δήμο Μελίκης τα στοιχεία βασίστηκαν στους απολογισμούς και σε εξωλογιστικούς πίνακες που προσκομίστηκαν από την οικεία Οικονομική Υπηρεσία.
Πηγή: Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών Δήμου Αλεξάνδρειας.

- **Δείκτης κόστους ανθρώπινου δυναμικού:**

Ο δείκτης εκφράζει την αναλογία του συνολικού κόστους απασχόλησης για το Δήμο (αμοιβές και έξοδα προσωπικού, αμοιβές αιρετών και τρίτων πλην ελεύθερων επαγγελματιών) προς τα συνολικά πληρωθέντα έξοδα. Η χαμηλή τιμή αυτού του δείκτη υποδηλώνει τη συγκράτηση του κόστους ανθρώπινου δυναμικού προς τα συνολικά έξοδα. Οι Δήμοι Πλατέος και Αλεξάνδρειας εμφανίζουν τις καλύτερες επιδόσεις σε αυτό το δείκτη. Σημειώνουμε ότι η πλειονότητα των Δήμων της χώρας μας κινείται στα επίπεδα μεταξύ 30-40%.

ΔΕΙΚΤΗΣ ΚΟΣΤΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ											
Δήμος Αλεξάνδρειας			Δήμος Πλατέος			Δήμος Μελίκης*			Δήμος Αντιγονιδών		
2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010
18,85%	19,67%	19,32%	15,71%	14,93%	20,48%	17,15%	23,53%	26,22%	21,60%	22,76%	30,10%

* Για τον Δήμο Μελίκης τα στοιχεία βασίστηκαν στους απολογισμούς και σε εξωλογιστικούς πίνακες που προσκομίστηκαν από την οικεία Οικονομική Υπηρεσία.
Πηγή: Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών Δήμου Αλεξάνδρειας.

- **Δείκτης κάλυψης κόστους προσωπικού:**

Ο δείκτης εκφράζει τη σχέση του συνολικού κόστους προσωπικού (πληρωθέντα) προς το σύνολο των τακτικών εσόδων του Δήμου (εισπραχθέντα). Με τον δείκτη αυτόν υπολογίζεται η αναλογία των τακτικών εσόδων ενός Δήμου που κατευθύνεται στην κάλυψη του κόστους του προσωπικού του. Πρόκειται για δείκτη με ιδιαίτερη πρακτική σημασία, επειδή οι δαπάνες προσωπικού αποτελούν σημαντικό στοιχείο του λειτουργικού κόστους του Δήμου, είναι συνήθως ανελαστικές και παρουσιάζουν συστηματική ταμειακή ροή. Είναι προφανές ότι όσο υψηλότερη είναι η τιμή του δείκτη, τόσο περισσότερα χρήματα από τα τακτικά έσοδα ενός Δήμου δεσμεύονται για την κάλυψη του κόστους του προσωπικού. Αντίθετα όσο μικρότερο είναι το σχετικό ποσοστό, τόσο αυξάνονται οι δυνατότητες του Δήμου για επενδύσεις, για παροχές υπηρεσιών, κ.ά. Η

ανώτερη τιμή που μπορεί να εμφανίσει ο συγκεκριμένος δείκτης, σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν.2307/1995, είναι 50%. Την καλύτερη επίδοση σε αυτόν τον δείκτη, για τα έτη 2008 και 2009, εμφανίζει ο Δήμος Πλατέος (η αύξηση του δείκτη που παρατηρείται το 2010 στον συγκεκριμένο Δήμο οφείλεται στη μεταφορά μεγάλου αριθμού πλεονάζοντος προσωπικού από τη Δημοτική Επιχείρηση Ανάπτυξης στον Δήμο, που είχε ως αποτέλεσμα τον διπλασιασμό του δείκτη το 2010).

ΔΕΙΚΤΗΣ ΚΑΛΥΨΗΣ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ											
Δήμος Αλεξάνδρειας			Δήμος Πλατέος			Δήμος Μελίκης*			Δήμος Αντιγονιδών		
2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010
25,15%	25,99%	30,05%	22,42%	19,11%	43,37%	27,98%	30,77%	33,86%	35,73%	35,89%	48,06%

* Για τον Δήμο Μελίκης τα στοιχεία βασίστηκαν στους απολογισμούς και σε εξωλογιστικούς πίνακες που προσκομίστηκαν από την οικεία Οικονομική Υπηρεσία.
Πηγή : Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών Δήμου Αλεξάνδρειας.

- **Αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας:**

Ο αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας, γνωστός και ως αριθμοδείκτης έμμεσης ή κυκλοφοριακής ρευστότητας ή κεφαλαίου κίνησης (working capital ratio), υπολογίζεται ως εξής:

$$\text{Αριθμοδείκτης Γενικής Ρευστότητας} = \frac{\text{Διαθέσιμα} + \text{Απαιτήσεις} + \text{Αποθέματα}}{\text{Βραχυχρόνιες Υποχρεώσεις}}$$

Ο αριθμητής του αριθμοδείκτη περιλαμβάνει το κυκλοφορούν ενεργητικό, δηλαδή τα διαθέσιμα (μετρητά), τις απαιτήσεις, τα αποθέματα και τις προκαταβολές των προμηθευτών. Ο παρανομαστής περιλαμβάνει τις βραχυχρόνιες υποχρεώσεις (πιστώσεις προμηθευτών, φόροι πληρωτέοι, βραχυπρόθεσμα δάνεια τραπεζών) αλλά και τις προκαταβολές προς προμηθευτές, εργολήπτες, κλπ.

Ο αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας δείχνει εκτός από το μέτρο της ρευστότητας και το περιθώριο ασφαλείας που διατηρεί ένας οργανισμός για την κάλυψη των βραχυχρόνιων υποχρεώσεων σε περίπτωση που αντιμετωπίσει ανεπιθύμητη εξέλιξη στη ροή των κεφαλαίων κίνησης ή έκτακτες ανάγκες (π.χ. στάση πληρωμών ή καταστροφές). Όσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμοδείκτης τόσο καλύτερη είναι η θέση του οργανισμού. Σε γενικές γραμμές και χωρίς να υπάρχει ένας πρότυπος αριθμοδείκτης για την περίπτωση των ΟΤΑ, ισχύει ότι εάν ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης είναι πολύ μεγαλύτερος από το 2 τότε ο οργανισμός θεωρείται υπερεπαρκής, εάν βρίσκεται γύρω στο 2 είναι επαρκής, εάν είναι μικρότερος του 2 ο οργανισμός θεωρείται υποεπαρκής και όταν είναι πολύ μικρότερος από το 2 ο οργανισμός θεωρείται ανεπαρκής.

Από τα στοιχεία του Πίνακα 114, όπου αποτυπώνονται οι αριθμοδείκτες γενικής ρευστότητας των Δήμων Αλεξάνδρειας, Πλατέος, Μελίκης και Αντιγονιδών της τελευταίας τετραετίας, προκύπτει πολύ ικανοποιητικός αριθμοδείκτης για το Δήμο Αλεξάνδρειας, ικανοποιητικός για το Δήμο Πλατέος, ανεπαρκής για το Δήμο Αντιγονιδών και εξαιρετικά προβληματικός για το Δήμο Μελίκης.

Πίνακας 114 : Αριθμοδείκτες Γενικής Ρευστότητας

ΔΗΜΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ (μ.ο. : 11,920)		
ΕΤΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ	

2007	$\frac{6.298.231,32}{523.224,70}$	= 12,037
2008	$\frac{6.635.901,95}{705.044,42}$	= 9,412
2009	$\frac{7.821.697,40}{321.312,84}$	= 24,342
2010	$\frac{7.449.941,42}{816.669,17}$	= 9,122

ΔΗΜΟΣ ΠΛΑΤΕΟΣ (μ.ο. : 6,943)		
ΕΤΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ	

2007	$\frac{1.745.536,69}{251.990,48}$	= 6,926
2008	$\frac{1.924.139,66}{256.068,22}$	= 7,514
2009	$\frac{3.048.357,12}{230.821,89}$	= 13,206
2010	$\frac{2.085.634,32}{528.951,26}$	= 3,942

ΔΗΜΟΣ ΜΕΛΙΚΗΣ (μ.ο. : 0,366)		
ΕΤΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ	

2007	$\frac{556.126,32}{1.437.161,49}$	= 0,387
2008	$\frac{530.937,63}{1.215.811,49}$	= 0,437
2009	$\frac{553.471,33}{1.355.467,74}$	= 0,408
2010	$\frac{487.594,43}{1.804.063,55}$	= 0,270

ΔΗΜΟΣ ΑΝΤΙΓΟΝΙΔΩΝ (μ.ο. : 1,988)		
ΕΤΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ	

2007	$\frac{340.066,95}{137.501,76}$	= 2,473
2008	$\frac{358.376,91}{153.588,87}$	= 2,333
2009	$\frac{500.061,69}{123.979,96}$	= 4,033
2010	$\frac{470.364,93}{424.025,95}$	= 1,109

Πίνακας 115 : Εξέλιξη αποτελεσμάτων χρήσης και διάθεσης αποτελεσμάτων κατά πρώην Δήμο

Δήμος Αλεξάνδρειας

Έτος	Καθαρά αποτελέσματα χρήσης Πλεόνασμα (έλλειμμα) χρήσης	Διάθεση αποτελεσμάτων Πλεόνασμα (έλλειμμα) εις Νέο	Αποσβέσεις
2007	-857.336,53	-2.183.316,86	1.259.957,32
2008	-157.093,73	-2.340.410,59	1.340.913,79
2009	323.478,09	-2.016.932,50	1.778.289,67
2010	-840.074,14	-2.857.006,64	2.017.220,75

Δήμος Πλατέος

Έτος	Καθαρά αποτελέσματα χρήσης Πλεόνασμα (έλλειμμα) χρήσης	Διάθεση αποτελεσμάτων Πλεόνασμα (έλλειμμα) εις Νέο	Αποσβέσεις
2007	-101.726,84	-1.670.961,62	834.918,54
2008	32.205,54	-1.638.756,08	1.080.348,63
2009	388.083,79	-1.250.672,29	1.201.513,85
2010	-54.464,14	-1.305.136,43	1.351.596,16

Δήμος Μελίκης

Έτος	Καθαρά αποτελέσματα χρήσης Πλεόνασμα (έλλειμμα) χρήσης	Διάθεση αποτελεσμάτων Πλεόνασμα (έλλειμμα) εις Νέο	Αποσβέσεις
2007	-543.869,28	-2.236.336,80	651.441,13
2008	-86.795,39	-2.323.132,19	773.867,09
2009	-209.399,80	-2.532.531,99	956.884,28
2010	-713.351,61	-3.245.883,60	934.245,47

Δήμος Αντιγονιδών

Έτος	Καθαρά αποτελέσματα χρήσης Πλεόνασμα (έλλειμμα) χρήσης	Διάθεση αποτελεσμάτων Πλεόνασμα (έλλειμμα) εις Νέο	Αποσβέσεις
2007	-258.831,80	1.382.483,96	579.743,93
2008	-314.258,30	-1.696.748,26	599.035,39
2009	33.962,58	-1.662.779,68	655.438,43
2010	1.961.463,50	-298.683,82	666.383,93

Πηγή : Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών Δήμου Αλεξάνδρειας.

2.2.4.7. Συμπεράσματα για τα οικονομικά

Από μία πρώτη εξέταση της οικονομικής λειτουργίας και της οικονομικής κατάστασης των Δήμων Αλεξάνδρειας, Πλατέος, Μελίκης και Αντιγονιδών για τα έτη 2008, 2009 και 2010, παρά τους περιορισμούς (διαθέσιμων στοιχείων, χρόνου, διαφοροποίησης λογιστικής αποτύπωσης ανά Δήμο), καθώς και από την τρέχουσα οικονομική λειτουργία του νέου Δήμου, προκύπτουν τα κάτωθι συμπεράσματα:

- Σοβαρά προβλήματα (καταγραφής και διαχειριστικά) των οικονομικών στοιχείων παρουσιάζονται στον πρώην Δήμο Μελίκης –γεγονός που επιβαρύνει την ομαλή και έγκαιρη διεκπεραίωση της τρέχουσας εργασίας των Οικονομικών Υπηρεσιών, κυρίως του Λογιστηρίου.
- Δεν λειτουργούν αποθήκες και γενικότερα δεν υφίσταται σύστημα διαχείρισης αποθεμάτων-υλικών.
- Δεν γίνεται ενδελεχής κοστολόγηση των δραστηριοτήτων του Δήμου ακόμα και αυτών των ανταποδοτικών αγαθών και υπηρεσιών.
- Αξιοποιήθηκαν επαρκώς οι κρατικές επιχορηγήσεις και χρηματοδοτικοί πόροι από Επιχειρησιακά Προγράμματα του Γ' ΚΠΣ/ΕΣΠΑ, από τους πρώην Δήμους Αλεξάνδρειας και Πλατέος.
- Τα ίδια έσοδα των τεσσάρων Δήμων (τέλη – δικαιώματα, ακίνητης περιουσίας, κλπ.) κυμάνθηκαν σε σχετικά χαμηλά επίπεδα.
- Η τρέχουσα οικονομική λειτουργία του νέου Δήμου είναι, γενικά, σε καλό επίπεδο, ιδιαίτερα όσον αφορά το επίπεδο τήρησης των θεμάτων νομιμότητας των δαπανών.
- Η οικονομική λειτουργία πρέπει να αναβαθμιστεί στο τομέα της συγκέντρωσης - επεξεργασίας και παροχής πληροφορίας προς τα όργανα διοίκησης. Ειδικότερα στον τομέα του ταμειακού προγραμματισμού (αν και λειτουργεί ως ένα βαθμό) δεν αξιοποιούνται σύγχρονα χρηματοοικονομικά εργαλεία.
- Διαπιστώνεται ανάγκη εκπαίδευσης σε όλα τα αντικείμενα της οικονομικής λειτουργίας.
- Σε ορισμένα Γραφεία της Διεύθυνσης, παρατηρείται έλλειψη προσωπικού που λόγω της αδυναμίας προσλήψεων μπορεί να αντιμετωπιστεί μόνον με ορθότερη διαχείρισης-επανακατανομή του υπάρχοντος προσωπικού.

2.2.5. Νομικά Πρόσωπα Δήμου Αλεξάνδρειας

2.2.5.1. Οργανισμός Προσχολικής Αγωγής και Κοινωνικής Μέριμνας Δήμου Αλεξάνδρειας (ΝΠΔΔ)

Με την αριθ. 96/28-02-2011 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Αλεξάνδρειας που εγκρίθηκε με την αριθ. 2418/31-03-2011 απόφαση του Γ.Γ. Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας-Θράκης (ΦΕΚ Β.637/19-04-2011), συγχωνεύθηκαν σε ένα Νομικό Πρόσωπο υπό την επωνυμία «Οργανισμός Προσχολικής Αγωγής και Κοινωνικής Μέριμνας Δήμου Αλεξάνδρειας» (εφεξής ΟΠΑΚΟΜ χάριν συντομίας) τα παρακάτω Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου των καταργηθέντων Δήμων Αλεξανδρείας, Πλατέος, Μελίκης και Αντιγονιδών:

1. «Βρεφονηπιακοί Σταθμοί Δήμου Αλεξάνδρειας».
2. «Δημοτικός Παιδικός Σταθμός Πλατέος».
3. «Δημοτικός Παιδικός Σταθμός Μελίκης».
4. «Δημοτικός Παιδικός Σταθμός Δημοτικού Διαμερίσματος Σταυρού».
5. «Κέντρο Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων (ΚΑΠΗ) Δήμου Αλεξάνδρειας».
6. «Κέντρο Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων (ΚΑΠΗ) Δήμου Πλατέος».
7. «Κέντρο Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων (ΚΑΠΗ) Μελίκης», και
8. «Κέντρο Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων (ΚΑΠΗ) Δήμου Αντιγονιδών».

Στους σκοπούς του ΟΠΑΚΟΜ περιλαμβάνονται:

α) Η λειτουργία Παιδικών, Βρεφονηπιακών και Βρεφικών Σταθμών, με σκοπό την παροχή υπηρεσιών φύλαξης, φροντίδας, ημερήσιας διατροφής, διαπαιδαγώγησης και ψυχαγωγίας βρεφών και νηπίων εργαζόμενων γονέων, καθώς και πολύπλευρης νοητικής, συναισθηματικής, κοινωνικής και ψυχοσωματικής ανάπτυξης και προπαρασκευής νηπίων και βρεφών, με σκοπό τη φυσική μετάβαση τους από το οικογενειακό στο σχολικό περιβάλλον.

β) Η παροχή Προσχολικής Αγωγής με τις πλέον σύγχρονες παιδαγωγικές μεθόδους και επί πλέον ή πρόληψη και έγκαιρη παρέμβαση στη γνωστική-συναισθηματική ανάπτυξη των παιδιών προσχολικής ηλικίας.

γ) Η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των γονέων σε θέματα νοητικής και ψυχοκινητικής ανάπτυξης των παιδιών αλλά και των σχέσεων με τα παιδιά.

δ) Η εναρμόνιση και εξισορρόπηση της οικογενειακής με την επαγγελματική δραστηριότητα μέσω των υπηρεσιών φιλοξενίας και φροντίδας των παιδιών προσχολικής ηλικίας σε Παιδικούς και Βρεφονηπιακούς Σταθμούς.

ε) Η εφαρμογή προγραμμάτων προληπτικής ιατρικής και η πληροφόρηση των δημοτών για θέματα δημόσιας υγείας.

στ) Η λειτουργία Κέντρων Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων (ΚΑΠΗ) και η παροχή πολύπλευρων υπηρεσιών στους ηλικιωμένους που αφορούν ιδίως:

- Στη φροντίδα και παροχή συμβουλών για ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη.
- Στην εφαρμογή προγραμμάτων πρωτογενούς και δευτερογενούς πρόληψης (εμβολιασμοί, συμβουλές για την αποφυγή ατυχημάτων, ιατρικές εξετάσεις, κλπ), σε συνεργασία με την αρμόδια υπηρεσία του Δήμου.
- Στη πρόληψη βιολογικών, ψυχολογικών και κοινωνικών προβλημάτων των ηλικιωμένων ώστε να παραμείνουν αυτόνομα, ισότιμα και ενεργά μέλη του κοινωνικού συνόλου.
- Στην εξασφάλιση φυσιοθεραπευτικής αγωγής και περίθαλψης.
- Στη μέριμνα για συμμετοχή των μελών των ΚΑΠΗ σε προγράμματα επιμόρφωσης, διαλέξεις, ψυχαγωγικές εκδηλώσεις και εκδρομές, επισκέψεις σε Μουσεία, αρχαιολογικούς χώρους, ιαματικά λουτρά, κατασκηνώσεις, κλπ.
- Στη λειτουργία εντευκτηρίων (coffee-shop) όπου θα προσφέρονται στα μέλη των ΚΑΠΗ ροφήματα και αναψυκτικά σε τιμές κόστους, με σκοπό τη συνένωση και συντροφιά με άλλα μέλη.
- Στη διαφώτιση και η συνεργασία του ευρύτερου κοινού και των ειδικών φορέων σχετικά με τα προβλήματα και τις ανάγκες των ηλικιωμένων.
- Στην έρευνα θεμάτων σχετικά με τους ηλικιωμένους.

ζ) Η δημιουργία και λειτουργία:

- Μονάδας Κοινωνικής Μέριμνας.
- Δημοτικού Ιατρείου.
- Κέντρου Πρόληψης από εξαρτησιογόνες ουσίες.
- Προγράμματος υποστήριξης των νέων που έχουν παραβατική συμπεριφορά.

η) Η υλοποίηση του προγράμματος «βοήθεια στο σπίτι».

θ) Η συμμετοχή και συγχρηματοδότηση κατάρτισης και εκτέλεσης οποιασδήποτε κατηγορίας προγραμμάτων και μέτρων, εφόσον οι δράσεις τους ανάγονται στον τομέα της κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης, κατά το άρθρο 96 του Ν.3852/2010 όπως ισχύει.

ι) Ο σχεδιασμός και εφαρμογή προγραμμάτων ή συμμετοχή σε προγράμματα και δράσεις για την ένταξη αθίγγανων, παλιννοστούντων ομογενών, μεταναστών και προσφύγων στην κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική ζωή της τοπικής κοινωνίας.

ια) Η προώθηση και ανάπτυξη του εθελοντισμού και της κοινωνικής αλληλεγγύης με τη δημιουργία τοπικών δικτύων κοινωνικής αλληλεγγύης, εθελοντικών οργανώσεων και ομάδων εθελοντών που θα

δραστηριοποιούνται για την επίτευξη των στόχων και την υποβοήθηση του έργου της κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης του Δήμου.

ιβ) Η μέριμνα για τη στήριξη αστέγων και οικονομικά αδύνατων δημοτών, με την παροχή χρηματικών βοηθημάτων, ειδών διαβίωσης και περίθαλψης σε κατοίκους που αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα διαβίωσης.

ιγ) Η υλοποίηση συγχρηματοδοτούμενων πράξεων του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς για την Προγραμματική Περίοδο 2007-2013, που αφορούν σε δράσεις εναρμόνισης της οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού», στις οποίες ανάδοχος είναι το νομικό πρόσωπο.

ιδ) Η υλοποίηση συγχρηματοδοτούμενων πράξεων του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς για την Προγραμματική Περίοδο 2007-2013, που αφορούν σε «ενέργειες στήριξης ηλικιωμένων ατόμων που χρήζουν βοήθειας για την ενίσχυση της απασχολησιμότητας των εμμέσως ωφελούμενων ατόμων» και σε «ενέργειες ενίσχυσης της κοινωνικής συνοχής και βελτίωσης της ποιότητας ζωής ηλικιωμένων και ατόμων που χρήζουν κατ' οίκον βοήθειας» του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού», στις οποίες ανάδοχος είναι το νομικό πρόσωπο.

2.2.5.2. Σχολικές Επιτροπές Πρωτοβάθμιας & Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (ΝΠΔΔ)

Σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 102 και 103 του Ν.3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης-Πρόγραμμα Καλλικράτης» (ΦΕΚ Α' 87, 07-06-2010), το Δημοτικό Συμβούλιο Αλεξάνδρειας:

- Με την υπ' αριθμ. 100/2011 απόφασή του προχώρησε σε συγχώνευση των Σχολικών Επιτροπών όλων των Δημοτικών Σχολείων και Νηπιαγωγείων και στη σύσταση ενιαίου Ν.Π.Δ.Δ. Σχολικής Επιτροπής Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, με την επωνυμία «Σχολική Επιτροπή Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Δήμου Αλεξάνδρειας».
- Με την υπ' αριθμ. 101/2011 απόφασή του προχώρησε σε συγχώνευση των Σχολικών Επιτροπών όλων Γυμνασίων και Λυκείων και στη σύσταση ενιαίου Ν.Π.Δ.Δ. Σχολικής Επιτροπής Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, με την επωνυμία «Σχολική Επιτροπή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Δήμου Αλεξάνδρειας».

Σκοπός των ανωτέρω Νομικών Προσώπων είναι:

α) η διαχείριση των πιστώσεων που διατίθενται για την κάλυψη των δαπανών λειτουργίας των σχολείων (θέρμανσης, φωτισμού, ύδρευσης, αποχέτευσης, τηλεφώνου, αγοράς αναλώσιμων υλικών κλπ.).

β) η καταβολή της αμοιβής στις καθαρίστριες των σχολείων.

γ) η εκτέλεση έργων για την επισκευή και συντήρηση των σχολικών κτηρίων και του κάθε είδους εξοπλισμού τους.

δ) η υποβολή εισηγήσεων προς την αρμόδια διεύθυνση πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης για τον εφοδιασμό των σχολείων και της βιβλιοθήκης τους, με έπιπλα και εξοπλιστικά είδη από τον ΟΣΚ και με βιβλία από το Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων με βιβλία για τις αντίστοιχες σχολικές βιβλιοθήκες.

ε) η διαχείριση των εσόδων από την ενδεχόμενη εκμετάλλευση των σχολικών κυλικείων.

στ) η λήψη κάθε άλλου μέτρου, που κρίνεται αναγκαίο για τη στήριξη της διοικητικής λειτουργίας των σχολείων.

2.2.5.3. Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης Άρδευσης (ΔΕΥΑΑ)

Η Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης Άρδευσης (ΔΕΥΑΑ) του Δήμου Αλεξάνδρειας συστήθηκε δι' απορροφήσεως στη ΔΕΥΑ Αλεξάνδρειας των ΔΕΥΑ Πλατέος, Μελίκης και Αντιγονιδών.

Η ΔΕΥΑΑ Δήμου Αλεξάνδρειας διέπεται ως προς τη λειτουργία της από τις διατάξεις του Ν. 1069/1980 (ΦΕΚ 191 Α') «Περί κινήτρων δια την ίδρυσιν Επιχειρήσεων Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως», όπως ισχύει. Η Επιχείρηση αποτελεί ίδιο Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου ειδικού σκοπού, κοινωφελούς χαρακτήρα, διεπόμενη από τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας, εφ' όσον δεν ορίζεται διαφορετικά από το νόμο.

Περιοχή αρμοδιότητας της ΔΕΥΑΑ Δήμου Αλεξάνδρειας είναι οι περιοχές αρμοδιότητας των συγχωνευόμενων ΔΕΥΑ, δηλαδή η περιοχή που ορίζεται από τα γεωγραφικά όρια των πρώην δήμων και νυν δημοτικών ενοτήτων, Αλεξάνδρειας, Πλατέος, Μελίκης και Αντιγονιδών του Δήμου Αλεξάνδρειας. Έδρα της Επιχείρησης είναι η έδρα του Δήμου Αλεξάνδρειας Ημαθίας, δηλαδή η πόλη της Αλεξάνδρειας.

Σκοπός της ΔΕΥΑΑ Δήμου Αλεξάνδρειας είναι η άσκηση των πάσης φύσεως δραστηριοτήτων του κυκλώματος ύδρευσης, άρδευσης, αποχέτευσης, επεξεργασίας λυμάτων, τηλεθέρμανσης, φυσικού αερίου, εμφιάλωσης νερού και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας του Δήμου Αλεξάνδρειας.

Αντικείμενο της ΔΕΥΑΑ Δήμου Αλεξάνδρειας είναι η άσκηση όλων των αρμοδιοτήτων που αφορούν στο σχεδιασμό, μελέτη, κατασκευή, συντήρηση, εκμετάλλευση, διοίκηση και λειτουργία των δικτύων και των πάσης φύσεως εγκαταστάσεων, ύδρευσης, άρδευσης, αποχέτευσης ομβρίων και ακαθάρτων, επεξεργασίας λυμάτων και επαναχρησιμοποίησής τους και επεξεργασίας και αξιοποίησης ιλύος. Στο αντικείμενο της Επιχείρησης περιλαμβάνονται επίσης δυνητικά : (α) η μελέτη, κατασκευή, συντήρηση, εκμετάλλευση, διοίκηση και λειτουργία δικτύων τηλεθέρμανσης, (β) η μελέτη, κατασκευή, συντήρηση, εκμετάλλευση, επίβλεψη, διοίκηση και λειτουργία δικτύων φυσικού αερίου, σύμφωνα με την υπάρχουσα νομοθεσία, (γ) η εμφιάλωση και εμπορία νερού, και (δ) η διαχείριση, αξιοποίηση και εμπορία των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, που προέρχονται από τα αντικείμενα δραστηριότητας της επιχείρησης ή τις δραστηριότητες του δήμου, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Διοίκηση: Η ΔΕΥΑΑ Δήμου Αλεξάνδρειας διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο του οποίου τα μέλη, ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος ορίζονται, μαζί με τους αναπληρωτές τους, από το Δημοτικό Συμβούλιο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3 του Ν.1069/1980 και του άρθρου 255 του Ν.3463/2006 (ΚΔΚ). Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΔΕΥΑΑ Δήμου Αλεξάνδρειας, αποτελείται από έντεκα (11) μέλη, ως εξής:

- Τρεις (3) εκπροσώπους του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Αλεξάνδρειας εκ των οποίων ο ένας προέρχεται από τη μειοψηφία.
- Έναν (1) εκπρόσωπο των εργαζομένων στην Επιχείρηση, δεδομένου ότι αυτή απασχολεί περισσότερους από είκοσι (20) εργαζόμενους, που υποδεικνύεται από τη γενική τους συνέλευση. Στην περίπτωση που οι εργαζόμενοι της Επιχείρησης μειωθούν σε αριθμό μικρότερο των είκοσι (20) ατόμων, τη θέση στο Διοικητικό Συμβούλιο θα καταλαμβάνει ένας επιπλέον δημότης ή κάτοικος.
- Έναν (1) εκπρόσωπο παραγωγικού ή κοινωνικού φορέα της περιοχής του Δήμου Αλεξάνδρειας. Ο φορέας ορίζεται από το Δημοτικό Συμβούλιο και ο εκπρόσωπος του φορέα που συμμετέχει στο διοικητικό συμβούλιο από το αρμόδιο όργανο του φορέα.
- Έξι (6) δημότες ή κατοίκους του Δήμου Αλεξάνδρειας, που είναι χρήστες των υπηρεσιών της Επιχείρησης και έχουν πείρα ή γνώσεις σχετικές με τα αντικείμενα της Επιχείρησης.

Το Δημοτικό Συμβούλιο με την ίδια απόφασή του, ορίζει από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου τον Πρόεδρο και τον Αντιπρόεδρό του. Η Θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου ακολουθεί τη θητεία του Δημοτικού Συμβουλίου και λήγει με την εγκατάσταση του νέου Διοικητικού Συμβουλίου. Η Επιχείρηση εκπροσωπείται από τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου και σε περίπτωση κωλύματος ή απουσίας του από τον Αντιπρόεδρο. Το Διοικητικό Συμβούλιο ορίζει με απόφασή του το Γενικό Διευθυντή της Επιχείρησης.

Κεφάλαιο της ΔΕΥΑΑ του Δήμου Αλεξάνδρειας αποτελεί το σύνολο του κεφαλαίου των συγχωνευόμενων επιχειρήσεων. Στην περιουσία της Επιχείρησης ανήκουν όλα τα κινητά και ακίνητα στοιχεία των συγχωνευόμενων επιχειρήσεων, τα οποία συνθέτουν το όλο κύκλωμα ύδρευσης, άρδευσης, αποχέτευσης και επεξεργασίας λυμάτων τους (δίκτυα, αντλιοστάσια, εγκαταστάσεις, ακίνητα, εξοπλισμός, κλπ) και ειδικότερα το σύνολο των έργων ύδρευσης και αποχέτευσης της περιοχής της αρμοδιότητας της επιχείρησης, όλοι οι υπάρχοντες υπόνομοι και εγκαταστάσεις ύδρευσης και αποχέτευσης ακαθάρτων ή ομβρίων υδάτων, καθώς επίσης και όλοι οι υπόνομοι ή ανοικτοί αγωγοί και οι μονάδες επεξεργασίας πόσιμου ύδατος και υγρών αποβλήτων τα οποία εκτελέσθηκαν ή θα εκτελεσθούν με βάση μελέτες που εγκρίθηκαν ή θα εγκριθούν, οι εγκαταστάσεις ύδρευσης και αποχέτευσης.

Πόροι της ΔΕΥΑΑ του Δήμου Αλεξάνδρειας, είναι:

- Το ειδικό τέλος για τη μελέτη και κατασκευή έργων ύδρευσης και αποχέτευσης.
- Το ειδικό τέλος επί του εισοδήματος εξ' οικοδομών.
- Το τέλος σύνδεσης με το δίκτυο αποχέτευσης.
- Η δαπάνη διακλάδωσης και σύνδεσης με το δίκτυο ύδρευσης και αποχέτευσης.

- Το τέλος σύνδεσης με το δίκτυο ύδρευσης.
- Το τέλος χρήσεως υπονόμου.
- Η αξία του καταναλισκόμενου ύδατος.
- Η εγγύηση χρήσης υδρομετρητή.
- Η δαπάνη μετατόπισης αγωγών διακλαδώσεως και συνδέσεων ύδρευσης ή αποχέτευσης, υδρομετρητών ή άλλων συναφών εργασιών.
- Οι συνεισφορές τρίτων για κατά προτεραιότητα εκτέλεση έργων.
- Οι Επιχορηγήσεις του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων για τη μελέτη και κατασκευή έργων ύδρευσης και αποχέτευσης.
- Οι πρόσδοδοι από τη περιουσία ή το τίμημα από την εκποίηση της.
- Δάνεια, κληρονομίες, δωρεές και λοιπές επιχορηγήσεις.

Στους πόρους της ΔΕΥΑΑ Δήμου Αλεξάνδρειας, περιλαμβάνονται ακόμα:

- η χρέωση σύνδεσης με το δίκτυο τηλεθέρμανσης.
- τα εισπραττόμενα ποσά για τη δαπάνη μετατόπισης αγωγών και συνδέσεων τηλεθέρμανσης, εναλλακτών ή άλλων συναφών εργασιών.
- η αξία των καταναλισκόμενων θερμικών μονάδων.
- οι συνεισφορές τρίτων για εκτέλεση έργων τηλεθέρμανσης κατά προτεραιότητα.
- τα εισπραττόμενα ποσά για οποιαδήποτε απαραίτητη δαπάνη σχετική με τις προσφερόμενες υπηρεσίες από το αντικείμενο αυτό της επιχείρησης.
- το τέλος σύνδεσης με το δίκτυο φυσικού αερίου.
- τα εισπραττόμενα ποσά για τη δαπάνη μετατόπισης αγωγών και συνδέσεων του φυσικού αερίου ή άλλων εργασιών.
- η αξία του καταναλισκόμενου φυσικού αερίου.
- οι συνεισφορές τρίτων για εκτέλεση έργων φυσικού αερίου κατά προτεραιότητα.
- τα εισπραττόμενα ποσά για οποιαδήποτε απαραίτητη δαπάνη σχετική με τις προσφερόμενες υπηρεσίες από τα νέα αντικείμενα της επιχείρησης.
- τα έσοδα από την εμπορία εμφιαλωμένου νερού και των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.
- τα εισπραττόμενα ποσά για οποιαδήποτε δαπάνη ή προσφερόμενη υπηρεσία σχετική με την άσκηση του αντικειμένου της άρδευσης.
- έσοδα από την υλοποίηση προγραμματικών συμβάσεων με τρίτους φορείς.

2.2.5.4. Κοινωφελής Επιχείρηση Δήμου Αλεξάνδρειας (ΚΕΔΑ) [ΝΠΙΔ]

Με την 98/28-02-2011 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Αλεξάνδρειας, η οποία νομιμοποιήθηκε με την 2417/31-03-2011 εγκριτική απόφαση του Γ.Γ. της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας-Θράκης, που δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ Β' 757/06-05-2011, συστήθηκε στο Δήμο της Αλεξάνδρειας, βάσει των διατάξεων του άρθρου 254 του Ν.3463/2006 και του άρθρου 109 του Ν.3852/2010, νέα Κοινωφελής Επιχείρηση, υπό την επωνυμία «Κοινωφελής Επιχείρηση Δήμου Αλεξάνδρειας (Κ.Ε.Δ.Α.)», δια της συγχωνεύσεως των Επιχειρήσεων: α) «Κοινωφελής Δημοτική Επιχείρηση Αλεξάνδρειας (Κ.Δ.Ε.ΑΛ.)», β) «Κοινωφελής Επιχείρηση Δήμου Μελίκης», γ) «Κοινωφελής Επιχείρηση Δήμου Αντιγονιδών» και δ) «Κοινωφελής Επιχείρηση Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Περιβάλλοντος Δήμου Πλατέος».

Σκοπός της Κοινωφελούς Επιχείρησης Δήμου Αλεξάνδρειας, σύμφωνα με την δημοσιευθείσα στο ΦΕΚ συστατική πράξη αυτής (άρθρο 4), είναι:

«α) Η οργάνωση λειτουργιών και δραστηριοτήτων, καθώς και η παροχή υπηρεσιών συναφών η συνδεόμενων με τις αρμοδιότητες του Δήμου που αφορούν τους τομείς της Παιδείας και Δια Βίου Μάθησης, του Πολιτισμού, του Αθλητισμού και του Περιβάλλοντος (με εξαίρεση την καθαριότητα των κοινοχρήστων χώρων, την αποκομιδή των απορριμμάτων, τη δημιουργία και τη συντήρηση του πρασίνου, τη λειτουργία κοιμητηρίων και κέντρων αποτέφρωσης νεκρών).

β) Η οργάνωση δημοτικής συγκοινωνίας.

γ) Η εφαρμογή προγραμμάτων έρευνας και τεχνολογίας για την ανάπτυξη της περιοχής του Δήμου Αλεξάνδρειας.

Ειδικότερα, οι σκοποί της Κοινωφελούς Επιχείρησης είναι:

1. Η λειτουργία Κέντρων Δημιουργικών Απασχόλησης Παιδιών (ΚΔΑΠ).
2. Η υλοποίηση εκπαιδευτικών-επιμορφωτικών προγραμμάτων και δράσεων Δια Βίου Μάθησης και Εκπαίδευσης.
3. Η υλοποίηση προγραμμάτων για την ελληνική γλώσσα στους μετανάστες.
4. Η αξιοποίηση εθνικών και ευρωπαϊκών πόρων προς όφελος του Δήμου και της τοπικής κοινωνίας.
5. Η οργάνωση και λειτουργία δομών καθώς και η εφαρμογή υπηρεσιών για την ανάδειξη και προστασία του τοπικού πολιτισμού και των τοπικών καλλιτεχνών, την προβολή των πολιτιστικών αγαθών και των σύγχρονων πολιτιστικών έργων που παράγονται σε τοπικό επίπεδο, την εξοικείωση των πολιτών με τις Τέχνες και την ενίσχυση της συμμετοχής τους σε πολιτιστικές δραστηριότητες.
6. Η προώθηση τοπικών, εθνικών ή διεθνών συνεργασιών, συμπεριλαμβανομένων των πολιτιστικών ανταλλαγών, για την ανάδειξη πολιτιστικών και άλλων ενδιαφερόντων στοιχείων της περιοχής.
7. Η οργάνωση και λειτουργία Πολιτιστικών και Πνευματικών Κέντρων, Μουσείων, Πινακοθήκης, Κινηματογράφου, Θεάτρου, Φιλαρμονικών, Ωδείου, Σχολών και Εργαστηρίων Χορού, Εικαστικών, Φωτογραφίας, Ζωγραφικής, Γλυπτικής, κλπ.

8. Η ανάπτυξη της συνεργασίας με τους πολιτιστικούς φορείς, τα ερασιτεχνικά συγκροτήματα και την εκπαιδευτική κοινότητα του Δήμου, καθώς και η παροχή, με κάθε δυνατό τρόπο, ηθικής και υλικής βοήθειας και τεχνικής υποστήριξης, με στόχο την ενίσχυση της ερασιτεχνικής δημιουργίας και την διεύρυνση του πεδίου των πρωτοβουλιών και των παρεμβάσεων τους.
9. Η συγκέντρωση και καταγραφή των παραδοσιακών πληροφοριών και η οργάνωση και λειτουργία Λαογραφικού Μουσείου.
10. Η διοργάνωση συναυλιών, θεατρικών παραστάσεων και άλλων πολιτιστικών εκδηλώσεων.
11. Η ανάπτυξη του πολιτιστικού τουρισμού.
12. Η συμμετοχή σε Προγράμματα μαζικού αθλητισμού και η λειτουργία τμημάτων αθλητισμού και άθλησης.
13. Η λειτουργία αθλητικών κέντρων, γυμναστηρίων και δημοτικού κολυμβητηρίου.
14. Η εξασφάλιση της αναγκαίας αθλητικής υποδομής σε χώρους, εξοπλισμό και εγκαταστάσεις αθλητισμού και αναψυχής, η διοίκηση, διαχείριση και εκμετάλλευσή τους, η συνεργασία με τα αθλητικά σωματεία και τους λοιπούς φορείς του Αθλητισμού του Δήμου, η στήριξη των δραστηριοτήτων τους, η οργάνωση και λειτουργία ερασιτεχνικών αθλητικών τμημάτων, η διοργάνωση περιοδικών και ετήσιων ομαδικών ή ατομικών αθλημάτων και αγώνων μαζικών αθλημάτων, για την συμμετοχή των νέων και γενικότερα των κατοίκων της περιοχής του Δήμου σε αθλητικές δραστηριότητες και εκδηλώσεις και η προώθηση της συνεργασίας με άλλους αθλητικούς φορείς.
15. Η υλοποίηση τοπικών προγραμμάτων και δράσεων για την προστασία και αναβάθμιση του φυσικού, αρχιτεκτονικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος της περιοχής, στο πλαίσιο των εθνικών και ευρωπαϊκών πολιτικών.
16. Η προστασία και ορθολογική διαχείριση του περιβάλλοντος, των φυσικών πόρων και η εκπόνηση μελετών που έχουν σχέση με τον εμπλουτισμό και αξιοποίηση του πράσινου, τη διαχείριση του φυσικού και αστικού περιβάλλοντος, η ευαισθητοποίηση των δημοτών σε αντίστοιχα θέματα, η προώθηση περιβαλλοντικής επιμόρφωσης, η ενεργός συμμετοχή σε σχετικά προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η παροχή υπηρεσιών συμβούλου σε θέματα ρύπανσης, κυκλοφορίας και πρασίνου του Δήμου, η ανάπτυξη και προώθηση συνεργασιών με Πανεπιστημιακούς και Δημόσιους γενικά Οργανισμούς και Επιχειρήσεις Κοινής Ωφέλειας, καθώς και με άλλους Φορείς και ιδιώτες.
17. Η εκπόνηση και η εφαρμογή μελετών και προγραμμάτων, που προωθούν την αειφόρο και ισόρροπη ανάπτυξη, που εξασφαλίζουν την παραγωγική και κοινωνική συνοχή και διασφαλίζουν την προστασία του περιβάλλοντος στο σύνολο της περιοχής του Δήμου. Η ενημέρωση, ευαισθητοποίηση και κινητοποίηση των πολιτών του Δήμου για την προστασία και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος της περιοχής.
18. Η εκπόνηση, η συμμετοχή και η υλοποίηση προγραμμάτων προστασίας περιοχών Ramsar και Natura 2000, προστασίας της χλωρίδας, της άγριας πανίδας, κλπ.
19. Η λειτουργία Εργαστηρίου Ελέγχου Ρύπανσης Περιβάλλοντος στο Δήμο.

20. Η οργάνωση και λειτουργία δομών εθελοντισμού ή μη χαρακτήρα για την παροχή συνδρομής στην αρμόδια πυροσβεστική υπηρεσία για την αντιμετώπιση πυρκαγιών.
21. Η οργάνωση Δημοτικής Συγκοινωνίας.
22. Η λειτουργία Πάρκου Κυκλοφοριακής Αγωγής και η υλοποίηση προγραμμάτων που σχετίζονται με την κυκλοφοριακή αγωγή.
23. Η συμμετοχή και συγχρηματοδότηση κατάρτισης και εκτέλεσης οποιασδήποτε κατηγορίας προγραμμάτων και μέτρων, εφόσον οι δράσεις τους εμπίπτουν στους σκοπούς και τις αρμοδιότητες της Επιχείρησης και συμβάλλουν στην οικονομική και πολιτιστική ανάπτυξη, στην περιβαλλοντική προστασία και στην εν γένει βελτίωση της ποιότητας ζωής της τοπικής κοινωνίας, κατά το άρθρο 96 του Ν.3852/2010.
24. Η έκδοση και διανομή περιοδικού, εφημερίδας και άλλων εντύπων καθώς και ηλεκτρονικών μέσων, με αντικείμενο συναφές ή συνδεδεμένο με τους σκοπούς της Επιχείρησης.
25. Στους σκοπούς της Επιχείρησης περιλαμβάνεται, κατ' εξαίρεση, και η δυνατότητα άσκησης αρμοδιοτήτων του τομέα κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης, για: α) τη λειτουργία Ιατροκοινωνικού Κέντρου, με σκοπό την παροχή υπηρεσιών υποστήριξης και πολύπλευρης ιατροκοινωνικής φροντίδας σε ευπαθείς κοινωνικές ομάδες και β) την υλοποίηση προγράμματος παιδικού-βρεφονηπιακού σταθμού εφόσον η ίδρυση και λειτουργία του εντάσσεται στο πλαίσιο της συγχρηματοδοτούμενης από το ΕΣΠΑ πράξης «Εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής», λόγω των περιορισμών και του ειδικού καθεστώτος αδειοδότησης και λειτουργίας που διέπονται (Εγκύκλιος 24/οικ.9104/24-02-2011 Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης).
26. Οι ανωτέρω σκοποί της Επιχείρησης σε καμία περίπτωση δεν δύναται να είναι εμπορικοί αλλά είναι καθαρά κοινωφελείς.»

Η Κοινωφελής Επιχείρηση του Δήμου Αλεξάνδρειας, σύμφωνα με το άρθρο 259 παρ. 1 του Ν.3463/2006, κατάρτισε Διετές Πρόγραμμα Δράσης (2012-2013) στο οποίο περιλαμβάνονται:

- Η λειτουργία Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (ΚΔΑΠ).
- Η λειτουργία Πάρκου Κυκλοφοριακής Αγωγής.
- Η λειτουργία Δημοτικής Φιλαρμονικής και Χορωδιακών Συνόλων.
- Η διοργάνωση Πολιτιστικών Εκδηλώσεων.
- Η λειτουργία Δημοτικού Κινηματογράφου.
- Η ίδρυση, οργάνωση και λειτουργία Δημοτικού Ωδείου.
- Η ίδρυση και λειτουργία Καλλιτεχνικών Εργαστηρίων.
- Η λειτουργία του ανοιχτού Δημοτικού Κολυμβητηρίου Αλεξάνδρειας.
- Η υλοποίηση Προγραμμάτων «Άθλησης Για Όλους» (Μαζικός Αθλητισμός).
- Η λειτουργία του «Κέντρου Στήριξης Ρομά και Ευπαθών Ομάδων Δήμου Αλεξάνδρειας».

- Η λειτουργία του Βρεφικού Σταθμού Παλαιού Σκυλitsίου.
- Δράσεις ενημέρωσης-ευαισθητοποίησης για την προστασία του περιβάλλοντος.
- Η έκδοση ενημερωτικού εντύπου (Εφημερίδα), και
- Η έκδοση εντύπων με τοπικό ιστορικό-λαογραφικό περιεχόμενο.

Το συνολικό κόστος για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων που περιλαμβάνονται στο Διετές Πρόγραμμα Δράσης της Κοινωφελούς Επιχείρησης έχει υπολογιστεί σε 2.923.789,00 ευρώ, εκ των οποίων ποσό 1.469.289,00 ευρώ αποτελεί τη χρηματοδότηση του Δήμου.

ΕΝΟΤΗΤΑ 3 : ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

3.1. Γενικά

Η αξιολόγηση της κατάστασης της περιοχής και του εσωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου Αλεξάνδρειας προσεγγίζεται με τη χρήση της μεθόδου ανάλυσης S.W.O.T. (**S**trengths, **W**eaknesses, **O**pportunities, **T**hreats). Με τη συγκεκριμένη μέθοδο εντοπίζονται και καταγράφονται τα εσωτερικά δυνατά (strengths) και αδύνατα (weaknesses) σημεία του εξεταζόμενου «αντικειμένου» (οργανισμός, γεωγραφική περιοχή, κλπ.) τα οποία συσχετίζονται με τις ευκαιρίες (opportunities) και τις απειλές (threats) που προκύπτουν από το εξωτερικό περιβάλλον του, όπως είναι οι επιπτώσεις από την ασκούμενη πολιτική της Κυβέρνησης, της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα κράτη-μέλη, των Μνημονίων Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής (ΜΟΧΠ) που έχει υπογράψει η χώρα μας με την Ε.Ε. και το Δ.Ν.Τ., κ.ά.

Ο εντοπισμός των δυνατών και των αδυνάτων σημείων, των ευκαιριών και των απειλών αποτελεί βασικό εργαλείο για τη διατύπωση του στρατηγικού αναπτυξιακού σχεδιασμού, καθώς προσδιορίζονται κατηγορίες πιθανών στόχων στην αξιοποίηση των δυνατών σημείων και των ευκαιριών για τη δημιουργία συγκριτικού πλεονεκτήματος και στην αντιμετώπιση των αδυναμιών και των απειλών (κινδύνων) για την αποφυγή συγκριτικού μειονεκτήματος.

Στη συνέχεια παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της ανάλυσης SWOT για την υφιστάμενη κατάσταση τόσο της περιοχής όσο και του εσωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου Αλεξάνδρειας, προκειμένου, στο τέλος, να διατυπωθούν / καθοριστούν οι αναπτυξιακές προτεραιότητες για την περιοχή και το εσωτερικό περιβάλλον του Δήμου Αλεξάνδρειας, στην τριετία 2002-2014, με βάση τα κρίσιμα ζητήματα που προκύπτουν από την ανάλυση SWOT.

3.2. Αξιολόγηση υφιστάμενης κατάστασης της περιοχής του Δήμου

Για την αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης της περιοχής (εξωτερικό περιβάλλον) του Δήμου Αλεξάνδρειας, εντοπίζονται τα θέματα τοπικής υστέρησης / ανάπτυξης και γίνεται αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης σε κάθε θέμα.

Τα θέματα τοπικής ανάπτυξης / υστέρησης αντιστοιχούν στις τομεακές αρμοδιότητες των επιμέρους υπηρεσιών του Δήμου Αλεξάνδρειας και των Νομικών του Προσώπων, όπως αυτές καθορίζονται από την ισχύουσα νομοθεσία των ΟΤΑ και τα κανονιστικά πλαίσια (ΟΕΥ Δήμου, συστατικές πράξεις Νομικών Προσώπων, κλπ.) και ομαδοποιούνται στους ακόλουθους θεματικούς τομείς:

- Περιβάλλον και Ποιότητα Ζωής.

- Παιδεία – Πολιτισμός – Αθλητισμός.
- Υγεία – Κοινωνική Πολιτική – Εθελοντισμός.
- Τοπική Οικονομία και Απασχόληση.

Τα θέματα τοπικής ανάπτυξης καθορίστηκαν συνεκτιμώντας τις αρμοδιότητες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, τα χαρακτηριστικά και τις ανάγκες της περιοχής του Δήμου Αλεξάνδρειας, τα θεματικά αντικείμενα δραστηριοποίησης των υφιστάμενων υπηρεσιών και των Νομικών προσώπων του Δήμου, τις κατευθύνσεις και στοχεύσεις της Δημοτικής Αρχής, καθώς και τους περιορισμούς και τις αναπτυξιακές προτεραιότητες που υφίστανται σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο.

Συνοψίζοντας και ιεραρχώντας τα προβλήματα, προέκυψαν τα σημαντικά (στρατηγικής σημασίας) κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης / υστέρησης τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπίσει, στο μέτρο του δυνατού, ο Δήμος Αλεξάνδρειας κατά την τριετία 2012-2014, αξιοποιώντας τις δυνατότητες και ευκαιρίες προκειμένου να αντιμετωπίσει προβλήματα και περιορισμούς.

Προβλήματα και Περιορισμοί / Απειλές και Κίνδυνοι

Τα σημαντικότερα προβλήματα της περιοχής του Δήμου Αλεξάνδρειας σχετίζονται με:

• Την βαθιά οικονομική ύφεση της χώρας, που επηρεάζει αναπόφευκτα και την περιοχή
• Την Ανεργία, ιδιαίτερα μεταξύ των νέων και των γυναικών
• Τη μεγάλη εξάρτηση της τοπικής οικονομίας από τον πρωτογενή τομέα (γεωργία)
• Ελλείψεις σε υποδομές (περιβάλλοντος, ποιότητας ζωής, πολιτισμού, υγείας-πρόνοιας)
• Έλλειψη ελκυστικού επιχειρηματικού περιβάλλοντος και υποδοχέων Δευτερογενή/Τριτογενή Τομέα
• Συρρίκνωση/κλείσιμο μονάδων Μεταποίησης
• Έλλειψη φορέων οργάνωσης-διακίνησης-εμπορίας της αγροτικής παραγωγής
• Έλλειψη «ιδιαιτερής ταυτότητας» της πόλης-έδρας (Αλεξάνδρεια)
• Αδυναμία ανάδειξης του φυσικού πλούτου και πολιτισμικού αποθέματος της περιοχής
• Κατάργηση δημόσιων οργανισμών κοινής ωφέλειας που λειτουργούν στην περιοχή

Αναπτυξιακές Δυνατότητες και Προοπτικές / Ευκαιρίες

Οι αναπτυξιακές δυνατότητες και οι προοπτικές του Δήμου επηρεάζονται και καθορίζονται τόσο από εσωτερικό όσο και από το εξωτερικό του περιβάλλον. Ειδικά στην δύσκολη από κάθε άποψη συγκυρία, η εξασφάλιση σημαντικών κονδυλίων από διάφορα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα είναι μια πολύ σημαντική και πιθανότατα η μόνη διέξοδος για την ολοκλήρωση μέρους των βασικών έργων υποδομής που έχει ανάγκη η περιοχή.

Ειδικότερα, στις δυνατότητες και προοπτικές περιλαμβάνονται:

• Η θέση του Δήμου σε κύρια μεταφορικά δίκτυα της χώρας (οδικό, σιδηροδρομικό)
• Η γειτνίαση του Δήμου με το Πολεοδομικό Συγκρότημα της Θεσσαλονίκης
• Η διαφοροποίηση της ανάπτυξης του πρωτογενή τομέα, με νέες καλλιέργειες και μεθόδους
• Η αξιοποίηση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (φυσικό αέριο, γεωθερμία, βιομάζα)
• Η αξιοποίηση των οικοτόπων, των μνημείων και της παράδοσης

• Η χωροθέτηση και ανάπτυξη οργανωμένων υποδοχέων για βιομηχανία/βιοτεχνία/υπηρεσίες
• Το Αεροδρόμιο Αλεξάνδρειας, για χρήση ως Εμπορευματικού Αεροσταθμού
• Η εκπαίδευση και κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού (επένδυση στον άνθρωπο)

Στους επόμενους Πίνακες αποτυπώνονται συνοπτικά, σε ομάδες ανά θεματικό τομέα, τα κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης για τον Δήμο Αλεξάνδρειας.

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ : ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ

1. ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΣ – ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ & ΧΩΡΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ

Προβλήματα και Περιορισμοί	Δυνατότητες και Ευκαιρίες
- Έλλειψη σε Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια (πλην των Δημοτικών Ενοτήτων Αλεξάνδρειας και Πλατέος) και σε εργαλεία ελέγχου των χρήσεων γης και των χωρικών εξελίξεων στο σύνολο του Δήμου. - Ελλείψεις σε θεσμικούς, διοικητικούς και τεχνικούς μηχανισμούς και εργαλείων υλοποίησης του χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού. - Υποβάθμιση της αρχιτεκτονικής φυσιογνωμίας της περιοχής και της πολιτισμικής κληρονομιάς. - Συρρίκνωση φυσικών, οικολογικών και παραγωγικών πόρων και υπονόμευση των ευαίσθητων ισορροπιών και σημαντικών οικοσυστημάτων.	- Το επικαιροποιημένο πλαίσιο του Οργανισμού Ρυθμιστικού Θεσσαλονίκης. - Η ανάδειξη αξιόλογων μνημείων, αρχαιολογικών χώρων και κτιρίων - Η αξιοποίηση των χρηματοδοτούμενων προγραμμάτων του ΕΣΠΑ στον τομέα του χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού.

Κρίσιμα Ζητήματα Τοπικής Ανάπτυξης

- ➡ Εκπόνηση ΓΠΣ σε επίπεδο διευρυμένου Δήμου.
- ➡ Εκπόνηση πολεοδομικών μελετών, ρυμοτομικών σχεδίων και πράξεων εφαρμογής, μετά από ιεράρχιση αναγκών.
- ➡ Χωροθέτηση και ανάπτυξη οργανωμένων υποδοχέων δραστηριοτήτων του Δευτερογενή και Τριτογενή Τομέα.
- ➡ Αποτύπωση αγροκτημάτων.
- ➡ Αναπλάσεις – ανάδειξη οικισμών και στοιχείων τοπικής κληρονομιάς – κοινόχρηστων χώρων.

2. ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Προβλήματα και Περιορισμοί	Δυνατότητες και Ευκαιρίες
Ανθρωπογενείς πιέσεις, ρύπανση και υποβάθμιση στα φυσικά οικοσυστήματα.	Αξιοποίηση του ΕΣΠΑ για έργα και δράσεις προστασίας και ανάδειξης του φυσικού

• Σημειακές ρυπάνσεις από βιομηχανική δραστηριότητα και εκτεταμένη ρύπανση από αγροχημικά (φυτοφάρμακα-λιπάσματα). • Έλλειψη διαχείρισης υδατικού δυναμικού – σπατάλη υδάτινων πόρων, ιδιαίτερα στη γεωργία.	περιβάλλοντος. • Προστασία ποτάμιων οικοσυστημάτων και ζώνης δέλτα Λουδία-Αλιάκμονα, με δυνατότητες ανάπτυξης ήπιων δραστηριοτήτων οικότουρισμού. • Λήψη μέτρων διαχείρισης των υδατικών πόρων, στα πλαίσια των εκπονούμενων σχεδίων διαχείρισης (Διαμέρισμα Δυτικής Μακεδονίας, Διαμέρισμα Κεντρικής Μακεδονίας).
---	--

Κρίσιμα ζητήματα Τοπικής Ανάπτυξης

- ➔ Δημιουργία Πάρκου Οικοτουρισμού και Αναψυχής.
- ➔ Χρήση ήπιων μεθόδων για την προστασία της γεωργικής παραγωγής – Διαχείριση κενών συσκευασιών αγροχημικών.
- ➔ Δράσεις ενημέρωσης-ευαισθητοποίησης για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος.

3. ΔΟΜΗΜΕΝΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Προβλήματα και Περιορισμοί	Δυνατότητες και Ευκαιρίες
•	•

Κρίσιμα ζητήματα Τοπικής Ανάπτυξης

- ➔ Αστικές Αναπλάσεις.

4. ΕΝΕΡΓΕΙΑ – ΦΥΣΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ – ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ Α.Π.Ε.

Προβλήματα και Περιορισμοί	Δυνατότητες και Ευκαιρίες
• Έλλειψη οικονομικών πόρων, οργανωτικής και επιχειρησιακής δομής για την αξιοποίηση και εκμετάλλευση των ΑΠΕ. • Έλλειψη Φορέα Παροχής Φυσικού Αερίου, για την εκμετάλλευση του υπάρχοντος δικτύου για αστική χρήση. • Μη αξιοποίηση της παραγόμενης βιομάζας από τη γεωργία και την κτηνοτροφία.	• Αξιοποίηση του ΕΣΠΑ για έργα αξιοποίησης και χρήσης ΑΠΕ. • Ύπαρξη εκμεταλλεύσιμου Γεωθερμικού δυναμικού.

Κρίσιμα ζητήματα Τοπικής Ανάπτυξης	
➡ Αξιοποίηση Γεωθερμίας και Βιομάζας. ➡ Αξιοποίηση υποβαθμισμένων δημοτικών αγροτεμαχίων για την ανάπτυξη Φ/Β Σταθμών.	

5. ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ – ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ	
Προβλήματα και Περιορισμοί	Δυνατότητες και Ευκαιρίες
• Έλλειψη (μόνιμου και με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου) εργατοτεχνικού και ανειδίκευτου προσωπικού στην Υπηρεσία Καθαριότητας του Δήμου. • Ανυπαρξία εξειδικευμένου επιστημονικού προσωπικού για το σχεδιασμό και την εφαρμογή ολοκληρωμένης πολιτικής του Δήμου στους τομείς της καθαριότητας, ανακύκλωσης και διαχείρισης των δημοτικών αποβλήτων. • Αδυναμία στελέχωσης των Τμημάτων και Γραφείων της Διεύθυνσης Καθαριότητας, Ανακύκλωσης και Πρασίνου, λόγω έλλειψης προσωπικού. • Ανεξέλεγκτη διάθεση ογκωδών απορριμμάτων και μπαζών, που εν μέρει οφείλεται και στην έλλειψη ανάλογης οργανωμένης δημοτικής υπηρεσίας. • Υψηλό κόστος αποκομιδής απορριμμάτων. • Ελλιπής οργάνωση, λειτουργία και διαχείριση του υφιστάμενου προγράμματος ανακύκλωσης. • Ανυπαρξία μέριμνας για τη συλλογή και διαχείριση των κενών συσκευασιών φυτοφαρμάκων. • Έλλειψη περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης των κατοίκων.	• Εφαρμογή προγράμματος μείωσης της παραγόμενης ποσότητας απορριμμάτων ανά κάτοικο. • Τροποποίηση και εμπλουτισμός διατάξεων του Κανονισμού Καθαριότητας, με έμφαση στην εφαρμογή του. • Βελτίωση της απόδοσης του συστήματος αποκομιδής των απορριμμάτων, μέσω της ορθολογικής χωροθέτησης κάδων και εφαρμογής σύγχρονης τεχνολογίας στα δρομολόγια των απορριμματοφόρων. • Σύναψη συνεργασιών με το σύνολο των ιδιωτικών εταιρειών του Εναλλακτικού Συστήματος Ανάκυκλωσης. • Κομποστοποίηση και αξιοποίηση πράσινων απορριμμάτων. • Υιοθέτηση καλών πρακτικών και εμπειρίας άλλων Δήμων στον τομέα της διαχείρισης των απορριμμάτων. • Χρηματοδότηση από το ΕΣΠΑ έργων αποκατάστασης ανενεργών ΧΑΔΑ, κατασκευής ΣΜΑ και καινοτόμων δράσεων για την ολοκληρωμένη διαχείριση των απορριμμάτων.
Κρίσιμα ζητήματα Τοπικής Ανάπτυξης	
➡ Μείωση του όγκου των παραγόμενων απορριμμάτων. ➡ Βελτίωση του επιπέδου καθαριότητας, με τα υφιστάμενα μέσα (εξοπλισμός, προσωπικό). ➡ Λειτουργία ΣΜΑ Δήμου Αλεξάνδρειας. ➡ Κατασκευή ΧΥΤΥ σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας ή χρήση ΧΥΤΑ/ΧΥΤΥ άλλης Περιφερειακής Ενότητας για τη διάθεση των απορριμμάτων.	

6. ΠΡΑΣΙΝΟ

Προβλήματα και Περιορισμοί	Δυνατότητες και Ευκαιρίες
• Έλλειψη φροντίδας και περιποίησης του υπάρχοντος πρασίνου, λόγω έλλειψης προσωπικού. • Απουσία σχεδιασμού για τη συντήρηση και την ανανέωση του πρασίνου.	• Αξιοποίηση εθελοντών και τοπικών φορέων, για τη συντήρηση του πρασίνου. •

Κρίσιμα ζητήματα Τοπικής Ανάπτυξης

- ➡ Συντήρηση χώρων πρασίνου, αναβάθμιση χώρων πρασίνου και δημιουργία νέων.
- ➡ Ανάπτυξη εθελοντικών δράσεων, σε συνεργασία με Σχολεία και τοπικούς φορείς.

7. ΥΔΡΕΥΣΗ – ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ

Προβλήματα και Περιορισμοί	Δυνατότητες και Ευκαιρίες
• Έλλειψη οικονομικών πόρων για την κατασκευή σχετικών έργων υποδομής, κυρίως στον τομέα της αποχέτευσης. • Προβλήματα ποιότητας νερού ορισμένων γεωτρήσεων. • Μη αξιοποίηση/επανάχρηση λυματολάσπης ΜΕΛ Αλεξάνδρειας. • Ελλείψεις ορισμένων οικισμών του Δήμου σε δίκτυο ύδρευσης. • Κακή λειτουργία, συντήρηση και διαχείριση του δικτύου ύδρευσης. • Έλλειψη προσωπικού στη ΔΕΥΑΑ του Δήμου.	• Αξιοποίηση του ΕΣΠΑ για την κατασκευή δικτύων αποχέτευσης σε οικισμούς, καθώς και ΜΕΛ όπου και εφόσον απαιτείται. •

Κρίσιμα ζητήματα Τοπικής Ανάπτυξης

- ➡ Κατασκευή δικτύων αποχέτευσης και ΜΕΛ σε οικισμούς του Δήμου.
- ➡ Βελτιστοποίηση των μεθόδων ελέγχου, λειτουργίας, συντήρησης και διαχείρισης των δικτύων ύδρευσης.
- ➡ Κατασκευή δικτύων ύδρευσης στους οικισμούς που δεν διαθέτουν.
- ➡ Αξιοποίηση / επανάχρηση λυματολάσπης ΜΕΛ Αλεξάνδρειας.
- ➡ Ενδελεχής έλεγχος των φυσικοχημικών και μικροβιολογικών παραμέτρων ποιότητας του πόσιμου νερού.

8. ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ – ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ

Προβλήματα και Περιορισμοί	Δυνατότητες και Ευκαιρίες
----------------------------	---------------------------

- Υποβάθμιση σιδηροδρομικών σταθμών Αλεξάνδρειας και Πλατέος.
- Μη εφαρμογή προβλέψεων συγκοινωνιακής μελέτης στην πόλη της Αλεξάνδρειας.
- Έλλειψη τακτικής ενδοδημοτικής συγκοινωνίας.
- Κακή κατάσταση σε σημεία του οδικού δικτύου (Π.Ε.Ο. Θεσ/νίκης-Αλεξάνδρειας-Βέροιας, κ.ά.)

- Ανάπτυξη Προαστιακού Σιδηροδρόμου.
- Χρήση του στρατιωτικού Αεροδρομίου Αλεξάνδρειας, για εμπορευματικούς σκοπούς (μεταφορά αγροτικών προϊόντων στο εξωτερικό).

Κρίσιμα ζητήματα Τοπικής Ανάπτυξης

- ➔ Προαστιακός Σιδηρόδρομος.
- ➔ Ρυθμίσεις κυκλοφορίας στην πόλη της Αλεξάνδρειας.
- ➔ Νέα χωροθέτηση του ΚΤΕΛ, εκτός κέντρου Πόλης.
- ➔ Κατασκευή Ποδηλατόδρομων.
- ➔ Βελτίωση οδικού δικτύου.

9. ΛΟΙΠΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΑ

Προβλήματα και Περιορισμοί

•

Δυνατότητες και Ευκαιρίες

•

Κρίσιμα ζητήματα Τοπικής Ανάπτυξης

➔

10. ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ – ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Προβλήματα και Περιορισμοί

•

Δυνατότητες και Ευκαιρίες

•

Κρίσιμα ζητήματα Τοπικής Ανάπτυξης

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ : ΠΑΙΔΕΙΑ – ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ – ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

1. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ & ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ

Προβλήματα και Περιορισμοί	Δυνατότητες και Ευκαιρίες
- Εξαιρετικά ασταθές και απρόβλεπτο εξωτερικό περιβάλλον – Συνεχείς μεταρρυθμίσεις του Εκπαιδευτικού συστήματος με αμφίβολη αποτελεσματικότητα. - Περιοσμένη κρατικών δαπανών για την Παιδεία. - Μείωση επιχορηγήσεων για τις λειτουργικές δαπάνες των Σχολείων. - Καταργήσεις-συγχωνεύσεις Σχολικών Μονάδων. - Ανάγκη κατασκευής νέων Σχολικών Μονάδων στην πόλη της Αλεξάνδρειας. - Ανάγκη προσθήκης αιθουσών σε υφιστάμενα Σχολικά συγκροτήματα που παρουσιάζουν σχετικές ελλείψεις. - Έλλειψη δομών και προγραμμάτων Δια Βίου Μάθησης στην περιοχή του Δήμου.	- Αξιοποίηση προγραμμάτων του ΕΣΠΑ για την ανέγερση νέων Σχολικών Μονάδων στην πόλη της Αλεξάνδρειας, καθώς και για την προσθήκη αιθουσών σε Σχολεία του Δήμου που αντιμετωπίζουν σχετική έλλειψη. - Βελτίωση υλικοτεχνικής υποδομής των Σχολείων, μέσα από προγράμματα του ΕΣΠΑ. - Εφαρμογή προγραμμάτων Δια Βίου Μάθησης στην περιοχή του Δήμου Αλεξάνδρειας, μέσω της αξιοποίησης πόρων του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού». - Αναβάθμιση της λειτουργίας του Σχολείου Δεύτερης Ευκαιρίας στο Δήμο Αλεξάνδρειας.

Κρίσιμα ζητήματα Τοπικής Ανάπτυξης

- ➔ Επέκταση και βελτίωση σχολικής στέγης.
- ➔ Επαρκής χρηματοδότηση για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών των σχολείων.
- ➔ Αξιοποίηση συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων σε δράσεις Δια Βίου Μάθησης.

2. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Προβλήματα και Περιορισμοί	Δυνατότητες και Ευκαιρίες
- Έλλειψη κατάλληλων δημοτικών χώρων για την ανάπτυξη Πολιτιστικών δραστηριοτήτων. - Έλλειψη συνολικού σχεδιασμού και πολιτιστικής πολιτικής για την ανάδειξη και προβολή του μνημειακού αποθέματος και της πολιτισμικής παράδοσης της περιοχής.	- Ολοκλήρωση και λειτουργική αξιοποίηση του «Πνευματικού-Πολιτιστικού Κέντρου» Αλεξάνδρειας. - Υλοποίηση του Διετούς Προγράμματος Δράσης (2012-2013) της ΚΕΔΑ στον τομέα του Πολιτισμού. - Αξιοποίηση Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του

- Έλλειψη οικονομικών πόρων για τη διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων, χρονικά κατανεμημένων σε όλη τη διάρκεια του έτους και σε όλες τις Δημοτικές Ενότητες του Δήμου.

ΕΣΠΑ που χρηματοδοτούν δράσεις Πολιτισμού.

- Συνεργασία του Δήμου και της ΚΕΔΑ με τους Πολιτιστικούς και Λαογραφικούς Συλλόγους της περιοχής, για την ανάπτυξη κοινών δράσεων στον τομέα του Πολιτισμού.
- Αξιοποίηση δημοτικών κτηρίων και εγκαταστάσεων (δημοτικά/κοινοτικά καταστήματα, παλαιά σχολεία) στον τομέα του Πολιτισμού.
- Συνεργασία του Δήμου και της ΚΕΔΑ με μελετητές της τοπικής ιστορίας και λαογραφίας.
- Συνεργασία του Δήμου και της ΚΕΔΑ με άλλους Πολιτιστικούς Φορείς του Νομού Ημαθίας και της Θεσσαλονίκης.

Κρίσιμα ζητήματα Τοπικής Ανάπτυξης

- ➔ Προστασία, ανάδειξη και αξιοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς.
- ➔ Εξεύρεση πόρων για συντήρηση, ανάδειξη και αξιοποίηση μνημείων και πολιτιστικών πόρων.
- ➔ Υλοποίηση Διετούς Προγράμματος Δράσης της ΚΕΔΑ, κυρίως για τη δημιουργία μόνιμων πολιτιστικών δομών.

3. ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Προβλήματα και Περιορισμοί

- Έλλειψη επαρκών οικονομικών πόρων για τη συντήρηση των υπαρχόντων αθλητικών υποδομών.
-

Δυνατότητες και Ευκαιρίες

- Αναβάθμιση – επέκταση υποδομής και λειτουργική ολοκλήρωση του ανοιχτού Δημοτικού Κολυμβητηρίου της Αλεξάνδρειας.
-

Κρίσιμα ζητήματα Τοπικής Ανάπτυξης

- ➔ Επανεξέταση του τρόπου λειτουργίας των υπαρχουσών αθλητικών υποδομών και ορθή αξιοποίηση των διαθέσιμων ανθρώπινων και υλικών πόρων – Σχεδιασμός και ανάπτυξη τοπικής πολιτικής στον τομέα του Αθλητισμού.
- ➔ Στήριξη των Αθλητικών Σωματείων του Δήμου και συνεργασία για τη διοργάνωση αγώνων και αθλητικών εκδηλώσεων.
- ➔ Βελτίωση αθλητικών υποδομών (Κολυμβητήριο, Δημοτικό Στάδιο Αλεξάνδρειας, Παλαιοχωρίου, κ.ά.).
- ➔ Υλοποίηση Προγραμμάτων Μαζικού Αθλητισμού.

4. ΝΕΟΛΑΙΑ

Προβλήματα και Περιορισμοί

Δυνατότητες και Ευκαιρίες

- Έλλειψη πολιτιστικών δραστηριοτήτων και δομών ανάπτυξης της δημιουργικότητας των νέων.
-

- Ανάπτυξη συνεργασίας με τη ΓΓΝΓ.
- Αποστολές νέων σε άλλες περιοχές της χώρας και στο εξωτερικό, για απόκτηση εμπειρίας και συμμετοχή σε διάφορες δράσεις.

Κρίσιμα ζητήματα Τοπικής Ανάπτυξης

- ➔ Λειτουργία Τοπικού Συμβουλίου Νέων.
- ➔ Αξιοποίηση προγραμμάτων ΓΓΝΓ και Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- ➔ Δημιουργία χώρου συνάντησης – δημιουργικής έκφρασης και δημιουργίας των νέων.

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ : ΥΓΕΙΑ – ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ – ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΣ

1. ΠΡΟΛΗΨΗ & ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΥΓΕΙΑΣ – ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ

Προβλήματα και Περιορισμοί

- Έλλειψη οικονομικών πόρων για την Υγεία.
-

Δυνατότητες και Ευκαιρίες

- Αξιοποίηση του ΕΣΠΑ για την αναβάθμιση του Κέντρου Υγείας Αλεξάνδρειας και Περιφερειακών Ιατρείων.
- Χρήση σύγχρονων τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνίας, στην πρόληψη υγείας.
- Στενότερη συνεργασία του Δήμου με το Διαδημοτικό Δίκτυο Υγείας και άλλες δομές Υγείας.

Κρίσιμα ζητήματα Τοπικής Ανάπτυξης

- ➔ Αναβάθμιση Κ.Υ. Αλεξάνδρειας και Περιφερειακών Ιατρείων.

2. ΜΕΡΙΜΝΑ ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΚΑΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

Προβλήματα και Περιορισμοί

- Εξαιρετικά ασταθές και απρόβλεπτο εξωτερικό περιβάλλον.
- Μείωση κρατικών επιχορηγήσεων.
- Αναστολή και περιορισμός προσλήψεων προσωπικού.

Δυνατότητες και Ευκαιρίες

- Αξιοποίηση συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων σε δράσεις υποστήριξης παιδιών και εργαζόμενων γονέων.
- Ανάπτυξη του Εθελοντισμού.
-

Κρίσιμα ζητήματα Τοπικής Ανάπτυξης

3. ΜΕΡΙΜΝΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΙΤΗ ΗΛΙΚΙΑ

Προβλήματα και Περιορισμοί	Δυνατότητες και Ευκαιρίες
- Εξαιρετικά ασταθές και απρόβλεπτο εξωτερικό περιβάλλον. - Μείωση κρατικών επιχορηγήσεων. - Αναστολή και περιορισμός προσλήψεων προσωπικού. - Αβεβαιότητα ως προς το μέλλον και τη βιωσιμότητα του χρηματοδοτούμενου προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι».	- Αξιοποίηση συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων σε δράσεις υποστήριξης της τρίτης ηλικίας. - Ανάπτυξη του Εθελοντισμού.

Κρίσιμα ζητήματα Τοπικής Ανάπτυξης

- ➔ Διασφάλιση συνέχισης της λειτουργίας κοινωνικών δομών και αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών.
- ➔ Ευαισθητοποίηση του πληθυσμού – Ανάπτυξη Εθελοντισμού.
- ➔ Διεξαγωγή κοινωνικής έρευνας, έγκαιρος σχεδιασμός και τεκμηριωμένη εφαρμογή προγραμμάτων για την τρίτη ηλικία.
- ➔ Ανάπτυξη διαδικασιών συντονισμού, παρακολούθησης και αποτίμησης της λειτουργίας των κοινωνικών υποδομών και υπηρεσιών της περιοχής σε σχέση με τις ανάγκες της τρίτης ηλικίας.

4. ΣΤΗΡΙΞΗ ΕΥΠΑΘΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΟΜΑΔΩΝ

Προβλήματα και Περιορισμοί	Δυνατότητες και Ευκαιρίες
- Μείωση κρατικών επιχορηγήσεων. - Αναστολή και περιορισμός προσλήψεων προσωπικού.	Αξιοποίηση συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων, για την ανάπτυξη σχετικών δράσεων.

Κρίσιμα ζητήματα Τοπικής Ανάπτυξης

- ➔ Λειτουργία Ιατροκοινωνικού Κέντρου Αλεξάνδρειας.
- ➔ Δημιουργία Κοινωνικού Παντοπωλείου.

5. ΙΣΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ

Προβλήματα και Περιορισμοί	Δυνατότητες και Ευκαιρίες
•	•

Κρίσιμα ζητήματα Τοπικής Ανάπτυξης

6. ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΣ – ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ

Προβλήματα και Περιορισμοί	Δυνατότητες και Ευκαιρίες
•	•

Κρίσιμα ζητήματα Τοπικής Ανάπτυξης

- ➔ Ανάπτυξη Εθελοντισμού.
- ➔ Δημιουργία Κοινωνικού Παντοπωλείου.
- ➔ Μείωση φόρων και τελών σε ΑΜΕΑ.

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ : ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

1. ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ

Προβλήματα και Περιορισμοί	Δυνατότητες και Ευκαιρίες
• Μη αξιοποίηση της πλούσιας αγροτικής παραγωγής με υψηλής ποιότητας επώνυμα αγροτικά προϊόντα. • Έλλειψη Συνεταιρισμών.	• Γεωργικοί πόροι- Δυνατότητες εκσυγχρονισμού γεωργίας. • Μεγάλο μέγεθος παραδοσιακής γεωργίας. • Παραγωγή υψηλής ποιότητας παραδοσιακών αγροτικών προϊόντων .

	• Παραγωγής βιολογικών προϊόντων. • Υδατοκαλλιέργεια - Οστρακοκαλλιέργεια. • Ενίσχυση και συμπλήρωση του αγροτικού εισοδήματος μέσω υιοθέτησης των κατάλληλων πρακτικών μεταποίησης, συσκευασίας και διαδικασιών προώθησης των παραδοσιακών προϊόντων . • Μεγαλύτερη έμφαση στην παραγωγή ποιοτικών και πιστοποιημένων προϊόντων. • Κτηνοτροφικό πάρκο.
--	---

Κρίσιμα ζητήματα Τοπικής Ανάπτυξης

- ➔ Διαφοροποίηση γεωργικού προϊόντος.
- ➔ Εκπαίδευση – κατάρτιση αγροτών.

2. ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ – ΕΜΠΟΡΙΟ – ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Προβλήματα και Περιορισμοί	Δυνατότητες και Ευκαιρίες
• Οικονομική κρίση. • Μείωση εισοδήματος και αγοραστικής δύναμης των καταναλωτών. • Διαρθρωτικές αδυναμίες εμπορίου. • Διαρθρωτικές αδυναμίες και πιέσεις στη μεταποίηση. • Έλλειψη υποδομών στις μεταφορές . • Απουσία βιομηχανικών υποδομών ΒΙΟΠΑ. • Ευκαιριακή και άναρχη οργάνωση του συνόλου των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων. • Επιχειρηματικότητα βασισμένη στην αυτοαπασχόληση. • Η μειωμένη ανταγωνιστικότητα της περιοχής ως προς τις προσφερόμενες υπηρεσίες και ευκαιρίες κυρίως στο Δευτερογενή και Τριτογενή Τομέα. • Οι ανταγωνιστικές δράσεις άλλων περιοχών της ευρύτερης περιφέρειας.	• Δυνατότητες ανάπτυξης του Δευτερογενή και Τριτογενή τομέα . • Δημιουργία οργανωμένων υποδομών επιχειρήσεων και διαμετακόμισης . •

Κρίσιμα ζητήματα Τοπικής Ανάπτυξης

- ➡ Χωροθέτηση – ανάπτυξη υποδοχέων για τον Δευτερογενή και Τριτογενή Τομέα.

3. ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

Προβλήματα και Περιορισμοί	Δυνατότητες και Ευκαιρίες
- Υψηλά ποσοστά ανεργίας, ιδιαίτερα στις κατηγορίες πτυχιούχων, νέων και γυναικών. - Προτιμούνται «διαπροσωπικά δίκτυα» για την εξεύρεση προσωπικού από εργοδότες και αναζήτηση εργασίας από ανέργους, παρά οι θεσμοθετημένοι φορείς (π.χ. ΟΑΕΔ) λόγω και της αναξιοπιστίας ή/και της αναποτελεσματικότητάς τους. - Δεν προτιμούνται ούτε προωθούνται ευέλικτες μορφές εργασίας, όπως η μερική απασχόληση. - Μείωση των απασχολούμενων στο πρωτογενή και δευτερογενή τομέα παραγωγής λόγω της ανάπτυξης της περιοχής στον βιομηχανικό τομέα. - Υψηλά επίπεδα εποχιακής απασχόλησης. - Κίνδυνος εγκατάλειψης της περιοχής από τους νέους που δεν βρίσκουν εργασία (εσωτερική μετανάστευση). - Η επιδότηση ανέργων δεν αποτελεί ιδιαίτερα ισχυρό κίνητρο πρόσληψης από τις τοπικές επιχειρήσεις. - Η πλειονότητα των επιχειρήσεων είναι μικρές ατομικές χωρίς δυνατότητες ή προοπτικές εξέλιξης και οικονομικής επέκτασης. - Προβλήματα βιωσιμότητας των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων. - Μικρός έως ανύπαρκτος αριθμός νεοϊδρυόμενων επιχειρήσεων. - Κλείσιμο μικρομεσαίων, μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων. - Ανυπαρξία δομών υποστήριξης με στόχο την ενίσχυση της απασχόλησης. - Η στασιμότητα εξέλιξης του πληθυσμού. - Έλλειψη υποστήριξης και ενημέρωσης για την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας.	- Δημιουργία ενός εξειδικευμένου δικτύου πληροφόρησης από την τοπική αυτοδιοίκηση, σε συνεργασία με τους ήδη υπάρχοντες θεσμοθετημένους φορείς. - Λειτουργία καταγραφής της απασχόλησης και της ανεργίας καθώς και σύστημα παρακολούθησης της τοπικής οικονομίας και επιχειρηματικότητας, από την τοπική αυτοδιοίκηση, σε συνεργασία με τους ήδη υπάρχοντες θεσμοθετημένους φορείς. - Δυνατότητα οικονομικής ανάπτυξης μέσω επενδύσεων στην τοπική αγορά. - Εκπόνηση και υλοποίηση σχεδίων δράσης για την προώθηση της απασχόλησης μέσα από κοινοτικά προγράμματα. - Σύνδεση της προσφερόμενης κατάρτισης (ΚΕΚ) με ειδικότητες που παρουσιάζουν ζήτηση στην τοπική αγορά εργασίας. - Προώθηση ευέλικτων μορφών εργασίας μέσω ισχυρών κινήτρων επιδότησης προς τους επιχειρηματίες. - Καταπολέμηση του εργασιακού αποκλεισμού των κοινωνικά ευπαθών ομάδων μέσα από τον σχεδιασμό ειδικών προγραμμάτων συνεχούς ενημέρωσης των τοπικών επιχειρηματιών και επιδότησης τους από το κράτος. - Στήριξη των γυναικών με την παροχή βοήθειας για τη φύλαξη των παιδιών. - Καταπολέμηση της γραφειοκρατίας. - Στήριξη των ατομικών & πολύ μικρών επιχειρήσεων από εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα. - Η επιδότηση του ΟΑΕΔ ως κίνητρο πρόσληψης. - Προγράμματα επιχορήγησης επιχειρήσεων για τη διατήρηση θέσεων εργασίας ως κίνητρο πρόσληψης. - Στήριξη της επιχειρηματικότητας νέων επαγγελματιών μέσω επιχορηγήσεων του ΟΑΕΔ. - Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας μέσω

	προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2007-2013. • Ύπαρξη δυναμικών και αναπτυσσόμενων συνεταιρισμών και συλλογών. • Περαιτέρω ανάπτυξη περιοχών τουριστικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος.
Κρίσιμα ζητήματα Τοπικής Ανάπτυξης	
➔ Αναβάθμισης των γνώσεων του ανθρώπινου δυναμικού του Δήμου και συμμετοχή σε προγράμματα επιμόρφωσης-ενημέρωσης. ➔ Λειτουργία Γραφείου Απασχόλησης στο Δήμο.	

4. ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	
Προβλήματα και Περιορισμοί	Δυνατότητες και Ευκαιρίες
• Έλλειψη ισχυρού και επώνυμου τουριστικού προϊόντος στην περιοχή, ικανού να προσελκύσει ξένους επισκέπτες. • Απουσία σχεδιασμού για τη διαφύλαξη, ανάδειξη και προβολή των μνημείων, των πολιτιστικών, λαογραφικών και ιστορικών στοιχείων της περιοχής. • Έλλειψη προστασίας – διαχείρισης φυσικών πόρων και ευαίσθητων φυσικών περιοχών.	• Αξιοποίηση περιοχών ιδιαίτερης οικολογικής αξίας του Δήμου (ποτάμια οικοσυστήματα, περιοχή Δέλτα Αξιού-Λουδία-Αλιάκμονα). • Δημιουργία πυρήνα οικότουρισμού και αναψυχής, στην περιοχή του Εθνικού Πάρκου Αξιού-Λουδία-Αλιάκμονα. • Αξιοποίηση αρχαιολογικών χώρων, ιστορικών μνημείων και παλαιών εκκλησιών, με την εκτέλεση έργων συντήρησης και αποκατάστασής τους, σε συνεργασία με τις αρμόδιες Εφορείες Αρχαιοτήτων. • Υλοποίηση σχεδίου δημιουργίας «Ανοιχτού Μουσείου Μακεδονικού Αγώνα» στην περιοχή Νησελίου, με στόχο την προσέλκυση ξένων επισκεπτών. • Στοχευμένη ανάδειξη και προβολή των τοπικών λαογραφικών στοιχείων και εθίμων, σε συνδυασμό με την προβολή παραδοσιακών αγροτικών προϊόντων. • Σχεδιασμός για την ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού (ιστορικός, αθλητικός, οικότουρισμός, αγροτουρισμός).

- Καθιέρωση ειδικών εκδηλώσεων-γιορτών-εκθέσεων προβολής του τοπικού πολιτισμικού αποθέματος.
- Σύνδεση της ονομασίας του Δήμου με τον Μέγα Αλέξανδρο και ένταξη της περιοχής στο δίκτυο αρχαιολογικών χώρων Δίου-Βεργίνας-Πέλλας.
- Δυνατότητες χρηματοδοτήσεων σχετικών δράσεων από το ΕΣΠΑ και άλλα Ευρωπαϊκά προγράμματα.

Κρίσιμα ζητήματα Τοπικής Ανάπτυξης

- Δημιουργία υποδομών Οικοτουρισμού.
- Συντήρηση, ανάδειξη και προβολή αρχαιολογικών χώρων και μνημείων.
- Σύζευξη στοιχείων τοπικής ιστορίας-πολιτισμού-παραδοσιακών προϊόντων και προβολή τους.

3.3. Στρατηγικός Σχεδιασμός

3.3.1. Αποστολή – Όραμα – Αρχές λειτουργίας Τοπικής Διακυβέρνησης

Ο Δήμος Αλεξάνδρειας, ως πρωτοβάθμιος ΟΤΑ, ασκεί αρμοδιότητες σε τοπικό επίπεδο για την καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών. Η Δημοτική Αρχή διευθύνει και ρυθμίζει όλες τις τοπικές υποθέσεις, σύμφωνα με τις αρχές της επικουρικότητας και της εγγύτητας, με στόχο την προστασία, την ανάπτυξη και τη συνεχή βελτίωση των συμφερόντων και της ποιότητας ζωής της τοπικής κοινωνίας, συνεπικουρούμενη από τα Νομικά Πρόσωπα που συστήνει ή/ και συμμετέχει.

Η αποστολή του Δήμου Αλεξάνδρειας είναι:

«Η διακυβέρνηση των τοπικών υποθέσεων και η παροχή δημόσιων αγαθών και υπηρεσιών για την ικανοποίηση των αναγκών των κατοίκων και των τοπικών φορέων, με απώτερο σκοπό τη βιώσιμη κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη της περιοχής του Δήμου».

Η διατύπωση του αναπτυξιακού οράματος οφείλει να λαμβάνει υπόψη του την παρούσα κατάσταση και τις μελλοντικές επιδιώξεις της πόλης της Αλεξάνδρειας και των υπολοίπων οικισμών του Δήμου συνεκτιμώντας τις πραγματικές δυνατότητες, τις γενικότερες τάσεις και κατευθύνσεις στο περιφερειακό, στο εθνικό και στο ευρύτερο περιβάλλον και αξιολογώντας την αναπτυξιακή δυναμική τους. Το όραμα του Δήμου αποτελεί τη

συνοπτική διατύπωση της μελλοντικής επιθυμητής κατάστασης τόσο της περιοχής ευθύνης του όσο και του ίδιου του Δήμου ως οργανισμού, για την υπό εξέταση περίοδο, την οποία θα επιδιώξει με την εφαρμογή της στρατηγικής που θα επιλέξει και με την ευρύτερη δυνατή κοινωνική συναίνεση.

Στο πλαίσιο αυτό, το όραμα του Δήμου Αλεξάνδρειας είναι:

«Ένας σύγχρονος και λειτουργικός Δήμος, με ανταγωνιστική οικονομία, περιβάλλον και ποιότητα ζωής για τους πολίτες, ικανός να ανταποκριθεί στις σύγχρονες απαιτήσεις».

Για την υλοποίηση του ανωτέρω οράματος, ο Δήμος Αλεξάνδρειας εκπονεί το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα για τα έτη 2012-2014, στο οποίο αναλύεται αφενός, η υφιστάμενη κατάσταση του εξωτερικού και εσωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου και αφετέρου, η στρατηγική που θα εφαρμόσει ο Δήμος για την επίτευξη των γενικών στόχων του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Το στρατηγικό σχέδιο, έχοντας μεσοπρόθεσμο χρονικά ορίζοντα, στοχεύει στην αξιοποίηση των δυνατοτήτων και ευκαιριών του Δήμου και στην αντιμετώπιση των προβλημάτων και κινδύνων/ περιορισμών που εμφανίζει η ευρύτερη περιοχή του Δήμου Αλεξάνδρειας.

Οι κατευθυντήριες αρχές λειτουργίας οι οποίες υιοθετούνται για τη διαμόρφωση της στρατηγικής και του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου Αλεξάνδρειας καθώς και για την εκπλήρωση της αποστολής και του οράματος του Δήμου αφορούν στην:

- Κινητοποίηση των τοπικών ανθρώπινων, υλικών και οικονομικών πόρων και δυνατοτήτων.
- Σεβασμός των αρχών της αειφόρου ανάπτυξης.
- Βελτίωση των υποδομών και προστασία του περιβάλλοντος.
- Υιοθέτηση ολοκληρωμένων παρεμβάσεων.
- Ισόρροπη ανάπτυξη των Δημοτικών Ενοτήτων.
- Ανάδειξη της πολιτισμικής ποικιλομορφίας της περιοχής.
- Προώθηση της ενεργού συμμετοχής των πολιτών και του θεσμού Δημοτικής Διαβούλευσης.
- Ανάπτυξη των σχέσεων συνεργασίας με άλλους ΟΤΑ, τοπικούς, αλλά και υπερτοπικούς κοινωνικούς, πολιτιστικούς και επιχειρηματικούς φορείς.
- Διαφάνεια και χρηστή διαχείριση.
- Ανταπόκριση στις ανάγκες και στα αιτήματα των πολιτών.
- Κοινωνική δικαιοσύνη και ισότιμη μεταχείριση των πολιτών.
- Ευαισθητοποίηση απέναντι στα σύγχρονα κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα των πολιτών, που οδηγούν ολοένα και μεγαλύτερο ποσοστό στη φτώχεια, την περιθωριοποίηση και τον κοινωνικό αποκλεισμό, με την ανάληψη σχετικών υποστηρικτικών πρωτοβουλιών.

3.3.2. Η αναπτυξιακή στρατηγική του Δήμου

Η στρατηγική του Δήμου αποτελεί ένα συνεκτικό σύνολο γενικών στόχων και πολιτικών δράσης, που αποσκοπούν στην εκπλήρωση της αποστολής και στην επίτευξη του οράματος του Δήμου. Η διαμόρφωση της στρατηγικής ενός Δήμου σημαίνει τον προσδιορισμό των κρίσιμων ζητημάτων τοπικής ανάπτυξης που θα αντιμετωπίσει ο Δήμος (γενικοί στόχοι τοπικής ανάπτυξης) και τη διαμόρφωση των κατάλληλων εσωτερικών στρατηγικών επιλογών που θα διασφαλίσουν την επιτυχή προσέγγιση των ως άνω γενικών στόχων τοπικής ανάπτυξης (πολιτικές δράσης και γενικοί στόχοι εσωτερικής ανάπτυξης).

Η αναπτυξιακή στρατηγική του Δήμου Αλεξάνδρειας, προκειμένου να είναι αποτελεσματική, θα πρέπει να στηρίζεται στις αρχές:

- Της συμβατότητας και της άμεσης συσχέτισης με το αναπτυξιακό όραμα. Δηλαδή θα πρέπει να περιλαμβάνει όλους εκείνους τους γενικούς στόχους, η υλοποίηση των οποίων θα οδηγήσει την περιοχή στην κοινωνικά επιθυμητή κατάσταση. Στην ουσία πρόκειται για τη στρατηγική εξειδίκευση του οράματος μέσω της διατύπωσης εξειδικευμένων στόχων.
- Της εσωτερικής συνοχής, που σημαίνει ότι οι επιμέρους στόχοι θα πρέπει να λειτουργούν συμπληρωματικά, χωρίς επικαλύψεις ή συγκρούσεις και αλληλοαναιρέσεις.
- Της θεματικής εξειδίκευσης, δηλαδή του συγκεκριμένου προσανατολισμού και διακριτού περιεχομένου κάθε στόχου και της προώθησης ενός συγκεκριμένου τομέα της οικονομικής και κοινωνικής ζωής.
- Της εφικτότητας, δηλαδή της διατύπωσης στόχων που είναι ρεαλιστικοί και υλοποιήσιμοι.
- Της κοινωνικής αποδοχής, που σημαίνει ότι οι στρατηγικοί στόχοι θα πρέπει να είναι αποδεκτοί και να τυγχάνουν της κοινωνικής συναίνεσης από τους κατοίκους της περιοχής.
- Της προσαρμογής και συνάφειας με τις περιφερειακές, εθνικές και ευρωπαϊκές αναπτυξιακές προτεραιότητες, ώστε αφενός να έχουν μεγάλη πιθανότητα χρηματοδότησης και αφετέρου να συνεργούν με αυτές ώστε να υπάρξει πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα.

Για τις ανάγκες του στρατηγικού σχεδιασμού και του επιχειρησιακού προγραμματισμού του Δήμου Αλεξάνδρειας απαιτείται η οριοθέτηση δύο επιπέδων λήψης αποφάσεων:

Α) Το επίπεδο Δημάρχου – Δημοτικού Συμβουλίου – Εκτελεστικής Επιτροπής, στο οποίο καθορίζεται η Στρατηγική καθώς και οι Γενικοί Στόχοι τοπικής και εσωτερικής ανάπτυξης του Δήμου για την τριετία 2012-2014, και

Β) Το επίπεδο των Υπηρεσιών του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του, στο οποίο καταρτίζονται τα Σχέδια Δράσης και προσδιορίζονται οι ειδικοί στόχοι και δράσεις για την επίτευξη του καθενός από τους γενικούς στόχους του στρατηγικού σχεδίου του Δήμου.

Για την διαμόρφωση του στρατηγικού σχεδίου θα πρέπει αρχικά να καθοριστούν και αποτυπωθούν οι γενικοί στρατηγικοί στόχοι του Δήμου που θα επιτευχθούν με την εφαρμογή του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Επιλέχθηκε οι στρατηγικοί στόχοι να διαχωριστούν σε δύο γενικές κατηγορίες, σε αυτούς που αφορούν στο εξωτερικό περιβάλλον και στις υπηρεσίες που προσφέρει στον Δημότη «γενικοί στόχοι τοπικής ανάπτυξης» και σε αυτούς που αφορούν στο εσωτερικό περιβάλλον του Δήμου και στις υπηρεσίες του «γενικοί στόχοι εσωτερικής ανάπτυξης».

3.3.3. Γενικοί Στόχοι Τοπικής Ανάπτυξης

Οι γενικοί στόχοι τοπικής ανάπτυξης αντιμετωπίζουν τα κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης που εντοπίστηκαν κατά την ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης του εξωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου Αλεξάνδρειας. Αφορούν στα ζητήματα τα οποία πρέπει κατά προτεραιότητα να αντιμετωπίσει ο Δήμος προκειμένου να εκπληρώσει αποτελεσματικότερα την αποστολή του. Παρακάτω παρουσιάζονται οι γενικοί στρατηγικοί στόχοι τοπικής ανάπτυξης ανά θεματικό τομέα.

Πίνακας 116 : Γενικοί Στρατηγικοί Στόχοι Τοπικής Ανάπτυξης Δήμου Αλεξάνδρειας

Θεματικός Τομέας	Γενικοί Στόχοι Τοπικής Ανάπτυξης
Περιβάλλον και Ποιότητα Ζωής	- Χωρική συνοχή νέου Δήμου, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις των Εθνικών Πλαισίων Χωροταξικού και Τομεακού Σχεδιασμού, του Περιφερειακού και του ΟΡΘΕ. - Προστασία φυσικού περιβάλλοντος και ανάδειξη οικοτόπων (ποταμοί, εκβολές ποταμών, θαλάσσιο μέτωπο Κλειδίου). - Αξιοποίηση των ΑΠΕ (γεωθερμία, φυσικό αέριο, βιομάζα, Φ/Β). - Βελτίωση-επέκταση-κατασκευή δικτύων υποδομής, για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων. - Βελτίωση και ανάδειξη κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων. - Βελτίωση του οδικού δικτύου και των συγκοινωνιακών συνδέσεων.
Παιδεία – Πολιτισμός – Αθλητισμός	- Αναβάθμιση υποδομών εκπαίδευσης. - Υλοποίηση δράσεων Δια Βίου Εκπαίδευσης. - Δημιουργία νέων υποδομών για πολιτιστική χρήση. - προβολή και αξιοποίηση πολιτιστικών πόρων. - Αναβάθμιση αθλητικών χώρων εγκαταστάσεων.
Υγεία – Κοινωνική Πολιτική – Εθελοντισμός	- Αναβάθμιση Κέντρου Υγείας Αλεξάνδρειας και Περιφερειακών Ιατρείων. - Στήριξη κοινωνικών ομάδων που αντιμετωπίζουν προβλήματα οικονομικού και κοινωνικού αποκλεισμού. - Ανάπτυξη του Εθελοντισμού.
Τοπική Οικονομία και Απασχόληση	- Επαναπροσανατολισμός της αγροτικής παραγωγής, σε νέες καλλιέργειες και ποιοτικά προϊόντα. - Ενίσχυση της απασχόλησης. - Δημιουργία υποδοχέων Επιχειρήσεων. - Εκπαίδευση – επαγγελματική κατάρτιση ανθρώπινου δυναμικού.

3.3.4. Γενικοί Στόχοι Εσωτερικής Ανάπτυξης

Η εσωτερική ανάπτυξη του Δήμου Αλεξάνδρειας και η αναδιοργάνωση των λειτουργιών του αποτελούν βασική προϋπόθεση για την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των δημοτών. Για την υποστήριξη των γενικών στόχων εσωτερικής ανάπτυξης, αρμόδιες είναι οι υποστηρικτικές και οι οριζόντιες υπηρεσίες του Δήμου. Μέσω των υποστηρικτικών και των οριζόντιων υπηρεσιών επιτυγχάνεται ο συντονισμός, ο έλεγχος και ο προσανατολισμός των κάθετων υπηρεσιών από τα όργανα διοίκησης σε κοινά ζητήματα που αφορούν στη λειτουργία τους, με απώτερο σκοπό τη βελτίωση της διοικητικής τους ικανότητας.

Οι γενικοί στόχοι εσωτερικής ανάπτυξης βασίζονται στις αρχές της αποτελεσματικής και αποδοτικής χρήσης των υφιστάμενων πόρων με απώτερο σκοπό την βελτίωση της ποιότητας, την ορθολογικότερη λειτουργία του Δήμου ως οργανισμού και τη βελτίωση της ποιότητας της ζωής των πολιτών. Στο πλαίσιο αυτό, λαμβάνοντας υπόψη και τα αποτελέσματα της Ανάλυσης SWOT που έχει προηγηθεί, παρουσιάζονται οι γενικοί στόχοι εσωτερικής ανάπτυξης ανά θεματικό τομέα.

Πίνακας 117 : Γενικοί Στόχοι Εσωτερικής Ανάπτυξης Δήμου Αλεξάνδρειας

Θεματικός Τομέας	Γενικοί Στόχοι Εσωτερικής Ανάπτυξης του Δήμου
Δραστηριότητες και Διαδικασίες Λειτουργίας	• Βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους πολίτες. • Εισαγωγή σύγχρονων διαδικασιών προγραμματισμού, παρακολούθησης και αξιολόγησης της λειτουργίας του Δήμου.
Οργάνωση και Συνεργασίες	• Αναδιοργάνωση των Δημοτικών Υπηρεσιών και των Νομικών Προσώπων του Δήμου. • Ανάπτυξη συνεργασιών και ενίσχυση της εξωστρέφειας του Δήμου.
Ανθρώπινο Δυναμικό και Υλικοτεχνική Υποδομή	• Βελτίωση της κτηριακής και υλικοτεχνικής υποδομής του Δήμου. • Ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού του Δήμου και των Νομικών του Προσώπων – Επιμόρφωση / Κατάρτιση.
Οικονομικά	• Αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας του Δήμου. • Εισαγωγή σύγχρονων μεθόδων παρακολούθησης της οικονομικής κατάστασης του Δήμου.

3.3.5. Άξονες της Στρατηγικής του Επιχειρησιακού Προγράμματος

Η εξειδίκευση της στρατηγικής του Δήμου ξεκινά με τον προσδιορισμό αξόνων που ενδεικτικά μπορούν να αφορούν σε θεματικές ενότητες συναφούς αντικείμενου/σκοπού, όπως:

- Στην προστασία του περιβάλλοντος και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής.
- Στην ενίσχυση της κοινωνικής μέριμνας και των μέτρων για την υγεία, την παιδεία, τον πολιτισμό και τον αθλητισμό.

- Στην οικονομική ανάπτυξη και απασχόληση.
- Στην ανάπτυξη του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του, ως οργανισμών, και στη βελτίωση των σχέσεων τους με τους πολίτες, τους λοιπούς δημόσιους και άλλους τοπικούς φορείς.

Ο τελευταίος άξονας μπορεί ενδεικτικά να αφορά: (α) στη γενική οργάνωση και λειτουργία του Δήμου, καθώς και σε ζητήματα αποτελεσματικότητας, αποδοτικότητας και χρηστής δημοτικής διοίκησης, (β) στις οριζόντιες ή υποστηρικτικές λειτουργίες του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του, και (γ) στις ανάγκες υποστήριξης των οργάνων διοίκησης και των υπηρεσιών για την αποδοτικότερη και αποτελεσματικότερη άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, καθώς και για τη γενικότερη βελτίωση της διοικητικής ικανότητας του Δήμου.

Στη βάση των εθνικών και ευρωπαϊκών πολιτικών και κατευθύνσεων και με απώτερο στόχο την υλοποίηση του οράματος του Δήμου Αλεξάνδρειας, διαμορφώνεται ένα Επιχειρησιακό πρόγραμμα τριετούς διάρκειας, που δομείται πάνω σε γενικούς Άξονες Προτεραιότητας, ο κάθε ένας από τους οποίους εξειδικεύεται σε μια σειρά από Μέτρα και Στόχους (Δράσεις).

Οι Άξονες που προτείνονται για τη γενική εξειδίκευση της στρατηγικής του Δήμου Αλεξάνδρειας στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα είναι οι ακόλουθοι πέντε (5):

- Άξονας 1 : Περιβάλλον και Ποιότητα Ζωής.
- Άξονας 2 : Παιδεία – Πολιτισμός – Αθλητισμός.
- Άξονας 3 : Πρωτοβάθμια Υγεία – Κοινωνική Πολιτική – Εθελοντισμός.
- Άξονας 4 : Τοπική Οικονομία και Απασχόληση.
- Άξονας 5 : Βελτίωση Διοικητικής ικανότητας και Οικονομικής κατάστασης του Δήμου.

3.3.6. Καθορισμός Μέτρων

Οι συναφείς γενικοί στόχοι του Δήμου ομαδοποιούνται σε Μέτρα και τα συναφή Μέτρα ομαδοποιούνται σε Άξονες. Έτσι, οι γενικοί στόχοι, οι Άξονες και τα Μέτρα συγκροτούν ιεραρχικό διάγραμμα (δένδρο), στο οποίο γίνεται σταδιακή εξειδίκευση του οράματος του Δήμου. Κατά συνέπεια, οι Άξονες και τα Μέτρα του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου Αλεξάνδρειας έχουν ως εξής:

Πίνακας 118 : Μέτρα Παρεμβάσεων ανά Άξονα Προτεραιότητας του Επιχειρησιακού Προγράμματος

Άξονας Προτεραιότητας 1 : Περιβάλλον και Ποιότητα Ζωής	
Μέτρο	
1.1	Χωροταξικός – Πολεοδομικός Σχεδιασμός & Χωρική Συνοχή
1.2	Φυσικό Περιβάλλον
1.3	Δομημένο Περιβάλλον
1.4	Υδρευση – Αποχέτευση
1.5	Λοιπές Τεχνικές Υποδομές & Δίκτυα

1.6	Καθαριότητα – Διαχείριση Αποβλήτων
1.7	Ανακύκλωση
1.8	Πράσινο
1.9	Μεταφορές – Συγκοινωνία
1.10	Ενέργεια – Φυσικοί Πόροι – Αξιοποίηση ΑΠΕ
1.11	Πολιτική Προστασία – Πρόληψη Κινδύνων

Άξονας Προτεραιότητας 2 : Παιδεία – Πολιτισμός – Αθλητισμός

Μέτρο	
2.1	Εκπαίδευση & Δια Βίου Μάθηση
2.2	Πολιτισμός
2.3	Αθλητισμός
2.4	Νεολαία

Άξονας Προτεραιότητας 3 : Πρωτοβάθμια Υγεία – Κοινωνική Φροντίδα – Εθελοντισμός

Μέτρο	
3.1	Πρόληψη και Προαγωγή Υγείας – Πρωτοβάθμια Περίθαλψη
3.2	Μέριμνα για το Παιδί και την Οικογένεια
3.3	Μέριμνα για τους Ηλικιωμένους
3.4	Στήριξη ευπαθών Κοινωνικών Ομάδων
3.5	Ισότητα και Κοινωνική Ενσωμάτωση
3.6	Εθελοντισμός

Άξονας Προτεραιότητας 4 : Τοπική Οικονομία και Απασχόληση

Μέτρο	
4.1	Ανάπτυξη Πρωτογενή Τομέα
4.2	Μεταποίηση – Εμπόριο – Υπηρεσίες
4.3	Απασχόληση
4.4	Τουριστική Ανάπτυξη

Άξονας Προτεραιότητας 5 : Βελτίωση της Διοικητικής ικανότητας και της Οικονομικής κατάστασης του Δήμου

Μέτρο	
5.1	Διαδικασίες Διοίκησης
5.2	Διαχείριση Ανθρώπινου Δυναμικού
5.3	Βελτίωση Οργάνωσης και Λειτουργίας Δημοτικών Υπηρεσιών
5.4	Βελτίωση Υλικοτεχνικής Υποδομής
5.5	Αξιοποίηση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)
5.6	Διαχείριση και Αξιοποίηση Δημοτικής Περιουσίας
5.7	Αξιοποίηση Εθνικών και Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων
5.8	Σχέσεις του Δήμου με τους Πολίτες
5.9	Ανάπτυξη Συνεργασιών

Πίνακας 119 : Δράσεις Επιχειρησιακού Προγράμματος ανά Μέτρο Παρέμβασης και Άξονα Προτεραιότητας

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 1: ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ	
ΜΕΤΡΟ 1.1 : ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΣ – ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ & ΧΩΡΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ	
1.1.1	Εκπόνηση νέου Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου στο σύνολο του Δήμου
1.1.2	Ένταξη περιοχών εκτός σχεδίου σε υφιστάμενα Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια – Πράξεις Εφαρμογής Πολεοδόμησης
1.1.3	Απαλλοτριώσεις Ρυμοτομίας Κοινωφελών και Κοινόχρηστων Χώρων του Δήμου
1.1.4	Χωροθέτηση και πολεοδόμηση Επιχειρηματικών Πάρκων
1.1.5	Χωροθέτηση Περιοχής Οργανωμένης Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών (Π.Ο.Α.Υ.) Θερμαϊκού Κόλπου
ΜΕΤΡΟ 1.2 : ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	
1.2.1	Προστασία και Ανάδειξη Υγροτόπων – Προστατευόμενων Περιοχών Δήμου Αλεξάνδρειας
1.2.2	Αειφόρος Διαχείριση Υδατικού Δυναμικού
1.2.3	Καταπολέμηση Κουνουπιών
1.2.4	Ανάπτυξη Σταθμών Καταγραφής – Μέτρησης Μετεωρολογικών Δεδομένων και Περιβαλλοντικών Δεικτών
1.2.5	Δράσεις Ενημέρωσης – Ευαισθητοποίησης σε θέματα Προστασίας Περιβάλλοντος
ΜΕΤΡΟ 1.3 : ΔΟΜΗΜΕΝΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	
1.3.1	Πρόγραμμα Ολοκληρωμένων Παρεμβάσεων – Αστικών Αναπλάσεων Αλεξάνδρειας
1.3.2	Αναβάθμιση και Αξιοποίηση Δημοτικών Κτηρίων
1.3.3	Επέκταση Δημαρχείου Αλεξάνδρειας
1.3.4	Συντήρηση, Βελτίωση και Ανάπλαση Κοινόχρηστων Χώρων του Δήμου
1.3.5	Συντήρηση – Βελτίωση – Κατασκευή Πεζοδρομίων
1.3.6	Συντήρηση Δημοτικών Κοιμητηρίων
1.3.7	Συντήρηση, Αποκατάσταση και Ανάδειξη Μνημείων και Αρχαιολογικών Χώρων
1.3.8	Παραχώρηση Ανενεργών Στρατοπέδων για Κοινωφελείς Σκοπούς
ΜΕΤΡΟ 1.4 : ΥΔΡΕΥΣΗ – ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ	
1.4.1	Κατασκευή Αποχετευτικών Δικτύων και Μονάδων Επεξεργασίας Λυμάτων σε Οικισμούς του Δήμου
1.4.2	Συντήρηση, Αναβάθμιση και Επέκταση Δικτύων Ύδρευσης
1.4.3	Βελτίωση Ποιότητας Πόσιμου Νερού
1.4.4	Τηλεδιαχείριση Δικτύων Ύδρευσης
ΜΕΤΡΟ 1.5 : ΛΟΙΠΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΑ	
1.5.1	Έργα Αντιπλημμυρικής Προστασίας
1.5.2	Ανάπτυξη Οπτικών Ινών και Ασύρματων Ευρυζωνικών Δικτύων
ΜΕΤΡΟ 1.6 : ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ – ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΑΝΤΩΝ	
1.6.1	Χωροθέτηση Μέσων Προσωρινής Αποθήκευσης Οικιακών Απορριμμάτων
1.6.2	Βελτιστοποίηση Προγράμματος Αποκομιδής Οικιακών Απορριμμάτων
1.6.3	Συλλογή, Διάθεση και Διαχείριση Ογκωδών Αποβλήτων
1.6.4	Διαχείριση Δημοτικού Στόλου Οχημάτων και Απορριμματοφόρων με Εφαρμογή ΤΠΕ
1.6.5	Προμήθεια Μέσων Προσωρινής Αποθήκευσης Απορριμμάτων (Κάδοι – Απορριμματοδοχεία)
1.6.6	Ανανέωση Δημοτικού Στόλου Απορριμματοφόρων, Οχημάτων και Εξοπλισμού Καθαριότητας
1.6.7	Δημιουργία Σταθμού Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων (ΣΜΑ) και συνοδών Εγκαταστάσεων
1.6.8	Αποκατάσταση και Περιβαλλοντική Εξυγίανση Χώρων Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων (ΧΑΔΑ)

1.6.9	Διαχείριση και Επανάχρηση Ιλύος Μονάδων Επεξεργασίας Λυμάτων
1.6.10	Διαχείριση Κενών Συσκευασιών Αγροχημικών Προϊόντων – Φυτοφαρμάκων
1.6.11	Δράσεις Ενημέρωσης και Ευαισθητοποίησης Πολιτών σε θέματα Καθαριότητας

ΜΕΤΡΟ 1.7 : ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ

1.7.1	Επανασχεδιασμός Προγράμματος Συλλογής και Διαχείρισης Ανακυκλώσιμων Υλικών
1.7.2	Προμήθεια Κάδων Ανακύκλωσης
1.7.3	Σύναψη Μνημονίων Συνεργασίας με Φορείς «Συστήματος Συλλογικής Εναλλακτικής Διαχείρισης»
1.7.4	Προμήθεια Οχημάτων Συλλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών
1.7.5	Πρόγραμμα Οικιακής Κομποστοποίησης
1.7.6	Δράσεις Ενημέρωσης – Ευαισθητοποίησης σε θέματα Ανακύκλωσης

ΜΕΤΡΟ 1.8 : ΠΡΑΣΙΝΟ

1.8.1	Συντήρηση και Αναβάθμιση Χώρων Πρασίνου
1.8.2	Υλοποίηση Προγραμμάτων Δενδροφύτευσης

ΜΕΤΡΟ 1.9 : ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ – ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ

1.9.1	Οδοποιία (έργα συντήρησης, αποκατάστασης και κατασκευής νέων δημοτικών οδών)
1.9.2	Οδική Συγκοινωνία και Κυκλοφοριακές Ρυθμίσεις στην πόλη της Αλεξάνδρειας
1.9.3	Ποδηλατόδρομοι
1.9.4	Σήμανση Οδών – Τοποθέτηση Πινακίδων Κ.Ο.Κ.
1.9.5	Οδική Συμπεριφορά – Λειτουργία Πάρκου Κυκλοφοριακής Αγωγής
1.9.6	Μεταφορά Μαθητών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης
1.9.7	Ενίσχυση Συστημάτων Προειδοποίησης και Ασφάλειας στις Ισόπεδες Διαβάσεις
1.9.8	Δημοτική Συγκοινωνία
1.9.9	Αξιοποίηση Αεροδρομίου Αλεξάνδρειας ως Εμπορευματικού Αεροσταθμού

ΜΕΤΡΟ 1.10 : ΕΝΕΡΓΕΙΑ – ΦΥΣΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ – ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ Α.Π.Ε.

1.10.1	Ενεργειακή Αναβάθμιση και Εγκατάσταση Συστημάτων Α.Π.Ε. σε Δημοτικά και Σχολικά Κτήρια
1.10.2	Βελτίωση Δημοτικού Φωτισμού με χρήση Τεχνολογιών Α.Π.Ε.
1.10.3	Υλοποίηση Προγράμματος «Εξοικονομώ»
1.10.4	Υλοποίηση Προγράμματος «Πράσινα Δώματα σε Δημόσια Κτήρια»
1.10.5	Αξιοποίηση Φυσικού Αερίου
1.10.6	Αξιοποίηση Γεωθερμίας
1.10.7	Αξιοποίηση Βιομάζας
1.10.8	Αξιοποίηση Ηλιακής Ενέργειας – Φωτοβολταϊκά Πάρκα

ΜΕΤΡΟ 1.11 : ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ – ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

1.11.1	Εκπόνηση Σχεδίων Δράσης για την Αντιμετώπιση Φυσικών Καταστροφών
1.11.2	Υλοποίηση Έργων Πολιτικής Προστασίας και Πυροπροστασίας
1.11.3	Προστασία από Ακτινοβολίες – Έλεγχος Κεραιών Κινητής Τηλεφωνίας
1.11.4	Λειτουργία Τοπικής Ομάδας Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Φυσικών Καταστροφών

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 2 : ΠΑΙΔΕΙΑ – ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ – ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

ΜΕΤΡΟ 2.1 : ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ

2.1.1	Συντήρηση Σχολικών Κτηρίων και Εγκαταστάσεων
2.1.2	Κατασκευή νέων Σχολικών Κτηρίων & Επέκταση Υφιστάμενων Σχολικών Κτηρίων
2.1.3	Πρόγραμμα Ανάπτυξης και Αισθητικής Αναβάθμισης Σχολικών Αυλών
2.1.4	Προμήθεια Εξοπλισμού Σχολικών Μονάδων

2.1.5	Υλοποίηση Προγραμμάτων Δια Βίου Μάθησης
2.1.6	Λειτουργία Σχολείου Δεύτερης Ευκαιρίας Αλεξάνδρειας
2.1.7	Φύλαξη Σχολείων – Υλοποίηση Προγράμματος «Σχολικού Τροχονόμου»

ΜΕΤΡΟ 2.2 : ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ	
2.2.1	Αποπεράτωση «Συνεδριακού και Εκθεσιακού Κέντρου Ιστορίας και Λαογραφίας Δήμου Αλεξάνδρειας»
2.2.2	Ανακατασκευή και Υλικοτεχνικός Εξοπλισμός Δημοτικού Θεάτρου Πλατέος
2.2.3	Ανάπτυξη Διαδικτυακής Πύλης Πολιτιστικού Περιεχομένου και Υπηρεσιών Δήμου Αλεξάνδρειας
2.2.4	Διοργάνωση Πολιτιστικών Εκδηλώσεων
2.2.5	Λειτουργία Δημοτικής Φιλαρμονικής και Χορωδιακών Συνόλων
2.2.6	Ανάπτυξη Μουσικής και Καλλιτεχνικής Παιδείας
2.2.7	Λειτουργία Δημοτικού Κινηματογράφου
2.2.8	Λειτουργία Λαογραφικού Μουσείου
2.2.9	Έκδοση Εντύπων, Βιβλίων και Οπτικοακουστικού Υλικού, με Ιστορικό-Λαογραφικό-Πολιτιστικό Περιεχόμενο
2.2.10	Ανάδειξη και Προβολή Τοπικής Ιστορίας και Πολιτιστικής Κληρονομιάς
2.2.11	Εκσυγχρονισμός Δημοτικών Βιβλιοθηκών
2.2.12	Δράσεις Ενίσχυσης των Πολιτιστικών Σωματείων του Δήμου

ΜΕΤΡΟ 2.3 : ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ	
2.3.1	Αναβάθμιση Δημοτικού Κολυμβητηρίου Αλεξάνδρειας
2.3.2	Συντήρηση, Εκσυγχρονισμός και Αναβάθμιση Αθλητικής Υποδομής
2.3.3	Προμήθεια Αθλητικού Εξοπλισμού
2.3.4	Υλοποίηση Προγραμμάτων Μαζικού και Αγωνιστικού Αθλητισμού
2.3.5	Δράσεις Ενίσχυσης των Αθλητικών Σωματείων του Δήμου

ΜΕΤΡΟ 2.4 : ΝΕΟΛΑΙΑ	
2.4.1	Λειτουργία Τοπικού Συμβουλίου Νέων
2.4.2	Υλοποίηση Εθνικών και Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων για τη Νεολαία
2.4.3	Ίδρυση Κέντρου Νεότητας

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 3 : ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΥΓΕΙΑ – ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ – ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΣ

ΜΕΤΡΟ 3.1 : ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΥΓΕΙΑΣ – ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ	
3.1.1	Αναβάθμιση Κέντρου Υγείας Αλεξάνδρειας
3.1.2	Εκσυγχρονισμός και Αναβάθμιση Περιφερειακών Ιατρείων
3.1.3	Υλοποίηση Προγραμμάτων Τηλεϊατρικής – Ηλεκτρονική Κάρτα Υγείας Δημότη
3.1.4	Λειτουργία Δημοτικού Ιατρείου
3.1.5	Επιδημιολογικές Έρευνες και Μελέτες Υγείας Τοπικού Πληθυσμού
3.1.6	Πρόγραμμα Εμβολιασμών
3.1.7	Δράσεις Ενημέρωσης – Ευαισθητοποίησης για την Πρόληψη και Προαγωγή της Υγείας

ΜΕΤΡΟ 3.2 : ΜΕΡΙΜΝΑ ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΚΑΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ	
3.2.1	Λειτουργία Παιδικών, Βρεφικών και Βρεφονηπιακών Σταθμών
3.2.2	Μελέτη – Κατασκευή νέου Βρεφονηπιακού Σταθμού στην Αλεξάνδρεια
3.2.3	Λειτουργία Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (ΚΔΑΠ)
3.2.4	Δράσεις Ενημέρωσης – Ευαισθητοποίησης

ΜΕΤΡΟ 3.3 : ΜΕΡΙΜΝΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΟΥΣ	
3.3.1	Λειτουργία Ανοιχτών Κέντρων Προστασίας Ηλικιωμένων (ΚΑΠΗ)

3.3.2	Λειτουργία Μονάδων «Βοήθεια στο Σπίτι»
3.3.3	Προγράμματα Ηλεκτρονικής Παρακολούθησης και Τηλε-Ειδοποίησης σε Θέματα Υγείας Ηλικιωμένων
3.3.4	Δράσεις Ενημέρωσης – Ευαισθητοποίησης

ΜΕΤΡΟ 3.4 : ΣΤΗΡΙΞΗ ΕΥΠΑΘΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΟΜΑΔΩΝ	
3.4.1	Λειτουργία «Κέντρου Στήριξης Ρομά και Ευπαθών Ομάδων Δήμου Αλεξάνδρειας»
3.4.2	Οργάνωση και Λειτουργία Κοινωνικού Παντοπωλείου
3.4.3	Διανομή Ειδών Πρώτης Ανάγκης και Συσσιτίων σε Άπορους Δημότες
3.4.4	Υπηρεσίες Συμβουλευτικής και Υποστήριξης σε Ευπαθείς Κοινωνικές Ομάδες
3.4.5	Κοινωνικές Έρευνες – Μελέτες Ευπαθών Κοινωνικών Ομάδων Δήμου Αλεξάνδρειας

ΜΕΤΡΟ 3.5 : ΙΣΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ	
3.5.1	Προσβασιμότητα Α.Μ.Ε.Α. σε Δημοτικά Κτήρια και Κοινόχρηστους Χώρους
3.5.2	Δράσεις Υποστήριξης Ατόμων που πλήττονται από την Ανεργία και τον Κοινωνικό Αποκλεισμό
3.5.3	Δράσεις Υποστήριξης Α.Μ.Ε.Α.
3.5.4	Δράσεις Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Οικονομικών Μεταναστών
3.5.5	Λειτουργία Συμβουλίου Ένταξης Μεταναστών

ΜΕΤΡΟ 3.6 : ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΣ	
3.6.1	Λειτουργία Γραφείου Εθελοντισμού – Μητρώο Εθελοντών
3.6.2	Υλοποίηση Δράσεων Εθελοντισμού
3.6.3	Ενίσχυση Δράσεων Αιμοδοσίας – Δημιουργία Δημοτικών Τραπεζών Αίματος
3.6.4	Πρώθηση Θεσμού Δωρεάς Οργάνων

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 4 : ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

ΜΕΤΡΟ 4.1 : ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΤΟΜΕΑ	
4.1.1	Δράσεις Συμβουλευτικής και Τεχνικής Υποστήριξης
4.1.2	Αναδιάρθρωση Γεωργικών Καλλιέργειών
4.1.3	Συντήρηση και Διαχείριση Αρδευτικών Δικτύων
4.1.4	Κατασκευή νέων Αρδευτικών Δικτύων και Εγγειοβελτιωτικών Έργων
4.1.5	Ανάπτυξη Συστημάτων Γεωργικών Προειδοποιήσεων
4.1.6	Ανάπτυξη Υδατοκαλλιέργειών
4.1.7	Ίδρυση Ινστιτούτου Πιστοποίησης Αγροτικών Μηχανημάτων στην Αλεξάνδρεια

ΜΕΤΡΟ 4.2 : ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ – ΕΜΠΟΡΙΟ – ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	
4.2.1	Ανάδειξη περιοχής πλησίον Π.Α.Θ.Ε.-Εγνατίας Οδού σε σημαντικό οικονομικό χώρο (logistics center – business park)
4.2.2	Δράσεις Ενημέρωσης, Κατάρτισης και Συμβουλευτικής στους Τομείς της Μεταποίησης, του Εμπορίου και των Υπηρεσιών
4.2.3	Αναβάθμιση – Εκσυγχρονισμός Λαϊκής Αγοράς Αλεξάνδρειας
4.2.4	Αξιοποίηση Δικτύου «Agropolis»

ΜΕΤΡΟ 4.3 : ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ	
4.3.1	Υλοποίηση Προγραμμάτων Κοινωφελούς Εργασίας
4.3.2	Ίδρυση – Λειτουργία Γραφείου Απασχόλησης και Επιχειρηματικότητας
4.3.3	Δράσεις Ενημέρωσης, Κατάρτισης και Συμβουλευτικής στους Τομείς της Απασχόλησης και της Επιχειρηματικότητας
4.3.4	Υλοποίηση Προγράμματος «Τοπικών Συμφώνων Απασχόλησης» (Τοπ.Σ.Α.)
4.3.5	Δράσεις Ενημέρωσης – Προβολής για προσέλκυση Νέων Επενδύσεων

ΜΕΤΡΟ 4.4 : ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	
4.4.1	Ανάδειξη Αρχαιολογικών Χώρων και Μνημείων
4.4.2	Οικοτουριστική αξιοποίηση περιοχής Δέλτα Αξιού-Λουδία-Αλιάκμονα
4.4.3	Δημιουργία Ανοιχτού Μουσείου «Τα Μυστικά του Βάλτου»
4.4.4	Δημιουργία Κωπηλατικού Κέντρου και Υποδομών Οικοτουρισμού στον ποταμό Λουδία
4.4.5	Δημιουργία Οπτικοακουστικού Υλικού Προβολής Δήμου Αλεξάνδρειας
4.4.6	Ένταξη στο Δίκτυο Διαδημοτικής Συνεργασίας για την ανάδειξη Αρχαιολογικών Χώρων Βεργίνας-Δίου-Μιέζας-Πέλλας

ΑΞΙΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 5 : ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

ΜΕΤΡΟ 5.1 : ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	
5.1.1	Εφαρμογή Συστήματος Διοίκησης μέσω Στόχων και Κοινού Πλαισίου Αξιολόγησης (CAF)
5.1.2	Κανονιστικά Πλαίσια Λειτουργίας Δημοτικών Οργάνων και Επιτροπών
5.1.3	Ενίσχυση της Διαφάνειας
5.1.4	Επιμόρφωση Αιρετών
5.1.5	Χρήση της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης στη Διοίκηση και στη Λήψη των Αποφάσεων

ΜΕΤΡΟ 5.2 : ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ	
5.2.1	Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού – Προσλήψεις Προσωπικού
5.2.2	Εκπαίδευση – Κατάρτιση – Επιμόρφωση Προσωπικού
5.2.3	Αναβάθμιση και Εκσυγχρονισμός Εργασιακού Περιβάλλοντος

ΜΕΤΡΟ 5.3 : ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	
5.3.1	Ανάπτυξη και Εφαρμογή Συστημάτων Ποιότητας (ΕΛΟΤ, ISO, ΣΔΕΠ)
5.3.2	Εκσυγχρονισμός της Οργάνωσης και Λειτουργίας των Διευθύνσεων και Τμημάτων του Δήμου
5.3.3	Εκσυγχρονισμός της Οργάνωσης και Λειτουργίας των Νομικών Προσώπων του Δήμου
5.3.4	Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Εγγράφων και Τήρησης Αρχείων
5.3.5	Ανάπτυξη Κανονισμών οργάνωσης, λειτουργίας, διαχείρισης και άσκησης των αρμοδιοτήτων του Δήμου

ΜΕΤΡΟ 5.4 : ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΥΛΙΚΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ	
5.4.1	Προμήθεια Εξοπλισμού
5.4.2	Συντήρηση Κτηρίων Κοινοτικών Καταστημάτων

ΜΕΤΡΟ 5.5 : ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ (Τ.Π.Ε.)	
5.5.1	Αναβάθμιση, Εκσυγχρονισμός και Ενίσχυση Εξοπλισμού Τ.Π.Ε.
5.5.2	Ανάπτυξη – Αναβάθμιση Ιστοτόπων του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του Δήμου
5.5.3	Λειτουργία Ασύρματων Ευρυζωνικών Δικτύων (hot-spots)
5.5.4	Ανάπτυξη Ολοκληρωμένων Πληροφοριακών Συστημάτων (Ο.Π.Σ.) στις Υπηρεσίες του Δήμου
5.5.5	Ανάπτυξη Συστήματος Δημόσιας Διαβούλευσης μέσω του Διαδικτύου

ΜΕΤΡΟ 5.6 : ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	
5.6.1	Ανάπτυξη Εφαρμογών Γεωγραφικού Συστήματος Πληροφοριών (G.I.S.) για τη διαχείριση της Δημοτικής Περιουσίας
5.6.2	Επιχειρησιακό Σχέδιο Αξιοποίησης Δημοτικής Περιουσίας

ΜΕΤΡΟ 5.7 : ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	
5.7.1	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Καλλικράτης»
5.7.2	Επιχειρησιακά Προγράμματα Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς 2007-2013

5.7.3	Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2007-2013
5.7.4	Προγράμματα Ευρωπαϊκής Ένωσης
5.7.5	Αξιοποίηση Χρηματοδοτικού Μηχανισμού JESSICA

ΜΕΤΡΟ 5.8 : ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΜΕ ΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΕΣ

5.8.1	Λειτουργία «Γραφείου Υποδοχής και Ενημέρωσης Πολιτών» στο Δημαρχείο
5.8.2	Ανάπτυξη Τηλεφωνικής Γραμμής Εξυπηρέτησης του Πολίτη (Call Center)
5.8.3	Ανάπτυξη Συστήματος Αυτοματοποιημένων Ηλεκτρονικών Συναλλαγών
5.8.4	Προώθηση της Συμμετοχής Δημοτών και Φορέων στο Δημοτικό Προγραμματισμό
5.8.5	Οδηγός του Δημότη
5.8.6	Χάρτα Δικαιωμάτων και Υποχρεώσεων Δημοτών και Κατοίκων
5.8.7	Κανονισμός Πληροφόρησης Πολιτών

ΜΕΤΡΟ 5.9 : ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΩΝ

5.9.1	Ανάπτυξη συνεργασιών με Φορείς και Επιχειρήσεις της περιοχής του Δήμου
5.9.2	Ανάπτυξη συνεργασιών με ΟΤΑ α' και β' βαθμού
5.9.3	Συμμετοχή σε Διαδημοτικά Δίκτυα ΟΤΑ
5.9.4	Συμμετοχή σε Συνδέσμους και Ανώνυμες Εταιρείες ΟΤΑ
5.9.5	Σύναψη Μνημονίων Συνεργασίας με Φορείς του Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα
5.9.6	Αδελφοποιήσεις
5.9.7	Συμμετοχή σε Ευρωπαϊκά Προγράμματα Συνεργασίας Φορέων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης
5.9.8	Συμμετοχή σε Διεθνή Δίκτυα και Οργανώσεις ΟΤΑ

ΠΙΝΑΚΕΣ – ΣΧΗΜΑΤΑ – ΧΑΡΤΕΣ – ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ – ΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

ΠΙΝΑΚΕΣ

	Σελίδα
Πίνακας 1 : Κατανομή κρατικών επιχορηγήσεων στους Δήμους την τελευταία 5ετία	29
Πίνακας 2 : Συνολικές δαπάνες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση	30
Πίνακας 3 : Εκτίμηση οικονομικής κατάστασης ΟΤΑ α' βαθμού (Δείκτης «Συνολικό χρέος / Τακτικά Έσοδα-ΣΑΤΑ»)	32
Πίνακας 4 : Ο δανεισμός της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση	32
Πίνακας 5 : Διοικητική Διαίρεση Δήμου Αλεξάνδρειας	38
Πίνακας 6 : Βασικά χαρακτηριστικά μεγέθη Δημοτικής Ενότητας Αλεξάνδρειας ανά οικισμό	39
Πίνακας 7 : Βασικά χαρακτηριστικά μεγέθη Δημοτικής Ενότητας Πλατέος ανά οικισμό	40
Πίνακας 8 : Βασικά χαρακτηριστικά μεγέθη Δημοτικής Ενότητας Μελίκης ανά οικισμό	41
Πίνακας 9 : Βασικά χαρακτηριστικά μεγέθη Δημοτικής Ενότητας Αντιγονιδών ανά οικισμό	42
Πίνακας 10 : Βασικά χαρακτηριστικά μεγέθη Δήμου Αλεξάνδρειας ανά Δημοτική Ενότητα	43
Πίνακας 11 : Θερμοκρασιακά δεδομένα περιοχής Δήμου Αλεξάνδρειας	45
Πίνακας 12 : Κλιματολογικά δεδομένα περιοχής Δήμου Αλεξάνδρειας	45
Πίνακας 13 : Χαρακτηριστικά ταμιευτήρων ποταμού Αλιάκμονα	47
Πίνακας 14 : Κατάλογος ειδών ορνιθοπανίδας Εθνικού Πάρκου Δέλτα Αξιού-Λουδία-Αλιάκμονα	57
Πίνακας 15 : Έκταση και κατανομή των προς πολεοδόμηση περιοχών Δ.Ε. Αλεξάνδρειας	65
Πίνακας 16 : Κηρυγμένοι Αρχαιολογικοί Χώροι και Μνημεία στην περιοχή του Δήμου Αλεξάνδρειας	82
Πίνακας 17 : Σημεία Μητροπολιτικού Δικτύου Οπτικών Ινών Πόλεως Αλεξάνδρειας	88,89
Πίνακας 18 : Αριθμός κάδων ανά Δημοτική Ενότητα και Οικισμό του Δήμου Αλεξάνδρειας	91
Πίνακας 19 : Εξέλιξη πραγματικού πληθυσμού Δήμου Αλεξάνδρειας (1951-2011)	94
Πίνακας 20 : Μεταβολή πληθυσμού Δημοτικών Ενοτήτων Δήμου Αλεξάνδρειας (1951-2001)	95
Πίνακας 21 : Κατανομή πραγματικού πληθυσμού κατά Φύλο και Ομάδες Ηλικιών (απογραφές 1991 και 2001)	96
Πίνακας 22 : Κατανομή πραγματικού πληθυσμού κατά Φύλο και Ομάδες Ηλικιών Δημοτικής Ενότητας Αλεξάνδρειας	97
Πίνακας 23 : Κατανομή πραγματικού πληθυσμού κατά Φύλο και Ομάδες Ηλικιών Δημοτικής Ενότητας Πλατέος	97
Πίνακας 24 : Κατανομή πραγματικού πληθυσμού κατά Φύλο και Ομάδες Ηλικιών Δημοτικής Ενότητας Μελίκης	98
Πίνακας 25 : Κατανομή πραγματικού πληθυσμού κατά Φύλο και Ομάδες Ηλικιών Δημοτικής Ενότητας Αντιγονιδών	98

Πίνακας 26 : Ποσοστιαία κατανομή πληθυσμού κατά φύλο (1991-2001)	99
Πίνακας 27 : Δημογραφικοί Δείκτες 1991	99
Πίνακας 28 : Δημογραφικοί Δείκτες 2001	100
Πίνακας 29 : Γάμοι – Γεννήσεις – Θάνατοι στο σύνολο του Δήμο Αλεξάνδρειας (2000-2007)	100
Πίνακας 30 : Γάμοι – Γεννήσεις – Θάνατοι στη Δημοτική Ενότητα Αλεξάνδρειας (2000-2007)	101
Πίνακας 31 : Γάμοι – Γεννήσεις – Θάνατοι στη Δημοτική Ενότητα Πλατέος (2000-2007)	101
Πίνακας 32 : Γάμοι – Γεννήσεις – Θάνατοι στη Δημοτική Ενότητα Μελίκης (2000-2007)	101
Πίνακας 33 : Γάμοι – Γεννήσεις – Θάνατοι στη Δημοτική Ενότητα Αντιγονιδών (2000-2007)	102
Πίνακας 34 : Αριθμός Γεννήσεων στην Ημαθία ανά υπηκοότητα μητέρας (2005-2006)	102
Πίνακας 35 : Ποσοστό Γεννήσεων στην Ημαθία ανά υπηκοότητα μητέρας (2005-2006)	103
Πίνακας 36 : Αριθμός Νοικοκυριών και Πυρηνικότητα Οικογενειών (1991, 2001)	104
Πίνακας 37 : Αριθμός Νοικοκυριών κατά διάκριση Ιδιοκτήτη – Ενοικιαστή Κατοικίας (1991, 2001)	106
Πίνακας 38 : Πληθυσμός ηλικίας 10 ετών και άνω κατά επίπεδο Εκπαίδευσης (στοιχεία απογραφής 1991)	109
Πίνακας 39 : Πληθυσμός ηλικίας 10 ετών και άνω κατά επίπεδο Εκπαίδευσης (στοιχεία απογραφής 2001)	109
Πίνακας 40 : Αριθμός Ιατρών στην Ημαθία (2002-2008)	111
Πίνακας 41 : Ιατροί ανά 1000 κατοίκους στην Ημαθία (2002-2008)	111
Πίνακας 42 : Αριθμός Ιατρών ανά ειδικότητα στην Ημαθία (2002-2008)	111
Πίνακας 43 : Αθλητικά Σωματεία Δημοτικής Ενότητας Αλεξάνδρειας	114
Πίνακας 44 : Αθλητικά Σωματεία Δημοτικής Ενότητας Πλατέος	115
Πίνακας 45 : Αθλητικά Σωματεία Δημοτικής Ενότητας Μελίκης	115
Πίνακας 46 : Αθλητικά Σωματεία Δημοτικής Ενότητας Αντιγονιδών	115
Πίνακας 47 : Πολιτιστικά Σωματεία Δημοτικής Ενότητας Αλεξάνδρειας	116
Πίνακας 48 : Πολιτιστικά Σωματεία Δημοτικής Ενότητας Πλατέος	116
Πίνακας 49 : Πολιτιστικά Σωματεία Δημοτικής Ενότητας Μελίκης	116
Πίνακας 50 : Πολιτιστικά Σωματεία Δημοτικής Ενότητας Αντιγονιδών	116
Πίνακας 51 : Αριθμός απασχολούμενων και ανέργων στους Δήμους του Νομού Ημαθίας (2001)	118
Πίνακας 52 : Εκτάσεις Γεωργικών Καλλιεργειών Δήμου Αλεξάνδρειας (2003, 2005, 2007)	118
Πίνακας 53 : Εκτάσεις Γεωργικών Καλλιεργειών Δημοτικής Ενότητας Αλεξάνδρειας (2003, 2005, 2007)	119
Πίνακας 54 : Εκτάσεις Γεωργικών Καλλιεργειών Δημοτικής Ενότητας Πλατέος (2003, 2005, 2007)	120

Πίνακας 55 : Εκτάσεις Γεωργικών Καλλιεργειών Δημοτικής Ενότητας Μελίκης (2003, 2005, 2007)	121
Πίνακας 56 : Εκτάσεις Γεωργικών Καλλιεργειών Δημοτικής Ενότητας Αντιγονιδών (2003, 2005, 2007)	121
Πίνακας 57 : Ποσοστό κάλυψης γεωργικών καλλιεργειών ανά Οικισμό στη Δημοτική Ενότητα και στο Δήμο	122
Πίνακας 58 : Κατανομή εκτάσεων καλλιεργειών και παραγωγής κατά Δημοτική Ενότητα (έτος 2007)	123
Πίνακας 59 : Αρμεγόμενα Ζώα και παραγωγή γάλακτος στο Δήμο Αλεξάνδρειας (2007)	125
Πίνακας 60 : Αρμεγόμενα Ζώα και παραγωγή γάλακτος στη Δημοτική Ενότητα Αλεξάνδρειας (2007)	125
Πίνακας 61 : Αρμεγόμενα Ζώα και παραγωγή γάλακτος στη Δημοτική Ενότητα Αντιγονιδών (2007)	126
Πίνακας 62 : Αρμεγόμενα Ζώα και παραγωγή γάλακτος στη Δημοτική Ενότητα Μελίκης (2007)	126
Πίνακας 63 : Αρμεγόμενα Ζώα και παραγωγή γάλακτος στη Δημοτική Ενότητα Πλατέος (2007)	127
Πίνακας 64 : Αριθμός σφαγέντων ζώων και παραγωγή κρέατος (Kg) στο Δήμο Αλεξάνδρειας (2007)	127
Πίνακας 65 : Αριθμός σφαγέντων ζώων και παραγωγή κρέατος (Kg) στη Δημοτική Ενότητα Αλεξάνδρειας (2007)	128
Πίνακας 66 : Αριθμός σφαγέντων ζώων και παραγωγή κρέατος (Kg) στη Δημοτική Ενότητα Αντιγονιδών (2007)	128
Πίνακας 67 : Αριθμός σφαγέντων ζώων και παραγωγή κρέατος (Kg) στη Δημοτική Ενότητα Μελίκης (2007)	129
Πίνακας 68 : Αριθμός σφαγέντων ζώων και παραγωγή κρέατος (Kg) στη Δημοτική Ενότητα Πλατέος (2007)	129
Πίνακας 69 : Παραγωγή λοιπών κτηνοτροφικών προϊόντων στο Δήμο Αλεξάνδρειας (2007)	130
Πίνακας 70 : Αριθμός Κυψελών, Παραγωγή Μελιού και Κεριού στο Δήμο Αλεξάνδρειας (2005, 2007)	131
Πίνακας 71 : Αριθμός Κυψελών, Παραγωγή Μελιού και Κεριού στη Δημοτική Ενότητα Αλεξάνδρειας (2005, 2007)	131
Πίνακας 72 : Αριθμός Κυψελών, Παραγωγή Μελιού και Κεριού στη Δημοτική Ενότητα Αντιγονιδών (2005, 2007)	131
Πίνακας 73 : Αριθμός Κυψελών, Παραγωγή Μελιού και Κεριού στη Δημοτική Ενότητα Μελίκης (2005, 2007)	131
Πίνακας 74 : Αριθμός Κυψελών, Παραγωγή Μελιού και Κεριού στη Δημοτική Ενότητα Πλατέος (2005, 2007)	132
Πίνακας 75 : Οι βιολογικές καλλιέργειες (στρ.) στο Νομό Ημαθίας (2007)	132
Πίνακας 76 : Οργανισμοί Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων	133
Πίνακας 77 : Η βιολογική Γεωργία στην Ευρώπη (έτος 2010)	133
Πίνακας 78 : Εξαχθείσες ποσότητες νωπών προϊόντων κατά είδος σε τόνους (2000-2006)	135
Πίνακας 79 : Εξαγωγές νωπών προϊόντων Νομού Ημαθίας ανά εξαγωγικό προορισμό (2002-2006)	135
Πίνακας 80 : Μεταποίηση οπωροκηπευτικών προϊόντων στο Νομό Ημαθίας (έτη 2007-2008)	135
Πίνακας 81 : Βιομηχανίες μεταποίησης οπωροκηπευτικών Νομού Ημαθίας	137
Πίνακας 82 : Αριθμός εγγεγραμμένων Επιχειρήσεων στο Επιμελητήριο Ημαθίας	137
Πίνακας 83 : Αριθμός Επιχειρήσεων Δήμου Αλεξάνδρειας κατά Νομική Μορφή	138

Πίνακας 84 : Μεταβολές εργατικού δυναμικού ως προς τη θέση στην επιχείρηση 2010-2011	140
Πίνακας 85 : Μεταβολές στην πλήρη και τη μερική απασχόληση 2010-2011	141
Πίνακας 86 : Κλαδικές μεταβολές στο σύνολο των απασχολούμενων 2010-2011	141
Πίνακας 87 : Άνεργοι κατά κλάδο, διάρκεια ανεργίας και μεταβολές 2010-2011	143
Πίνακας 88 : Ροές από και προς την απασχόληση, ποσοστό αναπλήρωσης	144
Πίνακας 89 : Το Εργατικό Δυναμικό στις Περιφέρειες της χώρας (2010, 2011)	144
Πίνακας 90 : Αριθμός εγγεγραμμένων ανέργων Δήμου Αλεξάνδρειας (Οκτώβριος 2011)	145
Πίνακας 91 : Αριθμός επιδοτούμενων ανέργων Δήμου Αλεξάνδρειας (Οκτώβριος 2011)	145
Πίνακας 92: Προσωπικό με σχέση εργασίας Δημοσίου Δικαίου	161
Πίνακας 93 : Προσωπικό που υπηρετεί σε προσωποπαγείς θέσεις Δημοσίου Δικαίου	161
Πίνακας 94 : Προσωπικό με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου	162
Πίνακας 95 : Βαθμός πληρότητας Οργανωτικών Μονάδων Δήμου Αλεξάνδρειας	164
Πίνακας 96 : Απορριματοφόρα Δήμου Αλεξάνδρειας	166
Πίνακας 97 : Λοιπά Οχήματα και Μηχανήματα Δήμου Αλεξάνδρειας	166
Πίνακας 98 : Ελκυστήρες	167
Πίνακας 99 : Διάφορα Μηχανήματα και λοιπός Εξοπλισμός	167
Πίνακας 100 : Κατάλογος Υλικού ΤΠΕ (hardware) Δήμου Αλεξάνδρειας	168
Πίνακας 101 : Ειδικό Λογισμικό (software) Δήμου Αλεξάνδρειας	168
Πίνακας 102 : Ακίνητα Δημοτικής Ενότητας Αλεξάνδρειας	169
Πίνακας 103 : Ακίνητα Δημοτικής Ενότητας Πλατέος	169
Πίνακας 104 : Ακίνητα Δημοτικής Ενότητας Μελίκης	170
Πίνακας 105 : Ακίνητα Δημοτικής Ενότητας Αντιγονιδών	170
Πίνακας 106 : Εισπραχθέντα Τακτικά Έσοδα (πρώην) Δήμου Αλεξάνδρειας (2008, 2009, 2010)	176
Πίνακας 107 : Εισπραχθέντα Τακτικά Έσοδα (πρώην) Δήμου Πλατέος (2008, 2009, 2010)	176
Πίνακας 108 : Εισπραχθέντα Τακτικά Έσοδα (πρώην) Δήμου Μελίκης (2008, 2009, 2010)	177
Πίνακας 109 : Εισπραχθέντα Τακτικά Έσοδα (πρώην) Δήμου Αντιγονιδών (2008, 2009, 2010)	177
Πίνακας 110 : Δαπάνες (πρώην) Δήμου Αλεξάνδρειας (2008, 2009, 2010)	179
Πίνακας 111 : Δαπάνες (πρώην) Δήμου Πλατέος (2008, 2009, 2010)	179
Πίνακας 112 : Δαπάνες (πρώην) Δήμου Μελίκης (2008, 2009, 2010)	180

Πίνακας 113 : Δαπάνες (πρώην) Δήμου Αντιγονιδών (2008, 2009, 2010)	180
Πίνακας 114 : Αριθμοδείκτες Γενικής Ρευστότητας πρώην Δήμων Αλεξάνδρειας, Πλατέος, Μελίκης και Αντιγονιδών	185
Πίνακας 115 : Εξέλιξη αποτελεσμάτων χρήσης και διάθεσης αποτελεσμάτων κατά πρώην Δήμο	186
Πίνακας 116 : Γενικοί Στρατηγικοί Στόχοι Τοπικής Ανάπτυξης Δήμου Αλεξάνδρειας	216
Πίνακας 117 : Γενικοί Στόχοι Εσωτερικής Ανάπτυξης Δήμου Αλεξάνδρειας	217
Πίνακας 118 : Μέτρα Παρεμβάσεων ανά Άξονα Προτεραιότητας του Επιχειρησιακού Προγράμματος	218
Πίνακας 119 : Δράσεις Επιχειρησιακού Προγράμματος ανά Μέτρο Παρέμβασης και Άξονα Προτεραιότητας	220

ΣΧΗΜΑΤΑ

	Σελίδα
Σχήμα 1 : Στάδια εκπόνησης Επιχειρησιακού Προγράμματος	13
Σχήμα 2 : Τυπική διάταξη SWOT Analysis	16

ΧΑΡΤΕΣ

	Σελίδα
Χάρτης 1 : Νομός Ημαθίας	36
Χάρτης 2 : Μορφολογία Νομού Ημαθίας	36
Χάρτης 3 : Δημοτικές Ενότητες Δήμου Αλεξάνδρειας	38
Χάρτης 4 : Χωροθέτηση περιοχής Δήμου Αλεξάνδρειας στα Υδατικά Διαμερίσματα	46
Χάρτης 5 : Χρήσεις Γης και Προστασία Περιβάλλοντος πρώην Δήμου Αλεξάνδρειας (μελέτη ΓΠΣ)	68
Χάρτης 6 : Περιοχή Γεωθερμικού πεδίου Αλεξάνδρειας	75
Χάρτης 7 : Περιοχή Γεώτρησης ΓΝ-1Π Σχοινά (κλίμακα 1:50.000)	76
Χάρτης 8 : Δίκτυο Μεταφοράς Φυσικού Αερίου στη Βόρεια Ελλάδα	86
Χάρτης 9 : Σημεία Ασύρματου Ευρυζωνικού Δικτύου τοπικής πρόσβασης Δημοτικής Ενότητας Πλατέος	90

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ

	Σελίδα
Διάγραμμα 1 : Απεικόνιση μεθοδολογικού πλαισίου κατάρτισης Επιχειρησιακού Προγράμματος	14
Διάγραμμα 2 : Διάγραμμα ροής εργασιών Οικονομικών Υπηρεσιών	158

ΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

	Σελίδα
Γράφημα 1 : Ποσοστιαία κατανομή μόνιμου προσωπικού ανά επίπεδο εκπαίδευσης	163
Γράφημα 2 : Ποσοστιαία κατανομή προσωπικού ΙΔΑΧ ανά επίπεδο εκπαίδευσης	163
Γράφημα 3 : Ποσοστιαία κατανομή προσωπικού (μόνιμο+ΙΔΑΧ) ανά επίπεδο εκπαίδευσης	164